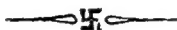

શ્રી લલિતસૂરીશ્વરજી જૈન ગ્રન્થમાલા (૨૭)

પરોપકારકરણેક-ધુરીણુ શ્રીગાંતિનાથાય નમઃ
શ્રીઆત્મકમલલલિતસૂરીશ્વરેભ્યો નમઃ

આવશ્યક મુક્તાવલી

મ પાઠક

પૂ૦ આ૦ મ૦ શ્રી વિજયલલિતસૂરીશ્વરજી મહારાજના

અરણોપાસક

પૂ૦ પ૦ મ૦ શ્રી પ્રવીણવિજયજી ગણીવરના

શિષ્યરત્ન

પૂ૦ મુનિવર્ય શ્રી મહિમાવિજયજી મહારાજ

મહાયજ્ઞાતા

ધર્મરસિક શેઠ છોટાલાલ મણીલાલ બક્ષી

(લલીત પ્રધર્મ) કોટ-મુબઈ

વિક્રમ સંવત ૨૦૧૧ ના વૈશાખ શુદ્ધ ૬

મુદ્રય

પઠન-પાઠન

પ્રકાશક
મહેતા કાન્તિલાલ રાયચંદલાઈ
જ્ઞા. અમદાવાદ. મુ. સાણંદ
(ગુજરાત) Sanand

આવૃત્તિ-ખીજી

નંબર ૩૦૦૦

૫

ગ્રામ્ય સંવત ૫૬

વીર સંવત ૨૪૮૧

મુદ્રક
શા. ગુલાબચંદ લલુલાઈ
મહોદય પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ
લાવનગર

પ્રાસંગિક

આવશ્યક રૂઝતાવણીની પ્રથમ આવૃત્તિની જે હજાર નકલો જે ત્રણ વર્ષ અગાઉ આગલીના શા માનચંદ ગુલાબચંદ, શા બાબુલાલ સ્વરૂપચંદ, શા વાડીલાલ ગુલાબચંદ તથા કેટલાક જ્ઞાન-પિપાસુ સન્નનો તરફથી પ્રસિદ્ધ કરવામા આવી હતી પ્રસ્તુત પુસ્તકમા ક્રિયાપ્રેમીઓને હમેશા એક સરખા અત્યંત ઉપયોગી થાય તેવા અનેક વિષયો દાખલ કરેલ હોઈ તેના ખપી આત્માઓને ખૂબ જ પસંદ પડવા સાથે તેનો શ્રેષ્ઠ ઉપયોગ થયો છે એ જ આ પુસ્તકની ઉપયોગિતાનો સચોટ પુરાવો છે. હજી પણ તેવા જ પુસ્તકની માગ જિજ્ઞાસુ આત્માઓ તરફથી ચાલુ હોઈ તેની બીજી આવૃત્તિ પ્રસિદ્ધ કરવાની અતિ આવશ્યકતા હતી જે આજે ફળદ્રુપ થાય છે

દ્વિતીય આવૃત્તિમા પ્રથમ આવૃત્તિના વિષયો ઉપરાંત દેવવંદનો, સાધુસાધવી આવશ્યક ક્રિયાના સૂત્રો, ત્રણ ભાષ્ય, છ કર્મચંદ્ર, તત્ત્વાર્થ, મન્ત્ર બપો, તથા સૂતક વિષે ખુલાસાઓ આદિ નવીન વિષયોનો પણ સમાવેશ કરવામા આવ્યો છે, જેથી આ પુસ્તક પ્રથમ આવૃત્તિ કરતા ચતુર્વિધ સધને તેમ સ્વાધ્યાયપ્રેમીઓને અતીવ ઉપયોગી થઈ પડશે એમ અમારું માનવું છે

કોઈ વિષય કોઈ પુસ્તકમા, કોઈ વિષય અમુક પુસ્તકમા એમ બુદ્ધા બુદ્ધા વિષયો બુદ્ધા બુદ્ધા પુસ્તકોમા હોઈ દરેક પુસ્તકનો

સંગ્રહ રાખવો એ સૌ માટે મુશ્કેલ ગણાય. જ્યારે આ પુસ્તકમાં ઘણાખરો હંમેશ માટે ઉપયોગી ગની શકે એવા વિષયનો સુંદર સંગ્રહ આવી જાય છે અને એ જ આ પુસ્તકની વિશિષ્ટતા છે. વળી આવા પુસ્તક તેના ખાસ ખર્ચી આત્માઓને વિના મલ્યે આપવાનું અમોએ ઉચિત ધાર્યું છે પણ આમ અગો ત્યારે જ કરી શકીએ કે જ્યારે હમેને સચ્ચગ્જ્ઞાનની મહત્તા સમજનારા લક્ષ્મીનંદનોનો ટેકો હોય, કારણ કે આજના જમાનામાં વિનામૂલ્યથી અગર સસ્તા ભાવથી જો સાહિત્ય પ્રગટ કરવામાં આવે તો જનતામાં જ્ઞાનનો ફેલાવો બહુ જ સુગમતાથી થઈ શકે અને સૌ કોઈ તેનો લાભ ઉઠાવી શકે, એ હેતુથી સસ્તું સાહિત્ય પ્રગટ કરવાની યોજના અતિ આવકારદાયક છે.

આ પુસ્તકના સંપાદક પૂ. મુનિરાજશ્રી મહિમાવિજયજી મહારાજે તેમાં જે સંગ્રહ કર્યો છે, તે અતિ ઉપયોગી હોઈ પ્રશંસાને પાત્ર છે. તેમણે આ કાર્ય માટે લીધેલો પરિશ્રમ અત્યંત સફળ છે.

આ પુસ્તકને પ્રસિદ્ધ કરવા માટે સઘળી આર્થિક સહાય લીમડીના દાનવીર ધર્મપ્રેમી શેઠ છોટાલાલ મણીલાલ (લલીત બ્રધર્સ) તરફથી આપવામાં આવી છે.

આ પુસ્તકની મહિમાસંપન્ન સરલાશયી પૂ. મુનિરાજશ્રી મહિમાવિજયજી મહારાજે સંવત ૨૦૧૧ના વૈ. સુ. ૬ના દીક્ષા-પર્યાયના પચ્ચીશ વર્ષ પૂરા થતા હોઈ તેની ખુશાલી નિમિત્તે તેમના તરફથી સુંદર અને શ્રેષ્ઠ ભેટ ધરવામાં આવી છે.

તેમણે આ પુસ્તકને પ્રસિદ્ધ કરી જ્ઞાનની અને ગુરુની

અજબ ભક્તિ જાતવી લક્ષ્મીનો સર્વશ્રેષ્ઠ ઉપયોગ કરી અથાગ પુણ્ય ઉપાર્જિત કર્યું છે જે કાર્ય સૌ કોઈ માટે પ્રશંસનીય છે એટલું જ નહિ પરંતુ અનુકરણીય પણ ગણાય તેમની આ ઉદારતા માટે અમે તેમના અત્યંત આભારી છીએ

પૂ. મુનિવર્યશ્રી મહિમાવિજયજી મહારાજના દીક્ષાપર્યાયની પચ્ચીશ વર્ષની પૂર્ણાહુતિની યાદગીરી ચિરસ્થાયી બનાવવાના નિમિત્તભૂત વિવિધ વિષયોથી ભરપૂર આ પુસ્તકમા દાખલ કરવામા આવેલ પચ્ચીશ ખંડોનો સૌ કોઈ અભ્યાસ કરી કરાવી સ્વપર જીવનને ઉત્તત બનાવો એ જ એક અભિલાષા

આ પુસ્તક છપાવવામા મતિમાલતાથી અગર પ્રેસ દોષથી જે કાંઈ ભૂલ રહી જવા પામી હોય, અગર જિનઆજ્ઞા વિરુદ્ધ કોઈ લખાણ હોય તો તે સર્વનો મિથ્યા દુષ્કૃત માગી તે ભૂલોને સુધારી લેવા સજ્જનોને, અમારી નમ્ર બહામણ છે

અતમા, આ પુસ્તકમા ઉદાર સહાયકર્તા, સંગ્રહકર્તા તથા મુદ્ર સંશોધનકર્તા મહાનુભાવોનો તેમજ સુંદર છાપકામ માટે અને સમયસર પુસ્તકની પ્રસિદ્ધિ માટે લક્ષ્ય આપવા બદલ પ્રેસના માલિક ભાઈશ્રી ગુલાબચંદ લલિતભાઈનો પણ આભાર માનવાનું ભૂલતા નથી.

અધ્યાજિલ્લિ....

પૂજ્ય ગુરુદેવ ! સહિસાવિજયછ મહારાજ

હાર યુવાવસ્થામાં વૈભવ વિલાસોતો અને સ્વાધીન ભોગોતો ત્યાગ કરી ભાગવતી દીક્ષાને સ્વીકારી આપે આપના જીવનને કૃતાર્થ કયું છે.

સંસારચક્રમાં પરિભ્રમણ કરતા કવચિત જ પ્રાપ્ત થતા દેવ-દુર્લભ માનવ ભવની આપે સાચી સાર્થકતા કરી છે.

અમૂલ્ય દર્શન, જ્ઞાન અને ચારિત્રરૂપ રત્નત્રયીને પ્રાપ્ત કરી આપે આપના જીવનને ઉજ્જવલ બનાવવા સાથે આપના માતૃપિતા અને જન્મભૂમિની કીર્તિને પણ ઉજ્જવલ બનાવી છે.

આજ સુધી આપ આપના પૂજ્ય ગુરુદેવોની નિશ્ચામાં રહી રત્ન-ત્રયી અને તત્ત્વત્રયીની સુંદર આરાધના કરી રહ્યા છો એ માટે આપને અનેકશઃ ધન્યવાદ ધટે છે.

આપના સમાગમમાં આવનાર અનેક આત્માઓની આપે આપના નિખાલસ અને વૈરાગ્યવાસિત હૃદયમાંથી નીકળતી વાણીના પ્રભાવે ધર્મની દહાણ કરી તેમના જીવનને નિર્મળ બનાવી અચાગ પુણ્ય ઉપાજન કયું છે.

અને પણ વીતરાગ ધર્મના માર્ગનો પથિક બનાવી મારી જીવન-નોકાને સુરક્ષિત કરવામાં આપનો સમાગમ અને વાણી જ કારણભણાય.

ધર્મદત્તાના ઉપકારનો બદલો કેમે કરી વાળી શકાય એમ નથી, છતાં પુણ્ય નહિ તો પુણ્ય પાંખડી એ ઉક્તિ મુજબ આપની દીક્ષા-પર્યાયના પચ્ચીશ વર્ષની પૂર્ણાહુતિ પ્રસંગની યાદગીરી કાયમ રાખતા પચ્ચીશ ખંડ યુક્ત આ હસ્તકને પ્રસિદ્ધ કરી આપના કરકમલમાં સ્થમર્પી કિંચિત્ કૃતાર્થતા અનુભવું છું.

આપનો ચરણદિકર
છાલાલાલની વંદના

શ્રીયુત્ છોટાલાલભાઈના જીવનનો સંક્ષિપ્ત પરિચય.

પ્રસ્તુત પુસ્તકની અનેક સુધારાવધારા સાથે તેની દ્વિતીય આવૃત્તિ પ્રસિદ્ધ કરવા માટે ચંચળ લક્ષ્મીની અસારતા અને સમ્યગ્ જ્ઞાનની મહત્તા સમજી જાઈશ્રી છોટાલાલે તેને છપાવવા માટેનો સ્વર્ગીય ખર્ચ આપવા માટે જે ઉદારતા બતાવી છે તે ખરેખર સૌ માટે અનુમોદનીય છે, એટલું જ નહિ પરંતુ અનુકરણીય પણ ગણાય એ શુભ નિમિત્તને પામી તેમનો દૃઢ પરિચય અત્રે આલેખવામા આવે તો તે અનુચિત તો ન જ ગણાય.

દીમડી (સૌરાષ્ટ્ર) નિવાસી શેઠ મણીલાલ હુગરશી મુબઈમા એક વખતના રૂના બાહોશ અને પ્રમિદ્ધ વ્યાપારી હતા. તેમનું કુટુંબ બકરીવાલાના ઉપનામથી ઓળખાતું હતું તેઓ દીલાવર દીલના હોઈ દાનપ્રેમી હતા મણીલાલના ધર્મપત્નીનું નામ ચંચળબેન હતું. તેઓ સ્વભાવે શાંત અને મીલનસાર પ્રકૃતિના હતા સદાચારને જ તેઓ જીવનનો સાચો શૃંગાર માનતા હતા તેમનું નામ તેમને લક્ષ્મીની ચંચળતાનું જ્ઞાન કરાવી યથાશક્તિ દાનધર્મમા રક્ત રહેવાની પ્રેરણા આપતું હતું. મણીલાલ પણ તેમની પ્રત્યેક ધર્મક્રિયામા સાથ આપી પોતે પણ જેટલું થાય એટલું કરી લેવા કદી ચૂકતા નહિ

આ પ્રમાણે આ લોક અને પરલોકની સાધનાને કરતા અંચળખેને વિ. સં. ૧૯૬૫ના આસો વદી પના દિને એક સુપુત્રરત્નને જન્મ આપ્યો, જેમનું શુભ નામ છોટાલાલ રાખવામાં આવ્યું. માતૃપિતાના સુંદર લાલનપાલન અને વાત્સલ્યતાની શીતળ છાયામાં તેઓ લગભગ સાત વર્ષના થયા ત્યાં તો તેમના પિતાશ્રીએ પોતાની જીવનલીલાને સંકેલી પરલોક માટેની વિદાયગીરી લઈ લીધી.

હવે તો પતિનો સાથ ગુમાવી ખેઠેલા અંચળખેનના શીરે સંસાર-વ્યવહારનો સર્વ ખોજે આવી પડ્યો. તેમની ધીરજ અને સહનશીલતાએ અંચળખેનનો માર્ગ એટલો બધો નિષ્કંટક બનાવ્યો કે તેમણે કોઈ પણ પ્રસંગે જરા પણ નહિ મુંઝાતા સમતા અને સુખપૂર્વક ઘણો કાળ નિર્ગમન કર્યો. માતૃશ્રીના શુભ આશીર્વાદથી કહો કે છોટાલાલના પુણ્યોદયથી કહો ગમે તેમ કહો એટલે તેમના જીવનની સઘળી ચિન્તા તેમના મામા ભાઈશ્રી ખીમચંદ નાગરદાસ બહુ જ કાળજીપૂર્વક કરતા. તેમને ત્યાં જ રહી વ્યવહારીક અભ્યાસ મેટ્રિક સુધી કરી જરા પગલર થયા ત્યાં તો અંચળખેન પણ સ્વર્ગવાસી બન્યા.

હવે તો સમયને ઓળખી શ્રીયુત્ છોટાલાલએ પોતાનો અભ્યાસ આગળ નહિ લાંબાવતા દોઢ ધંધામાં નિષ્ણાત બનવા માટે શરૂઆતમાં તેમણે કાગળના જથ્થાબંધ વ્યાપારીને ત્યાં સર્વીસમાં જોડાવાનું પસંદ કર્યું. થોડા જ વખતમાં તેઓ પોતાની અક્કલ હાંશિયારીથી તે વ્યાપારમાં કુશળતા પ્રાપ્ત કરી લઈ સ્વયં કાગળના વ્યાપારી બન્યા. પૂર્વકૃત પુણ્યોદયે તેઓ તેમાં સારી પ્રગતિ કરી શક્યા.

તેઓ લગભગ ૧૯ વર્ષની વયે મોગવાડ (ધ્રુવ)ના રહીશ ધર્મચુસ્ત થા. ન્યાયચંદ્ર માણેકચંદના સુપુત્રી કાન્તાબેન સાથે લગ્નગ્રંથીથી જોડાયા હતા. ભાઈથી છોટાલાલ નાની ઉમ્મરથી જ વૈષ્ણવ કુટુંબમાં ઉછરેલા હોઈ તેમનામાં જૈન ધર્મના સંસ્કારોની અને ક્રિયાકાંડની ઊણપ હોય એ સ્વાભાવિક હતું, પરંતુ શ્રીમતી કાન્તાબેનના જીવનમાં બાહ્યાવસ્થાથી જ તેમના ધર્મપ્રેમી પિતાશ્રીએ ધાર્મિક શિક્ષણ સાથે ક્રિયાકાંડના એવા તો સુદર સંસ્કારો નાખ્યા હતા કે જેના પ્રભાવે આજે તેમનામાં મુશીબતા, ગભીરતા, સમતા અને તપ જપ પ્રત્યેનો રાગ આદિ અમૃત્યુ ગુણો દૃષ્ટિગોચર થાય છે તેમના સંસ્કારી જીવનની છાપ સૌ કોઈના ઉપર આજે તેમના કુટુંબમાં પડેલી માલુમ પડે છે તેમની સંતતિ દિનપ્રતિદિન ધર્મનિષ્ઠ કેમ બને તે માટે તેમની પ્રેરણા હંમેશાં ચાલુ જ હોય છે. તેઓ આજે પણ પૂન-સામાયક-પ્રતિક્રમણ અને વિવિધ તપશ્ચર્યાઓ આદિ ક્રિયાઓ નિયમિત કરવાનું કઠી ચૂકતા નથી.

શ્રી છોટુભાઈના જીવનમાં તપ, જપ અને ક્રિયાકાંડના મસ્કાગ સહે જોઈ હશે પરંતુ તેમનામાં જિનપૂનની ટેક અપૂર્વ કોટિની છે, તેમ દેવગુરુધર્મની વફાદારી સાથે ક્રિયાકાંડ પ્રત્યેનું તન, મન અને ધનથી સંપૂર્ણ અનુમોદન તો છે જ.

વિ સં. ૨૦૦૨ નું ચાતુર્માસ બ્યાં વાં સમર્થ મૂલધાર, પરમ શાસ્ત્રપ્રભાવક પૂજ્ય આચાર્યદેવ શ્રી વિજય-લક્ષ્મિસૂરીશ્વરજી મદારાજની પુનીત આજ્ઞાને યામી દેશનાદેશ શિષ્યરત્ન પૂં પન્થાસજી મદારાજ શ્રી પ્રવીણવિજયજી ગણીવર મહિમાસંપત્ત પૂં મુનિગ્ત શ્રી મહિમાવિજયજી મદારાજ

તથા સેવાભાવી પૂ. મુનિ શ્રી સુશીલવિજય મં ઠાણા ત્રણતું
ચાતુર્માસ શ્રી સંઘની આગ્રહભરી વિનિતિથી કોટમાં થયું હતું.
તે ચાતુર્માસ અનેકવિધ ચિરસ્મરણીય ધર્મપ્રભાવના સાથ
લગભગ પૂર્ણ થતાં ભવિતવ્યતાના યોગે પૂ. મુનિરાજ શ્રી
મહિમાવિજયજી મહારાજનો સુંદર સમાગમ થતાં પ્રસંગોપાત
તેમની અંવારતવાર ધર્મ વિષયક વૈરાગ્યવર્ધક સચોટ પ્રેરણાને
પામી તેઓ દેવાધિદેવની ભક્તિમાં અત્યંત તદ્દત્તીન બનવા
સાથ ગુરુભક્તિની પણ મહત્તાને સમજી શક્યા.

તેમના સમાગમ પછી આજસુધી ગુજરાત અને મહારાષ્ટ્રના
અનેક ચાતુર્માસ દરમ્યાન તથા શેષ કાળમાં લગભગ
પચીસેક વખત આવી, સુવિખ્યાત ગવૈયાઓ અને વિવિધ
વાજિત્રો દ્વારા પ્રભુપૂજા અને ભાવનામાં અપૂર્વ ઠાઠ જમાવવા
માટે પોતાની લક્ષ્મીનો અઢળક વ્યય કરી અનેકોને સમકિતની
પ્રાપ્તિ અને નિર્મળતા કરાવવામાં કારણભૂત બની અથાગ પુણ્ય
ઉપાર્જન કર્યું છે. ચાર પાંચ વખત તો ઝવેરાતની આંગી
કરાવી જૈન જૈનેતરોને દર્શનની અપૂર્વ તક આપી હતી.
જૈનોને ધન કરતા ધર્મ ઉપર કેટલો પ્રેમ છે, તેની સૌને
ઝાંખી થઈ હતી.

તેઓ પોતાની તથા પોતાની સંતતિનો જન્મદિન બની
શકે ત્યાં સુધી ગુરુમહારાજની નિશ્રામાં જઈ પૂજા, આંગી, ભાવના
અને સાધર્મિક વાત્સલ્ય આદિ ધાર્મિક અનુષ્ઠાનોદ્વારા જ ઉજવી
દેવ, ગુરુ અને ધર્મનો મહિમા વધારવા સાથે પોતાની લક્ષ્મીનો
સંદ્ભવ્ય કરી રહ્યા છે, જે સૌ કોઈ માટે અનુમોદનીય ગણાય.

તદુપરાત તેમના તરફથી પ્રત્યેક વર્ષે જૈન તીર્થાના બહુ-
મૂલ્યા, ધાર્મિક ચિત્રકળાથી મુગ્ધોભિન નવાનવા કેલેન્ડરો,
ફોટોગ્રાફીક કાગળ ઉપર ‘સમરો મંત્ર ભલો નવકાર’ ‘દો દિન
કા મેમાન’ ‘દિનચિહ્નનો મુદર થાળ’ આદિ મુંદર ઉપદેશમય
આદિત્ય પ્રગટ કરવામા આવે છે, જે અનેકોને તીર્થયાત્રાની
પ્રેરણા અર્પે છે અને ઉપદેશામૃતનું પાન કરાવે છે આજમુખી
તેમના તરફથી પાવાપુરી, રાણપુરજી, શત્રુજય, સમેતગિખજી
અને સરસ્વતી દેવીના ચિત્રો બહાર પડી ચૂક્યા છે

આ પ્રમાણે તેમણે દેવ, શુરુ અને ધર્મની ભક્તિમા, મુદર
આદિત્ય પ્રગટ કરવામા, સમાન ધર્મીઓને શુભ મહાયમા,
ધાર્મિક મહાવાઓમા, આયબીલખાતામા, પાત્રીનાજી ભાના-
ખાતામા લક્ષ્મીના મુંદર ઉપયોગ કરી તેની સફળતા કરવા
ભાગ્યશાલી થયા છે. તેમના તરફથી આજે પશ્ચિમ વર્ષ થયા
સીમગ્રીમા દાર્દરી પૂર્ણિમાના દિને સફલ સધને ભાગું પલ્લ
આપવામા આવે છે તદુપરાત ઈતિ ગરીબ વર્ગને પલ્લ મીઠાઈ
ગોરુ વિનેરનું અનુકંપાદાન કરી તેમને પલ્લ જૈન ધર્મની
અનુભવના કરવાની મુંદર તક આપી છે

આ રીતે તેઓ દુઃસંસારની આપના સાથ યથાશક્તિ પગ
દોકની પલ્લ આપના કરી માનવ જીવનની યન્ત્રિચિત્ર સફળતા કરી
રહા છે, જે પૂ મુનિગણ દ્વારા મહામાવિજયજી મહાગજના
ધર્મપરંપરાની પ્રેરણાને આજની ગણાય

જેને દુઃસંસારી મુખે કરેવામા આવે છે, તે સખના જ મુખે
તેમને પૂર્વકૃત કુલ્લ પ્રત્યે મળ્યા છે તેમને સંતતિમા પલ્લ

શ્રીમતી સુમનબેન, ભાઈશ્રી લક્ષ્મીકાન્ત, શ્રીમતી વસુમતીબેન,
ભાઈશ્રી લલીતકુમાર અને ભાઈશ્રી નરેશકુમાર એમ ત્રણ
પુત્રો અને બે પુત્રીઓ છે. જેઓ સુશીલ, વિનયી, નમ્ર, સુશિક્ષિત,
ઉદારચિત્ત અને ધર્મપ્રેમી છે.

અંતે તેઓ સહકુટુંબ દીર્ઘાયુષી બની સર્વવિધમાં પશુ
શાસનસેવાનાં અનેક કાર્યોમાં પોતાના તન, મન, ધનનો ભોગ
આપતા રહે એજ શાસનદેવ પ્રત્યે પ્રાર્થના

સંઘસેવક

પાટણકર

અનુક્રમણિકા

ક્ર. નં.	વિષય	પાના
	ખંડ ૧ લો	
૧	મળ સન્મુખ જોવાની રીતિ	૩ થી ૮
	ખંડ ૨ લો	
૨	ચેપવસ્ત્રો	૯ થી ૩૪
	ખંડ ૩ લો	
૩	સ્નાન	૩૫ થી ૬૮
	ખંડ ૪ થો	
૪	સ્નાનિકો	૬૯ થી ૧૧૭
	ખંડ ૫ મો	
૫	સાલગ્રામો	૧૧૮ થી ૧૩૫
	ખંડ ૬ હો	
૬	ગંગાપૂજા તથા પૂજની વિધિ	૧૩૬ થી ૧૬૪
	ખંડ ૭ મો	
૭	પંચ પ્રતિષ્ઠાપદિ મુદ્રા	૧૬૫ થી ૨૦૧
૮	પ્રતિષ્ઠા સમયે ઉપયોગી વિધિ	૨૦૧-૨૦૫
૯	પ્રતિષ્ઠા પૂજી ગીતે રાત્રી	૨૦૬-૨૦૮
૧૦	પ્રતિષ્ઠા મુદ્રા વિશેષે સંસ્કૃત કાવ્ય	૨૦૮ થી ૨૧૪

ખાંડ ૮ મો

- ૧૧ ગુરુવંદન, ચૈત્યવંદન, સામાયિક, પૌષ્ઠ-પાંચ પ્રતિક્રમણા—
સંધારાગોરસી, તપ ચિંતનન ઇહિસસગ ૨૧૫ થી ૨૪૨
આદિ ૩૪ જાતના વિધિ વિધાનો.

ખાંડ ૯ મો

- ૧૨ પચ્ચક્રખાણુ ૨૪૩ થી ૨૪૭
૧૩ શ્રી પચ્ચક્ર્યાણુક ગંત્ર ૨૪૭ થી ૨૫૦
૧૪ અનાનુપૂર્વી ૨૫૦ થી ૨૫૫
૧૫ ચોવીસ તીર્થકરોના નામ, માતા, પિતા, લાંછન,
આયુષ્ય, શરીરમાન ૨૫૬ થી ૨૫૯
૧૬ યક્ષ-યક્ષિણી આદિનું ક્રાષ્ટક
૧૭ પચ્ચક્રખાણુના સમયનો ક્રાદો ૨૬૦ થી ૨૬૧

ખાંડ ૧૦ મો

- ૧૮ સમ્યક્ત્વ મૂલ આર વ્રતોનું સ્વરૂપ ૨૬૨ થી ૨૭૭

ખાંડ ૧૧ મો

- ૧૯ નવ સ્મરણો ૨૭૮ થી ૨૯૯
૨૦ જિનપંજર, ગ્રહશાન્તિ, પાર્શ્વનાથસ્ય મંત્રાધિરાજ સ્તોત્ર,
જયતિહુઆણુ, શ્રી ઋષિમંડલ સ્તોત્ર ૨૯૯ થી ૩૧૬

ખાંડ ૧૨ મો

- ૨૧ રાસ તથા છંદો ૩૧૭ થી ૩૩૩

ખાંડ ૧૩ મો

- ૨૨ શ્રી મહાવીરસ્વામીના પચ્ચક્ર્યાણુકનું તથા સતાવીશ ભવનું
સ્તવન, વીર ભગવાનનું હાલરકું તથા પોંખણા ૩૩૪ થી ૩૫૦

ખાંડ ૧૪ મો

- ૨૩ શરણા, પદ્માવતી આરાધના અને પુણ્યપ્રકાશનું સ્તવન ૩૫૧ થી ૩૬૧

ખંડ ૧૫ મો

૨૪ ત્રિવિધ તપોના વિધિ ૩૬૭ થી ૩૭૮

ખંડ ૧૬ મો

૨૫ જાણના લાયક વસ્તુઓ ૩૭૯ થી ૩૮૨

ખંડ ૧૭ મો

૨૬ શત્રુજયના ૨૧ ખમાસમણ તથા ત્રિવિધ દુહાઓ ૩૮૩ થી ૪૦૦

ખંડ ૧૮ મો

૨૭ શત્રુજય લઘુકલ્પ તથા રત્નાકર પચ્ચીસી ૪૦૧ થી ૪૧૦

ખંડ ૧૯ મો

૨૮ ગહુલીઓ ૪૧૧ થી ૪૧૯

ખંડ ૨૦ મો

દેવમંત્રો

૨૯ દીનાલાના દેવમંત્ર (પૂ જ્ઞાનવિમલસચ્ચિદ્રૂત) ૪૨૦ થી ૪૨૭

૩૦ જ્ઞાનપચ્ચીના „ (પૂ લક્ષ્મીસચ્ચિદ્રૂત) ૪૨૮ થી ૪૪૫

૩૧ મૌન એકાદશીના „ (પૂ રૂપવિજયચ્ચિદ્રૂત) ૪૪૫ થી ૪૭૦

૩૨ ચોમાસીના „ (પૂ પદ્મવિજયચ્ચિદ્રૂત) ૪૭૧ થી ૪૯૭

૩૩ ચૈત્રી પુનમના „ (પૂ જ્ઞાનવિમલસચ્ચિદ્રૂત) ૪૯૮ થી ૫૧૪

ખંડ ૨૧ મો

૩૪ ત્રિવિધ મંત્ર જાણો ૫૧૫ થી ૫૨૨

ખંડ ૨૨ મો

૩૫ સાધુ સાધ્વી આવશ્યક ક્રિયાના સૂત્રો ૫૨૩ થી ૫૫૩

૩૬ દશ વૈકલિકસૂત્રના ચાર અધ્યયનો ૫૫૩ થી ૫૬૬

૩૭ સાધુ સાધ્વી કાળ કરી જાય તેની વિધિ ૫૬૭ થી ૫૭૨

ખાંડ ૨૩ મો

૩૮ ૪ પ્રકરણો

૫૦૪ થી ૫૮૯

ખાંડ ૨૪ મો

૩૯ ૭ કર્મમ્ન-ય, ત્રણ લાખો તથા તત્ત્વાર્થચત્ર

૫૮૯ થી ૬૫૨

ખાંડ ૨૫ મો

૪૦ સૂતકવિચાર

૬૫૨ થી ૬૫૬

આવશ્યક મુક્તાવલી

સ્તુતિઓ, ચૈત્યવદનો, સ્તવનો, સજ્જાઓ, થોથો,
નવસ્મરણાદિ સ્તોત્રો, વિધિવિધાનો, દેવવદનો
વિગેરે નિત્યની આવશ્યક સામગ્રી-મુક્તાઓની
મનોરમ ગૂથણી.

મ પાદક-સ આદક

પૂ. મુનિવર્ય શ્રીમદ્ મહિમાવિજયજી મહારાજ

श्री गौतमाष्टकम्.

श्रीधन्द्रभूतिं वसुभूतिपुत्रं, पृथ्वीक्षवं गौतमगोत्ररत्नम्;
 हतुवन्ति देवासुरमानवेन्द्राः, स गौतमो यच्छतु वाञ्छितं मे. १
 श्रीवधमानात् त्रिपदीमवाच्य, सुदूर्त्तभात्रेण कृतानि येन;
 अङ्गानि पूर्वाणि यतुर्दशापि, स गौतमो यच्छतु वाञ्छितं मे. २
 श्रीवीरनाथेन पुरा प्रणीतम्, मन्त्रं महानन्दसुभाय यस्य;
 ध्यायन्त्यभी सूरिवराः समग्राः, स गौतमो यच्छतु वाञ्छितं मे. ३
 यस्यालिधानं सुनयोऽपि सर्वे, गृह्णन्ति शिक्षाभ्रमणस्य काले;
 मिष्टान्नपानाभ्यरपूषुङ्काभाः, स गौतमो यच्छतु वाञ्छितं मे. ४
 अष्टापदाद्रौ गगने स्वशक्त्या, ययौ जिनानां पदवन्दनाय;
 निशम्य तीर्थातिशयं सुरेभ्यः, स गौतमो यच्छतु वाञ्छितं मे. ५
 त्रिषंध्यसंज्याशततापसानां, तपःकृशानामपुनर्लवाय;
 अक्षीणलब्ध्या परमान्नदाता, स गौतमो यच्छतु वाञ्छितं मे. ६
 सदक्षिणुं लोञ्जनमेव देयं, साधर्मिकं सद्ब्रह्मसपर्ययश्च;
 कैवल्यवत्त्वं प्रददौ मुनीनां, स गौतमो यच्छतु वाञ्छितं मे. ७
 शिवंगते लर्तारि वीरनाथे, युगप्रधानत्वमिहैव मत्वा;
 पट्टालिषेके विदधे सुरेन्द्रैः, स गौतमो यच्छतु वाञ्छितं मे. ८
 श्रीगौतमस्याष्टकमादरेण, प्रणोदकाले सुनिपुङ्गवा ये;
 पठन्ति ते सूरिपदं य देवा-नन्दं ललन्ते सुतरां कमेणु. ९

પ્રથમ ખંડ

પ્રભુ સન્મુખ ખોલવાની સ્તુતિઓ.

- ૧ ત્વદ્વપં પરિવર્તતા હૃદિ મમ જ્યોતિ સ્વદ્વપં પ્રલો !,
તાવદ્ વાવદ્વપમુત્તમપદં નિષ્પાપમાવિર્ભવેત્ ;
યત્રાનન્દધને સુરાસુરમુખ સમ્પિન્દિતં સર્વતો,
ભાગેડનન્તતમેડપિ નૈતિ ઘટના કાલત્રયીસમ્ભવિ.
- ૨ પુણ્યાના વિપશ્ચિસ્તમોદિનમણિ કામેભકુમ્ભશૃણિ,
મોક્ષે નિ સરણિ સુરેન્દ્રકરણિ જ્યોતિ પ્રભાસારિણિ ,
દાને દેવમણિનેત્તોત્તમજન-શ્રેણિ કૃપાસારણિ ,
વિશ્વાનંદસુધાધૃણિભંવભિદે શ્રીપાર્શ્વચિન્તામણિ.
- ૩ વિશેષજ વૈદ્ય વિમલનયનં ચન્દ્રવદનં,
મહારોગારીણા હરણવિપયે પ્રાપ્તયશમમ્,
મહાગોપં વન્દે વિતિમિરકરં ભાગ્યભવનં,
ભવાબ્ધેર્નિસ્તારે સ્ખલતરણિં સુક્તિગમકમ્.
- ૪ દર્શનાદ્ દુરિતધ્વંસી, વન્દનાદ્ વાછિતપ્રદ ,
પૂજનાત્ પૂરક શ્રીણા, જિન સાક્ષાત્ સુરદુમ્.
- ૫ દિક્ષે તુહ સુહકમયે તિન્નિ વિણુકાઇ નિશ્વસેસાઇ,
દારિદ્રં દોહગ્ગં જન્મંતરસંચિયં પાવં.

૬ ધન્યોડહં કૃતપુણ્યોડહં, નિસ્તીર્ણોડહં લવાર્ણવાત્;
અનાદિલવકાન્તારે, દષ્ટો યેન શ્રુતો મયા.

૭ અન્યથા શરણું નાસ્તિ, ત્વમેવ શરણું મમ;
તસ્માત્ કારુણ્યભાવેન, રક્ષ રક્ષ જિનેશ્વર !

૮ જિને લક્ષિતર્જિને લક્ષિતર્જિને લક્ષિતર્જિને દિને;
સદા મેડસ્તુ સદા મેડસ્તુ સદા મેડસ્તુ ભવે ભવે.

૯ અહંતો ભગવન્ત ઇન્દ્રમહિતાઃ સિદ્ધાશ્ચ સિદ્ધિસ્થિતા-
આચાર્યા જિનશાસનોત્તરિકરાઃ પૂજ્યા ઉપાધ્યાયકાઃ;
શ્રીસિદ્ધાન્તસુપાઠકા મુનિવરા રત્નત્રયારાધકાઃ;
યંચૈતે પરમેષ્ઠિનઃ પ્રતિદિનં કુર્વન્તુ વો મંગલમ્.

૧૦ ઐન્દ્રશ્રેણિનતા પ્રતાપભવનં લબ્યાહિંગનેત્રામૃતં,
સિદ્ધાન્તોપનિષદ્વિચારચતુરૈઃ પ્રીત્યા પ્રમાણીકૃતા;
ભૂર્તિઃ સ્ફૂર્તિમતી સદા વિજયતે જૈનેશ્વરી વિસ્ફૂરન્,
મોહોન્માદઘનપ્રમાદમદિરા-મતૈરનાલોકિતા.

૧૧ કલ્યાણપાદપારામં, શ્રુતગંગાહિમાચલમ્;
વિશ્વાસ્ભોજરવિં દેવં, વન્દે શ્રીજ્ઞાતનન્દનમ્.

૧૨ શ્રી આદીશ્વર શાંતિ નેમિજિનને, શ્રી પાર્શ્વ વીર પ્રભો,
એ પાંચે જિનરાજ આજ પ્રણમું, હેતે કરી હે વિભો;
કલ્યાણે કમલા સદૈવ વિમલા, વૃદ્ધિ પમાડો અતિ,
એહવા ગૌતમસ્વામી લખિધ ભરીયા, આપો સદા સન્મતિ.

૧૩ નિરજન ચાર મોઢે કૈસે મીલેંગે,

ફર દેખું મેં દરીયા કુંગર, ભયે બાદલ નીચે જમીયું તલે.

નિં ૧

ધરતીમા હુંડું તો નાહિ પીછાણું, અગની સહું તો

મેરી દેહી જલે નિં ૨

આનંદધનકહે જસ સુનો બાતા, એહી મીલે તો મેરા ફેરા ટળે.

નિં ૩

૧૪ જે દૃષ્ટિ પ્રભુ દર્શન કરે, તે દૃષ્ટિને પણ ધન્ય છે,

જે જીભ જિનવરને સ્તવે, તે જીભને પણ ધન્ય છે,

પીએ મુદ્દા વાણી સુધા, તે કર્ણ-યુગને ધન્ય છે,

તુજ નામ મંત્ર વિશદ ધરે, તે હૃદયને નિત્ય ધન્ય છે.

૧૫ સુષ્યા હશે પૂન્યા હશે, નિરખ્યા હશે પણ કો કણે,

હે જગતબધુ ! ચિત્તમા, ધાર્યા નહિ ભકિતપણે;

જન્મ્યો પ્રભુ તે કારણે, હું ખપાત્ર હું સંસારમા,

હા ! ભકિત તે ફળતી નથી, જે ભાવ શૂન્યાચારમા

૧૬ ગાળે પંચમકાલમા ભવ વિષે, ભવ્યાત્મને તારવા,

મિથ્યા મોહ મહાધકાર હણવા, મન્માર્ગ સંસ્થાપવા;

વર્તે છે જયવત અંત કરવા, સંસારના ફંદને,

વદો મગલ એહ શાસનપતિ, શ્રી ત્રિશલાનદને

૧૭ જેના નામોચ્ચારથી ત્રિજગમા, કર્મો બધા ત્રાસતા,

જેના પુન્યપદે સુરેન્દ્રસરીખા, સેવા છતે રાજતા,

જેની વાણીવડે ભવિજનતણા, ધરઆગણા છાજતા,

તે શ્રી વીરવિભુપદે નમન હો, સુકિતપુરી આપતા.

૧૮ લવજલધિમાંથી હે પ્રભો ! કરુણા કરીને તારને,
ને નિર્ગુણીને શિવનગરનાં, શુભસદનમાં ધારને;
આ ગુણી આ નિર્ગુણી, એમ લેદ મોટા નવ કરે,
શશી સૂર્ય મેઘપરે, દયાલુ સર્વનાં દુઃખો હરે.

૧૯ હે નાથ ! આ સંસારસાગર, ડૂબતા એવા મને,
મુક્તિપુરીમાં લઈ જવાને, જહાજરૂપે છો તુમે;
શિવરમણીનાં શુભસંગથી, અભિરામ એવા હે પ્રભો !
મુજ સર્વ સુખનું મુખ્ય કારણ, છો તુમે નિત્ય વિભુ.

૨૦ તારાથી ન સમર્થ અન્ય દીનનો, ઉદ્ધારનારો પ્રભુ,
મારાથી નહીં અન્ય પાત્ર જગમાં, જોતાં જડે હે વિભુ;
મૂર્તિ મંગલસ્થાન તોય મુજને. ધરછા ન લક્ષ્મીતણી,
આપો સમ્યગ્ચરત્ન શ્યામજીવને, તો તૃપ્તિ થાયે ઘણી.

૨૧ તું અકલંકી રૂપસરૂપી, પરમાનંદ પદ તું દાઈ,
તું શંકર બ્રહ્મા જગદીશ્વર, વીતરાગ તું નિરમાયી. ૧
અનુપમ રૂપ દેખી તુજ રીઝે, સુંર નર નારીકે વૃન્દા;
નમો નિરંજન કૃષ્ણપતિ સેવિત, પાસ ગોડીયા સુખકંદા. ૨
કાને કુંડલ શિર છત્ર ખિરાજે, ચક્ષુ ટીકા નિરધારી,
હસ્તખીજેરુ હાથ સોહીયે, તુમ વંદે સહુ નર નારી. ૩
અશિ કાષ્ઠસે સર્પ નીકાલા, મંત્ર સુનાયા બહુ ભારી,
પૂર્વ જન્મકા વૈર જોલાયા, જળ વરસાયા શિરધારી. ૪
જળ આવી પ્રભુનાંકે અડીયા, આસન કંચ્યા નિરધારી;
નાગ નાગણી છત્ર ધરે છે, પૂર્વ જન્મકા ઉપકારી. ૫

રૂપવિજય કહે સુલોભેરી લાવણી, ઐસી શોખા બહુ સારી,
માતપિતા બાધવ સહુ સાથે, સજમ લીધા નિરધારી. ૬

૨૨ આલ્યો શરણે તુમારે, જિનવર કરજો આશ પૂરી હુમારી,
નાંચો લવપાર મહારો, તુમ વિષ્ણુજગમા સારલે કોણ મહારી ?
ગાયો જિનરાજ આજે, હરસ અધિકથી, પરમ આનંદકારી,
પાયો તુમ દર્શ નાથે લવ ભવ ભ્રમણા નાથ ! સર્વે હુમારી.

૨૩ દીક્ષા ગ્રહી પ્રથમ તીર્થ તમેજ સ્થાપ્યું,
કઈ ભવ્યનું કઠીન હુ ખ તમેજ કાપ્યું,
એવા પ્રભુ પ્રભુમીયે પ્રણયે તમોને,
મેવા પ્રભુ શિવતણા અરપો અમોને.

૨૪ પ્રભુમી શ્રી પ્રભુ વીરને પ્રથમમા, માગલ્યકારી સદા,
બીજા શ્રી ગુરુ ગૌતમ ગણધરા, વંદે ટળે આપદા;
ત્રીજા શ્રી સ્થૂલભદ્રને પ્રભુમીયે, કૌશ્યા ગૃહે જે રહ્યા,
મૂકી તેહના ભોગ ચોગ ગ્રહીને સ્વર્ગે પછીથી ગયા

૨૫ આંચો દાદાને દરબાર, કરો ભવોદધિપાર,
ખરો તુ છે આધાર, મોહો તાર તાર તાર ૧
આત્મગુણનો ભઠાર, તારા મહિમાનો નહી પાર,
દેખ્યો સુહર દેદાર, કંગે પાર પાર પાર ૨
તારી મૂર્તિ મનોહાર, હરે મનના વિકાર,
ખરો હૈયાનો હાર, વંદુ વાર વાર વાર. ૩
આંચો દહેશસર મોઝાર, કર્યો જિનવર જીહાર,
પ્રભુ ચરણ આધાર, ખરો સાર સાર સાર ૪

આત્મ કમલ સુધાર, તારી લલિત છે અપાર,
એની ખૂબીનો નહિ પાર, વિનતિ ધાર ધાર ધાર. ૫

૨૬ પાર્શ્વ પ્રભુ ગુણાગાર, મારા હૈયાના હાર;
શાશ્વત આનંદ દેનાર, કરો પાર પાર પાર. ૧
તારું શાસન મનોહાર, મને એનો ઉપકાર;
ભવસાગર છે અપાર, જલદી તાર તાર તાર. ૨
કેવળ જ્યોતિ ઝલકાર, જેતું તેજ છે અપાર;
ત્રણે જગમાં પ્રચાર, ફતવું વાર વાર વાર. ૩
દીકો લાગ્યે દેહાર, થયો સફળ અવતાર;
સાચો તું છે તારણુહાર, હુઃખો વાર વાર વાર. ૪
આત્મ કમલ સુધાર, લલિત પ્રવીણ આધાર;
કુરુલોજગિરિના શણુગાર, સહિમા કાર કાર કાર. ૫

૨૭ જે પ્રભુના અવતારથી અવનીમાં, શાંતિ બધે વ્યાપતી,
જે પ્રભુની સુપ્રસન્ન ને અમીભરી, દષ્ટિ હુઃખો કાપતી;
જે પ્રભુએ ભર્યોવને વ્રત ગ્રહી, ત્યાગી બધી અંગના,
તે તારક જિનદેવના ચરણમાં, હોજો સદા વંદના.

દ્વિતીય ખંડ

ચૈત્યવંદનો.

૧ બીજનું ચૈત્યવંદન.

હ્રિધિ ય ધને ટાળીએ, જે વળી રાગ ને દેષ,
આર્ત રૌદ્ર હોય અશુભ ક્યાન, નવિ કરે લવલેશ ૧
બીજ દિને વળી બોધિબીજ, ચિત્ત કાણે વાવે,
જેમ હુ ખ દુર્ગતિ નવિ લહે, જગમા જશ આવે. ૨
ભાવે રૂડી ભાવનાએ, વાધે શુભ શુભકાણુ;
જ્ઞાનવિમલ તપ તેજથી, હોયે ઠોડી કલ્યાણ. ૩

૨. જ્ઞાનપંથમીનું ચૈત્યવંદન.

શ્યામલ વાન સોહામણા, શ્રી નેમિ જિનેશ્વર,
સમવસરણુ બેઠા કહે, ઉપદેશ સોહકર ૧
પંથમી તપ આરાધતા, લહે પંથમ નાણુ,
પાથ વરસ પથ માસનો, એ છે તપ પરિભાણુ. ૨
જિમ વરદત્ત શુભમજરીએ, આરાધ્યો તપ એહ,
જ્ઞાનવિમલ શુરુ એમ કહે, ધન ધન જગમા તેહ ૩

૩. અષ્ટમીનું ચૈત્યવંદન.

આઠ ત્રિશુભ જિનવરતાણી, નિત્ય કીજે સેવા;
 વહાલી મુજ મન ચાતિ ઘણી, જિમ ગજ મન રેવા. ૧

પ્રતિહારજ આઠશું, ઠંકુરાઈ છાજે;
 આઠે મંગળ આગળે, જેહને વળી રાજે. ૨

ભાંજે ભય આઠ મોટકા એ, આઠ કર્મ કરે દૂર;
 આઠમ દિન આરાધતાં, જ્ઞાનવિમળ ભરપૂર. ૩

૪. અગીઆરસનું ચૈત્યવંદન.

અંગ અગીયાર આરાધીયે, એકાદશી દિવસે;
 એકાદશ પ્રતિમા વહો, સમકિત શુભ વિકસે. ૧

એકાદશી દિવસે થયા, દીક્ષા ને નાથુ;
 જન્મ લહ્યા કેઈ જિનવરા, આગમ પરમાણુ. ૨

જ્ઞાનવિમળ શુભ વાધતા એ, સકળકળા લંહાર;
 અગીઆરશ આરાધતાં, લટીએ ભવજળપાર. ૩

૫. ચૌદશીનું ચૈત્યવંદન.

ચૌદ સ્વપ્ન લહે માવડી, સર્વિ જિનવરકેરી;
 તે જિન નમતા ચૌદરાજ, લોકે ન હોય ફેરી. ૧

ચૌદ રત્નપતિ જેહના, પ્રણમે પદ આવી;
 ચૌદ વિદ્યાના થયા જાણુ, સંયમશ્રી ભાવી. ૨

ચૌદ રાજ શિર ઉપરે, સિદ્ધ સકળ શુભઠાણુ;
 જ્ઞાનવિમળ પ્રભુધ્યાનથી, હોય અચળ અહિઠાણુ. ૩

૬. રોહિણીતપ ચૈત્યવંદન.

વાસવપૂજિત વાસુપૂજ્ય, વર અતિશય ધારી,
 દેવળ કમળા નાથ સાથ, અવિરતિ જેણે વારી. ૧
 પરમાત્મ પરમેસર એ, ભવિજનનયનાનંદ,
 શાન્ત દાન્ત ઉત્તમ ગુણી, વર જ્ઞાન દિણુંદ. ૨
 બેડી બારે પર્ષદા, નિમુણે જિનની વાણ,
 એક ચિત્ત લય લાઈએ, દેઈ નિજ કાન ૩
 તવ જગપતિ તિહા ઉપદિશે, રોહિણીતપ મુવિચાર,
 આરાધો ભવિ ભાવશુ, આતમને સુખકાર. ૪
 સાત વર્ષ સાત માસની, અવધિ કહી સુખમાણ,
 આરાધે સુખસ પદા, પામે પદ નિર્વાણ. ૫
 વાચક શુભનય શિષ્યનોએ, ભક્તિવિજય શુભ ગાય,
 વાસુપૂજ્ય જિનધ્યાનથી, અનુભવ સુખ થાય. ૬

૭. શ્રી વર્ધમાનતપનું ચૈત્યવંદન.

સમવસરણુમા જિનવર, વર્ધમાન તપ સાર;
 વર્ણવતા ભવિ આગળે, કગ્વા ભવોદ્ધિ પાર ૧
 લપુ કર્મના યોગથી, આચરીએ સુખકાર;
 અધિક કર્મ હલકા કરી, પાગી મજમ ભાગ ૨
 આત્મ કમલમા પામશે, સર્વ લલિધનું સ્થાન;
 એ તપને આરાધતા, જલદી શિવ પ્રયાણ. ૩

૮. શ્રી વીશસ્થાનકનું ચૈત્યવંદન.

પહેલે પદે ૧ અરિહંત નમું, બીજે સર્વ ૨ સિદ્ધ;
 ત્રીજે ૩ પ્રવચન મન ધરો, ૪ આચાર્ય સિદ્ધ. ૧
 નમો ૫ ચેરાણું પાંચમે, ૬ પાઠકપદ છઠ્ઠે;
 નમો લોચે સંવ ૭ સાદૂણું, જે છે શુણુ ગરિકે. ૨
 નમો ૮ નાણુસ્સ આઠમે, ૯ દર્શન મન લાવો;
 ૧૦ વિનય કરો શુણુવંતનો, ૧૧ આરિત્રપદ ધ્યાવો. ૩
 નમો ૧૨ બંલવયધારીણું, તેરમે ૧૩ ક્રિયા બાણુ;
 નમો ૧૪ તવસ્સ ચૌદમે, ૧૫ ગોચમ નમો ૧૬ જિણુણું. ૪
 ૧૭ સંયમ ૧૮ જ્ઞાન ૧૯ સુઅસ્સને, એ નમો ૨૦ તિથ્યસ્સ બાણી;
 જિન ઉત્તમ પદ પદ્મને, નમતા હોય સુખબાણી. ૫

૯. પર્યુષણપૂર્વનું ચૈત્યવંદન.

વડા કલ્પ પૂરવદિને, ઘરે કલ્પને લાવો;
 રાત્રિ બાગરણુ પ્રમુખ કરી, શાસન સોદાવો. ૧
 હય ગય શણુગારી કુમર, લાવો ગુરુ પાસે;
 વડા કલ્પ દિન સાંભળો, વીરચરિત ઉદ્દાસે. ૨
 છઠ્ઠ દ્વાદશ તપ કીજીએ, ધરીએ શુભ પરિણામ;
 સાધર્મીવત્સલ પ્રભાવના, પૂજા અભિરામ. ૩
 જિન ઉત્તમ ગૌતમ પ્રતે એ, કહે બે એકવીશ વાર;
 ગુરુ મુખ પદ્મે લાવશું, સુણુતાં પામે પાર. ૪

૧૦. શ્રી સિદ્ધચક્રજ્ઞનાં ચૈત્યવંદનો.

શ્રી સકળ મંગળ પરમ કમલા, કેલિ મળુલ મંદિરં,
ભવ દોષ સચિત પાપ નાશન, નમો નવપદ જયકરં. ૧

અરિહંત સિદ્ધ સૂરીશ વાચક, સાધુ દર્શન સુખકર;
વર જ્ઞાનપદ ચારિત્ર તપ એ, નમો નવપદ જયકરં. ૨

શ્રીપાલ રાજા શરીર સાજ, સેવતા નવપદવર;
જગમાહી ગાળા કીર્તિ ભાળ, નમો નવપદ જયકર. ૩

શ્રી સિદ્ધચક્ર પસાય સકટ, આપદા નાસે સવિ,
વળી વિસ્તરે સુખ મનોવંછિત, નમો નવપદ જયકર. ૪

આબિલ નવ દિન દેવવંદન, ત્રણ ટંક નિરતરં;
એ વાર પડિલ્લમણા પલેવણ, નમો નવપદ જયકરં. ૫

ત્રણ કાળ ભાવે પૂજ્યે, ભવતારક તીર્થ કરં,
તિમ શુણ્ણુ દો હજાર ગણીએ, નમો નવપદ જયકરં. ૬

વિધિ સહિત મન વચન કાયા, વશ કરીએ આરાધીએ,
તપ વર્ષ સાઠાચાર નવપદ, શુદ્ધ સાધન સાધીએ. ૭

ગદ કદ ચૂરે શર્મ પૂરે, યક્ષવિમલેશ્વર વરં,
શ્રી સિદ્ધચક્ર પ્રતાપ જાણી, વિજય વિલસે સુખભર. ૮

(૨)

૧૧ જૈનેન્દ્રમિન્દ્રમહિતં, ગતસર્વદોષં,
જ્ઞાનાઘનં તશુણ્ણુરત્નવિશાલકોશમ્;
કર્મક્ષયં શિવમયં પરિનિષ્ઠિતાર્થં,
સિદ્ધં ચ ણુદ્ધમવિરુદ્ધમહં ચ વન્દે. ૧

ગચ્છાધિપં ગુણગણું ગંધિનં સુસૌમ્યં,
વન્દામિ વાયકવરં શ્રુતદાનદક્ષમ્;
ક્ષાન્ત્યાદિધર્મકલિતાં સુનિમાલિકાં ચ,
નિર્વાણસાધનપરં નરલોકમધ્યે. ૨

સદર્શનં શિવસયં ચ જિનોક્તસત્યં,
તત્ત્વપ્રકાશકુશલં સુખદં સુખોદમ્;
છિન્નાશ્રવં સમિતિશુભિમયં ચરિત્રં,
કર્માષ્ટકાષ્ટદહનં સુતપઃ શ્રયામિ. ૩

પાપૌઘનાશનકરં વરમંગલં ચ,
ત્રેલોક્યસારસુપકારપરં શુરં ચ;
ભાવાતિશુદ્ધિવરકારણસુતમાનાં,
શ્રીસોક્ષસૌખ્યકરણું હરણું ભવાનામ્. ૪

ભવ્યાબ્જગોધનરવિં ભવસિન્ધુતાવં,
ચિન્તામણુઃ સુરતરોરધિકં સુભાવમ્;
તત્ત્વત્રિપાદનવકં નવકારરૂપં,
શ્રીસિદ્ધચક્રસુખદં પ્રણમામિ નિત્યમ્.

૧૨ શ્રી દીવાલીનું ચૈત્યવંદન.

સિદ્ધારથ કુલનભ વિષે, ઇન્દુ રૂપ જિનરાજ;
ત્રિશલાસુત વંદન કરે, મેળવવા શિવ સાજ. ૧

સાત હાથ ચરિમાણ દેહ, ગુણગણથી ભરીયા;
ભોગ તણ સંજમ અણું, નાણ કેવલ વરીયા. ૨

ત્રીશ વરસ સંભારમા, સાડા બાર પચાઈય;
 સંજમ ને કેવળતણા, સાડી ઝોગણત્રીશ થાય. ૩
 આઘ્યા અપાપા નયર, કર્યું અંતિમ ચોમાસ,
 સોલ પહોર દર્ધ દેશના, તાર્યા નૃપવર ખાસ ૪
 શુભાશુભ વિપાકના, પચપણ પચપણ જાણુ,
 મારુદેવ અધ્યયનતણા, ધ્યાને શિવ પ્રયાણુ. ૫
 અમાવાસ્યા લક્ષી કાર્તિકી, દેવાનંદા રાત,
 ચાર ઘડી બાકી રહી, મેળબુ અનંત શાત ૬
 ભવ દીપક ગયો જગથકી, દ્રવ્ય દીપક કરીએ,
 નવમહી નવલમ્હકી, નૃપતિ મન ધરીએ. ૭
 દીપક જ્યોત પ્રગટાવતા, થયુ દીવાળી પર્વ,
 તે દિન વીર ધ્યાને કરી, લખિધ વરે શિવશર્મ ૮

૧૩ સીમધરસ્વામીનું ચૈત્યવંદન.

સીમંધર જિન વિચરતા, સોહે વિજય મોળર,
 સમવસરણુ રચે દેવતા, ભેસે પર્ષદા બાર. ૧
 નવતત્ત્વની દીએ દેશના, સાલણી સુરનર કોડ;
 પટ્ દ્રવ્યાદિક પણુવે, લે સમકિત કર જોડ. ૨
 ધહા થકી જિન વેગળા, સહસ્ર તેત્રીસ શત એક,
 સત્તાવન ભેજન વળી, સત્તર કળા સુવિશેષ. ૩
 દ્રવ્યથકી જિન વેગળા, ભાવથી હૃદય મોળર,
 ત્રિહુ કાળે વન્દન કરું, ધ્યાસમાહે ચો વાર. ૪

શ્રી સીમંધર જિનવરુ એ, પૂરે વાંછિત કોડ;
કાંતિવિજય ગુરુ પ્રણમતાં, લકિત એ કર જોડ. ૫

૧૪ શ્રી પંચતીર્થનું ચૈત્યવંદન.

સિદ્ધાચળ ગિરનારગિરિ, અર્બુદ અતિ ઉત્તંગ;
સમેતશિખર જિન વીશના, મોક્ષકલ્યાણુક ચંગ. ૧
કોટિશિલા અષ્ટાપદે, મેરૂ રુચક સમીપ;
શાશ્વત જિનવર ગૃહ ઘણા, શ્રી નંદીશ્વર દ્વીપ. ૨
દેવલોક ગ્રૈવેક છે, લવનપતિ વર લવન;
જિનવર ખિંબ અનેક છે, પૂજું તે સર્વ સુમન. ૩
વિહરમાન જિનવર ભલા, અતીત અનાગત અદ્ધા;
નામ સ્થાપના દ્રવ્ય ભાવ, ચાર નિર્લેપા લદ્ધા. ૪
સહજનંદી સુખકર એ, પરમ દયાળ પ્રધાન;
પુન્ય મહોદયે પૂજતાં, લહીએ પરમ કલ્યાણ. ૫

૧૫ શ્રી પરમાત્મા ચૈત્યવંદન.

જગન્નાથને તે નમું હાથ જોડી.
કરું વિનતિ લકિત શું માન મોડી;
કૃપાનાથ સંસાર કૂપાર તારો,
લહ્યો પુન્યથી આજ દેદાર તારો. ૧
મળે સોહિલા રાજ્ય દેવાદિ ભોગો,
પરમ દોહિલો એક તુજ લકિત જોગો;
ઘણા કાલથી તું લહ્યો સ્વામી મીઠો,
પ્રભુ પારગામી સહુ હુઃખ નીઠો. ૨

ચિદાનંદરૂપી પરબ્રહ્મ લીલા,
 વિલાસી વિશે ત્યક્તકામાગ્નિકીલા,
 ગુણધાર ભોગીશ નેતા અમાયી,
 જય ત્વ વિશે ! ભૂતલે સુખદાયી. ૩

ન દોઢી જેણે તાહંગી યોગ મુદ્રા,
 પડ્યા રાત દિસે મહામોહ નિદ્રા,
 કિસી તાસ હોયે ગતિ જ્ઞાનસિન્ધો !
 ભમતા ભવે હે જગજીવન-ધો ! ૪

સુધાસ્યંદિની દર્શન નિત્ય દેખે,
 ગણુ તેહનો હે વિશે ! જન્મ લેખે,
 ત્વદ્વારા વિષે જે રહ્યા વિશ્વમાહે,
 કરે કર્મની હાણુ ક્ષણુ એકમાહે. ૫

જિનેશાય નિત્ય પ્રભાતે નમસ્તે,
 ભવિ ધ્યાન હોળે હૃદયે સમસ્તે,
 સ્તવી દેવના દેવને હર્ષ પૂરે,
 મુખાલોજ ભાલી ભજે હેજ ઉરે. ૬

કરે દેશના સ્વામી વૈરાગ્યકેરી,
 સુણે પર્ષદા બાર ભેઠી ભલેરી,
 સુધાલોજધારા સમી તાપ ટાળે,
 બેહુ બાધવા સાભળે એક કાલે. ૭

૧૬

પ્રભુશ્રી શ્રી ગુરુરાજ આજ, જિનમંદિર કેરો;
 પુન્ય ભણી કરશું સફલ, જિનવચન ભલેરો. ૧
 દેહરે જાવા મન કરે, ચોથતણું ફલ પામે;
 જિનવર જીહારવા ઉઠતાં, છક પોતે આવે. ૨
 જઈશું જિનવર ભણી, મારગ ચાલંતા;
 હોવે દ્વાદશતણું પુન્ય, ભક્તિ માલંતા. ૩
 અર્ધપંથ જિનવર ભણી, પંદર ઉપવાસ;
 દીઠે સ્વામીતણો ભવન, લહીએ એક માસ. ૪
 જિનવર પાસે આવતાં, છ માસી ફલ સિદ્ધ;
 આવ્યા જિનવર ખારણે, વર્ષીતપ ફલ લીધ. ૫
 સો વરસ ઉપવાસ પુન્ય, પ્રદક્ષિણા દેતા;
 સહસ્ર વર્ષ ઉપવાસ પુન્ય, જે નજરે જોતા. ૬
 ફલ ઘણો ફૂલની માલ, પ્રભુ કંઠે ઠવતા;
 પાર ન આવે ગીત નાદ, કેસ ફલ શુણ્ણતાં. ૭
 શિર પૂજી પૂજા કરો એ, સૂર ધૂપ તણો ધૂપ;
 અક્ષત સાર તે અક્ષય સુખ, દીપે તલુ રૂપ. ૮
 નિર્મલ તન મને કરીએ, શુણ્ણતાં ઇંદ્ર જગીશ;
 નાટક ભાવના ભાવતાં, પામે પદવી જગીશ. ૯
 જિનવર ભક્તિ વહાલી એ, પ્રેમે પ્રકાશી;
 સુણી શ્રી ગુરુવચણ સાર, પૂર્વ ઋષિએ ભાખી. ૧૦

અદ્ધ કમને ટાલવા, જિનમંદિર જઈશું,
લેટી ચરણુ ભગવતના, હવે નિર્મલ થઈશું. ૧૧
કીર્તિવિજય ઉવજાયાનો એ, વિનય કહે કરલોડ;
સફલ હોળે મુજ વિનતિ, જિનસેવાનો કોડ. ૧૨

૧૭. શ્રી સિદ્ધાચલજીનાં ચૈત્યવંદનો.

વિમલ કેવલ જ્ઞાનકમલા, કલિત ત્રિભુવન હિતકરં;
સુરરાજ સંસ્તુત ચરણુપકજ, નમો આદિ જિનેશ્વરં. ૧
વિમલ ગિરિવર શૃંગમઠણુ, પ્રવર ગુણુગણુ બૃધરં,
સુર અસુર કિત્તર કોડિસેવિત, નમો આદિ જિનેશ્વરં. ૨
કરતી નાટક કિત્તરી ગણુ, ગાય જિન ગુણુ મનહરં;
નિજંરાવલિ નમે અહોનિશ, નમો આદિ જિનેશ્વરં. ૩
પુઠરીક ગણુપતિ સિદ્ધિ સાધી, કોડી પણુ મુનિ મનહરં;
શ્રી વિમલગિરિવર શૃંગ સિદ્ધા, નમો આદિ જિનેશ્વરં. ૪
નિજ માધ્ય આધન સુર મુનિવર, કોઠિન ત એ ગિરિવરં;
મુક્તિ ગમણી વર્યા રગે, નમો આદિ જિનેશ્વર. ૫
પાતાલ નર સુર લોકમાઢી, વિમલ ગિરિવર તો પરં;
નહી અધિક તીરથ તીર્થપતિ કહે, નમો આદિ જિનેશ્વરં. ૬
ધમ વિમલગિરિવર શિખરમંડણુ, દુઃખવિહંડણુ ધ્યાઈએ,
નિજ શુદ્ધ સત્તા સાધનાર્થ, પરમન્યોતિ નીપાઈએ,
જિત મોહ દોહ વિઠોહ નિદ્રા, પરમ પદસ્થિત જયકરં,
ગિરિરાજ એવા કરણુ તત્પર, પદ્મવિજય મુહિતકર ૭

૧૮

શ્રી શત્રુજય સિદ્ધક્ષેત્ર, દીઠે દુર્ગતિ વારે,
લાવ ધરીને જે ચઢે, તેને લવપાર ઉતારે. ૧
અનંત સિદ્ધનો એહ ઠામ, સકળ તીર્થનો રાય;
પૂર્વ નંવાણું ઋષભદેવ, જ્યાં ઠવીયા પ્રભુ પાય. ૨
સૂરજકુંડ સોહામણો, કવડ જક્ષ અલિરામ;
નાલિરાયા કુલમંડણો, જિનવર કરું પ્રણામ. ૩

૧૯

ધન્ય ધન્ય શ્રી ઋષભજિન, પુન્યે મીલી આયો;
દર્શ તુમારો કલ્પવૃક્ષ, સિદ્ધગિરિ પર પાયો. ૧
જહાંસે સિદ્ધિ પદ લીયા, સહજ સ્વભાવે અનંત;
એ ગિરિ સર્વ તીરથ ખડો, સેવે ભવિજન સંત. ૨
પાંચ કોડસું પાંડવા, વીશ કોડસું રામ;
પુંડરીક સિદ્ધિ ગયા, પાંચ કોડ અલિરામ. ૩
ઇમ કોટિ કોટિ હુએ, શિવરમણી ભરથાર;
અનંત કાંકરે કાંકરે, મહિમા અપરંપાર. ૪
આત્મકમલમેં ધારીયો, ગિરિ મહિમા હિતકાર;
લલિધસૂરિ એ ધ્યાનસે, હોવે ઘેડા પાર. ૫

૨૦ શ્રી રાયણ પગલાનું ચૈત્યવંદન.

એહ ગિરિ ઉપર આદિદેવ, પ્રભુ પ્રતિમા વંદો;
રાયણ હેઠે પાડુકા, પૂજી આણુંદો. ૧

એહ ગિરિનો મહિમા અનંત, કુણુ કરે વખાણુ ?
 ચૈત્રી પુનમને દિને, તેહ અધિકો જાણુ. ૨
 એહ તીરથ સેવો સદાએ, આણી ભક્તિ ઉદાર;
 શ્રી શત્રુજય સુખદાયકો, દાનવિજય જયકાર. ૩

૨૧ શ્રી પુંડરીકસ્વામીનું ચૈત્યવંદન.

આદીશ્વર જિનરાયનો, ગણુધર શુણુવંત,
 પ્રગટ નામ પુંડરીક જાત્ર, મહીમાહે મહંત ૧
 પાત્ર કોટિ સાથે મુર્છીદ, અણુસણુ તીહા કીધ,
 શુક્લધ્યાન ધ્યાતા અમૂલ, દેવળ તીહા લીધ ૨
 ચૈત્રી પુનમને દિને એ, પામ્યા પદ મહાનંદ,
 તે દિનથી પુંડરીકગિરિ, નામ દાન સુખકંદ. ૩

૨૨ શ્રી ઋષભદેવનું ચૈત્યવંદન.

આદિ દેવ અરિહંત, ધનુષ પાત્રસે કાયા,
 ક્રોધ માન નહિ કામ, મૃષા નહિ માયા. ૧
 નહીં રાગ નહીં દ્વેષ, નામ નિરંજન તાહરું;
 વદન હીકું વિશાળ, પાપ ગચું સવિ તીહા માહરું. ૨
 નામે હું નિર્ભળ થયો, જપું જાપ જિનવરતણો,
 કવિ ઋષભ એમ ઉચ્ચરે, આદિદેવ મહિમા ઘણો. ૩

૨૩ શ્રી આદિનાથ જિન ચૈત્યવંદન.

દૃષ્યવૃક્ષની છાહડી, નાનડીયો રમતો,
 સોવન હિંડોળે હિંચતો, માતાને ગમતો ૧

સૌ દેવી બાલક થઈ, ઋષભને તેડે;
 બહાલા લાગો છો કહી, હૈડાસુ ભીડે. ૨
 જિનપતિ યૌવન પામીયા, ભાવે શું ભગવાન;
 ઈંદ્રે ઘાલ્યો માંડવો, વિવાહનો મંડાણ. ૩
 ચોરી બાંધી ચિહ્ન દીસે, સુર ગોરી ગીત ગાવે;
 સુનંદા સુમંગલા, પ્રભુજીને પરણાવે. ૪
 સર્વ સંગ છોડી કરી, કેવળજ્ઞાનને પામે;
 અષ્ટ કર્મનો ક્ષય કરી, પહોંચ્યા શિવપુર ધામે. ૫
 ભરતે બિંબ ભરાવીયા એ, શત્રુજય ગિરિરાય;
 શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ તણા, ઉદ્ધરત્ન ગુણ ગાય. ૬

૨૪ શ્રી અજિતનાથનું ચૈત્યવંદન.

આવ્યા વિજય વિમાનથી, નયરી અયોધ્યા ઠામ;
 માનવગણ રિખ રોહિણી, મુનિજનના વિશરામ. ૧
 અજિતનાથ વૃષ રાશિએ, જન્મ્યા જગદાધાર;
 ચોનિ ભુજંગમ ભયહરુ, મૌન વર્ષ તે બાર. ૨
 સપ્તપર્ણુ તરુ હેઠલે એ, જ્ઞાન મહોત્સવ સાર;
 એક સહસ્રશું શિવ વર્ચા, વીર ધરે બહુ ખ્યાર. ૩

૨૫ શ્રી સંભવનાથનું ચૈત્યવંદન.

સંભવનાથ સદા જયો, મનવંછિત પૂરે;
 હય લંછન હેમ વર્ણુ દેહ, ટાળે દુઃખ દૂરે. ૧
 રાય જિતારી કુળ તિલક, સાવશ્યી રાય;
 સેના માતા જનમીયો, જગમાં સુજસ ગવાય. ૨

ધનુષ ચારસો ફેહડીયે, ચાઠ લાખ પૂર્વ આય;
વિનયવિજય ઉવજાણનો, રૂપ નમે નિત્ય પાપ. ૩

૨૬ શ્રી અભિનંદન સ્વામીનું ચૈત્યવંદન.

અબ્યા જયંત વિમાનથી, અભિનંદન જિનચંદ;
પુનર્વંસુમા જનમીયા, રાશિ મિથુન સુખકંઠ. ૧
નયરી અયોધ્યાનો ધણી, ચોનિવર મંજર,
ઉશ્ર વિહારે તપ તપ્યા, ભૂતલ વરસ અઠાર. ૨
વળી રાયણ પાદપ તલે એ, વિમલનાણુ ગણુ દેવ,
ભાક્ષ સહસ્ર મુનિશુ ગયા, વીર કરે નિત્ય સેવ. ૩

૨૭ શ્રી સુમતિનાથનું ચૈત્યવંદન.

સુમતિનાથ સુખવાસ, દાસ હું ભવ ભવ તાહરો,
કરુ વિનતિ એક, આવાગમન નિવારો. ૧
સેવકની કરો સાર, પાર પહેલા ઉતારો,
ક્રોધ માન મદ લોભ, સોય ઉપજતા વારો. ૨
દેવ નિરજન નામ તુહ, તુજ નામે નિશ્ચય તર્યો;
કવિ ઋષભ એણીપેરે ઉચ્ચરે, સુમતિનાથ પૂજ કરો. ૩

૨૮ શ્રી પદ્મપ્રભુનું ચૈત્યવંદન.

પદ્મપ્રભ છટ્ટા ભયા, વણે પ્રભુ રાતા;
ધરણ કૌસળી ધણી, સુસીમા જસ માતા. ૧
કમળ લછન અઢીસો ધનુષ, શિવ સંપત્તિદાતા,
ત્રીશ લાખ પૂરવ આયુ, ત્રિભુવનનો ત્રાતા. ૨

ચોત્રીશ અતિશય વિરાજતાએ, સેવે સુર નર કોડ;
વિનયવિજય ઉપાધ્યાયનો, રૂપ નમે કર નેડ. ૩

૨૯ શ્રી સુપાર્શ્વનાથનું ચૈત્યવંદન.

શ્રી સુપાર્શ્વ જિણુંદ પાસ, ટાલ્યો ભવ ફેરો;
પૃથિવી માતાને ઉરે, જાયો નાથ હમેરો. ૧
પ્રતિષ્ઠિત સુત સુંદર, વાણારસી રાય;
વીશ લાખ પૂરવ તણું, પ્રભુજીનું આય. ૨
ધનુષ બસે જિન દેહડી, સ્વસ્તિક લંછન સાર;
પદ પદ્મે જસ રાજતો, તાર તાર ભવ તાર. ૩

૩૦ શ્રી ચંદ્રપ્રભનું ચૈત્યવંદન.

મહસેન મોટો રાજ્યો, સતી લક્ષ્મણા નારી;
ચંદ્ર સમુજવલ વદન કાંતિ, જન્મ્યો જયકારી. ૧
ચંદ્રપુરી નયરી જેહની, ચંદ્ર લંછન કહીએ;
ચંદ્રપ્રભ જિન આઠમા, નામે ગહગહીયે. ૨
દોઢસો ધનુષનું જિન તનુએ, દશ લાખ પૂરવ આય;
રૂપવિજય પ્રભુ નામથી, દિન દિન દોલત થાય. ૩

૩૧ શ્રી સુવિધિનાથનું ચૈત્યવંદન.

સુવિધિ વિધિ કર ચોક્ષના, આત્મ સિદ્ધિ કરનાર;
અધ્યાત્મ જ્ઞાને ભર્યા, ભવિ ભવદુઃખ હરનાર. ૧
મગર લંછન સુગ્રીવ પિતા, રામા માત મલહાર;
આયુ લાખ એ પૂરવનું, ધનુષ શત તનુ સાર. ૨

કાકંદી નૃપવર થયા, હું નમું તસ પાય;
આત્મકેમલ ઉદ્ધારવા, લખિય જિન ગુણ ગાય. ૩

૩૨ શ્રી શીતલનાથનું ચૈત્યવંદન.

શીતળ નામું શિષ, જ્યો જાપ જગદીશ;
દેખી તાહરું રૂપ, બ્રહ્મ ઉર લાગ્યો ઇશ. ૧
ઇદ્ર ચદ્ર નાગેન્દ્ર, સોય નર નામ કહાયો,
નહી જગ એહવો દેવ, જમલ કોઈ તાહરે આળ્યો. ૨
તેજ સખળ તુજ દેવ, લાગ્યો સુર ગગને ભમે,
કવિ ઋષભકહે જગ તે વડો, જે શ્રીજિનચરણે નમે. ૩

૩૩ શ્રી શ્રેયાંસનાથનું ચૈત્યવંદન

શ્રી શ્રેયાસ અગીઆરમા, વિષ્ણુ નૃપ તાય;
વિષ્ણુ માતા જેહની, એંશી ધનુષની કાય. ૧
વરસ ચોરાશી લાખનુ, પાદ્યું જેણે આય;
ખડ્ગી લછન પદકજે, સિંહપુરીનો રાય. ૨
રાત્ર્ય તણ દીક્ષા વરીએ, જિનવર ઉત્તમ જ્ઞાન;
પામ્યા તસ પદ પડાને, નમતા અવિચલ થાન. ૩

૩૪ શ્રી વાસુપૂજ્યસ્વામીનું ચૈત્યવંદન.

દેવલોકથી દીપતી, નગરી વર ચ પા;
વાસુપૂજ્ય જિન જન્મ કામ, વસે લોક સુચંપા. ૧
વાસુપૂજ્ય રાજ રાણ્યો, જ્યા જસ પટરાણી,
સિતેર ધનુષ દેહ રાતડી, મહિષ લંછન જાણી. ૨

બર્ષ બહોંતેર લાખતુંએ, આયુ લહે જગનાથ;
રૂપવિજય કહે નિત્ય જપો, શિવપુર મારગ સાથ. ૩

૩૫ શ્રી વિમલનાથનું ચૈત્યવંદન.

અષ્ટમ સ્વર્ગથકી ચવી, કંપીલપુરમાં વાસ;
ઉત્તરા ભાદ્રપદે જનમ, માનવ ગણુ મીનરાશ. ૧
થોનિ છાગ સુહંકરું, વિમલનાથ લગવંત;
દોય વરસ તપ નિર્જલી, જંબુ તલે અરિહંત. ૨
ષટ્ સહસ્ર મુનિ સાથશું એ, વિમલ વિમલપદ પાય;
શ્રી શુભવીરને સાંઈશું, મળવાનું મન થાય. ૩

૩૬ શ્રી અનંતનાથનું ચૈત્યવંદન

અનંતનાથ અરિહંત, શરણુ હું તોરે આયો;
રાખ રાખ જિનરાય, દેવ તુજ દર્શન પાયો. ૧
હું રૂલીયો ચઉ ગતિમાંહી, નામ તેરા વિણુ સ્વામી;
પ્રગલ્બો પુણ્ય અંકુર તું, મળ્યો શિવગતિગામી. ૨
આજ અનંતા ભવતણા, પાપ તાપ દૂરે ગયા;
કવિ મેકપલ કહે પૂજતાં, આનંદે ઉરછવ થયા. ૩

૩૭ શ્રી ધર્મનાથનું ચૈત્યવંદન

ભાનુનંદન ધર્મનાથ, સુમતા લલી સાત;
વજ્ર લંછન વજ્રિ નમે, ત્રણ ભુવન વિખ્યાત. ૧
દશ લાખ વરસનું આઉખું, વપુ ધનુ પીસ્તાલીશ;
રત્નપુરીનો રાણ્યો, જગમાં જાસ જગીશ. ૨

ધર્મ મારગ જિનવર કહીએ, ઉત્તમ જન આધાર;
તેણે તુજ પાદ પદ્મતેણી, સેવા કરું નિરધાર. ૩

૩૮ શ્રી શાન્તિનાથનું ચૈત્યવંદન.

શાંતિકરણ શ્રી શાંતિનાથ, ગજપુર ધણી ગાળે,
વિશ્વસેન અચિરાતણો, સુત સખળ દીવાળે. ૧
આલીશ ધનુષ કનકવર્ણ, મૃગ લંછન છાળે,
લાખ વરસનુ આઉપુ, અરિજન મદ ભાળે. ૨
અકવર્તી પ્રભુ પાત્રમા એ, સોલસમા જગદીશ;
રૂપવિજય મન તું વસ્યો, પૂરણ સકલ જગીશ ૩

૩૯ શ્રી કુન્થુનાથનું ચૈત્યવંદન.

કુન્થુનાથ કામિત દીયે, ગજપુરનો રાય,
સિરિ માતા ઉરે અવતર્યો, સુર નરપતિ તાય ૧
કાયા પાત્રીશ ધનુષની, લંછન જસ છાગ;
દેવલજ્ઞાનાદિક ગુણો, પ્રણમો ધરી રાગ. ૨
સહસ્ર પચાણું વરસતું એ, પાત્રી ઉત્તમ આય;
પદ્મવિજય કહે પ્રણમીયે, ભાવે શ્રી જિનરાય. ૩

૪૦ શ્રી અરનાથનું ચૈત્યવંદન.

રાય સુદર્શન ગજપુરે, દેવી પટરાણી;
લંછન નંદાવર્ત ભસ, અરજિન ગુણખાણી. ૧
ત્રીશ ધનુષવર દેહડી, હેમવર્ણે ભણી,
વર્ષ ચોરાશી સહસ્ર આયુ, કહે જિનેવર વાણી ૨

અકવર્તી પ્રભુ સાતમો એ, ચાઠારમો મુજ દેવ;
રૂપ કહે ભવિજન તુમે, કરો નિત્ય નિત્ય સેવ. ૩

૪૧ શ્રી મહિનાથનું ચૈત્યવંદન.

મહિનાથ યોગણીશમા, જસ મિથિલા નયરી;
પ્રભાવતી જસ માવડી, ટાળે કર્મ વયરી. ૧
લાલ શ્રીકુંભ નરેસર, ધનુષ પચવીસની કાય;
લંછન કલશ મંગલકર, નિર્મલ નિર્માય. ૨
વરસ પંચાવન સહસ્રનું એ, જિનવર ઉત્તમ આય;
પદ્મવિજય કહે તેહને, નમતાં શિવમુખ થાય. ૩

૪૨ શ્રી મુનિસુપ્રતસ્વામીનું ચૈત્યવંદન.

જયો નિરંતર સ્નેહશું, વીસમા જિનરાય;
સુમિત્રરાય પદ્માવતી, સુતશું મુજ માય. ૧
કન્ધપ લંછન ધનુષ વીશ, શ્યામવર્ણી કાયા;
ત્રીશ સહસ્ર વરસ આઉપું, હરિવંશ દીપાયા. ૨
મુનિસુપ્રત મહિમાનીલો એ, નગરી રાજગૃહી જસ;
રૂપવિજય કહે સાહિબા, નામે લીલવિલાસ. ૩

૪૩ શ્રી નમિનાથનું ચૈત્યવંદન.

સાચા શ્રી નમિનાથ, પંથે જિજ્ઞે આલ્યા જય;
સહી સુગંધીવાટ, અધોમુખ કંટક થાય. ૧
વૃક્ષ નમાવે શિષ, દેવ તીહાં હુંદુલિ બળવે;
ખવન શકુન તિહાં સાર, પુષ્પની વૃષ્ટિ કહાવે. ૨

કુસુમ લલા હીંચણ સમા, નખ કેશ રોમ વાધે નહીં;
કવિ મહાપદ્મ ઇમ ઉચ્ચરે, નમિનાથ વંદો સહી. ૩

૪૪ શ્રી નેમિનાથનું ચૈત્યવંદન.

સમુદ્રવિજય કુલચંદ્ર નંદ, શિવાદેવી બાયા;
યાદવ વંશ નભોમણિ, સૌરીપુર ઠાયા ૧
બાલથકી બ્રહ્મચર્યધરુ, ગત માર પ્રચાર;
લોકતા નિજ આત્મિક શુણ, ત્યાગી સંસાર ૨
નિંકારણ જગજીવનો એ, આશાનો વિશ્રામ,
દીનદયાલ શિરોમણિ, પૂરણ સુરતર કામ. ૩
પશુઆ પોકાર સુણી કરી, છાડી ગૃહવાસ;
તત્ક્ષણ સંયમ આહરી, કરી કર્મનો નાશ. ૪
કેવલશ્રી પામી કરીએ, પહોતા મુક્તિ મોઝાર,
જન્મ મરણ બય ટાળવા, જ્ઞાન સદા મુખકાર ૫

૪૫ શ્રી પાર્શ્વનાથનું ચૈત્યવંદન.

ૐ નમો પાર્શ્વનાથાય, વિશ્વ ચિન્તામણીયતે,
હ્રીં ધરણેન્દ્ર વૈરૂઢ્યા-પદ્માદેવી ચુતાય તે ૧
શાન્તિ-તુષ્ટિ-મહાપુષ્ટિ-ધૃતિ-કીર્તિ-વિધાયિને,
ૐ હ્રીં દ્વિહંબ્યાલવૈતાલ, સર્વાધિબ્યાધિનાથિને. ૨
જ્યાડજિતાખ્યા વિજ્યાખ્યાડપરાજિતયાન્વિત
દિશા પાલૈર્મૃદૈર્ધૈર્વિદ્યાદેવીભિરન્વિત ૩

અસિઆઉસાય નમસ્તત્ર ત્રેલોક્યનાથતામ્,

અતુષ્ટિસુરેન્દ્રાસ્તે ભાસન્તે છત્રચાસરૈઃ

૪

શ્રીશંખેશ્વરમંડન ! પાર્શ્વજિન પ્રણતકલ્પતરુકલ્પ !

શૂરય દુષ્ટનાતં પૂરય મે વાંછિતં નાથ !

૫

૪૬. અન્તરિક્ષ પાર્શ્વનાથ (છંદ) ચૈત્યવંદન

પ્રભુ પાસજી તાહરું નામ મીહું, ત્રીહું લોકમાં એટલું સાર હીહું;

સદા સમરતાં સેવતાં પાપ નીહું, મનમાંહરે તાહરું ધ્યાન ખેહું. ૧

મન તુમ પાસે વસે રાત હીસે, સુખ પંકજ નીરખવા હંસ હીસે;

અન્ય તે ઘડી જે ઘડી નયણ હીસે, ભલી ભક્તિભાવે કરી વિનવીજે. ૨

અહો એહ સંસાર છે દુઃખ હોરી, ઈંદ્રજાલમાં ચિત્તલાગ્યું ઠગોરી;

પ્રભુ માનીએ વિનતી એક મોરી, સુજ તાર તું તાર બલિહારી તોરી. ૩

સહિ સ્વપ્ન જંજાલને સંગ મોહો, ઘડીયાલમાં કાલ રમતો ન જોયો;

મુઘા એમ સંસારમાં જન્મ ખોયો, અહો ધૃતતણે કારણે જળ વિલોયો. ૪

એ તો ભ્રમર લોકે સુખ ભ્રાંતિ ધાયો, જર્ઘ શુકતણી ચંચુમાંહે ભરાયો;

શુકે જંખુ બાણી ગલે દુઃખ પાયો, પ્રભુ લાલચે જીવડો એમ વાહો. ૫

ભગ્યો ભર્મ ભૂલ્યો રમ્યો કર્મ ભારી, દયા ધર્મની શર્મ મેં ન વિચારી;

તોરી નર્મ વાણી પરમ સુખકારી, ત્રીહું લોકના નાથ મેં નવી સંભારી. ૬

વિષય વેલડી શેલડી કરી અબાણી, ભજી મોહ તૃષ્ણા તણી તુજ વાણી;

એહવો ભલો ભુંડો દાસ બાણી, પ્રભુ રાખીએ ખાંડીની છાંય પ્રાણી. ૭

ઓરા વિવિધ અપરાધની કોડી સહીએ, પ્રભુશરણે આબ્યાતણી

લાજ વહીએ;

વલી ઘણી ઘણી વિનતી એમ કહીએ, સુજ માનસ-સરે પરમ

હંસ રહીએ. ૮

કળશ

એમ કૃપા મૂરત પાર્શ્વસ્વામી, સુક્રિતગામી ધ્યાઈએ;
અતિ ભક્તિભાવે વિપત્તિ જાવે, પરમ સંપત્તિ પાઈએ.
પ્રભુમહિમાસાગર શુભ વૈરાગર, પાસ અન્તરિક્ષ જે સ્તવે;
તસ સકલ મંગળ જયજયારવ, આનંદવર્ધન વિનવે.

૪૭ શ્રી મુહરી પાર્શ્વનાથ ચૈત્યવદન.

પ્રભુમે અતિશય ભાવથી, મુહરી પારસનાથ;
હુ ખ દોહગ દ્વરે ટળે, થાએ મુખશાત. ૧
દીંદોઈ નગરે નીહાળતાં, આનંદ ઉર ન માય;
અદ્ભૂત બિંબ જુહારતા, ભવો ભવ પાતિક જાય ૨
આત્મ કમલમા આપજો, શિવ લલિધેનુ સ્થાન,
પ્રવીણ શિશુ મહિમા તણી, વિનતિ ઉરમા માન. ૩

૪૮ શ્રી મહાવીરસ્વામીનું ચૈત્યવદન.

ન વર્ણનીયો ગુરુભિ- પ્રભુયં,
મયા કથં વર્ણયિતું ચ શક્ય
તથાપિ વાચ્યતયા સ્તવીભિ,
પ્રસો ! શુભાન્તે શશિતોડતિગૌરાન્ ૧
પ્રસો ! વચ સ્યાત્પદલાગિ છત મે,
વિષં જહાર પ્રબલં મનોગમ્,
અનિદ્રમેકાન્તમયં દયાલો !
તવોપકારં નહિ વિરમસમિ ૨

પ્રમાણવાદઃ પરમપ્રતિષ્ઠો,
 વિવાદવૈવશ્યવિનાશકારી;
 તવાસ્ત્યતો વીર ! વિશાલભાવં,
 નમામિ સિંહાહિકતયાદ્યપન્નમ્. ૩

નયાન્ વિલજ્યાદ્ભુતશાસ્ત્રસિન્ધૌ,
 વિપક્ષવાદાઃ પ્રભુણા ગૃહીતાઃ
 ઉદન્વતેવાખિલનિર્ઝરિણ્યઃ
 મહાનતસ્ત્વં સકલાર્થવિત્સુ. ૪

અનર્ધરત્નત્રિતયં જગત્યાં,
 ત્રિશલ્યનાશે પ્રથિતં ત્રિશૂલં;
 ઉપાધિહારિ ત્વયકા વ્યકાશિ,
 પ્રકૃષ્ટલઙ્ગિધેં પ્રણમામ્યતસ્ત્વામ્. ૫

૪૯. અતીત ચોવીસીનું ચૈત્યવંદન

(રાગ-પ્રભાત.)

અતીત ચોવીસી વંદીએ, આતમ શુભ ભાવે;
 અરિહંત નામના જાપથી, મંગલમાલા પાવે. ૧
 ૧૬વલજ્ઞાની પહેલા નમું, ૨નિર્વાણી ૩સાગર;
 ૪મહાજસ ૫વિમલ તે પાંચમા, ૬સર્વાનુભૂતીશ્વર. ૨
 ૭શ્રીધર ૮દત્ત ૯દામોદર નમો, ૧૦સુતેજ ૧૧શ્રીસ્વામી;
 ૧૨મુનિસુવ્રત જિન ખારમા, ૧૩સુમતિ ૧૪શિવગતિ નામી. ૩
 ૧૫અસ્તાગ ૧૬નમીશ્વર સોળમા, ૧૭અનીલ ૧૮ચશોધર દેવ;
 ૧૯કૃતાર્થ ૨૦જિનેશ્વર ૨૧શુદ્ધમતિ, ૨૨શિવંકર કરો સેવ. ૪

૨૪ સ્યંદન ૨૪ સંપ્રતિ ચોવીસમા, પ્રહ ઊઠી ગાઉ,
જહિ કીર્તિ પ્રભુધ્યાનથી, અમૃત પદ પાઉ. ૫

૫૦. આવતી ચોવીસીનું ચૈત્યવંદન

શ્રી પદ્મનાભ પહેલા જિણુંદ, શ્રેણિક નૃપ હવ,
સુરહેવ બીજા નમુ, સુપામ શ્રાવક હવ ૧

શ્રી સુપાર્શ્વ ત્રીજા વડી, હવ કૌણિક ઉદાથી,
સ્વયંપ્રભ ચોથો જિણુંદ, પોટિલ મન ભાવી. ૨

સર્વાનુભૂતિ જિન પાચમાએ, દહાયુ શ્રાવક બણ,
દેવમુત છઠ્ઠા જિણુંદ, શ્રી કાર્તિક શેઠ વખાણ. ૩

શ્રી ઉદય જિન સાતમાએ, શંખ શ્રાવક હવ,
શ્રી પેઠાલ જિન આઠમા, અનત મુનિ હવ. ૪

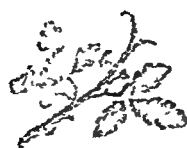
પોટિલ નવમા વંદીએ એ, હવ જે સુનદ,
શતકિરતિ દશમા જિણુંદ, શતક શ્રાવક આનદ ૫

સુવ્રત જિન અગિયારમાએ, દેવગ્રી રાણી હવ,
શ્રી અમમ જિન બારમા, શ્રી દેશવ શુણ્ણાણ ૬

નિષ્કયાય જિન તેરમાએ, સતકી વિદ્યાધર;
નિધુલાયક જિન ચૌદમા, બલભદ્ર મુહંકર. ૭

નિર્મલ જિન પદ્મમાએ, હવ મુલસા ભાવિ,
ચિત્રગુપ્ત જિન સોલમા, શ્રી રાહિણી મન ભાવિ. ૮

સમાધિ જિન સત્તરમા, રેવતી શ્રાવિષ્ઠા જાણુ;
 શ્રી સંવર જિન અઠારમા, જીવ શતાનીક વખાણુ. ૯
 શ્રી યશોધર યોગાણીસમા, જીવ કિસન દ્વીપાયણુ;
 વિજયનાથ જિન વીસમા, જીવ કરણ સુખાણુ. ૧૦
 એકવીસમા શ્રી મલ્લનાથ, જીવ નારદનો કહીએ;
 અંબડ શ્રાવક જીવ દેવ, બાવીસમા લહીએ. ૧૧
 અનંતવીર્ય તેવીસમા, જીવ અમરનો એહ;
 ભદ્રકૃત જિન ચોવીસમા, શતબુદ્ધિ ગેહ. ૧૨
 એ ચોવીસે જિન હોશે, આવંતે કાલે;
 ભાવ સહિત જે વાંદશે, થઈ ઉજમાલે. ૧૩
 લંછન વર્ણ પ્રમાણુ આયુષ, ચઢતાં સવિ નિરખો;
 સાંપ્રત જિન ચોવીસમે, અંતર સવિ પરખો. ૧૪
 પંચ કલ્યાણુક તેહનામે, હોશે એક જ દીસ;
 ધીરવિમલ પંડિતતણો, જ્ઞાનવિમલસૂરીશ. ૧૫

તૃતીય ખંડ

સ્તવનો

૧. શ્રી સિદ્ધગિરિરાજના સ્તવનો.

શેત્રુજા ગઢના વાસી રે, મુજરે માનજો રે,
સેવકની મુણી વાતો રે, દિલમા ધારજો રે.
પ્રભુ મેં હીઠો તુમ હેઠાર, આજે મુને ઉપજ્યો હરખ અપાર,
સાહિબાની સેવા રે, ભવ હુખ ભાજશે રે. ૧

એક અરજ અમારી રે, દિલમા ધારજો રે,
ચોરાગી લાખ ફેરા રે, ફર નિવારજો રે,
પ્રભુ મને ફર્ગતિ પડતો રાખ, દરિસણુ વહેલું રે હાખ.
સાહિબાની૦ ૨

દોલત સવાઈ રે, સોરઠં દેશનો રે,
બલિહારી હું જાઉં રે, તારા વેશનો રે,
પ્રભુ તારુ રૂડું હીડું રૂપ, મોઢ્યા મુર નર વૃદ્ધ ને બૂપ.
સાહિબાની૦ ૩

તીરથ દેા નહી રે, શત્રુજય સારીખું રે,
પ્રવચન પેખી રે, કીધું મે પારખું રે;
જવમને લેમ લેમ હુગ્ગે જેહ, ત્રિભુવન લીલા પામે તેહ
સાહિબાની૦ ૪

ભવોભવ માંગુ' રે પ્રભુ તારી સેવના રે,
ભાવઠ ન ભાંગે રે જગમાં તે વિના રે;
પ્રભુ મારા પૂરો મનના કોડ, એમ કહે ઉદ્ધરતન કરજોડ.
સાહિબાની૦ ૫

૨

આજ મારા નયણાં સફળ થયાં, શ્રી સિદ્ધાચલ નિરખી;
ગિરિને વધાવું' મોતીડે, મારા હૈયડામાં હરખી. આજ૦ ૧
ધન્ય ધન્ય સોરઠ દેશને, જિહાં એ તીરથ જોડી;
વિમલાચલ ગિરનારને, વંદું' જો કર જોડી. આજ૦ ૨
સાધુ અનંતા ઇણુ ગિરિ, સિધ્યા અનશન લેઈ;
રામ પાંડવ નારદ ઋષિ, ખીજા મુનિવર કેઈ. આજ૦ ૩
માનવ ભવ પામી કરી, નવી એ તીરથ લેટે;
પાપ કમ જે આકરા, કહો કેણી પેરે મેટે ? આજ૦ ૪
તીર્થરાજ સમરું' સદા, સારે વાંછિત કાજ;
હુઃખ દોહજ હરે કરી, આપે અવિચલ રાજ. આજ૦ ૫
સુખ અલિલાષી પ્રાણીયા, વાંછે અવિચલ સુખડા;
માણેકે મુનિ ગિરિ ધ્યાનથી, ભાંગે ભવોભવ હુઃખડા. આજ૦ ૬

૩

બાહુડો નિઃસ્નેહી થઈ ગયો રે, છોડ્યું વિનીતાનું રાજ; (૨)
સંયમ રમણી આરાધવા, લેવા મુક્તિનું રાજ. (૨)
મેરે દિલ વસી ગયો વાલમો. ૧

માતાને મેલ્યા એકલા રે, જાય દિન નવિ રાત; (૨)
 રત્નસિંહાસન બેસવા, ચાલે અડવાણે પાય. (૨) મેરે ૦ ૨
 વહાલાનું નામ નવિ વિસરે રે, જરે આંસુડાની ધાર, (૨)
 આખડલી છાયા વળી, ગયા વરસ હજાર (૨) મેરે ૦ ૩
 દેવળરત્ન આપી કરી રે, પૂરી માતાની આશ; (૨)
 સમવસરણ લીલા જોઈને, સાધ્યા આતમ કાજ (૨) મેરે ૦ ૪
 ભક્તિવત્સલ ભગવંતને રે, નામે નિર્મળ કાય; (૨)
 આદિ ત્રિભુવ આરાધતા, મહિમા શિવસુખ થાય. (૨) મેરે ૦ ૫

૪. શ્રી સિદ્ધાચલજીનું પ્રભાતીયુ .

ભગ તુ ભગ તુ આતમા માહરા, ભગવત લેટીએ સુખકારી,
 શેત્રુજનમ ઉત મરુદેવાનંદન, આદિ જિન વંદિયે ચિત્તધારી
 ભગ ૦ ૧

પાચસે ધનુષ્યની રત્નમય જાણીયે, ભરતરાયે પ્રતિમા ભરાવી;
 દુષમા કાળ વિચારી પશ્ચિમ દિશિ, મહાગિરિ કદરામા વસાવી
 ભગ ૦ ૨

પાચમે ધનુષ્યની શોભના મૂરતિ, જે જાવે પુણ્યથી દર્શ પાવે;
 બહુ ભવમચિત પાપના ઓધને, ટાળી ત્રીજે ભવે સિદ્ધિ જાવે.
 ભગ ૦ ૩

ઇન્દ્રિય વશ કરી નિર્મલ મન ધરી, વિધિ સહિત નાસિનંદન પૂજ જે,
 ભાવના જાવીએ ચિત્તમા લાવીયે, દુહિહો મનુજ ભવ સફલ કીજે.
 ભગ ૦ ૪

પ્રદક્ષિણા દેઈ પાગે ચઢી વંદીએ, ચૈત્ય ગિરિરાજ શેત્રુંજ કેરા;
વિજયજિનેન્દ્રસૂરિ પયકમલ સેવતાં, અમર કહે ભાંગીયે....

ભવના ફેરા. જાગ૦ ૫

૫. શ્રી શેત્રુંજય મહાતીર્થ સ્તવન.

ભવિ આવોણ શેત્રુંજ ભેટીએ, શ્રી આદીશ્વર જિનરાય;
ધન્ય એ ગિરિનયણે નિરખતાં, સવિ પાતક દૂર પલાય. ભવિ૦ ૧
ગિરિ ઉપર આદિ જિણુંદની, સોહે મૂરતિ મોહન વેલ;
પ્રહ ઊઠી ભાવે પૂજતાં, નિત્ય વાઘે ઘરે રંગરેલ. ભવિ૦ ૨
મારું મન મોહું ઈણુ ગિરિવરે, જાણું નિત નિત કીજે જાત્ર;
વર સુરજકુંડમાં નાહીને, નિજ નિરમલ કીજે ગાત્ર. ભવિ૦ ૩
ભલે ભાવે આદિજિન પૂજ્યા, મુજ ફલીઆ મનોરથ આજ;
મુજ ભવોભવ એ ગિરિવર તણું, દરીસણ હોજો મહારાજ. ભવિ૦ ૪
મહામહિમવંત મનોહર, રુડો શેત્રુંજય ગિરિરાય;
જે ભેટે તે શિવસુખ લહે, ઈશ કૈશરવિમલ ગુણ ગાય. ભવિ૦ ૫

૬. શ્રી સિદ્ધાચલજીનું સ્તવન.

(શ્રી સુપાસ જિનરાજ-એ દેશી.)

સિદ્ધાચલ ગુણ ગેહ, ભવિ પ્રણમો ધરી નેહ;
આજ હો, સોહે રે મનમોહે, તીરથ રાણયોણ. ૧
આદીશ્વર અરિહંત, મુક્તિ વધૂનો કંત;
આજ હો, પૂરવ વાર નવાણું, આવી સમોસયાંણ. ૨

સકલ સુરાસુરરાજ, કિન્નરદેવ સમાજ;
આજ હો સેવા રે સારે, તે કરજોડી કરીછ. ૩

દર્શનથી હુખ ફર, સેવે સુખ ભરપૂર,
આજ હો, એણે રે કલિકાલે, કલ્પતરુ અછેછ ૪

પુઠરીકગિરિ ધ્યાન, લહીએ બહુ યશ માન;
આજ હો, હીપે રે અધિકી તસ, જ્ઞાનકલા ઘણીછ ૫

૭. શ્રી ઋષભ જિન સ્તવન.

ઋષભ જિનરાજ સુજ આજ દિન અતિ ભલો,
શુણનીલો જેણે તુજ નયણ દીઠો,
હુખ ટળ્યાં સુખ મળ્યા, સ્વામી તુજ નિરખતા,
સુકૃત સંચય હુઓ, પાપ નીઠો ઋષભ૦ ૧

કલ્પ સાખી ફળ્યો, કામઘટ સુજ મળ્યો,
આગણે અમીયના મેહ વૂઠા,
મોજ મહિરાણુ મહિભાણુ તુજ દર્શન,
ક્ષય ગયા કુમતિ અધાર જૂઠા ઋષભ૦ ૨

કવણુ નર કનક મણિ તજિ તૃણ સંશ્રહે,
કવણુ કુંજર તણ કરહ લેવે;
કવણુ એસે તણ કલ્પતરુ બાઉલે,
તુજ તણ અવર સુર કોણુ સેવે ? ઋષભ૦ ૩

એક સુજ ટેક સુવિવેક સાહિજ સદા,
તુજ વિના દેવ દુલો ન ઇહું;

તુજ વચન રાગ સુખ-સાગરે ઝીલતાં,
કર્મ ભર મર્મથી હું ન બીહું.

ઋષભ૦ ૪

ઠોડી છે દાસ વિભુ તાહરે ભલભલા,
સાહરે દેવ તું એક ખ્યારો;
પતિતપાવન સમો જગત ઉદ્ધાર કર;
મહેર કરી મોહે ભવજલધિ તારો.

ઋષભ૦ ૫

સુક્રિતથી અધિક તુજ ભક્તિ સુજ મન વસી,
જેહશું સખલ પ્રતિબંધ લાગ્યો;
અમક પાસાણુ જિમ લોહને ખેંચશે,
સુક્રિતને સહેજ તુજ ભક્તિ રાગો.

ઋષભ૦ ૬

ધન્ય જે કાય જેણે પાય તુજ પ્રણમીએ,
તુજ થુણે જેહ ધન્ય ધન્ય જીહા;
ધન્ય જે હૃદય તુજ સદા સમરતાં,
ધન્ય તે રાત ને ધન્ય દીહા.

ઋષભ૦ ૭

ગુણ અનંતા સદા તુજ ખજાને ભર્યા,
એક ગુણ હેત સુજ શું વિમાસો ?
રચણુ એક હેત શી હાણુ રચણાયરે ?
લોકની આપદા જેણે નાસો.

ઋષભ૦ ૮

ગંગસમ રંગ તુજ કીર્તિ કલ્લોલનો,
રવિથકી અધિક તપ તેજતાને;
નયવિજય બુધ સેવક હું આપનો,
જસ કહે અબ મોહે ભવથી નિવાને.

ઋષભ૦ ૯

૮. પંચ પરમેશ્વરનું સ્તવન.

પંચ પરમેશ્વરા પરમ અલવેસરા, વિશ્વ વાલેસરા વિશ્વવ્યાપી;
ભક્તવત્સલ પ્રભુ ભક્તજન ઉદ્ધરી, મુક્તિપદ જે વર્યા કર્મ કાપી.

પંચ. ૧

વૃષભ અ કિત પ્રભુ ઋષભ જિન વંદીએ, નાભિ મરુદેવીનો ન દનીકો,
ભરત ને પ્રાદ્દીના તાત અવની તણે, મોહ મહગ જણો મુક્તિ ટીકો.

પંચ ૨

શાંતિપદ આપવા શાંતિપદ યાપવા, અદ્ભુત કાંતિ પ્રભુ શાંતિ સાચો;
મૃગાક પારાપત મેનથી ઉદ્ધરી, જગતપતિ જે થયો જગત બચો.

પંચ ૩

નેમિષાવીશમા શ ખ લ છનનમ્, સમુદ્રવિજય અ ગજ અન ગણતી;
રાજકન્યા તણ સાધુ મારગ ભણ, છતી જેણે કરી જગ વિદિતિ.

પંચ ૪

પાર્શ્વજિનરાજ અશ્વસેન કુળ ઉપલ્યો, જનની વામાતણો જેહ બચો;
આજ ખેટકપુરે કાર્ય સિદ્ધા સવે, ભીડભજન પ્રભુ જે કહાયો.

પંચ ૫

વીર મહાવીર સર્વ વીર શીંગમણિ, રણવટ મોહભટ માન મોડી;
મુક્તિગદ શાસીયો જગત ઉપાસીયો, તેહ નિત્ય વંદીએ હાથ નોડી.

પંચ ૬

માત ને તાત અવદાત એ જિનતણા, ગામ ને ગોત્ર પ્રભુ નામ યુલ્લતા;
ઉદયવાચકે વહે ઉદયપદ પામીએ, સાવે જિનરાજની કીર્તિ ભણતા

પંચ ૭

૯. શ્રી ઋષભદેવ ભગવાનનું સ્તવન.

જીરે આજ સફળ દિન માહરો, દીઠો પ્રભુનો દેહાર (૨)
 લય લાગી જિનજી થકી, પ્રગટ્યો પ્રેમ અપાર. (૨) ૧
 ઘડીએ ન વિસરો હો સાહિબ, સાહિબા ઘણો રે સનેહ; (૨)
 અંતરજામી છો માહરા, સરુદેવાના નંદ સુનંદાના કંત. ઘડીએ ૨
 સાહિબા લઘુ થઈ મન માહરું, તીહાં રહ્યું તુમારી સેવાને કાજ;
 તે દિન ક્યારે આવશે, હોશે સુખનો આવાસ. ઘડીએ ૩
 જીરે પ્રાણેશ્વર પ્રભુજી તમે, આતમના રે આધાર;
 મહારે પ્રભુજી તુમે એક છો, જાણુજો નિરધાર. ઘડીએ ૪
 સાહિબા એક ઘડી પ્રભુજી તુમ વિના, જાએ વરસ સમાન;
 પ્રેમ વિરહ હવે કેમ ખમું? જાણો વચન પ્રમાણ. ઘડીએ ૫
 સાહિબા અંતરગતની વાતડી, કહો કેને કહેવાય ?
 બહાલેશ્વર વીસવાસીયા, કહેતાદુઃખ જાણ સુણતાં સુખ થાય. ઘડીએ ૬
 સાહિબા દેવ અનેક જગમાં વસે, તેહની ઋદ્ધિ અનેક;
 તુમ વિના અવરને નવિ નમું, એહવી મુજ મન ટેક. ઘડીએ ૭
 જીરે પંડિત વિવેકવિજયતણો, પ્રણમે શુભ પાય;
 હરખવિજય શ્રી ઋષભના, જુગતે ગુણ ગાય. ઘડીએ ૮

૧૦. શ્રી અજિતનાથ જિન સ્તવન.

(હમ મગન લયે પ્રભુ ધ્યાનમે—એ દેશી.)

ધ્યાનમાં ધ્યાનમાં ધ્યાનમાં, તોરું નામ ધર્યું મેં ધ્યાનમાં
 લવસર સહસ મથન તુજ અલિધા, સમજ ગયો હું શાનમાં.
 તોરું ૧

જ્ઞાન કુલિથ સમતા સચી નાયક, બેઠે ચિત્ત વિમાનમા. તોરું ૦ ૨
 વિષય વિષમ વિષતાપ નિવારી, જેમ સુધારસ પાનમા, તોરું ૦ ૩
 બહિરાતમ ભયો અંતર આતમ, લીનો વિશદ ગુણ જ્ઞાનમા, તો ૦ ૪
 અશુભ કરમ છિન એક મેં છૂટે, ધ્યાતા ધ્યેય સુતાનમા. તોરું ૦ ૫
 ખિમાવિજય જિન વિજ્યાનદન, અમરું આનપાનમા. તોરું ૦ ૬

૧૧. શ્રી સ ભવનાથ સ્તવન.

સાહેબ સાબજો રે, સંભવ અરજ અમારી,
 ભવોભવ હુ ભગ્યો રે, ન લહી સેવા તુમારી,
 નરક નિગોદમા રે, હું તિહા બહુભવ ભભિયો,
 તુમ વિષ્ણુ હુ ખ સદ્વા રે, અહનિશ કોષે ધમધમીયો. સા ૦ ૧
 ઇન્દ્રિય વશ પડ્યો રે, પાલ્યા પ્રત નવિ સુસે,
 ત્રસ પણ નવિ ધર્યા રે, હણીયા થાવર હુસે,
 પ્રત ચિત્ત નવિ ધર્યા રે, ખીન્નુ સાચુ ન બોલ્યું,
 પાપની ગોઠડી રે, ત્યા મેં હઈડું બોલ્યું. મા. ૨
 ચોરી મેં કરી રે, અઉવિહ અદત્ત ન ટાળ્યું,
 શ્રી જિન આણ્યું રે, મેં નવિ સજમ પાલ્યું,
 મધુકરતણી પડે રે, શુદ્ધ ન આહાર ગવેખ્યો,
 રસના લાલચે રે, નિરસ પિંડ ઉવેખ્યો. સા. ૩
 નરભવ દોહીલો રે, પામી મોહવશ પડીયો,
 પરમી દેખીને રે, મુજ મન તિહા જઈ અઠીયો,
 કામ ન કૈ સર્યા રે, પાપે પિંડ મેં ભરીયો,
 શુદ્ધ બુદ્ધ નવિ રહી રે, તેણે નવિ આતમ તરીયો. સા ૪

લક્ષ્મીની લાલચે રે, મેં બહુ દીનતા દાખી,
તો પણ નવિ સખી રે, સખી તો નવિ રહી રાખી;
જે જન અલિલખે રે, તે તો તેહથી નાસે,
તૃણ સમ જે ગણે રે, તેહની નિત્ય રહે પાસે. સા. ૫

ધન્ય ધન્ય તે નરા રે, એહનો મોહ વિછોડી,
વિષય નિવારીને રે, જેહને ધર્મમાં જોડી;
અલક્ષ તે મેં લખ્યા રે, રાત્રિભોજન કીધાં,
મ્મત નવિ પાલીઆં રે, જેહવા મૂળથી લીધાં. સા. ૬

અનંત લવ હું લખ્યો રે, લમતાં સાહિય સલીયો,
તુમ વિના કુણુ દીયે રે, બોધિરયણુ મુજ બળીયો;
સંલવ આપજો રે, ચરણકમળ તુમ સેવા,
તથ એમ વિનવે રે, સુણજો દેવાધિદેવા. સા. ૭

૧૨. શ્રી અલિનંદન સ્વામી સ્તવન.

(જગજીવન જગવાલહો—એ દેશી:)

અલિનંદન આણુંદમાં, અતિશય લીલ અનંત લાલ રે;
સંવર રાયનો ખેટડો, સંવર સુખ વિલસંત લાલ રે. અલિ૦ ૧
સિદ્ધારથાનો લાડલો, સિદ્ધારથ લગવાન લાલ રે;
એ બુગતું જગતી તલે, વિચરે મહિમ નિધાન લાલ રે. અલિ૦ ૨
આલે ગજગતિ ગેલશું, કામકેશરી કરે નાશ લાલ રે;
દીપે દિનકર તેજથી, શીતળ સહજ વિલાસ લાલ રે. અલિ૦ ૩
વરસે વાણી મેઘ જયું, તૃણા તટિની શોષ લાલ રે;
આતમ સંપદ વેલડી, ક્ષાયિક ભાવે પોષ લાલ રે. અલિ૦ ૪

બાધ્યું ભાવના સાંકળે, મુજથી ચચળ ચિત્ત લાલરે,
લછન મિથ ચરણે રહ્યો, વાનર કરે વિનતિ લાલરે અભિં ૫
તિરિગઈ અપલાઈપણું, વારો આપ વિવેક લાલ રે;
ક્ષમાવિજય જિન ચાકરી, ન તણુ ત્રિવિધે એટલ લાલરે અભિં ૬

૧૩. શ્રી સુમતિનાથ સ્વામીનું સ્તવન.

(સિદ્ધાગ્યના રે નદન વિનવુ-એ દેશી)

નયરી અયોધ્યા રે માતા મગલા, મેઘ પિતા જસ ધીર;
લંછન કૌંચ કરે પદ સેવના, સોવન વાન શરીર ૧
મુજ મન મોહું રે સુમતિ જિણેસરે, ન રુચે કો પર દેવ,
ખિણ ખિણ સમરું રે ગુણ પ્રભુજી તણા, એ મુજ લાગી રે ટેવ ૨
ત્રણથે ધનુ તનુ આયુ ધરે પ્રભુ, પૂરવ લાખ ચાલીશ,
એક સહસશુ દીક્ષા આદરી, વિચરે શ્રી જગદીશ ૩
સમેતશિખર ગિરિ શિવ પદવી લડી, ત્રણ લાખ વીસ હજાર,
મુનિવર પણુ લખ પ્રભુની સચતી, ત્રીસ સહસ વળી માર ૪
શામનદેવી મહાકાલી ભલી, સેવે તુ બરુ યક્ષ,
શ્રી નયવિજય વિબુધ એવક ભણે, હોલે મુજ તુજ પક્ષ ૫

૧૪. શ્રી પદ્મપ્રભ જિન સ્તવન.

(એક દિન પુડરીક ગજધરુ રે લો-એ દેશી)

શ્રી પદ્મપ્રભ જિનરાજને રે લો, વિનતિ કરું કર જોડ રે;
માહરે તું પ્રભુ એક છેરે લો, મુજ સમ તાહરે કોડ રે. ૧
લોકલોકમા જાણીએ રે લો, ઈમ ન સરે મુજ કામ રે;
દાસ સલાવે ને ગતુ રે લો, તો આવે મન કામ રે. ૨

કહેવાયે પણ તેહને રે લો, જેહ રાખે સુહ લાજ રે;
 પ્રારથીયાં પહિરિયે નહિ રે લો, સાહિબ ગરીબનિવાજ રે. ૩
 કર પદ સુખકજ શોભથી રે લો, જીતી પંકજ જાત રે;
 લાંછન સિસિ સેવા કરે રે લો, ધરનૃપ સુસીમા માત રે. ૪
 ઉગત અરુણ તલુ વાન છે રે લો, છઠ્ઠો દેવ દયાલ રે;
 ન્યાયસાગર મનકામના રે લો, પૂરણ સુખ-રસાલ રે. ૫

૧૫. શ્રી સુપાર્શ્વનાથ જિન સ્તવન.

(દીઠી હો પ્રભુ દીઠી જગગુરુ તુજ.-એ દેશી)

સુનીએ હો પ્રભુ સુનીએ દેવ સુપાસ,
 મનકી હો પ્રભુ મનકી વાત સવે કહું જી;
 થા વિના હો પ્રભુ થાં વિન ન લહું સુખ,
 દીઠે હો પ્રભુ દીઠે તુમ સુખ સુખ લહું જી. ૧

છોડું હો પ્રભુ છોડું ન થાંકી ગેલ,
 પામ્યા હો પ્રભુ પામ્યા વિણ સુખ શિવતણાંજી;
 લોજને હો પ્રભુ લોજને લાંજે ભૂખ,
 લાંજે હો પ્રભુ લાંજે ભૂખ ન લામણાં જી. ૨

ખમજો હો પ્રભુ ખમજો માંકો દોષ,
 ચાકર હો પ્રભુ ચાકર મ્હેં છાં રાઉલા જી;
 મીઠા હો પ્રભુ મીઠા લાગે બોલ,
 બાળક હો પ્રભુ બાળક બોલે જે વાઉલા જી. ૩

કેતું હો પ્રભુ કેતું કહિયે તુજ,
 જાણો હો પ્રભુ જાણો સવિ તુમ્હે જગધણી જી;

ધારી હો પ્રભુ ધારી નિવહો પ્રેમ,
 લલ્લો હો પ્રભુ લલ્લો બાહુ શ્રદ્ધા તણી છ ૪
 શુભીઓ પ્રભુ શુભીઓ સ્વામી સુપાસ,
 ભૂષણ હો પ્રભુ ભૂષણ મલકાપુર તણો છ,
 વાચક હો પ્રભુ વાચક જસ કહે એમ,
 દેલો હો પ્રભુ દેલો દરશન સુખ ઘણો છ ૫

૧૬. શ્રી ચંદ્રપ્રભ જિન સ્તવન.

આદલીયા સદેશો કહે મારા સ્વામીને રે, વંદન વાર વાર,
 શ્રી ચંદ્રપ્રભ ચરણે તું વસે રે, મુજ મન તાપ નિવાર. ચાં ૧
 દૂર દેશાતર દેવ, તુમે વસો રે, કારજ સવિ તુમ હાથ,
 સાથ ન દોઢ તેહવો સાપડે રે, નયન મિલાવે નાથ. ચાં ૨
 તુમ શુભ સુભતા, મુજ મનડું કરે રે, નવલો બાગે નેહ,
 સાસોસાસ સમા તુમ સાલરે રે, મન માને નિ સંદેહ ચાં ૩
 મુગતિ માનિની મોહન મોહિયારે, આનંદમય અવતાર,
 વાત ન પૂછો સેવકની કદા રે, કે કુણુ તુમ આચાર. ચાં ૪
 ચતુરની ચિંતા ચિત્તની શુ કહું રે, તુમ છો જગના જાણુ,
 આપ સ્વરૂપ પ્રકાશો આપશુ રે, મહીયલ મેઘ પ્રમાણુ. ચાં ૫

૧૭. શ્રી સુવિધિનાથ જિન સ્તવન.

(૬ પાગગન ૬ પરમેશ્વર-એ દેશી)

તાહરી અજબશી યોગની મુદ્રા રે, લાગે મુને મીઠી રે,
 એ તો ટાલે મોહની નિદ્રા રે પરતક્ષ દીઠી રે;

લોકોત્તરથી જોગની મુદ્રા, બહાલા મારા, નિરુપમ આસન સોહે;
સરસ રચિત શુકલધ્યાનની ધારે, સુરનરના માન મોહે રે.

લાગે મુને મીઠી રે૦ ૧

ત્રિગટે રતન સિંહાસન બેસી, વાંચિહું દિસે આમર ઠલાવે;
અરિહંત પદ પ્રભુતાનો ભોગી, તો પણ જોગી કહાવે રે.

લાગે મુને મીઠી રે૦ ૨

અમૃત ઝરણી મીઠી તુજ વાણી, વાં જોમ અષાઠો ગાળે;
કામ મારગ થઈ હિયડે પેસી, સંદેહ મનના ભાંજે રે.

લાગે મુને મીઠી રે૦ ૩

કૌડિગમે ઉભા દરબારે, વાં જયમંગલ સુર બોલે;
ત્રણ ભુવનની રિદ્ધિ તુજ આગે, દીસે ઇશ તૃણ તોલે રે.

લાગે મુને મીઠી રે૦ ૪

લેહ લહું નહી જોગ જુગતિનો વાં સુવિધિ જિણુંદ બતાવો;
પ્રેમશુ કાન્તિ કહે કરી કરુણા, મુજ મન મંદિર આવો રે.

લાગે મુને મીઠી રે૦ ૫

૧૮. શ્રી શીતલનાથ જિન સ્તવન.

(જહો વિમલ જિનેસર સુંદર-એ દેશી.)

જહો શ્રી શીતલ જિન ભેટતાં, જહો ઉલટ અંગે ન માય,
જહો રોમરોમ તનુ ઉલ્લસે, જહો હિયડે હરખ ભરાય;
જિનેસર ભેલ્યો ભલે તું આજ, મુજ સારો વાંછિત કાજ. જિ૦ ૧
જહો ધન વેલા ધન તે ઘડી, જહો ધન મુજ જીવિત એ;
જહો વિકસિત વદન રહે સદા, જહો જયું બાપીયડા મેહ. જિ૦ ૨

છહો આજ અપૂરવ દિન ભલો, છહો નયણે નિરખ્યો નાથ;
 છહો પરમ પુરુષ મેં પરખીયો, છહો મલીયો શિવપુર સાથ. જિં ૩
 છહો ભગી ભાગ્યદશા હવે, છહો પ્રગલ્બો પૂન્ય અંકુર;
 છહો ચિત્ત ચમકે તિમ માહરું, છહો દેખી ચદ ચકોર. જિં ૪
 છહો પ્રભુ હરીસણુ લડી પ્રાણીયા, છહો આવસ આણેરે જેહ;
 છહો તેહ પછે પસ્તાવશે, છહો પંથ ચીલે રહ્યો છેહ જિં ૫
 છહો ભદ્રીલપુર નયરી ધણી, છહો દહરથ રાયનો નંદ,
 છહો માત નંદાએ જનમીયો, છહો પ્રગલ્બો સુરતરુ કદ જિં ૬
 છહો શ્રી વચ્છ લંછન ચોભતુ, છહો સોવન વરણી કાય,
 છહો શ્રી શુરુ ખિમાવિજય તણો, છહો જસ પ્રભુમેનિત પાય. જિં ૭

૧૬. શ્રેયાંસનાથ જિનસ્તવન.

(નાણુ નમો પદ માતમે—એ દેથી.)

શ્રી શ્રેયાસ જિન અગિયારમા, સુણો સાહિબ જગદાધાર મોરા લાલ;
 ભવભવ ભમતા જે કર્યાં, મેં પાપસ્થાન અઢાર-મોરા લાલ. શ્રીં ૧
 અવહિસા દીધી ધણી, બોલ્યા મૃધાવાદ-મોરા લાલ,
 અહત્ત પરાયા આહર્યાં, મૈયુન સેવ્યા ઉન્માદ-મોરા લાલ શ્રીં ૨
 પાપે પરિશ્રદ્ધ મેલીયો, કર્યો ક્રોધ અગનની ઝાળ-મોં
 માન ગજેન્દ્રે હું ચલ્યો, પડીયો માયાવંશ ભળ-મોં શ્રીં ૩
 લોભે યોભ ન આવીયો, રાગે ત્યાગ ન કીધ-મોં
 દેવે દોષ વખ્યો ઘણો, કલહ કર્યો પરસિદ્ધ-મોં શ્રીં ૪

કૂહાં આળ દીયાં ઘણાં, પરચાડી પાપનું મૂળ-મોં
 ઈષ્ટ મળે રતિ ઉપની, અનિષ્ટ અરતિ પ્રતિકૂળ-મોં શ્રીં ૫
 પરનિંદાએ પરિવર્યો, યોલ્યા માયામોસ-મોં
 મિથ્યાત્વ શલ્યે હું ભારીયો, નાણ્યો ધરમનો સોસ-મોં શ્રીં ૬
 એ પાપચકી પ્રભુ ઉદરો, હું આલોઉં તુમ સાખ-મોં
 શ્રી ખિસાવિજય પદ સેવતાં, જરૂરને અનુભવ દાખ-મોં શ્રીં ૭

૨૦. વાસુપૂજ્ય જિનસ્તવન.

(એ તીરથ તારુ—એ દેશી.)

વાસુપૂજ્ય જિન ત્રિભુવનસ્વામી, મેં તો પૂન્યે સેવા પામી રે.

સુજ મનમંદિર અંતરળમી, આવી વસો શિવપુરના વાસી.

શિવગામી રે-શિવ. ૧

અહોનિશ સાહિબ આણા પાળું, કર્મરિપુ મદ ગાળું રે; શિવ.

વિષય કષાય કંટક સવિ ટાળું, શુચિતા ઘર અનુઆલું રે. શિવ. ૨

ઉપશમ રસ છંટકાવ કરાવું, મૈત્રી પટકુલ ખિછાઉં રે; શિવ.

ભગતિ નીકે તકીયો ખનાઉં, સમકિત મોતી ખંધાઉં રે. શિવ. ૩

આગમ તત્ત્વ ચંદરવા ખાંધું, બુદ્ધિ દોરી તિહાં સાંધું રે; શિવ.

બોધિબીજ પ્રભુથી સુજ લાધ્યું, ચરણકરણ ગુણ વાધું રે. શિવ. ૪

નય રચના મણિ માણેક આપે, ભક્તિ શક્તિ નવી ગોપે રે; શિવ.

અનુભવ દીપક જ્યોત આરોપે, પાપ તિમિર સવિ દોપે રે. શિવ. ૫

સુજ મનમંદિર સાહિબ આયા, સેવક બહુ સુખ પાયા રે; શિવ.

ભગતે રીઝે ત્રિભુવન રાયા, ન્યાયસાગર ગુણ ગાયા રે. શિવ. ૬

૨૧. વિમલનાથ જિનસ્તવન.

(રાગ-ભિમપલાસ)

પ્રભુજી ! મુજ અવગુણ મત દેખો.

રાગ દશાથી તું રહે ન્યારો, હું મન રાગે વાળું;
દ્રેષ રહિત તું સમતા ભીનો, દ્રેષ મારગ હું ચાલું. પ્ર૦ ૧મોહ લેશ ફરસ્યો નહિ તુહી, મોહ લગન મુજ ખ્યારી;
તું અકલકી કલકિત હું તો, એ પણ રહેણી ન્યારી. પ્ર૦ ૨તુંહી નિરાશી ભાવપદ સાધે, હું આશાસંગ વિલુદ્ધો,
તુ નિશ્ચલ હુ ચલ તું સૂધો, હું આચરણે ઉધો પ્ર૦ ૩તુજ સ્વભાવથી અવળા માહરા, ચરિત્ર સકલ જગે જાણ્યા,
એહવા અવગુણ મુજ અતિભારી, ન ઘટે તુજ મુખ આણ્યા પ્ર૦ ૪પ્રેમ નવલ જે હોય સવાઈ, વિમલનાથ મુખ આગે,
કાંતિ કહે ભવરાન ઉતરતા, તો વેળા નવિ લાગે પ્ર૦ ૫

૨૨. શ્રી અનંતનાથ જિનસ્તવન.

(મેરે માલિખ તુમહી હો-એ દેશી)

અનંત પ્રભુકે આશકી, આઈ ખની હે ઐસી;
ઘન શિખી ચંદ ચકોર જયુ, જલ ને મીન જૈસી. અ૦ ૧ઝોરશું રતિ સંખ વિસરી, પ્રભુકી લગે ખ્યારી;
જનમ જનમ અળ ચાહતે, ઈનહી શું યારી. અ૦ ૨નેન ન ચાહે ઝોરકું, લગન ભેર લગી હૈ,
છહા ઝોર જપે નહી, જાતિ ફર ભગી હૈ. અ૦ ૩

: પર :

આવશ્યક સુકતાવલી : તૃતીય ખંડ

યંચ વિષય સુખ પાસસે, દુનીયાકા દિલાસા;
જીવ અખ માને ઝંહેરશ્યા, નહી ઓરકી આશા. અં ૪
આખર આપ સમા કરે, સેવકકો સાંઈ;
ઉદ્દય વદે સખ છોરકે, મિલું ઉતસે ધાઈ. અં ૫

૨૩. ધર્મનાથ જિન સ્તવન.

(મારો મુજરો લેજો રાજ-એ દેશી.)

ધર્મ જિજ્ઞેસર ધર્મ ધુરંધર, પૂરણ પૂણ્યે મલીઓ,
મન મરુથલમેં સુરતારુ ફલીઓ, આજ થકી દિન વળીઓ;
પ્રભુજી મહેર કરી મહારાજ, કાજ હવે મુજ સારો,
સાહિબ ગુણુનિધિ ગરીબનિવાજ, લવદવ પાર ઉતારો.

એ આંકણીં

ખહુ ગુણુવંતા જેહ તેં તાર્યા, તેં નહી પાડ તુમારો;
મુજ સરિખો પત્થર જે તારો, તે તુમચી ખલિહારો. પ્રં
હું નિર્ગુણ પણુ તાહરી સંગતે, ગુણુ લહું તેહ ઘટમાન;
નિંબાદિક પણુ ચંદન સંગે, ચંદન સમ લહે તાન. પ્રં
નિર્ગુણ જાણી છેહ મ દેવો, જેવો આપ વિચારી;
ચંદ્ર કલંકિત પણુ નિજ શિરથી, ન તજે ગંગાધારી. પ્રં
સુમ્રતાનંદન સુમ્રતદાયક, નાયક જિનપદવીનો;
પાયક જસ સુરાસુર કિન્નર, ધાયક મોહ રિયુનો. પ્રં
તારક તુમ સમ અવર ન દીઠો, લાયક નાથ હમારો;
શ્રી ગુરુ ક્ષમાવિજય પય સેવી, કહે જિન લવજલ તારો. પ્રં

૨૪. શ્રી શાન્તિનાથ જિન સ્તવન.

શાન્તિ જિનેશ્વર સાહેબ વહો, અનુભવ રસનો કહો રે,
 મુખને મટકે લોચન લટકે, મોઢા સુર નર વૃન્દો રે. શાં ૧

મંજર દેખીને કાચલ ટહુકે, મેઘ ઘટા જેમ મોરો રે;
 તેમ જિનપ્રતિમા નીરખી હરખું, વળી જિનચંદ્રચક્રોરો રે શાં ૨

જિનપ્રતિમા જિનસરખી લાખી, સૂત્ર ઘણા છે સાખી રે,
 સુરનર મુનિવર વહન પૂમ, કરતા શિવ અભિલાષી રે શાં ૩

રાયપસેણી પ્રતિમા પૂજી, સૂરિયાલ સમકિતધારી રે,
 જીવામિગમે પ્રતિમા પૂજી, વિજયદેવ અધિકારી રે. શાં ૪

જિનવર બિંબ વિના નવિ વંડુ, આણુદળ ધમ બોલે રે;
 સાતમે અગે સમકિત મૂળે, અવર નહિ તસ તોલે રે. શાં ૫

જ્ઞાતાસૂત્રે દ્રૌપદી પૂજી, કરતી શિવસુખ માગે રે,
 રાય સિદ્ધારથે પ્રતિમા પૂજી, કલ્પસૂત્રમાહે રાગે રે. શાં ૬

વિદ્યાચારણ મુનિવરે વંદી, પ્રતિમા પાથમે અગે રે,
 જ્ઞાચારણ મુનિવરે વંદી, જિનપ્રતિમા મન રંગે રે. શાં ૭

આર્યસુહસ્તિસૂરિ ઉપદેશે, આવો સંપ્રતિ રાય રે,
 સવા કોઠિ જિનબિંબ ભરાળ્યા, ધન્ય ધન્ય એહની માયરે શાં ૮

મોકલી પ્રતિમા અભયકુમારે, દેખી આર્દ્રકુમાર રે,
 જાતિ સ્મરણે સમકિત પામી, વરીઓ શિવસુખ સાર રે શાં ૯

ધૃત્યાદિક બહુ પાઠ કહ્યા છે, સૂત્રમાહે મુખકારી રે,
 સૂત્રતણે એક વણું ઉત્થાપે, તે કહ્યો બહુલ સંસારી રે. શાં ૧૦

તે માટે જિનઆણા ધારી, કુમતિ કદાચહ વારી રે;
 ભક્તિતણાં ફલ ઉત્તરાધ્યયને, યોધિખીજ સુખકારી રે. શાં૦૧૧
 એક ભવે દોય પદવી પામ્યા, સોળમા શ્રી જિનરાયા રે;
 સુજ મનમંદિરીએ પધરાવ્યા, ધવલમંગલ ગવરાયા રે. શાં૦૧૨
 જિન ઉત્તમ પદ રૂપ અનુપમ, કીર્તિ કળાની શાળા રે;
 જીવવિજય કહે પ્રભુજીની ભક્તિ, કરતા મંગળમાળા રે. શાં૦૧૩

૨૫. શ્રી કુંથુનાથ જિન સ્તવન.

જ્ઞાની વિષુ કિષુ આગળ કહીયે, મનકી મન મેં જાણી રહીયે; જ્ઞાં
 ભુંડી લાગે જલુ જલુ આગે, કહેતાં કાંઈ ન વેદન ભાગે હો.

શાં ૧

અપનો ભરમ ગમાવે, સાજન પરજન કામ ન આવે હો. શાં ૨
 દુરજન હોઈ સુપરે કરે હાસા, જાણી પડ્યા મુહ માગ્યા પાસા હો.

શાં ૩

નામે મૌન ભલું મન આણી, ધરી મન ધીર રહે નિજ પાણી
 હો. શાં ૪

કહે જિનહર્ષ કહેજો પ્રાણી, કુંથુ જિણુંદ આગે કહેવાણી.

શાં ૫

૨૬. શ્રી અરનાથ જિન સ્તવન

(ગિરિઆરે ગુણુ પુમ તણા-એ દેશી.)

પ્રભુ ! તાહરો તાગ ન પામીએ, ગુણુ-દરિયો ઉડો અગાધ હો;
 કિંહાંએ દિલનો દિલાસો નવિ મળે, કોઈ બગસે નહિ અપરાધ હો. ૧

મુજ મનનો માનીતો તું પ્રભુ, નિસનેહી ઘણો નિરલેપ હો,
 પ્રીતિ કિમ હી ન પાલટે, ને કીજે કોઈ આલેપ હો. મુજ ૦ ૨
 જે ભજતા ભાવ ધરે નહિ, કિમ ભણ્યો તેહ ઉદ્ધાસ હો ?
 ન્યારાશુ' ખ્યાર કીજે કિશ્યો ? પણ મેલે નહિ મન આશ હો. મુ ૦ ૩
 જાણુ આગે જણાવીએ, અમ વિનતડી વીતરાગ હો;
 શુ' ઘણું આપ વખાણીએ, એક તુજશુ મુજ મન રાગ હો. મુ ૦ ૪
 તાહરી મહેર નજર વિના, મુજ સેવા સફળ ન હોય હો,
 ને સહેજે તમે સાહસુ ભુજો, ત્યા મુજને ગંજે ન કોઈ હો. મુ ૦ ૫
 ત્રિભુવનમા તુજ વિષુ સહી, શિર કેહને ન નામું સ્વામી હો;
 ઓલગડી શ્રી અરનાથની, અવસરે આવશે કામુ હો. મુજ ૦ ૬
 જાણું છું વિશવાવીશ સહી, મુજ આશા ફળશે નેટ હો,
 નિત્ય આહુ ઉદયરત્ન વહે, તુજ પયની ભવોભવ ભેટ હો. મુ ૦ ૭

૨૭. શ્રી મલ્લિનાથ જિન સ્તવન.

મલ્લિ જિણુંદ સદા નમીયે,

પ્રભુકે ચરણકમલ રસ લીણે,

મધુકર જયું હુઈકે રમીયે. મ ૦ ૧

નિરખી વદન શશી શ્રી જિનવર કે,

નિશી વાસર મુખમે' ગમીએ. મ ૦ ૨

ઉજ્જવલ ગુણ સમરણ ચિત્ત ધરીએ,

કળહુ ન ભવસાયર ભમીયે. મ ૦ ૩

સમતા રસમે' જ્યો ગીલીએ,

રાગ દેષકે ઉપશમીયે મ ૦ ૪

કહે જિનહર્ષ મુગતિ સુખ લહીયે,

કડીન કર્મ નિજ અપક્રમીયે. મ૦ ૫

૨૮. શ્રી મુનિસુવ્રતસ્વામી જિન સ્તવન

(રાગ—દીપી હો પ્રભુ દીપી)

મુનિસુવ્રત હો પ્રભુ મુનિસુવ્રત મહારાજ,
સુણુને હો પ્રભુ સુણુને સેવકની કથાળ;
ભવમાં હો પ્રભુ ભવમાં ભમીયો હું જેહ,
તુમને હો પ્રભુ તુમને તે કહું છું કથાળ. ૧

નરકે હો પ્રભુ નરકે નોધારો દીન,
વસીયો હો પ્રભુ વસીયો તુમ આણા વિનાળ;
દીઠા હો પ્રભુ દીઠા દુઃખ અનંત,
વેઠી હો પ્રભુ વેઠી નાનાવિધ વેદનાળ. ૨

તિમ વલી હો પ્રભુ તિમ વલી તિર્યંચમાંહી,
જલીમ હો પ્રભુ જલીમ પીઠા જે સહીળ;
તુંહી જ હો પ્રભુ તુંહી જ જાણે તેહ,
કહેતા હો પ્રભુ કહેતા પાર પામું નહિળ. ૩

નરની હો પ્રભુ નરની જાતિમાં જેહ,
આપદા હો પ્રભુ આપદા કેમ જાયે કથીળ ?
તુજ વિષુ હો પ્રભુ તુજ વિષુ જાણુણહાર,
તેહનો હો પ્રભુ તેહનો ત્રિભુવન કે નથીળ. ૪

દેવની હો પ્રભુ દેવની ગતિ દુઃખ દીઠ,
તે પણુ હો પ્રભુ તે પણુ સમ્યક્ તું લહેળ;

હોળે હો પ્રભુ હોળે તુમથું નેહ,
ભવોભવ હો પ્રભુ ભવોભવ ઉદયરત્ને કહેણ. ૫

૨૯. શ્રી નમિનાથ જિન સ્તવન.

(સિદ્ધ ભગ્ને ભગવન, પ્રાણી પૂર્ણાનદી-એ દેશી)

દિલસર દરશન પાઉં જે, પ્રભુછકી જ્યોત ખની હૈ,
શ્રી નમિનાથ વદનકી શોભા, આભા કિણમેં ન પાઉં. પ્રભુછં ૧
શીતલ વાણી અગ શીતલ હૈ, શીતલ દરિસણ ચારું, પ્રભુછં ૨
પ્રભુમુખ નિરખત રોહિણી વદ્ધભ, શીતલ ચંદ્ર ઠરાઉં, પ્રભુછં ૩
ચરણ ધરંતે શીતલ પંકજ, દ્રવ્યસે ભાવ ખનાઉં, પ્રભુછં ૪
સમકિત સુદર મ દિરં ઘટમે, પ્રભુગુણ ઘંટ ખનાઉં, પ્રભુછં ૫
શ્રી શુભચીર કહે સુણ સુંદરી, કેવલ બાલ જગાઉં, પ્રભુછં ૬

૩૦. શ્રી નેમનાથ સ્તવન.

દરશન કીઠે દિલહા ઠરિયા, વાલ્હમ વલતા વલિ ઉકલિયા,
ધૂમે આમ્રુ ભરિયા નયણા, રયા કહુ વયણા રે ?
વાલ્હે મારો મોણ મનહા કેરો, મુણલ્યો સયણારે,
નેમ વિષ્ણુ ન ભલુ નાથ અનેરો. ૧
પિગીઠ પ્રેમ નજર નવિ પ્રેરી, મુખસર સુરત રતિ નવિ ખેલી,
વાલ્હે મારે ભર જોવનમા મેહલી, પરણ્યા પહેલી રે વાં ૨
હારે વાલ્હેમુખ ઠ સાર ન ઘાલ્યો, વાલ્હે મારો હાથે વાલો નવિ ઝાલ્યો;
નિયણુ થઈને નેહ ન પાલ્યો, શુ રથ વાલ્યો રે ? વાં ૩
હારે વાલ્હા નાથ વિદુણા રહેવાં, કુલવટ સતીયપણુ શિર વહેતા,
હારે વાલ્હા નિત આલંબા સહેતા, હવે નથી કહેતા રે. વાં ૪

વાલ્હો મારો શિવરમણીનો કામી, અલવેસર આતમ વિશ્વરામી;
 ન કરું ખામી સેવા પામી, અંતરજામી રે. વાં ૫
 ઈશ ચિંતવતી રાજુલ ખાલા, પ્રભુજી પામ્યા જ્ઞાન વિશાલા;
 સહસ્રાવન સંયમ પિઉ હાથે, વિચરી સાથે રે. વાં ૬
 પંચાવન દિન આપ કમાણી, પ્રભુ આપે જાણી પટ્ટરાણી;
 દંપતી દોય મૂળતિપદ પાવે, ખાયક ભાવે રે. વાં ૭
 લોકોત્તર પ્રભુ પ્રેમને પાલે, હુગ ઉપયોગે વસ્તુ નિહાલે;
 જગત ઉપાધિ ભાવને ટાલે, સૌખ્ય વિશાલે રે. વાં ૮
 જસ મુખ અંશ જગત નવિ માવે, યોગીશ્વર પણ જેહને ધ્યાવે;
 શ્રી શુભચીર પ્રભુગુણ ગાવે, ઉદ્દસિત ભાવે રે. વાં ૯

૩૧. શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્તવન.

તારી મૂરતીનું નહી મૂલ રે, લાગી મને ખ્યારી રે,
 તારી આંખડીએ સન મોહ્યું રે, જાઉં બલિહારી રે;
 ત્રણ ભુવનનું તત્ત્વ લહીને, નિર્મલ તુંહી નિપાયો રે,
 જગ સઘળો નિરખીને જોતાં, તાહરી હોડે કો નહિ
 આયો રે. લાગે ૦ ૧

ત્રિભુવન તિલક સમોવડ તાહરી, મુંદર સુરતિ હીસે રે,
 કોડી કંદર્પ સમ રૂપ નિહાળી, સહુ નરનાં મન હીસે રે. લાગે ૦ ૨
 જ્યોતિ સ્વરૂપી તું જિન હીઠો, તેહને ન ગમે બીજું કંઈ રે,
 જિહાં જઈએ ત્યાં પૂરણ સઘલે, હીસે તુંહીજ તુંહી રે. લાગે ૦ ૩
 તુજ મુખ જોવાને રઠ લાગી, તેહને ન ગમે ઘરનો ધંધો રે,
 આળપંપાળ સવિ અળગી મૂકી, તુજ શું માંડયો પ્રતિ-
 બંધો રે. લાગે ૦ ૪

ભવસાગરમાં ભમતાં ભમતા, પ્રભુ પાસનો પામ્યો આરો રે,
ઉદયરત્ન કહે બાહ સાહીને, સેવક પાર ઉતારો રે. લાગે ૦ ૫

૩૨. શ્રી શ ખેશ્વર પાર્શ્વનાથનું સ્તવન.

(રાગ—તાપી નાલાતુ પુણ્ય)

એહીજ ઉત્તમ કામ, બીજું મુને કાંઈ ન ગમે;
સુકૃત કમાઈ ફલ પત પાઈ, પામુ પ્રભુનું નામ બી ૦ ૧
ધન પખવાડો ધન તે દહાડો, ધન તે ઘડી લયજામ, બી ૦
સાર સંસારમે એહીજ બાણું, જે જખીએ જિનનામ બી ૦ ૨
ધન તે ગામ નગર વર પટ્ટણ, પુર સખોધન કામ, બી ૦
તેહિજ ભવન વિમાન અમાન શુણ, જિહા હોય જિનવર ધામ.
બી ૦ ૩

કષ્ટ ક્રિયા સવિ તુમ વિષુ નિષ્કળ, જ્યું ગગને ચિત્રામ બી ૦
જે તુમ આર નિષ્કેપે ધીકા, કરણી તસ સવિ વામ બી ૦ ૪
તુમ આણા વિષુ તેવે કાઈ, લણ અસ ખ બદામ, બી ૦
તે ખસીયાપરે હાથ ઘસે નર, હુ ખ લહે જિમ ગદ પામ. બી ૦ ૫
પાસ શ ખેશ્વર પરતા પૂરણ, પુહવીએ દશ શત ધામ; બી ૦
જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ સ ગતિ એહીજ, લાખ કોડિ નિધિદામ બી ૦ ૬

૩૩. શ્રી શ ખેશ્વર પાર્શ્વનાથનું સ્તવન.

તારા નયના રે ખ્યાલા પ્રેમના ભર્યા છે, દયા રસના ભર્યા છે;
અમી છાટના ભર્યા છે. તારા ૦
જે કોઈ તારી નજરે ચઢી આવે, કારણ તેના તે સફળ કર્યા છે.
તારા ૦ ૧

મગદ પાતાળથી પ્રભુ તેં, બદવના દુઃખ દૂર કર્યાં છે.
તારાં ૨

પુનઃપતિ પાવકથી ઉગાર્યો, જનમ મરણ લય તેહના હર્યાં છે.
તારાં ૩

પતિતંપાવન શરણાગત તુંહી, દર્શન દીઠે મારા ચિત્તડા ઠર્યાં છે.
તારાં ૪

શ્રી શંખેશ્વર પાસ જિનેસર, તુજ પદ પંકજ આજથી ધર્યાં છે.
તારાં ૫

જે કોઈ તુજને ધ્યાને ધ્યાવે, અમૃત સુખના રંગથી વર્યાં છે.
તારાં ૬

૩૪. શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્તવન.

ધન્ય ધન્ય ઘડી ને, ધન્ય દિવસ છે આજે;
લેટ્યા પાર્શ્વનાથજી, લવજળ તરવા કાજે. ૧

પ્રભુ લેટીને હર્ષિત થયું, મન મારું અપાર;
જિનશાસન વર્તે સદા, તે જય જયકાર. ૨

આજ સફળ થયો અવતાર, પ્રભુજી મોરો;
આજ મોતીના વરસ્યા મેઘ, અમીની ધારો. ૩

પ્રભુ કાને કુંડળ, મસ્તક મુગટ સોહીએ;
તારું મુખડું પૂનમ કેરો ચંદ્ર, લવિક મન મોહીએ. ૪

હર જોડી નમે છે ન્યાય, સદા દિલ પ્યારા;
મુજ હૃદય મધ્યમાં વર્તો, જય જયકાર. ૫

૩૫. શ્રી મહાવીર જિન-સ્તવન.

વીર વડ ધીર મહાવીર મોટો પ્રભુ,
 પેખતા પાપ સંતાપ નાસે,
 જેહના નામ શુભધામ બહુમાનથી,
 અવિચલ દીલ હૈયે ઉદ્ધાસે રે વીર૦ ૧
 કર્મ અરિ છપતો દીપતો વીર તું,
 ધીર પરિષદ સહે મેરુ તોલે,
 સુરે બલ પરખીઓ રમત કરી નિરખીયો,
 હરખીયો નામ મહાવીર બોલે વીર૦ ૨
 સાપ ચડકોશીયો જે બળુ રોખીયો,
 પોખીયો તે સુધા નયન પરે,
 એવડા અવશુષ્ઠ શા પ્રભુ મેં કર્યા ?
 તાહરા ચરણથી રાખે ફરે વીર૦ ૩
 શૂલપાણિ સૂરને પ્રતિબોધીઓ,
 ચદના ચિત્ત ચિતા નિવારી,
 મહેર ધરી ઘેર પહોતા પ્રભુ જેહને,
 તેહ પામ્યા ભવ દુખ પારી. વીર૦ ૪
 ગૌતમાદિકને જઈ પ્રભુ તારવા,
 વારવા યજ્ઞ મિથ્યાત્વ ખોટો,
 તેહ અગિયાર પરિવાર શું બુઝવી,
 રૂઝવી રોગ અજ્ઞાન મોટો વીર૦ ૫
 હવે પ્રભુ મુજ લાણી તું ત્રિભુવન ધણી,
 દાસ અરદાસ સુની સામુ બુવે,

આપ પદ આપતાં આપદા કાપતાં,
તાહરે અંશ યોધું ન હોવે. વીર૦ ૬

શુર શુભે રાજતા અધિક દિવાજતા,
છાજતા જેહ કલિકાલમાંહે;
શ્રી ખિસાવિજય પય સેવ નિત્યમેવ લહી,
પામીએ શમરસ મુજસ ત્યાંહે. વીર૦ ૭

૩૬. મહાવીરસ્વામીનું (દિવાલી) સ્તવન.

આજ જિનરાજ મુજ કાજ સિધ્યા સવે,
તું કૃપાકુંભ ને મુજ તુલ્યો;
કલ્પતર કામઘટ કામધેનુ મિલ્યો,
આંગણે અમીય રસ મેહ વૃલ્યો. આજ૦ ૧

વીર તું કુંડપુર નયર ભૂષણ હુઓ,
રાય સિદ્ધાર્થ ત્રિશલા તતુળે;
સિંહ લાંછન કનક વર્ણ કર સપ્ત તતુ,
તુજ સમો જગતમાં કો ન હુળે. આજ૦ ૨

સિંહ પરે એકલો ધીર સંયમ ગ્રહી,
આયુ બહોંતેર વરસ પૂર્ણ પાત્રી;
પુરી અપાપાએ નિષ્પાપ શિવવહુ વર્યો,
તિહાં થકી પર્વ પ્રગટી દીવાલી. આજ૦ ૩

સહસ તુજ ચૌદ મુનિવર મહાસંયમી,
સાહુણી સહસ છત્રીશ રાજે;
યક્ષ માતંગ સિદ્ધાયિકા વર સુરી,
સકલ તુજ ભવિકની ભીતિ ભાંજે. આજ૦ ૪

તુજ વચન રાગ સુખસાગરે ઝીલતો,
 પીલતો મોહ મિથ્યાત્વવેલી;
 આવીયો ભાવીયો પરમપંથ હું હવે,
 દિલ્લે પરમપદ હોઈ બેલી. આજઠ ૫
 સિંહ નિશદીહ ને હૃદયગિરિ સુખ રમે,
 તું સુગુણ લીહ અવિચલ નિરીહો,
 તો ક્રમત રગ માતગના ચૂથથી,
 સુખ નહિ કોઈ લવલેશ બીહો. આજઠ ૬
 ચરણ તુજ ચરણમે ચરણ ગુણનિધિ ગદ્યા,
 ભવ તરણ કરણ દમ શર્મ દાખો;
 હાથ બેડી કહે જસવિજય બુધ ધંર્યુ,
 દેવ નિજ ભુવનમા દાસ રાખો. આજઠ ૭

૩૭. શ્રી સીમધર જિન સ્તવન.

(ગગ—સાહેબ અજિત જિણદ બુદારીએ)

સાહેબ શ્રી સીમંધર સાહીબા, સાહેબ તુમ પ્રભુ દેવાધિદેવ,
 સન્મુખ લુઓને મારા સાહીબા, સાહેબ મન શુદ્ધ કરું તુમ સેવ,
 એક વાર મળોને મારા સાહિબાઠ આકર્ણી ૧
 સાહેબ સુખદુઃખ વાતો મારે અતિ ઘણી, સાહેબ કોણ આગળ કર્હુનાથ?
 સાહેબ કેવળજ્ઞાની પ્રભુ ને મળે, સાહેબ તો થાઉં હું સનાથ.
 એકઠ ૨
 સાહેબ ભરતક્ષેત્રમા હું અવતર્યો, સાહેબ ઓછું એટલું પુણ્ય,
 સાહેબ જ્ઞાની વિરહ પહોં આકરે, સાહેબ જ્ઞાન રહ્યું અતિન્યૂન.
 એકઠ ૩

સાહેબ દશ દેશાન્તે દોહિલો, સાહેબ ઉત્તમ કુલ સોભાગ;
સાહેબ પામ્યો પશુ હારી ગયો, સાહેબ જિમ રતને ઉડાડ્યો કાગ.

એક૦ ૪

સાહેબ વડ્ રસ લોજન બહુ કર્યા, સાહેબ તૃપ્તિ ન પામ્યો લગાર;
સાહેબ હું રે અનાદિની ભૂલમાં, સાહેબ રજા્યો ઘણો સંસાર.

એક૦ ૫

સાહેબ દવજન કુટુંબ મળ્યા ઘણા, સાહેબ તેહને દુઃખે દુઃખી થાય;
સાહેબ જીવ એક ને કર્મ જૂજૂઆ, સાહેબ તેહથી દુર્ગતિ જાય.

એક૦ ૬

સાહેબ ધન મેળવવા હું ધસમસ્યો, સાહેબ તૃણાનો નાળ્યો પાર;
સાહેબ લોભે લટપટ બહુ કરી, સાહેબ ન જોયો પાપ વ્યાપાર.

એક૦ ૭

સાહેબ જેમ શુદ્ધાશુદ્ધ વસ્તુ છે, સાહેબ રવિ કરે તેહ પ્રકાશ;
સાહેબ તિમહીજ જ્ઞાની મળે થકે, તે તો આપે રે સમકિત વાસ.

એક૦ ૮

સાહેબ મેઘ વસસે છે વાડમાં, સાહેબ વરસે છે ગામોગામ;
સાહેબ ઠામ કુઠામ જુગે નહિ, સાહેબ એવા મોટાના કામ;

એક૦ ૯

સાહેબ હું વસ્યો ભરતને છેડલે, સાહેબ તુમ વસ્યા મહાવિદેહ મોઝાર;
સાહેબ દૂર રહી કરું વંદના, સાહેબ લવ સમુદ્ર ઉતારો પાર.

એક૦ ૧૦

સાહેબ તુમ પાસે દેવ ઘણા વસે, સાહેબ એક મોકલજો મહારાજ;
સાહેબ મુખનો સંદેશો સાંભળો, સાહેબ તો સહેજે સરે મુજ કાજ.

એક૦ ૧૧

સાહેબ હું તુમ પગની મોજડી, સાહેબ હું તુમ દાસનો દાસ;
સાહેબ જ્ઞાનવિમલસૂરિ ઇમ ભણે, સાહેબ મને રાખો તમારી પાસ
એકઠો ૧૨

૩૮. શ્રી સીમધર જિન સ્તવન.

કહેજો વહન જાય, હંધિસુત ! કહેજો,
મહાવિદેહમા સ્વામી મેરો, જય જય ત્રિભુવન રાય ૬૦ ૧
ભૂપતિ શ્રી શ્રેયાસના નંદન, સત્યકી જસ માય,
સકળ સુરપતિ સેવા સારે, પ્રભુમે નરપતિ પાય ૬૦ ૨
તારક ! ખીજમતગાર આપનો, ભરતમા શુષ્ઠ ગાય,
સતત ધ્યાવત નાથ સાથે, મિલનનો મન થાય ૬૦ ૩
ખાખ પોતે હોત મહારે, તો મીલત જઈ ધાય,
આપ દ્વરે જઈ બેઠા, મિલુ કિણી પેરે આય ? ૬૦ ૪
પતિતપાવન નામ તેગે, સમરતા સુખ થાય;
ધરુ વચન પરતીત નિશ્ચલ, એહી મોક્ષ ઉપાય ૬૦ ૫
રાગ રાખે નહિ કોઈશું, સેવતા સુખ થાય,
એહી અચરજ વડું મનમા, વીતરાગ કહાય ૬૦ ૬
તાહરી મત તુહી જણે, અકલ અમલ અમાય,
ન્યાયસાગર દાસકો પ્રભુ, દીણએ સુપસાય. ૬૦ ૭

૩૯. શ્રી પર્યુષણ પર્વનું સ્તવન.

પ્રભુ વીર જિણુદ વિચારી, બાખ્યા પન્નુસણુ ભારી,
આખા વર્ષમા તે દિન મોટા, આઠે નહી તેમા છોટા રે,
એ ઉત્તમ ને ઉપકારી, બાખ્યા...૧

ઔષધ માંહિ કહીએ, અમૃતને સારું લહીએ રે;

મહામંત્રમાં નવકારવાળી, લાખ્યા....૨

વૃક્ષમાંહિ કલ્પતરુ સારો, એમ પન્નુસણુ ધારો રે;

સૂત્રમાંહિ કલ્પ લવ તારી, લાખ્યા....૩

તારા ગણમાં જેમ ચંદ્ર, સુરવરમાંહિ જેમ ઇંદ્ર રે;

અતીચોમાં સીતા નારી, લાખ્યા....૪

જો ખને તો અઠાઈ કીજે, વળી માસખમણુ તપ લીજે રે;

સોળ ભથ્થાની ખલિહારી, લાખ્યા....૫

નહી તો ચોથ છઠ્ઠ તો લહીએ, અઢસ કરી દુઃખ સહીએ રે;

તે પ્રાણી જુજ અવતારી, લાખ્યા....૬

તે દિવસે રાખી સમતા, છોડો મોહ માયા ને સમતા રે;

સમતા રસ હિલમાં ધારી, લાખ્યા....૭

નવ પૂર્વતણો સાર લાવી, જેણે કલ્પસૂત્ર બનાવી રે;

ભદ્રબાહુ વાર અનુસારી, લાખ્યા....૮

સોના રૂપાનાં ફૂલડાં ભરીએ, એ કલ્પની પૂજા કરીએ રે;

એ શાસ્ત્ર અનોપમ ભારી, લાખ્યા....૯

ગીત ગાન વાજિંત્ર વજાવે, પ્રભુજીની આંગી રચાવે રે;

કરી ભક્તિ વાર હજારી, લાખ્યા....૧૦

સુશુરુસુખથી એ સાર, સુણે અખંડ એકવીશ વાર રે;

જુએ એહિજ ભવે શિવ ખ્યારી, લાખ્યા....૧૧

એમ અનેક ગુણના ખાણી, તે પર્વ પન્નુષણુ બાણી રે;

સેવો દાન દયા મનોહારી, લાખ્યા....૧૨

૪૦. નવપદજીનું સ્તવન.

(ગગ-ગઢ સ તથા હુમરી)

નવપદનો મહિમા સામળજો, મહુને સુખડું થાયેલ,
 નવપદ સમરણ કરતા પ્રાણી, ભવભવના દુખ જાયેલ. નવ૦ ૧
 નવપદના મહિમાથી ખ્યારે, કુદ અઢારે જાયેલ,
 ખાશી ખયત ને રોગની પીડા, પાસે કદિ નવી આવેલ. નવ૦ ૨
 અરિ કરી સાગર જલણ જલોદર, બંધનતા ભય જાયેલ;
 ચોર ચરડ ને શાકણ ડાકણ, તુજ નામે દૂર નાસેલ નવ૦ ૩
 અપુત્રીયાને પુત્રો હોતે, નિર્ધનીયા ધન પાવેલ;
 નિરાશપણે ધ્યાન ધરે જે, તે નર મુક્તે જાયેલ નવ૦ ૪
 શ્રીમતીને એ મત્રપ્રભાવે, મર્ષ થયો કૂલમાળાલ,
 અમગ્ધુમાર નવપદ મહિમાથી, સુખ પાગ્યો મુગ્ધાલાલ. નવ૦ ૫
 મયણા વયણાએ સેવ્યા નવપદ, શ્રી શ્રીપાળે ઉદ્દામેલ,
 રોગ ગયો ને સંપદા પાગ્યા, નવમે ભવે શિવ વાગેલ નવ૦ ૬
 અગિહત, સિદ્ધ આચાર્ય, પાઠક, સાધુ મહાગુણવંતાલ;
 દર્શન જ્ઞાન ચરણ તપ દૃઢા, એ નવપદ ગુણવંતાલ નવ૦ ૭
 સિદ્ધચક્રનો મહિમા અનંતો, કહેતા પાગ ન આવેલ;
 દુખ દુર ને વંછિત પૂરે, વદન કંગીયે જાયેલ નવ૦ ૮
 ભાવસાગર કહે સિદ્ધચક્રની, જે નર મેવા કર્યેલ,
 આતમ ગુણ અનુભવીને, મગળમાળા વર્યેલ નવ૦ ૯

૪૧. અષ્ટમીનું સ્તવન.

ઢાલ બીજી.

વીર જિનવર ઇંદ્ર ઉપદેશે, આંહલો ચતુર સુભાણ રે;

સોહની નિંદમાં કાં પડો, એલખો ધર્મના ઠાણ રે.

વિરતીએ સુમતિ ધરી આદરે. ૧

પરિહરે વિષય કષાય રે, બાપડા પંચ પરમાદથી;

કાં પડો કુગતિમાં ધાય રે? વિં ૨

કરી શકો ધર્મકરણી સદા, તો કરો એહ ઉપદેશ રે;

સર્વ કાલે નવિ કરી શકો, તો કરો પર્વ સુવિશેષ રે. વિં ૩

જુજુઆ પર્વ પડના કહ્યા, ફલ ઘણા આગમે જોય રે;

વચન અનુસારે આરાધતા, સર્વથા સિદ્ધિ ફલ હોય રે. વિં ૪

જીવને આચુ પરભવતણો, તિથિદિને બંધ હોય પ્રાય રે;

તે લણી એહ આરાધતા, પ્રાણીઓ સદ્ગતિ જાય રે. વિં ૫

તે હવે અષ્ટમી ફલ તિહાં, પૂછે શ્રી ગૌતમસ્વામ રે;

ભવિક જીવ જાણુવા કારણે, કહે વીરપ્રભુ તામ રે. વિં ૬

અષ્ટ મહાસિદ્ધિ હોય એહથી, સંપદા આઠની વૃદ્ધિ રે;

બુદ્ધિના આઠ ગુણ સંપન્ને, એહથી અષ્ટગુણ સિદ્ધિ રે. વિં ૭

લાલ હોય આઠ પડિહારનો, આઠ પવયણ ફલ હોય રે;

નાશ આઠ કર્મનો મૂલથી, અષ્ટમીનું ફલ જોય રે. વિં ૮

અદિજિન જન્મ દીક્ષાતણો, અજિતનો જન્મ કલ્યાણ રે;

અવન સંભવતણો એહ તિથે, અલિનંદન નિરવાણ રે. વિં ૯

સુમતિ સુમત નમિ જનગીયા, નેમનો સુકિત-દિન બાણુ રે,
 પાશ્વજિન એહ તીર્થે સિદ્ધલા, સાતમા જિનચવન માણુ રે વિં ૧૦
 એહ તિથિ સાધતો રાણુયો, દડવીરજ લઘો સુકિત રે;
 કર્મ હણવા લણી અષ્ટમી, કહે સૂત્ર નિયુક્તિ રે. વિં ૧૧
 અતીત અનાગત કાલના, જિન તણા કેઈ કલ્યાણુ રે,
 એહ તિથે વડી ઘણા સયમી, પામશે પદ નિરવાણુ રે. વિં ૧૨
 ધર્મવાસિત પશુ પંખીયા, એહ તિથે કરે ઉપવાસ રે,
 મતધારી છવ પોસહ કરે, જેહને ધર્મ અલ્યાસ રે. વિં ૧૩
 ભાખીયો વીરે આઠમતણો, ભવિક હિત એ અધિકાર રે,
 જિન મુખે ઉચ્ચરી પ્રાણીયા, પામશે ભવતણો પાર રે વિં ૧૪
 એહથી સપદા સવિ લહે, ટલે કદની કોડી રે;
 સેવજો શિષ્ય બુધ પ્રેમનો, કહે કાન્તિ કર જોડી રે વિં ૧૫

કલશી.

ઈમ ત્રિજગ ભાસન અચલ શાસન, વર્ધમાન જિનેસરુ,
 બુધ પ્રેમ સુશુર પસાય પામી, સંશુદ્યો અલવેસરુ,
 જિનશુણુ પ્રસંગે ભણ્યો રંગે, સ્તવન એ આઠમ તણો,
 જે ભવિક ભાવે સુણે ગાવે, કાન્તિ સુખ પાવે ઘણો ૧

૪૨. શ્રી તીર્થમાનાનુ સ્તવન.

શત્રુજે ઋષભ સમોસર્યા, ભલા શુણુ ભર્યા રે,
 સિદ્ધા સાધુ અનંત, તીર્થ તે નમું રે,
 તીન કલ્યાણુક તિહા થયા, મુગતે ગયા રે,
 નેમીશ્વર ગિરનાર. તીં ૧

અષ્ટાપદ એક દેહરો ગિરિ સેહરો રે, ભરતે ભરાવ્યા ખિંખ. તીં
આખુ ચૌમુખ અતિ ભલો, ત્રિભુવન તિલો રે, વિમલ વસઈવસ્તુપાલ.
તીં ૨

સમેતશિખર સોહામણો રળીયામણો રે, સિદ્ધા તીર્થંકર વીશ. તીં
નયરી ચંપા નીરખીએ, હૈયે હરખીએ રે, સિદ્ધા શ્રીવાસુપૂજ્ય. તીં૩
પૂર્વ દિશે પાવાપુરી ઋધે ભરી રે, સુક્રિત ગયા મહાવીર. તીં
જેસલમેર જુહારીએ, દુઃખ વારીએ રે, અરિહંત ખિંખ અનેક.તી.૪
ખિકાનેરજ વંદીએ ચિર નંદીએ, અરિહંત દહેરા આઠ. તી.
સેરીસરો શંખેશ્વરો પંચાસરો રે, ફલોદી થંભણુ પાસ. તી. ૫
અંતરિક્ષ અન્નવરો અમીજરો રે, જીરાવલો જગનાથ. તી.
ત્રૈલોક્યદીપક દેહરો જાત્રા કરો રે, રાણુકપુરે રીસહેસ. તી. ૬
શ્રી નાડુલાઈ બદલો, ગોડી સ્તવો રે, શ્રી વરકાણો પાસ. તી.
નંદીશ્વરના દેહરા ખાવન ભલા રે, રુચક કુંડલે ચાર ચાર. તી. ૭
શાશ્વતી અશાશ્વતી પ્રતિમા છતી રે, સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાલ. તી.
તીરથયાત્રા ફલ તીહાં હોજો, મુજ ઇંહારે, સમયસુંદર કહે એમ. તી. ૮

૪૩. વિહરમાન જિન સ્તવન.

અનંતવીરજ અરિહંત સુણો મુજ વિનતિ,
અવસર પામી આજ, કહું હું દિલ છતી;
આતમ સત્તા હારી, સંસારે હું ભમ્યો,
મિથ્યા અવિરતિ રંગ, કષાયે ખહુ દૃશ્યો. ૧
ક્રોધ દાવાનલ દગ્ધ, માન વિષધર ડસ્યો,
માયાબલે ખદ, લોભ અજગર ઘસ્યો;

મન વચન કાયા યોગ, અપલ થયા પરવશા,
પુદ્ગલ પરિચય પાપ-તણી અહનિશ દશા. ૨

કામ રાગે અણનાથ્યો, સાઠ પરે ધસ્યો,
સ્નેહ રાગની રાચે, લવપિન્નર વસ્યો,
દ્વિરાગ રુચિકાચ, પાચ સમકિત ગણું,
આગમ રીતે નાથ ! ન નીરખું નિજપણુ. ૩

ધર્મ દેખાડું માડ, ભાંડ પડે અતિ લહું,
અચિટે અચિરે ગમ, શુક પરે કહું,
કપટ પટુ નટુવા પરે, મુનિ મુદ્રા ધરું,
પંથ વિષય મુખ પોષ, સદોષ વૃત્તિ ભરું. ૪

એક દિનમા નવ વાર, કરેમિ ભતે કરું,
ત્રિવિધ ત્રિવિધ પચ્ચખખાણે, ક્ષણ એક નવિ કરું;
મા-સાહસ ખગ રીતિ, નીતિ ઘણી કહું,
ઉત્તમ કુલવટ વાટ, ન તે પણ નિરવહું. ૫

દીનદયાળ ! કૃપાળ ! પ્રભુ ! મહારાજ છો,
ભણુ આગળ શું કહેવું ? ગરીબનિવાજ છો,
પૂરવ ધાતકી ખડ, વિજય નલિનાવતી,
નયરી અયોધ્યા નાયક, લાયક ચતિપતિ. ૬

મેઘ મહીપ મંગલાવતી, મુત વિજયાવતી,
આનંદન ગજલંછન, જગ જનતા રતિ;
ક્ષમાવિજય જિનરાજ ! અપાય નિવારણે,
વિહરમાન સગવાન ! મુનજરે તારણે. ૭

પ્રકીર્ણ પદો તથા સ્તવનો.

૪૪

સિદ્ધાચલનો વાસી ખ્યારો લાગે મોરા રાજિંદા,
ઘણુરે ડુંગરીયામાં ઝીણી ઝીણી કોરણી,
ઉપર શિખર ખિરાજે. મોરાં સિદ્ધાં ૧

કાને કુંડલ માથે મુગટ ખિરાજે,
ખાંહે ખાબુખંધ છાજે. મોરાં સિદ્ધાં ૨

ઔમુખ ખિંખ અનોપમ છાજે,
અદ્ભૂત દીઠે દુઃખ લાંજે. મોરાં સિદ્ધાં ૩

ચુવા ચુવા ચંદન ચોર અરગજા,
કેસર તિલક વિરાજે. મોરાં સિદ્ધાં ૪

ઘણુ ગિરિ સાધુ અનંતા સિદ્ધા,
કહેતાં પાર ન આવે. મોરાં સિદ્ધાં ૫

જ્ઞાનવિમલપ્રભુ ચોણી પરે ખોલે,
આ ભવપાર ઉતારે. મોરાં સિદ્ધાં ૬

૪૫

હેજો માઇ ! અજળ રૂપ જિનજીકો, ટેકં
ઉનકે આગે ચોર સખહુકો, રૂપ લાગે મોહે ફીકો. હેજોં ૧
લોચન કંઠના અમૃત-કચોલે, મુખ મોહે અતિ નીકો;
કવિ જશવિજય કહે યોં સાહીબ નેમજી ત્રિભુવન ટીકો. હેજોં ૨

૪૬

વિમલગિરિ ઠયું ન ભયે હમ મોર,
 સિદ્ધવડ રાયણ રૂખડી શાખા, ઝુલત કરત ઝંકોર. વિમલ ૧
 આવત સંઘ રચાવત અંગિયા, ગાવત શુણુ ધમધોર,
 હમ ભી છત્ર કલા કરી નિરખત, કટને કર્મ કઠોર વિમલ ૨
 મૂરત દેખ સદા મન હરખે, જૈસે ચદ ચકોર,
 શ્રી રિપહેસરે દાસ તુમારો, અર્જ કરત કર જોર. વિમલ ૩

૪૭

વિમલગિરિ વિમલતા સમરીયે, કમલ દલ નયન જગદીશ રે;
 ત્રિભુવન દીપક દીપતો, જિહા જ્યોત્ષ સુગાદીશ રે. વિમલ ૧
 પાપના પાપ સવિ ઉપશમે, પ્રહ સમે સમરતા નામ રે;
 પૂજતા પાય શ્રી ઋષભના, સ પજે વાછિત કામ રે. વિમલ ૨
 ઋદ્ધિરાણી ઘણી ઘર મળે, પય તળે કનકની કોટિ રે,
 નાભિનરનાથ સુત અમરણે, ઇમ ભણે વિનય કરજોડી રે
 વિમલ ૩

૪૮

ચાલને કુમર ચાલ તાહરી, ચાલ ગમે રે
 તુજ દીઠા વિના મીઠા, માહરા પ્રાણુ ભમે રે. ચા ૧
 ખોળામાહિ પઠતું મેલે, રીસે હમે રે;
 માવડી વિના આવડું ખુદુ, કોણ ખમે રે ? ચા ૨
 માતા વામા કહે સુખડું ભેતા, દુખડા શમે રે,
 લખીલખી ઉદયરત્ન પ્રભુસુ, તુજને નમે રે. ચા ૩

૪૯

ત્રિશલા દે ગોદ ખીલાવે છે, વીર જિનંદ જગત કરપાલા;

તેરા હી દરશ સુહાવે છે. ત્રિં ૧

આ એરે બહાલા ત્રિભુવનલાલ, હુમક હુમક ચલ આવે છે. ત્રિં ૨

પારણે પોઢ્યો ત્રિભુવનનાયક, ફિર ફિરકે કંઠ લગાવે છે. ત્રિં ૩

આવો સખી સુજ નંદન દેખો, જગત ઉઘોત કરાવે છે. ત્રિં ૪

આતમ આનુભવ રસ કે દાતા, ચરણ શરન તુમ લાવે છે. ત્રિં ૫

૫૦. જિનખિંબ સ્થાપન સ્તવન.

ભરતાદિકે ઉદ્ધારજ કીધો, શેત્રુંજય મોભર;

સોનાતણા જેણે દહેરાં કરાવ્યા, રતનતણા ખિંબ થાખ્યાં;

હો કુમતિ કાં પ્રતિમા ઉત્થાપી, એ જિનવચને થાપી,

હો કુમતિ કાં પ્રતિમા ઉત્થાપી. ૧

વીર પછી ખસેં નેવું વર્ષેં, સંપ્રતિ રાય સુભણ,

સવા લાખ પ્રાસાદ કરાવ્યા, સવા કૌડિ ખિંબ થાખ્યા હો. કુમં ૨

દ્રૌપદીએ જિનપ્રતિમા પૂજી, સૂત્રમેં સાખ ઠરાણી;

છઠ્ઠે અંગે વીરે ભાખ્યું, ગણધર પૂરે છે સાખી. હો કુમતિ ૩

સંવત નવસે ત્રાણું વર્ષેં, વિમલ મંત્રીશ્વર જેહ;

આબુતણા જેણે દેહરા કરાવ્યા, બે હજાર ખિંબ થાખ્યા. હો ૪

સંવત અગિયાર નવાણું વર્ષેં, રાજા કુમારપાલ;

પાંચ હજાર પ્રાસાદ કરાવ્યા, સાત હજાર ખિંબ થાખ્યા. હો ૫

સંવત બાર પંચાણું વર્ષેં, વસ્તુપાળ તેજપાળ;

પાંચ હજાર પ્રાસાદ કરાવ્યા, અગીઆર હજાર ખિંબ થાખ્યા. હો ૬

સવત બાર બહોતેર વર્ષે, ધન્નો સંઘવી જોહ,
 રાણકપુર જેણે દેહરા કરાવ્યા, કોઈ નવાણું દ્રવ્ય ખરવ્યા. હોં ૭
 સંવત તેર એકોતેર વર્ષે, સમરો સારંગ શેઠ,
 ઉદાર પદરમો શેત્રુજય કીધો, અજિયાર લાખ દ્રવ્ય ખરવ્યા ૮
 સવત સોલ છોનેર વર્ષે, બાદશાહની વારે,
 ઉદાર સોલમો શત્રુજય કીધો, કરમાશાહે જશ લીધો. ૯
 એ જિનપ્રતિમા જિનવર મરખી, પૂજો ત્રિવિધે તુમે પ્રાણી;
 જિનપ્રતિમામા સંદેહ ન રાખો, વાચક જસની વાણી હોં ૧૦

૫૧. શ્રી વિમલગિરિ સ્તવન.

જિણુદા તોરે ચરણ કમલકી રે,
 હુ આહુ મેવા ખ્યારી, તો નાસે કર્મ કટારી,
 ભવખાન્તિ મીટ ગઈ સારી જિણુદાં ૧

વિમલગિરિ રાજે રે, મહિમા અતિ ગાજે રે,
 બાજે જગ ડકા તેરા, તુ સવથા સાહિબ મેરા;
 હુ બાલક ચેરા તેરા જિણુદાં ૨

કરણાકર સ્વામી રે, તું અતરબની રે,
 નામી જગ પુનમ ચંદા, તું અજર અમર સુખકદા,
 તું નાભિરાયા કુલનદા જિણુદાં ૩

ધણુ ગિરિ સિદ્ધા રે, મુનિ અનંત પ્રસિદ્ધા રે,
 પ્રભુ પુડરીક ગણધારી, પુડરીકગિરિ નામ કહારી,
 એ સખ મહિમા હૈ યારી. જિણુદાં ૪

તારક જગ દીઠા રે, પાપ પંક સહુ નાઠા રે
 યહ ઠાસો મનમેં ભારી, મેં કીની સેવા તારી;
 હું સાસ રહ્યો શુભચારી, જિણુંદાં ૫

અખ મોહિ તારો રે, બિરુદ તિહારો રે,
 તીરથ હો જિનવર ભેટી, મેં જન્મ જરા દુઃખ મેટી.
 હું પાયો ગુણની પેટી. જિણુંદાં ૬

દ્રાવિડ વારિખિદ્વા રે, દશ કોઠ સુનિ મિદ્વા રે,
 હુઆ સુકિત રમણી નિસ્તારા, કાર્તિક પૂનમ દિન સારા;
 જિનશાસન જગ જયકારા. જિણુંદાં ૭

સંવત શિખિચારા રે, નિધિ ઇંદુ ઉદારા રે,
 આતમકો આનંદકારી, જિનશાસનકી બલિહારી;
 પાચ્યો ભવજલધિ પારી. જિણુંદાં ૮

પર. શ્રી સુપાર્શ્વનાથ સ્તવન.

કયું ન હો સુભાઈ સ્વામી, ઐસા શુન્હા કયા કીયા ?
 આરો કી સુનાઈ જાવે, મેરી વારો નાહિ આવે;
 તુમ બિન કૌન મેરા ? મુઝે કયું ભૂલા દિયા ? કયું ૦ ૧
 ભકત જનો તાર દિયા, તારનેકા કામ કીયા,
 બિન ભકિતવાલા મોંપે, પક્ષપાત કયું લીયા ? કયું ૦ ૨
 રાવ રંક એક જનો, મેરા તેરા નાહિ માનો;
 તરણુતારણુ ઐસા બિરુદ, ધાર કયું લિયા ? કયું ૦ ૩
 શુન્હા મેરા બક્ષ દીજે, મોંપે અતિ મહેર કીજે;
 પક્ષા હિ ભરોસા તેરા, દિલોમેં જમા લીયા ? કયું ૦ ૪

તુહિ એક અતરબી, સુનો સુપાર્થસ્વામી,
અળ તો આશ પૂરે મેરી, કહના સો તો કહ દીયાં કયું ૦ ૫
શહેર અંબાલા લેટી, પ્રભુજીકા સુખ દેખી,
મનુષ્ય જનમકા લાહા, લેના સો તો લે લીયાં કયું ૦ ૬
હનિસો છાસઠ છળીલા, દીપમાલા દિન રગીલા;
કહે વીરવિજય પ્રભુ, ભકિતમેં જમા લિયાં કયું ૦ ૭

૫૩. જ્ઞાનપદ પૂજા સ્તવન.

(ગીત) રાગ વસત કાગ—નીરકુવરની વાતડી કને કહોએ એ દેથી ।
આગમની આશાતના નવિ કરિયે રે, નવિ કરિયે રે નવિ કરિયે,
તુતભક્તિ સદા અનુસરિયે, શક્તિ અનુસાર આગમ ૦ ૧
જ્ઞાનવિરાધક પ્રાણીયા મતિહીના, તે તો પરભવ દુઃખિયા હીના,
ભરે પેટ તે પગ આધીના, નીચ કુળ અવતાર ૦ આં ૨
અધા લૂલા પાશુલા પિંડરોગી, જનમ્યાને માતવિયોગી,
સંતાપ ધણો ને શોગી, યોગી અવતાર આં ૩
મૂળા ને વળી યોગદા ધનહીના, પ્રિયા પુત્ર વિયોગે લીના,
મૂરખ અવિવેકે લીના, લાણે રણનું રોગ ૦ આં ૪
જ્ઞાનતણી આશાતના કરી દૂરે, જિનભક્તિ કરો ભરપૂરે,
રહો શ્રી શુભવીર હજૂરે, સુખમાહે મગત ૦ આં ૫

પૂં આચાર્યદેવ શ્રી વિજયલક્ષ્મિસૂરીશ્વરજી
અહારાજ આદિ વિરચિત

સ્તવને।

૧. સિદ્ધાયલજીનું સ્તવન.

(રાગ-રામ નામ રસ પીને પ્યાલા)

દર્શ ક્રમલ જિન કીજે લવિયા,
કીજે રે કીજે રે, કીજે મોક્ષ લીજે. (અંચલી)
તરણિ પ્રતાપે તિમિર વિનાશે;
તિમ ગિરિરાજે દુઃખ છીજે રે, (ર) છીજે મોક્ષ લીજે૦ ૧
ગૌહત્યાદિ હત્યા નિવારે;
ગિરિ દીઠે કાજ સરીજે રે, (ર) સરીજે મોક્ષ લીજે૦ ૨
આનન્દકારી ભવોદધિ તારી;
બ્રહ્મ દેખે મોહ ખીજે રે, (ર) ખીજે મોક્ષ લીજે૦ ૩
જગદુઃખ વારી શિવસુખ આપે;
ગિરિ સકિતએ મન ભીંજે રે (ર) ભીંજે મોક્ષ લીજે૦ ૪
આતમ લક્ષ્મી કેમલ નિવાસી;
લક્ષ્મિ ભ્રમર મન રીંજે રે, (ર) રીંજે મોક્ષ લીજે૦ ૫

૨. રાયણના પગલાનું સ્તવન

(તમે જો જો ના વાયદા વીતાવજો)

તમે વહેલા સિદ્ધાયલ આવજો રે;
ભવિ ! કર્મ પુરાણાં ખપાવજો. (અંચલી)

અંદિ સિનેન્દર લગ પરચેર;
 પૂજને હવન લીધવને રે. ૧૦ તમે. ૧
 કુંકરે કુંકરે સિલ્લ ચનંતા;
 એ સ્થનમાં દિલને રખાવને રે. ૧૦ તમે. ૨
 રાયલુ રી શોલે નિહુડી,
 પ્રથમ ત્રિષુદ્ધક ધ્યાવને રે. ૧૦ તમે. ૩
 દાન શિયલ તપ ફડાં આરામી;
 ભાવના સુંદર ભાવને રે ૧૦ તમે. ૪
 આત્મ કમલમા ગિરિશુલુ ગાતાં,
 લખિધેસૂરિ દિલ ભાવને રે. ૧૦ તમે. ૫

૩. શ્રી પુઠરીકસ્વામીજીનું સ્તવન.

(રાગ-મન લાગ્યુ મારુ લાગ્યુ, પશુ તારા ધ્યાનમાં)

દિલ ચાહે દિલ ચાહે, પ્રભુ તારી સેવના;
 પ્રભુ તારી સેવના, ગમે મોલિ ટેવના. દિલ ચાહે ૦ ૧
 ધ્યાન છે તારુ, માન છે તારું, તારી કામના;
 ગણધર મુનિવર ગણીવર ધ્યાયા, તારા નામના. દિલ ચાહે ૦ ૨
 તુ મુજ ધ્યારા, દિલ વસનારા, આઠો યામના;
 પાત્ર કોડ સહવાસિ થયા છે, સિદ્ધિ ધામના. દિલ ચાહે ૦ ૩
 પુઠરીકસ્વામી, શુભગણધામી, પૂરો કામના;
 પુઠરીકગિરિ એ નામ પ્રકાશક, તારી નામના. દિલ ચાહે ૦ ૪
 આત્મકમ ધ્યાનની, ધારું વાસના;
 લખિધેસૂરિ દાલો, ભવો ભવ ધામનાં દિલ

૪ મહાવીર જિન સ્તવન.

(રાગ—અપના સમઝકે અપને સગ કામ બના દેના)

- મહાવીર મેરે નૈના, અમીરસસે ભર તો દેના;
નિરંજનોકી નગરી, હમકો લી દિખા દેના. ૧
- મમતાકી કુંજ ગલનમેં, પલ પલ મેં મર રહા હું;
દશન સુધાકી ખ્યાલી, આકરકે પીલા દેના. ૨
- લવરૂપ દાવાનલમેં, દિન રેન જલ રહા હું;
અમીરસકી વૃષ્ટિ કરકે, હુઃખ દાહ બુઝાદેના. ૩
- તેરે ધામકી મંજિલમેં, હતાશ હો રહા હૂં;
આશા દીપક બુઝા હૈ, આકરકે જલા દેના. ૪
- તેરે નામકી કરામત, હમકો રહે સલામત;
તુંડી તુંડીકી ધૂનમેં, મુજકો લી લગા દેના. ૫
- જો હી હૈ રૂપ તેરા, વોહી હૈ રૂપ મેરા;
પહલ પડા હૈ બીચમેં, આકરકે ઊડા દેના. ૬
- છટક રહી જીવનકી, કળાન હો સુકાની;
ધિર બિધર હૈ ફિરતી, આકરકે જમા દેના. ૭
- અબ જ્ઞાન ઔર ચરણકી, ખૂબ મહેર મુજપે કીજે;
આત્મ કેમલમેં લલિધ, લહેરોં કો બહા દેના. ૮

૫ શ્રી સુમતિનાથ જિન સ્તવન.

(રાગ—મેરે મોલા બુલા લે.)

- તાઈં ધ્યાન કરે મસ્તાન મને,
મારું દીલ ચહે રહું તુજ કને. (અંચલી)

શ્રેર

સંસારના જે મૂલ રૂપે, તે કષાયો કેળવ્યા,
હુખના જે કુંગરો તે, પાપથી મેં મેળવ્યા;
હું રખડી રહ્યો છું ભવરૂપવને. તારું ધ્યાન૦ ૧

શ્રેર

મારા જેવા હુભાંગીને, તારા વિના શરણું નહિ,
જિનરાજનુ એ રાજ છોડી, કયા ખીજે કહેવું જઈ,
રોકો કર્મ પ્રભુ જે મને નિત્ય હણે. તારું ધ્યાન૦ ૨

જગ

નારદી થઈ મેં કદી હા, ઘોર હુ ખો છે સદા,
મે અંત હુ ખ નિગોદના, તે પ્રભુ મે બહુ લદ્યા,
આપો રાહુ શુભન સુખકાર બને તારું ધ્યાન૦ ૩

શ્રેર

દેવલોકે હુ ખીયો, હુખી પશુ શુભન ધરી,
માનવ શુભન પણ હુખમા, વિષુ ધર્મ હા એળે કરી,
મને દીનને જોડો જિન ધર્મ ધને. તારું ધ્યાન૦ ૪

શ્રેર

આપો ગતિ સુખ પંચમી, પચમ પ્રભુ શિરતાજ છો,
આતમકમલ લખિધ વિકાસી, જહાજ શ્રી જિનરાજ છો,
નથી આશ બાધી મે પ્રભુ અન્ય જને૦ તારું ધ્યાન૦ ૫

૬. શ્રી પદ્મપ્રભ જિનનું સ્તવન.

(રાગ—મનકું કિમ હી ન જાએ)

મનકું હાથ ન આવે હો, પદ્મપ્રભ ! મનકું હાથ ન આવે;
 ચત્ત કરી નિજ ઘરમાં રાખું, પલપલ પર ઘર જાવે. હો પદ્મ. ૧
 એ મનકું કદી સાતમી નરકે, કદી સ્વર્ગમાં વસાવે;
 કદી માનવ કદી તિર્યંચ લાવે, લવ અટવી લટકાવે. હો પદ્મ. ૨
 બિના ખાધે પીધે તન્દુલને, મનકે મુશકેલી કીધી;
 અંતરમુહૂર્તમાંહી નરકની, અસહ્ય વેદના દીધી. હો પદ્મ. ૩
 પ્રસન્નચંદ્રને ક્ષણમાં નારક, ક્ષણમાં સ્વર્ગ ખતાવ્યો;
 ક્ષણમાં કેવલ હુન્દુલિ વાગી, એ મને કેર મચાવ્યો. હો. પદ્મ. ૪
 ક્ષણ બ્રહ્મચારી ક્ષણ વ્યભિચારી, વિરતાવિરત ક્ષણમાંહી;
 મદારીના મર્કટની પેરે, લટકાવે આંહી તાંહી. હો પદ્મ. ૫
 એ મનકું પ્રભુ તમે વશ કીધું, એ આગમથી જાણ્યું;
 તારા શરણથી હું પણ જીતીશ, એમ મેં મનમાં આણ્યું. હો પદ્મ. ૬
 આત્મકમલમાં તેથી વહાલા, મેં પ્રભુ તમને વસાવ્યા;
 લઘિધસૂરિ જિન સેવ્યા તેણે, મિથ્યા લાવ નસાવ્યા. હો પદ્મ. ૭

૭. શ્રી ધર્મનાથનું સ્તવન.

(રાગ—કાલ ગલે જૈયા મૈ રૂએ)

આજ પ્રભુ દર્શનસે, દિલકો આરામ હૈ;
 દિલકો આરામ હૈ, મુક્તિકો ધામ હૈ. આજ ૦ ૧
 ધર્મ જિણુંદકી મૂર્તિ મનોહર;
 દેખ કે દેદાર જિન જને દિવારામ હૈ. આજ ૦ ૨

રાગ ઔર દેખ કી, લેશ ન છાયા,
હાસ્યાદિક વારા ઔર, હટાયા કામ હૈ. આજ૦ ૩

જ્ઞાન ઔર દર્શન દે ઘાતક નિવારે;
અન્તરાય ત્યાગી કીયા, કૈવલ વિશ્રામ હૈ આજ૦ ૪

ઝલહલતી જ્યોત દેખ ભવિ મન મોહે,
સુષ્મે જો વાણી લહે, શિવપુર હામ હૈ આજ૦ ૫

કરી ઉપકાર પ્રભુ શિવપુર સિધાયે,
આત્મ કમલ વિભુ લલિધકો ધામ હૈ આજ૦ ૬

૮. શ્રી કુન્ધુનાથ જિન સ્તવન.

(ગાગ-કુન્ધિયાતજા દિવાના, દિલ્લમર મઝાઓ લૂટે)

જ્યોતિ અજળ છે જિનવર, ખૂટી નહિ એ ખૂટે,
પ્રીતિ અજળ છે તુમથી, દૂટી નહિ એ દૂટે જ્યોતિ૦ ૧

લખલૂટ કોઈ મચાવે, કોઈ પ્રાણ પણ પચાવે,
એ પ્રેમ મુજ પ્રભુનો, દૂઝ્યો કતી ન ફૂટે જ્યોતિ૦ ૨

ભટક નહિ દુઃ ભવમા, અટક ન દુઃખ દવમા,
કુન્ધુજિણદ ભેટી, આનંદ ચિત્ત લૂટે જ્યોતિ૦ ૩

ભવોન્નવ હી તોગી એવા, માશું દેવાધિદેવા;
આત્મ અનંત બસી હો, કમોદિા ખૂળ ફૂટે જ્યોતિ૦ ૪

આનંદ કમલની ધારા, લલિધ જિણંદ ધ્યાને,
વધતા વિગ્રેષ ભાવે, કમોનો ફૂટે ફૂટે જ્યોતિ૦ ૫

૯. શ્રી મહિનાથ જિન સ્તવન.

(રામ-મેં તો સેવા કરશાંછ)

મેં તો હજૂર રહેશાંછ,
 મહિજિન સાહિબરી, મેં તો સેવા કરશાંછ-(અંચલી)
 ૧એકને છોડી રચેને તોડી, ૩ત્રણનો કરશું ત્યાગ;
 ૪ચારને છોડી ૫પાંચને મોડી, ૬છશું ધરશું રાગ. મેં તો ૧
 ૭સાત હરીને ૮આઠ વરીને, ૯નવનો કરીને નાશ;
 ૧૦દશને દિલની અન્દર રાખી, ૧૧એકાદશ ખાસ. મેં તો ૨
 ૧૨બાર વિચારી ૧૩તેરને વારી, ૧૪ચત્વરનો કરશું છેડ;
 ૧૫ભ્રમણ દુઃખ દૂર કરનકું, ૧૬પાંચપત્તરસે નેહ. મેં તો ૩
 ૧૭સોલને વારી ૧૮સત્તર ટારી, હરી ૧૯અઠાર હરમેશ;
 ૨૦ઓગણીનો વિચાર કરીને, ૨૧ગણીશ મારો કલેશ. મેં તો ૪
 ૨૨વીશ વિસારી ૨૩એકવીશ ટારી, ૨૪બાવીશ સહું ધરી પ્રેમ;
 ૨૫તેવીશ પ્રભુછ! શુભ દિલ આપે, રહેવા કુશલક્ષેમ. મેં તો ૫
 ૨૬કર્મ મહા શ્રી મહીસ્વામી, આળ્યો તુમ દરબાર;
 ૨૭કર્મ લખાડી હરો હમારા, લૂંટી રહ્યો ઘરબાર. મેં તો ૬

૧ મિથ્યાત્વ. ૨ રાગ અને દોષ. ૩ શબ્દ. ૪ ગતિ. ૫ પાંચ
 ઇન્દ્રિયોના વિષય. ૬ પાંચ મહાવ્રત અને છઠું રાત્રિભોજન. ૭ ભય.
 ૮ પ્રવચન માતા. ૯ નિયાળા. ૧૦ યતિ ધર્મ. ૧૧ અંગ. ૧૨ સાધુની
 પડિમા. ૧૩ કઠીયા. ૧૪ જીવના ભેદ. ૧૫ સિદ્ધો. ૧૬ કષાય. ૧૭
 અસંજમ. ૧૮ પાપસ્થાનક. ૧૯ જ્ઞાતાસૂત્રના અધ્યયન. ૨૦ અસમાધિ
 સ્થાનો. ૨૧ સુખજ દોષ. (વ્રતોને મહિન કરનારા) ૨૨ પરિસહ
 ૨૩ સૂયગડાંગસૂત્રના અધ્યયન.

આત્મ કમલમા ધ્યાન તમારું, બાણી રક્ષણકાર,
લલિતસૂરિ જિન પ્રીતે પ્રભુમે, વસવા શિવ મોઝાર. મેં તો ૭

૧૦. શ્રી પાર્શ્વનાથજીનું સ્તવન.

(રાગ-જનારા નય છે મુ કા)

જનારું નય છે જીવન, જરા જિનવરને જપતો બ,
હૃદયમા રાખી જિનવરને, પુરાણા પાપ ધોતો બ જનારું ૧
બનેલો પાપથી ભાગે, વલ્લી પાપો કરે શીદને ?
સળગતી હોલી હૈયાની, અરે બલીમ જુઝાતો બ જનારું ૨
દયા સાગર પ્રભુ પારસ, ઉછાળે જ્ઞાનની છોળો,
ઉતારી વાસના વસ્ત્રો, અરે પામર! તુ નહાતો બ જનારું ૩
જીગરમા ઠપ્પતા હુન્મે, થયા પાપે પીછાનીને,
જિણુંદવર ધ્યાનની મસ્તી, વડે એને ઉડાતો બ જનારું ૪
અરે આતમ બની શાણો, બતાવી શાણપણ તારું
હઠાવી જૂઠી જગ માયા, ચેતન જ્યોતિ જગાતો બ. જનારું ૫
ખીલ્યા જે કૂલડા આજે, જરૂર તે કાલે કરમાશે,
અખ હ આતમકમલલલિધિ-તણી લયદીલ લગાતો બ જનારું ૬

૧૧. શ્રી પાર્શ્વજિન સ્તવન.

(રાગ-છિપકે મિલુગી પુજસે)

કબહી મિલોગે પ્રભુજી, કબહી મિલોગે,
કબહી મિલો પ્રાણ પ્યારે, કબહી મિલોગે,
તેરે મિલનમે મુક્તિ પાવે, જહા ન મુખકા પાર;
ફલતા શુલતા ગતિયોમે, પાયા તુમ દેદાર કબહી ૧

કલી જીવકી ભિર્વ ગતિ હૈ, કલી અધો હૈ વાટ;
 તુમહી હો, તુમહી હો, મેં ધરું તુમહીસે,
 ખ્યાર ધરી હાં ખ્યાર ભરી સો ગાતે. કબહીં ૨
 કલી આત્મ મેં ઉચ્ચ વિચારો, કલી હૈ આતે નીચે;
 કુચ્છ લી હો, કુચ્છ લી હો
 મેં લરું કરમસે જ્ઞાન ધરી, હાં જ્ઞાન ધરી મેં જાતે. કબહીં ૩
 જ્ઞાન ધ્યાન ઔર દર્શનમેં હો લીન, તબહી બનો શિવધાર;
 પાર્શ્વ જિણુંદકે પ્રેમસે હોગા, બેઠા ભવસે પાર. કબહીં ૪
 આત્મકમલમેં લગિલ લાઈ જિન, કરો પ્રભુ આખાદ;
 પ્રભુ ચરણ સ્પર્શનસે હોગા, જીવન ચહ આઝાદ. કબહીં ૫

૧૨. શ્રી મહાવીરસ્વામી જન્મકથાણુક સ્તવન.

(રાગ--હોરી.)

વીરજનમકી બધાઈ, જગતમેં અતિ સુખદાઈ, (અંચલી)
 શ્રી ત્રિશલા કૂખ સર એ હંસલો, કરે કીરનીર જીદાઈ;
 છાપન દિક્કુમરી હુલારાવે, ઘર ઘર ગીત ગવાઈ. જગતમેં ૦ ૧
 ચૈતર સુદ તેરસ દિન જાણો, મધ્ય રાત્રિ જબ ઠાઈ;
 પુનિત ભારતભૂમિ કરણે, જનમે કરણ લલાઈ. જગતમેં ૦ ૨
 સુરપતિ સુરપર્વત પર જા કે, કલશ ભરી નહવરાઈ;
 વામાંગુષ્ઠસે શિખર હિલાકર, સુરપતિ શંકા હઠાઈ. જગતમેં ૦ ૩
 સુર કૃષ્ણધરકો દૂર પટકકે, આમલ કીડા સોહાઈ;
 ખાલ સુરકો સુષ્ટિ હંનનસે, નિજ શૂરતાં દી બતાઈ. જગતમેં ૦ ૪

દીક્ષા લે બહુ પરિસહ સહ કે, દેવલ જ્યોત જગાઈ,
 પ્રભુ ચરણોક્ષા શરણા જિસને, લીયા સો જગ ન ફલાઈ. જગ ૦ ૫
 સ્યાદાદ સુખકર અતિ સુન્દર, હિતકર ધરમ શિખાઈ,
 અસુર દેવ નર તિર્યંચ તારી, આત્મ કમલ વિકસાઈ જગ ૦ ૬
 શૈલેશીકરણે પ્રભુ ચઢકે, અડગ ધ્યાન લીયો ધ્યાઈ,
 કર્મ સકલકો પ્રભુ ક્ષય કર કે, મુક્તિ લલિધ લય લાઈ જગ ૦ ૭

૧૩. શ્રી મહાવીરસ્વામીનુ સ્તવન.

(રાગ-પ્રભુજી તુમારે દગ માગ)

મૈં દેમે આવું પ્રભુજી તુમારે દરબાર (અચત્રી)
 મૈં હું રાગી તુ હૈ વિરાગી, મૈં હું બડા હી ગુનેગાર. મેં ૦ ૧
 વીર પ્રભુ તું ગુણ ગણધારી, મુજ મે અવગુણ હૈ હજાર મેં ૦ ૨
 તુમ પ્રભુ જ્ઞાની, મે અજ્ઞાની, મૈં દીન તુ હૈ મરદાર મેં ૦ ૩
 તુ સુખી પ્રભુ મૈં હું હુ ખીયા, કોઈ કરે ન દરકાર મેં ૦ ૪
 તુ જુદા નહી મેં જુદા નહી, કર્મે હુવા હું ખુવાર મેં ૦ ૫
 જ્ઞાન મુહાવો કર્યન લાવો, આરિત્ર દીયો સુખકાર મેં ૦ ૬
 કામ કપાયદી તપત નિવારો, જ્ઞાનામૃત દીયો સાર મેં ૦ ૭
 કાલ અનન્તો જોયો વિષયમે, અળ નહી બનું મે ગમાર મેં ૦ ૮
 કર્મ દો દારી, નિજ ગુણધારી, દિયો ક્ષપક તલવાર મેં ૦ ૯
 આત્મ કમલ મે લલિધ વિકાસો, બેઠા કરોને ભવપાર. મેં ૦ ૧૦

૧૪. સામાન્ય જિન સ્તવન.

(રાગ-જગ તેરે સિવા ભંગી તાલ દાદરો)

અળ તેરે સિવા કોન, મેરા જિનજી દિલારા
 બતાવે મેરી કિસ્તીકો, પ્રભુ કોન કિનારા ?

મેરે આનન્દકી લહરો, કર્મોને છુંટ લી,
મેરે ગુણોંકી કલીયા, કર્મોને મુંટલી;
અખ તુંડી ખતા મુક્તિ, મુઝે તેજ સતારા. ખતાવે૦ ૧

શક્તિ નહીં હૈ પૂરી, નહીં ઉચ્ચ ભાવના,
આધાર એક હી હૈં તેરે ગુણુ ગાવના;
આત્મ કમલ લગિધે દે કે, પાર ઉતારા. ખતાવે૦ ૨

૧૫. શ્રી સિદ્ધચક્રોત્તુ સ્તવન.

(રાગ ધનાશ્રી)

સિદ્ધચક્ર છે આધાર જગતમાં, સિદ્ધચક્ર છે આધાર;
અરિહંત સિદ્ધ આચાર્ય વાચક, મુનિપદ દર્શન સાર. જગતમાં. ૧
જ્ઞાન ચારિત્ર તપ સુખદાયક, લાયક સેવાકાર. જગતમાં. ૨
આરાધક-આરાધ્ય એકતા, કરી ^૧આદિ પદ ટાર. જગતમાં. ૩
શ્રીશ્રીચાલ પરે કરી સેવા, મુક્તિ મેવા લ્યો સ્વીકાર. જગતમાં. ૪
રોગ શોક દુઃખ દોહગ નાશે, કાટન કર્મ કુઠાર. જગતમાં. ૫
દેવ ગુરુ વળી ધર્મ તત્ત્વ છે, સિદ્ધચક્ર મોઝાર. જગતમાં. ૬
નામ સ્થાપના દ્રવ્ય ભાવશું, સેવો ચાર દુવાર. જગતમાં. ૭
ત્રણુ સાધક અને ચોથું સાધ્ય છે, સાધ્ય સાધક પ્રકાર. જગતમાં. ૮
શ્રી નવકાર રહે જસ ઉદરે, તસ ગુણુનો નહિ પાર. જગતમાં. ૯
જ્ઞાન પાંચ જ્યાં વસે નિરંતર, તે મુજ હૃદયનો હાર. જગતમાં. ૧૦
આત્મકમલ વિકસિત કરનારો, સર્વ લગિધે દાતાર. જગતમાં. ૧૧

૧૬. અક્ષયનિધિ તપનું સ્તવન.

અક્ષય નિધિ શ્રેષ્ઠ તપ ખ્યારા, સેવો વધે ભાવની ધારા (અંચલી)
 પર્યૂષણ પર્વ સુખકારા, અક્ષય નિધિતપના દ્વારા,
 આરાધો ભાવે શિવકારા, દેખાડો મોક્ષના દ્વારા અં ૧
 શ્રાવણ વદ ચૌથથી જાણો, સંવત્સરી કાલપરિભાણો,
 પરમપદ અક્ષયા ધાગ, મળે શિવ લક્ષ્મી સુખભારા. અં ૨
 પૂજા વર જ્ઞાનની દીજે, શ્રુત કાઉસ્મગ્ગ ચિત્ત દીજે,
 રથે કુલ શક્તિ અનુસારા, કરો સ્વસ્તિક મનોહારા. અં ૩
 નમો નાણુસનુ ગણુણુ, ગણો ભવિ દો મહસ વારા,
 વર્ષ એમ ચાર તક કરજો, થવા ભવિ ભવથક્રી પારા. અં ૪
 કરમખંધ જેહ મત્સરથી, થયો તે જાશે એ તપથી,
 કરી મહોત્તમ અતિસારા, પારણ દિન ઉજવો ખ્યારા અં ૫
 આતમ કમલ હિતકારા, તપો એ તપ કરમવારા,
 નિધિ નવ લક્ષિધે આધારા, થશે જીવ કર્મથી ન્યારા અં ૬

૧૭. શ્રી સીમધરસ્વામી સ્તવન

(રાગ—મીમધરજીકા વદના નિત્ય હોજો હમાગીજી)

સીમંધર યાશું વિનવું, વિનતિ અવધાગેજી,
 સેવક હું છું તાહરો, મને પાર ઉતારોજી સીમંધરં ૧
 ધન્ય વિદેહના માનવી, નિત્ય દર્શન કરતાજી;
 પાય તુમારા સેવીને, શિવરમણી વરતાજી. સીમંધરં ૨
 દોટિ દેવ જધન્યધી, પ્રભુ પામે કાવેજી,
 એક ત્યાથી અહીં આવતા, દાસ દર્શન પાવેજી સીમંધરં ૩

તિહાં તો આરો સુખમો, ઈહાં દુઃખમો આરોજી;
 પ્રભુ ચરણના રાગથી, મને લાગે એ સારોજી. સીમંધર૦ ૪
 ભરતે કલેશ વધી પડ્યો, વાદ સમય સ્થપાયોજી;
 ભુંડી હુંડાએ દાખવ્યું, સ્વેચ્છાચારી પૂજાયોજી. સીમંધર૦ ૫
 પ્રભુ રાગે હું ખચી ગયો, મેં એ કંદ નસાયોજી;
 તુજ કૃપાએ આ ચિત્તમાં, આગમવાદ વસાયોજી. સીમંધર૦ ૬
 સમકિત મારું એ પ્રભુ, રહે સ્થિર એમ ઢીળેજી;
 લોક હિરીમાં હું ના પડું, વરદાન એ દીળેજી. સીમંધર૦ ૭
 આવતા ભવે પ્રભુ પાદની, સેવા વ્રતયુત દીળેજી;
 યથાખ્યાત મુજ આપીને, સાથે સોદક્ષમાં લીળેજી. સીમંધર૦ ૮
 આત્મકમલમાં જિન તુમે, સ્થિતિ ભાવે વ્યાપોજી;
 લલિતે સકલ મુજ આપીને, અષ્ટ કર્મેને કાપોજી. સીમંધર૦ ૯

આત્મનિંદાગર્ભિત

૧૮. શ્રી અજિતજિન સ્તવન.

અજિત જિણુંદજી સાંભળો રે, ગરીબ સેવકની વાત રે જિણુંદજી,
 તુમ વિણ કોઈ નહિ આશરો રે.
 દુઃખો અનંતા મેં લહ્યા રે, ગણ્યા નહિ ગણાય રે. જિણુંદજી ૧
 ખાવા પીવામાં માચીયો રે, આકરી લાગે તપની વાત રે. જિ૦ ૨
 નાટક ચેટક પેખીયા રે, નહિ દીઠો તારો દેહાર રે. જિ૦ ૩
 વિકથા સૌની સાંભળી રે, સુણ્યા નહિ તારા વેણુ રે. જિ૦ ૪
 ક્રોધાગ્નિએ હું ધમધમ્યો રે, સમતા ન રાગી લગાર રે. જિ૦ ૫

માન ગળે હું બેસીયો રે, અનિલતાનો નહિ ખ્યાલ રે. બિં ૬
 માયાબળે મને બાંધીયો રે, સરળતાનું નહિ નામ રે. બિં ૭
 લોભ નાગ મને ડંખીયો રે, મમ્મણ શેઠનો ભાઈ રે. બિં ૮
 ઈર્ષ્યા દુર્ગુણે હું ભર્યો રે, તપજ્ઞ બાળી કીધા ખાખ રે. બિં ૯
 નિદા કીધી મેં ચોતરે રે, સ્તવ્યા નહિ જગદાધાર રે. બિં ૧૦
 અગો વાકા સૌના દેખીયા રે, નહિ દીક્ષા મારા અઢાર રે. બિં ૧૧
 મોહ મસ્તીમા મસ્ત બન્યો રે, ન સમજ્યો ધર્મ લગાર રે. બિં ૧૨
 કૂઠ કપટ મેં ઘણા કર્યા રે, કહેતા ન આવે પાર રે. બિં ૧૩
 ધીઠાઈ મારી શુ કહું રે, આપથી શુ છે અજ્ઞાત રે ? બિં ૧૪
 કાળ અનંતે તું મળ્યો રે, હવે નહિ બનું ગમાર રે. બિં ૧૫
 આત્મ કમલ ખીલાવજો રે, પ્રગટાવી જ્ઞાન પ્રકાશ રે. બિં ૧૬
 લલિતસૂરિની સહાયથી રે, સદ્ગતિ રહેજે સધાય રે. બિં ૧૭
 સુશીલતા પ્રભુ તાહરી રે, મહિમાનો નહિ પાર રે. બિં ૧૮
 સેવક તારો વિનવે રે, આપો પ્રવીણતા અપાર રે. બિં ૧૯

૧૯. શ્રી નકષત્ર જિન સ્તવન

(રાગ-વિચરતા ગામે ગામ)

નકષત્ર જિણુ દુષ્ટરાય, મરુદેવા જન્મ ગામ,
 આછે લાલ, ભાવે લોટો ભગવંતનેજી. ૧
 પાચસે ધનુષની કાય, કાઢ્યા ચાર કાગડ
 આછે લાલ, એ પ્રભુનો મહિમા મંજાજી. ૨
 ચન્દ્ર સમ ચંદ્ર, ય, ધ્યાતા પાપ પાપા
 આછે ધરીને માન્યાજી. ૩

વિનીતા નયરી મોઝાર, જન્મ લીયો સુખકાર;
આછે લાલ, દેવો પણ મહોત્સવ કરેછ. ૪

સિદ્ધગિરિ જગમાં સાર, પૂર્વ નંવાણું વાર;
આછે લાલ, પ્રથમ જિણુંદ સમોસર્યાછ. ૫

આત્મ કમલ સુખકાર, લલિત પ્રવીણુને તાર;
આછે લાલ, તુજ સહિસા જગમાં ગાણ્યોછ. ૬

૨૦. ઇંડરગઠમંડન શાન્તિ જિન સ્તવન

(રાગ-ઉપદેશથી પામીયે રે)

શાન્તિ જિનેશ્વર વંદતા રે, આનંદ ઉર ન માય,
તુજ મૂરતિને નીરખતા રે, ભવોભવતા દુઃખ જાય;
જિનેશ્વર તું સુજ પ્રાણુ આધાર, તું શિવસુખનો દાતાર. જિને૦ ૧
ઇંડરગઠ પર શોભતા રે, સોળમા શ્રી જિનચંદ
સેવા કરે એક લાવથી રે, સુર નર નારીના વૃંદ. જિને૦ ૨
પુન્ય ઉદય સુજ જાગીયો રે, આવ્યો તુમ દરબાર;
મહેર કરી રંક ઉપરે રે, આપો ચરણુ આધાર. જિને૦ ૩
સંપ્રતિ મહારાજ થયા રે, કરાવ્યો એહ પ્રાસાદ;
જિનાલય ખાવન ભલા રે, નિત્ય રહો એ આખાદ. જિને૦ ૪
વિશ્વસેનના લાડકા રે, અચિરા દેવીના નંદ;
આલીશ ધનુષની દેહડી રે, દેતા પરમાનંદ. જિને૦ ૫
આત્મ કમલમાં આપજો રે, લલિત શિવસુખ કાર;
પ્રવીણુ શિશુ મહિમાતણી રે, કરજો નૈયા પાર. જિને૦ ૬

૨૧. શ્રી નેમિનાથ જિન સ્તવન.

(રાગ—સુખ કુખ સન્યા પામીયે રે)

નેમિ જિનેશ્વર ભેટીયે રે, બ્રહ્મચારી શૂરવીર,
 એ પ્રભુનો મહિમા ઘણો રે, તસ વાણી ગભીર રે
 જિનજી લાગ્યો અવિહત નેહ, કહીયે ન તૂટે તેહ રે જિનજી ૧
 ગિરનારે પ્રભુ દીપતો રે, ઝીપતો કર્મનો માર,
 લીપતો નહિ રંગ રાગમા રે, હરતો ભવિયણુ ભાર રે. જિનજી ૨
 ખીલતી કેવળ જ્યોતનો રે, ધારક વારક કામ,
 કારક મનવંછિત તણો રે, રાણો તણુ જગ ધામ રે. જિનજી ૩
 દીક્ષા લીધી જ્ઞાનધી રે, સહેસાવન મોતર,
 મન પર્યાવ તવંહિપજ્યુ રે, ધર્મ ધ્યાન મનોહાર રે. જિનજી ૪
 શુકલધ્યાનને ધ્યાવતા રે, પામ્યા કેવલજ્ઞાન,
 તીર્થંકર પદ પામીયા રે, સ્થાપ્યુ શાસન મહાન રે. જિનજી ૫
 નરક નિગોઢે ભમતા રે, ઓયો કાલ અનંત,
 માનવનો ભવ પામીને રે, ભાવે ભેટો ભગવત રે. જિનજી ૬
 મનમાન્યા શ્રી જિનવરુ રે, કરો મુજ પર અતિ મહેર;
 મનવંછિત હેતા યકારે, યાયે લીલા દહેર રે જિનજી ૭
 મેહ મહિપ છે મોટકો રે, વારણુ કરજો તેહ,
 તરણુ કાજે ભાવના રે, કારણુ મોક્ષનો નેહ રે જિનજી ૮
 આત્મકમલે આપજો રે, લલિત અઠવીશ જેહ;
 પ્રવીણ મહિમા વિનવે રે, કરજો કર્મનો ખેહ રે જિનજી ૯

૨૨. શ્રી મુહુરી પાર્શ્વનાથ સ્તવન.

(રાગ-સિદ્ધાચલના વાસી.)

- મુહુરિ પારસનાથ, હોજો વંદના હોજર,
મહાભાગ્યે તુમ શરણે આયો, દર્શ કરી ખહુ આનંદ પાયો;
સફળ થયો અવતાર. હોજો. ૧
- પાર્શ્વ પ્રભુજી છો મુજ પ્યારા, લવિજનના સંકટ હરનારા;
સર્વ દેવ શિરદાર. હોજો. ૨
- ચયના જગચિન્તામણિકેરી, કરતા ગૌતમસ્વામી અનેરી;
અષ્ટાપદ મોઝાર. હોજો. ૩
- મુહુરીપાર્શ્વની સ્તવના ત્યારી, સુણતાં શિવસુખને કરનારી;
મૂર્તિ મન હરનાર. હોજો. ૪
- ટીંટોઈ સંઘની વિનતિ ભારી, કેશરીયાના દર્શન ધારી;
પાર્યો તુમ દરબાર. હોજો. ૫
- નરક નિગોદે હું ખહુ લમીયો, રાગતણા રંગે અતિ રમીયો;
ઉતારો લવપાર. હોજો. ૬
- ધરણેન્દ્ર પદ્માવતી સારી, તુમ સેવામાં તે વસનારી;
સમકિતને ધરનાર. હોજો. ૭
- આત્મકમલમાં લોખંધ લેવા, તુજપદ પદ્મની માંગું સેવા;
શિવસુખની કરનાર. હોજો. ૮
- પ્રવીણતા તુમ સુંદર છાજે, સુશીલથી તુમ અહિમા ગાજે;
વર્ત્યો જયજયકાર હોજો. ૯

૨૩. શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ સ્તવન.

(ગગ-સિદ્ધાચલના વાસી જિનને)

શ્રી શંખેશ્વર પાસ, ભવથી પાર ઉતાર,
 સમરણ કરતા ભવદુઃખ જાવે, દર્શનથી ભવિ શિવસુખ પાવે,
 પામે મગળ માળ ભવથી. ૧
 નર નારી સૌ પ્રેમે આવે, દર્શ કરીને કર્મ ખપાવે,
 સફળ કરે અવતાર ભવથી ૨
 વામાદેવી માતાના જાયા, અશ્વસેન નૃપ કુલ સોહાયા;
 ધન્ય તુમ દેહાર. ભવથી ૩
 કાલ અનાદિથી સસારે, પાપ કરી થયો કર્મથી ભારે,
 તાર પ્રભુ મુજ તાર ભવથી ૪
 સુશીલતા પ્રભુ મુજને આપો, હરદો મારા ભવના તાપો,
 પરચાનો નહિ પાર ભવથી ૫
 આત્મકમલમા લલિતે સ્થાપો, પ્રવીણ મહિમાના હુ ખડા કાપો,
 કરદો નૈયા પાર ભવથી ૬

૨૪. સાંગલીમ ડન શ્રી પાર્શ્વપ્રભુજીનું ગીત.

પ્રભુજી મારા દિલમા ખિરાજે, આનંદ આજે રે, પાર્શ્વ
 પ્રભુજી નામ છે ખ્યારુ, યશથી છાજે રે ૧ પાર્શ્વ નામે કોડો
 મગલ, અપમગલ દૂર લાગે રે, નવ નિધિ ને સર્વ સિદ્ધિઓ,
 આત્માની જ્યોતિ જાગે રે ૨ પાર્શ્વ જાપે કર્મ નાસે, અનુપમ
 અમૃત વરસે ઝે, પાર્શ્વ યક્ષ સહાય આપે, પદ્માદેવી હૃદયે ઝે ૩
 પાર્શ્વ ભક્તિ અજળ શક્તિ, કમળકિત દૂર થાયે રે; દર્શન

વંદન સ્તવના કરતાં, લવની લાવઠ જાએ રે. ૪ મંગલ મંગલ મંગલ મંગલ, જય યોદો સહુ સાથે રે; પૂજન કરજો મમતા હરજો, દાન દેજો હાથે રે. ૫ મૂર્તિ અદ્ભૂત પાર્શ્વની સોહિ, નરનારી સહુ સોહિ રે; દેવ દેવીઓ ચરણે આવે, અતિશય સોહિ રે. ૬ આત્મ કમલમાં લગિધ આપો, આપો પ્રવીણતા ભારી રે; મહિમા વિકેસ એક જ માંગે, લવો લવ સેવા તારી રે. ૭

૨૫. તલેગામમંડન શ્રી જીરાવલા પાર્શ્વનાથનું સ્તવન.

(રાગ-શાંતિ જિનેશ્વર વંદીયે રે.)

પાર્શ્વ પ્રભુજી સાહિબા રે, છો મમ પ્રાણ આધાર; તુજ સરિષો નહિ માહરે રે, ત્રણે જગ મોઝાર રે. જિનજી પૂરો મનના કોડ, તુજ સરીખી નહિ જોડ રે. જિં ૧ મૂર્તિ મનહર તાહરી રે, દીસે તેજ અપાર; તુજ પ્રભાવે માહરે રે, વિદ્ય ન આવે લગાર રે. જિં ૨ ત્રણ ભુવનમાં તુમ તણુ રે, મહિમાનો નહિ પાર; તુજ શાસન મળતા થકા રે, મોહ રાજની હાર રે. જિં ૩ મોહ સાયાના પાસથી રે, લમીયો વાર અનંત; વિનવું ભાવે તુજને રે, પાર કરો ભગવંત રે. જિં ૪ જગવદ્દલ પ્રભુ માહારા રે, આળ્યો તુમારી પાસ; મહેર કરો મારા નાથજી રે, નહિ કરશે નિરાશ રે. જિં ૫ તલેગામે પ્રભુ દીપતો રે, વારતો કર્મનો મેલ; આપતો સમ-કિત સુખડી રે, કાપતો લવની જેલ રે. જિં ૬ આત્મકમલ ખીલાવજો રે, વરસાવી લગિધનો મેહ, પ્રવીણ મહિમા યાચતો રે, તારજો ગુણમણિગેહ રે. જિં ૭

૨૬. સૂર્યપુરમ ડન પાર્શ્વજિન સ્તવન.

(રાગ—સુખ દુ ખ સર્ગા પામીયે રે)

સૂર્યપુરે જિન શોભતા રે, વામાદેવીના નદ,
 દર્શન કરતા ભાવથી રે, મુજ મનને આનંદ રે. જિનજી, ૧
 તુમ વિન હુજો ન કોય, તું મુજ મન હોય રે જિનજી. ૧
 અશ્વસેન રાજા ગૃહે રે, જન્મ્યા શ્રી જિનરાજ,
 સુરજમ ડન સાહિબા રે, ત્રણ લુવન શિરતાજ રે. જિનજી. ૨
 નરક નિગોદે હુ ભમ્યો રે, પામ્યો દુ ખ અનંત;
 માનવભવમા મે લલ્યો રે, ભાગ્યોદયે લગવ ત રે જિનજી ૩
 સેવક જાણી આપનો રે, રાખો મુજ પર નેહુ,
 છોડું નહિ તુજ આકરી રે, જે છે ગુણમણિગેહ રે જિનજી. ૪
 નવ કર જાચી દેહડી રે, અહિ લંછન વિખ્યાત,
 વર્ષ શતાયુ પાત્રીને રે, પામ્યા શિવપુર શાત રે. જિનજી ૫
 આત્મકમલમા આપજો રે, લલિત્રતણા બહાર,
 પ્રવીણ મહિમાની વિનતિ રે, ધરજો હૃદય મોઝાર રે જિનજી ૬

૨૭. શ્રી મહાવીર જિન સ્તવન.

(રાગ—સૂર્યપુરે જિન શોભતા રે)

વાણી સુધા પ્રભુ તાહરી રે, પીએ જે ધરી રાગ,
 પીવતા સુખ ઉપજે રે, મળે મુક્તિમા માગ,
 જિનેશ્વર ! તુ છે હૃદયનો હાર (આકણી) ૧
 મનહર મૂર્તિ દીપતી રે, સોહે તેજ અપાર,
 ભાવે પ્રભુ ભેટતા રે, થાએ સદ્ગુણ અવતર. જિનેશ્વર. ૨

માતા ત્રિશલા સોહતી રે, પિતા સિદ્ધારથ રાય;
હરિ લાંછન જિનજીતાણું રે, સાત હાથની કાય. જિનેશ્વર. ૩
ક્ષત્રિયકુંડે અવતર્યા રે, જિનજી પરમ દયાળ;
મહેર કરી સુજ ઉપરે રે, છોડાવો સવિ જાંળળ. જિનેશ્વર. ૪
માનવ ભવમાં પામીયો રે, જિનજી તુજ દેહાર;
સંસારે હું બહુ ભર્યો રે, મર્યો અનંતી વાર. જિનેશ્વર. ૫
આત્મ કમલમાં ધ્યાવતા રે, લગ્નિધિ પ્રવીણ સુખકાર;
તુજ મહિમાથી સુજને રે, વર્તો સદા જયકાર. જિનેશ્વર. ૬

૨૮. શ્રી સિદ્ધચક્ર રતવન.

(રાગ—જગજીવન જગ વાલ હો.)

ઝોળી કરો ભવિભાવથી, સિદ્ધચક્ર સુખદાય લાલ રે;
નવપદ મંત્ર પ્રભાવથી, શિવસુખ શીઘ્ર થાય લાલ રે. ઝોળી. ૧
વિધિપૂર્વક એ આરાધતા, પાતિક સવિ હૂરે ભય લાલ રે;
રોગ શોક હૂરે ટળે, ઇચ્છિત પણ સવિ થાય લાલ રે. ઝોળી. ૨
આસોથી તે આદરો, મળશે શાશ્વત ધામ લાલ રે;
કપટ રહિત ક્રિયા કરે, સરશે તેહના કામ લાલ રે. ઝોળી. ૩
મયણા અને શ્રીપાળજી, આરાધતા એક તાન લાલ રે;
ગુરુ વચણને સાંભળી, મેળવ્યું સાચું જ્ઞાન લાલ રે. ઝોળી. ૪
આત્મકમલ લગ્નિધિતણા, ભંડાર છો ભરપૂર લાલ રે;
પ્રવીણ મહિમાને આપજો, આતમતાણું અતિ નૂર લાલ રે.
ઝોળી. ૫

ચતુર્થ ખંડ

સ્તુતિઓ

૧. શ્રી શત્રુંજયગિરિ સ્તુતિ.

શત્રુંજયમંડલુ, ઋષભ જિણુદ દયાલ,
મરુદેવાનદન, વંદન કરું ત્રણ કાળ,
એ તીરથ જાણી, પૂરવ નંવાણું વાર,
આદીશ્વર આજ્યા, જાણી લાભ અપાર. ૧

ત્રેવીથ તીર્થંકર, ચઢીયા ઇણ્ડ ગિરિરાય,
એ તીરથના ગુણ, અમુરમુરાદિક ગાય,
એ પાવન તીરથ, ત્રિભુવન નહિ તમ તોલે,
એ તીરથના ગુણ, સીમંધર મુખ જોલે. ૨

પુડરીકગિરિ મહિમા, આગમમા પ્રસિદ્ધ,
વિમલાચલ ભેટી, લટીએ અવિચલ રિદ્ધ,
પથગી ગતિ પહોતા, મુનિવર કોડાકોડ,
ઇણુ તીરવે આવી, કર્મ વિપાક વિછોડ ૩

શ્રી શત્રુંજયકેતી, અહોનિશ રક્ષાકારી,
શ્રી આદિ જિનેશ્વર, આણુ દુદયમા ધારી,
શ્રી મંધ વિધનદર, કવડ જડા ગુણભૂર,
શ્રી રવિબ્રુધસાગર, સંધના સંકટ ચૂર. ૪

૨

પુંડરીકમંડન પાય પ્રણમીજે, આદીશ્વરજનિન ચંદાળ,
 નેમ વિના ત્રેવીશ તીર્થંકર, ગિરિ ચઢીયા આનંદાળ;
 આગમમાંહી પુંડરીક મહિમા, લાખ્યો જ્ઞાનદિણ્દાળ,
 ચૈત્રી પુનમ દિન દેવી ચક્રેસરી, સૌભાગ્ય ઘો સુખકંદાળ.

૩. શ્રી આદીશ્વર ભગવાનની સ્તુતિ.

શ્રી પ્રથમ જિનેસર, રિસહેસર પરમેશ,
 સેવકને પાલે, ટાલે કરમ કલેશ;
 ઇન્દ્રાદિક દેવા, સેવા સારે જાસ,
 મરુદેવાનંદન, વંદન કીજે તાસ. ૧

અષ્ટાદશ દોષા, અષ્ટકરમ અરિહંતા,
 પ્રતિબંધ નિવારી, વસુધાતલે વિચરંતા;
 જે ગત ચોવીશી, અનાગત વર્તમાન,
 તસુ પાયે લાગું, માંગું સમકિત દાન. ૨

પુંડરીકગિરિઠેરો, પ્રવચનમાં અધિકાર,
 દીઠે દુઃખ વારે, ઉતારે ભવ પાર;
 સિદ્ધાચલ સિદ્ધ, સાધુ અનંતી કોડ,
 આગમ અનુસારે, વન્દું જે કર જોડ. ૩

રવિ મંડલ સરીખા, કાને કુંડલ દોય,
 સુખ સંપત્તિકારક, વિઘન નિવારક સોય;
 ચક્રેસરી દેવી, ચક્ર તણી ધરનારી,
 સેવકસાધારી, ઉદયરત્ન જયકારી. ૪

૪. શ્રી શાન્તિનાથ જિન સ્તુતિ.

શાન્તિ જિનેશ્વર સમરીએ, જેની અચિરા માય,
વિશ્વસેન કુલ ઉપન્યા, મૃગ લછન પાય,
ગજપુર નયરીનો ધણી, કંચનવરણી છે કાય,
ધનુષ ચાલીશની દેહડી, લાખ વરસનું આય. ૧

શાન્તિ જિનેશ્વર સોલમા, ચક્રી પંચમ જાણું,
કુન્થુનાથ ચક્રી છઠા, અરનાથ વખાણું;
એ ત્રણે ચક્રી સહી, દેખી આણુંડું,
સંજમ લઈ મુગતે ગયા, નિત્ય ભીડીને વન્દું. ૨

શાન્તિ જિનેશ્વર કેવલી, બેઠા ધર્મ પ્રકાશે,
દાન શિયળ તપ ભાવના, નર સોય અબ્યાસે,
એ રે વચન જિનજીતણા, જેણે હૈડે ધરીયા,
મુણ્ણતા સમક્રિત નિમલા, જેણે કેવળ વરીયા ૩
સમેતશિખર ગિરિ ઉપરે, જેણે અણુસણ કીધા,
ઠાઉરસગ્ગ ધ્યાન મુદ્રા રહી, જેણે મોક્ષ જ લીધા;
જક્ષ ગરુડ સમરું સદા, દેવી નિર્વાણી,
ભવિક છવ તુમે સાલળો, રિખભદ્રાસની વાણી. ૪

૫. નેમિનાથજીની સ્તુતિ.

હુરિતભયનિવારં, ગોહ વિધ્વંસકાર,
શુણ્ણવંતમવિકાર પ્રાપ્તસિદ્ધિ મુદારં,
જિનવરજયકારં, કર્મસંકલેશહારં,
ભવજલનિષિતારં, નૌમિ નેમિકુમાર. ૧

અડ જિનવર માતા, સિદ્ધિ સૌધે પ્રયાતા,
અડ જિનવર માતા, સ્વર્ગ ત્રીજે વિખ્યાતા;
અડ જિનવર માતા, પ્રાપ્ત માહેન્દ્ર શાતા,
ભવ ભય જિન ત્રાતા, સંતને સિદ્ધિદાતા. ૨

ઋષભ જનક જાવે, નાગસુર ભાવ પાવે,
ઈશાન સગ કહાવે, શેષ કાન્તા સ્વભાવે,
પદ્માસન સોહાવે, નેમ આઘંત પાવે;
શેષ કાઉસ્સગ્ગ ભાવે, સિદ્ધિ સૂત્રે પઠાવે. ૩

વાહન પુરુષ જાણી, કૃષ્ણ વણે પ્રમાણી,
ગોમેધ ને ષટ્પાણી, સિંહ બેઠી વરાણી;
તનુ કનક સમાણી, અંખિકા ચાર પાણી,
નેમ ભકિત ભરાણી, વીરવિજયે વખાણી. ૪

૬

નેમિનાથ વન્દે બાઠમ્ ૧
સર્વે સાર્વાઃ સિદ્ધિં દદુઃ ૨
જૈની વાણી સિદ્ધયૈ ભૂયાત્ ૩
કલ્યાણું મે દદાદમ્બા. ૪

૭. શ્રી પાર્શ્વ જિન સ્તુતિ.

સકલ સુરાસુર સેવે પાયા, નયરી વાણારસી નામ સોહાયા;
અશ્વસેન કુલ આયા;
દશ ને ચાર સુપન દીખલાયા, વામા દેવી માતાએ જાયા;
લંછન નાગ સોહાયા;

છપ્પત દિક્કુમરી હુલરાયા, ચોસઠ ઇદ્રાસન ડોલાયા;
 મેરુશિખર નવરાયા,
 નીલવણે તતુ સોડે કાયા, શ્રી વિજયસેન સૂરીશ્વર રાયા;
 પાસ જિનેશ્વર ગાયા. ૧

વિદ્રુમવણી દોય જિણુંદા, દો નીલા દો ઉલ્લસલ ચદા;
 દો કાળા સુખકંદા,
 સોલે જિનવર સોવનવણી, શિવપુરવાસી શ્રી પરસત્તા;
 જે પૂજે તે ધત્તા;
 મહાવિદેહે જિન વિચરંતા, વીથે પૂરા શ્રી ભગવતા,
 ત્રિભુવન તે અરિહતા,
 તીરથ સ્થાનક નામું એ શિશ, ભાવ ધરીને વિશ્વાવીશ,
 શ્રી વિજયસિંહ સૂરીશ. ૨

સાભળ સખરા અંગ અગીઆર, મન શુદ્ધે ઉપાગજ ખાર,
 દશ પયત્તા સાર;
 હેદ અન્થ વળી પદ્મ વિચાર, મૂલસૂત્ર બોલ્યા જિન ચાર,
 નંદી અનુયોગદાર;
 પદ્યાલીશ જિન આગમ નામ, શ્રી જિન અર્થે ભાખ્યા જામ,
 ગણુધર ગુંથે તામ;
 શ્રી વિજયસેનસૂરીંદ વખાણે, જે ભવિકા નિજ ચિત્તમા જાણે,
 તસ ઘર લક્ષ્મી આણે. ૩

બીજાપુરમા સ્થાનક જાણી, મહિમા મોટે તું મ ડાણી,
 ધરણેન્દ્ર ધણીઆણી,
 અહોનિશ સેવે મુર વૈમાની, પરચો પૂરણ તું સપરાણી;

પૂરવ પુણ્ય કમાણી;
સંઘ ચતુર્વિધ વિદ્ય નિવારો, પાર્શ્વનાથની સેવા સારો;
સેવક પાર ઉતારો;
વિજયસેનસૂરીશ્વર રાયા, શ્રી વિજય દેવગુરુ પ્રભુમી પાયા;
ઋષભદાસ ગુણ ગાયા. ૪

૮. શ્રી પાર્શ્વનાથ જિન સ્તવન.

શંખેશ્વર મંડણ, અલખેલો પ્રભુ પાસ,
ભવવાસ નિવારે, સેવો ધરી શિવ આશ;
જસ નામે નાશે, કંઠણ કરમ દ્વર આઠ,
પ્રભુ ધ્યાને લહીએ, શિવપુરકેદો ઠાઠ. ૧

મન વસીયા જિનવર, ચઢવીશ આનંદકાર,
ગુણગણ ગહગહતાં, કરતા ભવથી પાર;
સુખ સંપત્તિ આપે, સ્થાપે શિવ મોહાર,
સવિ કર્મ નિકંદી, વંદન કરીએ હજાર. ૨

જિનવરની વાણી, કર્મવદ્દી ^૧કૃપાણી,
ગુણગણની ખાણી, બનવા કેવલ નાણી;
હિત જાણી સુણજે, આનંદ મનમાં આણી,
નય ભંગ ભરાણી, વરવા શિવ પટરાણી. ૩

જિનચરણની સેવી, હેવા ઘણી હિતકાર,
શાસન રખવાળી, ધરણેન્દ્ર ભરતાર;
પદ્માવટી દેવી, ભવિજન આનંદકાર,
સવિ વિદ્ય હરેવી, લલિત્રસૂરિ સુખકાર. ૪

૯. શ્રી પાર્શ્વનાથની સ્તુતિ.

ભીડભંજન પાર્શ્વ પ્રભુ સમરો,
અરિહંત અનંતનું ધ્યાન ધરો,
જિનાગમ અમૃતપાન કરો,
શાસનદેવી સર્વિ વિદ્ય હરો. ૧

૧૦

વીરં દેવં નિત્યં વન્દે ૧
જૈના પાદા યુગ્માન્ પાન્તુ. ૨
જૈનં વાક્યં બ્રૂયાદ્ બ્રૂયૈ ૩
સિદ્ધા દેવી દદાત્ સૌખ્યં. ૪

૧૧. શ્રી વીર જિન સ્તુતિ.

(જય જય ભવિ દિતકર—એ દેશી)

જય જયકર સાહિબ, શાસનપતિ મહાવીર,
માનવ મનરંજન, ભજન મોહ જંતર;
હુ ખ દારિદ્ર નામે, તિહુઅણુ જણુ કૌટીર,
આયુ વર્ષ બહોતેર, સોવન વણુ શરીર ૧
ઋષભાદિક જિનવર, સોહે જગ ચોવીશ,
વલી તેહના સુદર, અતિથય વર ચોત્રીશ,
ભવ દવ ભય લેદક, વાણી ગુણ પાત્રીશ,
જિનભુવન તીરથ, પ્રહ ઉઠો પ્રભુમીશ. ૨
પ્રભુ બેસી ત્રિગટે, વીર કરે વખાણ,
દાન શીલ તપ ભાવ, સમજે બાણ અબાણ,

સંસારતાણું જેહ, જાણે સકલ વિનાણુ,
 જિન વાણી સુણતાં, ફલ લાભે કલ્યાણુ. ૩
 પાય ઝાંઝર ઝમકે, ઘુઘરાનો ધમકાર,
 કટિ મેખલ ખલકે, ઉર એકાવલી હાર;
 સિદ્ધાચિકા સેવે, વીરતણા દરખાર,
 કવિ તિલકવિજય બુધ, સેવકને જયકાર. ૪

૧૨. શ્રી દિવાળીની સ્તુતિ.

શાસનનાયક શ્રી મહાવીર, સાત હાથ હેમવરણુ શરીર,
 હરિ લંછન જિનધરિ;
 જેહનો ગૌતમસ્વામી વજીર, મદન સુભટ ગંજન વડવીર,
 સાયર પરે ગંભીર;
 કાર્તિક અમાવાસ્યે નિર્વાણુ, દ્રવ્ય ઉઘોત કરે નૃપ જાણુ,
 દીપક શ્રેણી મંડાણુ;
 દિવાલી પ્રગટયું અભિધાન, પશ્ચિમ રજનીએ ગૌતમજ્ઞાન,
 વર્ધમાન ધરું ધ્યાન. ૧

અઉવીસ એ જિનવર સુખકાર, પૂર્વ દિવાલી અતિ મનોહર,
 સકલ પર્વ શિષ્યગાર;
 મેરાયાં કરે ભવિ અધિકાર, મહાવીર સર્વજ્ઞાય પદ સાર,
 જપીયે દોય હજાર;
 મઝિમ રજની દેવ વંદીજે, મહાવીર પારંગતાય નમીજે,
 તસ સહસ દોય ગુણીજે;
 વળી ગૌતમ સર્વન્યાય નમીજે, પર્વ દિવાલી એણીપરે કીજે,
 માનવ ભવ ફલ લીજે,

અંગ અગિયાર ઉપાગજ બાર, પયત્રા દસ છ છેદ મૂલ ચાર,
નદી અનુયોગ દ્વાર. ૨

છ લાખ ને છત્રીસ હજાર, ચૌદ પૂરવ વિરચે ગણધાર,
ત્રિપદીના વિસ્તાર,
વીર પંચમ કલ્યાણક જેહ, કલ્પસૂત્રમાહિં ભાખ્યુ તેહ,
દીપોત્તમ ગુણગેહ;
ઉપવાસ છઠ્ઠ અઠ્ઠમ કરે જેહ, સહસ લાખ ઠોડી ફલ લહે તેહ,
શ્રી જિનવાણી એહ. ૩

વીર નિર્વાણ સમય સુર જાણી, આવે ઇન્દ્ર અને ઇન્દ્રાણી,
ભાવ અધિક મન આણી;
હાથ થાહી દીવી નિશી જાણી, મેરાયા-મુખ બોલે વાણી,
દિવાદી કહેવાણી;
એણી પરે દીપોત્તમ કર એ પ્રાણી, સકલ સુમ ગળ કારક જાણી,
લાભવિમળ ગુણખાણી;
વદતિ રત્ન-વિમલ પ્રદક્ષાણી, કમલ કમ ડલ વીણાપાણી,
દો સરસ્વતી વર વાણી. ૪

૧૩. બીજની શ્રી સીમધરજિન સ્તુતિ.

અનુવાણી તે બીજ સોહાવે રે, ચંદા રૂપ અનુપમ લાવે રે;
ચંદા વિનતડી ચિત્ત ધરને રે, શ્રી સીમંધરને વદના કહેને રે. ૧
વીશ્ર વિહરમાન જિનને વદો રે, જિનશાસન પૂછ આણુંદો રે,
ચંદા એટલુ કામ મુજ કરને રે, શ્રી સીમંધરને વદના કહેને રે. ૨
શ્રી સીમધર જિનની વાણી રે, તે તો પીતા અમીય સમાણી રે;
ચંદા તમે સુણી અમને સુણાવો રે, ભવસ ચિત્ત પાપ ગમાવો રે. ૩

શ્રી સીમંધર જિનની સેવા રે, જિનશાસન આણુંદમેવા રે;
તું તો હોજો સંઘની માતા રે, જગતચંદ્ર વિખ્યાતા રે. ૪

૧૪. જ્ઞાનપંચમીની સ્તુતિ.

શ્રીનેભિઃ પંચરૂપત્રિદશપતિકૃતપ્રાજ્યજન્માભિષેક-
શ્યંચત્પંચાક્ષમત્તદ્વિરદમદલિદ્ધા, પંચવક્ત્રોપમાનઃ;
નિર્મુક્તઃ પંચદેહ્યાઃ પરમસુખમયઃ પ્રાસ્તકર્મપ્રપંચઃ,
કલ્યાણું પંચમીસત્તપસિ વિતતુતાં પંચમજ્ઞાનવાન્વઃ. ૧

સંપ્રીણુન્સચ્ચકોરાન્ શિવતિલકસમઃ કૌશિકાનન્દમૂર્તિઃ,
પુણ્યાબ્ધિઃ પ્રીતિદાયી સિતરુચિરિવ યઃ સ્વીયગોભિસ્તમાંસિ;
સાન્દ્રાણિ ધ્વંસમાનઃ સકલકુવત્રયોલ્લાસમુચ્ચૈશ્ચકાર,
જ્ઞાનં પુણ્યાજિજ્ઞૌઘઃ સ તપસિ ભવીનાં પંચમીવાસરસ્ય. ૨

પીત્વા નાનાભિધાર્થામૃતરસમસમં યાન્તિ યાસ્યન્તિ જગ્મુ-
ર્જ્વા યસ્માદનેકે વિધિવદમરતાં પ્રાજ્યનિર્વાણપુર્યામ્;
યાત્વા દેવાધિદેવાગમદશમસુધાકુણ્ડમાનન્દહેતુ-
સ્તત્ પંચમ્યાસ્તપસ્યુક્તવિશદધિયાં ભાવિનામસ્તુ નિત્યમ્. ૩

સ્વર્ણાલિહંકારવલ્ગનમણિકિરણગણધ્વસ્તનિત્યાન્ધકારા,
હુંકારારાવહ્રીકૃતસુકૃતજનપ્રાતવિપ્લવપ્રચારા;
દેવી શ્રીઅંબિકાખ્યા જિનવચ્ચરણામ્ભોજભૂદૃગીસમાના,
પંચમ્યહસ્તપોથં વિતરતુ કુશલં ધીમતાં સાવધાના. ૪

૧૫ (શત્રુંજયમંડળ ઋષભ જિણુંદ દયાલ—એ દેશી.)

પાંચમ દિન જન્મ્યા, પાંચ રૂપ સુરરાય,
નેમિને સુરશૈલે, નંડવરાવા લઈ જાય;

ઇન્દ્રિય પંચ ગજને, હણવા પંચાનન સિંહ,
 શ્રી હીરરત્ન સૂરીશ્વર, લોપે ન તેહની લીહ. ૧
 રાતા ને ધોળા, નીલા કાળા દોય હોય,
 સોળ સોવનવાને, ઇમ જિન ચોવીસે જોય,
 પચમ જ્ઞાન પામી, પામ્યા પંચમ કાય,
 હીરરત્ન સૂરિવર, પ્રભુમે તેહના પાય ૨
 પાચમ તપ મહિમા, પ્રવચનમાં પસિદો,
 ભાવે ભવિ પ્રાણી, સદહજો તે સિદ્ધો;
 થયા પાસે થાય છે, જેહથી સિદ્ધ અછેહ,
 શ્રી હીરરત્નસૂરિ, નિત્ય પ્રકાશે તપ તેહ ૩
 ગિરનારને ગોખે, પૂર્યો જેણે વાસ,
 સહકારની હુબી, સોહાવે કર આસ,
 શાસન રખવાલી, કહે ઉદયરત્ન ઉવજગાય,
 પ્રભુમે તે અબા, શ્રી હીરરત્નસૂરિ પાય ૪

૧૬. આઠમની સ્તુતિ.

અભિનંદન જિનવર, પરમાનંદ પદ પામે,
 વલી તેમ નેમિસર, જન્મ લહે શિવ કામે,
 તિમ મોક્ષ વ્યવન બેહુ, પામ્યા પાસ સુપાસ,
 આઠમના દિવસે, સુમતિ જન્મશુ પ્રકાશ. ૧
 વલી જન્મ ને દીક્ષા, ઋષભ તણા જિહા હોય,
 સુવ્રત જિન જન્મ્યા, સસવ વ્યવન તું જોય,
 વલી જન્મ અજિતનો, ઇમ અગિયાર કદ્યાણુ,
 અપ્રતિ જિનવરના, આઠમને દિન બાણુ. ૨

જિહાં પ્રવચન માતા, આઠતણો વિસ્તાર,
અડ લાંગે જાણો, સવિ જગજીવ વિચાર;
તે આગમ આદર, આણીને આરાધો,
આઠમને દિવસે, આઠ અક્ષય સુખ સાધો. ૩

શાસન રખવાલી, વિદ્યાદેવી સોળ,
સમકિતને સાનિધ્ય, કરતી છાકમછોળ;
અનુભવ રસ લીલા, આપે સુજશ જગીશ,
ગુરુ ધીરવિમલનો, નયવિમલ કહે શીશ. ૪

૧૭. એકાદશીની સ્તુતિ.

ગોપીપતિ પૂછે, પલણે નેમિકુમાર;
ઇહાં થોડે કીધે, લહીએ પુણ્ય અપાર;
મૃગશર અજવાળી, અગ્યારશ સુવિચાર;
પોસહ વિધિ પાળી, સહુ તરીએ સંસાર. ૧

કલ્યાણક હુવા, જિનના સો પચાસ,
તસ ગુણુ ગણતા, પહેંએ વાંછિત આશ;
ઇહાં ભાવ ધરીને, મત કીજે ઉપવાસ;
મૌન મત પાળી, છાંડીજે ભવપાશ. ૨

ભગવંતે ભાખ્યો, શ્રી સિદ્ધાંત મોઝાર;
અગ્યારશ મહિમા, મૃગશરપખ શુદ્ધિ સાર;
સવિ અતીત અનાગત, વર્તમાન સુવિચાર;
જિનપતિ કલ્યાણક, છોડે પાપ વિકાર. ૩

ઐરાવણ વાહન, સુરપતિ અતિ બલવંત;
જિમ જગ જશ ગાજે, રમણીકાંત હસંત;

તપ સાનિધ્ય કરજો, મૌન અગ્યારશ સ ત;
તપ ક્રીતિ પ્રસરે, શાસન વિનય કર ત. ૪

૧૮. શ્રી પર્યૂષણની સ્તુતિ.

વરસ દિવસમા અષાઠ ચોમાસુ, તેહમા વટ્ટી ભાદરવો માસ;
આઠ દિવસ અતિ ખાસ,
પર્વ પર્યુષણ કરો ઉદ્ધાસ, અઠ્ઠાઈધરનો કરો ઉપવાસ,
પોસહ લીજો ગુરુ પાસ,
વડાકદ્દપનો છટું કરીજો, તેહ તણો વખાણ સુણીજો,
ચૌદ સુપન વાચીજો,
પડવેને દિન જન્મ વંચાય, ઓઝછવ મહોઝછવ મ ગળ ગવાય,
વીરજિનેશ્વર રાય. ૧

ખીજ દિને દીક્ષા અધિકાર, સાજ સમય નિરવાણ વિચાર,
વીરતણો પરિવાર,
ત્રીજ દિને શ્રી પાર્શ્વ વિખ્યાત, વટ્ટી નેમિસરનો અવદાત,
વટ્ટી નવ ભવની વાત;
ચોવીશે જિન અંતર તેવીશ, આદિ જિનેશ્વર શ્રી જગદીશ;
તાસ વખાણ સુણીશ,
ધવલ મંગલગીત ગહુંલી કરીજો, વટ્ટી પ્રભાવના નિત અનુસરીજો,
અઠ્ઠમ તપ જય વરીજો. ૨

આઠ દિવસ લગે અમર પળાવો, તેહ તણો પડહો વજડાવો,
ધ્યાન ધરમ મન ભાવો,
સ વસરી દિન સાર કહેવાય, સંઘ ચતુર્વિધ લેલો થાય,
બારસે સૂત્ર સુણાય,

આસો ચૈત્ર સુદી સાતમ દિનથી, આંખીલ ચોળી કીજેછ,
અરિહંત સિદ્ધ આચરિય ઉવજગાય, સાધુ સમસ્ત જપીજેછ;
દંસણુ નાણુ ચરણુ તપ, નવપદ ધ્યાન ધરીજેછ,
આગમ વચનામૃત શુભ પાને, જગ જસ શોભા લીજેછ. ૩
કવડ યક્ષ ચક્રકેસરી દેવી, સંઘતણી રખવાળીછ,
સેવક જનના વાંછિત પૂરે, મહિમાવંત મયાલીછ;
શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ શિરોમણિ, વાચક ઉદય જયકારીછ,
તાસ ચરણુકજ મધુકર સેવક, મણિવિજય સુખકારીછ. ૪

૨૨. રાત્રિભોજનની થાય.

શાસનનાયક વીરજીએ, પામી પરમ આધાર તો,
રાત્રિભોજન મત કરો એ, જાણી પાપ અપાર તો;
ઘુવડ કાગ ને નાગના એ, તે પામે અવતાર તો,
નિયમ નોકારશી નિત્ય કરો એ, સાંજે કરો ચઉવિહાર તો. ૧
વાસી બોળો ને રીંગણા એ, કંદમૂળ તું ટાળ તો,
ખાતા ખોટ ઘણી કહીએ, તે માટે મન વાળ તો;
કાચા દૂધ ને છાશમાં એ, કઠોળ જમવું નિવાર તો,
ઋષભાદિક જિન પૂજતાએ, રાગે ધરે શિવનાર તો. ૨
હોળી ખળેવ ને નોરતા એ, પીપળે પાણી મ રેડ તો,
શીળી સાતમના વાસી વડાએ, ખાતા મોટી ખોટ તો;
સાંભળી સમકિત દઢ કરોએ, મિથ્યા પર્વ નિવાર તો,
સામાયક પરિષ્કમણું નિત્ય કરોએ, જિનવાણી જગ સાર તો. ૩
ઋતુવંતી અડકે નહિ એ, ન કરે ઘરના કામ તો,
તેના વાંછિત પૂરશે એ, દેવી સિદ્ધાયિકા નામ તો;

હિત ઉપદેશે હુધું ધરો એ, કેઈ ન કરશે ગીસ તો,
કીર્તિ કમલા પામશે એ, જીવ કહે તસ શિખ્ય તો ૪

૨૩. શ્રી વર્ધમાન તપની સ્તુતિ.

મુખકર પ્રભુ હીઠા, વીર નામે વરિઠા,
પ્રભુ ગુણ ગઠિઠા, લાગતા મુજ ધંઠા,
હૃદય હોય હિઠા, અન્ય દેવે સુજિઠા,
ભણું 'પયકજ સિઠા, નામે કર્મો અનિઠા ૧

અઠવીશ જિન વહી, ભવ્ય કર્મો નિકંદી,
ન બનો આપ છદી, તોડવા મોહ કંદી;
તમે સવિ વાત ગદી, માર્ગ આગમ પસદી,
ગંજશે ગરવ કદી, 'આપશે લાવનંદી ૨

શ્રત અતિ મુખકારી, વીરતુ ચિત્ત ધારી,
જીવ હોય અવિકારી, આઠ કર્મો નિવારી,
તપ કરી મુખકારી, વર્ધમાન ગુણ ધારી,
જિનકંધિત ભારી, પામશે શિવ નારી. ૩

શાસન રખવાળી, દેવી સિદ્ધાઈ સારી,
સઘ વિઘ્ન નિવારી, હૃદ્ય હૃદ્યે થનારી,
અમકિત ગુણધારી, રૂપથી મનોહારી,
સમરુ નિત્ય સવારી, સાદ્યતા લલિત્ય પ્યારી ૪

૨૪. શાશ્વતાજિનની સ્તુતિ.

ઋષભ ચંદ્રાનન વંદન કીજે, વારિષેણ દુઃખ વારેજી,
વર્ધમાન જિનવર વલી પ્રણમો, શાશ્વતનામ એ ચારેજી;
ભરતાદિક ક્ષેત્રે મળી હોવે, ચાર નામ ચિત્ત ધારેજી,
તેણે ચારે એ શાશ્વત જિનવર, નમીએ નિત્ય સવારેજી. ૧

ઉદ્ધવ અઘો તીર્ઘર્ષા લોકે થઈ, કોડિ પત્તરશે' જાણોજી,
ઉપર કોડિ યે'તાલીશ પ્રણમો, અડવન લખ મન આણોજી;
છત્રીશ સહસ્ર અસીતે ઉપરે, ખિંખતણા પરિમાણોજી,
અસંખ્યાત વ્યંતર જ્યોતિષિમાં, પ્રણમું તે સુવિહાણોજી. ૨

રાયપસેણી જીવાભિગમે, ભગવતીસૂત્રે લાખીજી,
જંબૂદ્વીપ પત્તતિ ઠાણાંગે, વિવરીને ઘણું દાખીજી;
વલીય અશાશ્વતી જ્ઞાતાકલ્પમાં, વ્યવહાર પ્રમુખે આખીજી,
તે જિનપ્રતિમા લોપે પાપી, જીહાં બહુ સૂત્ર છે સાખીજી. ૩

એ જિનપૂજથી આરાધક, ઇશાન ઈંદ્ર કહાયાજી,
તેમ સુરિયાલ પ્રમુખ બહુ સુરવર, દેવીતણા સમુદાયાજી;
નંદીશ્વર અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ, કરે અતિ હર્ષ ભરાયાજી,
જિન ઉત્તમ કલ્યાણક દિવસે, પદ્મવિજય નમે પાયાજી. ૪

૨૫. રોહિણીની [વાસુપૂજ્યની] સ્તુતિ.

વાસુપૂજ્ય જિનેશ્વર નંદા, જયા માતા આનંદકંદા,
સર્વ જીવા સુખકંદા;

વાસુપૂજ્ય જિનેશ્વર વંદો, ભવ ભવ સંચિત પાપ નિકંદો,

આતમ શુણુ આણુંદો. ૧

ઋષભાદિક ચોવીશ જિણુ દા, સેવા કરે નિત્ય સકલ સુરિન્દા,
 મન ધરી હરખ આણુ દા,
 તાસ ચરણ સેવે મન શુદ્ધા, શિવમુખ કારણ સવિચ્છે હ્રુદા,
 નિર્મલ સુરસા હ્રુદા. ૨

દેહિણી પ્રમુખ તપસ્યા સારી, જે ભાષિત જિનવર ગણુધારી,
 ભવિક કરે હિતકારી,
 એહવા આગમ જે ચિત્ત ધારે, શ્રી જિનવાણી પઢે પઠાવે,
 તેહ અક્ષય મુખ પાવે ૩

શ્રી જિનશાસન સાનિધ્યકારી, ધૂરથી મ ગલ દુર્ગત નિવારી,
 સેવો શુભ આચારી,
 કથ્યાણુકારી જિનને સેવો, સુરનર પૂજિત શાસનહેવો,
 વિદ્ય હરે નિત્ય મેવો ૪

ખંડ પાંચમો

સજ્જાયો.

૧. શ્રી જંબુસ્વામીની સજ્જાય.

રાજગૃહી નયરી વસે, ઋષભદત્ત વ્યવહારી રે;
તસ સુત જંબુકુમાર નમું, ખાલપણે બ્રહ્મચારી રે
જંબુ કહે જનની સુણો ૦ ૧

સ્વામી સુધર્મા આય રે, દીક્ષા લેશું તે-કને;
અનુમતિ ઘો મોરી માય રે. જંબુ ૦ ૨

માય કહે સુણો બેટડા, વાત વિચારી કીજે રે;
તરુણ-પણે તરુણી વરી, છોડી કેમ છૂટીજે રે. જંબુ ૦ ૩

આગે અરણિક સુનિવરા, ફરી પાછા ઘરે આયા રે;
નાટકણી નેહે કરી, આપાડભૂતિ લોળાયા રે. જંબુ ૦ ૪

વેશ્યા વશ પડયા પછી, નંદિષેણ નગીનો રે;
આર્દ્ર દેશનો પાટવી, આર્દ્રકુમારે કા કીનો રે? જંબુ ૦ ૫

સહસ વરસ સંયમ લીયો, તોહી પાર ન પાયા રે;
કુંડલીક જે કરમે કરી, પછી ઘણું પસ્તાયા રે. જંબુ ૦ ૬

સુનિવરુ શ્રી રહનેમિણ, નેમિ જિનેસર ભાઈ રે;
રાણમતિ દેખી કરી, વિષયતાણી મતિ આઈ રે. જંબુ ૦ ૭

દીક્ષા છે વત્સ દોહિલી, પાળવી ખાડાની ધારે રે,
 સરમ નિરસ અન્ન છમવુ, સુધુ ડાહ્યા સથારે રે જ'ણુ ૮
 દીક્ષા છે વત્સ દોહિલી, કદ્યો અમારો કીરે રે,
 પરણો પનોતા પદ્મિણી, અમ' મનોરથ પૂરીરે રે જ'ણુ ૯
 જ'ણુ કહે જનની મૂણો, ધન્ય ધત્તો અણગાગે રે,
 મેઘ મુનીશ્વર મોટકો, ગાલીમદ્ર સભાગે રે જ'ણુ ૧૦
 ગજસુકુમાલ ગુણ બર્યા, આતમ સાધન કીધો રે,
 વટ્માર્ગી તપ પારણે, ઢઢણે કેવળ લીધો રે જ'ણુ ૧૧
 દશાર્ણભદ્ર કેવળ લડી, પાય લગાડ્યો છે ધંદો રે,
 પ્રસન્નચદ્ર કેવલ લડી, પાર્યો છે પરમાનંદો રે જ'ણુ ૧૨
 જ્યેષ્ઠ અનેક મુનિવર હુઆ, કહેતા યાગ ન પાય રે,
 અનુમતિ થો મોરી માતણ, ક્ષણ લાખીણો નય રે જ'ણુ ૧૩
 પાચમે મત્તાવીશશુ, જ'ણુકુમાર પરવરીયો રે,
 પચ મહાવત ઉચ્ચરી રે, ભવજલસાયગ તરીયો રે જ'ણુ ૧૪
 જ'ણુ ચરમ જ કેવલી, તાસ તણા ગુણ ગાયા રે,
 પડિનલ્લક્ષિતવિજય તણો, હિનવિજય મુપસાયા રે જ'ણુ ૧૫

૨. પ્રતિક્રમણની સજ્જાય.

કર પટિક્રમણ પ્રેમથી, મમભાવે મન લાય,
 અવિધિ દોષ ને મેવચોણ, તો નહિ પાનિક લાય;
 ચેતનણ ધંમ કીમ તરચોણ ? ૧
 સામ્યકમા મામટીણ, નિદ્રા નયન ભરાય,
 વિકૃષ્ટાકરતા પારકીણ, અતિ ઉદ્વેગિત મન થાય ચેતનણ ૨

: ૧૨૦ :

આવશ્યક સુક્તાવલી : પાંચમ ખંડ

કાઉસગ્ગમાં ઊભા થઈજી, કરતા દુઃખે રે પાય;
નાટક જેખણુ દેખતાંજી, ઊભા રચણી જાય. ચેતનજી. ૩.
સંવરમાં મન નવિ ઠરેજી, આશ્રવમાં હોંશિયાર;
સૂત્ર સુણે નહિ શુભ મનેજી, વાત સુણે ધરી પ્યાર. ચેતનજી. ૪
સાધુ જનથી વેગળોજી, નીચશું ધરે છે રે સ્નેહ;
કપટ કરે કોડો ગમેજી, ધરમમાં ધૂતે દેહ. ચેતનજી. ૫
ધરમની વેળા નવિ દીએજી, પુટી કોડી રે એક;
રાઉલમાં રૂંધ્યો થકોજી, ખૂણે ગણી દીએ છેક. ચેતનજી. ૬
જિનપૂજા શુરુ વંદનાજી, સામાયક પચ્ચખખાણુ;
નોકારવાલી નવિ રુએજી, કરે મન આરત ધ્યાન. ચેતનજી. ૭
ક્ષમા દયા મન આણીએજી, કરીએ વ્રત પચ્ચખખાણુ;
ધરીએ મનમાંહે સદાજી, ધરમ શુકલ હોય ધ્યાન.
ચેતનજી ઈમ ભવ તરશેજી. ૮
શુદ્ધ મને આરાધશેજી, જો શુરુના પદપદ્મ;
દ્વિપવિજય કહે પામશેજી, તો સુર નર શિવસદ્મ.
ચેતનજી ઈમ ભવ તરશેજી. ૯

૩. સમતા વિષે સજ્જાય.

(રાગ-આશાવરી)

જળ લગ સમતા ક્ષણ નહિ આવે, જળ લગ ક્રોધ વ્યાપક હૈ અંતર;
તળ લગ જોગ ન સુહાવે. જળ૦ ૧
બાહ્ય ક્રિયા કરે કપટ કેળવે, શ્રીરકે મહંત કહાવે,
પક્ષપાત નહિ છોડે કળહુ, ઉનકું કુગતિ બોલાવે. જળ૦ ૨

જિત જોગીને ક્રોધ ક્રિયા તે, ઉત્તમું સુશુર જતાવે,
 નામ ધારક વિજ્ઞાનિત જતાવે, ઉપશમ વિન દુ ખ પાવે જળ૦ ૩

ક્રોધ કરી ખ ધક આચારજ, દુષ્ટો અગ્નિપ્રમાર,
 હંડદી નૃપનો દેશ પ્રત્યેયો, જમીયો ભવ મોઝાર જળ૦ ૪

સાબપ્રધુરન કુમાર સતાપ્યો, કદ દીપાયન પાય;
 ક્રોધ કરી તપનો ફલ દાર્યો, ક્રીધો દારિકા દાહ. જળ૦ ૫

કાઉરસગમા ચદીયો અતિ ક્રોધ, પ્રસન્નચંદ્ર ઋષિગય;
 સાતમી નરકતણા ફલ મેલી, કડવા તે ન ખમાય. જળ૦ ૬

પાર્શ્વનાથને ઉપસર્ગ ક્રીધો, કમઠ ભવાતર ધીઠ,
 નરક તિર્યચતણા દુ ખ પાગી, ક્રોધતણા ફલ ત્રીઠ. જળ૦ ૭

એમ અનેક સાધુ પૂરવધર, તપીયા તપ ઠગી જેહ,
 કારજ પડે પલ્લુ તે નવિ ટકીયા, ક્રોધતણા જલ એહ જળ૦ ૮

સમતા ભાવ વલી જે મુનિ વરીયા, તેડનો ધન્ય અવતાર,
 ખ ધક ઋષિની ખાલ ઉતારો, ઉપશમે ઉતર્યા પાર. જળ૦ ૯

ચંદ્ર આચારજ ચાલતા, મસ્તક દીયા પ્રહાર,
 સમતા કરતા કેવલ પામ્યો, નવદીક્ષિત અણુગાર જળ૦ ૧૦

સાગરચંદનુ શિર પ્રભાસ્યુ, ઋષભમેન નરિહ,
 સમતા ભાવ ધરી મુરલોકે, પોતા પરમાનહ. જળ૦ ૧૧

ખિમા કરતા ખરચ ન લાગે, ભાગે ક્રોઠ કલેશ,
 અરિહત દેવ આચારજ થાયે, વાધે મુજશ પ્રવેશ જળ૦ ૧૨

૪. દશમાઅધ્યયનની સંજ્ઞાયા.

(તે તરીયા ભાષ તે તરીયા—એ દેશી)

તે સુનિ વંદો તે સુનિ વંદો, ઉપશમ રસનો કંદો રે;
 નિર્મલ ધ્યાન ક્રિયાનો ચંદો, તપ તેજે જેહવો દિણુંદો રે. તે૦ ૧
 પંચાશ્રવનો કરી પરિહાર, પંચ મહાવ્રત ધારો રે;
 ષટ્કાયજીવતણો આધાર, કરતો ઉચ્ચ વિહારો રે. તે૦ ૨
 પંચ સમિતિ ત્રણ ગુપ્તિ આરાધે, ધર્મધ્યાન નિરાખાધ રે;
 પંચમ ગતિનો મારગ સાધે, શુભ ગુણ તો ઇમ વાધે રે. તે૦ ૩
 ક્રુચ વિક્રુચ ન કરે વ્યાપાર, નિર્મમ નિરહંકાર રે;
 ચારિત્ર પાલે નિરતિયારે, ચાલતો ખડ્ગની ધાર રે. તે૦ ૪
 ભોગને રોગ કરી જે જાણે, આપે પુણ્ય વખાણે રે;
 તપ શ્રુતનો મદ નવી આણે, ગોપવી અંગ ઠેકાણે રે. તે૦ ૫
 છાંડી ધન કણ કંચન ગેહ, થઈ નિસ્નેહી નિરિહ રે;
 ખેહ સમાણી જાણી દેહ, નવિ પોસે પાપે જેહ રે. તે૦ ૬
 દોષરહિત આહાર જે પામે, જે દૂખે પરિણામે રે;
 લેતે દેહનું સુખ નવિ કામે, જાગતો આઠેઈ જામે રે. તે૦ ૭
 રસના રસ રસીયો નવી થાયે, નિર્લોભી નિર્માય રે;
 સહે પરિસહ સ્થિર કરી કાયા, અવિચલ જિમ ગિરિરાયા રે. તે૦ ૮
 રાતે કાઉસગ્ગ કરી શમશાને, જે તીહાં પરિસહ જાણે રે;
 તો નવી ચૂકે તેહવે ટાણે, ભય મનમાં નવી આણે રે. તે૦ ૯
 કોઈ ઉપર ન ધરે ક્રોધ, દીયે સહુને પ્રતિબોધ રે;
 કર્મ આઠ ઝીંપવા જોધ, કરતો સંયત શોધ રે. તે૦ ૧૦

દશરૂપે હે કશ્યપરને એમ જણે આચર રે:
તે મુન દુર્ગચરને રહે, વૃદ્ધિવિરમ અચર રે. તે ૧૧

૫. ગજસુકુમાલની સમજાય.

કેતકેર કુંજરા, રૂપકેર ગઢ રે,
કુષ્મણ્ડલ દારિકા જોવાની રહ તાગી રે:
ચિરંદનો કુવર ! તુમે ગજસુકુમાલ રે,
આ પૂરા પુન્યે પામીયા. ચિરં ૧

નેમિ ચિણ્દ આબ્યા, વંદન ચાલ્યા બાઈ રે:
ગજસુકુમાલ વીરા, સામે જોલાઈ રે. ચિરં ૨

વાણી સુણી વૈરાગ્ય ઉપન્યો, મન મોહી એમા રે:
શ્રી જૈન ધર્મ વિના, સાર નથી શેમા રે. ચિરં ૩

ઘેર આવી એમ કહે, રજા દિયો માતા રે:
સયમ મુખે લહું જોથી, પાશું મુખશાતા રે. ચિરં ૪

મૂર્છાણી માડી કુંવર, સુળી તારી વાળી રે,
કુવર કુવર કહેતા માતા, આયા બાળે પાળી રે. ચિરં ૫

હૈયાનો હાર વીરા, તળ્યો નવિ, જામ રે:
દેવનો દીધેલો, તુજ વિજ, મુખ નવિ થાય રે. ચિરં ૬

સોના સગીઆ , કવન વરણી માયા રે:
એવી કાયા , થાયે મુખપાળી ૭, નિર્મલ

સંજમ નથી જડી રૂપા ૮
બાવીશ અદેવા દુષ્ટર ૯

હુઃખથી બળેલા દેખું, સંસાર અટારો રે;
 કાયાની સાચા જાણી, પાણીનો પરપોટો રે. ચિરં ૯
 જાદવ કૃષ્ણ એમ કહે, રાજ વીરા કેરો રે;
 હજારોહાજર ઊભા, છત્ર તમે ધરો રે. ચિરં ૧૦
 સોનૈયાની થેલી કાઢો, લાંઠારી બોલાઈ રે;
 ઓઘા પાતરા લાવો વીરા, દીક્ષા દિયો જાઈ રે. ચિરં ૧૧
 રાજપાટ વીરા હવે, સુખે તમે કરો રે;
 દીક્ષા આપો મને, છત્ર તમે ધરો રે. ચિરં ૧૨
 આજ્ઞા આપી ઓઘવ કરે, સંજમ લીધો હાથે રે;
 દેવકી કહે જાઈ, સંજમ ચિત્તે સ્થાપો રે. ચિરં ૧૩
 મુજને તજીને વીરા, અવર માત મત કીજે રે;
 કર્મ બપાવી એહલવ, વહેલી સુકિત લીજે રે. ચિરં ૧૪
 કુંવર અંતેગિર મેલી, સાધુ વેશ શીદ લીધો રે ?
 ગુરુ-આજ્ઞા લઈને સ્મશાને, કાઉસગ્ગ કીધો રે. ચિરં ૧૫
 ખેરના અંગારા લઈને, મસ્તકે ઠાચા રે;
 જંગલે જમાઈ જોઈને, સોમલ સસરા કોખ્યા રે. ચિરં ૧૬
 મોક્ષ પાળ બંધાવી સસરાને, દોષ નવિ લીધો રે;
 વેદના અનંતી સહી, સમતા રસ પીધો રે. ચિરં ૧૭
 ધન્ય જન્મ ધાર્યો તમે, ગજસુકુમાલ રે;
 કર્મ બપાવી તમે, હૈયે ધરી હામ રે. ચિરં ૧૮
 વિનયવિજય કહે એહવા, મુનિને ધન્ય રે;
 કર્મના બીજ ખાળી, જીતી લીધું મન રે. ચિરં ૧૯

૬. શ્રી નંદિપેણની સજ્જાય.

(મારુ મન મોઢુ રે, શ્રી મિદાયળે રે—એ દેશી)

સાધુજી ન જઈએ રે પરધર એકલા રે, નારીનો કવણુ વિશ્વાસ,
 નંદિપેણ ગણિકા વચને રહ્યા રે, બાર વરસ ઘરવાસ સાં ૧
 સુકુલીની વરકામિની પાયસે રે, સમરથ શ્રેણિક તાત;
 પ્રતિબુઝ્યો વચને જિનરાજને રે, મતની કાઢી રે વાત. સાં ૨
 ભોગ કમ પોતે વિણ ભોગવે રે, ન હોવે છૂટક બાર,
 વાત કંઈ છે શાસનદેવતા રે, લીધો સજ્જમ બાર. સાં ૩
 કચન કામલ કાયા એસવી રે, સરસ નીરસ આહાર,
 સવેગી મુનિવર ગિરસેહોરે રે, બહુ બુદ્ધિ અછલ્લ જહાર. સાં ૪
 વેશ્યા ઘર પહોત્યો અણબણતો રે, ધર્મલાભ દીયે જામ,
 ધર્મલાભનુ કામ ઈહા નહિ રે, અર્થલાભનો કામ. સાં ૫
 બાલ ખમી ન શક્યા ગરવે ચઢ્યા રે, ખેચ્યો તરણો નેવ,
 દીઠો ધન સારો અરથે ભર્યો રે, જાણે પ્રત્યક્ષ દેવ. સાં ૬
 દાવભાવ વિશ્વમ વમે આહરી રે, વેશ્યા શું ધરવાસ;
 પણ દિન પ્રતિ દસ દસ પ્રતિબુઝની રે, મૂકે પ્રભુની પાસ સાં ૭
 એક દિવસ નવ તો આવી મલ્યા રે, દસમો ન બૂઝે કોય;
 આસંગાયત હાસ્ય મિમે દહે રે, પોતે દશમા રે હોય સાં ૮
 નંદિપેણ ફરી સયમ લીયે રે, વિષયધરી મન વાળ,
 સૂદીને પણ જે પાછા વળે રે, તે વિરલા ઇલે કાળ. સાં ૯
 મત અકલકલે ગખવા ખપ દરે રે, તો ઇણુ જુઠે સમાર;
 દહે જિનરાજ દહે તું એકલો રે, પરધરગમન નિવાર સાં ૧૦

૭. શ્રી મરુદેવી માતાની સન્મઝાય.

એક દિન મરુદેવી આઈ, કહે ભરતને અવસર પાઈ;
તું તો ષટ્ખંડ પૃથ્વી માણે, મારા સુતનું દુઃખ નવિ જાણે રે.
સુણો પ્રેમધરી. ૧

તું તો આમર છત્ર ધરાવે, મારો રૂપલ પંથે જાવે;
તું તો સરસા લોજન આશી, મારો રૂપલ નિત્ય ઉપવાસી રે.
સુણો ૦ ૨

તું તો મંદિરમાં સુખ વિલસે, મારો અંગજ ધરતી ફરસે;
તું તો સ્વજને કુટુંબે મહાલે, મારો રૂપલ એકલો આલે રે.
સુણો ૦ ૩

તું તો વિષયતણે સુખ શોચી, મારા સુતની વાત ન પૂછી;
એમ કહેતાં મરુદેવી વચણે, આંસુ જળ લાગ્યાં નયણે.
સુણો ૦ ૪

એમ સહસ્ર વરસને અંતે, લહું કેવલ રૂપલ ભગવંતે;
હવે ભરત ભણે સુણો આઈ, સુત દેખી કરો વધાઈ રે.
સુણો ૦ ૫

આઈ ગજ ખંધે બેસાડ્યાં, સુત મળવાને પધાર્યા;
કહે એહ અપૂરવ વાળા, કીણ વાળે છે તે તાળા રે.
સુણો ૦ ૬

તવ ભરત કહે સુણો આઈ, તુમ સુતની એ ઠકુરાઈ;
તુમ સુત કંદિ આગે સહુની, તૃણ તોલે સુરનર બેહુની રે.
સુણો ૦ ૭

હરખે નયને જલ આવે, તવ ચઠલ બેઠે ખરી જાવે,
હું જાણતી હુ ખીઓ કીધો, સુખીઓ ને સહુથી અધિકો રે.

સુણો ૦ ૮

ગયા મોહ અનિત્યતા ભાવે, તવ સિદ્ધસ્વરૂપી થાવે,
તવ જ્ઞાનવિમલ શિવનાગી, તસ પ્રગટે અનુભવ સાગી રે.

સુણો ૦ ૯

૮. ચંદનખાલાની સજ્જાય.

(નારે પ્રશ્ન ! નાદિ માનુ-એ-દેશી)

મારું મન મોહુ છ—

ધંમ બોલે ચંદનખાલા મારું, સુજ કલીયો સુરતરુ શાલ,
મારું

હુ રે ઉમરડે બેઠી હુંતી, અકુમ તપને અંતે,
હાય ઠસકલા ચરણે બેઠી, મહારા મનની ખતે. મારું ૧

શેઠ ધનવાહે આણી દીધા, અઠલ બાકુળા ત્યાગે,
એહવામા શ્રી વીર પધાર્યા, કરવા સુજ નિસ્તારે મારું ૨

ત્રિભુવન નાયક નિરખી નયણે, હરખી ચિત્ત મઝાર,
હરખ આસુજલ હુ વરસતી, પ્રતિલાભ્યા જયકાર. મારું ૩

પચ દિવ્ય તવ દેવ કરે શુચિ, વરસી કંચન ધાર,
માનુ અઠલ અન્ન દેવા મિથે, વીર કર્યા તિલુ વાગ મારું ૪

જ્ઞાનવિમલ પ્રભુજીને હાથે, લીધો સજ્જમ ભાર,
વમુમતિ તવ દેવલ લડીને, પામી ભવજલ પાર મારું ૫

૯. રાજમતીની સજ્જાય.

પ્રણમી સદ્ગુરુ પાય, ગાઘશું રાજમતી સતીજ;
જિજ્ઞુરો શીલ અખંડ, પ્રતિબોધ્યો દેવર યતિજ. ૧

નાહ વંદનને હેત, રૈવતગિરિ ગર્ધ કામિનીજ;
ભારગ વૂઠ્યાહો મેહ, ચિહું દિશિ ચમકે દામિનીજ. ૨

ભીના ચૂનડી ચીર, તેહ પસારે ગુફા જિહાંજ;
દેવર દેખી દેહ, ચતૂર ચૂક્યો કાઉરસગ્ગ તિહાંજ. ૩

બોલ્યો મુનિવર બોલ, મૃગનયણી દેખી કરીજ;
મધુરા કરશ્યા રાજ, તુજ ઉપર પ્રીત મેં ધરીજ. ૪

છોડો છોકરવાદ, નરકાવાસે કાં નડોજ ?
વિરુઆ વિષય વિકાર, ભવસાયરમાં કાં પડોજ ? ૫

સુંદરિ ! સાંભળો શિખ, કઠીન હૈયું કોમલ કરોજ;
બોલો વચન વિમાસ, પાપે પિંડ કિશ્યો ભરોજ ? ૬

જગમેં જોવન જોર, જલતંતુ જિમ ગજ ગ્રહોજ;
યૌવન જલણે પૂર, જ્ઞાન ગજ અલગો રહ્યોજ. ૭

યૌવન દિવસ બે ચાર, ચંદ્રમુખિ ! રસ ચાખીયેજ;
ભદ્રવકુળના બેર્ગીદ, બોધી મતિ કિમ રાખીયેજ ? ૮

તુજ ખંધન મુજ નાહ, સમવસરણ લીલા કરેજ;
જિજ્ઞુરી મોટી લાજ, સુરપતિ સહુ ચામર ધરેજ. ૯

શરમાણો સુકુલીન, ચારિત્ર ચોકબો ચિત્ત ધર્યોજ;
સતીરી નિસુણી શિખ, ભવસાયર હેલે ઉતર્યોજ. ૧૦

જે પાલે નર શીલ, સુગપતિ સમ જિનવર કહ્યોલ;
હિતવિજય કહેએમ, અવિચલ પદ રાખુલ લહ્યોલ. ૧૧

૧૦. આત્મશિક્ષારૂપ નાણાવટીની સજ્જાઓ.

(હે સુખકારી ! આ સ સારથકી જે મુજને હિરે-એ દેશી)

હો નાણાવટી, નાણુ નિરભય ખરું પરખાવી લેજે,
તને ધૂતી જશે, પારખસરતું નિરમળ નજરે જોજે,
આ શહેરમા ઠગ બહુ આવે છે, તે તો ખોટા રૂપીયા લાવે છે,
સહુ સંસારને મન લાવે છે. હો નાણાવટીં ૧
ચોટે બેસી લેજે નાણુ, ખરુ ખોટું પરખી મવિ જાણું;
તારે આ અવસર રળવા ટાણુ હો નાણાવટીં ૨
હાટે બેસી વેપાર કરજે, કોથળીમા નાણુ ખરુ ભરજે,
કપડીની સગત પરિહરજે હો નાણાવટીં ૩
અહીં રૂપૈયો સિદ્ધા સધ આલે, તારુ પારખુ હોય તો પારખી લે,
જો ખોટા હશે તો નહી આલે. હો નાણાવટીં ૪
તુ તો લોભી શહેરનો છે રાજ, તને લોભે મળીયા ઠગ ઝાઝા,
તેહવી પરજ જેહવા રાજ હો નાણાવટીં ૫
તુ તો માઝમ રાતનો વેપારી, તારી પરદેશે ચીઠ્ઠીઓ આલી,
તારા નામની હુંડીઓ સીકારી હો નાણાવટીં ૬
નવિ જાણુ કપડીની વાતો, ખોટે નાણુ રખે લલચાતો,
તું તો સુરત શહેરનો વટવાતો હો નાણાવટીં ૭
ઈમ જોલે વિવેક વાણી, કવિ રૂપવિજય દિલમા આણી,
તમે સામળજે ભવિયણુ ગ્રાણી હો નાણાવટીં ૮

૧૧. શ્રી વૈરાગી પદ.

(તાલ-લાવણી.)

ચેતે તો ચેતાવું તુને રે, પામર પ્રાણી-એ ટેકો

તારે હાથે વપરાશે તેટલું જ તારું થાશે,

બીજું તો બીજાને જાશે રે. પામરો ૧

સજી ઘરખાર સારું, મિથ્યા કહે છે મારું મારું;

તેમાં નથી કશું તારું રે. પામરો ૨

માખીઓએ મધ કીધું, ન ખાધું ન દાન દીધું;

લૂંટનારે લૂંટી લીધું રે. પામરો ૩

ખંખેરીને હાથ ખાલી, ઓચીંતું જવું છે ચાલી;

કરે સાથાફેડ ઠાલી રે. પામરો ૪

સાહુકારીમાં સવાયો, લખોપતી તું લેખાયો;

કહે સાચું શું કમાયો રે ? પામરો ૫

કમાયો તું માલ કેવો, તારી સાથે આવે એવો;

અવેજ તપાસ એવો રે. પામરો ૬

હજી હાથમાં છે બાજી, કર તું પ્રભુને રાજી;

તારી મૂડી થાશે તાજી રે. પામરો ૭

હાથમાંથી બાજી જાશે, પછીથી પરતાવો થાશે;

કશું ન કરી શકાશે રે. પામરો ૮

ખોળામાંથી ધન ખોચું, ધૂળથી કપાલ ધોચું;

જાણ્યણું તારું જોચું રે. પામરો ૯

૧૨. પર્યુપણપર્વની સનઝાપ.

(ગગ-સાગ)

- પર્યુપણપર્વ હો ખ્યારો, મહા સુખખાણુ છે,
અઠ્ઠાઈ કરણી ખ્યારી, ગુરુ કહે ખૂબ વિસ્તારી,
કલ્પસૂત્ર વાણી મીડી, વીરના વખાણુ છે પર્યુપણુ ૧
- પાશ્ર્વર્નેમિ ઋષભ ખ્યારું, ચરિત્ર વચાય સારું,
સ્થિરાવલિ સ્થવિર ગુણની, આપે ઓળખાણુ છે પર્યુપણુ ૨
- મમાચારી ગુણની કયારી, કહે સુનિ કરણી મારી,
પાલો અનુમોદો બહાલો, લવાળિધ વહાણુ છે પર્યુપણુ ૩
- છઠ્ઠ અઠ્ઠમ ચાલિ જાણો, તપ જેમા થાય પ્રધાનો,
ભવિ નિજ ભાવ વધારી, મીઠાવે અત્તાણુ છે પર્યુપણુ ૪
- અમાગી પટક જાતવો, આગે ભવિ કર કરાવો,
બનો બાદ્ય તપ જપ ધારી, એકથી ઠટ્યાણુ છે. પર્યુપણુ ૫
- દોષ માન માયા માગે, દુઃખ લોભ દિલથી વારો,
સમગ્રાવ દિલમા ધાગે, જનમ પ્રમાણુ છે. પર્યુપણુ ૬
- વળી વેગ ટેગ ખમને, ચૈત્ય પરિપાટી કરને,
આત્મશુભે સ્થિરતા ધરને, એવી જિન આણુ છે. પર્યુપણુ ૭
- ટાગે તે ગાગમક નળો, અદમી વિગ્રહ માનો,
સમાગત જનના મેટો, ખડો એજ જાણુ છે. પર્યુપણુ ૮
- લાખ ચિન્તાથી લટકયો, ગર્ભોમા ઠપો લટકયો;
કાલ અનનો ખેલો, ધર્મ ન પીછણુ છે પર્યુપણુ ૯

અનંતુ પુણ્ય જાણો, જિનવર ધર્મ પિછાણો;
 આગમ અખાધિત શ્રદ્ધા, રાખે શિવ ઠાણુ છે. પર્યુષણુ ૧૦
 વિષયવિહીન બનજો, આત્મકજ નિર્મળ કરજો;
 ધરી લાગિધે અહવીશ ખ્યારો, શિવપુર પ્રયાણુ છે. પર્યુષણુ ૧૧

૧૩ (રાગ-એશ કે સામાન સખ એક દિન યહાં રહ જાયેંગે)

નરજન્મ સુંદર પુણ્યથી, પામી વૃથા ખોશો નહિ;
 વીર પુત્રો ધર્મ કરતાં, દુઃખને જોશો નહિ.
 પરવશે તેં નરક કેરાં, દુઃખ લીધાં બહુ સહી;
 દેવગુરુધર્મસેવા, પ્રેમથી ચૂકો નહિ. નરજન્મ ૧

નલપ્રિયા દમયન્તી દેખો, દુઃખથી દાઝી ગઈ,
 કૂર કર્મોના પ્રતાપે, અંજના દુઃખી થઈ;
 સીતા વિયોગે રામના, રાવણુ ધરે - સુકાઈ ગઈ,
 કર્મના એ વિકટ ભાવો, ધર્મથી વારો સહી. નરજન્મ ૨

વીર પ્રભુના કાને ખીલા, કર્મ લીલા એ કહી,
 અંડાલને ત્યાં હરિશ્ચન્દ્રે, કર્મથી પાણી વહી;
 દ્રૌપદી સતી કર્મથી, પતિ પંચ તે પામી સહી,
 વીરકેરો ધર્મ પાળી, કર્મને દેજો દહી. નરજન્મ ૩

હાટ હવેલી હેમ હીરા, અહીં બધું એ રહી જશે,
 કાચી કાચા કુંપળ જેવી, પલકમાં કરમાઈ જશે;
 ધર્મહીન એ જીવડા ! પરલોક જાતાં શું થશે ?
 તાત ને વળી માત બ્રાતા, કુટુંબ સૌ અહીં રહી જશે. નરજન્મ ૪

ધન્ય હો ખંધક સુનિને, શરીરની પરવા નહિ,
 આકરા તપ તેહ તપતા, બડબડે હાડો સહી;

ખેર અંગારે ભરી સગડી, મૂકી નિજ શિર પરે,
ધન્ય ગજસુકુમાલ સુનિ, ચીકણા કર્મો હરે નરજન્મ ૫

એક એક પ્રદેશમા, અનન્ત મરણો તેં લદ્યા,
એક શ્વાસોશ્વાસમા, સત્તર અધિક મરણો સદ્યા,
અમૂલ્ય વચનો વીરકેરા, સાલળી પુણ્યો નહિ,
ગહન ગતિ હા ! મોહની, ધર્મ તો સૂઝયો નહિ. નરજન્મ ૬

ધર્મ શ્રી જિતરાજકેરા, મેળવ્યો શુભ ભાગ્યથી,
કેળવો સયમ સ્વભાવે, ચરણ પાળો ભાવથી,
સુખડા રૂડા છે સુકિતકેરા, એ ચહેા ભવિ ચાહથી,
આત્મકમલે લખિધ લેવા, ફર રહો ભવદાહથી. નરજન્મ ૭

૧૪. ચેતનને ચમકીની સજ્જાય.

(રાગ-ભાગતકા ૩કા આલમ મે)

તું ચેત સુસાક્ષીર ચેત જગ, કયો માનત મેરા મેરા હૈ,
ઈસ જગમે નહી કોઈ તેરા હૈ, જો હૈ સો સલી અનેરા હૈ,
સ્વારથકી દુનિયા ભૂલ ગયા, કયો માનત મેરા મેરા હૈ. તું ૦ ૧

કુછ દિનકા જહા પસેરા હૈ, નહી શાશ્વત તેરા ડેરા હૈ,
કર્મોકા ખૂબ ચહા ઘેરા હૈ, કયો માનત મેરા મેરા હૈ તું ૦ ૨

એ કાયા નશ્વર તેરી હૈ, એક દિન વો રાખકી ઢેરી હૈ,
જહા મોહકા ખૂબ અંધેરા હૈ, કયો માનત મેરા મેરા હૈ તું ૦ ૩

ખૂરી એ દુનિયાદારી હૈ, દુખ જન્મ મરણકી ક્યારી હૈ;
દુખદાયક ભવકા ફેરા હૈ, કયો માનત મેરા મેરા હૈ. તું ૦ ૪

ગતિ ચારકી નદીયાં જારી હૈ, લવસાગર ખડા હી ભારી હૈ;
મમતા વશ વહાં ખસેરા હૈ, કયોં માનત મેરા મેરા હૈ. તું ૦ ૫
મન આત્મકમલ મેં જોડ લીયા, લગ્નિષ્ઠ માયાકો છોડ લીયા;
શુભ મસ્તક સંજમ શેરા હૈ, કયોં માનત મેરા મેરા હૈ. તું ૦ ૬

વૈરાગ્યવર્ધક સંજઝાય.

(રાગ-ઓ માઠીરે મારી નાડોના ધમધારા.)

ઓ જીવડારે તારી મતિ તું કેમ ખગાડે ? નહિ ધર્મપ્રેમ લગાડે;
તારી કાલધુધરી વાગે.

ઓ જીવડારે તું નર્ક નિગોદે ફસીયો, તને ક્રોધ સાપે ડસીયો;
નહિ ધર્મધ્યાનમાં વસીયો. તારી ૦ ૧

ઓ જીવડારે વિષયારસને પીતો, પ્રભુ આગમથી નહિ ખીતો;
તને લાગશે કર્મ પલ્લીતો. તારી ૦ ૨

ઓ જીવડારે કેમ મોહનિંદમાં સૂતા, દુઃખરૂપ પડે શિર જુતા;
તું બના વિષયના કુતા. તારી ૦ ૩

ઓ જીવડારે તારા શ્વાસ આવે ને જાવે, પરલોકની વાટ ખતાવે;
ધન કષ્ટ કંચન રહી જાવે. તારી ૦ ૪

ઓ જીવડારે એ દેહ મુસાફિરખાના, એક દિન થવું છે રવાના;
તું સમજી લેને શાણા. તારી ૦ ૫

ઓ જીવડારે તું મારું મારું કરી માને, તારું જ્ઞાન નહિ ઠેકાણે;
ગફલતમાં રાચે શાને ? તારી ૦ ૬

ઓ જીવડારે તને કર્મે નાચ નચાયા, છે નશ્વર કાચી કાયા;
તું છોડ જગતની માયા. તારી ૦ ૭

ઓ હવડારે તારુ ક્ષણક્ષણ આયુષ્ય તૂટે, તારું આતમધનમોહ લૂંટે;
અણુધાર્યા પ્રાણુ તે છૂટે. તારીં ૮

ઓ હવડારે તું ભાગ લાગ પ્રભુ ધર્મે, ન પડે તું ખોટા કર્મે,
ફૂટાતા નાહક ભર્મે તારીં ૯

ઓ હવડારે ભેતા ભેતા કેંઈ ચઢીયા, જઈ મસાણુ માહી મળીયા,
થયા રાખ આગથી બળીયા તારીં ૧૦

ઓ હવડારે ભે આત્મકમલમા રમશે, તો ચોરાશી નહિ ભમશે,
લખિંધે શિવસુખડા વરશે તારીં ૧૧

શીયલની સજ્જાય.

(ધન્ય ધન્ય તે દિન માહરે)

શીયલ સમુ મત કો નહિ, શ્રી જિનવર લાખે રે;
સુખ આપે જે શાશ્વતા, દુર્ગતિ પડતા રાખે રે શીં ૧

મત પચ્ચખાણુ વિના જીઓ, નવ નારક જેહ રે,
એકજ શીયલતણે બલે, ગયા સુકતે તેહ રે શીં ૨

સાધુ અને શ્રાવકતણા, મત છે સુખદાયી રે,
શિયલ વિના મત બાણુને, કુસકા સમ લાઈ રે. શીં ૩

તરુવર મૂળ વિના જિર્યો, શુણુ વિણુ લાલ કમાન રે,
શીયલ વિના મત એહવુ, કહે વીર ભગવાન રે શીં ૪

નવ વાડે કરી નિર્મળુ, પહેલુ શીયલજ ધરજો રે;
ઉદયરત્ન કહે તે પછી, મતનો ખપ કરજો રે. શીં ૫

ખંડ-છઠ્ઠો

શ્રી સ્નાત્ર પૂજા તથા પૂજાની વિધિ

સ્નાત્ર વિધિ

૧. પ્રથમ ત્રણ ગઠને બદલે સુંદર ત્રણ બાજેઠ મૂકી તે ઉપર સિંહાસન મૂકવું.

૨. પછી નીચેના બાજેઠ ઉપર વચમાં કેશરનો સાથીયો કરી ઉપર ચોખા પૂરીને શ્રીકૃષ્ણ મૂકવું.

૩. પછી તે જ બાજેઠ ઉપર કેશરના સાથીયા આગળ બીજા ચાર સાથીયા કરી તે ઉપર ચાર કળશ પંચામૃતથી ભરી હરેક કળશને નાઠાછડી બાંધીને મૂકવા.

૪. સિંહાસનના મધ્ય ભાગમાં કેશરનો સાથીયો કરી ચોખા પૂરી રૂપાનાણું મૂકી ત્રણ નવકાર ગાળી તેના ઉપર ધાતુના પ્રતિમાણ પધરાવવા.

૫. વળી પ્રતિમાણની આગળ બીજો સાથીયો કરી તેના ઉપર સિદ્ધચક્ર પધરાવવા.

૬. પ્રતિમાણની જમણી બાજુએ પ્રતિમાણની નાસિકા સુધી જાયો ઘીનો દીવો મૂકવો. તથા ડાબી બાજુએ ધૂપધાણું મૂકવું.

૭ પછી સ્નાત્રીયાઓએ હાથે નાડાછડી બાધી હાથમા પંચામૃત ભરેલો કળશ લઈ, ત્રણ નવકાર ગણી, પ્રભુજીને તેમ જ સિદ્ધચક્રજીને પખાળ કરવો.

૮ પછી વાળાકુંચી કરી, પાણીનો પખાળ કરી, ત્રણ અંગલુછણાં કરી કેશરવડે પૂજા કરવી.

૯ પછી હાથ ધૂપી પોતાના જમણા હાથની હથેળીમા કેસરનો ચાણો કરવો.

૧૦. પછી કુસુમાજલિનો થાળ લઈ સ્નાત્રીયાઓએ ઊભા રહેવું.

પદિત શ્રી વીરવિજયજીકૃત સ્નાત્રપૂજા.

પ્રથમ કલશ લઈ ઊભા રહેવું

કાવ્ય દ્રુતવિલખિતવૃત્તમ્

સરસ શાન્તિ સુધારસસાગર, શુચિતરં શુષ્કરત્ન મહાગરં,
ભવિકપકજ બોધ દિવાકર પ્રતિદિન પ્રણમામિ ત્રિનેશ્વરં ૧

દોહા

અહીં પખાલ કરવો

કુસુમાભરણ ઉતારીને, પડિમા ધરીય વિવેક,
મન્નનપીઠે ચાપીને, કરીયે જળ અભિષેક. ૨
કુસુમાજલિની ચાળી લઈ ઊભા રહેવું.

ગાથા આર્યા ગીતિ

જિણુજમસમય મેરૂ સિહરે, રયણ કણુયકલસેહિં,
દેવાસુરહિં ભહુવિહ, તે ધન્ના જેહિં દિહોસિ. ૩.

પ્રભુના જમણા હાથે કુસુમાંજલિ મૂકવી. નમોડહત્સિદ્ધા-
ચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ

કુસુમાંજલિ. ઢાળ

નિર્મલ જલ કલશે નહવરાવે, વસ્ત્ર અમૂલક અંગ ધરાવે,
કુસુમાંજલિ મેલો આદિ જિણુંદા, સિદ્ધ સ્વરૂપી અંગ પખાલી,
આતમ નિર્મળ હુઈ સુકુમાળી. કુ૦ ૪

ગાથા આર્યા ગીતિ. ઢાળ

મયકુંદયંપમાલઈ કમલાઈ, પુષ્કયંચવણ્ણાઈ,
જગનાહ નહવણસમયે, દેવા કુસુમાંજલિ દિ'તિ. ૫

નમોડહત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ

કુસુમાંજલિ. ઢાળ

રયણ સિંહાસન જિન થાપીજે, કુસુમાંજલિ પ્રભુ ચરણે દિજે,
કુસુમાંજલિ મેલો શાન્તિ જિણુંદા. ૬

દોહા

જિણુ તિહું કાલય સિદ્ધની, પડિમા ગુણ ભંડાર,
તસુ ચરણે કુસુમાંજલિ, ભવિક દુરિત હરનાર. ૭

નમોડહત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ

કુસુમાંજલિ. ઢાળ

કૃષ્ણાગકવરધૂપ ધરીને, સુગંધકર કુસુમાંજલિ દીને,
કુસુમાંજલિ મેલો નેમિ જિણુંદા ૮

ગાથા આર્યા ગીતિ

જરસ પરિમલ ભલ દહદિસિ, મહુકરઝકાર સદસંગીયા;
જિણુ ચલણોવરિ મુક્ષા, સુરનર કુસુમાંજલિ સિદ્ધા ૯
નમોઽહંતસિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ.

કુસુમાંજલિ. ઢાળ

પાસ જિણેસર જગ જયકારી, જલથલ ફૂલ ઉદક કર ધારી,
કુસુમાંજલિ મેલો પાર્શ્વજિણુદા ૧૦

દોહા

મૂઠે કુસુમાંજલિ સુરા, વીરચરણ મુકુમાલ,
તે કુસુમાંજલિ ભવિકના, પાપ હરે તણ કાળ. ૧૧

નમોઽહંત૦

કુસુમાંજલિ ઢાળ

વિવિધ કુસુમ વર નાતિ ગહેવી, જિનચરણે પણુમ ત ઠવેવી,
કુસુમાંજલિ મેલો વીર જિણુદા. ૧૨

વસ્તુછ દ

નંદવણકાળે નંદવણકાળે, દેવદાણુવ સમુચિય,
કુસુમાંજલિ તહિ સંઠવિય, પસરંત દિસિ પરિમલ સુગંધિય,

જિણુપયકમલે નિવડેઈ, વિગ્ધહર જસ નામ મંતો,
અનંત ચઉવીસ જિન, વાસવ મલિય અસેસ,
સા કુસુમાંજલિ સુહકરો, ચઉવિહ સંઘ વિશેષ,
કુસુમાંજલિ મેલો ચઉવીસ જિણુંદા. ૧૩

નમોઽર્હત્

કુસુમાંજલિ. ઢાળ

અનંત ચઉવીસી જિનજી બુહારું, વર્તમાન ચઉવીસી સંભારું,
કુસુમાંજલિ મેલો ચોવીશ જિણુંદા. ૧૪

દોહા

મહાવિદેહે સંપ્રતિ, વિહરમાન જિન વીશ;
ભક્તિ ભરે તે પૂજિયા, કરો સંઘ સુજગીશ. ૧૫

નમોઽર્હત્

કુસુમાંજલિ ઢાળ

અપચ્છરમંડલી ગીત ઉચ્ચારા, શ્રી શુભવીરવિજય જયકારા,
કુસુમાંજલિ મેલો સર્વ જિણુંદા. ૧૬

ઈતિ શ્રી કુસુમાંજલયઃ

પછી સ્નાત્રીયા ત્રણ ખમાસમણ દેઈ શ્રી સિદ્ધાચલના ત્રણ
દોહા બોલતા ત્રણ પ્રદક્ષિણા દઈ 'જગચિંતામણીનું' ચૈત્યવંદન
કરી " નમુશ્ચુણું " કહી જય વીયરાય પયંત કહે. પછી હાથ
ધુપી સુખકોસ ખાંધી કળશ લઈ ઉભા રહીને કળશ કહે.

૧ જગચિંતામણિનું ચૈત્યવંદન પ્રતિક્રમણના સૂત્રોમાં આપેલ છે.

કળશ-દોહા

સયલ જિણેસર પાય નમી, કલ્યાણકવિધિ તાસ,
વર્ણવતા સુણતા થકા, સંઘની પૂજે આશ. ૧

ઢાળ

સમકિત ગુણુઠાણે પરિણુમ્યા, વળી પ્રતધર સંયમ સુખ
રમ્યા, વીશ કથાનક વિધિએ તપ કરી, એસી ભાવદયા દીલમા
ધરી. ૧. નેહોવે સુજ શક્તિ ધંસી, સર્વિ જીવ કર શાસનરસી;
શુચિરસ ઢળતે તિહા બાધતા, તીર્થ કર નામ નિકાચતા. ૨
સરાગથી સયમ આચરી, વચમા એક દેવનો ભવ કરી; અવી
પત્તર દોત્રે અવતરે, મધ્ય ખંડે પણ રાજવી કુલે ૩ પટરાણી
કૂખે ગુણુનીલો, જેમ માનસરોવર હંસલો, સુખશય્યાયે રજની
શેયે, ઉતરતા ચઉદ સુપન દેખે. ૪

ઢાળ૦ સ્વપ્નાની

પહેલે ગજવર દીઠો, ણીજે વૃષભ પઈદો, ત્રીજે કેશરીસિંહ,
એથે લક્ષ્મી અખિહ. ૧ પાચમે કૂલની માળા, છઠે ચંદ્ર
વિશાળા, સર્વિ રાતો કવજ મહોટો, પુરણ કળશ નહીં છોટો. ૨
દશમે પદ્મ સરોવર, અગીયારમે રત્નાકર, ભુવનવિમાન રત્નગંજ,
અગ્નિ શિખા ધૂમવર્ણ ૩ સ્વપ્ન લહી જઈ રાયને ભાષે, રાત્ર
અર્થ પ્રકાશે, પુત્ર તીર્થ કર ત્રિભુવન નમશે, મકલ મનોરથ કળશે ૪

વસ્તુછંદ

અવધિનાણે અવધિનાણે, ઉપના જિનરાજ, જગત જસ
પરમાણુઆ, વિસ્તર્યા વિશ્વજંતુ સુખકાર, મિથ્યાત્વ તારા

નિર્ખંડા, ધર્મઉદય પરભાત સુંદર, માતા પણ આનંદિયા, જગતી
ધર્મ વિધાન, જાણુંતી જગતિલક સમો, હોશે પુત્ર પ્રધાન. ૧

દોહા

શુભ લગ્ને જિન જનમિયા, નારકીમાં સુખ જ્યોત; સુખ
પામ્યા ત્રિભુવન જના, હુઓ જગત ઉઘોત. ૧

ઢાળ૦ કહેખાની દેશી

સાંભળો કળશ જિન મહોત્સવનો ઇહાં, છપ્પન કુમરી
દિશિ વિદિશ આવે તિહાં, સાય સુત નમીય આણુંદ અધિકો
ધરે, અષ્ટ સંવર્ત વાયુથી કચરો હરે. ૧ વૃષ્ટિ ગંધોદકે,
અષ્ટકુમરી કરે, અષ્ટકલશા ભરી, અષ્ટદર્પણ ધરે, અષ્ટ ચામર
ધરે, અષ્ટ પંખા લાહી, ચાર રક્ષા કરી, ચાર દીપક ઓહી. ૨
ધર કરી કેળના, સાય સુત લાવતી, કરણ શુચિકર્મ જળ, કલશે
નહેવરાવતી, કુસુમ પૂજી, અલંકાર પહેરાવતી, રાખડી ખાંધી
જઈ, શયન પધરાવતી. ૩ નમીય કહે સાય તુજ, ખાળ
લીલાવતી, મેરુ રવિ ચંદ્ર લગે, જીવજો જગપતિ, સ્વામી ગુણ
ગાવતી, નિજધરે જાવતી, તેણે સમે ઇંદ્ર, સિંહાસન કંપતી. ૪

ઢાળ૦ એકવીશાની દેશી

જિન જન્મ્યાજી, જિણ વેળા જનની ધરે, તિણ વેળાજી,
ઈંદ્રસિંહાસન થરહરે, દાહિણોત્તરજી, જેતા જિન જનમે યદા,
દિશિનાયકજી, સોહમ ઇશાન બેહું તદા. ૧

ત્રોટકેછંદ

તદા ચિંતે ઇંદ્ર મનમાં, કોણ અવસર એ બન્યો, જિન-

જન્મ અવધિનાણે લાણી, હુપ આનદ ઉપન્યો. ૧ સુધોષ આદે
ઘંટનાદે, ઘોષણા મુરમેં કટે, સવિ દેવી દેવા જન્મમહોત્સવે,
આવજો મુરગિરિવરે ૨

(અહીં ઘંટ વગાડવો.)

ઢાળાં પૂર્વની

એમ સામજીઈ, મુરવર કોઠિ આવી મળે, જન્મમહો-
ત્સવઈ, કરવા મેરુ ઉપર ચલે, સોહમપતિઈ, બહુ પરિવારે
આવીયા, માય જિનનેઈ, વાઢી પ્રભુને વધાવીયા ૩

(પ્રભુને ચોખાથી વધાવવા)

ત્રોટકે

વધાવી બોલે હે રત્નકુશી, ધારિણી તુજ સુતતણો, હું
શક મોહમ નામે કરશુ, જન્મ મહોત્સવ અતિ ધણો, એમ
કદી જિન પ્રતિગિંબ રચાપી, પચડપે પ્રભુ અહી, દેવ દેવી
નામે હુપ સાધે, મુરગિરિ આવ્યા વટી ૪

ઢાળાં પૂર્વની

મેરુ ઉપરઈ, પાહુકવનમે ચિત્તુ દિયે, શિલા ઉપરઈ,
સિંદામન મન ઉલ્લમે, તિહા બેસીઈ, શકે જિન ખોળે ધર્યાં,
હરિ ત્રેગઈ, બીજા તિહા આવી મળ્યા. ૫

ત્રોટકે

મળ્યા ચાલક મુરખનિ નિહા, કરે કળય અઠ લતિના,
માનપાદિ જગ વીરો ચોખી, પૂપ વળી ગટુ ભાતિના, અચ્યુત-

પતિએ હુકમ કીધો, સાંભળો દેવા સવે, ખીર જલધિ ગંગા
નીર લાવો, ઝટિતિ જિન મહોત્સવે. ૬

ઢાળ૦ વિવાહલાની દેશી

સુર સાંભળીને સંચરીઆ, માગધ વરદામે ચલીયા, પદ્મદ્રહ
ગંગા આવે, નિર્મળ જળ કળશા ભરાવે. ૧ તીરથ જળ
ઔષધી લેતા, વળી ખીરસસુરે જતા, જળકળશા ખહુલ ભરાવે,
ફૂલ ચંગેરી થાળા લાવે. ૨ સિંહાસન ચામર ધારી, ધૂપધાણું
રકેળી સારી, સિદ્ધાંતે લાખ્યાં જેહ, ઉપકરણ મિલાવે તેહ. ૩
તે દેવા સુરગિરિ આવે, પ્રભુ દેખી આનંદ પાવે, કળશાદિક
સહુ તિહાં ઠાવે, ભકતે પ્રભુના ગુણ ગાવે. ૪

ઢાળ૦ રાગ ધનાશ્રી

આતમલકિત મળ્યા કેઇ દેવા, કેતા મિત્તાનું જાઈ, નારી
પ્રેર્યા વળી નિજ કુલવટ, ધર્મીધર્મ સખાઈ, જોઈસ, વ્યંતર
ભુવનપતિના, વૈમાનિક સુર આવે, અચ્યુતપતિ હુકમે ધરી
કળશા, અરિહાને નવરાવે. આ૦ ૧ અડ જાતિ કળશા પ્રત્યેકે, આઠ
આઠ સહસ પ્રમાણે, ચઉસકું સહસ હુઆ અભિષેકે, અઢીસે
ગુણ કરી જાણે, સાઠ લાખ ઉપર એક કોડી, કળશાનો અધિ-
કાર, ખાસઠ ઇંદ્રિતણા તિહાં ખાસઠ, લોકપાલના ચાર. આ૦ ૨
ચંદ્રની પંકિત છાસઠ છાસઠ, રવિસેણી નરલોકે, ગુરુસ્થાનક સુર
કેરો એક જ, સામાનિકનો એકો, સોહમપતિ ઇશાનપતિની,
ઇંદ્રાણીના સોળ, અસુરની દશ ઇંદ્રાણી નાગની, ખાર કરે કલ્લોલ.
આ૦ ૩ જ્યોતિષ વ્યંતર ઇંદ્રની ચઉ ચઉ, પર્ષદા ત્રણનો
એકો, કટકપતિ અંગરક્ષકકેરો, એક એક સુવિવેકો, પરચુરણ

સુરનો એક છેલ્લો, એ અઢીસેં અભિષેકો, ઇશાનધર કહે સુજ
આપો, પ્રભુને ક્ષણ અતિરેકો આં ૪ તવ તસ જોળે, ઠંડી
અરિહાને, સોહમપતિ મનરંગે, વૃષભરૂપ કરી શૃંગ જળે ભરી
નહવણ કહે પ્રભુ અગે, પુષ્પાદિક પૂજીને છાટે, કરી કેસર રંગ
રાલે, મંગળ દીવો આરતી કરતા, સુરવર જય જય બોલે.
આં ૫ ભેરી ભૂગળ તાલ બનવત, વળિયા જિન કર ધારી,
જનની ઘર માતાને સોપી, એણિપેરે વચન ઉચ્ચારી, પુત્ર
તુમારો સ્વામી હમારો, અમ સેવક આધાર, પચધાન્ય રક્ષા-
દિક ધાપી, પ્રભુ ખેલાવણહાર. આં ૬ બત્રીશ કોડિ કનક
મણિ માણેક, વસ્ત્રની વૃદ્ધિ કરાવે, પૂરણ હર્ષ કરેવા કારણ,
દીપ નંદીસર ભવે, કરીય અઠ્ઠાઈ ઉત્સવ દેવા, નિજ નિજ
કલ્પ મધાવે, દીક્ષા કેવલને અભિલાષે, નિત નિત જિન શુણ
ગાવે આં ૭ તપગચ્છ ઇંસ સિહસૂરીસર કેરા ગિબ્ય વહેરા,
સત્યવિજય પંચાસતણે પદ, કપૂરવિજય ગભીરા, ખીમાવિજય
તમ સુજસવિજયના, શ્રી શુભવિજય સ્વાયા, પડિત વીર-
વિજય તસ શિખે, જિન જન્મમહોત્સવ ગાયા આં ૮
ઉત્કૃષ્ટ એકસો ને સિત્તેર, સ પ્રતિ વિચરે વીથ, અતીત અના-
ગત કાળે અનંતા, તીર્થ કર જગદીશ, સાધારણ એ કળશ જે
ગાવે, શ્રી શુભવીર સવાઈ, મગળદીવા સુખઝર પાવે, ઘર
ઘર હર્ષ વધાઈ આં ૯

અહીં કળશાભિષેક કરીએ પછી દૂધ, દહીં, ઘૂત, જળ
અને શર્કરા એ પચામૃતનો પખાલ કરીને પછી પૂત ઠગીએ
ને દૂલ ચઢાનીએ પછી લૂચુ ઉતારી આરતી કરી પત્રી

પ્રતિમાજીને આઠો પડદો રાખી સ્નાત્રીઆએ પોતાના નવ અંગે કુંકુના ચાંદા કરવા. પછી પડદો કાઢી નાંખી મંગલ હીવો ઉતારવો. જો સ્નાત્ર લણાવ્યા પછી તરત જ શાન્તિ કલશ લણાવવો હોય તો આ ગધી ક્રિયા પછી કરવી.

શાન્તિ કળશની વિધિ

૧ પ્રભુજીના નહવણુનું પાણી કુંડીમાં હોય તે ગળી લઈ સૈનાથી કળશ ભરવો.

૨ એક જણ કળશના નાળચા વાટે કુંડીમાં જળધારા કરે અને મોટી શાંતિ બોલે પરંતુ ધારા તૂટવા ન દેતાં જળધારા અખંડ રાખ્યે જ જવી. તેથી કળશમાં પાણી ન ખૂટે; માટે બીજાએ તેમાં પહેલું ગળી લીધેલું પાણી રેડયે જ જવું જોઈએ.

૩ મોટી શાંતિ પૂરી થયા બાદ એ શાંતિ જળથી સૌએ નહવણુ વંદન કરી (મસ્તકે ચઢાવી) શાંતિ કળશનો વિધિ પૂર્ણ કરવો.

૪ ત્યાર પછી એક નવકારનો કાઉસગ્ગ થોય સુધી, ભાવ પૂજા તરીકે ચૈત્યવંદન કરવું.

શ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરિદ્વાર- શ્રી શાન્તિજિન કળશ.

(કાવ્ય)

શ્રેયાઃશ્રીજયમ ગણાયુદ્યતા-વદલીપ્રરોહામ્બુદો, દારિદ્ર્યદુઃ-
કાનનૈકકલને મતોદ્ધુરઃ સિન્ધુરઃ; વિશ્વે સંસ્તુત સત્પ્રભાવ-
મહિમા સૌભાગ્યસાગ્યોદય, સ. શ્રીશાન્તિજિનેશ્વરોઽસ્મિન્નમઃ,
જ્યાત્ સુવર્ણચંદ્રિકા ॥ ૧ ॥

(ગદ્ય પાઠ)

અહો ભવ્યા ! ગૃહ્યુત તાવત્ સકલમગલકમલાદેલીકલન-
લસતકમલક્ષીસારસરોજમ્મિતચિત્તવૃત્તયઃ ! વિહિત-શ્રીજિનેન્દ્ર-
ભક્તિપ્રવૃત્તય ! સામ્પ્રતં (શ્રીમન્નિશાન્તિજિનજન્માભિષેકકલગો
ગીયતે—)

[દાળ-નાગ વસંત, આરામમહાભાવ-એ દેશી]

શ્રી શાન્તિ જિનવર સચલ મુખકર કલશ લણીએ તાસ,
જીમ ભવિક જનને સર્વ સંપત્તિ બહુલ લીલવિલાસ; કુરુનામે
જનપદ તિલક સમાવડ હૃદયલાહરિ સાર, ત્રિજા નયરિ કચ્છ
ચક્ષુ ધણધણ મુગુણજલ આધાર. ૧ તિહાં રાય રાજે બહુ
દિવાળે વિદ્યસેન નરિહ, નિજ પ્રકૃતિ સોમહુ તેજ તપનહ
માનુ ચદ દિલ્હ, તમ પદ્મપાણી નૃપ પદસણી નામે અચિરા
નાર, મુખ સેજ સુતાં ચોદ પેજે મુપન સાર દુવાર. ૨ શ્રી
શાન્તિકરજી જિન શાન્તિજિનેશ્વર દેવ, જે યોગ ક્ષેમકર જગદિત-
કર નિતમેવ. વિદ્યસેન નરેસર વંશમહાદધિ ચદ, મૃગલજન
કચનવાને સમ મુખકદ. ૩. જે પચમ ચક્ષી સોલસમે

જિનરાય, જસ નામે સધળાં ઇતિ ઉપદ્રવ જાય; આવી ઉપના
અગિરાદેવી દૂખે, નિજ મુખ ઉતરતાં ચૌદહ મુહુર્ણાં દેખે. ૪

[દુહા]

ભાવારથ જેહવા હુસ્યે, દ્રવ્ય ભાવથી જેહ;
જિનગુણ દાખુ દેશથી, મતિમંદે કંહુ તેહ.

[હાળ-તેહીજ સામેરી તથા નટ્ટગાઇરે.]

ઉન્નત સિત ગજવર ચઉવિધ ધર્મ કંહુત, માનું મોહ
મહાગઢ, તસ શિર દોટ દિયંત; ઐરાવણ પતિ-તતિ સેવિત
ચઉગતિઅંત, તિણ હેતે પ્રથમ ગજ મુપતે શુભ ચઉદંત. ૧.
સંયમ ભાર વહેવા યોરી વૃષભ કંહાવે, ભરતે ભવિ ક્ષેત્રે
ખોધિખીજ વર વાવે; જસ ઉત્તમ કંકુ ઉન્નત ગોત્ર ને વંશ,
સિત અમૃત સંગલ મુખ, ખીજે વૃષભ અંવતંસ. ૨. પરતી-
થિકે શ્વાપક પીડિત ભવિવન રાખે, એકલ મદ્દુર્દર સિંહ
પરાક્રમ દાખે; પરિસહ ગજ ભેદી નહિ અસહાય અખીહ,
એહવો એ હોસ્યે આવી ઈશ કંહે સિંહ. ૩. દેઇ વાર્ષિક દાંતે
જિનપદ ભ્રમી લહેસે, તુજ આપનદૃષણ એહને સંગે મિટસ્યે;
જહકંટક સંગી નિજકજ છંદિ વાસ, કરે લક્ષ્મી ચોથે મુપતે
અર્થ વિલાસ. ૪. ત્રિભુવન શિર ધરશે જસ આણા સુરધામ,
નિજ જસભર સુરક્ષિત જગત હોસ્યે ઉદામ; એ પંચમ
મુહુર્ણે છઠે શશિવર દેખે, નિકલંક હું થાઉં તુજ મુત સંગ
વિશેષ. ૫. કુવલયે મુઠ દેસ્યે શમચંદ્રાતપચુક્ત, હવે સક્ષમે
દિનકર મિથ્યાતતિરવિમુક્ત; ભવિકમલ વિકાસે ભાવ કંહે
પુખ્તંત, તુમ મુતપરિ અમચો નિત્ય ઉદય પલણંત. ૬.
કુલધ્વજ તુમ નંદન ધર્મધ્વજે સોહંત, સર્વ ત્રિભુવનમાંહે
એહીજ એક મહંત; ઈશ અક્રમ મુહુર્ણે ભવિકને ભાવ જણાવે;
હવે નવમે કુંભે મુપતે એમ કંહાવે. ૭. જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર

ધર્મ મહાપ્રાસાદ, તસ શિખરે ઠવશે આતમ નહિ વિખવાદ;
 દશમે પદમ સરોવર સુકૃતકળમદ ઠાવે, એ પાવન કરશે જ્ઞાના-
 જલિ મગલ ભાવે. ૮ તુજ મુતગુણ રચણે ગલીરો મુગુણ
 મહેઠા; થયો જાણી સેવે ખીર સમુદજ મીઠા, તેહ ભાણી
 મુજ નીરે હોજયો તનુપરિભોગ, એકાદ્ય મુહણે માનુ એ
 વિનતિ યોગ. ૯ વળી ભવન વિમાનાધિપ ચઉ દેવનકાય,
 સેવિત એ હોશયે પાસે સુર સમુદાય, બારમે એ જાણો તેરમે
 રચણનો રાશિ, ધન કચન દેષ કરશે ત્રિગટે વાસિ ૧૦ જ્ઞાના-
 દિક ગુણમણિ દેશે ભવિને એહ, વરવરિકાધોપી પૂરવપરિગુણગેહ;
 નિજન્મ ઈવણને ધ્યાનાનલસ્યુ જવાલી, નિજ આતમ નિર્મલ
 કચનપરિ અજુયાલી ૧૧. નિર્ધૂમ અગ્નિસમ ભવિસોવનકરિ
 શુદ્ધ; ચૌદસમે મુહણે અષ્ટકર્મક્ષયે સિદ્ધ; ચૌદરાજની ઉપર
 કરશે જે અહિંઠાણ, તેહ ભણિ સપૂરણ ચૌદ સુપનમડાણ
 ૧૨. ગુણસક્ષણ લક્ષિત અતિસુદર આકાર, જિન માતા ચૌદે
 દેખે સુપન ઉદાર; પણ ચક્રિમાતા કાષક તેજે હીણ, દેખે દોઈ
 પદધર દોષવાર ગુણપીણ. ૧૩ કુલકીરતિ થલો કુલોદ્ધાર કુલ-
 મેગ, કુલસુરતરુપાદય જેહને નહિ ભવકેર, કુલ મડણહીપક
 છપક કુસમન કોડિ, ત્રિભુવન જસ ભગતિ નમશે પદ કરજોડી ૧૪
 વળી હોડી ન એહની કરતા ભુવન મજાર, લોકોત્તર ચરિતે
 પ્રત્ય હોગે અવતાર, વળી જ્ઞાનવિમળ ગુણ જેહના કહેતાં
 પાર, ન લહે મુખ કહેતા જો મુરગુરુ અવતાર ૧૫

[હાજ]

સવદ્વસિદ્ધ વિમાનથી તવ ચવીચ ઉચરે ઉપન્ન, બહુભદ્ર
 ભદ્રવકસિણ સત્તમિ દિવસ ગુણસપન્ન, તવ રોગ સોગ વિયોગ
 વિદુર મારી છીત શમત, વરસયલ મગલ ફેલિકમલા ધરધરે
 વિલસત ૧. વરચક્રયોગે જિહ્વેતેરસવદિદિને થયો જન્મ; તા

મળજશ્યણી દિશિ કુમરી કરે સુઠકમ્મ; તવ ચલિય આસણ
મુણિય સવિહરિ ઘંટનાદે મેલિ, સુરવિંદ સથે મેરુમથે રચે
મળજનકેલિ. ૨.

(ઢાળ-નાભિરાયા ધરિ નંદન જનમીયા—એ દેશી)

વિશ્વેસેન નૃપ ધરિ, નંદન જનમીયા એ
તિહુયણુ ભવિયણુ પ્રેમશુ પ્રણમિયા એ.

[ત્રોટક]

પ્રણમિયા ચહિસટ્ઠી ઇંદ, લેઈ ઈવે મેરુગિરિંદ; સુર નદિય-
નીર સમીર, તિહાં ક્ષીરજલનિધિ નીર. ૧. સિંહાસણે સુરરાજ,
જિહાં મહ્યા દેવ સમાજ; સવિ ઐષધિની જાત, તિહાં સરસ
કમલ વિખ્યાત. ૨.

[તાલ]

વિખ્યાત વિવિધ પરિકર્મના એ,
તિહાં હરપક્ષર સુરભિ વર દામના એ.

[ત્રોટક]

વરદામ માગધ નામ, જેહુ તીર્થ ઉત્તમ ઠામ; તિહાં
તાણી માટી સર્વ, કર ગ્રહે સર્વ સુપર્વ. ૩. આવના
ચંદન સાર, અભિયોગી સુર અધિકાર; મન ધરી અધિક
આનંદ, અવલોકતા જિનચંદ. ૪.

[તાલ]

શ્રી જિનચંદને સુરપતિ સવિ નહવરાવતાએ,
નિજ નિજ જન્મ સુકૃતાર્થ ભાવતાએ.

[ત્રોટક]

ભાવતા જનમ પ્રમાણ, અભિષેક કલશ મંડાણ; સાંઠિ

લાખને એક કોઠિ, શત દોયને પચાસ બોડિ. ૫ આઠ જાતિના
તે હોય, ચઉસદ્દિ સહસા બોય; ઇણપરિ ભક્તિ ઉદાર, કરે
પૂજા વિવિધ પ્રકાર. ૬

[તાલ]

વિવિધ પ્રકારના કરીય શિણુગારએ
ભરિય જલ વિમલના ત્રિપુલ ભૂગારએ.

[ષોટક]

ભૂંગાર થાલ ચગરી, સુપ્રતિષ્ઠ પ્રમુખ મુભેરી, સવિ કલ-
સપરિમડાણુ, તે વિવિધ વસ્તુ પ્રમાણુ ઉ આરતિ મંગલ
દીપ જિનરાજને સમીપ, ભગવતી ચૂંઈમાંહિ, અધિકાર
એહ ઉછાહિ. ૮

[તાલ]

અધિક ઉછાહિત્યુ હરપ ભરી જલ ભીજતાએ,
નવ નવ ભાતિયુ ભક્તિભર કીજતાએ.

[ષોટક]

કિજતા નાટિક રંગ, ગાજતા ગુહિર મૃદંગ, કિડકિડતિ
કંઠતાલ, ચઉતાલ તાલ ક સાલ. ૯ શખ પણવ ભુગલ ભેરી,
ઝલ્લરી વિણા નદેરી, એક કરે હયહયકાર, એક કરે ગજગુલ-
કાર ૧૦

[તાલ]

ગુલકાર ગરજના રવ કરે એ, પાય દુર દુર ધુર સુર ધરે એ.

[ષોટક]

સુર ધરે અતિ જહુમાન તિહા કરે નવનવતાન; વર વિવિધ

: ૧૫૨ :

આવશ્યક સુક્તાવલી : છઠ્ઠો ખંડ

જાતિ છંદ, જિનભક્તિ સુરતરુકંદ. ૧૧. વલી કરે મંગલ
આઠ, એ જંબૂપત્તિ પાઠ; થય થુઈ મંગલ એમ, મન ધરી
અતિ બહુ પ્રેમ. ૧૨.

[તાલ]

પ્રેમ સુધોષણ પુન્યની સુર સાહુએ
સમકિત પોષણ, શિષ્ટ સંતોષણ ઈમ બહુએ.

[ત્રુટક]

બહુ પ્રેમરથુ' સુખ ખેમ, ઘેર આવીયા નિધિ જેમ;
અતિશ કોડિ સુવન્ન, કરિ વૃષ્ટિ રણુ નિધન. ૧૩ જિન જનની
પાસે મહલિ, કરે અદ્વાઈની કેલિ; નંદિસરે જિનગેહ કરે
મહોચ્છવ સસનેહ. ૧૪.

[લાળ]

હવે રાય મહોચ્છવ કરે રસસર હુવો જળ પરલાત,
સુરપૂજિઆ સુત નયણે નિરખી હરખીઆ તવ તાત; વર-
ધવલ મંગલ ગીત ગાને સધવ ગાવે રાસ; બહુ દાને માને
સુખીયા કીધા સકલ પૂગી આસ. ૧. પંચવરણી કુસુમ વાસિત
ભૂમિકા સલિત; વર અગર અંદન ધૂપ ધૂપણ છાંટયાં કુંકુમ
લિત, શિર સુગટ મંડલ દાને કુંડલ, હૈયે નવસર હાર, ઈમ
સયલ ભૂષણ ભૂષિતાંખર જગતજન પરિવાર. ૨. જિન જન્મ
કલ્યાણુક મહોચ્છવે, હુઓ ચૌદ ભુવન ઉઘાત, નારકી થાવર
પ્રસુખ સુખીયા, સકલ મંગલ હોત; દુઃખ દુરિત ઈતિ રામંત,
સધળે જિનરાજ જન્મ પ્રતાપ, તિણ હેતે શાંતિ કુમાર, ઈવીઓ
નામ ઇતિ આલાપ. ૩.

ઈમ શાંતિ જિનનો કલશ ભણતાં હોએ મંગલમાલ,
કલ્યાણુ કમલાકેલિ કરતાં લહિએ લીલ વિશાલ; જિન રનાત્ર

કરીએ રહેજે તરીએ લવસચ્ચ અપાગ, શ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરીઃ
જ'પે, શ્રી શાંતિ જિન જય જયકાર. ૪.

લૂણ ઉતારણું

ગાથા.

લૂણ ઉતારો જિનવર અગે, નિર્મળ જળ વારા મનરગે લૂ૦ ૧
જેમ જેમ તડ લૂણજ રૂંટે, તેમ તેમ અશુભ કર્મ બધ-તૂટે ૨
(એ ગાથા કહી લૂણ અગ્નિમાં નાખવું. પછી બીજી લૂણ
લઈને નીચે પ્રમાણે બોલવું.)

નયન મલૂણા શ્રીજિનજીના, અનુપમ રૂપ દયારસ લીનાં-લૂ૦ ૩
રૂપસલૂણ જિનજીનું દિમે, લાગ્યું લૂણ તે જળમા પેસે-૪.
ત્રણ પ્રદક્ષિણા રૂઠ જળ ધારા, જલણ ખેપવીયે લૂણઉદારા-૫.
જે જિન ઉપર દુમણા પ્રાણી, તે એમ થાલે લૂણ જય પાણી-૬.

(એમ કહીને લૂણને જળની વાડકીમા નાખવું. પછી હાથમા
ધૂપ લઈને)

અગર કૃષ્ણાગરુ કૃદ્ધરુ મુગ વે, ધૂપ કરીજે વિવિધ પ્રભ વે લૂણ૦
(એ ગાથા કહીને અગ્નિ ઉપર ધૂપ પ્રક્ષેપવો.)

આરતી.

જય જય આરતી આદિ ત્રિલોકા;

નાભિગયા મરુદેવીકે નદા.

જય૦ ૧

પણેલી આરતી પૂજા કીજે;

નગસવ પામીને લહાવો લીજે.

જય૦ ૨

દુસરી આરતી દીનદયાળા;

ધુળેવા મંડપમાં જગ અશુભાળા.

જય૦ ૩

ત્રીસરી આરતી ત્રિભુવન દેવા;	
સુર નર ઇન્દ્ર કરે તોરી સેવા.	જય૦ ૪
ગ્રાથી આરતી ચરિગતિ સૂરે;	
મનવાંછિત ફળ શિવમુખ પૂરે.	જય૦ ૫
પંચમી આરતી પુણ્ય ઉપાયા;	
મૂલચંદ્ર રિપક્ષ ગુણ ગાયા.	જય૦ ૬

મંગળ દીવો

દીવો રે દીવો મંગલિક દીવો;	
આરતી ઉતારીને બહુ ચિરંજીવો.	દીવો૦ ૧
સોહામણું ઘર પર્વ દીવાળી;	
અંબર ખેલે અમરા બાળી.	દીવો૦ ૨
દીપાળ ભણે એણે કુલ અજવાળી;	
બાવે ભગતે વિધન નિચારી.	દીવો૦ ૩
દીપાળ ભણે એણે એ કલિકાલે;	
આરતી ઉતારી રાગ કુમારપાલે.	દીવો૦ ૪
અમ ઘર મંગલિક તુમ ઘર મંગલિક;	
મંગલિક ચતુર્વિધ સંધને હુણ્ણે.	દીવો૦ ૫

મંગળીક દીવો ઉતાર્યા પછી નીચેનો કળશ બોલવો.

કળશ

(રાગ ધનાશ્રી)

ગાયો ગાયો રે જિન ભવી ભાવ ધરીને ગાયો.
 સુમહિત શુદ્ધ કરીને સહેજે, શિવમુખ સંપદ પાયો રે. જિ.
 સ્નાત્ર મહેન્દ્રસવ વિધિ એમ કરતાં, કુમતિ મિધ્યાત્વ ગમાયો;
 ભાવ સદ્ગિત જે જિનવર પૂજે, તસ હાથે જિનપદ પાયો રે. જિ.

શ્રોત્રક કૃષ્ણ સત્યકી વિદ્યાધર, કૌશિક નરપતિ રાયો;
 ઇત્યાદિક જિનપૂજા પસાયે, તીર્થ કર પદ પાયો રે. જિ.
 જેણે નરભવ આવક કુળ પામી, જિનવર ગુણ નવી ગાયો;
 જેણે જિનરાજની એવા ન કીધી, સો જનની કાં જાયો રે. જિ૦
 ત્રણ ભુવન મનવાહિત પૂરણ, સુરતરુ સમવડ આયો;
 મિથ્યા વિષ સૂરણ પ્રણુ ધ્યાતા, સમકિત સુયશ સવાયો રે. જિ૦
 (એ પ્રમાણે કહીને પછી શાન્તિકળશ કરવો. તે ન્હુવણના
 જળવડે એક કળશમાંથી અખંડ ધારાએ કુંઠીમાં એક નવકાર
 તથા *મોટી શાન્તિ બોલતાં કરવો.)

પૂજા કરનારાઓને જરૂરી સૂચના

૧. સંસારના તમામ પાપ-વ્યાપારોને છોડવાની શરતરૂપ
 પ્રથમ નિસ્સહી કહીને દહેરાસરમા પેસનારાએ પછી સંસાર
 સંબંધી વાતો કરવી નહિ, કારણ કે તેમ કરવાથી નિસ્સહી
 કહેવાનો કાઠ અર્થ સરતો નથી તથા પોતે કરેલી શરતનો
 પોતે જ ભંગ કરે છે માટે દહેરાસરમા હોમએ ત્યાં સુધી
 સંસાર સંબંધી વાતોને છોડી દેવી.

૨. પોતાના કપાળ ઉપર સાયવીને બરોબર જે જગ્યાએ
 નોમએ તે જ જગ્યાએ ચાલ્લો કરવાની દરકાર રાખનારા પ્રણુ-
 છની નાની પ્રતિમાઓની પૂજા કરતા અંગ ઉપર પૂજા થાય છે
 કે અંગ બહાર થાય છે તેનું બીલકુલ ધ્યાન રાખતા નથી.
 અરે ! ભગવાનનું મોઢું પણ કેશરથી ઢાકી દે છે તે ઉચિત
 યત્ન નથી તે માટે પૂરતો ખ્યાલ રાખવો

૩. મોટા મોટા ઘાંટા પાડી ખીજના ચૈત્યવંદનને ખડેલ પહોંચાડવી નહિ પણ ધીમા અવાજે ખેલવાનો અભ્યાસ રાખવો.

૪. દહેરાસરમાં પૂજા કરવા માટે રાખેલ કપડાએ કેટલાક શરીરનો પસીનો તથા નાકનો શ્વેશ્મ સાફ કરે છે. તેવા હાથથી તથા ગંદા કપડાથી પૂજા કરવામાં આશાતના થાય છે. તેનો પણ દરેકે ખાસ ખ્યાલ રાખવો.

૫. પૂજા કરતી વખતે રૂમાલ રાખવામાં આવે છે. તેના આઠ પડ થતા નથી, માટે ખેસ રાખવો. ખેસના આઠ પડ કરી નાસિકા ઉપર ખાંધવા. નાસિકા ખુટ્ટી રાખવી નહિ. નાસિકાની દુર્ગંધ પ્રભુ ઉપર જવાથી આશાતના થાય છે.

૬. કેટલાક લોકો માત્ર શોખને ખાતર ગંભીરક પહેરીને પૂજા કરે છે તે ઠીક ન કહેવાય. પૂજામાં માત્ર બે કપડા રાખવાના છે. (માંદગીના કારણે કોઈ ગંભીરક રાખી પૂજા કરે એ જુદી વાત છે.)

૭. પૂજા કરવાના કપડાથી શરીર સાફ કરવું નહિ, પણ તેને માટે જુદો ટુવાલ રાખવો.

૮. પહેલા દ્રવ્યપૂજા (અંગપૂજા) કર્યા પછી ચૈત્યવંદન-રૂપ ભાવપૂજા કરવી.

૯. સમય ઓછો હોય તો થોડા જ ભગવાનને પૂજા કરવી પરંતુ જેમ ગમે તે જગ્યાએ પૂજા કરી વેડ ઉતારવા જેવું કરવું નહિ.

૧૦ વા-સંચાર વિગેરે થવાની તૈયારીમા તરત જ દહેરા-સર બહાર નીકળી જવું.

૧૧. દહેરાસગ્ગમા ત્રણ પ્રદક્ષિણા, દર્શન, જ્ઞાન અને ચારિત્ર એ રત્નત્રયીને પ્રાપ્ત કરી ચોરાસી લાંબ યોનિના ફેરા ટાળવા માટે દેવાય છે દોડધામ કરી નીચું જોયા વિના પ્રદક્ષિણા દેવાથી જીવોની હિસા થઈ જાય છે અને તેથી ફેરા ઓછા થવાને બદલે અધિક ન થઈ જાય તે માટે બહુ જ ઉપયોગ-પૂર્વક નીચે જોઈને પ્રદક્ષિણા આપવી

સાત પ્રકારની શુદ્ધિ

અગ વસન મન ભૂમિકા, પૂજેપગરણ સાર,
ન્યાય દ્રવ્ય વિધિશુદ્ધતા, શુદ્ધિ સાત પ્રકાર.

૧ અગશુદ્ધિ—શરીર બરાબર શુદ્ધ થઈ રહે એટલા માપસર અગ્નિ જળથી સ્નાન કરીને ઠેરા રૂમાલથી શરીરને બરાબર લૂછવું. તથા ન્હાવાનું પાણી ઢોળતા જીવ-જન્તુની વિરાધના ન થાય એ ધ્યાનમા રાખવું.

૨ વસ્ત્રશુદ્ધિ—પૂજા માટે પુરુષોએ જે વસ્ત્ર અને સ્ત્રી-ઓએ ત્રણ વસ્ત્ર તથા રૂમાલ રાખવો પૂજા માટેના વસ્ત્રો મુખ્યતયા સફેદ, કાઠ્યા કે બગડ્યા વગરના તથા સાધ્યા વિનાના રાખવા એ વસ્ત્રો રેશમી હોય તો પણ હ મેશા ધોવા જોઈએ. તથા સુગંધિત પદાર્થોથી વાસિત કરવા જોઈએ. પૂજાના કપડા પહેરીને વગર ન્હાયેલાને કે અશુદ્ધ વસ્ત્રવાળાને અડવું નહિં.

૩ મનશુદ્ધિ—જેમ બને તેમ મનને પૂજામા સ્થિર

રાખવું. તથા સંસારના રગડા-ઝગડાને અને ખટપટને બૂલી જવા. ખોટા વિચારમાં મનને પરોવવું નહિ.

૪ ભૂમિશુદ્ધિ—દહેરાસરમાં કાળે (કચરો) ધરાખર લીધો કે કેમ? તે જોવું. પૂજના ઉપકરણો (સાધનો) લેવા મૂકવાની જગ્યા પણ જેમ અને તેમ શુદ્ધ રાખવી. તેમ જીવા-કુલ ન હોય તે માટે ધ્યાન રાખવું.

૫ ઉપકરણશુદ્ધિ—પૂજના જોઈતા ઉપકરણો કેસર-સુખડ-પુષ્પ-ધૂપ-અગરબત્તી-દીપક-ચોખા-ફળ-નૈવેદ્ય વિગેરે જેમ અને તેમ જાચી જાતિના તેમજ શક્તિ હોય તો પોતાના ઘરના જ વાપરવા. કળશ, ધૂપધાણા, ફાનસ, અંગલુંછણા વિગેરે સાધનો ખૂબ ઉજળા, ચકચકાટ રાખવા. જેમ ઉપકરણની શુદ્ધિ વધારે તેમ આહ્વાદ વધારે આવશે અને ભાવની વૃદ્ધિ પણ વધારે આવશે.

૬ દ્રવ્યશુદ્ધિ—જિનપૂજ આદિ શુભ કાર્યમાં વપરાતું દ્રવ્ય જો ન્યાયથી પેદા કરેલું હોય તો તે શુદ્ધ દ્રવ્ય (ધન)-દ્વારા ભાવની ખડું જ વૃદ્ધિ સાથે નિર્માળતા રહે છે.

૭ વિધિશુદ્ધિ—સ્નાન કરીને શુદ્ધ ઉજળા વસ્ત્ર પહેરી પૂજના ઉપકરણો લઈ શુભ ભાવના ભાવતા જિનમંદિરે જવું. રસ્તામાં કોઈ અશુદ્ધ વસ્તુનો સ્પર્શ ન થઈ જાય તેમ રસ્તામાં કોઈ સંસારી બ્યાપાર-ખટપટમાં ન પડાય એ ધ્યાનમાં રાખવું તેમ ચામડાના પગરખા(જોડા) આદિ પહેરવા નહિ.

શ્રી જિનમંદિરમાં પ્રવેશનો વિધિ.

દહેરાસરમાં પેસતાં પ્રથમ “ નિરિસહિ ” કહેવી, છટેથી

પ્રભુતું મુખ જોતા જો હાથ લેગા કરી મસ્તકે લગાડી “ નમો જિણાણું ” બોલવું. જ્યાં પ્રદક્ષિણા ફરી શકાય ત્યાં ત્રણ પ્રદક્ષિણા દેવી. પ્રદક્ષિણા ફરતા અને કર્યા પછી હહેરાસરમાથી આશા-તના ટાળવા બનતું કરવું. પછી મૂળનાયક સન્મુખ જઈ સ્તુતિના શ્લોકો બોલવા. પુરુષોએ પ્રભુની જમણી બાજુ અને સ્ત્રીઓએ ડાબી બાજુએ ઊભા રહેવું. સ્તુતિ બોલતી વખતે પોતાનું અર્ધું અંગ નમાવવું. પૂજા કરનારે પોતાના કપાળમા, ગળે, છાતીએ અને નાભિએ એમ ચાર તિલક કરવા. પછી બીજી વખત “ નિસ્સહી ” કહી દ્રવ્ય પૂજામા જોડાવવું. દ્રવ્ય પૂજા કર્યાબાદ ત્રીજી “ નિસ્સહી ” કહી ભાવપૂજા એટલે ચૈત્યવંદન કરવું.

શ્રી અષ્ટપ્રકારી પૂજાનો ક્રમ.

અષ્ટપ્રકારી પૂજા એટલે આઠ પ્રકારોથી શ્રી જિનેશ્વર દેવની પૂજા કરવી એ આઠ પ્રકારોમા પહેલા ત્રણ પ્રકારની પૂજાને અંગપૂજા કહેવાય છે, કારણ કે તે પૂજા પ્રભુના અંગને સ્પર્શ કરીને કરવાની હોવાથી તેને અંગપૂજા કહેવાય છે.

જેને શરીરમાથી રસી ઝરતી હોય તેણે અંગપૂજા પોતાના અંદન-પુષ્પ આદિથી બીજા પાસે કરાવવી અથવા પૂજા તથા ભાવપૂજા પોતે કરવી.

જલપૂજા-પ્રથમ પચામૃતથી (દધિ, દહીં, સાકર, ઘી અને પાણી લેગા કરીને) શ્રી જિનપ્રતિમા આદિને નહવણ કરી પછી ચોકખા પાણીથી નહવણ કરવું. ત્રણ અંગલુછણા પોતાના હાથે જ બહુમાનપૂર્વક કરવા. અંગલુછણા સારામા સારી ઊંચી મલમલના રાખવા.

૧. જલપૂજના દુહા.

*જલપૂજા જુગતે કરો, મેલ અનાદિ વિનાશ;
જલપૂજા ફલ મુજ હજો, માંગો એમ પ્રભુ પાસ. ૧
જ્ઞાન કલશ ભરી આત્મા, સમતા રસ ભરપૂર;
શ્રી જિનને નવરાવતાં, કર્મ હોય ચકચૂર. ૨

મેરુશિખર નવરાવે, હો સુરપતિ મેરુશિખર૦
જન્મકાળ જિનવરજીકો જાણી, પંચ રૂપ કરી આવે ભાવે;
હો સુરપતિ મેરુશિખર૦ ૧

રતન પ્રમુખ અડ જાતિના કળશા, ઔષધિ ચૂરણ મીલાવે,
ખીરસમુદ્ર તીર્થોદક આણી, રનાત્ર કરી ગુણ ગાવે;
હો સુરપતિ૦ ૨

એણીપરે જિનપ્રતિમાઠો નહવણ કરી, યોધિખીજ માનુ પાવે,
અનુક્રમે ગુણ રતનાકરું ફેરસી, જિન ઉત્તમ પદ પાવે.
હો સુરપતિ૦ ૩

રાગ. માલકોશ

આનંદ ભર નહવણ કરી જિનચંદ,
કંચન રતન કળશ જલ ભરકે, મહકે બરાસ 'સુગંધ';
સુરંગિરિ ઉપર સુરપતિ સઘળે, પૂજો ત્રિભુવન ઇંદ.

આનંદ૦ ૧

* ઑં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મજરામૃત્યુનિવાર-
ણાય શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલં યજ્ઞમહે સ્વાહા. (જે પૂજા હોય તેનું
નામ બદલી આ મંત્ર બોલવો.)

શ્રાવક તિમ જિન ન્હવણ કરીને, કાટે કલિમલ ફેડ;
આતમ નિર્મલ સખ અઘ ટારી, અરિહત રૂપ અમંદ.

આનંદ ૦ ૨

૨ ચંદનપૂજાનો દુહો.

શીતલ શુભ જોડમા રઘો, શીતલ પ્રભુમુખરંગ;
આત્મ શીતલ કરવા ભણી, પૂજો અરિહા અંગ ૩
કેશર, ખરાસ, સુખક વિગેરેથી વિવેપન પૂજા કરવી. નવ
અંગે તિલક કરવા. પૂજા કરતા નખ કેશરમા જોળાય નહિ,
અને પ્રભુને અઠે નહિ તથા કેશરના છાટા પડે નહિ એ
ધ્યાનમા રાખવું. પૂજા મોનપણે કરવી. દોહરો જોલી રઘા પછી
અંગે તિલક કરવું.

નવ અંગપૂજાના દુહો

જળ ભરી સપુટ પત્રમા, યુગલિક નર પૂજંત,
ઋષભ ચગ્ધ અગૂઠે, દાયક ભવજલ અંત ૧

(પ્રભુના જમણા ડાળા અગૂઠે તિલક કરવું)

જાતુ બળે કાકિસગ્ગ રઘા, વિચર્યાં દેશ વિદેશ,
ખડા ખડા કેવળ ભણું, પૂજો જાતુ નરેશ ૨

(જમણા તથા ડાળા ડીંચણે તિલક કરવું)

લોકાતિક વચને દગી, વચ્ચા વરચી દાન,
કર કાટે પ્રભુ પૂજના, પૂજો ભવિ બહુમાન. ૩

(જમણા ડાળા કાટે તિલક કરવું)

માન ગયું દોય અંશથી, દેખી વીર્ય અનંત;
ભુજાખળે ભવજલા તર્યા, પૂજે ખંધ મહંત. ૪

(જમણા ડાળા ખલે તિલક કરવું.)

સિદ્ધશિલા ગુણ ઉજળી, લોકાંતે ભગવંત;
વસિયા તેણે કારણ ભવી, શિરશિખા પૂજંત. ૫

(મસ્તક શિખાએ તિલક કરવું.)

તીર્થેકર પદ પુન્યથી, ત્રિભુવન જન સેવંત;
ત્રિભુવન તિલક સમા પ્રભુ, ભાલ તિલક જ્યવંત. ૬

(કપાલમાં તિલક કરવું.)

સોલ પહોર પ્રભુ દેશના, કંઠે વિવર વર્તુલ;
મધુર ધ્વનિ સુરનર સુણે, તિણે ગળે તિલક અમૂલ. ૭

(કંઠે તિલક કરવું.)

હૃદય કમળ ઉપશમ બળે, બાળ્યા રાગ ને રોષ;
હિમ દહે વન ખંડને, હૃદય તિલક સંતોષ. ૮

(છાતીએ તિલક કરવું.)

રતનત્રયી ગુણ ઉજળી, સકલ સુગુણ વિશરામ;
નાભિ કમલની પૂજના, કરતાં અવિચલ ધામ. ૯

(નાભિએ (ડુટી) તિલક કરવું.)

ઉપદેશક નવ તત્ત્વના, તેણે નવ અંગ જિણિંદ;
પૂજે બહુવિધ રાગશું, કહે શુભવીર સુર્ણિંદ. ૧૦

૩ પુષ્પપૂજનો દુહો.

સુરસિં અખંડ કુસુમ ગ્રહી, પૂજે ગત સતાપ;
સુમજતુ ભવ્યજ પરે, કરીએ સમકિત છાપ. ૩
(સરસ સુગધીવાળા અને અખંડ પુષ્પો ચઢાવવા. નીચે
પડેલ પુષ્પ ચઢાવવા નહિ.)

૪ ધૂપપૂજનો દુહો.

ધ્યાન' ઘટા પ્રગટાવીએ, વામ નયન જિન ધૂપ,
મિલેછત્ત દુર્ગધ' હૂંરે ટળે, પ્રગટે આત્મસ્વરૂપ. ૪
(ગભારાની બહાર પ્રભુની ડાબી બાજુએ ઊભા રહી ધૂપ
કરવો.)

૫ દીપકપૂજનો દુહો.

દ્રવ્ય' દીપ સુવિવેકથી, કરતા દુખ હોય ક્ષૌંક,
ભાવ' પ્રદીપ પ્રગટ હુએ, ભામિત' લોકલોક. ૫
(પ્રભુની જમણી બાજુ ઊભા રહી દીપક પૂજી કરવી.)

૬ અક્ષતપૂજનો દુહો.

શુદ્ધ અખંડ અક્ષત ગ્રહી, ન દાવત' વિશાલ,
પૂરી પ્રભુ સન્મુખે' રહો, ટાળી' સંકેળ જન્મજ. ૬
(અખંડ' એવાખાવડે' સાદો અગર' ન દાવત' સાથીયો કરવો.)

સાથીયો કરતી વખતે બોલવાના દુહા.

ચિહ્ન' ગતિ જમણ સ સારમા, જન્મ મરણ જ નાલ,
અદ્ધ કર્મ નિવારવા, માર્ગે મોક્ષ ફળ સાર. ૧

અક્ષત પૂજા કરતા થકા, સફળ કરું અવતાર;
ફલ માંગું પ્રભુ આગલે, તાર તાર મુજ તાર. ૨
દર્શન જ્ઞાન ચારિત્રના, આરાધનથી સાર;
સિદ્ધશિલાની ઉપરે, હો મુજ વાસ શ્રીકાર. ૩

૭ નૈવેદ્યપૂજાનો દુહો.

અણ્ણાહારી પદ મેં કર્યા, વિગ્રહ ગર્ધય અનંત;
દૂર કરી તે દીછયે, અણ્ણાહારી શિવ સંત. ૭
(સાકર, પતાસા, ઉત્તમ મીઠાઈ વિગેરે નૈવેદ્ય સાથિયા
પર મૂકવું.)

૮ ફલપૂજાનો દુહો.

ઈંદ્રાદિક પૂજા લણી, ફલ લાવે ધરી રાગ;
પુરુષોત્તમ પૂજી કરી, માંગે શિવફલ ત્યાગ. ૮
(ખદામ, સોપારી, શ્રીફળ અને પાકા ફળો સિદ્ધશિલા
ઉપર મૂકવા.)

આ રીતે અષ્ટપ્રકારી પૂજા કર્યા બાદ ચામર વિગેરેથી
પૂજા કરવી.

ચામર પૂજાનો દુહો.

મે બાળુ ચામર ઢાળે, એક આગળ વળ ઉલાળે;
જઈ મેરુ ધરી ઉત્સંગે, ઇન્દ્ર ચોસઠ મલીયા રંગે,
પ્રભુ પાસનું મુખડું જોવા, લંબોલવના પાતિક જોવા.

ખંડ ૭ મો

પંચપ્રતિક્રમણાદિ સૂત્રો.

૧ નવકાર મહામત્ર.

નમો અરિહતાણું. ૧ નમો સિદ્ધાણું. ૨ નમો આયરિ-
યાણું ૩ નમો ઉવજ્જાયાણું. ૪ નમો લોચે સંવસાહૂણું. ૫
એસો પચનમુક્ષારો ૬ સંવપાવપ્પણાસણો. ૭ મંગલાણું ચ
સંવેસિ ૮ પઠમ હવધ મગલ ૯

૨ પંચિદિઅ.

પ ચિ દિઅસંવરણો, તહ નવવિહ બલચેરગુત્તિધરો, ચઉવિહ
કસાયમુક્ષો, ઇઅ અઠારસણુલેહિ સંબુતો. ૧ પચમહંવચ-
બુત્તો, પંચવિહાચારપાલણુસમત્થો, પચસમિચ્છો તિગુત્તો છત્તી-
સણુણો શુર મજ્જ ૨

૩ ખમાસમણ. (પ્રણિપાત સૂત્ર)

ઇમજામિ ખમાસમણો વદિઉ, બવણિજ્જમચે નિસીહિ-
આચે મત્થચેણુ વદામિ

૪ સુગુરુને શાતા-સુખપૃચ્છા.

ઇમજકાર સુહરાઈ સુહદેવસિ, સુખતપ ચરીરનિરાબાધ,

સુખસંજમયાત્રા નિર્વહો છોજી ? સ્વામી શાતા છેજી ? ભાત-
પાણીનો લાભ દેજોજી.

૫ ઇરિયાવહિયં.

ઇન્દ્રિયાકારેણ સંદિસહ લગવન્ ! ઇરિયાવહિયં પઠિષ્ઠમામિ ?
ઇન્દ્રિયં. ઇન્દ્રિયામિ પઠિષ્ઠમિઉં. ૧ ઇરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ.
૨ ગમણાગમણે, ૩ પાણુક્રમણે, ખીયક્રમણે, હરિયક્રમણે,
ઓસા-ઉત્તિંગ-પણુગ-દગ-મટ્ટી-મક્કડાસંતાણા સંક્રમણે. ૪ જે
એ જીવા વિરાહિયા. ૫ એગિંદ્રિયા, એઈંદ્રિયા, તેઈંદ્રિયા, ચઉ-
રિંદ્રિયા, પંચિંદ્રિયા, ૬ અલિકૃયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઈયા,
સંઘદૃયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્વિયા, ઠાણાઓ ઠાણું
સંકામિઆ, જીવિયાઓ વવરોવિયા, તસ્સ મિન્દ્રિયામિ દુક્કડં. ૭

૬ તસ્સ ઉત્તરી.

તસ્સ ઉત્તરીકરણેણું, પાયચ્છિત્તકરણેણું, વિસોહીકરણેણું,
વિસદ્ધીકરણેણું, પાવાણું કમ્માણું નિગ્ધાયણુઠાએ, ઠામિ
કાઉસગ્ગં. ૮

૭ અન્નતથ ઊસસિએણું.

અન્નતથ ઊસસિએણું. નીસસિએણું, ખાસિએણું છીએણું,
જંભાઈએણું, ઉડુએણું. વાયનિસગ્ગેણું, ભમલીએ, પિત્તસુન્દ્રાએ.
૧ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુ-
મેહિં દિક્કિસંચાલેહિં. ૨ એવમાઈએહિં, આગારેહિં, અભગ્ગો,
અવિરાહિયો, હુન્ન મે કાઉસગ્ગો. ૩ જાવ અરિહંતાણું
લગવંતાણું નમુક્કારેણું ન પારેમિ. ૪ તાવ કાયં ઠાણેણું
મોણેણું ઝાણેણું અપ્પાણું વૈસિરામિ. ૫

૮ લોગસ્સ. (નામસ્તવ)

૧લોગસ્સ ઉત્તમેચગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણે; અરિહંતે
કિત્તધસ્સ, ચઉનીચપિ કેવલી ૧ ઉસમમજ્જિયા ચ વહે,
સંભવમણિણુદણુ ચ સુમધં ચ; પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણું ચ
ચંદ્રપ્પહં વહે ૨ મુવિહિ ચ પુષ્કલતં, સ્ત્રીયત્ત સિન્નજંસ
વાસુપુન્નજં ચ; વિમલમણુતં ચ જિણુ, ધમ્મ મતિ ચ વદામિ.
૩ કુથું અર્ચં ચ મહિ, વહે મુણિસુન્વયં નમિજિણું ચ, વંદામિ
રિક્કનેમિં, પાસં તહ વદ્દમાણું ચ. ૪ જોવં મજ્જે અભિથુઆ,
વિહુયરયમલા પટ્ટીણુજરમરણા; ચઉવીસંપિ જિણુવરા, તિત્થયરા
મે પસીયતુ ૫ કિત્તિય-વદ્ધિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા
સિદ્ધા, આરુગ્ગ યોહિલાલ, સમાહિવરમુત્તમં દિંતુ ૬ ચહેસુ
નિમ્મલયરા, આધરયેસુ અહિયં પયામયરા, સાગરવરગંભીરા,
સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિત્તંતુ, ૭

૯ કરેમિ ભતે સૂત્ર.

કરેમિ ભતે ! સામાધય સાવજ્જ લોગ પચ્ચપ્પામિ.
ભવ નિયમં પન્નુવાસામિ દુવિહ તિવિહેણુ મણેણુ વાયાએ
દાએણુ, ન કરેમિ, ન દારવેમિ, તસ્ય ભતે પરિલ્લભામિ,
નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણું વોમ્મિગમિ.

૧ લોગસ્સને જાને,
સૌએ આ સૂત્ર શીખી
લોગસ્સ ન દારે ...

જળુતા એ અવિધિ છે માટે
લોગસ્સ આવડેના દોષ

૧૦ સામાર્થ્યવયનુત્તો.

(સામાયિક પારવાનું સૂત્ર)

સામાર્થ્યવયનુત્તો, જાવ મણે હોઈ નિયમસંનુત્તો; છિન્નર્થ
અસુહં કર્મનં, સામાર્થ્ય જતિઆ વારા. ૧ સામાર્થ્યમિ ઉ
કચ્છે, સમણે ધવ સાવચો હવર્થ જમ્હા; એચ્છે કારણેણું,
બહુસો સામાર્થ્ય કુજ્જ, ૨ સામાયિક વિધિએ લીધું, વિધિએ
ખાચું, વિધિ કરતાં જે કોઈ અવિધિ હુચ્છો હોય, તે સવિ
હું મન-વચન-કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુષ્કંડ.

૧૧ જગચિંતામણી.

ધંચાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ચૈત્યવંદન કરું ? ધંચં

જગચિંતામણી જગનાહ જગગુરુ જગરખખણ, જગખંધવ
જગસત્યવાહ, જગભાવવિઅખખણ; અઠ્ઠાવયસંઠવિઅરૂવ, કર્મમઠું-
વિણાસણ, ચઉવીસંપિ જિણુવર જયંતુ, અપ્પહિહયસાસણ. ૧

કર્મભૂમિહિં કર્મભૂમિહિં, પઠમ સંઘયણિ, ઉલ્લોસય
સંતરિસય, જિણુવરાણ વિહરંત લખલખ, નવકોડિહિં કેવલીણ,
કોડિ સહસ્સ નવ સાહુ ગમ્મધ, સંપધ જિણુવર વીસ મુણિ,
ખિહું કોડિહિં વરનાણ, સમણહ કોડિ સહસ્સ દુઅ, થુણિ-
જજધ નિચ્ચ વિહાણિ. ૨

જયઉ સામિય જયઉ સામિય, રિસહ સત્તુંજિ, ઉન્નિજંત
પહુ નેમિજિણ, જયઉ વીર સચ્ચઉરિમંડણ, ભરૂઅચ્છહિં
મુણિસુન્વય; મુહરીપાસ દુહદુરિયખંડણ, અવરવિદેહિં તિત્થ-

યરા, ચિહ્નં દિસિ વિદિસિ જિં કેવિ, તીઆણાગયસંપદય,
વંદું જિણુ સંવેવિ. ૩

સત્તાણુવધં સહસ્સા, લખખા છપ્પત્ત અઠ્ઠ કોઠિણો; બત્તિ-
સય બાસિઆઈ, તિઅલોએ ચેઇએ વંદે ૪ પનરસ કોઠિ
સયાઈ, કોઠિ બાયાલ લખખ અહવન્ના, છત્તીસ સહસ્સ અમિઈ,
સાસયભિંબાઈ પણુમામિ. ૫

૧૨ જ કિંચિ.

જ કિંચિ નામતિથં, સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ, નઈ
જિણુભિંબાઈ, તાઈ સંવાઈ વદામિ. ૧.

૧૩ નમુત્થુણુ (શકંસ્તવ.)

નમુત્થુણું અરિહ તાણું ભગવ તાણું ૧ આઈગરાણું તિત્થ-
યરાણું ' સય સબુદ્ધાણુ ૨ પુરિસુત્તમાણુ, પુરિસસીહાણુ,
પુરિસવરપુઠરીયાણુ, પુરિસવરગ ધહ્મત્થીણુ ૩ લોગુત્તમાણું,
લોગનાહાણું લોગહિયાણું, લોગપદવાણુ, લોગપન્નેઅગરાણું.
૪ અભયદયાણુ, ચખ્ખુદયાણું, મગ્ગદયાણુ, સરણુદયાણુ, બોહિ-
દયાણું ૫ ધમ્મદયાણું, ધમ્મદેસીયાણુ, ધમ્મનાયગાણુ, ધમ્મ-
સારહીણુ, ધમ્મવરયાઉર તચ્છવટ્ઠીણું ૬ અપ્પહિહયવરનાણુ-
દ સણુધરાણુ, વિયદ્દછંડમાણુ. ૭ જિણુણું બવયાણું, તિન્નાણું
તારયાણું, બુદ્ધાણુ બોહયાણું, સુત્તાણુ મોઅગાણું. ૮ મંવન્નૂણું
સંવદરિસીણુ, [સવમયલમરુઅમણુ તમખખય-મંવા-બાહમ-
પુણુરવિત્તિ, સિદ્ધિગઈ નામપેયં, ઠાણું સંપત્તાણુ નમો જિણુણુ,
જિયક્કયાણુ ૯

જે અ અર્ધઆ સિદ્ધા, જે અ ભવિસ્સંતિષ્ઠાગચે કાલે,
સંપદ અ વટમાણા, સંવે તિવિહેણુ વંદામિ. ૧૦

૧૪ જાવંતિ ચેધઆધં.

જાવંતિ ચેધઆધં, ઉડે અ અહે અ તિરિયલોએ અ;
સંવાઈ તાઈ વંદે, ઇહ સંતો તત્થ સંતાઈ. ૧

૧૫ જાવંત કેવિ સ્સાહૂ.

જાવંત કેવિ સ્સાહૂ, ભરહેરવયમહાવિદેહે અ; સંવેસિં તેસિં
પણુઓ, તિવિહેણુ તિદંડવિરયાણુ. ૧

૧૬ પરમેષિ નમસ્સગર.

નમોડહંત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ

૧૭ ઉવસગ્ગહરં સ્તોત્ર.

ઉવસગ્ગહરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્મઘણુમુદ્ધં; વિસહર-
વિસનિત્તાસં, મંગલકલ્લાણુઆવાસં. ૧ વિસહરકુલિંગમંતં, કંઠે
ધારેઈ જો સયા મણુઓ, તસ્સ ગહરોગમારી. હુદ્દજરા જંતિ
ઉવસામં. ૨ ચિદ્ધઉ દૂરે સંતો, તુજ્ઞ પણુઓ વિ બહુકલ્લો
હોઈ; નરતિરિએસુ વિ જીવા, પાવંતિ ન દુખખદોગચં. ૩
તુહ સમ્મત્તે લધ્ધે, ચિંતામણિકપ્પયાવખ્ખહિએ; પાવંતિ
અવિગ્ધેણુ, જીવા અયરામરં ઠાણુ. ૪ ઇઅ સંથુઓ મહાયસ !
ભત્તિખ્ખરનિખ્ખરેણુ હિયએણુ, તા દેવ દિજ્જ યોહિં, ભવે
ભવે પાસ જિણુચંદ ! ૫

૧૮ જય વીયરાય.

જય વીયરાય જગગુરુ, હોઉ મમં તુહ પલાવચો! ભયવં,
ભવનિવેચો મગ્ગાણુસારિયા ઇદ્દલસિદ્ધી ૧ લોગવિરુદ્ધચાચો,
ગુરુજણુપૂઆ પરત્યકરણું ચ, સુહગુરુજેગો તંવયણ, સેવણા-
ભવમખ ઠા ૨ વાગિજઈ જઈવિ નિઆણ, બ ધણું વીયરાય
તુહ સમચો, તહવિ મમ હુજજ સેવા, ભવે ભવે તુમહ ચલ-
ણાણું. ૩ હુકખખખચો કમખખચો, સમાહિમરણું ચ બોહિલાભો
અ, સ પજજઉ મહ ચેઅં, તુહ નાહ પણામકરણેણ. ૪ સર્વ-
મંગલમાગલ્યં, સર્વકલ્યાણકારણમ્, પ્રધાન મર્વધર્માણા, જૈન
જયતિ શાસનમ્ ૫

૧૯ અરિહતચેઈયાણું. (ચૈત્યસ્તવ)

અરિહતચેઈયાણ, કહેમિ કાઉસ્સગ્ગં ૧ વદણવત્તિયાચે,
પૂઅણવત્તિયાચે, સક્કારવત્તિયાચે, સમ્માણવત્તિયાચે, બોહિ-
લાભવત્તિયાચે, નિરુવસગ્ગવત્તિયાચે.. ૨ સદ્ધાચે, મેહાચે,
ધિઈચે, ધારણાચે, અણુપેહાચે વર્ઠમાણીચે, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ૩

૨૦ કલ્લાણુકદની સ્તુતિ.

કલ્લાણુકદ પદમ જિણ્ણિદ, સંતિં તચો નેમિજિણ્ણું સુર્ણિદં,
પાસ પયાસં સુગુણ્ણિણાણું, ભત્તીઈ વદે સિરિવદ્ધમાણ ૧
અપારસ મારસમુદ્ધાર, પત્તા સિવ દિતુ સુર્ણસારં, સંવે
જિણ્ણુદા સુગવિદવદા, કલ્લાણુવદ્ધીણુવિસાલકંદા. ૨ નિંવાણુમગ્ગે
વરતણુકખ, પણાસિયાસેસ-કુવાઈદખં; મય જિણ્ણાણુ સરણું
બુહાણુ, નમામિ નિચ્ચં તિજગખ્પહાણુ. ૩ કુહિંદુગોદ્ધીરણુ-

સારવત્રા, સરોજહૃત્યા કમલે નિસન્ના; વાગ્નેસિરી પુત્રયવગ્ન-
હૃત્યા, સુહાય સા અમ્હ સયા પસત્યા. ૪

૨૧ સંસારદાવાની સ્તુતિ.

સંસારદાવાનલ-દાહનીરં, સંમોહધુત્તીહરણે સમીરં; માયાર-
સાદારણુ-સારસીરં, નમામિ વીરં ગિરિસારધીરં. ૧ લાવાવનામ-
સુરદાનવમાનવેન, ચુલાવિલોલકમલાવલિમાલિતાનિ; સંપૂરિતાલિ-
નતલોકસમીહિતાનિ, કામં નમામિ જિનરાજ ! પદાનિ તાનિ. ૨
બોધાગાધં સુપદપદવી નીરપૂરાલિરામં, છવાહિંસાવિરલલહરી-
સંગમાગાહદેહં; ચુલાવેલં ગુરુગમમણિસંકુલં દૂરપારં, સારં
વીરાગમજલનિધિં, સાદરં સાધુ સેવે. ૩ આમૂલાલોલધૂત્તી-ખડુલ-
પરિમલાલીલલોલાલિમાલા, ઝંકારારાવસારામલદલકમલા-ગારભૂમિ-
નિવાસે; છાયાસંભારસારે વરકમલકરે તારહારાલિરામે, વાણી-
સંદોહદેહે લવવિરહવરં દેહિ મે દેવિ ! સારં. ૪

૨૨ પુખ્ખરવરદી. (શ્રુતસ્તવ)

પુખ્ખરવરદીવડ્ઠે, ધાયઈસંડે અ જંબુદીવે અ; ભરહેરવય-
વિદેહે, ધર્મમાર્ધગરે નમંસામિ. ૧ તમતિમિરપડલવિદ્ધં-સણુસ
સુરગણુનરિંદમહિયસસ; સીમાધરસસ વંદે, પથ્થેડિઅમોહબલસસ.
૨ બર્ધજરામરણુસોગ-પણુસણુસસ, કલ્લાણુપુખ્ખલવિસાલ-સુહા-
વહસસ; કે દેવદાણુવનરિંદ-ગણુચિઅસસ, ધર્મસસ સારમુવલખ
કરે પમાયં ? ૩ સિદ્ધે લો પયચો ણુમો જિણુમચે, નંદી સયા
સંજમે; દેવં-નાગ-સુવત્ત-કિન્નરગણુ-સસજ્જુઅલાવચિઅચે; લોગો
જત્ય પધકિંચો જગમિણું, તેલુકમચ્યાસુરં, ધર્મો વડ્ઠઉ

સાસઓ વિજયઓ, ધમ્મુત્તરં વડુંઉ. ૪ સુઅસ્સ ભગવઓ,
કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ વદ્ધણવત્તિયાઓ

૨૩ સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું. (સિદ્ધસ્તવ)

સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું, પારગયાણું પરપરગયાણું; લોઅગ્ગમુવ-
ગયાણું, નમો સયા સંવસિદ્ધાણું. ૧ જો દેવાણુ વિ દેવો,
જં દેવા પંજલી નમંસંતિ, તં દેવદેવમહિઅં, સિરસા વંદે
મહાવીરં. ૨ ઈક્કોવિ નમુક્કારો, જિણુવરવસહસ્સ વદ્ધમાણુસ્સ;
સ સારસાગરાઓ, તારેઈ નર વ નારિં વા ડ ઉન્નિજ તસેલસિહરે,
દિખ્ખા નાણું નિસીહિઆ જસ્સ, ત ધમ્મચક્કવટ્ટિ, અરિહંનેમિ
નમસામિ. ૪ ચત્તારિ અહુ દસ દોય, વંદિયા જિણુવરા
ચઉંવીસ, પરમહુનિક્કિઅહા, મિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ પ

૨૪ વેયાવચ્ચગરાણું.

વેયાવચ્ચગરાણું, સંતિગરાણું; સમ્મદિટ્ઠિસમાહિગરાણું,
કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નતય,

૨૫ ભગવાનાદિ વંદન.

ભગવાનહં, આચાર્યહં, ઉપાધ્યાયહં, સર્વસાધુહં.

૨૬ દેવસિઅ પક્કિમણે કાઉ.

ઈન્ધાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્ ! દેવસિઅપકિમણે કાઉ ?
ઈવજં સંવસ્સવિ દેવસિઅ દુનિયંતિઅ દુખમામિઅ દુનિયકિઅ,
તસ્સ મિરછામિ દુક્કહં,

૨૭ ઇન્દ્રિયામિ ઠામિ.

ઇન્દ્રિયામિ ઠામિ કાઉસગ્ગં. ને મે દેવસિયો અધ્યારો
કયો, કાઈયો વાઈયો માણસિયો, ઉસ્યુત્તો, ઉસમગ્ગો, અકપ્પો,
અકરણિજ્જો, દુજ્જાઓ દુવિચિંતિયો, અણુયારો, અણિચ્છિ-
અન્વો, અસાવગપાઉગ્ગો, નાણે દંસણે ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ
સામાઈએ તિણ્ડં શુત્તીણું, ચઉણ્ડં કસાયાણું, પંચણ્ડમણ્ણુ-
વ્વયાણું, તિણ્ડં શુણ્ણવયાણું, ચઉણ્ડં સિખખાવયાણું,
ખારસવિહસસ સાવગધમ્મસસ, જં ખંડિયં જં વિરાહિયં
તસસ મિન્દ્રિયામિ દુક્કડં.

૨૮ નાણુંમિ

૧ નાણુંમિ દંસણુંમિ અ, ચરણુંમિ તવંમિ તહય વીરિયંમિ;
આચરણું આચારો, ઇઅ એસો પંચહા ભણિયો. ૧ કાલે વિણુએ
અહુમાણે, ઉવહાણે તહ અનિન્દવણે; વંજણુ અત્થ તદુભએ,
અહુવિહો નાણુસંચારો. ૨ નિસસંકિઅ નિક્કંખિઅ, નિવિવત્તિગિન્દ્રિયા
અમૂહદિહિ અ; ઉવવુહ ચિરીકરણે, વચ્છલ્લ-પ્પભાવણે અહુ. ૩
પણિહાણુજ્જેગણુત્તો, પંચહિં સમિધહિં તીહિં શુત્તીહિં, એસ
ચરિત્તાચારો, અહુવિહો હોઈ નાયન્વો. ૪ ખારસવિહંમિ વિ તવે,
સખિભંતરખાહિરે કુસલદિહે; અગિલાઈ અણુણવી, નાયન્વો સો
તવાચારો. ૫ અણુસણુમૂણુઅરિયા, વિત્તીસંખેવણું રસચયાઓ.
કાયકિલેસો સંલી—ણ્યાંય, ખજ્જો તવો હોઈ. ૬ પાયચ્છિત્તં
વિણુઓ, વેયાવચ્ચં તહેવ સજ્જાઓ, આણું ઉસમગ્ગોપિં અ,

૧ આ સૂત્રની જગ્યાએ આઠ નવકાર ગણવામાં આવે છે તે પંજી
અવિધિ છે, માટે સૌએ આ સૂત્ર કંઈસ્થ કરી લેવું જોઈએ.

અભિનંતરચો તવો હોઈ ૭ અણિગુહિય-બલવિરિચો, પરક્કમઈ
ને જહુત્તમાઉત્તો, જુજઈઅ જહાથામં, નાયવો વીરિઆયારો ૮

૨૯ સુગુરુ વાંદણાં.*

ધમ્મામિ ખમાસમણો વદિઉ, જવણિન્નચે નિસીહિઆચે,
અણુભણુહ, મે મિઉગ્ગહ, નિસીહિ, અહોકાય કાયસ ક્કાસં,
ખમણિન્નને લે કિલામો અપકિલ તાણું બહુસુલેણુ લે દિવસો
વધક્કંતો, જત્તા લે, જવણિન્નયં ચ લે, ખામેમિ ખમાસમણો
દેવસિઅં વધક્કમ્મ, આવસ્સિઆચે, પડિક્કમામિ ખમાસમ-
ણાણું દેવસિઆચે આસાયણાચે તિત્તીસત્તયરાચે, જ કિચિ
મિન્નથાચે, મણુદુક્કહાચે, વયદુક્કહાચે, કાયદુક્કહાચે, કોહાચે,
માણાચે, માયાચે, લોભાચે, સંવકાલિઆચે, સંવમિન્નછો-
વયારાચે, સંવધમ્માઈક્કમણાચે, આસાયણાચે ને મે અઈયારો
કચો, તસ્સ ખમાસમણો, પડિક્કમામિ નિદ્દામિ ગરિહામિ
અપ્પાણું વોસિરામિ.

* ખીજી વારના વાંદણા દેતી વખતે ‘આવસ્સિઆચે’ એ પદ
નં બોલવું

રાધ પડિક્કમણામા દિવસો વધક્કંતો એ વાક્યને ‘બદલે’ રાઈ
વધક્કંતા બોલવું, પકખી પડિક્કમણામા પખખો વધક્કંતો બોલવું, ચઉં-
માસી પડિક્કમણામા ચઉમાસી વધક્કંતા બોલવું અને મવ્વછરી
પડિક્કમણામા સવ્વછરો વધક્કંતો બોલવું આવી રીતે દેવસી પડિક્ક-
મણામાટે ન્યા ન્યા દેવસિઅ વિગેરે પદો છે ત્યા ત્યા ગાઇ વગેરે
પડિક્કમણામા તે તે પડિક્કમણા મુજમ રાખ્યું વગેરે પાઠ બોલવા.

૩૦ દેવસિચ્ચં આલોઉં.

ધંચ્છાકારેણ સંદ્વિસહ લગવન્ ! દેવસિચ્ચં આલોઉં ?
ધંચ્છં. આલોચ્ચેમિ ને મે દેવસિચ્ચો અધંચ્ચારો.

૩૧ સાત લાખ.

સાત લાખ પૃથ્વીકાય, સાત લાખ અપ્કાય, સાત લાખ
તેઉકાય, સાત લાખ વાઉકાય, દશ લાખ પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય,
ચૌદ લાખ સાધારણ વનસ્પતિકાય, બે લાખ બેઇદ્રિય, બે લાખ
તેઇદ્રિય, બે લાખ ચઉરિંદ્રિય, ચાર લાખ દેવતા, ચાર લાખ
નારકી, ચાર લાખ તિર્યંચ પંચેંદ્રિય, ચૌદ લાખ મનુષ્ય,
એવંકારે ચોરાશી લાખ જીવાયોનિમાંહે મારે જીવે જે કોઈ
જીવ હણ્યો હોય, હણાળ્યો હોય, હણતાં પ્રત્યે અનુમોદો હોય,
તે સર્વે મને વચને કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

૩૨ અઠાર પાપસ્થાનક.

પહેલે પ્રાણાતિપાત, બીજે મૃષાવાદ, ત્રીજે અદત્તાદાન,
ચોથે મૈથુન, પાંચમે પરિગ્રહ, છઠ્ઠે ક્રોધ, સાતમે માન, આઠમે
માયા, નવમે લોભ, દશમે રાગ, અગ્યારમે દ્વેષ, બારમે
કલહ, તેરમે અભ્યાખ્યાન, ચૌદમે પૈશૂન્ય, પંદરમે રતિ અરતિ,
સોલસમે પરપરિવાદ, સત્તરમે માયામૃષાવાદ, અઠારમે મિચ્છાત્વ-
શલ્ય, એ અઠાર પાપસ્થાનકમાંહે મારે જીવે જે કોઈ પાપ
સેળ્યું હોય, સેવરાળ્યું હોય, સેવતાં પ્રત્યે અનુમોદું હોય તે
સર્વે મને વચને કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

૩૩ સંવત્સરવિ.

સંવત્સરવિ ^૧દેવસિચ દુચ્ચિતિય, દુષ્ણસિચ, દુચ્ચિત્થિય
ધંચાકાચેણ સદિસહ ભગવન્ ! ધંચં. તમ્સ મિચ્છામિ દુષ્કંડ.

૩૪ વદિતા (શ્રાદ્ધપ્રતિક્રમણ) સૂત્ર.

વદિતુ સંવત્સરવિ, ધર્માચરિત્તે ચ સંવત્સરવિ ચ;
ધંચામિ પરિણમિહ, સાવગધર્માધર્માચરસ ૧ જે મે વયાધ-
આરે, નાણે તહ દંચણે ચરિત્તે ચ, મુહુમો ચ બાયગે વા,
તં નિ દે તં ચ ગરિહામિ. ૨ દુવિહે પરિગ્ગહંમિ સાવલજે
બહુવિહે ચ આલે, કાગવણે ચ કરણે, પરિણમે દેસિચં
સંવ. ૩ ૪ બહુમિદિચેહિ, ચકિહિં કસાચેહિં અપ્પમત્થેહિં;
રાણેણ વ દોસેણ વ, ત નિ દે તં ચ ગરિહામિ ૪ આગમણે
નિગમણે, દાણે ચકમણે અણાભોગે, અભિચોગે ચ નિચોગે,
પરિણમે દેસિચ સંવં. ૫ સકા-કંખ-વિગિચ્છા, પસસ તહ
સંચયો કુલિગીમુ, સમ્મત્તસધંચારે, પરિણમે ૬ છક્કાયસ-
મારણે, પચણે ચ પચાવણે ચ જે દોસા, અતદ્દા ચ પરદા,
ઉભયદ્દા ચેવ ત નિ દે ૭ પંચગુહમણુવયાણું, ગુણુવયાણું
ચ તિણુકમધંચારે, સિચ્છાણું ચ ચકિણુકં, પરિણમે ૮ પઠમે
અણુવયમિ, દૂત્તગપાણાધવાયવિરધંચો, આયગિચમપ્પસચ્ચે,
ધંચ પમાયપ્પસગેણ. ૯ વહનંધણવિચ્છેચે, અર્ધસારે
સત્તપાણુવુચ્છેચે, પઠમવચસધંચારે, પરિણમે ૧૦ બીચે અણુ-

૧ ગમ્મચ, પખખીય, ચકિમાસીય, સચ્ચગીય જે પ્રતિક્રમણ દાવ
ત્યા તે બોધવુ. વદિતામા પણ એમ જ સમજવુ.

વ્યંમિ, પરિથૂલગઅલિઅવયણુવિરધંઓ, આયરિઅમખપસથે,
 ઇત્ય પમાયખપસંગેણું. ૧૧ સહસા રહસસ દારે, મોસુવએસે
 અ કૂડલેહે અ; ખીઅવયસસઈઆરે, પડિછમે૦ ૧૨ તઇએ
 આણુવ્યંમિ, થૂલગપરદંવહરણુવિરધંઓ; આયરિઅમખપસથે,
 ઇત્ય પમાયખપસંગેણું. ૧૩ તેના હડખઓગે, તખપડિરૂવે
 વિરુદ્ધગમણે અ; કૂડતુલ કૂડમાણે, પડિછમે૦ ૧૪ ચઉત્યે
 આણુવ્યંમિ, નિચયં પરદારગમણુવિરધંઓ; આયરિઅમખપસથે,
 ઇત્ય પમાયખપસંગેણું. ૧૫ અપરિગગહિઆ ઇતર, અણુંગવિવાહ
 તિંવઆણુરાગે; ચઉત્યવયસસઈઆરે, પડિછમે૦ ૧૬ ઇત્તો
 આણુવએ પંચમંમિ, આયરિઅમખપસથંમિ; પરિમાણુપરિ-
 ચ્છેએ, ઇત્ય પમાયખપસંગેણું. ૧૭ ધણુ-ધન્ન-ખિત્ત-વત્થુ-રૂપ-
 સુવન્તે અ કુવિઅપરિમાણે; દુપયે ચઉખપયંમિય, પડિછમે૦
 ૧૮ ગમણુસસય પરિમાણે, દિસાસુ ઉઠું અહે અ તિરિઅંચ;
 પુઠ્ઠિ સઇઅંતરદ્ધા, પઠમંમિ ગુણુવએ નિંદે. ૧૯ મન્નજંમિ
 અ મંસંમિ અ, પુષ્કે અ કૂલે અ ગંધમલ્લે અ; ઉવલોગ-
 પરિલોગે, ખીયંમિ ગુણુવએ નિંદે. ૨૦ સન્નિચત્તે પડિખદ્ધે,
 અપોલ દુપ્પોલિઅં ચ આહારે; તુચ્છોસહિલખખણુયા, પડિ-
 છમે૦ ૨૧ ઇંગાલી-વણુ-સાડી-લાડી-ફેડી સુવન્નજંએ કમ્મં;
 વાણુન્નજં એવ દંત-લખખ-રસ-કેસ-વિસવિસયં. ૨૨ એવં
 ખુ જંતપિલ્લણુ, કમ્મં નિલ્લંછણું ચ દવદાણું; સર-દહ-તલા-
 ચસોસં, અસઇપોસં ચ વન્નિજ્જન્ન. ૨૩ સત્યગિ-મુસલ-
 જંતગ-તણુ-કદ્ધે મંત-મૂલ-લેસન્નજે; દિન્ને દવાવિએ વા પડિ-
 છમે૦ ૨૪ ન્હાણુ-વવદ્ધણુ-વન્નગ-વિલેવણુ-સદ્-રૂવ-રસ-ગંધે;
 વત્થાસણુ-આલરણુ, પડિછમે૦ ૨૫ કંદખે કુકકુઇએ, મોહરિ

અહિગરણુ લોગઅધરિત્તે, દ હમ્મિ અણુકાએ, તથય મિ ગુણવએ
નિંદે ૨૬ તિવિહો દુપ્પણિહાણે, અણુવકાણે તહા સધવિ-
હૂણે, સામાધય વિતહકએ, પઠમે સિખખાવએ નિંદે ૨૭
આણુવણે પેસવણે, સદે રૂવે અ પુગ્ગલખએવે, દેસાવગાસિ-
અમિ, બીએ સિખખાવએ નિંદે. ૨૮ સંયારૂચારવિહી—
પમાય તહ એવ લોઅણુલોએ, પોસહવિહિવિવરીએ, તથએ
સિખખાવએ નિંદે ૨૯ સન્નિયત્તે નિખિખવણે, પિહિણે વવએસ
મચ્છરે એવ, કાલાધક્કમદાણે, ચઉત્થે સિકખાવએ નિંદે. ૩૦
સુહિએસુ અ દુહિએસુ અ, જા મે અસંજએસુ અણુક પા;
રાગેણુ વ દોસેણુ વ, તં નિંદે ત ચ ગરિહામિ ૩૧ સાહૂસુ
સ વિભાગો, ન કઓ તવ-ચરણ-કરણુગુત્તેસુ, સ તે કામુઅદાણે,
ત નિંદે ત ચ ગરિહામિ ૩૨ ઈહલોએ પરલોએ, હવિઅ-
મરણે અ આસ સપઓગે, પચવિહો અધઆરો, મા મજ્ઞ
હુજ્ઞ મરણુ તે ૩૩ કાએણુ કાધંઅરસ, પડિહમે વાધંઅરસ
વાયાએ; મણુમા માણુસિઅરમ, સંવરસ વયાધંઆરસ ૩૪
વદણુ-વય-સિખખાગા-રવેસુ સત્તા-કસાય-દ હેસુ, શુત્તીસુ અ
સમિધંસુ અ, જો અધઆરો અ ત નિંદે. ૩૫ સમ્મદિહિ હવો,
જઈ વિ હુ પાવ સમાયરે કિચિ, અપો સિ હોધં બંધો, જેણુ
ન નિહ્મ ધમ કુણુઈ. ૩૬ તપિ હુ સપડિહમણુ, સપ્પરિઆવં
સઉત્તરણુ ચ, ખિપ્પ ઉવસામેઈ, વાહિંવ સુસિખિખઓ
વિજ્ઞે ૩૭ જહા વિસં કુકુગય, મત-મૂલવિસારયા; વિજ્ઞ
હણુતિ મતેહિં, તો તં હવઈ નિવિસં. ૩૮ એવં અકુવિહં
કમ્મ, રાગદોસસમજિજ્ઞં, આલોઅતો અ નિંદેતો, ખિપ્પં
હણુઈ સુસાવઓ. ૩૯ કયપાવો વિ મણુસો, આલોધં નિદિઅ

શુરુસગાસે; હોઈ અધરેગલહુઓ, ચોહરિઅલરૂંવ ભારવહો. ૪૦
આવશ્યકોણુ એએણુ, સાવઓ જઈવિહુ બહુરઓ હોઈ; દુખખાણુ
મંતકિરિઅં, કાહિ અચિરેણુ કાલેણુ. ૪૧ આલોયણુ બહુવિહા,
ન ચ સંભરિઆ પડિછમણુકાલે; મૂલગુણુ-ઉત્તરગુણુ, તં નિંદે
તં ચ ગરિહામિ. ૪૨ તરસ ધમ્મરસ કેવલિપત્તતરસ, અબ્બુ-
કિઓમિ આરાહણુએ; વિરઓમિ વિરાહણુએ, તિવિહેણુ પડિ-
છંતો, વંદામિ જિણે ચઉંવીસં. ૪૩ જાવંતિ ચેઈઆઈ, ઉહંદે
અ અહે અ તિરિઅલોએ અ; સંવાઈ તાઈ વંદે, ઇહ સંતો
તત્થ સંતાઈ. ૪૪ જાવંત કેવિ સાહૂ, ભરહેરવયમહાવિદેહ અ;
સંવેસિં તેસિં પણુઓ, તિવિહેણુ તિદંડવિરયાણુ. ૪૫ ચિરસં-
ચિય-પાવપણુસણુઈ, ભવસયસહરસ મહણીએ; ચઉંવીસ જિણુ-
વિણિગયકહાઈ, વોલંતુ મે દિઅહા. ૪૬ મમ મંગલમરિહંતા,
સિદ્ધા સાહુ સુઅં ચ ધમ્મો અ; સમ્મદિટ્ઠી દેવા, દિંતુ
સમાહિં ચ ખોહિં ચ. ૪૭ પડિસિદ્ધાણુ કરણે, કિર્યાણુમકરણે
પડિછમણુ; અસદહણે અ તહા, વિવરિઅ પડ્ડવણુએ અ. ૪૮
ખામેમિ સંવજીવે, સંવે જીવા ખમંતુ મે; મિત્તી મે
સંવજીએસુ, વેરં મજ્ઝં ન કેણુઈ. ૪૯ એવમહં આલોઈઅ,
નિંદિઅ ગરહિઅ દુગંધિઅ સમ્મં, તિવિહેણુ પડિછંતો,
વંદામિ જિણે ચઉંવીસં. ૫૦

૩૫ અબ્બુકિઓ.

ઈરછાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્ ! અબ્બુકિઓમિ અખિલંતર
દેવસિઅં ખામેઉં ? ઇરિછં, ખામેમિ દેવસિઅં, જં કિંચિ,

અપત્તિઅ, પરપત્તિઅ, ભત્તે, પાણે, વિણુએ, વેયાવચ્ચે,
આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણે, સમાસણે, અંતરભાસાએ, ઉવરિ-
ભાસાએ, જં કિચિ મજ્જ વિણુયપરિહીણું, મુહૂમં વા ખાયરં
વા તુબ્બે જાણુહં અહં ન યાણુમિ, તસ્મ મિચ્છામિ દુકકં.

૩૬ આયરિય ઉવજ્જાએ

આયરિય ઉવજ્જાએ, સીસે સાહમ્મિએ કુલગણે અ, જે મે
કેઈ કસાયા, સંવે તિવિહેણુ ખામેમિ ૧ સંવરસ સમણસ ધરસ,
ભગવચ્ચો અ જલિ કરિઅ સીસે; સંવં ખમાવધંતા, ખમામિ
સંવરસ અહયપિ. ૨ સંવરસ છવગસિસસ, ભાવચ્ચો ધમ્મનિહિઅ
નિયચિત્તો, સંવ ખમાવધંતા, ખમામિ સંવરસ અહયપિ. ૩

૩૭ નમેડસ્તુ વર્ધમાનાય

ઇચ્છામે અણુસકિં, નમે ખમામમણાણું, નમેડર્ડત્સિદ્ધા-
ચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુસ્ય નમેડસ્તુ વર્ધમાનાય, સ્પર્ધમાનાય
કર્મણા, તજ્જયાવાસમોક્ષાય, પટેક્ષાય કુતીર્થિના ૧ યેષા
વિકથાગ્ગિંદરાજ્યા, ન્યાયઃ કમકમલાવલિં દધન્ત્યા, સદ્ગૌરિતિ
સગત પ્રથસ્ય, કથિત સ્તુ શિવાય તે જિનેંદ્રા ૨ કષાયતા-
પાદિતજંતુનિવૃત્તિં, કટેતિ યો જૈન-મુખાણુદોદ્ગતઃ, સ શુક-
ભાસોદ્ભવવૃષ્ટિસન્નિવો, દધાતુ તુષ્ટિં મયિ વિસ્તરો ગિરામ, ૩

૩૮ ત્રિશાલ્લોચન.

ત્રિશાલ્લોચનદલ, પ્રોષદ્દંતાગ્રકેસરં, પ્રાતર્વીરજિનેંદ્રસ્ય,
મુખપદ્મ પુતાતુ વ ૧ યેષામશિષેકકર્મ કૃત્વા, મત્તા હપ-
ભરાત્ મુખ મુરેંદ્રા, તૃણમપિ ગણયતિ નૈવ ન્યક્તં, પ્રાતઃ

અંતુ શિવાય તે જિનેન્દ્રાઃ ૨ કલંકનિર્મુક્તમમુક્તપૂર્ણતં,
કુતર્કશાદુશનં સદોદયં; અપૂર્વચંદ્રં જિનચંદ્રભાષિતં, દિનાગમે
નૌમિ બુદ્ધૈર્નમસ્કૃતં. ૩

૩૯ શ્રુતદેવતાની સ્તુતિ.

સુઅદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં. અન્નતથ ઊસસિએણું,
સુઅદેવયા ભગવધં, નાણાવરણીયકમ્મસંઘાયં; તેસિં ખવેઉ સયયં,
જેસિં સુઅસાયરે ભત્તી. ૧

૪૦ ક્ષેત્રદેવતાની સ્તુતિ.

ખિત્તદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, અન્નતથ ઊસસિએણું,
જીસે ખિત્તે સાહૂ, દંસણુ-નાણેહિં ચરણુસહિએહિં; સાહંતિ
મુખખમગ્ગં, સા દેવી હરઉ હુરિઆઈ.

૪૧ કમલદલ સ્તુતિ.

કમલદલ-વિપુલનયના, કમલમુખી કમલગર્ભસમગૌરી; કમલે
સ્થિતા ભગવતી, દદાતુ શ્રુતદેવતા સિદ્ધિં.

૪૨ અઠ્ઠાઈજાણેસુ-મુનિવંદન.

અઠ્ઠાઈજાણેસુ દીવસમુદ્દેસુ, પનરસસુ કમ્મભૂમિસુ; જાવંત
કેવિ સાહૂ, રયહરણુ-ગુચ્છ-પહિગ્ગહધારા, પંચમહાવયધારા,
અઠ્ઠારસસહસ્સ-સીલંગધારા, અખખુયાયારચરિતા; તે સંવે
સિરસા મણુસા મત્થએણુ વંદામિ.

૪૩ વરકનક (૧૭૦ જિનસ્તુતિ)

વરકનક -શ ખ-વિદ્રુમ-મરકત-ધનસન્નિભં વિગતમોહ;
સમ્પતિશતં જિનાના, સર્વામરપૂજિતં વદે. ૧

૪૪ લઘુશાંતિ સ્તવ

શાંતિં શાંતિનિશાતં, શાંત શાંતાશિવં નમસ્કૃત્ય, સ્તોતુ-
શાંતિનિમિત્ત, મંત્રપદૈ શાંતયે સ્તૌમિ ૧ ઓમિતિ નિશ્ચિત-
વચસે, નમો નમો ભગવતેડહંતે પૂજા, શાંતિજિનાય જયવતે,
યશસ્વિને સ્વામિને દમિના ૨ સકલાતિશેષકમહા-મંપત્તિસમ-
ન્વિતાય શસ્થાય, ત્રૈલોક્ય પૂજિતાય ચ, નમો નમઃ શાંતિદેવાય
૩ સર્વામર-સુસમૂહ, -સ્વામિકસંપૂજિતાય ન જિતાય, ભુવન
જનપાલનોદયત-તમાય સતત નમસ્તસ્મૈ ૪ સર્વદુરિતોધના-
શન-કરાય સર્વાશિવપ્રશમનાય, દુષ્ટગ્રહ-ભૂત-પિશાચ-શાકિનીના
પ્રમથનાય ૫ યસ્યેતિ નામમંત્ર-પ્રધાનવાક્યોપયોગકૃતતોષા,
વિજયા કુરુતે જનહિત-મિતિ ચ નુતા નમત ત શાંતિ. ૬
ભવતુ નમસ્તે ભગવતિ, વિજયે સુજયે પરાપરૈરજિતે,
અપરાજિતે જગત્યા, જયતીતિ જયાવહે ભવતિ ૭ સર્વ-
સ્થાપિ ચ સધસ્ય, ભદ્ર-કલ્યાણ-મંગલપ્રદે, માધૂના ચ સદા
શિવ-સુતુષ્ટિ-પુષ્ટિપ્રદે છયા ૮ ભવ્યાના કૃતસિદ્ધે, નિર્વૃત્તિ-
નિર્વાણજનનિ સર્વાનાં, અભયપ્રદાનનિરતે, નમોડસ્તુ સ્વસ્તિપ્રદે
તુભ્ય. ૯ ભક્તાના જતૂના, શુભાવહે નિત્યમુદયતે દેવી, સમ્યજ્-
દષ્ટીના ધૃતિ-રતિ-મતિ-બુદ્ધિપ્રદાનાય ૧૦ જિનશાસનનિરતાના,
શાંતિનતાના ચ જગતિ જનતાના, શ્રોસંપત્-કીર્તિ-યશો-વર્દનિ
જય દેવિ ! વિજયસ્વ ૧૧ સલિલા-નલ-વિષ-વિષધર-દુષ્ટગ્રહ-

રાજ-રોગ-રણભયતઃ; રાક્ષસ-રિપુગણ-મારી-ચૌરેતિ-શ્વાપદા-
દિભ્યઃ. ૧૨ અથ રક્ષ રક્ષ સુશિવં, કુરુ કુરુ શાંતિં ચ
કુરુ કુરુ સદેતિ; તુષ્ટિં કુરુ કુરુ પુષ્ટિં, કુરુ કુરુ સ્વસ્તિં ચ
કુરુ કુરુ ત્વં. ૧૩ લગવતિ ગુણવતિ શિવશાંતિ, તુષ્ટિ
પુષ્ટિ સ્વસ્તીહ કુરુ કુરુ જનાનાં; ઓમિતિ નમો નમો હ્રીં
હ્રીં હ્રુઃ યઃ ક્ષઃ હ્રીં કુટ કુટ્ સ્વાહા ૧૪ એવં યન્નામાક્ષર-
પુરસ્સરં સંસ્તુતા જયા દેવી; કુરુતે શાંતિં નમતાં, નમો નમઃ
શાંતયે તસ્મૈ. ૧૫ ઇતિ પૂર્વસૂરિદર્શિત-મંત્રપદવિદ્ભિતઃ
સ્તવઃ શાંતેઃ સલિલાદિ-ભયવિનાશી, શાંત્યાદિકરશ્ચ ભક્તિમતાં.
૧૬ યશ્ચૈનં પઠતિ સદા, શૃણોતિ ભાવયતિ વા યથાયોગં; સદિ
શાંતિપદં યાયાત, સૂરિઃ શ્રીસાનદેવશ્ચ. ૧૭ ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાંતિ,
છિદ્યંતે વિપ્લવદ્ભ્યઃ; મનઃ પ્રસન્નતાયેતિ, પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે.
૧૮ સર્વમંગલમાંગલ્યં, સર્વકલ્યાણકારણં; પ્રધાનં સર્વધર્માણાં,
જૈનં જયતિ શાસનં. ૧૯

૪૫ ચઊક્તસાચ.

ચઊક્તસાચ-પડિમલ્લલ્લરણ, હુજજયમયણુખાણુસુસુમૂરણ;
સરસપિયંશુવન્તુ ગયગામિઉ, જયઉ પાસુ ભુવણુતયસામિઉ.
૧ જસુ તાણુકંતકડપ્પસિણિદ્ધઉ, સોહુઈ ક્ષિણિમણિ-કિરણાલિદ્ધઉ;
નંનવજલહરતડિલ્લયલંછિઉ; સો જિણુ પાસુ પયચ્છઉ વંછિઉ. ૨

૪૬ ભરહેસરની સજ્જાચ.

ભરહેસર બાહુબલી, અભયકુમારો અ ઠંઠણકુમારો;
સિરિઓ અણિઆઉત્તો, અધમુત્તો નાગદત્તો અ. ૧ મેઅજજ

શુભિમદો, વયરરિસિ નંદિસેષુ સિહગિરી; કયવન્નો અ મુકો-
સલ, પુઠરીઓ કેસિ કરકંડુ. ૨ હલ્લિ વિહલ્લિ મુદંસણ, સાલ
મહાસાલ સાલિભદો અ; ભદો દસણુભદો પસન્નયદો અ
જમ્મભદો ૩ જળુપહુ વકચૂલો, ગયમુકુમાલો અવતિ-
મુકુમાલો, ધન્નો ધલાધપુત્તો, ચિલાધપુત્તો અ બાહુમુણી ૪
અન્નજગિરિ અન્નજરખિમ અ, અન્નમુહચ્ચી ઉદાયગો મણુગો;
કાલગસૂરિ સૂત્રો, પન્નુન્નો મૂલદેવો અ. ૫ પક્ષવો વિન્હુકુમારો,
અદકુમારો દહપહારી અ; સિન્નજ સ કૂરગદ્ અ, સિન્નજ ભવ-
મેહકુમારો અ ૬ એમાઇ મહાસત્તા, દિતુ મુકં શુણુગલ્લેહિં
સભુત્તા, જેસિ નામગ્ગહલ્લે, પાવપળ ધા વિલય જતિ. ૭
મુલસા અદનખાલા, મણ્ણારમા મયણુરેહા દમયતી, નમયામુદરી
સીયા, નદા ભદા મુભદા ય ૮ રાયમઇ ગિસિદત્તા, પઉમાવઇ
અંજણા મિરીદેવી, જિહ્વ મુજિહ્વ મિગાવધ, પશાવઇ ચિલ્લણાદેવી
૯ બલી મુદરી રૂપિણી, રેવઇ કુત્તી સિવા જયતી ય,
દેવઇ દોવઇ ધાગ્ગી, કલાવઇ પુકચૂલા ય ૧૦ પઉમાવઇ ય
ગોરી, ગંધારી લખખમણા મુસીમા ય, જંબુવઇ સન્નયસામા,
રૂપિણિ દણ્ણક મહિસીઓ. ૧૧ જખખા ય જખખદીત્તા, બૂઆ
તહ એવ બૂઆદીત્તા ય, સેણા વેણા રેણા, ભયણીઓ થૂલિમદ્દસ
૧૨ ઇન્દ્રાય મહાસઇઓ, જયતિ અકલક સીલકલિઆઓ-
અન્નજિવિ વન્નજઇ બસિ, જસ પડ્ડો તિહ્વઅલ્લે સયદે ૧૩

૪૭ મન્હ જિણાણુની સન્નઝાય.

મન્હ જિણાણુ આણુ, મિચ્છ પરિહરહ ધરહ સ્સમ્મતં;
છન્વિહ-આવસ્સયમિ, ઉન્નુત્તો હોઇ પઇદિવસં. ૧ પન્નેમુ
પોસહવયં, દાણુ સીલં તવો અ ભાવો અ, સન્નઝાય નમુકકારો,

પરોવયારો અ જયણા અ. ૨ જિણપૂઆ જિણથુણુ, ગુરુથુઅ—
સાહમિઆણુ વચ્છદલં; વવહારસસ ય સુદ્ધી, રહજતા તિથ-
જતા ય. ૩ ઉવસમ વિવેગ સંવર, લાસાસમિઈ છજીવ કરુણા
ય; ધમ્મિઅજણુસંસગ્ગો, કરણદમો ચરણપરિણામો. ૪ સંધોવરિ
બહુમાણો, પુત્યયલિહણુ પલાવણા તિથે, સઠાણુ કિચ્ચમેઅં,
નિચ્ચં સુગુરુવચ્ચેસેણુ. ૫

૪૮ તીર્થવંદના.

સકલ તીર્થ વંદું કર જોડ, જિનવર નામે મંગલ કોડ;
પહેલે સ્વર્ગે લાખ બત્રીશ, જિનવર ચૈત્ય નમું નિશદ્દિશ. ૧
ખીજે લાખ અઢાવીશ કદ્યાં, ત્રીજે ખાર લાખ સદ્દ્યાં; ચોથે
સ્વર્ગે અડલખ ધાર, પાંચમે વંદું લાખ જ ચાર. ૨ છકે
સ્વર્ગે સહસ પચાસ, સાતમે ચાલીશ સહસ પ્રાસાદ; આઠમે
સ્વર્ગે છ હજાર, નવ દશમે વંદું શત ચાર. ૩ અગ્યાર ખારમે
ત્રણશેં સાર, નવ ઐવેયકે ત્રણશેં અઢાર; પાંચ અનુત્તર સર્વે
મલી, લાખ ચોરાશી અધિકા વડી. ૪ સહસ સત્તાણું
ત્રેવીશ સાર, જિનવર-ભુવનતણો અધિકાર; લાંખા સો
જોજન વિસ્તાર, પચાસ ઊંચાં બહોંતેર ધાર. ૫ એક સો
એંશી બિંબ પરિમાણુ, સલા સહિત એક ચૈત્યે
જાણુ; સો કોડ બાવન કોડ સંભાલ, લાખ ચોરાણું સહસ
ચૌંઆલ. ૬ સાતશેં ઉપર સાઠ વિશાલ, સર્વિ બિંબ પ્રણમું
ત્રણ કાલ; સાત કોડ ને બહોંતેર લાખ, ભુવનપતિમાં દેવળ
લાખ. ૭ એક સો એંશી બિંબ પ્રમાણુ, એક એક ચૈત્યે
સંખ્યા જાણુ; તેરશેં કોડ નેવ્યાશી કોડ, સાઠ લાખ વંદું કર

જેઠ. ૮ બત્રીથે' ને ઝોગણસાઠ, તિચ્છાલોકમા ચૈત્યનો પાઠ;
ત્રણ લાખ એકાણું હજાર, ત્રણથે' વીથ તે બિંબ જુહાર. ૯
વ્યંતર જ્યોતિષીમા વળી જેઠ, શાશ્વતા જિન વંદું તેઠ;
ઋષભ ચ દ્રાનન વારિષેણ, વર્ધમાન નામે ગુણમેણ. ૧૦ મમેત-
શિખર વહુ જિન વીથ, અષ્ટાષ્ટ વહું ચોવીથ; વિમલાચલ
ને ગઢ ગિરનાર, આખૂ ઉપર જિનવર જુહાર ૧૧ શ ખેશ્વર
કેસરિયો સાર, તારંગે શ્રી અજિત જુહાર, અંતરીક વરકાણો
પાસ, છરાવલો ને થંભણ પાસ ૧૨ ગામ નગર પુર પાટણ
જેઠ, જિનવર ચૈત્ય નમું ગુણગેઠ, વિહરમાન વંદું જિન વીથ,
સિદ્ધ અનંત નમું નિશદ્ધિ ૧૩ અઢી દ્વીપમા જે અણગાર,
અઢાર સહસ શીલાગના ધાર; પંચ મહાવ્રત સમિતિ સાર,
પાળે પળાવે પચાચાર. ૧૪ બાહ્ય અભ્યંતર તપ ઉજમાળ,
તે મુનિ વહું ગુણમણિમાળ, નિત નિત બિહી કીર્તિ કહું,
જીવ કહે ભવસાયર તરૂં ૧૫

૪૯ સ્નાતસ્થાની સ્તુતિ.

સ્નાતસ્થાપ્રતિમસ્ય મેરુશિખરે, શય્યા વિભો શૈશવે;
રૂપાલોકનવિસ્મયાહુતરસ-બ્રાત્યા બ્રમવ્યક્ષુષા, ઉન્મૃષ્ટ નયન-
પ્રભાધવલિત, ક્ષીરોદકશંકયા, વક્ત્રં યસ્ય પુન પુન સ જયતિ
શ્રીવર્ધમાનો જિન ૧ હ સાસાહતપદરેણુકપિશ, ક્ષીરાણુ-
વાભોભૃતૈ કુલૈરમ્સરસા પયોધરભર પ્રસ્પર્ધિભિ કાચનૈ ચેવા
મ દરરત્નગૌલશિખરે, જન્માભિષેક કૃત, સર્વૈ સર્વસુરાસુરેશ્વર-
ગણૈસ્તેષા નતોડહ કમાન્ ૨ અર્હદ્વવક્ત્રપ્રસૂત ગણુધરરચિત
દ્વાદશાગં વિશાલ, ચિત્રં બહુવર્થયુક્તં મુનિગણુવૃષભૈ-ધારિતં

બુદ્ધિમદ્ભિઃ શોક્ષાત્રદ્વારભૂતં વ્રતચરણુકૃતં, જ્ઞેયભાવપ્રદીપં;
લક્ષ્યા નિત્યં પ્રપદ્યે શ્રુતમહુમખિલં, સર્વલોકૈકસારં. ૩ નિષ્પં-
કઠ્યોમનીલધુતિમલસદૃશં, ખાલચંદ્રાલદંબદ્રં; મત્તં ઘંટારવેણ
પ્રસૃતમદજલં, પૂરયંતં સમંતાત્; આફ્લો દિવ્યનાગં વિચ-
રતિ ગગને, કામદઃ કામરૂપી; યક્ષઃ સર્વાનુભૂતિર્દિશતુ મમ
સદા સર્વકાર્યેષુ સિદ્ધિઃ. ૪

૫૦ ભુવનદેવતાની સ્તુતિ.

ભુવણુદેવયાએ કરેમિ કાઉસગગં, અન્નતથ ઊસસિએણું;
જ્ઞાનાદિગુણુયુતાનાં, નિત્યં સ્વાધ્યાયસંયમરતાનાં; વિદધાતુ ભુવન-
દેવી, શિવં સદા સર્વસાધુનાં. ૧

૫૧ ક્ષેત્રદેવતાની સ્તુતિ.

ખિત્તદેવયાએ કરેમિ કાઉસગગં. અન્નતથ ઊસસિએણું
ચક્ષ્યાઃ ક્ષેત્રં સમાશ્રિત્ય, સાધુભિઃ સાધ્યતે ક્રિયા; સા ક્ષેત્રદેવતા
નિત્યં, ભૂયાન્નઃ સુખદાયિની. ૧

૫૨ સકલાર્હત્.

સકલાર્હત્પ્રતિષ્ઠાન-મધિષ્ઠાનં શિવશ્રિયઃ, ભૂર્ભુવઃસ્વચ્ચી-
શાન-માર્હંત્યં પ્રણિદધ્મહે. ૧ નામાકૃતિદ્રવ્યભાવૈઃ, પુનતસ્ત્રિજ-
ગજગનં; ક્ષેત્રે કાલે ચ સર્વસ્મિન્નર્હતઃ સમુપાસ્મહે. ૨ આદિમં
પૃથિવીનાથ-માદિમં નિષ્પરિગ્રહં; આદિમં તીર્થનાથં ચ,
ઋષભસ્વામિનં સ્તુમઃ. ૩ અર્હંતમજિતં વિશ્વ-કમલાકરભાસ્કરં;
અમ્ભાનકેવલાદર્શ-સંક્રાંતજગતં સ્તુવે. ૪ વિશ્વભવ્યજનારામ-
કુલ્યાતુલ્યા જયંતુ તાઃ, દેશનાસમયે વાચઃ, શ્રીસંભવજગત્પતેઃ.

૫ અનેકાતમતાલોધિ-સમુદ્ભાસનયંદ્રમા , દદાદમંદમાનંદં,
 ભગવાનસિનંદન , ૬ દુસત્કિરીટશાણાગ્રો-તેજિતાગ્નિખાવલિ;
 ભગવાન્ સુમતિસ્વામી, તનોત્વભિમતાનિ વ ૭ પદ્યપ્રભપ્રલો-
 દેંહ-ભાસ પુષ્પંતુ વ શ્રિયં, અતરંગારિમથને, કાપાટોપા-
 દિવારૂણા ૮ શ્રીસુપાર્શ્વજિનેદ્રાય, મહેદ્રમહિતાદ્રયે, નમશ્ચતુ-
 વર્ણુસ ઇ-ગગનાભોગભાસ્વતે ૯ ચંદ્રપ્રભપ્રલોચ્યદ્ર-મરીચિનિ-
 ચયોત્તલવલા, મૂર્તિમૂતમિતધ્યાન-નિર્મિતેવ શ્રિયેડસ્તુ વ ૧૦
 કરામલકવદ્વિશ્વ, કલયન્ કેવલશ્રિયા, અચિત્યમાહાત્મ્યનિધિ,
 સુવિધિર્બોધયેડસ્તુ વ ૧૧ સત્વાના પરમાનંદ-કંઠેદ્રસેદનવા-
 ખુદ , સ્યાદ્વાદામૃતનિસ્ચંદી, શીતલ પાતુ વો જિન . ૧૨
 ભવરોગાર્તજંતૂના-મગદઠાદર્શન , નિ શ્રેયસશ્રીરમણ , શ્રેયાસ
 શ્રેયસેડસ્તુ વ . ૧૩ વિશ્વોપકારકીમૂત-તીર્થકૃતકર્મનિર્મિતિ ,
 સુરાસુરનરે પૂજ્યો, વામુપૂજ્ય પુનાતુ વ ૧૪ વિમલસ્વામિનો
 વાચ , કતકક્ષોદમોદરા , જયતિ ત્રિજગચ્ચેતો-જલનૈર્મલ્યદેતવ
 ૧૫ સ્વયંભૂરમણસ્પર્ધિ કરણારસવારિણા, અનતજિદનંતા વ ,
 પ્રયત્નંતુ સુખશ્રિય ૧૬ કલ્પદ્રુમસધર્માણુ-મિષ્ટપ્રાપ્તૌ ચરીરિ-
 ણામ; ચતુર્ધા ધર્મદેહાગ્ર , ધર્મનાથમુપાસ્મહે ૧૭ સુધાસોદર-
 વાગ્જ્યોત્સના-નિર્મલીકૃતદિર્ઘમુખ , મૃગલક્ષ્મા તમ શાત્યૈ, શાતિ-
 નાથજિનોડસ્તુ વ . ૧૮ શ્રીકૃત્યુનાથો ભગવાન્ , સનાથોડતિથયદ્વિભિઃ
 સુરાસુરનૃનાથાના-મેકનાથોડસ્તુ વ શ્રિયે ૧૯ અરનાથસ્તુ ભગવા-
 શ્ચતુર્ધારિતભોરવિ , ચતુર્ધપુરુષાર્થશ્રી-વિલાસ વિતનોતુ વ ૨૦
 સુરાસુરનગધીશ-મયૂરનવવારિદ , કર્મદ્રૂનમૂલને હસ્તિ-મણિ મણિ-
 મણિદ્રુમ . ૨૧ જગન્મહામોહનિદ્રા-પ્રત્યૂષમમયોપમ , મુનિ-
 સુપતનાથસ્ય, દેશનાવચન સ્તુમ . ૨૨ હૃદંતો નમતા મૂર્ધન,

નિર્મલીકારકારણું; વારિખલવા ઇવ નમે; પાંતુ પાદનખાંશવઃ. ૨૩
 ચદ્રવંશસસુદ્રેંદુઃ, કર્મકક્ષહુતાશનઃ; અરિષ્ટનેમિર્ભંગવાન્, ભૂયાદ્
 વોડરિષ્ટનાશનઃ. ૨૪ કમઠે ધરણુદ્રે ચ, સ્વોચિતં કર્મ કુવતિ;
 બ્રહ્મસ્તુલ્યમનોવૃત્તિઃ, પાર્શ્વનાથઃ શ્રિયેડસ્તુ વઃ. ૨૫ શ્રીમતે
 વીરનાથાય, સનાથાયાદ્ભુતશ્રિયા; મહાનંદસરોરાજ-મરાલા-
 યાહ્લંતે નમઃ. ૨૬ કૃતાપરાધેડયિ જને, કૃપામંથરતારયોઃ;
 ઇષદ્બાબ્યાર્દ્ર્યોર્ભદ્રં, શ્રીવીરજિનનેત્રયોઃ. ૨૭ જયતિ વિજિતા-
 ન્યતેજઃ, સુરાસુરાધીશસેવિતઃ શ્રીમાન્; વિમલઆસવિરહિત-,
 સ્ત્રિભુવનચૂડામણિર્ભંગવાન્ ૨ વીરઃ સર્વસુરાસુરેંદ્રમહિતો, વીરં
 યુધ્ધાઃ સંશ્રિતાઃ; વીરેણુલિહતઃ સ્વકર્મનિયયો, વીરાય નિત્યં
 નમઃ; વીરાત્તીર્થમિદં પ્રવૃત્તમતુલં, વીરસ્ય ઘોરં તપોઃ;
 વીરે શ્રીધૃતિકીર્તિકાંતિનિયયઃ શ્રી વીર ! ભદ્રં દિશ.
 ૨૮ અવનીતલગતાનાં કૃત્રિમાકૃત્રિમાનાં, વરભુવનગતાનાં
 દિવ્યવૈમાનિકાનાં; ઇહ મનુજકૃતાનાં દેવરાભયિતાનાં, જિન-
 વરભવનાનાં ભાવતોડહં નમામિ. ૩૦ સર્વેષાં વેધસામાઘ—
 માદિમં પરમેષ્ઠિનં; દેવાધિદેવં સર્વેશં, શ્રીવીરં પ્રભ્રિદ્ધમહે. ૩૧
 દેવોડનેકલવાર્જિતોર્જિતમહા-પાપપ્રહીપાનલો; દેવઃ સિદ્ધિવધૂવિ-
 શ્વલહ્લહ્યા—લંકારહારોપમઃ દેવોડષ્ટાદશદોષસિંધુરઘટા-નિર્ભેદ-
 થ્યાનનો; ભક્ત્યાનાં વિદધાતુ વાંછિતફલં શ્રીવીતરાગો જિનઃ.
 ૩૨ ખ્યાતોડષ્ટાપદપર્વતો ગજપદઃ, સમ્મેતશૈલાભિધઃ; શ્રીમાન્
 રૈવતકઃ પ્રસિદ્ધમહિમા, શત્રુજયો મંડપઃ; વૈભારઃ કનકાચલો-
 ડર્પૂદગિરિઃ, શ્રીચિત્રકૂટાદ્ય-સ્તત્ર શ્રીઋષભાદ્યો જિનવરાઃ,
 કુર્વંતુ વો મંગલમ્. ૩૩

*આવકે પાક્ષિકાદિ અતિયાર (મોટા)

નાણુમિ દસણુમિ અ, ચરણુમિ તવંમિ તહ ય વિરિ-
યંમિ, આચરણુ આચારો, ઈય એસો પંચહા બણુઓ. ૧

જ્ઞાનાચાર દર્શનાચાર ચારિત્રાચાર તપાચાર વીર્ગાચાર, એ
પચ્ચવિધ આચારમાહિ અનેરો જે કોઈ અતિયાર પક્ષ દિવસ-
માહિ સૂક્ષ્મ બાહર બણુતા અબણુતા હુઓ હોય, તે સવિ હું
મને, વચને, કાયાએ કરી તરસ મિચ્છામિ દુક્કડં.

તત્ર જ્ઞાનાચારે આઠ અતિયાર, કાલે વિણુએ બહુમાણે,
ઉવહાણે તહ અ નિન્હવણે, વજણુ અત્ય તદુભયે, અકુવિહો
નાણુમાચારો. ૧

જ્ઞાન કાલવેળાએ ભણ્યો ગણ્યો નહીં, અકાળે ભણ્યો.
વિનયહીન, બહુમાનહીન, યોગઉપધાનહીન, અનેરો કન્હે ભણી
અનેરો ગુરુ કહ્યો દેવગુરુ વાદણે પડિકકમણે, સજ્જાય કરતા,
ભણુતા, ગણુતા કૂડો અક્ષર કાને માત્રાએ અધિકો ઓછો
ભણ્યો. સૂત્ર કૂડું કહ્યું, અર્થ કૂડો કહ્યો, તદુભય કૂડા કહ્યા,
ભણીને વિસાર્યા. સાધુતણે ધર્મે કાળે અણુઉદ્યયે, દાડો અણુ-
પડિલેલો, ૧વસતિ અણુશોધે, ૩અણુપવેસે, અસજ્જાય અણો-
જ્જાયમાહે શ્રી દશવૈકલિક પ્રમુખ સિદ્ધાંત ભણ્યો ગણ્યો;

* ચોમાસી તથા સવચ્છરી પ્રતિક્રમણુમા અતિયાર બોલતા પક્ષ
દિવસને મહલે ચોમાસી દિવસ તથા સવચ્છરી દિવસ બોલવું.

૧ સૂત્ર અને અર્થ ૨ ઉપાશ્રય, ૩ યોગોદ્ધનાદિ ક્રિયાવડે સિદ્ધાંત
ભણાવવામા પ્રવેશ કર્યા વિના

શ્રાવકતણે ધર્મે^૧ રથવિરાવલિ, પડિકકમણાં, ઉપદેશમાળા પ્રમુખ સિદ્ધાંત લણ્યો ગણ્યો. કાળવેળા કાળે અણુઉદ્ભવે પડ્યો. જ્ઞાનોપગરણુ-પાટી, પોથી, ઠવણી, કવણી, નોકારવાળી, સાપડા, સાપડી^૨ દસ્તરી, ડવડી, યોગિયા પ્રમુખ પ્રત્યે પગ લાગ્યો, થૂંક લાગ્યું. થૂંકે કરીને અક્ષર માંડ્યો, યોશીસેં^૩ ધર્યો, કન્ડે છતાં આહાર ફનિહાર કીધો. જ્ઞાનદ્રવ્ય ભક્ષતાં ઉપેક્ષા કીધી. ઉપજાપરાધે^૪ વિણાશ્યો, વિણસતો ઉવેખ્યો. છતી શક્તિએ સારસંભાળ ન કીધી. જ્ઞાનવંત પ્રત્યે દ્વેષ મત્સર ચિંતવ્યો, અવજ્ઞા આશાતના કીધી. કોઈ પ્રત્યે ભણુતા ગણુતાં અંતરાય કીધો. આપણા જાણુપણુતણે ગર્વ ચિંતવ્યો. મતિજ્ઞાન, શ્રુત-જ્ઞાન, અવધિજ્ઞાન, મનઃપર્યવજ્ઞાન, કેવળજ્ઞાન-એ પંચવિધ જ્ઞાનતણી અસદ્દહણુ કીધી. કોઈ તોતડો યોખડો હુસ્યો વિતર્ક્યો. અન્યથા પ્રહ્ણુ કીધી. જ્ઞાનાચાર વિષયિયો અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસ ૧

દર્શનાચારે આઠ અતિચાર, નિસ્સંકિંચ નિકકંખિય, નિવિ. તિગિચ્છા અમૂઢદિઠી અ, ઉવવૂહ ચિરીકરણે, વચ્છદ્વેષભા-વણે અઢ. ૧

દેવગુરુધર્મતણે વિષે નિઃશંકપણું ન કીધું, તથા એકાંત નિશ્ચય ન કીધો. ધર્મ સંબંધી ફળતણે વિષે નિઃસંદેહ બુદ્ધિ ધરી નહીં. સાધુ-સાધ્વીનાં મલમલિત ગાત્ર દેખી દુર્ગંચા નિપજવી. કુચારિત્રીયા દેખી ચારિત્રીયા ઉપર અભાવ હુચ્યો,

૧ આચાર્યના ચરિત્રો. ૨ દસ્તર. ૩ ચોપડો. ૪ લખેજ્ઞા કાગળના વીંટા. ૫ યોશીક. ૬ ઝાડો. ૭ યોછી સમજને લીધે. ૮ નાશ કર્યો. ૯ ઉપેક્ષા કરી.

મિથ્યાત્વીતણી પૂન પ્રભાવના દેખી મૂઠદ્વિપણું કીધું. તથા
સંઘમાહે ગુણવંતતણી ૧અનુપખુંડણા કીધી ૨અસ્થિરીકરણ,
અવાત્સલ્ય, અપ્રીતિ, અભક્તિ નિપજવી; અળહુમાન કીધું.
તથા દેવદ્રવ્ય, ગુરુદ્રવ્ય, જ્ઞાનદ્રવ્ય, સાધારણદ્રવ્ય, ભક્ષિત ઉપે-
ક્ષિત પ્રજ્ઞાપરાધે વિણાસ્યા, વિણસતા ઉવેખ્યા. છતી શક્તિએ
સારસંભાળ ન કીધી, તથા સાધર્મિક સાથે કલહ કમંભધ
કીધો અધોતી, અદ્યપડ મુખકોશ પાળે દેવપૂજા કીધી. બિ બ
પ્રત્યે વાસકુંખી, ધૂપધાણું કલશતણો કળકો લાગ્યો. બિ બ
હાથધકી પાડ્યું. બિસાસ-નિ સાસ લાગ્યો. દેહરે ઉપાશ્રયે મલ-
ત્રલેખાદિક લોહું. દેહરામાહે હાસ્ય, ખેલ, કેલી, કુતુહલ,
આહાર, નિહાર કીધા પાન, સોપારી. ઇનિવેદીયા ખાધા.
જઠવણાયરિય હાથધકી પાડ્યા, પઠિવેહવા વિસાયાં. જિનભવને
ચોરાશી આચાતના, ગુરુ-ગુરુણી પ્રત્યે તેત્રીશ આચાતના કીધી
હોય ગુરુવચન તહત્તિ કરી ૫પઠિવત્તયુ નહીં. દર્શનાચાર
વિષયિઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસ ૦ ૨

ચારિત્રાચારે આઠ અતિચાર, પશ્ચિહાણુભેગજીતો, પંચહિં
સાંમધહિ તીહિં ગુતીહિ, એસ ચરિત્રાચારો, અદ્વિહો હોધ
નાયવો ૧

ધર્યાસમિતિ-તે અણુભેયે હિંડ્યા. ભાષાસમિતિ-તે સાવધ
વચન બોલ્યા. એપણાસમિતિ-૧૧૧, ૭૭૭, અસ પાણી અસ-

૧ ગુણના પ્રસા ન કરી ૨ સમ્પક્તવધી પડનાને રિય નહીં કરવો
-તે ૩ નેવે ૪ રચાપનાચાર ૫ રીકાયું. ૬ લાસ ૭ અચિત
માટીના દેશ

ઝતું લીધું. આદાનભંડમત્તનિજ્જેવણાસમિતિ-તે આસન, શયન, ઉપકરણ, માતરું પ્રમુખ અણપુંજી જીવાકુળ ભૂમિકાએ મૂક્યું લીધું. પારિષાપનિકાસમિતિ-તે મળ, મૂત્ર, રક્તેષ્માદિક અણપુંજી જીવાકુળ ભૂમિકાએ પરઠવ્યું. મનોગુપ્તિ-મનમાં આર્તરૌદ્ર ધ્યાન ધ્યાયાં. વચનગુપ્તિ-સાવચ વચન બોલ્યાં. કાયગુપ્તિ-શરીર અણપ-ડિલેલું હલાવ્યું, અણપુંજે બેઠા. એ અષ્ટ પ્રવચનમાતા તે સાધુતણે ધર્મે સદૈવ અને શ્રાવકતણે ધર્મે સામાયિક પોસહ લીધે રૂઢી પેરે પાળ્યા નહીં. ખંડણા વિરાધના હુઇ. ચારિત્રાચાર વિષયિઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ બાહર જાણતાં અજાણતાં હુયો હોય, તે સવિ હું મને વચને કાયાએ કરી તરસ મિચ્છામિ દુષ્કંઠ. ૩

વિશેષતઃ શ્રાવકતણે ધર્મે શ્રીસમ્યક્ત્વ સૂળ બાર વ્રત સમ્યક્ત્વતણા પાંચ અતિચાર. સંકા કંબ વિગિચ્છા, શંકા-શ્રી અરિહંતતણા બળ, અતિશય, જ્ઞાનલક્ષ્મી, ગાંભીર્યાદિક ગુણ, શાશ્વતી પ્રતિમા, ચારિત્રીયાનાં ચારિત્ર શ્રી જિન-વચનતણા સંદેહ કીધો. આકાંક્ષા-બ્રહ્મા, વિશ્ણુ, મહેશ્વર, ક્ષેત્રપાળ, ^૧ગોગો, આસપાલ ઉપાદરદેવતા, ગોત્રદેવતા, અહપૂજ, ^૪વિનાયક, હનુમંત, સુગ્રીવ, વાલી, નાહ ઇત્યેવમા-દિક દેશ, નગર, ગામ ગોત્ર, ^૨નગરી ^૫જુજુઆ, દેવ દેહરાના પ્રભાવ દેખી રોગ આતંક કષ્ટ આવે ઇહલોક પરલોકાર્થે પૂજ્યા માન્યા. -સિદ્ધ વિનાયક જીરાઉલાને માન્યું, ઇચ્છ્યું. બૌદ્ધ, સાંખ્યાદિક, ^૭સંન્યાસી, ભરડા, ભગત, ^૮લિંગિયા, જોગીયા, જોગી ^૯દરવેશ

૧ નાગદેવ-સર્પ. ૨ દિશાપાલ. ૩ દેવી. ૪ ગણેશ. ૫ જુદા જુદા.
૬ અન્યમતિ દેવવિશેષ. ૭ બ્રાહ્મણ. ૮ વેશધારી. ૯ ક્ષત્રી.

અનેરા દર્શનીયાતણા કષ્ટ મંત્ર ચમત્કાર દેખી પરમાર્થ
 લણ્યાવિના ભૂતાવ્યા મોહ્યા કુશાશ્ચ શીખ્યા સામળ્યા શ્રાદ્ધ,
 સંવચ્છરી, હોળી, બળેવ, માહિ પુનમ, અમ્ભપડવો, પ્રેતખીજ,
 ગૌરીત્રીજ, વિનાયકચોથ, નાગપચમી, ઝીલણા છઠી શીત
 સ્નાતમી, ધ્રુવ આઠમી, નોત્રી નવમી, અહુવા દશમી, વ્રત
 અગ્યારશી, વત્સ બાગશી, ધનતેગશી, અનત ચઉદશી, અમાવાસ્યા
 આદિત્યવાર, ઉત્તરાયણ નેવેઘ કીધા, નવોદક, યાગ, ભોગ
 ઉતારણા કીધા, કગળ્યા, અનુમોદા પીપળે પાણી ઘાલ્યા,
 ઘલાળ્યા ઘર બાહિર ક્ષેત્રે, ખડે, કુવે, તળાવે, નદીએ, દ્રંડે,
 વાવીએ, સમુદ્રે, કુડે, પુરયડેતુ સ્નાન કીધા, કરાળ્યા અનુમોદા,
 દાન કીધા શ્રકુણ, શનિશ્વર, માહુ માસે નવગત્રીએ નાદ્યા અન્ન
 છુના ૧થાપ્યા અનેરા વ્રત વ્રનોલા કીધા, કરાળ્યા, વિતિગિચ્છા-
 ધર્મમંબધીયા કુળતણે વિષે મદેહુ કીધો જિન અરિકુત
 ધર્મના આગર, વિશ્વોપધારઆગર, મોક્ષમાર્ગના દાતા, ઇશ્યા-
 શુભળી ન માન્યા, ન પૂન્યા મહાસતી, મહાત્માની ઇહલોક
 પરલોક સ્થળધીયા ભોગવાહિત પૂત્ર કીધી, રોગ આતક કષ્ટ
 આવે ખીણ વચન ભોગ માન્યા. મહાત્માના જ્ઞાત, પાણી, મલ
 શોભાતણી નિંદા કીધી કુચારિત્રિયા દેખી ચારિત્રિયા ઉપર
 કુમાવ હુજો. મિથ્યાત્વીતણી પૂત્ર પ્રભાવના દેખી પ્રથંસા કીધી,
 પ્રીતિ માઠી દાક્ષિણ્ય લગે તેહનો ધર્મ માન્યો કીધો, શ્રીસમ્યક્ત્વ
 વિષયિઓ અનેરા જે દોષ અતિચાર પક્ષ દિવસમાહિં

પડેલે સ્ત્રુલ પ્રાણાતિપાતવિરમણ વ્રતે પાચ અતિચાર વડ બંધ
 ઇવિચેએ દ્વિપદ ચતુષ્પદ પ્રત્યે રીસવશે રંગાદો ડઘાવ ઘાલ્યો,

ગાઠે ખંધને ખાંધ્યો, અધિક ભાર ઘાલ્યો, નિર્લાંછન કર્મ^૧ કીધાં, ચારા-પાણીતણી વેળાએ સારસંભાળ ન કીધી. લહેલે દેહલે કિણુહી પ્રત્યે લાંઘાવ્યા. તેણે ભૂખે આપણે જમ્યા. કન્ડે રહી મરાવ્યો. ખંદીખાને ઘલાવ્યો સળ્યા ધાન્ય રતાવડે નાખ્યા, દળાવ્યા. ભરડાવ્યા, શોધી ન વાવર્યા. ઇંધણ છાણાં અણુશોધ્યાં ખાળ્યાં; તે માંહિ સાપ, વિંછી, ખજૂરા, સરવળા, માંકડ, જુઆ, ગિંગોડા, સાહતા મુઆ, દુહવ્યા, રૂડે સ્થાનકે ન મૂક્યા, કીડી-મકોડીનાં ઇંડાં વિછોછાં, લીખ ફેડી. ઉદેહી, કીડી, મકોડી ધીમેલ, કાતરા, ચૂડેલ, પતંગિયાં, દેહકાં. અલસિયાં ઇંધલ, કુંતા, ડાંસ, મસા, ખગતરા, માખી, તીડ, પ્રમુખ જીવ વિણુક્યા. માળા હલાવતાં ચલાવતાં પંખી, ચકલાં, કાગતણાં ઇંડાં ફેાડ્યા. અનેરા એકેંદ્રિયાદિક જીવ વિણુસ્યા, ચાંખ્યાં, દુહવ્યા. કાંઈ હલાવતાં ચલાવતાં પાણી છાંટતાં, અનેરાં કાંઈ કામકાજ કરતાં ઋનિર્ધર્મસપણું કીધું. જીવરક્ષા રૂડી ન કીધી. સંખારો સુકાવ્યો. રૂડું ગલાણું ન કીધું, અણુગળ પાણી વાવર્યું, રૂડી જયણા ન કીધી. અણુગળ પાણીએ પઝીલ્યા, લુગડાં ઘોયાં, ખાટલા રતાવડે નાંખ્યા, ઝાટક્યા, જીવાકુલ ભૂમિ લીંપી, વાશી ગાર રાખી, દળણે, ખાંડણે, લીંપણે રૂડી જયણા ન કીધી. આઠમ ચૌદશના નિયમ ભાંગ્યા. ધુણી કરાવી. પહેલે સ્થૂલ પ્રાણાતિપાતવિરમણુ વ્રત વિધિયો અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ ૧

ખીજે સ્થૂલ મૃષાવાદવિરમણુ વ્રતે પાંચ અતિચાર. સહસ્ર રહસસદારે ૦ સહસ્રાત્કારે કુણુહી પ્રત્યે અણુગતું આળ ૭ અલ્યા-

૧ કર્યો. ૨ તડકે. ૩ પકડતાં. ૪ નિર્ધર્મતા. ૫ નાલા. ૬ તડકે. ૭ કલાંક.

ખ્યાત હીધું, ^૧સ્વદારા મંત્ર-લેહ કીધા. અનેરા કુણહીનેા મંત્ર, આલોચ, મમં પ્રકાશ્યો. કુણહીને અનર્થ પાડવા ફૂડી બુદ્ધિ હીધી, ફૂડો લેખ લખ્યો, ફૂડી શાખ સરી રથાપણમોસો કીધા. કન્યા, ગો, ઠોર, ભૂમિ સંખંધી લહેણે દેણે બ્યવસાયે વાહ વહ-વાહ કરતા મોટકું જૂકું બોલ્યા હાથ પગતણી ગાળી^૩ હીધી, કડકડા મોલ્યા, મમંવચન બોલ્યા બીજે સ્થૂલ મૃષાવાદવિરમણુ મત વિષયિઓ અનેરા જે કાઈ અતિચાર પક્ષ દિવસમાહિં ૨

ત્રીજે સ્થૂલ અદત્તાદાનવિરમણુ મતે પાચ અતિચાર તેના હઠપ્પઓગેં ઘર બાહિર ક્ષેત્ર, ખલે પરાઈ વસ્તુ અણુમોકલી લીધી, વાવરી, ચોરાઈ વસ્તુ વહોરી.^૪ ચોર ધાડ પ્રત્યે સંકેત કીધો, તેહને પસબલ હીધું, તેહની વસ્તુ લીધી, વિરુદ્ધ રાજ્યાતિક્રમ કીધો નવા પુરાણા, સરસ વિરસ, સજીવ નિર્જીવ વસ્તુના લેખમંલેખ કીધા, ફૂડે કાટલે, તોલે, માને, માપે વહોર્યા. દાણુચોરી કીધી કુણહીને લેખે ફવરાશ્યો સાટે લાય લીધો. ફૂડો કરડો કાઢ્યો વિશ્વામઘાત કીધો, પરવચના કીધી પાસગ ફૂડા કીધા દાડી ચઢાવી લહકે તહકે ફૂડા કાટલા માન માપાં કીધા માતા પિતા, પુત્ર, મિત્ર, ^૫કલત્ર વચ્ચી કુણહીને હીધું. બુદ્ધી ગાઠ કીધી થાપણુ ઓળવી કુણહીને લેખે પસેખે ભૂવંચું, પડી વસ્તુ ઓળવી લીધી, ત્રીજે સ્થૂલ અદત્તાદાનવિરમણુ મત વિષયિઓ અનેરા જે કાઈ અતિચાર પક્ષ ૦ ૩

૧ પોતાની ઓની છ ની વાત પ્રગટ કરો ૨ થાપણુ ઓળવી ૩ હાથ ભાગે, પગ ભાગે એમ કહ્યું ૪ ખરીદ કરી. ૫ ભાણુ-મદદ ૬ ક્રેતર્યો. ૭ ઓ ૮ ઠગીને

ચોથે સ્વદારાસંતોષ, પરસ્ત્રીગમનવિરમણ પ્રતે પાંચ અતિ-
ચાર. અપરિગૃહિયા ઈતર૦ ૧ અપરિગૃહીતાગમન ૨ ઈતરપરિ-
ગૃહીતા ગમન ક્રીધું. વિધવા, વેશ્યા, પરસ્ત્રી, કુલાંગના, સ્વદારા
શોકતણે વિષે દૃષ્ટિવિષયાસ ક્રીધો. સરાગ વચન યોદ્યાં. આઠમ
ચૌદશ, અનેરી પર્વતિથિના નિયમ લઈ ભાંગ્યા. ૩ ઘરઘરણાં ક્રીધાં,
કરાવ્યાં. વર વડુ વખાણ્યા. કુવિકલ્પ ચિંતવ્યો. ૪ અનંગક્રીડા
ક્રીધી. સ્ત્રીનાં અંગોપાંગ નિરખ્યાં. પરાયા વિવાહ જોડ્યા. ઢીંગલા
ઢીંગલી પરણાવ્યાં. કામભોગતણે વિષે તીવ્ર અભિલાષ ક્રીધો.
અતિક્રમ, વ્યતિક્રમ, અતિચાર, અનાચાર સુહણે સ્વપ્નાંતરે
હુઆ. કુસ્વપ્ન લાધ્યાં. નટ, વીટ, સ્ત્રીયું હાંસું ક્રીધું, ચોથે
સ્વદારાસંતોષ પ્રત વિષયિઓ અનેરો જે કોઈ ૦ ૪

પાંચમે પરિગ્રહ પરિમાણપ્રતે પાંચ અતિચાર. ધણુધન-
ખિત્તવશ્યુ ૦ ધન, ધાન્ય, ક્ષેત્ર, પવાસ્તુ, રૂપ્ય, સુવર્ણ, કુપ્ય,
દ્વિપદ, ત્ર્યુપદ-એ નવવિધ પરિગ્રહતણા નિયમ ઉપરાંત વૃદ્ધિ
દેખી મૂરછાં લગે સંક્ષેપ ન ક્રીધો. માતા, પિતા, પુત્ર, સ્ત્રીતણે
લેખે ક્રીધો. પરિગ્રહ પરિમાણ લીધું નહીં, લેઈને ૭ પઠયું નહીં,
પઠવું વિસાચું, અલીધું મેલ્યું, નિયમ વિસાર્યા. પાંચમે પરિ-
ગ્રહપરિમાણ પ્રત વિષયિઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ
દિવસ ૦ ૫

છઠ્ઠે દિગ્પરિમાણપ્રતે પાંચ અતિચાર. ગમણુસ ૬ પરિ-

૧ વેશ્યાગમન. ૨ થોડા કાળ માટે પગારથી કામએ રાખેલ સ્ત્રી સાથે
ગમન. ૩ નાતરું, પુનર્ગમ, વિધવાવિવાહ. ૪ અગોવડે વ્યવહાર વિરુદ્ધ
કામક્રીડા કરી. ૫ ઘર-ઘરવખરી વગેરે. ૬ ત્રાંચું, પિત્તળ વગેરે ધાતુઓ.
૭ સંભાચું.

માણે ૦ ઊર્ધ્વદિશિ, અધોદિશિ, તિર્યગ્દિશિએ જાવા-આવવા-
તણા નિયમ લઈ જાખ્યા. ૧ અનાભોગે વિસ્મૃત લગે અધિક
ભૂમિ ગયા ૨ પાઠવ-પી આગી-પાછી મોકત્રી વહાણુ વ્યવસાય
કીધો વર્ષાકાળે ગામતર કીધું ભૂમિકા એક ગમા સહોળી
બીજી ગમા વધારી છકું દિગ્પરિમાણુ પ્રતિવિધિઓ અનેરો
જે કોઈ અતિથાર પદ્મ ૦ ૬

સાતમે ભોગોપભોગ વિરમણુપ્રતે ભોજન આશી પાચ
અતિથાર અને કમંદુંતી પંદર અતિથાર, એવં વીથ અતિ-
થાર સચિત્તે પઠિભધે ૦ સચિત્ત નિયમ લીધે અધિક મચિત્ત
લીધુ. અપકવાહાર, દુપકવાહાર, તુરગૌવધિતણુ ભક્ષણુ કીધુ
ઓળા, ઉબી, પોષ, પાપડી ખાધા.

અચિત્તદંબવિગર્ધ-વાણુહતંભોલવત્યક્રુમ્યુમેષુ, વાહણુસપણુ
વિલેવણુ, જંભદિસિન્ધાણુભસેષુ ૧

એ ચૌદ નિયમ દિનગત રાત્રિગત લીધા નહીં, લેઈને
જાખ્યા બાવીશ અભક્ષ્ય, બત્રીશ અતતકાયમાફિ આદુ, મૂત્રા,
ગાન્ધ, પિંડ, પિટાગ્રુ, ક્યુગે, સૂરણુ, ૨ કુળી આગલી, ગળે,
વાપરણ ખાધા. વાશી કઠોળ, પોળી, મેટલી, તણુ દિવસનું
જોડન લીધુ મધુ, મહુલા, માખણુ, માટી, વેગણુ, પીણુ,
પીણુ, ૫ પોટા, વિષ, દિમ, કરડા, ઘોલવણ, અન્નરયા ફળ,
દીંગળ, શુંદા, મરોર, બેળ અથાણું, ૪ આગલ ભેર, કાણું
મીઠું, નિલ, ખમખસ, દોઢિબણ ખાવા રાત્રિભોજન લીધા
લગમગ વેળાએ વાણુ કીધું વિવિધ વિષુ ડોગે ચીરાખ્યા તથા

કર્મતઃ પંદર કર્માદાન. ઇંગાલક્રમે, વણક્રમે, સાડિક્રમે, ભાડિ-
ક્રમે, ફેાડીક્રમે, એ પાંચ કર્મ, હંતવાણિજ્યે, લખખવાણિજ્યે,
રસવાણિજ્યે, કેસવાણિજ્યે, વિસવાણિજ્યે, એ પાંચ વાણિજ્ય.
જંતપિદ્ધણક્રમે, નિદ્ધંછણક્રમે, દવગ્ગિદાવણ્યા, સર-દહ-તલાય-
સોસણ્યા, અસઘપોસણ્યા, એ પાંચ સામાન્ય, એ પાંચ કર્મ,
પાંચ વાણિજ્ય, પાંચ સામાન્ય. એવં પંદર કર્માદાન બહુ
સાવધ, મહારંભ, ^૧રંગણ, લીહાલા^૨ કરાવ્યા. ઇંટ નિભાડા
પકાવ્યા. ધાણી, ચણા, પકવાન્ન કરી વેચ્યા. વાશી માખણ
તલાવ્યા. તિલ વહોર્યા, ફાગણ માસ ઉપરાંત રાખ્યા. દલીદો
કીધો. અંગીઠા કરાવ્યા. શ્વાન, ખીલાઠા, સૂડા, સાલડી પોખ્યા.
અનેરાં જે કાંઈ બહુ સાવધ ખર કર્માદિક સમાચર્યા. વાશી
ગાર રાખી, લીંપણે-ગુંપણે મહારંભ કીધો. અણુશોધ્યા ચૂલા
^૩સંધૂક્યા, ઘી, તેલ, ગોળ, છાસતણાં ભાજન ઉઘાડા મૂક્યાં.
તે માંહિ માખી, કુંતિ, ઉંદર, ગરોળી પડી, કીડી ચડી, તેની
જયણા ન કીધી. સાતમે ભોગોપભોગવિરમણ વ્રત વિધિઓ
અનેરાં જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિં ૭

આઠમે અનર્થદંડ વિરમણ વ્રતે પાંચ અતિચાર. કંદપે
કુકકુધએં કંદર્પ લગે વિટથેણ, હાસ્ય, ખેલ, કુતુહલ કીધાં.
પુરુષ સ્ત્રીના હાવભાવ, રૂપ, શૃંગાર, વિષયરસ વખાણ્યાં. રાજ-
કથા, ભક્તકથા^૪, દેશકથા, સ્ત્રીકથા કીધી. પરાઈ તાંત^૫ કીધી,
તથા કૃપૈશૂન્યપણું કીધું, આર્ત-રોદ્રધ્યાન ધ્યાયાં, ખાંડા, કટાર,

૧ રંગાવવાનું કામ. ૨ કોયલા. ૩ સળગાવ્યા. ૪ ભોજન સંબંધી
કથા. ૫ વાત. ૬ ચાડીયાપણું.

કેશ, કુહાડા, રથ, ^૧ઉખલ, ^૨મુશલ, અગ્નિ, ઘરંટી, નિસાહ, દાતરડા પ્રમુખ અધિકરણ ^૪મેલી દાક્ષિણ્ય લગે માગ્યા આખ્યા પાપોપદેશ કીધો. અષ્ટમી ચતુર્દશીએ ખાઠવા દળવાતણા નિયમ ભાગ્યા ^૫મુખરપણા લગે અસ જદ્દ વાક્ય બોલ્યા. પ્રમાદાયરણ સેવ્યા અંધોળે, નાહણે, દાતણે, પગધોઅણે, ખેલ^૬, પાણી, તેલ છાટ્યા ઝીલણે ઝીલ્યા બુગટે રમ્યા, હિચોળે હિંચ્યા નાટક ^૭પ્રેક્ષણુક જોયા કણ, ^૮કુવસ્તુ, ઢોર લેવરાવ્યા. ^૯કર્કશ વચન બોલ્યા. આક્રોશ કીધા અખોલા લીધા કડકડા મોડ્યા, મત્સર ધર્યો, ^{૧૦}સંલેડા લગાડ્યા. શ્રાપ દીધા લેસા, સાહ, હુડું, ^{૧૧}કૂકડા, ધાનાદિક ^{૧૨}જુઝાર્યા, જૂઝતા જોયા ખાદિ લગે અદેખાઈ ચિતવી માટી, મીઠું, કણ, કપાશીયા કાજ વિષુ આખ્યા, તે ઉપર બેઠા ^{૧૩}આલી વનસ્પતિ ખુદી સૂઈ, શસ્ત્રાદિક નિયમવ્યા ઘણી નિદ્રા કીધી રાગદ્રેષ લગે એકને ઋદ્ધિ પરિવાર વાછી, એકને મૃત્યુહાનિ વાછી આઠમે અનર્થદંડવિરમણુ મત વિષયિઓ અનેરા જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવચમાહિં ૮

નવમે સામાયિક મતે પાચ અતિચાર, તિવિહે દુષ્પણિહાણે ૦ સામાયિક લીધે મને ^{૧૪}આહટ દોહટ ચિતવ્યુ. સાવધ વચન બોલ્યા શરીર અણુપડિલેહુ હલાવ્યુ. છતી વેળાએ સામાયિક ન લીધું. સામાયિક લઈ ઉઘાટે મુખે બોલ્યા. ઊઘ આવી, વાત, વિકથા ઘર-તણી ચિતા કીધી વીજ દીવાતણી ઉગજેહિ ^{૧૫} હુધ.

૧ ખારણીઓ ૨ સાળેણુ ૩ દાળ વાટવાની છીપ ૪ એકઠા કરી ૫ વાચાલપણાને લીધે ૬ શ્લેષ્મ ૭ ગમ્મત ૮ હવડી વસ્તુ ૯ આક્રોશ ૧૦ વદનાડ કરાવી ૧૧ બોહડા ૧૨ યુદ્ધ કરાગ્યા ૧૩ લીલી ૧૪ આતંત્રીય ધ્યાનમા પ્રવર્ત્યા ૧૫ પ્રકાશ

કણ, કપાશીયા, માટી, મીઠું, ખડી, ધાવડી, અરણેટો, પાપાણુ પ્રમુખ ચાંખ્યા. પાણી, નીલ, કૂલ, સેવાલ, હરિયકાય, ખીયકાય ઇત્યાદિક આલક્યાં. સ્ત્રી તિર્યચતણા નિરંતર પરસ્પર સંઘટ્ટ હુઆ, મુહપત્તિઓ સંઘટ્ટી. સામાયિક અણુપૂગ્યું પાથું. પારવું વિસાથું. નવમે સામાયિક વ્રત વિષયિઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર૦ ૯.

દશમે દેશાવગાશિક વ્રતે પાંચ અતિચાર. આણુવણુપેસવણુ૦ આણુવણુપ્પઓગે, પેસવણુપ્પઓગે, સદાણુવાઈ, રૂવાણુવાઈ, બહિયાપુગ્ગલપખખેવે, નિયમિત ભૂમિકામાંહિ બાહેરથી કાંઈ અણાંચું. આપણ કન્હેથકી બાહેર કાંઈ મોકલ્યું. અથવા રૂપ દેખાડી, કાંકરો નાખી, સાદ કરી, આપણપણું છતું જણાંચું. દશમે દેશાવગાશિકવ્રત વિષયિઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ ૧૦

અગ્યારમે પૌષ્ઠોપવાસ વ્રતે પાંચ અતિચાર. સંથારૂચ્યા-રવિહિ૦ અપ્પડિલેહિય, દુપ્પડિલેહિય, સન્ન-સંથારચ્ચે. અપ્પ-ડિલેહિય, દુપ્પડિલેહિય, ઉચ્ચારપાસવણુ ભૂમિ. પોસહ લીધે. સંથારાતણી ભૂમિ ન પુંજ. બાહિરલાં લહુડાવડાં રસ્થાંડિલ દિવસે શોધ્યાં નહિ, પડિલેહ્યાં નહીં. માતરું અણુપુંજ્યું હલાંચું, અણુપુંજ ભૂમિકાચ્ચે પરઠંચું. પરઠવતાં “અણુજાણુહ જસગ્ગો” ન કહ્યો. પરઠંચા પુંઠે વાર વ્રણ “વોસિરે વોસિરે” ન કહ્યું. પોસહશાલામાંહિ પેસતાં “નિસીહિ” નિસરતાં “આવ-

૧ સ્પર્શ્યા. ૨ લઘુનીતિ-પેશાબ અને વડીનીતિ-ઝાડો, એ બન્નેની જગ્યા.

રસહિ” વાર ત્રણ ભણી નહીં પુઠવી, અપૂ, તેઉ, વાઉ, વન-
સ્પતિ, ત્રસકાયતણા સંઘટ્ટ, પરિતાપ, ઉપદ્રવ હુઆ. સંયારા
પોરિસીતણો વિધિ ભણવો વિસાર્યો પોરિસીમાંહે ઊઘ્યા.
અવિધે અથારો પાથર્યો પારણાદિકતણી ચિતા કીધી કાલવેલા-
એ દેવ ન વાલા, પાંડિત્યમણુ ન કીધું પોસહ ^૧અસુરો લીધો,
^૨સવેરા પાર્યો પર્વતથે પોસહ લીધો નહીં. અગ્યારમે પૌષધો-
પવાસ ત્રત વિધિયો અનેરા જે કોઈ અતિચાર પક્ષ ૦ ૧૧

બારમે અતિથિસંવિભાગ ત્રને પાચ અતિચાર સચિયત્તે
નિષિખવણે ૦ અચિત્ત વસ્તુ હેઠ ઉપર છતા ^૩મહાત્મા ^૪મહા-
સતી પ્રત્યે ^૫અસૂઝતુ દાન દીધુ દેવાની બુદ્ધિએ અસૂઝતું
ફેડી સૂઝતુ કીધુ પરાયું ફેડી આપણું કીધું અણુદેવાની
બુદ્ધિએ સૂઝતુ ફેડી અસૂઝતું કીધુ. આપણું ફેડી પરાયુ
કીધુ વહોરવા વેળા ટળી ^૬રહ્યા, અસુર કરી મહાત્મા તેડ્યા
મત્સર ધરી દાન દીધું. ગુણવંત આવે ભક્તિ ન સાચવી છતી
શકતે સ્વામિવાત્સલ્ય ન કીધુ. અનેરા ધર્મક્ષેત્ર સીદાતા છતી
શક્તિએ ઉદય્યાં નહીં ^૭દીન ^૮ક્ષીણ પ્રત્યે અનુક પાદાન ન
દીધુ બારમે અતિથિસંવિભાગ ત્રત વિધિયો અનેરા જે
કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસમાહિ ૦ ૧૨

સલેપણાતણા પાચ અતિચાર, ઇહલોકે પરલોકે ૦ ઇહ-
લોગાસંસપ્પઓગે, પરલોગાસંસપ્પઓગે, છવિઆસ સપ્પઓગે,
મરણાસ સપ્પઓગે, કામલોગાસંસપ્પઓગે, ઇહલોકે ધર્મના

૧ મોડો ૨ વહેલો ૩ સાધુ ૪ સાધ્વી ૫ સાધુ-સાધ્વીને ન
ખપે તેવું-અશુદ્ધ ૬ આધા-પાછા ગયા ૭ નિર્ધન ૮ દુખી

પ્રભાવ લગે રાજક્રુદ્ધિ, સુખ, સૌભાગ્ય, પરિવાર વાંછ્યા.
 પરલોકે દેવ દેવેન્દ્ર, વિદ્યાધર, ચક્રવર્તીતણી પદવી વાંછી. સુખ
 આવે જીવિતવ્ય વાંછ્યું; દુઃખ આવે મરણ વાંછ્યું; કામલોગ-
 તણી વાંછા કીધી. સંલેષણાવ્રત વિષયિઓ અનેરો જે કોઈ
 અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિં ૧૩

તપાચાર બાર લેદ : છ બાદ્ય, છ અભ્યંતર. અણુસણુ-
 મૂણાઅરિયાં અણુસણુભણી ઉપવાસ વિશેષ પર્વતિથે છતી
 શક્તિએ કીધો નહિં. ઊણોદરીવ્રત તે કોળીયા પાંચ-સાત ઊણા
 રહ્યા નહિં. વૃત્તિસંક્ષેપ, તે દ્રવ્યભણી સર્વ વસ્તુનો સંક્ષેપ
 કીધો નહીં. રસત્યાગ, તે વિગયત્યાગ ન કીધો. કાયકલેશ-
 લોચાદિક કષ્ટ સહન કર્યાં નહીં. સંલીનતા-અંગોપાંગ સંકોચી
 રાખ્યાં નહિં. પરચખખાણુ ભાંગ્યાં. પાટલો ડગમગતો ફેડ્યો
 નહીં. ગંઠસી, પોરિસી, સાઠપોરિસી, પુરિમદ્દ એકાસણું,
 બેઆસણું, નીવી, આંગિલ પ્રમુખ પરચખખાણુ પારવું વિસાયું.
 બેસતાં નવકાર ન લણ્યો, ઉઠતાં પરચખખાણુ કરવું વિસાયું.
 ગંઠસીઉં ભાંગ્યું. નીવિ, આંગિલ, ઉપવાસાદિક તપ કરી,
 કાચું પાણી પીધું. વમન હુચ્યો. બાદ્ય તપ વિષયિઓ અનેરો
 જે કોઈ અતિચાર પક્ષ ૧૪

અભ્યંતર તપ-પાયશ્ચિતં વિણુઓં મન શુદ્ધે ગુરુ
 કન્હે આલોચણુ લીધી નહીં. ગુરુદત્ત પ્રાયશ્ચિત તપલેખાશુદ્ધે
 પહુંચાડ્યો નહીં. દેવ, ગુરુ, સંઘ, સાહુમી પ્રત્યે વિનય સાચ-
 વ્યો નહીં. બાળ, વૃદ્ધ, ગ્જાન, તપસ્વી પ્રમુખનું વૈયાવચ્ચ ન
 કીધું. વાચના, પૃચ્છના, પરાવર્તના, અનુપ્રેક્ષા, ધમ કથા લક્ષણ

પંચવિધ સ્વાધ્યાય ન કીધો. ધર્મધ્યાન શુકલધ્યાન ન ધ્યાયા, આત્મધ્યાન રૌદ્રધ્યાન ધ્યાયા કર્મક્ષય નિમિત્તે લોગસ્સ દથ, વીશનો કાઉસ્સગ્ગ ન કીધો અભ્યંતર તપ વિષયિયો અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ ૧૫

વીર્યાચારના ત્રણ અતિચાર. અણીગૂહિઅબલવીરિયો ૦ પઠવે, શુણ્ણવે, વિનય, વૈયાવચ્ચ, દેવપૂજા, સામાયિક, પોસહ, દાન, શીલ, તપ, ભાવનાદિક ધર્મકૃત્યને વિષે મન, વચન, કાયાતણું છતુ 'મળ, છતુ' 'વીર્ય' ગોપલ્યુ. રૂઠા પચાગ ખમાસમણ ન હીધા વાદણાતણા આવર્તવિધિ માચળ્યા નહીં. ૩ અન્યચિત્ત નિરાદરપણે બેઠા. ઉતાવળું દેવવંદન, પડિકકમણું કીધુ. વીર્યાચાર વિષયિયો અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ ૧૬ નાણાઈ અઠ્ઠ પર્ધવય, સમ્મ સલેહણ પણ પત્તર કર્મમેસુ ખારસ તપ વિરિઅ તિગ, ચઠ્ઠવીસ સય અર્ધચારા. ૧

પડિસિદ્ધાણું કરણે ૦ પ્રતિષિદ્ધ અસક્કય, અનંતકાય, બહુ-બીજલક્ષણ, મહારભ, પરિશ્રદાદિક કીધા. જીવાજીવાદિક સૂક્ષ્મ વિચાર સદ્દયા નહીં આપણી કુમતિ લગે ઉત્સૂત્રપ્રરૂપણા કીધી, તથા પ્રાણાતિપાત, મૃષાવાદ, અદત્તાદાન, મૈથુન, પરિશ્રહ, ક્રોધ, માન, માયા, લોભ, રાગ, દ્વેષ, કલહ, અભ્યાખ્યાન, પૈશૂન્ય, રતિ અરતિ, પરપરિવાહ, માયામૃષાવાદ, મિથ્યાત્વ-શલ્ય-એ અદાર પાપસ્થાનક કીધા, કરાવ્યા, અનુભોધા હોય. - દિનકૃત્ય, પ્રતિક્રમણ, વિનય, વૈયાવચ્ચ ન કીધા અનેરું જે-કોઈ વીતરાગની આરા વિરુદ્ધ કીધું, કરાવ્યું, અનુભોધું હોય,

એ 'ચિહ્ન' પ્રકારમાંહે અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસ-
માંહી સૂક્ષ્મ, ખાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય તે સવિ હું
મન, વચન, કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં. ૧૭

એવંકારે શ્રાવકતણે ધર્મે શ્રીસમકિત મૂલ ખાર વત, એક
સો ચોવીશ અતિચારમાંહિ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ
દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ ખાદર, જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય તે
સવિ હું મન, વચન, કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

પ્રતિક્રમણ સંબંધી ઉપયોગી વિષયો.

૧ પ્રતિક્રમણનો સમય-દૈવસિક પ્રતિક્રમણનો આરંભ અર્ધ સૂર્ય
દેખાતો હોય તે વખતે વંદિતુ કહેવાય એવી રીતે કરવો, અને રાત્રિક
(રાઈ) પ્રતિક્રમણ એ પ્રતિક્રમણ કર્યા પછી દશ પડિલેહણા થાય ત્યારે
સૂર્યોદય થાય એવી રીતે તેનો આરંભ કરવો. અપવાદે એટલે કારણે તો
દૈવસિક પ્રતિક્રમણ દિવસના ખાર વાગ્યાથી રાત્રિના ખાર વાગ્યા સુધી
થાય, તેમજ રાઈ પ્રતિક્રમણ રાત્રિના ખાર વાગ્યાથી દિવસના ખાર સુધી
થાય; પણ સમયે ખેતી કરે તે સફળ થાય એમ જાણી ખરે સમયે જ
ક્રિયા કરવાનો યત્ન કરવો યોગ્ય છે.

૨ રાઈ પ્રતિક્રમણ મંદસ્વરે કરવું. જિયે સ્વરે ખોલનાથી ગરોળી
આદિ હિંસક હવે હિંસા કરવામાં પ્રવર્તે છે. મિથ્યાત્વી તથા હિંસક
આદિ પાડોશમાં હોય તો કોઈ માછલાની જાળ લઈ નદીએ જાય, કોઈ
દળનાં માંડે, કોઈ ખાંડવા-લરડવા તથા લીંપવા લાગે, કોઈ ચૂલોં સળગાવે

૧. પ્રતિષિદ્ધ વસ્તુનું કરવું, કરવા યોગ્ય અનુષ્ઠાનનું ન કરવું,
વીતરાગતા વચનની અશ્રદ્ધા કરવી અને વિપરીત પ્રશ્નણા કરવી-એ
આર પ્રકાર.

ક્રિયાદિ અનર્થના કાર્યોમાં અનેક પ્રકારે ધન્યા માણુયો પ્રવર્તે છે, તેથી મદ સ્વરે પ્રતિક્રમણ કરવાનો ઉપયોગ રાખવો

૩ પ્રતિક્રમણ એક જણ લણાવે અને બીજા માણુયો તેના સૂત્રો લક્ષ્યમાં ગમી સાભળે અથવા મનમાં લણે તેમ કરવાથી અર્થનું ચિત્તવન બરાબર થઈ શકે છે, તથા ઉપયોગ પણ ગ્રહી શકે છે

૪ કાઉન્સિલ કરતી વખતે નાસિદાના અમલાગ પર દૃષ્ટિ રાખવી, તેમ ન બની શકે તો સ્થાપનાચાર્ય પર દૃષ્ટિ ગમવી

૫ પ્રતિક્રમણ કરતી વખતે દૃષ્ટિ સ્થાપનાચાર્ય પર રાખવી દૃષ્ટિને અસ્થિર રાખવાથી અથવા શૂન્ય ચિત્તે પ્રતિક્રમણ કરવાથી અવિધિ દોષ લાગે છે, અને કરેલી ક્રિયા નિષ્ફળપ્રાય થાય છે, માટે ઉપયોગ ગમવો

૬ પ્રતિક્રમણની બધી ક્રિયા પ્રમાદ રહિતપણે કરવાની છે, માટે તે વખતે જરૂરીયાત વિના (ચગવળો હોય તો) કટાસણા ઉપર બેમણુ નહિ. બનતા મુઘી કાઉન્સિલ, વદન વિગેરે સર્વ આવશ્યક જયણાપૂર્વક ઊભા ઊભા કરવાના છે, શરીરે બેચેની હોય તો જ બેઠા બેઠા કરવું બેઠાએ પ્રતિક્રમણ ઠાપા પછી જ આવશ્યક મુઘી ઊભા ઊભા ક્રિયા કરવાની હોય છે, મટે કટાસણુ કાઢી નાખવું ક્ષત વદિત તથા જ આવશ્યકની પૂર્વે અને પછી કરવામાં આવતી ક્રિયા જ કટાસણા ઉપર બેસીને કરવાની છે

૭ શિષ્ય અને શ્રાવકે ગુરુથી સાડાત્રણ હાથ દૂર રહી ક્રિયા કરવી, તેમ કરવાથી જ ગુરુનું બહુમાન સચવાય છે સાધ્વી તથા શ્રાવિકાએ મોહપ્રસંગ નિવારવા માટે ગુરુથી તેર હાથ દૂર ગ્રહી ક્રિયા કરવી તે જ પ્રમાણે માખીયા અન્ન સાધ્વી અને શ્રાવિકાઓમાં બહુમાનાર્થે સાડાત્રણ હાથ, તથા સાધ્વીથી સાધુ અને શ્રાવકને મોહપ્રસંગ નિવારવા માટે તેર હાથ દૂર રહેવાનું સમજવું આ ઉત્કૃષ્ટ અવગ્રહ બાજુવો

૮ પ્રતિક્રમણ કેવી રીતે કરવું?

કાષ્ઠ પણ સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક-શ્રાવિકાએ તદ્દપ ચિત્તવાળા થઈને,

તન્મય થઈને, તદ્રૂપ તીવ્ર અધ્યવસાયવંત થઈને, તેના અર્થમાં ઉપયુક્ત થઈને, તેને જ પ્રિય માનીને, તદ્ભાવના ભાવિત થઈને, અન્યત્ર કોઈ પણ સ્થાને મનને ચંચળ નહીં કરતા એક મનવાળા થઈને, ઉભય કાળ આવશ્યક પ્રતિક્રમણ કરવું. આ પ્રમાણે આવશ્યક કરતો ભગ્ય પ્રાણી સંસારસમુદ્રનો પાર પામે એ નિઃશંક છે.

૯ મુહુર્યત્તિ—એક વેંત અને ચાર અંગુલ લાંબી—પહોળી; તેમજ ચરવળો બન્નીશ અંગુલ લાંબો એટલે દાંડી ચોવીશ અંગુલ લાંબી અને દશીનો ગુચ્છો આઠ અંગુલ લાંબો હોવો જોઈએ.

પ્રતિક્રમણનાં સૂત્રો વિગેરેના સંક્ષિપ્ત સાવાર્થ

નવકાર (પંચમંગલસૂત્ર)—આમાં અરિહંત, સિદ્ધ, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય તથા સાધુ એ પાંચ પરમેશ્વરી નમસ્કાર કરવામાં આવ્યો છે. એથી સર્વ પાપ તથા વિદ્વા દૂર થાય છે.

પંચિંદ્રિય—આમાં આચાર્યના છત્રીશ ગુણોનું વર્ણન છે અને ક્રિયા કરતાં પ્રારંભમાં સ્થાપના સ્થાપતી વખતે બોલાય છે.

પ્રણિપાત (ખસાસમણ)—આથી દેવગુરુ વંદન કરાય છે.

ઈચ્છકાર—આથી ગુરુને સુખશાતા પૂજાય છે.

ધરિયાવહિયં, તરસ ઉત્તરી—આથી હાલતાંચાલતાં લાગેલાં પાપને દૂર કરવામાં આવે છે.

અજ્ઞત્ય—આમાં કાઉરસગના સોળ આગાર(છૂટ)નું વર્ણન છે.

લોગરસ (નામસ્તવ)—આમાં ચોવીશ તીર્થંકરની નામપૂર્વક સ્તુતિ છે.

કરેમિ ભ તે—આ સામાયિક લેવાનું પચ્ચખખાણુ છે. એમાં સામાયિક લખને નિદા, વિકથા વિગેરે પાપકાર્ય ન કરવું તે જતાવ્યું છે

સામાધ્યવયવ્યુત્તો—આમા સામાયિક એ બે ધડીનું ચરિત્ર છે તે જતાવ્યું છે તેથી તેનું વારવાર કરવાપણુ જતાવ્યું છે તે સામાયિક પારતી વખતે બોલાય છે

જગચિતામણિ—આ શ્રી ગાતમસ્વામીએ રચેલું ચૈલચદન છે એમા અષ્ટાપદ પૂર્વત ઉપર મિગજેલા એવીથ તીર્થકરોને તથા ખીજ પણુ તીર્થ કરો અને સર્વ તીર્થોને નમસ્કાર કરવામા આવેલ છે

જ કિચિ—આમા જે કાઈ નામરૂપે તીર્થ હોય તેને તથા ત્રણુ લોકમા રહેલી જિનપ્રતિમાઓને નમસ્કાર કરવામા આવ્યો છે

નમુત્યુલુ (ગકસ્તવ)—ઈદ્ર મહાગજ જ્યારે ભગવાનની સ્તુતિ કરે છે ત્યારે આ સૂત્ર બોલે છે એમા ભગવાનના ગુણોનું વર્ણન છે

જાવંતિ ચેઈઆઈ—આમા ત્રણુ લોકમા રહેલી પ્રતિમાઓને નમસ્કાર કર્યો છે

જાવંત કેવિ સાહુ—આમા ભગત, ઐરવત અને મહાવિદેહની અદ્વ રહેલા સર્વ સાનુઓને (સાધ્વીઓને) નમસ્કાર કરવામા આવ્યો છે

નમોઽહુત્—આમાં પચ પરમેષીઓને નમસ્કાર કર્યો છે. આચાર્ય શ્રી સિદ્ધસેનદિવાકરચરિત્રનું રચેલું છે

ઉવસગ્ગાહરં—આ શ્રી પાર્શ્વનાથનું ગુણસ્તુતિરૂપ સ્તવન શ્રી ભદ્ર-બાહુસ્વામીનું રચેલું છે, તે સર્વ વિગ્રોનો નાથ કરનાર છે

જય વીયગય—આમાં પ્રભુની પાસે કેટલીક ઉત્તમ પ્રાર્થના કરવામા આવી છે

— અરિહુતચેઈઆણુ (ચૈત્યસ્તવ)—આમા જ્યા દેવચદન કરતા હોઈએ તે એક દેવગની પ્રતિમાઓને વદન કરવામા આવ્યું છે.

કલ્પાણુકંદં—આ શ્રી ઋષભદેવ, શાન્તિનાથ, નેમિનાથ, પાર્શ્વનાથ અને મહાવીરસ્વામીની સ્તુતિ છે.*

સંસારદાવા—આ શ્રી મહાવીરસ્વામી વિગેરેની સ્તુતિ છે. શ્રી હરિભદ્રસૂરિજીએ રચી છે.

પુખ્ખરવરદી (શ્રુતસ્તવ)—આમાં વિચરતા તીર્થંકરોની તથા જ્ઞાનની સ્તુતિ છે.

સિદ્ધાણું યુદ્ધાણું (સિદ્ધસ્તવ)—આમાં સર્વસિદ્ધ, મહાવીરસ્વામી, નેમિનાથ તથા અષ્ટાપદ ઉપર વિરાજમાન ચોવીસ તીર્થંકરોની સ્તુતિ છે.

વેયાવચ્ચગરાણું—આથી સમકિતી દેવોને સંભારવામાં આવે છે.

મિચ્છામિ ઠામિ—આથી આખા દિવસમાં લાગેલાં પાપને સામાન્ય રીતે જાહેર કરી તેની માફી માગવામાં આવે છે.

નાણુંમિ—આ આઠ ગાથામાં જ્ઞાનાદિ પાંચ આચારના ભેદોનું વર્ણન છે.

વાંદણા (સુગુરુવંદન)—આથી સુગુરુને વંદન કરી તેમની પ્રત્યે થયેલા દોષની ક્ષમા યાચવામાં આવે છે.

સાત લાખ—આમાં ચોરાશી લાખ યોનિવાળા જીવોમાં જે જીવો હણાયા હોય તે બાબત મિચ્છામિ દુષ્કંદ દેવામાં આવે છે.

અઢાર પાપસ્થાનક—આમાં અઢાર પ્રકારે પાપ બંધાય છે તેનાં નામ છે અને પછી તેવી રીતે કરેલાં પાપની ક્ષમા માંગવામાં આવી છે. (મિચ્છા દુષ્કંદ દેવામાં આવે છે.)

સંવરસવિ—આમાં લાગેલાં પાપને અતિ દૂંડામાં કહેવા સાથે તેની માફી માગવામાં આવી છે.

* પહેલી ગાથામાં અમુક તીર્થંકરની, બીજી ગાથામાં સર્વજિનની, ત્રીજીમાં જ્ઞાનની અને ચોથીમાં શાસનદેવદેવીની સ્તુતિ છે.

વહિતુ (શ્રાદ્ધ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર)—આથી ધાનકને ખાગ વન વિગેરેમાં લાગેના દોષને બહુ દિનગીરી સાથે વિચાર્યા જાહેર કરી તેવા દોષો ફરીયા ન લાગે તેની ધૃતિ માથે તે બાબત માથી માગવામાં આવી છે.

અખમુદિગો (ક્ષામગુક સૂત્ર)—આથી આપજાથી ગુરુમદાગજ પ્રત્યે દિવસ તથા ગત સંગતી જે જે અપગધ યથા દ્વાય તે જાહેર કરી તેમની પાસે માથી માગવામાં આવે છે.

આપરિય ઉત્તરજાએ—આમાં આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, મુકળ સધ તથા સર્વ જીવો ઉપર દોષ થયો દોષ તે તેની તથા તેઓના ખીજ જે કાંઈ અપગધ યથા દોષ તે બાબતની માથી માગવામાં આવે છે.

નમોઽસ્તુ વર્ધમાનાય—આ શ્રી વીરગમાત્માની સ્તુતિ છે, તે સાગે દેવસી પ્રતિક્રમણમાં બોનાય ૬

વિગાહસોચન—આ પખ શ્રી વીરગમાત્માની સ્તુતિ છે, સવારે રાત્ર પ્રતિક્રમણમાં બોલાય છે

મુખદેવયા—આ શ્રુતદેવીની સ્તુતિ છે

ત્રિમે ખિતે—આ દેવદેવીની સ્તુતિ છે.

કમલદત્ત—આ શ્રુતદેવીની સ્તુતિ છે તે ઓખો બોલે છે

યમ્યા દેવ—આ દેવદેવીની સ્તુતિ છે

જ્ઞાનાદિ—આ શ્રુતદેવીની સ્તુતિ છે.

આ જાને સ્તુતિઓ પાસિમદિ પ્રતિક્રમણમાં બોલાય છે

અર્ધાંજલેષુ (મુનિવદન સૂત્ર)—આથી અરીદોષમાં ગ્દેહ સર્વ મુનિઓને નમસ્કાર કરવાના આવે છે

વરકનક—આથી એક ઓ સિનેર તીર્થ કરાને વદન કરવામાં આવે છે

લધુશાન્તિ—થી નાપુષ નમગમાં મરખી દસવવા થી માનદેવમુજિએ— આ રોગ મ્પુ છે એને બજાયાથી, સામગરાથી તથા તેના વડે મત્રેપુ જગ ઠાટગાથી સર્વે રોગો દૂર થાય છે અને શાંતિ ફેલાય છે.

ચતુષ્કસાય-આ શ્રી પાર્શ્વનાથનું ગુણસ્તુતિરૂપ ચૈત્યવંદન છે.

ભૂરહેસર-આમાં બ્રહ્મચર્યાવાળા તથા બીજી રીતે થએલા પ્રાતઃ-સ્મરણીય ઉત્તમ* પુરુષો અને સ્ત્રીઓનાં નામો ગણાવ્યાં છે.

મન્દુ જિણાણું-આ સજ્જાયમાં શ્રાવકને કરવા યોગ્ય છત્રીશ કૃત્યોનું વર્ણન છે.

સકલતીર્થ (તીર્થવંદના)-આમાં ત્રણ લોકની અંદર આવેલા શાશ્વતા અને અશાશ્વતા ચૈત્યો તથા તેની અંદર રહેલી પ્રતિમાઓની સંખ્યા બતાવી તેઓને નમસ્કાર કરવામાં આવ્યો છે. આ જીવજિવ્યજીવ્યે રચેલ છે.

રનાતર્યા-શ્રી બાલચંદ્રસૂરિજીની રચેલી આ મહાવીરસ્વામી વગેરેની સ્તુતિ છે.

સકલાહીત-શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય મહારાજનું રચેલું આ ચૈત્યવંદન છે. એમાં ચોવીશ તીર્થ* કરની જુદા જુદા શ્લોકથી સ્તુતિ કરવામાં આવી છે. પદ્મખી, ચોમાસી અને સંવચ્છરી પ્રતિક્રમણમાં ચૈત્યવંદન તરીકે બોલાય છે.

અજિતશાન્તિ-શ્રી નંદિષેણસૂરિજીનું રચેલું આ અજિતનાથ અને શાન્તિનાથનું ભેગું સ્તવન છે. શ્રી શત્રુંજય ઉપર આ બન્ને ભગવાનનાં દહેરાસર સામસામાં હતાં, પણ આ સ્તવન પ્રથમ બોલાતીન વખતે તે એક હારમાં આવી ગયાં એમ કહેવાય છે.

પૃહતશાન્તિ-ભગવાન્ જન્મે છે ચારે તેમને મેરુપર્વત ઉપર નંદવરાવવા ઇંદ્રો અને દેવતાઓ લાઇ જાય છે. ત્યાં તેમને નંદવરાવ્યા પછી તેઓ આ શાન્તિપાઠ બોલે છે. આની અંદર અનેક જીવોની અનેક પ્રકારે શાન્તિ ધૃચ્છવામાં આવી છે. આ શ્રી નેમનાથ પ્રભુની માતા શિવાદેવીએ દેવીપણામાં રચેલી છે એમ કહેવાય છે.

* દતેશ્વરી, તપસ્વી વગેરે.

+ રચ્યું પણ તે જ વખતે છે.

અતિચાર-આ પદ્ધતી વિગેરે પ્રતિક્રમણ વખતે પાત્ર આચાર તથા
જાગ્રત વિગેરેમાં લાગેલા દોષ દૂર કરવા માટે બોલાવામાં આવે છે.
તેમાં નીચે જણાવેલી બાજનોમાં લાગતા દુષણો જતાવેલા છે.

જ્ઞાનાચાર-જ્ઞાનને લગતું તથા લણાવતું તે.

દર્શનાચાર-સમક્ષિત પાળતું તથા પળાવતું તે

ચારિત્રાચાર-સચમ પાળતું તથા પળાવતું તે.

સમક્ષિત, જાગ્રતો, તથા તેના અતિચારોનું વધુન જનાવવામાં આવ્યું છે.

સુલેષણા-મગ્ધ સમયે લવિગ્ધની ગતિ સુધારવા માટે યત્ન,
પચ્ચખાણું કરવા તે.

બાહ્ય તપ-જેને બીજાઓ દેખી શકે એવા ઉપવાસાદિ, વિનયાદિ
તપ કરવો તે

અંશ્ય તપ-જેને બીજાઓ ન દેખી શકે એવા પશાતાપ,
વિનયાદિ તપ કરવો તે

વીર્યાચાર-ધર્મ સુગંધી ક્રિયાઓ તથા કાર્યોમાં પોતાની શક્તિનો
સદુપયોગ કરવો ને આ મર્મ ૧૧ લાગેલા દોષો અતિચારમાં જણાવેલા છે
અને તેની મારી મારગવામાં આવી છે

સન્નિકર-શ્રી મુનિશ્વરમુનિશ્વરે એવું આ શ્રી ચાન્તિનાથનું
સ્તવન ૯ તેની અંદર કટનાએક દેવ તથા દેવીઓની આપજા રક્ષાને
માટે પ્રાર્થના કરવામાં આવી છે

નિરૂપપદુત્ત (સમતિશત સ્તોત્ર)—આ સ્તોત્રમાં એક સો
સિત્તે તીર્થંકરોની મુનિ છે શ્રી માનદુરમુનિશ્વરે કોઈ વખતે શ્રી સપ્તમા
જ્યેષ્ઠે દેવ ઉપસર્ગ દૂર કરવા આ સ્તોત્ર રચ્યું છે

નમિત્તિજ (મન્દુકાસપદ્મ સ્તોત્ર)—આ શ્રી માનદુરમુનિશ્વરે—
એવું શ્રી પદ્મનાભનું સ્તોત્ર છે એક ગિયર ચિત્તે લજ્જાથી મોટા
મોટા ભવ તથા વ્યવહારો નાશ પામે છે.

લક્ષ્મીસર-આ પણ શ્રી માનતુંગસૂરિજીએ રચેલું શ્રી આદિ-નાથનું સંસ્કૃત સ્તોત્ર છે. આ હુઆચાર્ય મહારાજને કોઈ રાત્રીએ તેમની શક્તિની પરીક્ષા કરવા માટે ૪૮ બેડીઓ પહેરાવી હતી. તેઓ જેમ જેમ શ્લોકો રચતા ગયા તેમ તેમ તે બેડીઓ તુટતી ગઈ* આથી જૈનધર્મની બહુ ઉન્નતિ (ચઢતી) થઈ, અને રાત્રી જૈનધર્મમાં પ્રીતિવાળો થયો, આને લણવાથી ઈચ્છા પ્રમાણે આરોગ્ય (રોગ રહિતપણું) તથા લક્ષ્મી મળે છે.

કલ્યાણમંદિર-આ શ્રી સિદ્ધસેનદિવાકરસૂરિજીએ રચેલું શ્રી પાર્શ્વનાથનું સ્તોત્ર (સ્તવન) છે. શ્રી ઉજ્જયિની નગરીમાં મહાકાળ નામના જૈન મંદિરમાં શ્રી પાર્શ્વપ્રભુની પ્રતિમા હતી. તેને બ્રાહ્મણોએ શિવલીંગ પધરાવી ઢાંકી દીધી હતી. યાદ આ સ્તોત્ર રચનાર આચાર્ય મહારાજ લાં ગયા અને આ સ્તોત્ર રચ્યું. તેનો અગિયારમો શ્લોક રચતાં તે લીંગ ફાટ્યું અને પ્રતિમાજી પ્રગટ થયા. આને લણવાથી સર્વ પ્રકારના વિદ્યો નાશ પામે છે અને સુખ મળે છે.

રતનાકરપચ્ચીશી-આ શ્રી રતનાકરસૂરિજીની રચેલી પ્રભુસ્તુતિ છે. એમાં આચાર્ય મહારાજ પોતામાં રહેલા દેષો તથા અવગુણોની નિંદા કરી છે. છેવટે સમક્ષિતની માંગણી કરી છે.

* પ્રથમ લક્ષ્મીસર સ્તોત્રમાં શ્લોક પણ ૪૮ હતા, તેમાંથી કોઈ પણ કારણસર ૪ પ્રાતિહાર્યવા ૪ શ્લોક કાઢી નાખવામાં આવ્યા છે.

ખંડ આઠમો

વિધિવિધાનો.

૧ ગુરૂવંદનનો વિધિ.

પ્રથમ બે ખમાસમણ દેતા પછી ઇચ્છકાર સુદગાઇનો પાઠ કરેલો પછી અબ્જુદિઓ ખામવો.

જપોરના સાડામાર સુધી સુદગાઇ પાઠ બોલવો. સારપત્રી સુદ-
દેવમી પાઠ બોલવો પદ્મીધર સાધુ મદાગજ દોષ તો ઇચ્છકાર પછી
એક ખમાસમણ રૂપ પછી અબ્જુદિઓ ખામવો.

૨ ચૈત્યવંદન કરવાનો વિધિ

પ્રથમ ત્રણ ખમાસમણ દેતા પછી ઇચ્છકારે સન્નિધ ભગવત ચૈત્ય-
વંદન કરે ? ઇચ્છ એમ કહી દરેક ચૈત્યવંદન પદેલા નીચે મુજબ બોલવું

સકળકુસંગવર્લિ પુષ્કગવનંમેવો
દ્વિગિતિગિગ્ધાનુ કલપરથોપમાન
ભવન્નિવિપોત, સર્વસપતિદેતુ
સ ભવતુ સનત વ, શ્રેયસે શાન્તિનાથ

ઉપર મુજબ બોલ્યા પછી ચૈત્યવંદન કરેવું પછી જ દિશિ કહી,
બે દાય ભેડી નાસિમ સુધી દાય ડીયા રાખી નમુશ્યુગ, ભવતિ ચેષ-
આઇ કહી, એક ખમાસમણ રૂપ, 'ભવત કેવિ આદ', તથા નમેડદંત
કહી એભામ એભી પામ ગાયાનું ભાવવાદી રાવન બોલવું પછી બે
દાય ભેડી લલાટે લલાડી જય વીરરામ મપૂજે કરેલા (આખરમખડા
કલા પછી દાય જગા નીચે ઉતારી લેતા)

પછી જિભા થઈ અરિહંતયેષ્યાણું, અન્નતથા કહી એક નવ-
કારનો કાઠિરસગ્ગ કરી પારીને નમોડહંત કહી થોય કહેવી.

૩ સામાયિક લેવાનો વિધિ.

પ્રથમ સ્થાપનાચાર્યજી ન હોય તો જિયે આસને પુસ્તક વિગેરે
મૂકીને શ્રાવક શ્રાવિકાએ કટાસણું, મુહપત્તિ, ચરવળો લઈ, શુદ્ધ વસ્ત્ર
પહેરી, જગ્યા પુજી, તેના પર કટાસણું પાથરી તે પર બેસવું. પછી
મુહપત્તિને ડાબા હાથમાં મુખ પાસે રાખી જમણા હાથને સ્થાપનાજી
સન્મુખ રાખી એક નવકાર અને પાંચિંદ્રિય કહેવા. પછી ઇચ્છામિ ખમા-
સમણુ દઈ, “ધરિયાવહિયં, તસ્સ ઉત્તરી, અન્નથ ઊસમિએણું” કહી
એક લોગરસનો (ચંદેસુ નિમ્મલયરા સુધી) ન આવડે તો ચાર નવકારનો
કાઠિરસગ્ગ કરવો. અને ‘નમો અરિહંતાણું’ પદ બોલી, કાઠિરસગ્ગ
પારી પછી લોગરસ કહેવો.

પછી ખમાસમણુ દઈ, “ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્! સામાયિક
મુહપત્તિ પડિલેહું? ઇચ્છ” એમ કહી પચાસ બોલ ચિંતવવા. સાથે
મુહપત્તિની પડિલેહણા કરવી. પછી ખમાસમણુ દઈ “ઇચ્છાકારેણુ સંદિ-
સહ ભગવન્! સામાયિક સંદિસાહું? ઇચ્છ” બોલી, વળી ખમાસમણુ
દઈ “ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્! સામાયિક ઠાઉં? ઇચ્છ” એમ
કહી બે હાથ બેઠી એક નવકાર ગણી “ઇચ્છકારી ભગવન્! પસાય
કરી સામાયિક દંડક ઉચ્ચરાવોજી” કહી, ગુરુ અથવા વડિલ હોય તો
તેમની પાસે ‘કરેમિ ભંતે’ ઉચ્ચરવું. ન હોય તો પોતે ‘કરેમિ ભંતે’-
નો પાઠ બોલવો.

પછી ખમાસમણુ દઈ ‘ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્! બેસણે સંદિ-
સાહું? ઇચ્છ’ કહી, ખમાસમણુ દઈ ‘ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્!
બેસણે ઠાઉં? ઇચ્છ’ કહી, ખમાસમણુ દઈ ‘ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ
ભગવન્! સજ્જાય સંદિસાહું? ઇચ્છ’ કહી ખમાસમણુ દઈ ‘ઇચ્છા-

કારેણુ સદિસહ ભગવન્ ! સન્ન્યાય કરે ? ઇન્દ્રિય ' એમ કહી તથા નવકાર ગણવા પછી બે ઘડી (૪૮ મિનિટ) સન્ન્યાય ધ્યાન-ધર્મધ્યાન કરવું.

૪ સામાયિક પારવાનો વિધિ.

ખમાસમણુ દષ્ટ, ઇન્દ્રિયાવહી યાવત્ લોગસ્સ મુઠ્ઠી કહી ખમાં દષ્ટ ' ઇન્દ્રિયકારેણુ સદિસહ ભગવન્ ! મુહપતિ પડિલેહુ ? ઇન્દ્રિય ' કહી, મુહપતિ પડિલેહી, ખમાસમણુ દષ્ટ ' ઇન્દ્રિયં સામાયિક પાર ? યથાશક્તિ ' વળી ખમાસમણુ દષ્ટ ' ઇન્દ્રિયં સામાયિક પારુ, તદ્વત્તિ ' કહેવું પછી જમણો હાથ ચરવલા ઉપર અથવા કટાસણા ઉપર રથાપી એક નવકાર ગણી "સામાયિકવચ્ચુતો" કહીએ પછી જમણો હાથ પોતાના મુખ સામે સવળો રાખીને એક નવકાર ગણીએ

૫ દૈવસિક પ્રતિક્રમણુનો વિધિ

પ્રથમ ખતાવ્યા મુજબ સામાયિક લેવું પછી પાણી વાવયું હોય તો મુહપતિ પડિલેહવી અને આહાર વાવયો હોય તો વાદણા બે દેવાં ત્યા ખીજ વાદણામા 'આવરિસઆએ' પદ ન કહેવું પછી યથાશક્તિ પચ્ચખ્ખાણુ કરવું પછી ખમાસમણુ દષ્ટ ઇન્દ્રિયં કહી વડેરાએ અથવા પોતે ચૈત્યવદન કહેવું પછી જં કિચિં નમુથ્યુણું કહી ઊભા થઈને અરિહતચેષ્ઠયાણુ તથા અનત્યં કહી એક નવકારનો કાઉરસગ્ગ કરી પારીને નમોડહંત્તં કહી પ્રથમ ચોય કહેવી પછી લોગસ્સં સંવલોએ અરિહતચેષ્ઠયાણુ કહી એક નવકારનો કાઉરસગ્ગ કરી પારીને ખીજ ચોય કહેવી પછી પુખ્ખરવરદીં કહી સુઅસ્સ ભગવન્નો કહેમિ કાઉરમગ્ગ વદણુવત્તિયાએ કહી એક નવકારનો કાઉરસગ્ગ કરી પારીને ત્રીજ ચોય કહેવી. પછી સિદ્ધાણુ, બુદ્ધાણું કહી વેયાવચ્ચગરાણું કરેમિ કાઉરમગ્ગ અનત્યં કહી એક નવકારનો કાઉરસગ્ગ કરી પારીને નમોડહંત્તં કહી ચોથી ચોય કહેવી પછી બેસીને નમુથ્યુણુ કહેવું. પછી

૧ રથાપનાચાર્ય હોય તો નવકાર ગણવાની જરૂર નથી

ચાર ખમાસમણ દેવાપૂર્વક ભગવાન, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, સર્વ સાધુ પ્રત્યે શોભવંદન કરીએ. પછી 'ધમ્માકારી સમસ્ત શ્રાવક વંદુ' એમ કહેવું. પછી 'ધમ્માકારેણ સંદિસક ભગવન! દેવસિઅપડિક્કમણે કાઉં? ધમ્મ' કહી જમણો હાથ ચરવળા અથવા કટાસણા ઉપર સ્થાપીને સંવરસવિ દેવસિઅં, કહેવું.

પછી ઊભા થઈ ૧ કરેમિ ભંતેં, ધમ્મામિ કામિ કાઉરસગ્ગં, જે મે દેવસિઅં તસ્સ ઉત્તરીં કહીને પાંચ આચારની (અતિચારની) આઠ ગાથાનો કાઉરસગ્ગ કરવો. આઠ ગાથા ન આવડે તો આઠ નવ-કારનો કાઉરસગ્ગ કરવો. કાઉરસગ્ગ પારીને લોગસ્સ કહેવો. પછી ખેસીને ત્રીજા આવશ્યકની મુદ્ધપત્તિ પડિમેહીને વાંદણું ખે દેવાં. પછી ઊભા થઈને ધમ્માકારેણ સંદિસક ભગવન! દેવસિઅં આલોઉં? ધમ્મ' આલોએમિ જે મે દેવસિઅં કહીને ૨ સાત લાખ કહેવા. પછી અઠાર પાપસ્થાનક આલોઈને, સંવરસ સુવિ દેવસિઅં કહી વીરાસને અથવા જમણો ઢીંચણુ ઊભો રાખી એક નવકાર, કરેમિ ભંતે, ધમ્મામિ પડિક્કમિઉં જે મે દેવસિઅં કહીને વંદિતુ કહેવું. પછી વાંદણું ખે દેવાં. પછી અબ્બુદ્ધિએહં અબ્બિભંતર દેવસિઅં ખામીને વાંદણું ખે દેવાં. પછી ઊભા થઈ, આયરિઅઉવજ્ઞાએ કહીને કરેમિ ભંતેં, ધમ્મામિ કામિ કાઉરસગ્ગં જે મે દેવસિઅં તસ્સ ઉત્તરીં અન્નથ્થં કહી ખે લોગસ્સ ન આવડે તો આઠ નવકારનો કાઉરસગ્ગ કરવો. તે પારીને લોગસ્સ કહી સંવલોએ અરિહંત્યેધયાણું અન્નથ્થ કહી એક લોગસ્સ ન આવડે તો ચાર નવ-કારનો કાઉરસગ્ગ કરવો. તે પારીને પુખ્ખરવરદીં સુઅરસ ભગવઓં કરેમિ કાઉરસગ્ગં વંદણં કહીને એક લોગસ્સ ન આવડે તો ચાર નવ-કારનો કાઉરસગ્ગ કરવો. તે પારીને સિદ્ધાણું પુદ્ધાણું કહી સુઅદેવયાએ કરેમિ કાઉરસગ્ગં, અન્નથ્થં કહી એક નવકારનો કાઉરસગ્ગ કરવો. તે

૧ પોસહવાલાએ જાવ નિયમને બદલે જાવ પોસહં કહેવું.

૨ પોસહવાલાએ અન્ને ગમણાગમણે કહેવા.

પારી નમોડર્કત્ત્વં દહી પુરુષે 'મુચ્ચદેવયા ભગવત્' ની થોય કહેવી અને ઓએ 'કમલધનની' થોય કહેવી પછી ખિત્તદેવયાએ કરેમિ કાઠિરસગ્ગ અત્તથ્થં દહી એક નવકારનો કાઠિરસગ્ગ કરવો તે પાગી નમોડર્કત્ત્વં દહી પુરુષે 'છસે ખિત્તે માદ્દં' ની થોય કહેવી, અને ઓએ 'યરયા ક્ષેત્ર સમા-
શ્રિત્ત'ની થોય કહેવી પછી એક નવકાર પ્રગટ ગણી બેમીને છઠ્ઠા આવરયકની મુદપતિ પડિયેલીને એ વાડણા દેવા પાગી "સામાયિક્ક, ચલિન્નિસથો, વદન, પડિસ્સમણ્ણ, કાઠિરસગ્ગ, પચ્ચખાણ્ણ કથુ' ઉછ, ઇન્દ્રામો આપુમ્મદ્ધ, નમો ખમાસમણ્ણ, નમોડર્કત્ત્વં" કહીને પુરુષ નમો-
ડર્કત્ત્વં વધમાનાય કહે, અને ઓ સંસારત્તવાની તથુ થોય કહે

પછી નમુત્થુષ્ણં દહી રતવન કહેવું પછી વગ્ગનકં દહી ભગવન્ આદિ ચા-ને વાત્તા પછી જમણો હાય ચગ્ગણા યા ભૂમિ ઉપગ્ગયાપી અટ્ટાદન્નેમ્મ કહેવું પછી "ઇન્દ્રાકારેણ સદિસદ્ ભગવન્ ! દેવમિઅપાયન્નિગ્ગત્તવિસોદણ્ણતથ કાઠિરમગ્ગ કરુ ? ઇન્દ્ર, દેવમિઅપાયન્નિગ્ગત-
વિસોદણ્ણતથ કરેમિ કાઠિરમગ્ગ" અત્તથ્થં દહી, ચાર લોગસ્મ ન આવડે તો મોગ નવકારનો કાઠિરસગ્ગ કરવો તે કાઠિરમગ્ગ પાગી પ્રગટ લોગસ્મ દહી પછી ખમાસમણ્ણ દધ "ઇન્દ્રાકારેણ સદિસદ્ ભગવન્ ! સન્ન્યાય સદિસદ્ ? ઇન્દ્ર" દહી પાણ્ણ ણીણ્ણ ખમાસમણ્ણ દધ "ઇન્દ્રાકારેણ સદિસદ્ ભગવન્ ! ગલ્લ્યાય કરુ ? ઇન્દ્ર" દહી, બેમીને એક નવકાર ગણી સન્ન્યાય દહીએ પાગી એક નવકાર ગણીએ પછી ખમાસમણ્ણ દધ, "ઇન્દ્રાકારેણ સદિસદ્ ભગવન્ ! દુખખખખય કમ્મખખય નિમિત્ત કાઠિરમગ્ગ કરુ ? ઇન્દ્ર, દુખખખખય કમ્મખખય નિમિત્ત કરેમિ કાઠિરસ-
ગ્ગ" એમ દહી અત્તથ્થં દહી ચાર લોગસ્મ મંપૂર્ણ, ન આવડે તો મોગ નવકારનો કાઠિરસગ્ગ કરવો પછી એક વડીલે અથવા પોતે પારીને નમોડર્કત્ત્વં દહી લઘુસાંતિ કહેવી પછી પ્રગટ લોગસ્મ દહી ખમાસમણ્ણ દધ ઈગ્યાવહીં તરસ ઉત્તરીં અત્તથ્થં દહી એક લોગસ્મ અથવા ચાર નવકારનો કાઠિરમગ્ગ દહી પારી પ્રગટ લોગસ્મ કહેવો ચલિસ્સાયં નમુ-
ત્થુષ્ણં જાવતિ ચેદં દહી ખમાસમણ્ણ દધ, જાવંત દેવિ માદ્દં દહીને

જમોડઈત્તં ઉવસગ્ગહરં જય વીયરાયં કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી. પછી ઇચ્છામિં “ ઇચ્છાં સામાયિક પારું ? યથાશક્તિ ” કહી “ ઇચ્છામિં ઇચ્છાં સામાયિક પાયું તહત્તિ ” કહી જમણો હાથ ઉપધિ ઉપર સ્થાપી એક નવકાર ગણીને સામાઈયવયળુતો કહેવો. પછી સ્થાપેલી સ્થાપના હોય તો પોતાના મુખ સામે હાથ રાખી એક નવકાર ગણી ઊઠવું.

૬ રાષ્ટ્રપ્રતિક્રમણ વિધિ.

પ્રથમ પૂર્વની રીતે સામાયિક લેવું. પછી ખમાસમણ દષ્ટ “ ઇચ્છા-કારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! કુસુમિણ દુસુમિણ ઉડાવણિ રાષ્ટ્રપાયચ્છિત-વિસોહણત્યં કાઉસ્સગ્ગ કરું ? ઇચ્છં, કુસુમિણ દુસુમિણ ઉડાવણિ રાષ્ટ્ર-પાયચ્છિતવિસોહણત્યં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ ” એમ કહી અન્તત્યં કહી, ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ સાગરવરગંભીરા સુધી ન આવડે તો સોળ નવકારનો કરી પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. પછી ખમાસમણ દષ્ટ, જગચિંતામણિતું ચૈલવંદન જય વીયરાય સુધી કહેવું. પછી ચાર ખમા-સમણપૂર્વક ભગવાન્, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય અને સર્વ સાધુ પ્રત્યે વાંદવા. પછી ખમાસમણ દષ્ટ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સજ્ઞાય સંદિસાહું ? ” અને ખીળું ખમાસમણ આપી ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સજ્ઞાય કરું ? એમ આદેશ માગી એક નવકાર ગણીને ભરહેસરની સજ્ઞાય કહી, ઉપર એક નવકાર ગણવો. પછી ઇચ્છાકાર સુહરાઈનો પાઠ કહી ‘ ઇચ્છાકારેણ સંદિં રાષ્ટ્રપડિહ્મણે ઠાઉં ? ’ કહીને જમણો હાથ ઉપધિ ઉપર સ્થાપી “ ઇચ્છં ચ્ચવસ્સવિ રાષ્ટ્રય દુચ્ચિત્તિયં ” કહેવું. પછી નમુત્થુણું તથા કરેમિ ભંતે કહી ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં તસ્સ ઉત્તરીં અન્તત્ય કહી એક વલોગ-સ્સ ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહી, સંવલોએ અરિહંતં કહી એક લોગસ્સ ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. તે પારી પુખ્ખરવરદીં સુઅસ્સં વંહણું કહી પાંચ આચારની (અતિચારની) આઠ ગાથાનો ન

આવડે તો આઠ નવકારનો કાઠિસગ્ગ કરવો પારી સિદ્ધાણુ બુદ્ધાણુ
કહીને ત્રીજા આવશ્યકની મુદપતિ પડિલેહી, વાંદણાં બે દેવાં ત્યાંથી
અબ્બુદ્ધિઓ ખામી વાદણાં બે દમ્બે સામુધી દેવસીની રીતે જાણુ પણુ
ને ઠેકાણે 'દેવસિઅ' આવે તે ઠેકાણે 'ગમ્બ' કહેવું પછી આમગિય-
ઉવજાએં કરેમિ ભતેં છગ્ગમિ કામિં તરસ ઉતરીં કહી તપ-
ચિતવણીનો અને તે કરતા ન આવડે તો મોળ નવકારનો કાઠિસગ્ગ કરવો
તે પારીને પ્રગટ લોગરપ્પ કહી છઠ્ઠા આવશ્યકની મુદપતિ પડિલેહીને
વાદણાં બે દેવા પછી તીર્થવદન-સકલ તીર્થં કહેવું પછી યથાશક્તિએ
પચ્ચખ્ખાણુ કરવું પછી "સામાયિક, ચલિન્નિસથો, વદન, પડિસ્સમણ,
કાઠિસગ્ગ, પચ્ચખ્ખાણુ ક્યું છે જી" એમ કહી છ આવશ્યક સમા-
રવા. તેમા પચ્ચખ્ખાણુ ક્યું હોય તો ક્યું છે જી કહેવું, અને ધાયું
હોય તો ધાયું છે જી એમ કહેવું.

પછી છગ્ગમો અણુમદ્દિ નમો ખમામમખાણુ નમોડદંતં કહીને
વિસાલયોચનં કહેવું, અને ઝીએ સસાગ્ગવાની ત્રણ થોય કહેવી પછી
નમુત્થુણું અરિહતચેષ્ઠમાણું કહી એક નવકારનો કાઠિસગ્ગ કરી પારી
નમોડદંતં કહી ઠાણુદ્ધની પ્રથમ થોય કહેવી પછી લોગમ્મં
પુખ્ખરવગ્ગીં, મિદ્ધાણુ બુદ્ધાણું કહી અનુક્રમે ચાર થોય કહીએ છીએ
ત્યાં મુધી સર્વં કહેવું પછી રેનમુત્થુણું કહી ભગવાન આદિ ચારને
ચાર ખમાસમણે વાદવા પછી જમણો હાય ચગ્ગા ઉપગ રથાપી
અટ્ટાપ્પજેમ્મં કહેવું પછી સીમધરસવામીનું ચેત્યવદન, રત્તન, જ્ય
વીવરાયં કાઠિસગ્ગ, થોય પર્વત કહીએ છીએ ત્યાં સુધી કહેવું પછી
ખમાસમણપૂર્વક શ્રી મિદ્ધાચલજીનું ચેત્યવદન, રત્તન, જ્ય વીવરાયં

૧ તપચિતવન કાઠિસગ્ગનો વિધિ આગળ આપ્યો છે.

૨ પોસદવાણાએ નમુત્થુણું પછી ખમાં દમ્બ જદુવેલ સંદિસાદુ
અને જદુવેલ કર્યું, એ આદેશ માનવા

અદિગુણ અને દેવ હરીએ ત્યાં આ રીતી કરેલ. પછી આમ પિત્ર
પરવાની ભેદિની રીતે સમાધાન પામ્યા રીતી પામ્યા કરવાઈ કરેલું.

૭ પાંચમ પ્રતિજ્ઞાનું વિધિ.

પ્રથમ દેવશક્તિ પ્રતિજ્ઞાનું પ્રથમ કરી રીતે : ત્યાં સુધી મને
કરેલું, પણ દેવશક્તિ સકાલદેવ કરેલું, અને ત્યાં નવનવનવ કરી.
પછી બનાવવાનું કરેલું “દેવશક્તિ - ત્યાં પાંચમ પાંચમ પાંચમ
સાદિત્વ બગવાનું પાંચમ પ્રતિજ્ઞાનું કરેલું” એમ કરી મનપ્રતિ
પ્રતિજ્ઞાની અને વાંદણ જે દેવાં. પછી “દેવશક્તિ : મનપ્રતિ બગવાનું
સાંજુદાપામણું અપ્રતિજ્ઞાનું અપ્રતિજ્ઞાનું પાંચમ પાંચમ કરેલું
આમેમ પાંચમ, એક પાંચમ પાંચમ કરેલું” એમ કરી અપ્રતિ
અંત” કરી, પછી દેવશક્તિ સાદિત્વ બગવાનું પાંચમ પાંચમ કરેલું
આમેમજોગે તે મેં પાંચમજોગે અપ્રતિજ્ઞાનું કરેલું કરેલું. પછી “દેવશ-
ક્તિ : સાદિત્વ બગવાનું પાંચમ પ્રતિજ્ઞાનું આમેમ કરેલું” એમ કરી
પાંચમ અપ્રતિજ્ઞાનું કરેલું. પછી “એવંકરે આદિકરે, મને તો મનપ્રતિ મૂલ
પામ પ્રતિ, એક સો મોતીસ અપ્રતિજ્ઞાનું કરેલું અપ્રતિજ્ઞાનું પાંચમ દેવશ-
ક્તિ મૂલ આદર બગવાનું અપ્રતિજ્ઞાનું હુલો હોય ન ત્યાં કરેલું મન-
વચન-કાપામે કરી મિત્તિમિ દુલ્લ” એમ કરી, “સુવરસાધિ પાંચમ
દુલ્લિતિમિ દુલ્લિતિમિ દુલ્લિતિમિ, દેવશક્તિ સાદિત્વ બગવાનું કરેલું,
તરસ મિત્તિમિ દુલ્લ” કરેલું. પછી “દેવશક્તિ બગવાનું પાંચમ
કરી પાંચમતપ પ્રસાદ કરેલું.” એમ ઉચ્ચાર કરીને આવી રીતે કરીએ:-
‘અઉથેજું, એક ઉપવાસ, બે આગિત, ત્રણ નીવી, ચાર એકાસણાં,
આઠ બેઆસણાં, બે હજાર સનઝાય, યથાશક્તિ તપ કરી પહોંચાડવો.’
તે વખતે તપ કર્યો હોય તો ‘પહોંચાડવો’ કરીએ અને કરવો હોય તો
‘તહતિ’ કરીએ. ન કરવો હોય તો અણબોલ્યા રહીએ. પછી વાંદણ જે
દેવાં. પછી “દેવશક્તિ પત્તેઅખામણેજું અપ્રતિજ્ઞાનું અપ્રતિજ્ઞાનું
પાંચમ અપ્રતિજ્ઞાનું એક પાંચમ પાંચમ પાંચમ રાષ-
દીયાણું જ કિંચિ અપ્રતિજ્ઞાનું” કરી, સકળ સંધતે મિત્તિમિ દુલ્લ” કરે

પછી વાંદણા બે દેવા. પછી " દેવસિચ આલોષ્ય પડિક્કતા ઇન્દ્રાકાં
ભગવન્ । પર્ષિષ્ય પડિક્કમામિ ? ' વડીલ સમ્મં પડિક્કમેદ એમ કહે
સારે શિષ્ય સમ્મ પડિક્કમામિ, ઇન્દ્રં " એમ કહી, કરેમિ ભ તે સામા-
ન્ય ૦ કહી, ઇન્દ્રામિ પડિક્કમિઉં બે મે પર્ષિષ્યો અધ્યારો ૦ કહેવું.
' પછી ખમાસમણુ દર્ ' ઇન્દ્રાકારેણુ સદિં પર્ષિષ્યસુત્ર ઝડું ' એમ કહી,
ત્રણ નવકાર ગણી સાધુ હોય તો પર્ષિષ્ય સુત્ર કહે, અને સાધુ ન હોય
તો ત્રણ નવકાર ગણીને આવક વદિતુ કહે. પછી મુઅદેવયાની થોય
કહેવી પછી નીચા બેમી જમણો દોંયણુ બેમો ગખી એક નવકાર ગણી
કરેમિ ભ તે ૦ ઇન્દ્રામિ પડિં કહી વદિતુ કહેવું. પછી કરેમિ ભ તે ૦
ઇન્દ્રામિ ઠામિ કાઉસગ્ગ બે મે પર્ષિષ્યો ૦ તસ્સ ઉતરી અતથ ૦
કહી બાર લોગરસનો કાઉરસગ્ગ ડગ્ગે (તે લોગરસ ચદેસુ નિમ્મલ્લયગ
સુધી કહેવા) ન આવડે તો અડનાવીશ નવકારનો કાઉરસગ્ગ કરી પારવો
પારીને પ્રગટ લોગરસ કહી, મુહપતિ પડિયેહીને વાંદણા બે દેવા પછી
' ઇન્દ્રાકારેણુ સમાપ્તખામણેણુ અબ્ભુદિઓહ અર્ષિભતર પર્ષિષ્ય
ખામેઉં ? ઇન્દ્ર ખામેમિ પર્ષિષ્ય ' એમ કહી ' એક પર્ષપરસ પન-
રસ રાષદિયાણુ જ દિચિ અપત્તિઅ ૦ ' કહેવું પછી ખમાસમણુ દધને
' ઇન્દ્રાકાં કહી પર્ષિષ્ય ખામણા ખામુ ? ' એમ કહી ખામણા ચાર
ખામવા પછી દેવસિ પ્રતિક્રમણુમા વદિતુ કહા પછી વાંદણા દધએ
' ત્યાથી તે સામાયિક પારીએ ત્યા સુની સર્વ દેવસિની પેરે જાયવું, પણ
મુઅદેવયાની થોયને ઠેકાણે ચાનાદિની થોય કહેવી તેમા પહેલો કાઉમ્મગ્ગ
જુવણુદેવયાનો કરવો જિસે ખિત્તે ને ઠેકાણે યસ્યા ક્ષેત્ર કહેવી રતવન
અનિતશાતિતુ કહેવું સજ્જાયને ઠેકાણે નવકાર, ઉવસગ્ગદર કહી સ સાર-
દાવાની થોયો ચાર કહેવી. લઘુશાતિને બદલે તૃદતશાતિ (મોટી શાતિ) કહેવી

આવકને ચાર ખામણા ખામવાની રીત—

પહેલા બે ખામણામાં ખમાસમણુ દધ કટાસણા ઉપર દાય ચાપી
એક નવકાર ગણી સિરસા મણુચા મથ્યએણુ વદામિ કહેવું. ત્રીજામાં

ખમાસમણુ આપી નવકાર એક ગણી તરસ મિચ્છામિ દુષ્કડં કહેવું અને ચોથામાં પહેલા મુજબ.

૮ ચઉમાસી પ્રતિક્રમણુ વિધિ.

ચઉમાસી પ્રતિક્રમણુ પણ પકિખ પ્રતિક્રમણુની વિધિ પ્રમાણે જ કરવાનું છે. પરન્તુ નીચેના ફેરફારો ખાસ ધ્યાનમાં રાખવા.—

- ૧ પકિખ પ્રતિક્રમણુમાં વાંદણા દેતી વખતે પકખો વધછંતો કહેવાય છે. તેને બદલે ચઉમાસી વધછંતા કહેવું, તથા પકિખ વધછમંના ઠેકાણે ચઉમાસીઅં વધછમં અને પકિખઆએને બદલે ચઉમાસિઆએ કહેવું.
- ૨ વંદિતા સૂત્રમાં દેવસિઅં સન્વં ને બદલે ચઉમાસિઅં સન્વં કહેવું.
- ૩ અતિચારમાં પક્ષ દિવસમાંહીના બદલે ચઉમાસિ દિવસમાંહી બોલવું.
- ૪ પકિખ પ્રતિક્રમણુમાં સંબુદ્ધાખામણેણું પત્તેયખામણેણું તથા સમત-ખામણેણું આવે તે ઠેકાણે એક પકખરસ પનરસ રાષ્ટ્રદિયાણું બોલાય છે તેને બદલે ચાર માસાણું આઠ પકખાણું એક સો વીસ રાષ્ટ્રદિયાણું (દિવસાણું) એ પ્રમાણે બોલવું. તથા પકિખઅં ખામેઉં ? ધન્ધં, ખામેમિ પકિખઅં ને બદલે ચઉમાસિઅં ખામેઉં ? ધન્ધં ખામેમિ ચઉમાસિઅં બોલવું.
- ૫ પકિખ તપ પ્રસાદ કરોજી ને બદલે—ચઉમાસિ તપ પ્રસાદ કરોજી બોલવું અને તે સ્થળે ચઉયેણું એક ઉપવાસ આદિ બોલાય છે ત્યાં છઠેણું બે ઉપવાસ—ચાર આયંબિલ—છ નિવિ—આઠ એકાસણા—સોળ એઆસણા—ચાર હજાર સંભાલય એ પ્રમાણે બોલવું.
- ૬ પકિખ સૂત્ર કર્હું ? ને બદલે ચઉમાસી સૂત્ર કર્હું ? એમ બોલવું.
- ૭ ચાર લોગરસના કાઉરસગને ઠેકાણે વીશ લોગરસ નહિ આવડે તો ૮૦ નવકારનો કાઉરસગ કરવો.
- ૮ આ સિવાય જ્યાં જ્યાં સૂત્રમાં કે આદેશમાં પકિખ શબ્દ આવે ત્યાં ત્યાં ચઉમાસી શબ્દ બોલવો.

૯ જ્યારે ચઉમાસી પડિછમણ પૂરું થાય અને દેવસી પડિછમણની શરૂઆત થાય ત્યારે એટલે કે ખામણા ખામી રહ્યા પછી કારતક, ફાગણ કે અષાઢ એ ત્રણ ચઉમાસીમાંથી જે પ્રતિક્રમણ હોય તેમા પાણી-કામળી-સુખડી-ભાજીપાલા-મેવામીઠાઈ આદિનો જેટલો શાસ્ત્રીય-કાળ હોય અને આગામી ચઉમાસી મુધીમા જેટલો કાળ થતો હોય તે પશુ સમજાવવો, જેની વિગત આગળ આપવામા આવી છે

૯ સવચ્છરી પ્રતિક્રમણ વિધિ.

સવચ્છરી પ્રતિક્રમણ પશુ પકખીની વિધિ પ્રમાણે જ કરવાતું છે. પશુ વિશેષ એ છે કે-

- ૧ જ્યાં જ્યાં પકિખ શબ્દ આવે છે ત્યાં ત્યાં સવચ્છરી શબ્દ કહેવો
- ૨ વાદળામા પકખો વધછંતોના બદલે સવચ્છરો વધછતો, પકિખબ વધછમના બદલે સવચ્છગિબ વધછમ, અને પકિખઆએના બદલે સવચ્છગિઆએ બોલવું
- ૩ સખુદાખામણેય, પતેયખામણેય, અને સમતખામણેય એ ત્રણે વખતે એક પકખરસ આદિ બોલાવ છે તેને બદલે ખાગ માસાણ, ચોવીશ પકખાણ, ત્રણસો ને સાઠ રાધદિયાણું (દિવસાણ) એ પ્રમાણે બોલવું
- ૪ પકિખ તપ પ્રસાદ કરોજી એ રથજે સવચ્છરી તપ પ્રસાદ કરોજી એ પ્રમાણે બોલી ચઉથેય, એક ઉપવાસ આદિ બોલાવ છે તેને ઠેકાણે અઢમેય (અઢમભત) ત્રણ ઉપવાસ, છ આયમિધ, નવ-નિવિ, બાર એકાસણા, ચોવીશ બેઆસણા, છ હગર સજ્જાય એ પ્રમાણે બોલવું

૫ પકિખ પ્રતિક્રમણમા જ્યાં બાર લોગરસનો કાઉરસગ આવે છે ત્યાં ચાલીશ લોગરસનો (ચદેમુનિમ્મલયરા મુધી) અને ઉપર એક નવ-

કારનો કાઉરસગ કરવો. લોગરસ ન આવડે તેણે એકસો સાઠ નવકારનો કાઉરસગ કરવો.

૬ સંવચ્છરી પ્રતિક્રમણમાં પ્રત્યેક ખામણા સમયે સકલ જીવો સાથે ત્રિવિધ ત્રિવિધ ખમતખામણા (મિચ્છા મિ દુચ્છડં) કરવા.

૧૦ છૂટા આવકોને પડિલેહણ કરવાનો વિધિ.

નવકાર પંચિંદિઅ કહી, (સ્થાપના હોય તો નવકાર પંચિંદિઅ ન કહેવા) ધરિયાવહિ પડિછમી, તરસ ઉત્તરી૦ અન્નથ્ય૦ કહી, એક લોગરસ ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉરસગ કરી. પ્રગટ લોગરસ કહી, ખમાસમણ દષ્ટ ‘ધમ્મકાકાં પડિલેહણ કરું ? ધમ્મ’ કહી, બિભે પગે એસી મુહપત્તિ, ચરવળો, કટાસણું, ઉત્તરાસણું, ધોતીયું, કંદોરો આદિનું પડિલેહણ કરવું, પછી કાળે કાઠી જીવ કલેવર સચિત્ત આદિ જોવું. પછી કાળે કાઠનાર સ્થાપનાજી સન્મુખ બિભો રહી ધરિયાવહિ પડિછમે. પછી કાળે પરહવવા જગ્યા શોધી ત્રણ વાર ‘આણુજાણુહ જરસુગ્ગહો’ કહી કાળે પરહવે. પછી ત્રણ વાર ‘વેસિરે’ કહેવું.

૧૧ દેવ વાંદવાનો વિધિ.

પ્રથમ ધરિયાવહિ પડિછમવાથી માંડીને ચાવત લોગરસ કહીએ. પછી ઉત્તરાસણ નાખી, ચૈત્યવંદન, નમુત્યુણું૦ કહી જય વીયરાય૦ “આભવમખંડા” સુધી હાથ જોડી કહેવા. વળી ફરી ચૈત્યવંદન કહીને નમુત્યુણું૦ કહી ચાવત ચાર થોથો કહીએ ત્યાં સુધી બધું કહેવું. પછી નમુત્યુણું કહી ફરી ચાર થોથો કહેવી. પછી નમુત્યુણું૦ જાવંતિ૦ ખમાસમણ દષ્ટ જાવંત કેવિ સાહ૦ કહી સ્તવન કહી જય વીયરાય૦ આભવમખંડા સુધી કહેવા. પછી ચૈત્યવંદન કહી નમુત્યુણું કહી જય વીયરાય સંપૂર્ણ કહેવા. પછી ખમાસમણ દષ્ટ “ધમ્મકારિણુ સંદિસહ લગવન્ । સજ્જાય કરું ? ધમ્મ” એમ કહી નવકાર ગણી મન્હ જિણાણું૦ની સજ્જાય કહેવી. સવારે દેવ વાંદવામાં મન્હજિણાણું૦ની સજ્જાય કહેવી. મધ્યાહને તથા સાંજે સજ્જાય ન કહેવી.

૧૨ પોસહ લેવાનો વિધિ.

પ્રથમ ખમાસમણ દષ્ટ, ધરિયાવહિય, તરસ ઉત્તરી અનત્ય ઊસસિ-
એણ, કદી એક લોગસનો ડહિસ્તગ ચદેસુ નિમ્મલયરા સુધી કરવો.
કાઉસ્તગ પારી ઉપર મ પૂજી લોગસ કહેવો ત્યાર બાદ ખમાસમણ
દષ્ટ ઇચ્છાકારેણ સદિસહ ભગવન્ ! પોસહ મુહપતિ પડિવેડુ ? એમ
આદેશ માગી ગુરુમહારાજ આદેશ આપે એટલે ઇચ્છ કહીને મુહપતિ
પચાસ બોત બોલી પડિવેડવી પંજી ખમાસમણ દષ્ટ ઇચ્છાકારેણ સદિ-
સહ ભગવન્ ! પોસહ સદિસાહુ ? ઇચ્છ કહી વળી ખમાસમણ દષ્ટ
ઇચ્છાકારેણ સદિસહ ભગવન્ ! પોસહ ઠાઉ ? ઇચ્છ એમ કહી બે હાથ
જોડી એક નવકાર ગણી “ ઇચ્છકારી ભગવન્ ! પચાય કરી પોમદદક
હિચ્ચરાવેણ ” એમ બોલવું ત્યાર બાદ ગુરુમહારાજ હોય તો ગુરુ-
મહારાજ પોમદ હિચ્ચરાવે, ન હોય તો વડીન હિચ્ચરાવે, નહિ તો પોતે
જ નીચે મુજબ પોસહની કરેમિ જાતે હિચ્ચરે

૧૩ પોસહનું પચ્ચખખાણુ.

કેમિ જાતે ! પોસહ, આહારપોસહ, દેમઓ સંવઓ,
સરીરસકારપોસહ સંવઓ, બલચેરપોસહ મંવઓ, અંવા-
વારપોસહ સંવઓ, ચઉવિવહે પોસહે ઠામિ. ‘જાવ દિવસ’
અહોરત પજ્જવાસામિ, દુવિહ, તિવિહેણ, મણેણ વાયાએ
કાએણ ન રોમિ, ન કારવેમિ, તરસ જાતે ! પડિકમામિ
નિદામિ ગરિહામિ અખાણુ વોસિરામિ.

૧ જો માત્ર દિવસનો જ પોસહ લેવો હોય તો “ જાવ દિવસ ”
બોલવું દિવસ અને રાતનો બેગો લેવો હોય તો “ જાવ અહોરત ”
બોલવું અને એકલો જ રાતનો પોસહ લેવો હોય તો “ જાવ રોજ
દિવસ રત ” એમ બોલવું માત્ર રાત્રિ પોસહ લેના આવનારને પાણી
ચુકાવીને આવવું સાજના પોસહમા આહારપોસહ સંવઓ બોનવું
દેમઓ બોલવું નહિ

પછી ખમાસમણુ દષ્ટ ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં કહી મુહપત્તિ પડિલેહીને ખમાસમણુ દષ્ટ ઇચ્છા-કારેણુ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક સંદિસાહું ? ઇચ્છં કહી ખમાસમણુ દષ્ટ ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક ઠાઉં ? ઇચ્છં કહી બે હાથ જોડી એક નવકાર ગણી ઇચ્છકારી ભગવન્ ! પસાય કરી સામાયિક દંડક ઉચ્ચરાવોજી એમ બોલી, નીચે મુજબ પાઠ બોલવો.

કરેમિ ભંતે ! સામાયયં સાવજજં જોગં પરચખખામિ, જાવ પોસહું પજજીવાસામિ દુવિહું, તિવિહુણું, મણુણું, વાયાએ, કાએણું, ન કરેમિ ન કારવેમિ તદ્દસ ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અખ્ખાણું વોસિરામિ.

પછી ખમાસમણુ દષ્ટ ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્ ! બેસણુ સંદિ-સાહું ? ઇચ્છં કહી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છાં બેસણુ ઠાઉં ? ઇચ્છં કહી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છાં સજ્જાય સંદિસાહું ? ઇચ્છં કહી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છાં સજ્જાય કરું ? ઇચ્છં કહી હાથ જોડી ત્રણુ નવકાર ગણવા.

પછી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છાં બહુવેલ સંદિસાહું ? ઇચ્છં કહી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છાં બહુવેલ કરશું ? ઇચ્છં.

ખમાં દષ્ટ ઇચ્છાં ૧ પડિલેહણુ કરું ? ઇચ્છં કહીને મુહપત્તિ ૫૦ બોલથી, ચરવજો ૧૦ બોલથી, કટાસણું ૨૫ બોલથી. સુતરનો કંદોરો ૧૦ બોલથી અને ધોતીયું ૨૫ બોલથી એમ પાંચ વાના પડિલેહવા.

પછી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છાવહિ પડિક્કમી, એક લોગસ્સનો ચંદેસુ નિમ્મલયરા સુધી કાઉરસગ્ગ કરી ઉપર સંપૂર્ણ લોગસ્સ કહી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છકારી ભગવન્ ! પસાય કરી પડિલેહણુ પડિલેહાવોજી. એમ બોલી વડીલનું (બ્રહ્મચર્ય આદિપ્રતધારીનું) અણુપડિલેહો ઉત્તરાસણુ

૧ પોસહ લીધા અગાઉ ઘેર અગર ઉપાશ્રયે બધી પડિલેહણુ કરી હોય તો તેમણે અહીં તેમ ઉપધિ સંબધી આદેશ વખતે માત્ર મુહ-પત્તિ જ પડિલેહવી.

(ખેસ) પડિલેહુ. પઞી ખમાં દર્ધ ઇપધિ મુહપતિ પડિલેહુ ? ઇપધિ કહી મુહપતિ પડિલેહી, પછી ખમાં દર્ધ ઇપધિ સદિ-સાહુ ? ઇપધિ કહી ખમાં દર્ધ ઇપધિ પડિલેહુ ? ઇપધિ કહીને આકી રહેલા સર્વ વસ્તો પડિલેહવા

ત્યાં પઞી એક જણે દડાસણ જાતી લેવું તેને પડિલેહી ધરિયા-વહિ પડિલેહીને કાળે લેવો કાળે શુદ્ધ કરી એટલે કાર્ધ જીવ જન્મ વિગેરેની તપાસ કરી, ત્યાં જ સ્થાપનાચાર્યજી સન્મુખ ઉભા રહીને ધરિયાવહિ કરી પછી કાળે એક સુપડીમા લઈ યોગ્ય સ્થાનકે “અણુમણુદ જરસુગ્ગહો” કહીને પરઠવેલો. પરઠવ્યા બાદ ત્રણ વાગે ‘વોસિરે’ કહેવું. પછી મૂળ સ્થાનકે આવી સૌએ સાથે દેવવદન કરવું

ત્યાર પછી ખમાં દર્ધ એક નવકાર ગણી ઉભાડકે પગે ખેસી એક જણે મન્દ જિજ્ઞાસુની સન્મુખ કહેવી બપોરના તથા સાંજના દેવવદન કર્યા પછી સન્મુખ કહેવી નહિ

તા ક-દરેક પોસાતીએ પોસહ લીધા પછી દહેરાસરે ચૈત્યવદન કરવા જવું જ જોઈએ

૧૪. સાંજની પડિલેહુણી વિધિ.

ખમાસમણ દર્ધ ઇપધિકારેણ સદિસહ લગવનું બહુપડિપુત્રા પોરિમિ કહી ખમાં દર્ધ ધરિયાવહિ કરી એક લોગરસનો કાઉરસગ્ગ કરી ઉપર લોગરસ કહી ખમાં દર્ધ ઇપધિ ગમણાગમણે આલોહ ? ઇપધિ એમ કહી નીચે મુજબ બોલવું

ધરિયાસમિતિ, લાપાસમિતિ, એપણાસમિતિ, આદાનલાડ-મત્તનિજએવણા સમિતિ, પારિષાપનિકા સમિતિ, મનગુપ્તિ, વચનગુપ્તિ, કાયગુપ્તિ, એ પાય સમિતિ ત્રણ ગુપ્તિ એ અષ્ટ પ્રવચન માતા શ્રાવકનણે ધર્મે સામાયિક પોસહ લીધે રૂડી પેરે પાળ્યા નહિ, જે કાર્ધ ખડના વિરાધના હુધ હોય તે સર્વ હુ મન વચન કાયાએ કરી તરસ-મિચ્છામિ દુક્કડ

પછી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છાં પડિલેહણુ કરેં ? ઇચ્છં. પછી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છાં પોસહજાલા પ્રમાણુ ? ઇચ્છં. કહી ઉપવાસવાળાએ મુહપત્તિ, ચરવળો અને કટાસણું એમ ત્રણ વાના પડિલેહવા, અને એકાસણા આંખિલવાળાએ કંદોરો અને ધોતીયા સાથે પાંચ વાનાનું પડિલેહણુ કરવું. જેમણે ખાધું હોય તેમણે ધરિયાવહી પડિચ્છમી (ઉપવાસવાળાએ ધરિયાવહી કરવા નહિ) એક લોગરસનો કાઉરસગ્ગ કરી ઉપર લોગરસ કહી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાય કરી પડિલેહણુ પડિલેહાવેળ. એમ કહી સ્થાપનાચાર્યાંજી અગર વડીલનો ખેસ પડિલેહવો. પછી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છાં ઉપધિ મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી. પછી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છાં સજ્જાય કરેં ? ઇચ્છં કહી એક નવકાર ગણીને ૧ મન્હ જિણાણુંની સજ્જાય એક જણે કહેવી. પછી આહાર વાપર્યો હોય તો બે વાંદણા દષ્ટને, પાણી પીવું હોય તો મુંઠસી અને ન પીવું હોય તો પાણીહારનું પચ્ચખખાણુ કરે ઉપવાસ કર્યો હોય તો તેમણે ખમાં દષ્ટ ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાય કરી પચ્ચખખાણુને આદેશ દેશેળ. કહી ઉપર કહ્યા મુજબ યોગ્ય પચ્ચખખાણુ કરે. પછી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છા. ઉપધિ સંદિસાહું ? ઇચ્છં કહી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છાં ઉપધિ પડિલેહું ? ઇચ્છં કહી બાકી રહેલા સર્વ વસ્ત્રો પડિલેહવા. પછી પ્રથમ જણાંચા મુજબ ધરિયાવહી કરી કાળે લધ ધરિયાવહી પડિચ્છમી કાળે પરઠવે.

૧૫ પોરિસિ ભણાવવાની વિધિ.

છ ઘડી (૨૪ મીનીટની એક ઘડી થાય છે) દિવસ ચઢ્યા પછી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છાં બહુપડિપુત્રા પોરિસિ ? ઇચ્છં કહી ખમાં દષ્ટ ધરિયાવહી પડિચ્છમી એક લોગરસનો કાઉરસગ્ગ (ચંદ્રેસુનિમ્મલયરા સુધી) કરી ઉપર પ્રગટ લોગરસ કહી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છાં પડિલેહણુ કરેં ? ઇચ્છં કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી.

૧ મન્હ જિણાણુંની સજ્જાય પાછળ સૂત્રમાથી જોઇ લેતા.

૧૬ પોસહ પારવાની વિધિ.

ખમા દૃઢ ધરિયાવહી પડિછમી, એક લોગરસનો કાઢિમ્મગ કરી ઉપર સપૂજા લોગરમ કરેવો. પછી ખમાઠાં દઈ ચઢિછમ્યાય કહી નમુઃતુ-શ્ચુ થી તે જ્ય વીયગાય (સપૂજા) સુધી મોનવુ. પછી ખમાઠાં દઈ ઇન્જાઠાં મુહપતિ પડિયેહુ ? ઇન્જા કહી મુહપતિ પડિલેહુની ખમાઠાં દઈ ઇન્જાઠાં પોસહ પાઠ ? યથાગતિ ખમાઠાં દઈ ઇન્જાઠાં પોમહ પાર્યો ? તહતિ એમ કહી ચરવળા ઉપર કે કટાસણા ઉપર હાય થાપી એક નવકાર ગણી નીચે મુજબ પોસહ પારવાનું સૂત્ર બોલવું

સાગરય દો કામો, ચઢવડિંસો સુહસણા ધન્નો;
જેસ પોસહપડિમા, અખડિયા હવિઅ તેવિ ૧
ધત્તા સક્ષાહુજિજ્ઞા, સુલસા આણુદ કામદેવાય,
જામ પસસર્જ હાયવ, દહવયત મહાવીરો. ૨

પોસહ વિધિએ લીધો, વિધિએ પાર્યો, વિધિ કરતા જે કાઈ અવિધિ હુઓ હોય તે સવિહુ મન વચન કાયાએ કરી તમ્મ મિન્જામિ દુહ્કડ પોસહના અઢર દોષમાંહે જે કાઈ દોષ લાગ્યો હોય તે સવિહુ મન વચન કાયાએ કરી મિન્જામિ દુહ્કડ.

ત્યાર પછી જેમ સામાયક પારીએ છીએ તે મુજબ સામાયક પારવું દિવસનો પોમહ પારવામા ચઢિછસાયથી જ્ય વીયગાય સુધી કહેનામા આવે છે સવારના પોસહ પારવામા જ્ય વીયરાય સુધી બોલવાનું નથી

૧૭ પોસહના અઢાર દોષ.

૧ પોમહમા ધન વિનાના શ્રીજી આવકનું પાણી ન પીવું ૨ પોસહ નિમિત્તે સરમ આઢાર લેવો નહિ ૩ ઉત્તરપાગ્ણામાં વિવિધ પ્રકારની સાગત્રી મેળવવી નહિ ૪ પોસહમાં અથવા પોમહ નિમિત્તે આગલે દિવસે ચરીરની શોભા ઢરવી નહિ. ૫ પોસહ નિમિત્તે વસ્ત્ર ધોવરાવના નહિ ૬ પોસહ નિમિત્તે આબૂષણ (ધરેણા) ધણવવા નહિ અને પોસહમા આભરણ પહેરવા નહિ ૭ પોસહ નિમિત્તે વસ્ત્ર રગાવવા

નહિ. ૮ પોસહમાં શરીરનો મેલ ઉતારવો નહિ. ૯ નિદ્રા લેવી નહિ. ૧૦ સ્ત્રી સંબંધી મારી કે ખરાબ કથા કરવી નહી. ૧૧ આહારને વળોડવો કે વખાણવો નહિ. ૧૨ રાજકથા કે સુદ્ધકથા કરવી નહિ. ૧૩ દેશકથા કરવી નહિ. ૧૪ પૂજ્યા-પ્રમાજ્યા વિના લઘુનીત કે વડીનીતિ પરઠવવી નહિ. ૧૫ દોષની નિંદા કરવી નહિ. ૧૬ માતાપિતા આદિ સંબંધી સાથે સંસાર સંબંધી વાર્તાલાપ કરવો નહિ. ૧૭ સ્ત્રીના અંગોપાંગ જોવા નહિ. ૧૮ ચોર સંબંધી વાત કરવી નહીં.

૧૮ સામાયકના બત્રીશ દોષ.

દશ મનના—વૈરી દેખી રીસ કરે. અવિવેક ચિંતવે. અનર્થ ચિંતવે. મનમાં ઉદ્વેગ ધરે. યશની વાંછા કરે. વિનય ન કરે. ભય ચિંતવે. વ્યાપારની ચિંતા કરે. ફલનો સંદેહ રાખે. નિયાણું કરે.

દશ વચનના—કુવચન બોલે, હુંકારો કરે, પાપનો આદેશ કરે. લવારી (બકવાટ) કરે. કહ્યો કરે. આવો જાવ કહે. ગાળ બોલે. બાળક રમાડે. વિકથા કરે. હાંસી (મશકરી) કરે.

બાર ક્રિયાના—આસન ચપળ રાખે. ચારે દિશાએ જુએ. સાવધ (પાપવાળા) કામ કરે. આળસ મરડે. અવિનય કરે. ઓહું લઈ બેસે. મેલ ઉતારે, ખરજ ખણે, પગ ઉપર પગ ચઢાવે, અંગ ઉઘાડું મૂકે. અંગ ઢાંકે. ઉઘે.

ઉપરના બત્રીશ દોષને વિચારી સામાયકમાં તે દોષો ન લાગે તે માટે સામાયક કરનારાઓએ ખાસ ઉપયોગ રાખવો.

૧૯ ૧સુદુષ્ટિના પચાસ બોલ.

૧ સૂત્ર, અર્થ તત્ત્વ કરી સદ્ગુ. ૨ સમ્યક્ત્વ મોહની, ૩ મિશ્ર

૧ ઉપરના પચાસ બોલ સાધુ શ્રાવકે કહેવા અને ત્રણ લેશ્યા, ત્રણ શલ્ય અને ચાર કષાય એ દશ સિવાય ૪૦ બોલ સાધવી શ્રાવિકાએ કહેવા.

મોહની, ૪ મિથ્યાત્વ મોહની પરિહર ૫ કામરાગ, ૬ રનેહરાગ, ૭ દષ્ટિ-
રાગ પરિહર ૮ સુદેવ, ૯ સુગુર, ૧૦ મુખર્મ આદર ૧૧ કુદેવ, ૧૨
કુગુર, ૧૩ કુખર્મ પગિહર ૧૪ જ્ઞાન, ૧૫ દર્શન, ૧૬ ચારિત્ર આદર.
૧૭ જ્ઞાન વિરાધના ૧૮ દર્શન વિરાધના ૧૯ ચારિત્ર વિગધના પરિહર.
૨૦ મનગુપ્તિ ૨૧ વચનગુપ્તિ ૨૨ કાયગુપ્તિ આદર, ૨૩ મનદહ
૨૪ વચનદહ, ૨૫ કાયદહ પગિહર. ૨૬ હાસ્ય ૨૭ રતિ ૨૮ અરતિ
પરિહર ૨૯ ભય ૩૦ શોક ૩૧ દુઃખગ્ધા પગિહર ૩૨ કૃષ્ણ લેશ્યા,
૩૩ નીલ લેશ્યા, ૩૪ કાપોત લેશ્યા પરિહર ૩૫ ત્રિકલિ ગારવ, ૩૬
રસગારવ, ૩૭ શાતા ગારવ પરિહર ૩૮ માયા શલ્ય ૩૯ નિયાણુ શલ્ય,
૪૦ મિથ્યાત્વ શલ્ય પગિહર ૪૧ ક્રોધ ૪૨ માન પરિહર ૪૩ માયા,
૪૪ લોભ પગિહર ૪૫ પૃથ્વીદાય, ૪૬ અપૂકાય, ૪૭ તેલિકાયની
જયણા કરે ૪૮ વાહિ ૪૯ વનરપતિ, ૫૦ ત્રસકાયની રક્ષા કરે.

૨૦ તપ ચિંતવણિ કાઉરસગની રીત.

શ્રી મહાવીર દેવે જી માસનો તપ કર્યો હો એતન ! તે તપ તુ કરી
શકીય ? (અહીં તેનો ઉત્તર મનમા ચિતવવો કે) શક્તિ નથી ભાવ
પણ નથી તો જી મહિનામાં એક ઉપવાસ ઓછો કરી શકીય ? શક્તિ
નથી, ભાવ પણ નથી તો બે ઉપવાસ ઓછા કરી શકીય ? એ પ્રમાણે
ઓગણત્રીસ ઉપવાસ ઓછા કરવા સુધી ચિતવવું તેના ઉત્તરમા દરેક
વખતે શક્તિ નથી પરિણામ નથી, એમ ચિતવવું. એજ મુજબ પાંચ
મહિના, ચાર મહિના, ત્રણ મહિના અને બે મહિનામા પણ ચિતવવું,
આ પછી એક માસ કરી શકીય ? (ઉત્તરમા શક્તિ નથી, પરિણામ નથી
એમ ચિતવવું) પછી એક દિવસ ઓછો, બે દિવસ ઓછા, એમ તેર
ઉપવાસ સુધી ચિતવવું પછી યોત્રીસ ભક્ત (સોલ ઉપવાસ) કરી
શકીય ? બત્રીસ ભક્ત કરી શકીય ? એમ બે બે ભક્ત ઓછા કરતા

— ૧ આ કાઉરસગમા મોલ નવકાર ગણવા એ આર્વાધિ છે, માટે આ-
કાઉરસગ થીખી લેવો.

યાવત્ ત્રોથ ભક્ત કરી શકીશ ? પછી એક ઉપવાસ કરી શકીશ ? આખિય કર. નિવિ કર. એકાસણું કર. બીઆસણું કર. અવટું કર, પરિમુટું કર, સાઠ-પોરિસિ કર. પોરીસિ કર. નવકારશી કર. અહીં સર્વ દેશણે ઉત્તરમાં જે ન કરવું હોય તો શક્તિ નથી, પરિણામ નથી એમ ચિંતવવું. પરન્તુ પ્રથમ જે તપ કર્યો હોય અને અસારે ન કરવો હોય, ત્યાંથી ઉત્તરમાં શક્તિ છે, પરિણામ નથી એમ ચિંતવવું. છેવટે જે તપ કરવો હોય તે તપના પ્રશ્નનો ઉત્તર આપી અર્થાત્ શક્તિ છે, પરિણામ પણ છે, એમ ચિંતવી 'નમો અરિહંતાણું' કહી કાઉરસગ પારવો. આગળ ચિંતવન કરવું નહિ.

હે એનન ! છ માસ કરી શકીશ ? છ માસમાં એક બે ત્રણ ચાર પાંચ ઉપવાસ ઓછા કરી શકીશ ? છ સાત આઠ નવ દશ ઉપવાસ ઓછા કરી શકીશ. એમ દરેક મહિનામાંથી પાંચ પાંચ ઓછા કરી યાવત્ તેર ઉપવાસ સુધી ચિંતવન કરવું. આ વિધિ પાણુ ચાલી શકે છે.

૨૧ પચ્ચખખાણુ પારવાનો વિધિ.

પ્રથમ ધરિયાવહી કરી ચદેસુ નિમ્મલયરા સુધી એક લોગરસનો કાઉરસગ કરી ઉપર આખો લોગરસ કહેવો. પછી ખમાસમણ દષ્ટ ઈચ્છાકારેણ સંદિસક લગવન ! ચૈત્યવંદન કરું ? એમ કહી જગચિંતા-મણિથી તે જય વીયરાય સુધી કહેવું. પછી ખમાં દષ્ટ એક નવકાર ગણી મન્હજિણાણુંની સજ્ઞાય બોલી, ખમાં દષ્ટ, ઇચ્છાં મુહપતિ પડિલેહું ? એમ કહી મુહપતિ પડિલેહવી. પછી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છાં પચ્ચખખાણુ પારું ? યથાશક્તિ, પછી ખમાં દષ્ટ ઇચ્છાં પચ્ચખખાણુ પાયું ? તદ્વતિ એમ કહી જમણો હાથ કટાસણા અગર ચરવળા ઉપર સ્થાપી એક નવકાર ગણી જે પચ્ચખખાણુ કયું હોય તેનું નામ દષ્ટ નીચે મુજબ પારવું.

૨૨ ઉપવાસ પારવાનું પચ્ચખખાણુ.

— સૂરે ઉગગએ^૧ અખન્નત્તકું પચ્ચખખાણુ કયું^૨ તિવિહાર, પોરસી, સાઠ-

૧ અત્રે જેટલા ઉપવાસ કર્યા હોય તેટલા બોલવા.

પોરસિ, સૂરે ઉગ્ગએ પરિમુદ્ધ અવદ્ધ મુદ્ધિસદિય પચ્ચખખાણુ કથુ' પાણુદાર, પચ્ચખખાણુ ક્ષસિય, પાલિય, સોદિય, તીરિય', દિદિય, આરાદિય, જ ય ન આરાદિય તસસ મિચ્છામિ દુક્કઃ

એમ કહી મુઠી વાળી એક નવકાર ગણવો

૨૩ એકાસણુઆદિ પારવાનુ' પચ્ચખખાણુ

ઉગ્ગએ સૂરે નમુદ્ધ-સદિય પોરસિં માદપોગ્ગિસ, સૂરે ઉગ્ગએ પગ્ગિમુદ્ધ અવદ્ધ મુદ્ધિસદિય પચ્ચખખાણુ કથુ' ચઉવિવદાર ૧આમિય, નિવી, એકા-સણુ પચ્ચખખાણુ કથુ' તિવિદાર, પચ્ચખખાણુ ક્ષસિય, પાલિય, મોદિય, તિગ્ગિય, દિદિય, આરાદિય જ ય ન આરાદિય તસસ મિચ્છામિ દુક્કઃ

૨૪ રાત પોસાતીએ કરવાના માંડલા.

પ્રથમ ધરિયાવદ્ધ કરી એક લોગરસનો કાઉગ્ગગ (ચદેસુ નિમ્મ-લયગ સુધી) કરી, ઉપર લોગરસ કહી, ખમા૦ દધ ઇચ્છાકારેણ સદ્ધિસદ્ધ લગવનું! રથડિલ પડલેદુ ? એમ કહી ચાર દિશામા છ છ માડલા કરવા આ માડલા રાત્રે એવીનીતિ તથા લઘુનીતિ વગેરે પરકવવા યોગ્ય જગ્યા જોઈ આવીને પ્રતિલેખણુ નિમિત્તે કરવાના છે

- ૧ આધાડે આમન્ને ઉચ્ચારે પાસવણે અણુદિયાસે
- ૨ આધાડે આસન્ને પામવણે અણુદિયાસે
- ૩ આધાડે મન્ને ઉચ્ચારે પાસવણે અણુદિયાસે.
- ૪ આધાડે મન્ને પાસવણે અણુદિયાસે
- ૫ આધાડે દૂરે ઉચ્ચારે પાસવણે અણુદિયાસે
- ૬ આધાડે દૂરે પાસવણે અણુદિયાસે

૧ જે પચ્ચખખાણુ કથુ' હોય તે પચ્ચખખાણુનું નામ બોલવું.

૨ માડલા કર્યા પછી સો ડગલાથી જદાર ન જવાની મર્યાદા છે.
૩ કલ્પો માત્ર.

- ૧ આધાડે આસન્ને ઉચ્ચારે પાસવણે અહિયાસે.
- ૨ આધાડે આસન્ને પાસવણે અહિયાસે.
- ૩ આધાડે મજ્જે ઉચ્ચારે પાસવણે અહિયાસે.
- ૪ આધાડે મજ્જે પાસવણે અહિયાસે.
- ૫ આધાડે દૂરે ઉચ્ચારે પાસવણે અહિયાસે.
- ૬ આધાડે દૂરે પાસવણે અહિયાસે.

- ૧ અણાધાડે આસન્ને ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિયાસે.
- ૨ અણાધાડે આસન્ને પાસવણે અણહિયાસે.
- ૩ અણાધાડે મજ્જે ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિયાસે.
- ૪ અણાધાડે મજ્જે પાસવણે અણહિયાસે.
- ૫ અણાધાડે દૂરે ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિયાસે.
- ૬ અણાધાડે દૂરે પાસવણે અણહિયાસે.

- ૧ અણાધાડે આસન્ને ઉચ્ચારે પાસવણે અહિયાસે.
- ૨ અણાધાડે આસન્ને પાસવણે અહિયાસે.
- ૩ અણાધાડે મજ્જે ઉચ્ચારે પાસવણે અહિયાસે.
- ૪ અણાધાડે મજ્જે પાસવણે અહિયાસે.
- ૫ અણાધાડે દૂરે ઉચ્ચારે પાસવણે અહિયાસે.
- ૬ અણાધાડે દૂરે પાસવણે અહિયાસે.

૨૫ 'છીંક' આવે ત્યારે કરવાનો વિધિ.

પખખી, ચૌમાસી અને સંવત્સરી પ્રતિક્રમણમાં અતિયારની પહેલા
છીંક આવે તો અવસર હોય તો ચૈત્યવંદનથી માંડી ફરી પ્રતિક્રમણ કરવું.
અતિયાર પછી છીંક આવે તો દુકખકબયકમ્મકબયનો કાઉરસગ્ગ કરવા
પહેલા નીચે મુજબ વિધિ કરવી.

૧ શક્તિ હોય તો છીંક ખાનારાએ સત્તરભેદી પૂજા ભણાવવી જોઈએ.

અમાં દષ્ટ ઇચ્છાકારેણ સદિસદ ભગવન્! ક્ષુદ્રોપદ્રવ ઓહડાવણ્ય
કાઉરસગ્ગ કરે ? ઇચ્છં, ક્ષુદ્રોપદ્રવ ઓહડાવણ્ય કરેમિ કાઉરસગ્ગ,
અત્ય કહી ચાર લોગસ્સનો સાગવરગભીગ સુધી કાઉરસગ્ગ કરવો
અને પારીને નમોડહંતં કહી નીચેની થાય કહેવી

સર્વે યક્ષાગ્નિકાદ્યા ચે, વૈયાવૃત્યકરા જિને,
ક્ષુદ્રોપદ્રવસંઘાત, તે દ્રુત દ્રાવયન્તુ ન ૧

ત્યારબાદ ઉપર લોગસ્સ કલા બાદ પછી બાકીની વિધિ કરવી

૨૬ સ્થાપનાચાર્ય પડિલેહવાના બોલ.

૧ શુદ્ધ સ્વરૂપકના ધારક ગુરુ, ૨ જ્ઞાનમય, ૩ દર્શનમય, ૪ ચારિત્ર-
મય, ૫ શુદ્ધ શ્રદ્ધામય, ૬ શુદ્ધ પ્રરૂપણામય, ૭ શુદ્ધ સ્પર્શનામય,
૮ પચાચાર પાલે, ૯ પલાવે, ૧૦ અનુમોદે, ૧૧ મનગુપ્તિ, ૧૨ વચન-
ગુપ્તિ ૧૩ કાયગુપ્તિએ ગુપ્ત

૨૭ ૧સથારા પોરિસી વિધિ.

ગત્રે એક પહોર સુવી સ્વાધ્યાય ધ્યાન કર્યા પછી સથારા કરવાના
અવસરે—

અમાં દષ્ટ ઇચ્છાં બહુપડિપુના પોગિસિ ઠહી અમાં દષ્ટ
ઇચ્છિયાવહી કરી એક લોગસ્સનો કાઉરસગ્ગ કરી પારી ઉપર પ્રગટ
લોગસ્સ કહેવો પછી અમાં દષ્ટ બહુપડિપુના પોરિસિગર્ધય સથારએ
દામિ ? ઇચ્છં કહી ચઉક્કસાય—નમુચુચુ—ગ્ગવતિ—અમાં ગ્ગવંત કેવિ-
સાહ—નમોદહંત—ઉરસગ્ગદર અને જય વીયરાય પૂગ કહી અમાં દષ્ટ
ઇચ્છાં સથાગ વિધિ ભજવા મુદ્ધપત્તિ પડિલેહ ? ઇચ્છાં કહી મુદ્ધપત્તિ
પડિલેહવી સાર બાદ નીચે પ્રમાણે બોલવુ.

નિસીદિ નિસીદિ નિમીદિ, નમો અમાસમણાણું, ગોયમાઇણું
મદામુણીણ

૧ એક પહોર રાત્રિ ગયા પછી સથારા પોગિસી ભજાવવી.

એ પાઠ તથા એક નવકારમંત્ર તથા કરેમિ ભંતે સૂત્ર ત્રણ વાર બોલવું. સાર પછી નીચેનો પાઠ બોલવો.

આણુભણુહ જિદિજ્જ, આણુભણુહ પરમગુર, ગુરુગુરુરયણેહિં મંડિય-
સરીરા; બહુપડિપુત્રા પોરિસી, રાષ્ટ્રયસંથારએ હામિ. ૧ આણુભણુહ
સંથાર, બાહુવહાણેણ વામપાસેણ, કુકકુડિપાયપસારણ, અતરંત પમ-
જ્જએ ભૂમિં, ૨ સંક્રાધંચ સંકાસા, ઉગ્ગદંતે અકાયપડિલેકા; દંવાધ-
ઉવઓગં, બિસાસનિરંભણાલોએ. ૩ જમ્ મે હુજ્જ પમાઓ, ધમરસ
દેહરિસમાધ રયણીએ; આહારમુવહિદેહં, સંવં તિવિહેણ વોસિરિચં. ૪
ચત્તારિ મંગલં, અરિહંતા મંગલ, સિદ્ધા મંગલ, સાહ મંગલ,
કેવલીપત્તો ધમ્મો મંગલ. ૫ ચત્તારિ લોગુત્તમા, અરિહંતા લોગુત્તમા,
સિદ્ધા લોગુત્તમા, સાહ લોગુત્તમા, કેવલીપત્તો ધમ્મો લોગુત્તમા.
૬ ચત્તારિ સરણં પવજ્જમિ, અરિહંતે સરણં પવજ્જમિ, સિદ્ધે
સરણં પવજ્જમિ, સાહસરણં પવજ્જમિ, કેવલિપણુત્તં ધમ્મં
સરણં પવજ્જમિ. ૭ પાણાધવાયમલિચં. ચોરિક્કં મેહુણં દવિણુમુચ્છં,
ક્રોહં માણં માયં; લેભં પિજ્જં તદ્દા દોષં. ૮ કલહં અખમખખાણં,
યેસુત્તં રધઅરધસમાહિતં; પરપરિવાયં માયા-મોસં મિચ્છત્તસલ્લં ચ. ૯
વોસિરિસુ ધમાધં, મુખખમગ્ગસંસગ્ગવિગ્ધલુઆધં; દુગ્ગધ નિચંધણાધં,
અકારસ પાવકાણાધં ૧૦ એગોહં નાતિ મે ક્રોધ, નાહમત્તરસ કરસલ્લં;
એવં અદીણુમણુસો, અરપાણુમણુસાસલ્લ. ૧૧ એગો મે સાસઓ અપ્પા,
નાણુ-દંસણુસંજુઓ; સેસા મે બાહિરા ભાવા, સંવે સંજ્ઞેમત્તકખણા; ૧૨
સંજ્ઞેમમૂલા જીવેણ, પત્તા દુખખપરંપરા; તમ્હા સંજ્ઞેમસંખંધં, સંવં
તિવિહેણ વોસિરિચં. ૧૩ અરિહંતો મહ દેવો, જીવજ્જીવં સુપ્પાહુણો ગુરણો;
જિણુપત્તતં તત્તં, ધંચ સમ્મતં મએ ગહિચં ૧૪ ચૌદમી ગાથા ત્રણ વખત
કહી સાત નવકાર ગણી નીચેની ગાથા કહેવી. ગમિચ ખમાવિચ, મર્ધ
ખમિચ સંવહ જીવનિકાય; સિદ્ધ સાખ આલોયણુહ, સુજ્જક વર્ધર ન
ભાવ. ૧૫ સંવે જીવા કમ્મવસ, ચહિદરાજ ભમંત; તે મે સંવ ખમાવિચા,
સુજ્જ વિ તેહ ખમંત, ૧૬ જં જં મણેણ બદ્ધં, જં જં વાએણ
ભાસિચં પાવં; જં જં કાએણ કથં, મિચ્છામિ દુક્કડં તરસ. ૧૭

૨૮ ૧રાઈઅ મુહપત્તિની વિધિ.

ખમા૦ દર્ધ ધરિયાવહી ડરી, એક લોગરસનો કાઠિરસગ દરી, ઉપર લોગરસ દહી ખમા૦ દધ ઇન્દ્રજારેણુ સુ દિસદ ભગવન્! રાઈઅ મુહપત્તિ પડિલેહુ ૧ ઇન્દ્ર દહી પડિલેહવી બે વાદણા દેવા ઇન્દ્રજા૦ રાઈઅ આલોહુ ૧ ઇન્દ્ર આલોએમિ ને મે રાઈઓ એ પાઠ કહેવો પછી

સંવસવિ રાઈઅ દુર્યોતિઅ દુષ્ભાસિઅ દુર્યોદ્ધિઅ ઇન્દ્રજારેણુ સુદિમદ ભગવન્! ગુરુ કહે પડિલેમેહ શિખ કહે ઇન્દ્ર તરસ મિન્દ્રામિ દુલ્લડ (અત્રે પદવીધર મુનિગજ હોય તો બે વાદણા દેવા) પછી એક ખમા૦ દધ ઇન્દ્રજાર, અખ્મુદિઓ દહી બે વાદણા દર્ધ ઇન્દ્રજારી ભગવન્! પસાય કરી પચ્ચખખાણુનો આદેગ દેશોજી એમ કહેવું

૨૯ જિનમદિરે જવાની વિધિ

પોમદ લીધા પછી ગુરુમદારાજની આજ્ઞા લઇને જિનમદિરે દર્શન કરવા અવશ્ય જવું જોઇએ ન જાય તો આલોયણા આવે કટાસણુ કામે ખભે નાખી, ઉત્તરાસણુ(ખેસ) ડરી, ચરવજો કાખી કાખમા રાખી, મુહપત્તિ જમણા હાથમા ગાખીને ઈર્ધાસમિતિ ઓધતા જિનમદિરે જવું. ઉપાશ્રયમાથી નીકળતા ત્રણ વાગે આવરસહી કહીને નીકળવું પછી ત્રણ વાર નિમીહી કહીને દેરાસરના દ્વારમા પ્રવેશ કરવો. પ્રથમ મૂળનાયકની મન્મુખ જઇ બે હાથ જોડી મસ્તક નમાવી પ્રણામ કરી, ભગવાનની સ્તુતિ કરી ત્રણ પ્રદક્ષિણા દેવી પછી ઉત્તરાસણુ કાઢી નાખીને ખમાસમણુ દધને ધરિયાવહી પડિલેમરી (સો કગલાથી દહેરાસર દૂર હોય તો ગમણાગમણે આલોવવા) પછી ખેમ નાખી ત્રણ ખમાસમણુ દધને ચૈત્યવદન કરવું. પછી ખમાસમણુ દધ ઇન્દ્રજારી ભગવન્! પસાય કરી પચ્ચખખાણુની આજ દેજોજી, (વડીલ હોય તે પચ્ચખખાણુ કરાવે.)
-અગર જેને આવશ્ય હોય તે કરાવે-

પછી જિનમંદિરથી નીકળતાં ત્રણ વાર આવરસહી કહી ઉપાશ્રયમાં આવતા ત્રણ વાર નિસિહી કહીને પ્રવેશ કરવો અને સો કગલાથી વધુ ગયા હોય તો ધરિયાવહી પડિછમીને ૧ગમણાગમણે આલોવવા.

૩૦ આયંખિલ એકાસણું કરવાવાળાએ ઘેર આહાર કરવાનો વિધિ

આયંખિલ એકાસણું વિગેરે કરવા માટે ઘેર જવું હોય તો તેણે ધર્યાસમિતિ શોધતા જયણાપૂર્વક જવું અને ઘરમાં પ્રવેશ કરતા “ રજયણા મંગલ ” બોલી કટાસણું પાથરીને બેસી ઉચે સ્થાનકે ધાર્મિક પુસ્તક મૂકી નવકાર પંચિંદિઅ કહી સ્થાપના સ્થાપવી.

પછી એક ખમાસમણ દઇ, ધરિયાવહિયા, તરસ ઉત્તરી, અન્નતથ કહી એક લોગરસનો (ન આવડે તો ચાર નવકારનો) કાઉરસગ કરી ઉપર લોગરસ કહેવો.

પછી ખમાસમણ દઇ “ ઇચ્છાકારેણુ સંદિસહ લગવન્ ! ” ગમણાગમણે આલાઉં ! ઇચ્છં કહી ધરિયાસમિતિ પાના ૨૨૯ ઉપર લખ્યા પ્રમાણે બોલવું.

પછી આહાર કરવાના ઠેકાણે કાળે લઇ, પાટલો-થાલી વિગેરે ભોજન તથા મુખ પૂછને નિશ્ચન્ આસને મૌનપણે(બોલ્યા વિના) આહાર કરે. (કારણ પડે તો પાણી પીને બોલે) આહાર આપનાર પાસે ખપ છે એમ કહી આજ્ઞા માંગે જ્યારે તે ઘણી કહે કે વાપરે પછી આહાર કરે. ભાણામાંથી લીધેલ વસ્તુમાંથી જરા પણ છાંડે નહિ. પછી મુખ શુદ્ધ કરી ઉઠતી વખતે કાળે લઇ વોસિરાવે. પછો હાથ જોડી દિવસચરિમં તિવિહારનું નીચે મુજબ પરચખખાણુ કરે.

દિવસચરિમં પરચખખામિ તિવિહંપિ આહારં, અસણું, ખાધમં, સાધમં, અન્નતથણાભોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સર્વ સમાહિવત્તિઆગારેણું વોસિરામિ.

૧ ૨૨૯ પાના ઉપર જોઇ લેવા.

૨ ઉપાશ્રયે એકાસણું કરનાર જયણા મંગલ બોલે નહિ.

ત્યાર પછી ઉપાશ્રયે જઈને ખમાસમણુ દષ્ટ, ઇરિયાવદિયા પડિછમી, લોગરસનો ડાહિરસગ દરી, પારી પ્રગટ લોગરસ ખોલી, ગમણાગમણે આલોવવા એક ખમાસમણુ આપી ઇચ્છાકારેણુ સદિસદ ભગવન્ । ચૈત્ય-વદન કરુ ૨ ઇંચ એમ કહી જગચિતામણીથી લઈ ૪૫ વીચગમ પર્થ ત (પૂગ) બધાં સૂત્રો ખોલે

૩૧ માત્રુ કરવા જવાની વિધિ.

માત્રુ કરવા જનારે પ્રથમ તો કુડી, પૂજણી, અચિત્ત પાણી જાચી રાખવા

જ્યારે માત્રુ કરવા જવું હોય ત્યારે માતરીઉં- (માત્રુ કરવા જવાનું ધોતીયુ) પહેરી ચરવજો તથા મુદપત્તિ સાથે ગખીને પૂજણીથી કુડી પ્રમાણે માત્રુ કરી પરઠવાની જગ્યાએ કુડી મૂકી ૭૨-૪૮ વિનાની ભૂમિ ભેળેને “ અણુમણુદ જરમગહો ” એમ બોલીને માત્રુ પરઠવાને કુડી ફરીથી નીચે મૂકી ત્રણ વાર વોમિરે વોસિરે વોસિરે એમ કહી કુડી હાથમા લઈ, મૂગ જગ્યાએ મૂકવી. પછી હાથ તથા પગ અપવિત્ર થવા હોય તો તે અચિત્ત પાણીથી શુદ્ધ કરી (પાણી બહુજ થોડું વાપરવું પાણી સુકાઈ જાય તેવી જગ્યાએ હાથ ધોવા) વચ્ચે બન્ધી સ્થાપનાચાર્ય મન્મુખ ખમાસમણુ દષ્ટને ઇરિયાવદિય પડિછમવા તથા ગમણાગમણે આલોવવા

૩૨ સ્થંડિલ જવાની વિધિ.

જ્યારે સ્થંડિલ (ટટી) જવું હોય ત્યારે માતરીયુ પહેરી કામલીનો કાળનો વખત હોય તો માથે કામળી ઓઢી ચરવજો કાખમાં ગખી, મુદપત્તિ ટેકમા ખોમી જાયેના અચિત્ત પાણીનો લોટા કે કાષ તેવું પાત્ર લઈને જાય, ત્યાં જવું રહિત જગ્યા તપામીને “ અણુમણુદ જરસગહો ” કહી શમ ટાળે (જમતમાં જગ્યા મલતી હોય ત્યાં સુધી જમતમાં જ જવું. વાડામા જવાથી આલોચણુ આવે છે)

પછી ઉઠતા ત્રણ વાર વોસિરે કહે, ઉપાશ્રયે આવી પત્ર અપવિત્ર થયા હોય તો ધોષને વસ્ત્ર બદલી, સ્થાપનાચાર્ય સન્મુખ ખમાસમણ દર્ઠ ધરિયાવહિયં પડિછમી ખમાસમણ દધ, ગમણાગમણે આલોવે. કદાચ રાત્રે સ્થંડિલ જવું પડે તો સો ડગલાની અંદર જવાય, મુકામ બહાર જતા આવસસડી ને મુકામમાં પેંસતા નિસિદિ ત્રણ વાર કહેવું.

૩૩ કાળે લેવાની વિધિ.

એક જણે દંડાસણ જમી તેનું પડિલેહણ કરીને ધરિયાવહી કરવી. પછી કાળે લેવો. એ કાળમાં જીવ જંતુ જોઈને ત્યાં જ ઊભા રહી ધરિયાવહી કરવી. પછી જતનાપૂર્વક કાળે યોગ્ય સ્થળે અણુમણુ જરસગો એમ બોલીને પરઠવવો, પછી ત્રણ વાર વોસિરે કહેવું. કાળે લેનારને એક આયંજિલનું ફળ થાય છે માટે કાળે લેનારે બરોબર ઉપયોગપૂર્વક લેવો. કાળમાં અનાજ અથવા લીલી વનસ્પતિ વિગેરે સચિત વસ્તુ નીકળે તો શુરુ પાસે પ્રાયશ્ચિત લેવું અને ત્રસ જીવ, કાડી વિગેરે નીકળે તો જયણાપૂર્વક શીતળ છાયામાં મૂકવું. ચોમાસું હોય તો બપોરના દેવવંદન કર્યા પહેલા બીજી વાર કાળે લેવો.

૩૪ સંથારો કરવાનો વિધિ.

સંથારા પોરીસી બણાબ્યા પછી સજ્જાય ધ્યાન કરવું. જ્યારે નિદ્રા આવે ત્યારે માત્રા વિગેરેની બાધા (શંકા) ટાળીને દિવસે પડિલેહલી જગ્યાએ સંથારો કરે, જમીન પડિલેહીને સંથારીયું પાથરી તે ઉપર ઉત્તરપટો-(સુતરાઉ ચાદર) પાથરે. મુહપત્તિ કેડે ખોસે, ચરવળો પડખે મૂકી માત્રું કરવાનું ધોતીયું પહેરી ડાબે પડખે હાથનું આશીકું કરીને સૂવું. રાત્રે ચાલવું પડે તો દંડાસણથી જમીનને પૂજતા ચાલવું.

ખંડ ૬ મો

પચ્ચક્ષુખાણુ આદિ.

૧ નમુક્કારસહિઅં મુઠ્ઠિસહિઅંતું

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં, મુઠ્ઠિસહિઅં, પચ્ચક્ષુખાઈ, ચઉવિહં પિ આહારં-અસણું, પાણુ, ખાઈમં, સાઈમં, અન્ન-થણુભોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવ-ત્તિયાગારેણું વેસિરે.

૨ પોરિસી સાઠપોરિસીનું

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં, પોરિસિં, સાઠપોરિસિં, મુઠ્ઠિસહિઅં પચ્ચક્ષુખાઈ, ઉગ્ગએ સૂરે, ચઉવિહં પિ આહારં-અસણું, પાણું, ખાઈમં, સાઈમં, અન્નથણુભોગેણું, સહસા-ગારેણું, પચ્છત્તકાલેણું, દિસામોહેણું, સાહુવયણેણું, મહત્તરાગા-રેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું વેસિરે.

૩ પુરિમદ્દુ-અવદ્દુનું

સૂરે ઉગ્ગએ પુરિમદ્દું અવદ્દું મુઠ્ઠિસહિઅં પચ્ચક્ષુખાઈ, ચઉવિહં પિ આહારં-અસણું, પાણુ, ખાઈમં, સાઈમં, અન્ન-થણુભોગેણું, સહસાગારેણું, પચ્છત્તકાલેણું, દિસામોહેણું, સાહુવયણેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું વેસિરે.

૪ એકાસણા-બેઆસણાનું

ઉગ્ગચ્છે સૂરે, નમુક્કારસહિઅં^૧ પોરિસિં, મુઠ્ઠિસહિઅં
 પચ્ચખખાઈ, ઉગ્ગચ્છે સૂરે, ચઉન્નિહં પિ આહારં-અસણું,
 પાણું, ખાઈમં, સાઈમં; અન્નથણ્ણભોગેણું, સહસાગારેણું,
 પચ્છન્નકાલેણું, દિસામોહેણું, સાહુવયણેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવ-
 સમાહિવત્તિયાગારેણું, વિગઈચ્છો પચ્ચખખાઈ, અન્નથણ્ણભો-
 ગેણું, સહસાગારેણું, દેવાલેવેણું, ગિહથસંસટ્ટેણું, ઉખિખત્તવિવે-
 ગેણું, પદુચ્ચમખિખચ્છેણું, પારિક્કાવણિયાગારેણું, મહત્તરાગારેણું,
 સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું, એગાસણું* ખિયાસણું પચ્ચખખાઈ,
 તિવિહં પિ આહારં-અસણું, ખાઈમં, સાઈમં, અન્નથણ્ણ-
 ભોગેણું, સહસાગારેણું, સાગારિયાગારેણું, આઠાંટણ્ણપસારેણું,
 ગુરુઅખલુકાણેણું, પારિક્કાવણિયાગારેણું. મહત્તરાગારેણું, સંવ-
 સમાહિવત્તિયાગારેણું, પાણુસ્સ લેવેણુ વા, અલેવેણુ વા, અચ્છેણુ
 વા, ખહુલેવેણુ વા, સસિથ્થેણુ વા, અસિથ્થેણુ વા વોસિરે.

૫ આયખિલનું પચ્ચખખાણુ.

ઉગ્ગચ્છે સૂરે, નમુક્કારસહિઅં, પોરિસિં, સાઢપોરિસિં,
 મુઠ્ઠિસહિઅં પચ્ચખખાઈ, ઉગ્ગચ્છે સૂરે ચઉન્નિહં પિ આહારં-
 અસણું, પાણું, ખાઈમં, સાઈમં, અન્નથણ્ણભોગેણું, સહસા-
 ગારેણું, પચ્છન્નકાલેણું, દિસામોહેણું, સાહુવયણેણું, મહત્તરા-

૧ સાઢપોરિસિ, પુરિમટ્ટ વિગેરે પચ્ચખખાણુ હોય તો તે પણ ખોલવા.

* એકાસણું કરવું હોય તો એકાસણું ખોલવું, અતે બેઆસણું
 કરવું હોય તો ખિઆસણું ખોલવું.

ગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું, આયંબિલં પચ્ચખખાઈ, અન્નથણ્ણભોગેણું, સહસાગારેણું, લેવાલેવેણું, ગિહથસંસકુંણું, ઉખિખત્તવિવેગેણું, પારિક્કાવણિયાગારેણું, મહત્તરાગારેણું સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું, એગામણું, પચ્ચખખાઈ, તિવિહં પિ આહાર-અસણું, આઈમં, સાઈમ, અન્નથણ્ણભોગેણું, સહસાગારેણું, સાગારિયાગાઠેણું, આગિટણુપસારેણું, ગુરુઅખ્ખુકુંણેણું; પારિક્કાવણિયાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું પાણુરસ લેવેણું વા, અલેવેણું વા, અન્નઠેણું વા, બહુલેવેણું વા, સસિથેણું વા, અસિથેણું વા વોસિરે.

૬ તિવિહાર ઉપવાસનું

સૂરે ઉગ્ગએ, 'અખ્ખત્તકું' પચ્ચખખાઈ, તિવિહં પિ આહાર-અસણું, આઈમં, સાઈમ, અન્નથણ્ણભોગેણું, સહસાગારેણું, પારિક્કાવણિયાગારેણું, મહત્તરાગાઠેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું, પાણુહાર પોરિસિ, સાઠપોરિસિ, મુઠ્ઠિસહિઅ પચ્ચખખાઈ, અન્નથણ્ણભોગેણું સાહસાગારેણું, પચ્છન્નકાલેણું, દિસામોહેણું, સાહુવયણેણું, મહત્તરાગાઠેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગાઠેણું, પાણુરસ લેવેણું વા, અલેવેણું વા, અન્નઠેણું વા, બહુલેવેણું વા, સસિથેણું વા, અમિથેણું વા વોસિરે.

૭ ચઉવિહાર ઉપવાસનું

સૂરે ઉગ્ગએ અખ્ખત્તકું પચ્ચખખાઈ, ચઉવિહં પિ આહાર-અસણું, પાણું, આઈમં, સાઈમ, અન્નથણ્ણભોગેણું, સહસા-

૧ અન્ને ઉદ્દમત્ત-અદ્દમત્ત નેટલા ઉપવાસનું પચ્ચખખાણુ દોષ તેટલા બોલવા

ગારેણું, પારિદ્ધાવણિયાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવ-
ત્તિયાગારેણું વોસિરે.

સાંજના પરચખખાણુ

૧ *પાણુહારનું પરચખખાણુ

પાણુહાર દિવસચરિમં પરચખખાઈ અન્નથણાભોગેણું સહસા-
ગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું વોસિરે.

૨ ચઉવિહારનું પરચખખાણુ

દિવસચરિમં પરચખખાઈ, ચઉવિહારં પિ આહારં—અસણું,
પાણું, ખાઈમં, સાઈમં, અન્નથણાભોગેણું, સહસાગારેણું,
મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું વોસિરે.

૩ તિવિહારનું પરચખખાણુ

દિવસચરિમં પરચખખાઈ, તિવિહારં પિ આહારં—અસણું,
ખાઈમં, સાઈમં, અન્નથણાભોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્ત-
રાગારેણું સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું, વોસિરે.

૪ દુવિહારનું પરચખખાણુ

દિવસચરિમં, પરચખખાઈ, દુવિહારં પિ આહારં—અસણું,
ખાઈમં, અન્નથણાભોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું,
સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું, વોસિરે.

* એસણું, એકાસણું, નિવિ, આયંબિલ, તિવિહાર, ઉપવાસ કે છટ્ટ
કરેલ હોય તો પાણુહારનું પરચખખાણુ કરવું.

જે ચૌદ નિયમ ધારે તેને

૫ દેસાવગાસિકેનું પરચખખાણુ.

દેસાવગાસિયં ઉવલોગં પરિલોગં પરચખખાઈ, અન્નથણુ-
લોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સંવસમાહિવત્તિયાગા-
રેણું વોસિરે

૬ મુદ્ધિસહિયં આદિ અભિગ્રહોનું પરચખખાણુ

મુદ્ધિસહિય, ગંઠીસહિયં, વેઢસીસહિયં, થિબુગસહિયં
પરચખખાઈ અન્નથણુલોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું
સંવસમાહિવત્તિયાગારેણું વોસિરે

શ્રી પંચકલ્યાણક યત્ર.

• વિધિ .

જાપ ૧૦૦૦ (૨૦ નવકારવાળી)

૧૨ લોગરસનો કાઠરસગ્રમ

૧૨ સાધિયા

૧૨ ખમાસમણા.

: ખમાસમણાનો દુહો

પરમ પંચ પરમેષ્ઠિમાં,

પરમેશ્વર ભગવાન,

આર નિદેષે ધ્યાઈએ,

નમો નમો શ્રીવિનયાણુ.

કલ્યાણકનાં નામ તથા મનાદાર

૧-અવનકલ્યાણકે પરમેષ્ઠિને નમ

૨-જન્મ „ અર્દતે નમ

૩-દીક્ષા „ નાયાય નમ.

૪-કેવલજ્ઞાન કલ્યાણકે સર્વજ્ઞાય નમ

૫-મોક્ષ „ પારગનાય નમ.

કાર્તિકમા-૧

તિથિ નામ કલ્યાણક

શુ. ૩ શ્રી સુવિધિનાય કેવલજ્ઞાન

„ ૧૨ „ અરનાય કેવલજ્ઞાન

૧૦ ૫ „ સુવિધિનાય જન્મ

„ ૬ „ સુવિધિનાય દીક્ષા

„ ૧૦ „ મહાવીરસ્વામી „

„ ૧૧ „ પદ્મપ્રભસ્વામી મોક્ષ

માગશરમા-૧૨

શુ. ૧૦ શ્રી અગ્નાય જન્મ

શુ. ૧૦ શ્રી અરનાય મોક્ષ

„ ૧૧ „ અરનાય દીક્ષા

તિથિ	નામ	કલ્યાણક
શુ ૦ ૧૧	શ્રી મલિનાથ	જન્મ
„ ૧૧	„ મલિનાથ	દીક્ષા
„ ૧૧	„ મલિનાથ	કેવલ
„ ૧૧	„ નમિનાથ	કેવલ
„ ૧૪	„ સંભવનાથ	જન્મ
„ ૧૫	„ સંભવનાથ	દીક્ષા
વ ૦ ૧૦	„ પાર્શ્વનાથ	જન્મ
„ ૧૧	„ પાર્શ્વનાથ	દીક્ષા
„ ૧૨	„ ચંદ્રપ્રભસ્વામી	જન્મ
„ ૧૩	„ ચંદ્રપ્રભસ્વામી	દીક્ષા
„ ૧૪	„ શીતલનાથ	કેવલ

પોષમાં-૧૦

શુ ૦ ૬	શ્રી વિમલનાથ	કેવલ
„ ૬	„ શાંતિનાથ	„
„ ૧૧	„ અજિતનાથ	„
„ ૧૪	„ અભિનંદનસ્વામી	„
„ ૧૫	„ ધર્મનાથ	„
વ ૦ ૬	„ પદ્મપ્રભસ્વામી	અયવન
„ ૧૨	„ શીતલનાથ	જન્મ
„ ૧૨	„ શીતલનાથ	દીક્ષા
„ ૧૩	„ આદિનાથ	મોક્ષ
„ ૦))	„ શ્રેયાંસનાથ	કેવલ

માહમાં-૧૯

શુ ૦ ૨	શ્રી અભિનંદનસ્વામી	જન્મ
„ ૨	„ વાસુપૂજ્યસ્વામી	કેવલ
„ ૩	„ ધર્મનાથ	જન્મ
„ ૩	„ વિમલનાથ	જન્મ
„ ૪	„ વિમલનાથ	દીક્ષા

તિથિ	નામ	કલ્યાણક
શુ ૦ ૮	શ્રી અજિતનાથ	જન્મ
„ ૯	„ અજિતનાથ	દીક્ષા
„ ૧૨	„ અભિનંદનસ્વામી	„
„ ૧૩	„ ધર્મનાથ	„
વ ૦ ૬	„ સુપાર્શ્વનાથ	કેવલ
„ ૭	„ સુપાર્શ્વનાથ	મોક્ષ
„ ૭	„ ચંદ્રપ્રભસ્વામી	કેવલ
„ ૯	„ સુવિધિનાથ	અયવન
„ ૧૧	„ આદિનાથ	કેવલ
„ ૧૨	„ શ્રેયાંસનાથ	જન્મ
„ ૧૨	„ મુનિસુવ્રતસ્વામી	કેવલ
„ ૧૩	„ શ્રેયાંસનાથ	દીક્ષા
„ ૧૪	„ વાસુપૂજ્યસ્વામી	જન્મ
„ ૦))	„ વાસુપૂજ્યસ્વામી	દીક્ષા

ફાગણમાં-૧૦

શુ ૦ ૨	શ્રી અરનાથ	અયવન
„ ૪	„ મલિનાથ	અયવન
„ ૮	„ સંભવનાથ	અયવન
„ ૧૨	„ મલિનાથ	મોક્ષ
„ ૧૨	„ મુનિસુવ્રતસ્વામી	દીક્ષા
વ ૦ ૪	„ પાર્શ્વનાથ	અયવન
„ ૪	„ પાર્શ્વનાથ	કેવલ
„ ૫	„ ચંદ્રપ્રભસ્વામી	અયવન
„ ૮	„ આદિનાથ	જન્મ
„ ૮	„ આદિનાથ	દીક્ષા

ચૈત્રમાં-૧૭

શુ ૦ ૩	શ્રી કુંથુનાથ	કેવલ
„ ૫	„ અજિતનાથ	મોક્ષ

તિથિ	નામ	કલ્યાણુક
શુ ૦ ૫ શ્રી સુલવનાથ	મોક્ષ	
" ૫ " અનવનાથ	"	
" ૬ " સુમતિનાથ	"	
" ૧૧ " સુમતિનાથ	કેવલ	
" ૧૩ " મહાવીરસ્વામી	જન્મ	
" ૧૫ " પદ્મપ્રભસ્વામી	કેવલ	
વ૦ ૧ " કુચુનાથ	મોક્ષ	
" ૨ " શીતલનાથ	મોક્ષ	
" ૫ " કુચુનાથ	હીક્ષા	
" ૬ " શીતલનાથ	અવન	
" ૧૦ " નમિનાથ	મોક્ષ	
" ૧૩ " અનવનાથ	જન્મ	
" ૧૪ " અનવનાથ	હીક્ષા	
" ૧૪ " અનવનાથ	કેવલ	
" ૧૪ " કુચુનાથ	જન્મ	

વૈશાખમા-૧૪

શુ ૦ ૪ શ્રી અક્ષિત દત્તસ્વામી	અવન	
" ૭ " ધર્મનાથ	"	
" ૮ " અક્ષિત દત્તસ્વામી	મોક્ષ	
" ૮ " સુમતિનાથ	જન્મ	
" ૯ " સુમતિનાથ	હીક્ષા	
" ૧૦ " મહાવીરસ્વામી	કેવલ	
" ૧૨ " વિમલનાથ	અવન	
" ૧૩ " અન્નિવનાથ	"	
વ૦ ૬ " શ્રેયાસનાથ	"	
" ૮ " મુનિમુતવસ્વામી	જન્મ	
" ૯ " મુનિમુતવસ્વામી	મોક્ષ	
" ૧૩ " શાંતિનાથ	જન્મ	
" ૧૩ " શાંતિનાથ	મોક્ષ	

તિથિ	નામ	કલ્યાણુક
વ૦ ૧૪ શ્રી શાંતિનાથ	હીક્ષા	
જેઠમા-૭		
શુ ૦ ૫ શ્રી ધર્મનાથ	મોક્ષ	
" ૬ " વામુપૂજ્યસ્વામી	અવન	
" ૧૨ " સુપાર્શ્વનાથ	જન્મ	
" ૧૩ " સુપાર્શ્વનાથ	હીક્ષા	
વ૦ ૪ " આદિનાથ	અવન	
" ૭ " વિમલનાથ	મોક્ષ	
" ૯ " નમિનાથ	હીક્ષા	

અષાઢમા-૭

શુ ૦ ૬ શ્રી મહાવીરસ્વામી	અવન	
" ૮ " નેમિનાથ	મોક્ષ	
" ૧૪ " વામુપૂજ્યસ્વામી	"	
વ૦ ૩ " શ્રેયાસનાથ	"	
" ૭ " અનવનાથ	અવન	
" ૮ " નમિનાથ	જન્મ	
વ૦ ૯ શ્રી કુચુનાથ	અવન	

શ્રાવણમા-૮

શુ ૦ ૨ શ્રી સુમતિનાથ	અવન	
" ૫ " નેમિનાથ	જન્મ	
" ૬ " નેમિનાથ	હીક્ષા	
" ૮ " પાર્શ્વનાથ	મોક્ષ	
" ૧૫ " મુનિમુતવસ્વામી	અવન	
વ૦ ૭ " શાંતિનાથ	"	
" ૭ " ચંદ્રપ્રભસ્વામી	મોક્ષ	
" ૮ " સુપાર્શ્વનાથ	અવન	

ભાદરવામા-૨

શુ ૦ ૯ શ્રી સુવિધિનાથ	મોક્ષ	
-----------------------	-------	--

તિથિ	નામ	કલ્યાણક	તિથિ	નામ	કલ્યાણક
૧૦ ૦))	શ્રી નેમિનાથ	કેવલ	૧૦ ૧૨	શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી	જન્મ
	આસોમાં-૬		,, ૧૨	,, નેમિનાથ	અવન
શુ ૧૫	શ્રી નમિનાથ	અવન	,, ૧૩	,, પદ્મપ્રભસ્વામી	દીક્ષા
૧૦ ૫	,, સંભવનાથ	કેવલ	,, ૦))	,, મહાવીરસ્વામી	મોક્ષ

એક કલ્યાણક હોય તો = એકાસણું કરવું.

બે , , = આયંબિલ કરવું.

ત્રણ , , = આયંબિલ અને એકાસણું કરવું.

ચાર , , = ઉપવાસ કરવો.

પાંચ , , = ઉપવાસ અને એકાસણું કરવું.

અનાનુપૂર્વી ગણવાની રીત

જ્યાં ૧ છે ત્યાં નમો અરિહંતાણું કહેવું.

જ્યાં ૨ છે ત્યાં નમો સિદ્ધાણું કહેવું.

જ્યાં ૩ છે ત્યાં નમો આયરિયાણું કહેવું.

જ્યાં ૪ છે ત્યાં નમો ઉવજાયાણું કહેવું.

જ્યાં ૫ છે ત્યાં નમો લોએ સંવસાહણું કહેવું.

ગણવાનું ફળ.

અનાનુપૂર્વી ગણને જોય, છમાસી તપનું ફળ હોય;

સદેહ નવ આણો લગાર, નિર્મલ મને જયો નવકાર. ૧

શુદ્ધ વસ્ત્રે ધરી વિવેક, દિન દિન પ્રત્યે ગણવી એક;

એમ અનાનુપૂર્વી જે ગણે, તે પાંચસે સાગરના પાપને હણે. ૨

અનાનુપૂર્વા.

૧

૧	૨	૩	૪	૫
૨	૧	૩	૪	૫
૧	૩	૨	૪	૫
૩	૧	૨	૪	૫
૨	૩	૧	૪	૫
૩	૨	૧	૪	૫

૩

૧	૩	૪	૨	૫
૩	૧	૪	૨	૫
૧	૪	૩	૨	૫
૪	૧	૩	૨	૫
૩	૪	૧	૨	૫
૪	૩	૧	૨	૫

૨

૧	૨	૪	૩	૫
૨	૧	૪	૩	૫
૧	૪	૨	૩	૫
૪	૧	૨	૩	૫
૨	૪	૧	૩	૫
૪	૨	૧	૩	૫

૪

૨	૩	૪	૧	૫
૩	૨	૪	૧	૫
૨	૪	૩	૧	૫
૪	૨	૩	૧	૫
૩	૪	૨	૧	૫
૪	૩	૨	૧	૫

: ૨૫૨ :

આવશ્યક મુક્તાવલી : નવમો ખંડ

૫

૭

૧	૨	૩	૫	૪
૨	૧	૩	૫	૪
૧	૩	૨	૫	૪
૩	૧	૨	૫	૪
૨	૩	૧	૫	૪
૩	૨	૧	૫	૪

૧	૩	૫	૨	૪
૩	૧	૫	૨	૪
૧	૫	૩	૨	૪
૫	૧	૩	૨	૪
૩	૫	૧	૨	૪
૫	૩	૧	૨	૪

૬

૮

૧	૨	૫	૩	૪
૨	૧	૫	૩	૪
૧	૫	૨	૩	૪
૫	૧	૨	૩	૪
૨	૫	૧	૩	૪
૫	૨	૧	૩	૪

૨	૩	૫	૧	૪
૩	૨	૫	૧	૪
૨	૫	૩	૧	૪
૫	૨	૩	૧	૪
૩	૫	૨	૧	૪
૫	૩	૨	૧	૪

૯

૧	૨	૪	૫	૩
૨	૧	૪	૫	૩
૧	૪	૨	૫	૩
૪	૧	૨	૫	૩
૨	૪	૧	૫	૩
૪	૨	૧	૫	૩

૧૧

૧	૪	૫	૨	૩
૪	૧	૫	૨	૩
૧	૫	૪	૨	૩
૫	૧	૪	૨	૩
૪	૫	૧	૨	૩
૫	૪	૧	૨	૩

૧૦

૧	૨	૫	૪	૩
૨	૧	૫	૪	૩
૧	૫	૨	૪	૩
૫	૧	૨	૪	૩
૨	૫	૧	૪	૩
૫	૨	૧	૪	૩

૧૨

૨	૪	૫	૧	૩
૪	૨	૫	૧	૩
૨	૫	૪	૧	૩
૫	૨	૪	૧	૩
૪	૫	૨	૧	૩
૫	૪	૨	૧	૩

: ૨૫૪ :

આવશ્યક સુક્તાવલી : નવમો ખંડ

૧૩

૧	૩	૪	૫	૨
૩	૧	૪	૫	૨
૧	૪	૩	૫	૨
૪	૧	૩	૫	૨
૩	૪	૧	૫	૨
૪	૩	૧	૫	૨

૧૫

૧	૪	૫	૩	૨
૪	૧	૫	૩	૨
૧	૫	૪	૩	૨
૫	૧	૪	૩	૨
૪	૫	૧	૩	૨
૫	૪	૧	૩	૨

૧૪

૧	૩	૫	૪	૨
૩	૧	૫	૪	૨
૧	૫	૩	૪	૨
૫	૧	૩	૪	૨
૩	૫	૧	૪	૨
૫	૩	૧	૪	૨

૧૬

૩	૪	૫	૧	૨
૪	૩	૫	૧	૨
૩	૫	૪	૧	૨
૫	૩	૪	૧	૨
૪	૫	૩	૧	૨
૫	૪	૩	૧	૨

૧૭

૨	૩	૪	૫	૧
૩	૨	૪	૫	૧
૨	૪	૩	૫	૧
૪	૨	૩	૫	૧
૩	૪	૨	૫	૧
૪	૩	૨	૫	૧

૧૮

૨	૪	૫	૩	૧
૪	૨	૫	૩	૧
૨	૫	૪	૩	૧
૫	૨	૪	૩	૧
૪	૫	૨	૩	૧
૫	૪	૨	૩	૧

૧૯

૨	૩	૫	૪	૧
૩	૨	૫	૪	૧
૨	૫	૩	૪	૧
૫	૨	૩	૪	૧
૩	૫	૨	૪	૧
૫	૩	૨	૪	૧

૨૦

૩	૪	૫	૨	૧
૪	૩	૫	૨	૧
૩	૫	૪	૨	૧
૫	૩	૪	૨	૧
૪	૫	૩	૨	૧
૫	૪	૩	૨	૧

ચોવીશ તીર્થંકરોના નામ, માતા, પિતા, લંછન વિગેરેના નામનું કોષ્ટક.

:: ૨૫૬ ::

આવશ્યક સુક્રતાવલી : નવમો ખંડ

નંબર	નામ. —	જન્મની તથા દીક્ષાની નગરી.	જન્મ તિથિ.	પિતાનું નામ.	માતાનું નામ.
૧	ઋષભદેવ	વિનિતા	ચૈત્ર વદ ૮	નાભિરાજ	મરુદેવી
૨	અજીતનાથ	અયોધ્યા	મહા સુદ ૮	જિતશત્રુ	વિજયા
૩	સંભવનાથ	આવસ્તી	માગશર સુદ ૧૪	જિતારિ	સેના
૪	અભિનંદન	અયોધ્યા	મહા સુદ ૨	સંવર	સિક્ષાર્થો
૫	સુમતિનાથ	અયોધ્યા	વૈશાખ સુદ ૮	મેનરથ	સુમંગલા
૬	પદ્મપ્રભ	કોશાંબી	કારતક વદ ૧૨	શ્રીધર	સુસીમા
૭	સુપાશ્વનાથ	વજ્રારસી	જેઠ સુદ ૧૨	સુપ્રતિહ	પૃથ્વી
૮	અંદ્રપ્રભ	અંદ્રપુરી	પોષ વદ ૧૨	મહાસેન	લક્ષ્મણા
૯	સુવિકિનાથ	કાકંદી	માગશર વદ ૫	સુગ્રીવ	સ્થામા
૧૦	શિતલનાથ	ભાદિકપુર	મહા વદ ૧૨	દુદરથ	નંદા

૧ જન્મ તિથિ તથા મોક્ષ તિથિ પુનરીયા મહિના પ્રમાણે ગણવી.

ગ્રામીણ તીર્થંકરોના લાંછન, આયુષ્ય, મોક્ષતિથિ, શરીરમાન, યક્ષ અને યક્ષણીનું કોષ્ટક.

:: ૨૫૮ ::

આવશ્યક મુજતાવલી : નવમો ખંડ

નંબર.	લાંછન.	આયુષ્ય	મોક્ષતિથિ.	શરીરમાન.	યક્ષ.	યક્ષિણી.
૧	કૃષ્ણ	૮૪ લાખ પૂર્વ	મહાં વ. ૧૩	૫૦૦ મનુષ્ય	ગોમુખ	ચૈત્રશ્વરી
૨	હાથી	૭૨ " "	ચૈં સુ. ૫	૪૫૦ "	મહાયક્ષ	અજિતા
૩	ઘોડો	૬૦ " "	ચૈં સુ. ૫	૪૦૦ "	ત્રિમુખ	દુરિતારિ
૪	વાનર	૫૦ " "	વૈં સુ. ૮	૩૫૦ "	યક્ષેશ	કાલી
૫	કોંચપક્ષી	૪૦ " "	ચૈં સુ. ૯	૩૦૦ "	પુંગવ	મહાકાલી
૬	પદ્મ કમલ (રાવું)	૩૦ " "	માગં વ. ૧૧	૨૫૦ "	કુસુમ	અન્યુતા
૭	સ્વસ્તિક	૨૦ " "	કાં વ. ૭	૨૦૦ "	માતંગ	શાન્તા
૮	ચંદ્રમા	૧૦ " "	ભાં વ. ૭	૧૫૦ "	વિજય	જવાલા
૯	મગરમંચ	૨ " "	ભાં સુ. ૯	૧૦૦ "	અજિત	સુતારકા
૧૦	વસ	૧ " "	વૈ વ. ૨	૯૦ "	બ્રહ્મા	આશોકા
૧૧	ગેડો	૮૪ " વર્ષ	આં વ. ૩	૮૦ "	મનુજ	શ્રીવત્સા

પન્થકુખાણુનો કોઠો.

આ પન્થકુખાણુનો કોઠો અમદાવાદની ગણતરીનો છે, માટે ધીબ ગામવાળાઓએ નીચેના ટાઈમમાં યાંચ મિનિટ વધારીને ટાઈમ ગણવો.

માસ. તા.	સૂર્ય ઉ. ક. મિ.	સૂર્ય અ. ક. મિ.	નવકારશી ક. મિ.	પોરસી ક. મિ.	સાઢપોરસી ક. મિ.	પુરિમઢ ક. મિ.	અવટુંક ક. મિ.
જાન્યુઆરી ૧	૭-૨૨	૬-૫	૮-૧૦	૧૦-૩	૧૧-૨૪	૧૨-૪૪	૩-૨૫
" ૧૬	૭-૨૫	૬-૧૫	૮-૧૩	૧૦-૮	૧૧-૨૬	૧૨-૫૦	૩-૩૩
ફેબ્રુઆરી ૧	૭-૨૧	૬-૨૭	૮-૯	૧૦-૮	૧૧-૩૧	૧૨-૫૪	૩-૪૧
" ૧૬	૭-૧૩	૬-૩૬	૮-૧	૧૦-૪	૧૧-૩૦	૧૨-૫૫	૩-૪૬
માર્ચ ૧	૭-૪	૬-૪૨	૭-૫૨	૯-૫૯	૧૧-૨૬	૧૨-૫૩	૩-૪૮
" ૧૬	૬-૫૦	૬-૪૮	૭-૩૮	૯-૫૦	૧૧-૨૦	૧૨-૪૯	૩-૪૯
એપ્રિલ ૧	૬-૩૪	૬-૫૪	૭-૨૨	૯-૩૯	૧૧-૧૨	૧૨-૪૪	૩-૪૯
" ૧૬	૬-૨૦	૭-૦	૭-૮	૯-૩૦	૧૧-૫	૧૨-૪૦	૩-૫૦
મે ૧	૬-૮	૭-૬	૬-૫૬	૯-૨૩	૧૧-૦	૧૨-૩૭	૩-૫૨
" ૧૬	૬-૦	૭-૧૩	૬-૪૮	૯-૧૯	૧૦-૫૮	૧૨-૩૭	૩-૫૫

માસ તા	સૂર્ય ઉ. ક મિ	સૂર્ય અ ક મિ	નવમીશી ક મિ.	પોરતી ક મિ.	સાઢપોરતી ક મિ.	પુરિમુઢ ક મિ	ચાવડું ક મિ.
જૂન ૧	૫-૫૫	૭-૨૦	૬-૪૩	૯-૧૭	૧૦-૫૮	૧૨-૩૮	૩-૫૯
" ૧૬	૫-૫૪	૭-૨૬	૬-૪૨	૯-૧૭	૧૦-૫૯	૧૨-૪૦	૪-૩
જુલાઈ ૧	૫-૫૮	૭-૨૯	૬-૪૩	૯-૨૧	૧૧-૩	૧૨-૪૪	૪-૭
" ૧૬	૬-૪	૭-૨૭	૬-૫૨	૯-૨૫	૧૧-૬	૧૨-૪૬	૪-૭
ઓગસ્ટ ૧	૬-૧૧	૭-૨૧	૬-૫૯	૯-૨૯	૧૧-૮	૧૨-૪૬	૪-૪
" ૧૬	૬-૧૭	૭-૧૧	૭-૫	૯-૩૧	૧૧-૮	૧૨-૪૪	૩-૫૮
સપ્ટેમ્બર ૧	૬-૨૩	૬-૫૭	૭-૧૧	૯-૩૨	૧૧-૬	૧૨-૪૦	૩-૪૯
" ૧૬	૬-૨૭	૬-૪૨	૭-૧૫	૯-૩૧	૧૧-૩	૧૨-૩૫	૩-૩૯
ઓક્ટોબર ૧	૬-૩૩	૬-૨૭	૭-૨૧	૯-૩૨	૧૧-૧	૧૨-૩૦	૩-૨૯
" ૧૬	૬-૩૮	૬-૧૩	૭-૨૬	૯-૩૨	૧૦-૫૯	૧૨-૨૬	૩-૨૦
નવેમ્બર ૧	૬-૪૬	૬-૧	૭-૩૪	૯-૩૫	૧૧-૦	૧૨-૨૪	૩-૧૩
" ૧૬	૬-૫૫	૫-૫૪	૭-૪૩	૯-૪૦	૧૧-૩	૧૨-૨૫	૩-૧૦
ડીસેમ્બર ૧	૭-૫	૫-૫૨	૭-૫૩	૯-૪૭	૧૧-૮	૧૨-૨૯	૩-૧૧
" ૧૬	૭-૧૫	૫-૫૬	૮-૩	૯-૫૬	૧૧-૧૬	૧૨-૩૬	૩-૧૬

ખંડ ૧૦ મો.

સમ્યક્ત્વમૂલ^૧ બાર વ્રતોનું સ્વરૂપ

હરકોઈ વ્રત-પમ્યજ્ઞાણ, તપ, જપ, સર્વવિરતિ અગર તેા દેશ-વિરતિ આદિ તમામ ધર્મક્રિયાની વારતવિક સફળતાનો સધળો આધાર સમ્યક્ત્વ ઉપર જ રહે છે. સમ્યક્ત્વ એટલે સાચી શ્રદ્ધા. તેને બોધિ-બીજ પણ કહેવામાં આવે છે. અર્થાત્ શુદ્ધ દેવ, શુદ્ધ ગુરુ અને શુદ્ધ ધર્મ આ તત્ત્વત્રયીના ઉપર જેમને અડગ વિશ્વાસ હોય છે તેઓ સમ્યગ્દૃષ્ટિ આત્મા કહેવાય છે.

૧. ૧ દાનાંતરાય, ૨ લાભાંતરાય, ૩ વીર્યાંતરાય, ૪ ભોગાન્તરાય, ૫ ઉપભોગાન્તરાય, ૬ હાસ્ય, ૭ રતિ, ૮ અરતિ, ૯ લય, ૧૦ બ્રુગુપ્સા, ૧૧ શોક, ૧૨ ક્રામ, ૧૩ મિથ્યાત્વ, ૧૪ અજ્ઞાન, ૧૫ નિદ્રા, ૧૬ અવિરતિ, ૧૭ રાગ, ૧૮ દ્વેષ આ અઢાર દોષથી રહિત જે કાંઈ હોય તેને જ સુદેવ કહેવામાં આવે છે. તે સિવાય અન્યને દેવ તરીકે નહિ માનવા.

૨. પાંચ મહાવ્રતો અને છઠ્ઠું રાત્રિભોજન એમ છ વ્રતોનું પાલન કરનારા, અને વીતરાગકથિત ધર્મની જ પ્રફુલ્લા કરનારા સુગુરુ કહેવાય છે, તે સિવાય અન્યને ગુરુ તરીકે નહિ માનવા.

૩. શ્રી વીતરાગ લગવાને કહેલો અહિંસા, સંયમ અને તપ જેમાં પ્રધાન છે એને જ સુધર્મ કહેવાય છે, તેવા જ ધર્મને ધર્મ તરીકે સ્વીકારવો.

૧ સમ્યક્ત્વનું વિશાળ સ્વરૂપ તથા બાર વ્રતની વિશેષ સમજ ગુરુ-મહારાજ પાસેથી જાણી લેવા પ્રયત્ન કરવો.

ઉપરોક્ત ત્રણ તત્ત્વો ઉપર અટલ શ્રદ્ધા રાખવી તેનું જ નામ સમક્તિ એ સમક્તિ વિનાની ધર્મક્રિયાઓને જૈન શાસ્ત્રકાર છાગ ઉપર લીપણા જેવી, એકડા વિનાના મીઠા જેવી, અગર તો પાયા (Foundation) વિનાના મકાન જેવી ગણે છે દરેક પ્રતોરૂપી વૃક્ષોમા સમ્યક્ત્વ તો તેના મૂળ રૂપે હોવું જ જોઈએ, જેની હયાતિમા દરેક ધર્મ તેનું સંપૂર્ણ રૂપ આપવા સમર્થ બને છે

ઉપરોક્ત સમ્યક્ત્વને દૂષિત કરનાર દૂષણો, અતિચારો, તેમજ કાગળ પડથે રાખવામા આવતા આચારો (છૂટો) અને મિથ્યાત્વના પ્રકારો અન્ને દર્શાવવામાં આવે છે

સમ્યક્ત્વના પાંચ અતિચારો.

- ૧ શકા—જિનવચનમા શકા કરવી
- ૨ કાક્ષા—અન્ય મતમા જવાની અભિલાષા કરવી
- ૩ વિચિકિત્સા—ધર્મના રૂળનો સંદેહ કરવો અર્થાત્ હું ધર્મકરણી કરું તેનું રૂળ મને આવતા ભવમાં મળશે કે કેમ ? એવો વિચાર કરવો
- ૪ મિથ્યાદષ્ટિપ્રશસા—અન્ય ધર્મીઓની પ્રશસા કરવી
- ૫ તત્ત્વસ્તવ—અન્ય ધર્મી તથા કુલિગીઓનો પરિચય કરવો

(વ્યાપાર આદિના કારણ સિવાય)

ઉપરના પાંચ અતિચારો ટાળવાથી સમ્યક્ત્વ અતિ ઉત્તમવલ્લ બને છે માટે તે અતિચારો ન લાગે તે માટે બનતો ઉપયોગ રાખવો

સમ્યક્ત્વના છ આચારો

કોઈ કોઈકટીના પ્રસંગે ક્રમાઈ જવાથી કારણસર કુદેવ, કુગુરુ અને કુધર્મને નમસ્કાર આદિ કરવો પડે તો સમ્યક્ત્વનો ભંગ ન થાય તે માટે તેના છ આચારો—જયણા-છૂટ (Exception) રાખવામાં આવે છે

૧. રાયાભિયોગ—રાજ અગર નગરના માલિકની આજ્ઞાથી કરવું પડે.
૨. ગણાભિયોગ—જનસમૂહના બગાટકારથી કરવું પડે.
૩. બલાભિયોગ—ચોર આદિના કહેવાથી કરવું પડે.
૪. દેવાભિયોગ—દેવતા આદિના બગાટકારથી કરવું પડે.
૫. ગુરુનિગ્રહ—ગુરુ આદિ વડીલના કહેવાથી કરવું પડે.
૬. વૃત્તિકાંતાર—આજીવિકાના કારણસર કરવું પડે.

સમ્યક્ત્વથી વિપરીત તે જ મિથ્યાત્વ કહેવાય છે. એટલે મિથ્યાત્વના પાંચ પ્રકારો જાણ્યા હોય તો સમક્ષિતને દૂષણ લાગવાનો અગર તેના જાંગ થવાનો જાણ નહિ રહે. એટલે તેના પંદર પ્રકારો જણાવાય છે.

મિથ્યાત્વના ૧૫ પ્રકાર

પાંચ પ્રકાર

- ૧ અભિગ્રહિક—પોતે ગ્રહણ કરેલા કુધર્મને છોડે જ નહિ.
- ૨ અનભિગ્રહિક—સર્વ ધર્મોને એક સરખા માનવા.
- ૩ અભિનિવેશિક—ખોટું જાણવા છતાં માનપાન આદિ લાલસાના કારણે તેને છોડવું નહિ.
- ૪ સાંશયિક—સર્વ સ્વ વચનમાં શંકા રાખે અર્થાત્ સર્વ સ્વ ભગવાને આમ કહ્યું તે સાચું હશે કે કેમ?
- ૫ અનાભોગિક—અસંસી જીવોને અનુપયોગપણે વતે છે તે.

છ પ્રકાર

- ૧ લૌકિક દેવગત—રાગીદ્વેષી કુદેવને સુદેવ તરીકે માને તે.
- ૨ લૌકિક ગુરુગત—અનેક આરંભ સમારંભમાં રક્ત અને સંસારના સંગીઓને ગુરુ તરીકે માને.

૩ લૌકિક ધર્મગત—લૌકિક પર્વો જેવા કે હોળી, બજેવ, નોરતા આદિને લોકોત્તર પર્વની બુદ્ધિએ માને

૪ લોકોત્તર દેવગત—વીતરાગ દેવને આ લોક અને પગલોકના પૌદ્ગલિક સુખના ધરાદાથી માને—પૂજે

૫ લોકોત્તર ગુરુગત—કચન-કામિનીના ત્યાગી ગુરુઓને ઉભય લોકના સુખના ધરાદાથી માને—આહારપાણી આપે.

૬ લોકોત્તર ધર્મગત—સર્વશ ભગવાને કહેલા દાન, શીલ, તપ અને ભાવનારૂપ ધર્મને બંને લોકના પૌદ્ગલિક સુખ મેળવવા માટે આરાધે

૪ પ્રકાર

૧ પ્રરૂપણા—ગિનભાષિત અર્થથી અવળી પ્રરૂપણા (દેશના) કરે

૨ ડ્રવતંત્ર—લૌકિક અને લોકોત્તર મિથ્યાત્વની કરણી કરે

૩ પરિણામ—મનમા જૂઠો હઠવાદ રાખે અને કેવળીભાષિત નવ તત્ત્વના યથાર્થ અર્થની શ્રદ્ધા ન કરે

૪ પ્રદેશ—આત્માની સાથે સત્તામા રહેલી મોહનીય કર્મ ॥ સાત પ્રકૃતિ

બાર વ્રતોનું સ્વરૂપ

બાર વ્રતોના ત્રણ વિભાગ પાડવામા આવ્યા છે પાંચ અણુવ્રત, ત્રણ ગુણવ્રત અને ચાર શિક્ષાવ્રત

મુનિ મહારાજના પાંચ મહાવ્રતથી નાના હોવાથી તેને અણુવ્રત કહેવામા આવે છે છટ્ટુ, સાતમુ અને આઠમુ વ્રત, પાંચ અણુવ્રતને ગુણ (ફાયદો) કરનારા હોવાથી તેને ગુણવ્રત કહેવામા આવે છે અને છેલ્લા ચાર વ્રતોમાં મુનિપણના પાલનની શિક્ષા (Pratiibha) હોવાથી તેને શિક્ષાવ્રતો કહેવાય છે

૧. સ્થૂલ પ્રાણાતિપાત વિરમણ વ્રત.

આ વ્રતમાં નિરપરાધી હાલતાચાલતા (ત્રસ) જીવેને મારવાની બુદ્ધિ નહિ મારવાની પ્રતિજ્ઞા કરવામાં આવે છે.

આ વ્રતના નીચે જણાવેલ પાંચ અતિચારો જાણવા પણ આચરવા નહિ.

૧. વધ-ક્રોધથી ગાય, ઘોડા પ્રમુખ જનવરોને મારવા તે.

૨. બંધ-ગાય, બળદ પ્રમુખ જનવરોને ગાઢ બંધનથી બાંધવા તે.

૩. છવિચ્છેદ-બળદ વિગેરેના કાન. નાક છેદાવવાં.

૪. અતિભારારોપણ-બળદ પ્રમુખ જનવર ઉપર જેટલો બોજો તે ઉચકી શકતા હોય તેના કરતાં વધુ ભરવો તે.

૫. ભાતપાણીનો વિચ્છેદ-પાણેલાં જનવરોને રોજ ખાવાનું અપાતું હોય તેના કરતાં ઓછું આપવું અગર ટાઇમથી મોકું આપવું.

૨. સ્થૂલ સૃષ્ટિવાદ વિરમણ વ્રત.

આ વ્રતમાં નીચે જણાવેલ પાંચ મોટા જૂઠા નહિ બોલવાની પ્રતિજ્ઞા કરાય છે.

૧. કન્યાલીક-કન્યા સંબંધી સગપણ, વિવાહ આદિમાં જૂઠું બોલવું નહિ, તેમજ સર્વ મનુષ્ય સંબંધી પણ જૂઠું બોલવું નહિ.

૨. ગવાલિક-ઐટલે ગાય, પશુ વિગેરે ચાર પગવાળાં જનવર અંગે દૂધ સંબંધી ખોડખાંપણ સંબંધી જૂઠું નહિ બોલવું.

૩. ભૂમ્યાલીક-ઐટલે ભૂમિ, ખેતર, મકાન, દુકાન અગર તો વાડી આદિ ભૂમિ સંબંધી જૂઠું બોલવું નહિ. (ખીજની જમીન ઉપર પોતાનો ખોટો હક્ક કરીને દયાવવી નહિ.)

૪. થાપણમેસો-ઐટલે કાષ્ટએ અનામત મૂકવા આપેલી થાપણ-

(દાગીનો અગર રોડડ સીતક વિગેરે)ને ઝોળવવી નહિ અર્થાત તે લેવા આવે ત્યારે તુ મને ક્યારે આપી ગયો છે, એમ બોલવું નહિ

૫ ફૂડી શાખ-એટલે હળરો રૂપીયાનો નફો થતો હોય તો પણ ખોટી સાક્ષી કદી પૂરવી નહિ. (કોઇને દેહાન્ત દડ-કાસી વિગેરે માટે અસત્ય બોલવું પડે તેની જગ્યા)

બીજા પ્રતના પાંચ અતિચાર.

૧. મહસાકાગ-વિના વિચારે જેમ આવે તેમ બોલવું

૨ રહસ્ય-કોઇની ગુપ્ત વાત જાહેરમાં મૂકવી

૩ મતભેદ-પોતાની સ્ત્રી, મિત્ર આદિ વિશ્વાસુઓના દૂષણ બોલવા ગુપ્ત વાત ખુલ્લી કરવી (આમ કગવાથી કોઇ વખત તેને આપઘાત કરવાનો પણ પ્રસંગ આવે છે)

૪ મૂપા ઉપદેશ-જૂઠો ઉપદેશ, ખોટી સલાહ આપવી

૫ ફૂટ લેખ-અન્યને ઊંધે રસ્તે દોરવો, ખોટા ખાતા, દસ્તાવેજ કરવા-કરાવવા તથા લખેલ અક્ષરોમાં ફેરફાર કરવો

૩. સ્થૂલ અહત્તાહાન વિરમણુ પ્રત.

આ પ્રતમાં નીચે જણાવેલ ખોટી ચોરી કબી નહિ

૧ કોઇને ત્યા ખાતર પાડવું નહિ તેમજ બીજા પાસે પડાવવું નહિ ૨ ગાઠે બાધેલી કોઈ અમૂલ્ય વસ્તુ લેવી નહિ ૩ ખીસુ કાતરવું નહિ ૪ તાળુ તોડવું નહિ ૫ લૂટ કરવી નહિ ૬ કોઇની પડી ગયેલી અમૂલ્ય ચીજ લેવી નહિ દૂકામાં રાજ દડે અને લોક ભડે એવી ચોરી પ્રાણીત કષ્ટે પણ કદી કરવી નહિ

ત્રીજા પ્રતના પાંચ અતિચાર.

૧. ચોર પાસેથી ચોરાઈ વસ્તુ સરતી જાણી, જાણી યૂઝીને લેવી તે.

૨. ચોરને ચોરી કરવામાં મદદ કરવી.

૩. સારી વસ્તુમાં ખીજ ખોટી વસ્તુ નાંખીને આપવી, સારી દેખાડીને ખોટી આપવી.

૪. રાજ્ય વિરુદ્ધ સ્થાનમાં જવું, અગર દાણચોરી કરવી તે.

૫. તોલ-માન-માપા ઓછા વધતાં રાખવા.

૪ સ્થૂલ મૈથુનવિરમાણ વ્રત.

આ વ્રતમાં પુરુષોએ પોતાની સ્ત્રીમાં સંતોષ રાખી, પરસ્ત્રીનો લાભ અને સ્ત્રીઓએ પરપુરુષનો ત્યાગ કરવાનો છે. તેમજ તિર્થંચ અને દેવી સંબંધી મૈથુનનો પણ ત્યાગ કરવો પડે છે.

આ વ્રતના પાંચ અતિચાર.

૧. અપરિગ્રહીતાગમન—કામ્યે પણ જે સ્ત્રીને ગ્રહણ કરી નથી એવી સ્ત્રી સાથે ગમન કરવું તે.

૨. ઈવરપરિગ્રહીતાગમન—અમુક દિવસ સુધી વેશ્યા પ્રમુખને કામ્યે રાખી હોય તેની સાથે ગમન કરવું તે.

૩. અનંગક્રીડા—સ્ત્રીઓનાં અંગોપાંગ નીરખવા તથા કામવિકાર વધે એવી ચેષ્ટા કરવી.

૪. પરવિવાહકરણ—પોતાના પુત્ર પુત્રી સિવાય પારકાના વિવાહ કરવા.

૫. તીવ્ર અભિલાષા—કામચેષ્ટામાં અતિ તીવ્ર ઇચ્છા ધારણ કરવી તે.

૫. સ્થૂલ પરિગ્રહ પરિમાણ વ્રત.

ધન, ધાન્ય, ક્ષેત્ર (જમીન), હાટ, હવેલી, રૂપું, સોનું, હલકી ધાતુ, એ પગવાળા નોકર-ચાકર, ચાર પગવાળા પશુ-આ નવ પ્રકારના પરિગ્રહનું પરિમાણ કરવું. પરિમાણથી (ધારેલી મર્યાદાથી) અધિક થઈ જાય તો ધર્મમાર્ગે વાપરી નાંખવું.

આ પ્રતના પાંચ અતિચાર.

- ૧ ધન ધાન્ય—જ્યારે ધારેલી ધારણાથી અધિક ચર્ધ જાય ત્યારે ધર્મખાતામા વાપરવાના બદલે પુત્ર, પુત્રી અગર સ્ત્રીના નામે ચઢાવી દે
- ૨ ક્ષેત્રમા બે ક્ષેત્રોને એક કરી નાખી ધારેલા પગિણામથી અધિક રાખે
- ૩ રૂપ સોનુ પણ કોઈના નામ ઉપર આધુપાછું કરી ધારણા કરતા અધિક રાખે.
- ૪ ત્રાખા વિગેરે પાતુઓમા પણ એ જ પ્રમાણે આડાઅવળા નામે ચઢાવી ગોટાળો કરે
૫. દાસ—દાસી, ગાય—ભેડ વિગેરેમાં પણ મર્યાદાથી અધિક રાખી ગોટાળા કરે

૬ દિશાપરિભાણુ પ્રત.

ચાર દિશા, ચાર વિદિશા, છઠ્ઠાં અને અઘી મળી દશ દિશામાં અમુક ગાઉ સુધી જવાનો નિયમ કગ્વે.

(કાગળ, તાર, જાપા વાચવાની જયણા રાખી શકાય છે)

છઠ્ઠા પ્રતના પાંચ અતિચાર

- ૧ મર્યાદા કરતા વધારે ભિંચા જવું તે
૨. ,, ,, ,, નીચા જવું તે
- ૩ ચાર દિશાની મર્યાદાનુ ઉલ્લંઘન કરવું તે
- ૪ બધી દિશાના ગાઉ ભેગા કરી એક દિશાએ વધારે જવું અર્થાત્ રાખેલા પ્રમાણમા પોતાની ઇચ્છા મુજબ ઓછું વવવું કરવું
- ૫ કેટલા ગાઉ રાખ્યા છે એની ખમર ન રહેવાથી આગળ જવું તે

૧૭ ભોગોપભોગ વિરમાણુ વ્રત

ભોગ—એટલે ભોજન-વિલેપન વિગેરે જે એક વાર ઉપયોગમાં આવે તે.

ઉપભોગ—એક ચીજ વારંવાર વપરાય, જેવા કે:-વસ્ત્ર અલંકાર, ધર, સ્ત્રી વગેરે.

ભોગ અને ઉપભોગોની વસ્તુનું આ વ્રતમાં પારમાણુ કરવું અને તે માટે નીચે જણાવેલ ચૌદ નિયમોને સવાર-સાંજ ધારવા અને સંકેલવાની જરૂર છે.

ચૌદ નિયમની વિગત

૧. સચિત્ત—દિવસમાં જેટલા સચિત્ત (જીવવાલા) દ્રવ્ય મુખમાં નાંખવા હોય તેની સંખ્યા નક્કી કરવી.

૨. દ્રવ્ય—જીદા જીદા નામવાલી અને સ્વાદવાલી જેટલી ચીજો ખાવી હોય તેની સંખ્યા ધારવી.

૩. વિગય—ધી, ગોળ, દૂધ, દહીં, તેલ અને કડા એ છ વિગય-માંથી નિરંતર એક વિગયનો (મૂળથી અથવા કાચીનો) ત્યાગ કરવો.

૪. વાણુહ—જોડા, ચંપલ, મોજા, પાવડી વગેરેની સંખ્યા ધારવી.

૫. તંબોલ—સોપારી, એલચી વિગેરે મુખવાસ ખાવાનું માપ ધારવું.

૬. વત્થ—દિવસમાં આટલા વસ્ત્ર પહેરવાની સંખ્યા ધારવી.

૭. કુસુમ—સુંઘવાની વસ્તુનું વજન ધારવું.

૮. વાહન—ગાડી, ઘોડા, ઊંટ, મોટર, ટ્રેક્ટર, ટ્રામ, બસ આદિ વાહનોમાં બેસવાની સંખ્યા ધારવી.

૧ આ વ્રતમાં બાવીશ અભક્ષ્ય તથા બત્રીશ અનંતકાયનો લાગ કરવામાં આવે છે, જે આગળ આપવામાં આવ્યા છે.

૯ શયન—શય્યા, આસન, ગાદી ઉપર બેસવાની સખ્યાનું માપ ધારવું.

૧૦. વિલેપન—શરીરે વિલેપન કરવાની વસ્તુનું માપ

૧૧ બ્રહ્મચર્ય—યથાશક્તિ તે વિષે નિયમ ધારવો

૧૨ દિશિ—દશે દિશામા જવાની મર્યાદા બાધવી

૧૩ સ્નાન—સ્નાનની ગણતરી કરવી (ધર્મકાર્યમા જ્યથા)

૧૪ ભત્તેસુ—ભોજન-પાણીનું વજન ધારવું

પૃથ્વીકાય—માટી, ખારો, ચાક, મીઠું આદિ વાપરવાનું પરિમાણ ધારવું.

અપૂકાય—પાણી પીવાનું તથા વાપરવાનું વજન ધારવું.

તેલિકાય—ચુલા, દીવાનું પરિમાણ કરવું

વાઉકાય—પખા દીડોલા, વજ્રની ઝાપટ વિગેરેનું પરિમાણ કરવું

વનસ્પતિ—ઉપયોગમા આવતી લીલોતરીનું નામથી તથા તોલથી પરિમાણ કરવું

અસિ—સોય, કાતર, મુડી, છરી, તરવાર આદિ વાપરવાની સખ્યાનું પરિમાણ

મસી—ખડીયા, કલમ વાપરવાની સખ્યા ગણવી

કૃપિ—હળ, કુહાડા, પાવડી, તરાજ (કોસ) વિગેરે વાપરવાની સખ્યાનું પરિમાણ કરવું

જગતમાં ખાવાની, પીવાની, ઝોઢવાની અને વાપરવાની અનેક ચીજો છે તે સમસ્ત વસ્તુઓનો ભોગવટો આપણે એકી સાથે કરતાએ નથી અને કરી પણ શક્તા નથી છતાં પણ પચ્ચખ્યાણુ(પ્રતિજ્ઞા)ના અભાવે તે તે વસ્તુ ઉપર આપણી ઇન્જાઓ ઝોટેથી જ રહે છે એટલે તે ઇન્જાઓદ્વારા આપણો આત્મા તે તે વસ્તુઓને નહિ ભોગવતા છતાં પાપને ઉપાજાઈ કયાં દરે છે. અર્થાત્ નાહકમાં તે પાપોથી આત્મા લેપાય છે એટલે તે સમસ્ત પાપોમાથી મુક્ત થવા માટે દરેક શ્રાવક

આવિકાએ ઉપર જણાવેલ નિયમોનું હમેશ પાલન કરવું જોઈએ. તે જ મુજબ પંદર કર્માદાનોના વ્યાપારોનો પણ ત્યાગ કરવો અત્યંત જરૂરી છે. એક આત્મા કાંઈ પંદરે જાતના વ્યાપાર કરતો નથી, છતાં તેનો ત્યાગ નહિ હોવાથી તે પાપોનો પોટલો પણ નાહક આપણા શીર ઉપર ચઢાવીએ છીએ, માટે જે વ્યાપાર વિના આજીવિકા નહિ જ ચાલી શકતી હોય, તેની માત્ર છૂટ રાખી બાકીના (કર્માદાનો) ભયંકર પાપવાલા વ્યાપારોનો સમજી આવકાએ ત્યાગ કરવો જરૂરી છે.

પંદર કર્માદાનોનાં નામ.

૧. અંગાર કર્મ—ચુનો, ઇંટ, નલીયાં વિગેરે પકાવવાનો વ્યાપાર.
૨. વન કર્મ—જંગલ કાપવાનો, ફૂલ, શાક, લાકડા વિગેરે વન-રૂપિતો વ્યાપાર.
૩. શકટ કર્મ—ગાડા, હળ પ્રમુખ તૈયાર કરી વેચવા.
૪. ભાટક કર્મ—ગાડી, ઘોડા વિગેરે ભાડે ફેરવવા.
૫. રફેટક કર્મ—સુરંગ ફોડાવવી, ખાણ ખોદાવવી, ક્ષેત્રકુવા, વાવ, ખોદાવવાનો ધંધો.
૬. દંત વાણિજ્ય—હાથીદાંત વિગેરેનો વ્યાપાર.
૭. લાક્ષ વાણિજ્ય—લાખ તથા ગુંદર વિગેરેનો વ્યાપાર.
૮. રસ વાણિજ્ય—ઘી, તેલ, ગોળ વિગેરેનો વ્યાપાર.
૯. વિષ વાણિજ્ય—અરીણ, સોમલક વચ્છનાગ આદિ ઝેરનો વ્યાપાર.
૧૦. કેશ વાણિજ્ય—પશુ-પંખીના વાળ-પીછા વગેરેનો વેપાર.
૧૧. યંત્ર પીલણ—મીલ, જીન, સંચા, ધંટી, ઘાણી વિગેરેનો વ્યાપાર.
૧૨. નિર્લાંછન કર્મ—ખળદ, ઘોડા, વિગેરેને નખુંસક કરવા તથા નાક, કાન આદિ અંગોપાંગ છેદવાનો વ્યાપાર.

૧૩ દવનાન કર્મ—વનમાં સીમમાં કોઈપણ જગ્યાએ અગ્નિદાહ મુકવે.

૧૪ જળશોષણ કર્મ—ચરોવડ, તળાવ વિગેરેના પાણી સૂકાવી નાખવા.

૧૫ અસતીપોષણ—ગમતને ખાતર કુતરા-ખીલાડા, મેના, પોપટ વિગેરે પાળવા તથા વ્યાપાર નિમિત્તે અસતી સ્ત્રી, વેશ્યાદિકને પોષવી.

આત્મા વ્રતના પાંચ અભિચાર.

૧ સચિત્ત આહાર—સચિત્ત વસ્તુ ખાવી તે.

૨ સચિત્તપ્રતિજ્ઞા આહાર—સચિત્ત વસ્તુની સાથે વળગેલી વસ્તુ ખાવી.

૩ અપકવ આહાર—નહિ પ્રાપ્તેલી વસ્તુ ખાવી.

૪. દુષ્પકવ આહાર—અર્ધા કાચી પાકી વસ્તુ ખાવી.

૫. તુચ્છ ઔષધિ—ખાવામાં થોડું આવે અને ફેફસા દેવાતું ધણું હોય, એવી વસ્તુ ખાવી ખોર, શેરડી, દાડમ, અનાનસ ઇત્યાદિ.

અનર્થદંડ વિરમણુ વ્રત.

નાહકમાં વિના સ્વાથે, જેમાં આપણને કરો. લાભ જ થતો નહિ હોય એવી ક્રિયાઓ કરી આત્માને દડવો એનું નામ અનર્થદંડ કહેવાય છે.

આ વ્રતમાં નીચે જણાવેલ વસ્તુને લાગ કરવા પૂરનો ઉપયોગ ગણવો.

૧ કોઈ પશુ-પક્ષીને કંઈ ખાતર પાળવા નહિ.

૨ કુતરા, ખીલાડા, સાપ, મોલીયા આદિને લગાવવા નહિ.

૩ હાથી, ઘોડા, ઘેટા, કુકડાની રમત જોવા જવું નહિ.

૪ કોઈને ફાસી અપાતી હોય તો લા જોવા જવું નહિ અને તે કાર્યની અનુમોદના કરવી નહિ.

૫ ઓકથા, શ્રોત્રનકથા, રાજકથા, દેસકથા કદી કરવી નહિ.

૬. રરતે ચાત્રતા વિના કારણે ઝાડના ફળ, ફૂલ, પાંદડાં તોડવા નહિ.
૭. શેતરંજ, સોગટાગાજી, ગંજીફા, આદિની રમત રમવી નહિ.
૮. ઘંટી, ખાણીયા, સાંભેલા, હળ, કોદાળી, ફાસ આદિ હથિયારો તૈયાર રાખી માગ્યા આપવા નહિ.

(સ્વજન સંબંધી આદિમાં દાક્ષિણ્યતાના કારણે આપવી પડે તેની જયણા.)

આઠમા વ્રતના પાંચ અતિચાર

૧. કંદર્પ—વિકાર વધે તેવી કુચ્છેષ્ટા કરવી તે.
૨. કૌકુચ્ય—કામ ઉત્પન્ન થાય તેવી વાર્તાઓ કરવી તે.
૩. મૌખ્ય—વાચાળપણથી, જેમ આવે તેમ આડાઅવળા અસંબંધ વાક્યો બોલવા.
૪. સંયુક્તાધિકરણ—હિંસાવાલા ઉપકરણોને જોડીને તૈયાર રાખવા.
૫. ભોગાતિરિક્તતા—ભોગમાં તથા ઉપભોગમાં વપરાતી ચીજો કરતાં, લોભથી વધારે રાખવી.

૯ સામાયકવ્રત

બાર મહિનામાં અમુક સામાયક કરી આપવાનો નિયમ આ વ્રતમાં કરવો. શરીર આદિનાં કારણે આગળ પાછળ કરી આપવાની છૂટ રાખી શકાય છે, વ્રતધારી આત્માએ બનતાં સુધી એક સામાયક તો રાજ કરવું જ જોઈએ.

નવમા વ્રતના પાંચ અતિચાર

૧. મનદુઃપ્રશ્નિધાન—મનમાં ખોટા વિચાર કરવા.

૨ વચનદુ પ્રણિધાન—પાપવાળું વચન બોલવું

૩ કાયદુ પ્રણિધાન—અન્યથાએ કાપાને દલાવવી ચલાવવી, બીંતે ઓઠીંગણુ દધને બેસવું

૪. અનવરથા દોષ—જે ટાઇમે સામાયક લીધું હોય તે પૂરા ટાઇમે ન પાળે

૫ સ્મૃતિવિહીન—સામાયક લઇને ટાઇમ ભેલો બૂલી જાય અગર તે સામાયક પારવું જ બૂલી જાય

૧૦ દેસાવગાસિકવ્રત

આખી જિંદગાની માટે લીધેલા વ્રતોની વિચાળ મર્યાદાને આ વ્રતમા અતિ સક્ષેપ કરી લેવામા આવે છે મુખ્યત્વે જાણી પ્રતમા અમુક ગાઉ સુધી જવાની રાખેલી છૂટને અતિ દુકાવી દેવામા આવે છે. દાલ આ વ્રતમા જન્મન્યથી એકાસણુ કરી સવાર સાજના પ્રતિક્રમણ સાથે વચમાં આઠ સામાયક કરવામા આવે છે ઉપાશ્રયથી ઘેર સુધી અગર અમુક રથાન સુધી જવાની મર્યાદા નહીં કરાય છે

દશમા વ્રતના પાંચ અતિચાર

૧ આનયન પ્રયોગ—ધારેલી ભૂમિથી આગળની ભૂમિથી કોઇ વસ્તુ મગાવવી.

૨ ગ્રેષ્ઠ પ્રયોગ—ધારેલી દરની બહારથી બીજા પાસે કોઇ વસ્તુ મગાવવી

૩. સ્પર્શનુપાત—સ્પર્શ કરીને દઈ બહારથી વસ્તુ મગાવવી

૪ રૂપાનુપાત—રૂપ દેખાડીને દઈ બહારથી વસ્તુ મગાવવી

૫ પુદ્ગલપ્રયોગ—ગ્રાહકે નાખી પોતે અદા છે એમ જણાવી દેવું

૧૧ પૌષધ મત

દરવર્ષે આઠ પહોરના અગર ચાર પહોરના (માત્ર દિવસનો અગર માત્ર રાતનો અગર તો દિવસ અને રાતનો ભેગો.) અમુક પૌષધ કરવા.

પૌષધના ચાર પ્રકાર છે

૧. આહાર પૌષધ—દેશથી અને સર્વથી હોય છે. આક્રીના સર્વથી હોય છે. દેશથી આહાર પૌષધમાં એકાસણું, આંખીલ, નીવી કરાય છે. સર્વથી આહાર પાષધમાં ચારે પ્રકારના આહારનો જેમાં લાગ કરાય છે.
૨. શરીર સ્પર્કાર—પૌષધ નિમિત્તે શણગારવું નહિ.
૩. અવ્યાપાર પૌષધ—સંસારી વ્યાપાર કાષ્ટ પશુ કરવો નહિ.
૪. બ્રહ્મચર્ય પૌષધ—બ્રહ્મચર્યનું પાલન કરવું.

આ મતના પાંચ અતિચારો

૧. અપ્રતિલેખીત શય્યા—સંથારા આદિ ઉપધિને ન પડિલેહે, ન પ્રમાજે.
૨. અપ્રમાજિત દુષપ્રમાજિત—સંથારા આદિને પડિલેહે, પ્રમાજે તો બરાબર ન પડિલેહે ન પ્રમાજે.
૩. અપ્રતિલેખીત દુષપ્રતિ—સ્થંડિલ, માત્રું પરઠવવાની જગ્યાની પડિલેહણ તથા પ્રમાજના કરે જ નહિ.
૪. અપ્રમાં દુષપ્રમાં—સ્થંડિલ માત્રાની જગ્યા પડિલેહે તથા પ્રમાજે પશુ બરાબર ન કરે.
૫. પૌષધ વિધિ વિપરીતતા—પૌષધ ટાઇમસર લે નહિ અને વહેલો પાળે તે તથા પૌષધમાં પારણાની ચિંતા કરે.

૧૨ અતિથિસવિભાગ.

મુખ્ય રીતિએ આઠ વ્રતોનો (અહોરાત્રિ ચત્ત્રવિદાર ઉપવાસ સહિત) પોષક કરી પારલો એકાસણુ કરી મુનિરાજને વહોરાવી જોટલી ચીજ વહોરી જાવ તેટલી જ પોતે વાપરવી આ વ્રતને અતિથિસવિભાગ વ્રત કહેવાય છે. આ વ્રત ત્રણમા જોટલી વાર કરવા ભાવના હોય તેટલી મુખ્યા ધારી શકાય છે કદાચ મુનિરાજનો જોગ ન મળે તો સાધર્મીભાષને જમાડીને પણ આ વ્રતનું પાલન કરવું

આ વ્રતના પાંચ અતિચાર.

૧ સચિત્તનિક્ષેપ—મચિત્ત (જવવાલી) વસ્તુ અચિત્ત વસ્તુમા નાખીને વહોરાવવી

૨ સચિત્તપિધાન—સચિત્ત વસ્તુવડે ટાંકીની અચિત્ત વસ્તુ આપવી

૩ અન્યવ્યવદેશ—પોતાની વસ્તુ ખીજની છે અને ખીજની વસ્તુ પોતાની છે એમ કહીને આપવું

૪ સમત્સમદાન—દાન-ઠગ્યા અને અભિમાનથી દાન આપે.

૫ કાતાર્તિકમ—ગોચરીનો કાગ વીલી મવા પાટી મુનિને આમનજી કરવા જાય

ખંડ ૧૧ મો

નવસ્મરણો તથા સ્તોત્રો.

શ્રી આત્મરક્ષા નવકાર મંત્ર

ૐ પરમેષ્ઠિનમસ્કારં, સારં નવપદાત્મકં; આત્મરક્ષાકરં
વજ્ર-પંજરાભં સ્મરન્મયહુમ્. ૧ ૐ નમો અરિહંતાણું,
શિરસ્કં શિરસિ સ્થિતં; ૐ નમો સંવસિદ્ધાણું, મુખે મુખ-
પટામ્બરમ્ ૨ ૐ નમો આયરિયાણું, અંગરક્ષાતિશાયિની;
ૐ નમો ઉવજ્જાયાણું, આયુધં હસ્તયોદ્ધં ૩ ૐ નમો લોચે
સંવસાહુણું, મૈત્ર્યકે પાદયોઃ શુભે; એસો પંચનમુક્ષારો,
શિલા વજ્રમયી તલે. ૪ સંવપાવપ્પણાસણો, વપ્રો વજ્રમયો
ખડિઃ; મંગલાણું ચ સંવેસિં, આદિરાંગારખાતિકા. ૫ સ્વાહાંતં
ચ પદં જ્ઞેયં, પદમં હવઈ મંગલં; વપ્રોપરિ વજ્રમયં, પિધાનં
દેહરક્ષણે. ૬ મહાપ્રભાવા રક્ષેયં, ક્ષુદ્રોપદ્રવનાશિની; પરમેષ્ઠિ-
પદોદ્ભૂતા, કથિતા પૂર્વસૂરિભિઃ ૭ યશ્ચૈવં કુરુને રક્ષાં, પર-
મેષ્ઠિપદૈઃ સદ્ધા; તસ્ય ન સ્યાદ્ લયં વ્યાધિ-રાધિશ્ચાપિ કદાચન. ૮

નવ સ્મરણાનિ

૧. નવકાર મહામંત્ર.

નમો અરિહંતાણું ૧ નમો સિદ્ધાણું ૨ નમો આયરિયાણું ૩
નમો ઉવજ્જાયાણું ૪ નમો લોચે સંવસાહુણું ૫ એસો પંચ

નમુક્તારો ૬ સંવપાવપ્પણાસણો ૭ મંગલાણું ચ સંવેસિં ૮
પદમં હવર્ધ મંગલં ૯

૨ ઉવસગ્ગહરં સ્તવનમ્.

ઉવસગ્ગહરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્ભઘણુમુક્કં, વિસહર-
વિસનિત્તાસં, મંગલકલ્લાણુઆવાસ. ૧ વિસહરપુલિંગમંતં, કઠે
ધારેઠં જો સયા મણુઓ, તસ ગહરોગમારી-હુકુજરા જંતિ
ઉવસામં. ૨ ચિદ્દુ ઉદ્ધરે મંતો, તુજ પણામો વિ બહુદ્ધો હોધં,
નરતિરિએમુ વિ જીવા, પાવંતિ ન દુખખદોગચ્ચં. ૩ તુહ
સમ્ભત્તે લદ્ધે, ચિતામણિકપ્પપાયવખ્ખહિએ, પાવંતિ અવિ-
ચ્છેણુ, જીવા અયરામરં ઠાણું ૪. ઇઅ સંથુઓ મહાયસ !
ભત્તિખમરનિખમરેણુ હિઅએણુ, તા દેવ દિનજ ખોહિં, ભવે ભવે
પાસ નિણચંદ ! ૫

૩ સંતિકરં સ્તવનમ્.

સંતિકર સંતિજિણું, જગસરણું જયસિરીધંદાચારં, સમ-
રામિ ભત્તપાલગ-નિંવાણીગરુડકયસેવં. ૧ ઝં સનમો વિખ્ખો-
સહિપત્તાણું સતિસામિયાણુ; ઝેં સ્વાહા મતેણું, સંવા-
સિવદુરિઅહરણાણું. ૨ ઝં સંતિનમુક્તારો ખેલોસહિમાધલદ્ધિ-
પત્તાણું, સૌં હ્રીં નમો સંવોસહિપત્તાણું ચ દેધં સિરિ. ૩
વાણીતિહુઅણુસામિણિ, સિરિદેવી જખખરાયગણિપિડગા,
ગહલિસિપાલમુરિંદા, સયાવિ રખખંતુ નિણમત્તે ૪ રખખંતુ
મમ રેહિણી, પત્તત્તી વજ્જસિંખલા ચ સયા, વજ્જંકુસિ
ચકકેસરિ, નરદત્તા ઠાલિ મહાઠાલિ ૫ ગોરી તહ ગંધારી,
મહાજાતા માણવી અ વર્ધદ્ધા, અચ્છત્તા માણસિયા, મહામા

ણસિયાઓ દેવીઓ. ૬ જખખા ગોમુહ મહજખખ, તિમુહ
જખખેસ તુંખરુ કુસુમે; માયંગ-વિજયઅ-નિયા, ખંભો
માણુઓ સુરકુમારો અ ૭ છમ્મુહ પયાલ કિત્તર, ગરુત્રો ગંધવ
તહ ય જખખંદો; કુખર વરુણો ભિઉડી, ગોમેહો પાસ
માયંગો. ૮ દેવીઓ ચક્કેસરિ, અનિયા દુરિઆરિ કાલિ મહા-
કાલી; અચ્યુઆ સંતા બલા, સુતારયાસોયસિરિવચ્છા. ૯
ચંડા વિજયંકુસિ, પન્નધત્તિ નિંવાણિ અચ્યુઆ ધરણી;
વર્ધશ્કૃ છુત્ત ગંધારિ, અંખ પઉમાવધં સિદ્ધા ૧૦ ઈઅ તિત્થ-
રખખણુરયા, અન્નેવિ સુરા સુરી ય ચઉહા વિ; વંતરભેઈણિપ-
મુહા, કુણંતુ રખખં સયા અરહં. ૧૧ એવં સુદિઠ્ઠિસુરગણ-
સહિઓ સંધરસં સંતિજિણુચંદો; મજ્જા વિ કરેઉ રખખં,
સુણિસુંદરસૂરિથુઅમહિમા. ૧૨ ઈઅ સંતિનાહસમ્મ-દિઠ્ઠી
રખખં સરઈ તિકાલં જો; સંવોવદ્ધવરહિઓ, સ લહઈ સુહસં-
પયં પરમં. ૧૩ તવગચ્છગયણુદિણુયર-જુગવરસિરિસોમસુંદ-
રગ્રુણં; સુપસાંયલદ્ધગણુહરવિજ્જાસિદ્ધિં લણુઈ સીસો. ૧૪

૪ તિજયપહુત્ત સ્તોત્રમ્.

તિજયપહુત્તપયાસય-અઠ્ઠમહાંપાડિહેરજીતાણું; સમયખિખ-
તંઠિઆણું, સેરેમિ ચક્કં જિણિંદાણું. ૧ પણુવીસા ય અસીઆં,
પંનરસ પંનાસ જિણુવરસમૂહો; નાસેઉ સયલદુરિઅં, લવિઆણું
લત્તિજીતાણું. ૨ વીસા પણુલાયા વિ ય, તીસા પન્નત્તરી જિણુ-
વરિંદા; ગહ ભૂઅરખખસાઈણિ, ઘોરુવસગ્ગં પણુસંતુ. ૩ સત્તરિ
પણુતીસા વિય, સઠ્ઠી પંચેવ જિણુગણો એસો; વાહિ-જલ-
જલણુ-હરિ-કરિ-ચોરારિમહાભયં હરઉ. ૪ પણુપન્ના ય દસેવ ય,

પત્રહી તહ ય ચેવ ચાત્રીસા; રખખતુ મે સરીરં, દેવાસુરપણ-
મિઆ સિદ્ધા. ૫ ઝં હરહુંહં સરસુંસં હરહુંહં તહ ય ચેવ
સરસુસ ; આત્રીહિયનામગખં, ચક્ષં કિર સંવચોભદં. ૬ ઝં
રોહિણિ પત્રત્તિ, વજ્રસિંખલા તહ ય વજ્રઅંકુસિઆ, ચક્રે-
સરિ નરદત્તા, કાલી મહાકાલી તહ ગોરી. ૭ ગંધારિ મહ-
ન્નલા, માણુવિ વર્ધદૃત્ત તહ ય અન્ધુતા, માણુસિ મહામાણુસિઆ;
વિન્નદેવીઓ રખખંતુ ૮ પંચદસકમ્ભભૂમિસુ, ઉપત્તં સત્તરિ
જિણાણુ મયં; વિવિહરયણાઈવનો-વસોહિઅં હરઉ દુરિઆઈ
૯ ચઉતીસઅઈસયજુઆ, અકુમહાપાડિહેરકયસોહા; તિત્થયરા
ગયમોહા, જાએઅંવા પયત્તેણુ ૧૦ ઝં વરકણુયસંખવિદ્દુમ-
મરગયઘણુસન્નિહ વિગયમોહં; સત્તરિસયં જિણાણુ, સંવામ
રપૂઠઅં વંદે સ્વાહા ૧૧ ઝં ભવણુવર્ધવાણુવતર જોઈસવાસી
વિમાણુવાસી અ, જે કેવિ હુકુંદેવા, તે સંવે ઉવસમતુ મમ
સ્વાહા. ૧૨ ચદણુ કપૂરેણુ, દ્વલએ લિહિજિણુ ખાલિઅં પીઅ;
એગતરાઈ-ગહ-ભૂઅ-સાઈણિ-મુગ પણુસેઈ. ૧૩ ઇઅસત્ત-
રિસયં જત, સમ્મં મતં દુવારિ પઠિલિહિઅં, દુરિઆરિ
વિજયવતં, નિખંતં નિચયમચ્ચેહ. ૧૪.

પ નમિજીણુ સ્તોત્રમ્.

નમિજીણુ પણુયસુરગણુ-ચૂડામણિકિરણુરંજિઅં સુણિણો,
ચલણુજુઅલ મહાભયપણાસણું સથવં વુરછ. ૧ સડિયક
૨ ચરણુ નહ મુહ, નિખુદનાસા વિવત્તલાયત્તા, કુકુમહાગેગાનલ-
કુલિંગનિદ્દુસંવંગા ૨ તે તુહ ચલણુરાહણુસલિલંજલિસે-
યવુઠ્ઠિયરઘાયા; વણુદવદ્દા ગિગિપા યવંવ પત્તા પુણો લમિઈં ૩

દુન્વાયખુલિયજલનિહિ, ઉબ્બહકલ્લોલભીસણારાવે; સંભંતભય-
 વિસંહુલ, નિજમમયમુક્કવાવારે. ૪ અવિદલિઅજ્ઞણવત્તા, ખણેણ
 પાવંતિ ઇન્દ્રિયં કુલં; પાસજિણ્યલણુમ્મઅલં, નિચ્યં ચિઅ
 જે નમંતિ નરા. ૫ ખરપવણુધ્ધુયવણુદવ, જાત્રાવલિમિલિયસ-
 યલદુમગહણે; ડનઝંતમુદ્દમયવહુ, ભીસણુરવભીસણુમિ વણે. ૬
 જગગુરુણો કમમ્મઅલં, નિન્વાવિઅસયલતિહુઅણુલોઅં; જે
 સંભરંતિ મણુઆ, ન કુણુઈ જલણો ભયં તેસિં. ૭ વિલ-
 સંતલોગભીસણુ, કુરિઆરુણુનયણુ તરલણુહાલં; ઉગ્ગલુઅંગં
 નવજલય, સત્યહં ભીસણુઆરં. ૮ મત્તંતિ ક્રીડસરિસં, દ્વર-
 પરિવ્રજ્ઞવિસમવિસવેગા; તુહ નામખખરકુડસિ-દ્ધમંતગુરુઆ
 નરા લોએ. ૯ અડવીસુ ભિલ્લતક્કર-પુલિંદસદ્દુલસદ્ભીમાસુ;
 ભયવિહુરવુત્તકાયર, ઉલ્લૂરિયપહિયસત્યાસુ. ૧૦ અવિલુત્તવિહવ-
 સારા, તુહ નાહ પણામમત્તવાવારા; વવગયવિગ્ધા સિગ્ધં, પત્તા
 હિયઈન્દ્રિયં ઠાણુ. ૧૧ પજજલિઆનલનયણુ, દ્વરવિચારિયમુહં
 મહાકાયં; નહકુલિસઘાયવિઅલિઅ, ગઈદકુંભત્યલાલોઅં. ૧૨
 પણુયસસંભમપરિથવ-નહમણિમાણિક્કપડિઅપડિમરસ; તુહ વય-
 ણુપહરણુધરા, સીહં કુદ્ધંપિ ન ગણંતિ. ૧૩ સસિધવલદંત-
 મુસલં, દીહકરુદ્ધાલવુઈઉચ્છાહં; મહુપિંગનયણુમ્મઅલં, સસલિ-
 લનવજલહરારાવં. ૧૪ ભીમં મહાગઈદં, અચ્ચાસત્તંપિ તે
 નવિ ગણંતિ; જે તુમ્હ ચલણુમ્મઅલં, મુણિવઈ તુંગં સમ-
 દ્ધીણા. ૧૫ સમરમ્મિ તિજખખગ્ગાભિગ્ધાયપવિદ્ધઉદ્ધુયકમ્ધે;
 કુંતવિણિભિત્તકરિકલહમુક્કસિક્કારપઉરંમિ. ૧૬ નિજિજઅદ્ધપુ
 દ્ધરરિઉતરિંદનિવહા ભહા જસં ધવલં; પાવંતિ પાવપસ-
 મિણ, પાસજિણુ ! તુહપમાવેણુ. ૧૭ રોગજલજલણુ-

વિસહર, ચોરાંરિમઈદગયરણુભયાઈ, પાસજિણુનામસંકિત્તણેણુ,
 પસમંતિ સંવાઈ ૧૮ એવ મહામયહરં, પાસજિણિંદરસ
 સંયવમુઆરં; ભવિયજણુણંદયરં, કદ્દાણુપરંપરનિહાણુ. ૧૯
 રાયભયજખરખખસ, -કુસુમિણુ દુરસઉણુ રિખખપીડાસુ, સંઝાસુ
 દોસુ પંથે, ઉવસગ્ગે તહય રયણીસુ ૨૦ ને પઠઈ ને અ
 નિસુણુઈ, તાણું કઇજો ય માણુતુંગરસ, પાસો પાવં પસ-
 મેઉ, સયલણુવણુચિયયલણો. ૨૧ ઉવસગ્ગંતે કમહા સુરમ્મિ,
 ઝાણુઓ ને ન સચલિઓ, સુર નર-કિત્તરણુવઈહિં, સંથુઓ
 જયઉ પાસજિણો. ૨૨ એઅરસ મજ્જાદે, અઠ્ઠારસઅખખ-
 રેહિં ને મંતો; ને બાણુઈ સો ઝાયઈ, પરમપયત્થં કુહં પાસં.
 ૨૩ પાસહ સમરણુ ને કુણુઈ, સંતુકે હિયએણુ; અદુત્તર-
 સયવાહિભય, નાસઈ તરસ દ્વરેણુ. ૨૪

૬. શ્રી અજિતશાંતિ સ્તવનમ્.

અજિઅં જિઅસંવમયં, સંતિં ચ પસતસંવગયપાવં,
 જયશુર સંતિગુણુકરે, દોવિ જિણુવરે પહિવયામિ. ૧ ગાહા.
 વવગયમંશુલભાવે, તે હં વિઉલ્લતવનિમ્મલસહાવે, નિરૂવમમહ-
 ખ્ખભાવે, થોસામિ સુદિદ્ધઅભાવે ૨ ગાહા. સંવદુખખખપસંતિણું,
 સંવપાવખપસંતિણું; સયા અજિઅસંતિણું. નમો અજિઅસં-
 તિણું ૩ સિદ્ધોગો અજિઅજિણુ સુહખ્ખવત્તણુ, તવ પુરિસુત્તમ
 નામકિત્તણું, તહ ય ધિઈ-મઈખ્ખવત્તણું, તવ ય જિણુત્તમ-
 સતિકિત્તણુ. ૪ માગહિઆ ઠિરિઆવિહિસંચિયકમ્મકિલેસવિ-
 મુકખયર, અજિઅં નિચિઅં ચ ગુણેહિં મહામુણિ સદ્દિગય;
 અજિઅરસ ય સંતિમહામુણિજો વિ અ સતિકર, સયય મગ

નિંબુધંકારણ્યં ચ નમંસણ્યં. ૫ આલિંગણ્યં. પુરિસા ! જઈ
 દુકખવારણ્યં, જઈ ચ વિમળાહ સુકખકારણ્યં; અન્નિઅં સંતિં
 ચ ભાવણો, અભયકરે સરણ્યં પવનજહા. ૬ માગહિઆ. અરધ-
 રધ-તિમિરવિરહિઅ-મુવરયજર-મરણ્યં, સુર-અસુર-ગરુડ ભુય-
 ગવધ-પથયપણિવધ્યં; અન્નિઅમહમવિ અ સુનયનયનિઉણમ-
 ભયકરં, સરણ્યમુવસરિઅ ભુવિદિવિજમહિઅં સયયમુવણ્યમે. ૭
 સંગયયં. તં ચ જિણુત્તમસુત્તમનિત્તમસત્તધરં, અન્નજવ મદ્દવ
 ખંતિ-વિમુત્તિસમાહિનિહિં, સંતિકરં પણુમાસિ દમુત્તમતિત્થયરં,
 સંતિમુણી મમ સંતિસમાહિવરં દિસઉ. ૮ સોવાણ્યં. સાવત્થિ-
 પુન્નપત્થિવં ચ વરહત્થિમથ્થયપસત્થિવિચ્છિન્નસંથિયં ધિરસ-
 રિચ્છવચ્છં મયગલત્તીલાયમાણ્ય-વરગંધહત્થિ-પત્થાણ્યપત્થિયં
 સંથવારિહં; હત્થિહત્થિખાહુધંતકણુગજ્જઅ-ગનિરુવહયપિંજરં
 પવરલખખણોવથિઅસોમઆજ્જવં, સુધંસુહ-મણ્ણાલિરામ પરમર-
 મણિજ્જ-વરદેવદુંદુહિનિનાય-મહુરયર-સુહગિરં. ૯ વેડ્ઠઓ.
 અન્નિઅં જિઆરિગણ્યં, જિઅસન્વભયં ભવોહરિઉં; પણુમામિ
 અહં પંચઓ, પાવં પસમેઉ મે ભયવં. ૧૦ રાસાણુહઓ.
 કુરુજણુવય—હત્થિણાઉરનરીસરો પઠમં તઓ મહાચક્કવટ્ટિભોઓ
 મહાપ્પન્નાવો, જો બાવત્તરિપુરવરસહસ્સ વરનગર-નિગમ-જણુવ-
 યવધં બત્તીસારાયવરસહસ્સાણુયાયમગ્ગો; ચઉદસવરરણ્ય-નવમહા-
 નિહિ-ચઉસદ્ધિસહસ્સપવરણુવધંણુ સુંદરવધં, ચુલસિહય-ગય.રહ-
 સયસહસ્સસામી છત્તવધંગામકોડીસામી આસી જો ભારહંમિ
 ભયવં. ૧૧ વેડ્ઠઓ. તં સંતિં. સંતિકરં, સંતિણ્યં સન્વભયા;
 સંતિં થુણામિ જિણ્યં, સંતિં વિહેઉ મે. ૧૨ રાસાનંદિયયં.
 ધંખાગવિદેહનરીસર નરવસહા મુણિવસહા, નવસારયસસિ-

સકલાણ્યુ વિગયતમા વિહુઅરયા; અન્નિઉત્તમ તેઅગુણેહિં મહા-
 મુણિ અમિઅબલા વિઉલ્લક્ષ્ણા, પણુમામિ તે ભવભયમૂરણુ જગ
 સરણા મમ સરણુ. ૧૩ ચિત્તલેહા. દેવ દાણુવિંદ અંદ સૂરવંદ હંક
 તુદ જિદ પરમ, લદ્દરૂવ ધંતરૂપપટ્ટસેઅસુદ્ધનિદ્ધવલ, દત
 પંતિ સંતિસત્તિ કિત્તિ મુત્તિ જુત્તિ ગુત્તિપવર, દિત્તતેઅવંદધેઅ
 સંવલોઅભાવિઅપ્પભાવણેઅ પધંસ મે સમાહિં ૧૪ નારાયણો
 વિમલસસિ કલાધરેઅ સોમં, વિતિમિરસૂર કરાધરેઅ તેઅં, તિઅ-
 સવધગણાધરેઅ રૂવ, ધરણિધરપ્પવરાધરેઅ સાર. ૧૫ કુમુભલયા.
 સત્તે અ સયા અન્નિઅં, સારીરે અ બલે અન્નિઅં; તવ
 સજમે અ અન્નિઅં, એસ યુણામિ જિણું અન્નિઅં. ૧૬ ભુઅ-
 ગપરિરિગિઅં. સોમગુણેહિં પાવધં ન તં નવસરયસસી, તેઅ
 ગુણેહિં પાવધં ન તં નવસરયરવી, રૂવગુણેહિં પાવધં ન ત
 તિઅસગણુવધં, સારગુણેહિં પાવધં ન ત ધરણિધરવધં ૧૭
 ખિન્નિઅઅં. તિત્યવરપવત્તયં તમરયરહિયં, ધીરજણુથુઅ
 ત્રિઅં ચુઅકલિકલુસં; મતિમુહપ્પવત્તયં તિગરણુપયઓ,
 સંતિ મહં મહામુણિં સરણુમુવણુમે ૧૮ લલિઅઅં. વિણુઓ-
 ણુય સિરરધંઅંજલિ રિસિગણુસથુઅં ચિમિઅ, વિખુહાહિ-
 વધણુવધંનરવધંથુઅમહિઅત્રિઅં બહુસો; અધરૂગાય-સરય-
 દિવાયર-સમહિઅ-સપ્પમં તવસા, ગયણુંગણુ-વિયરણુ-
 સમુહિઅચારણુવંદિઅ સિરસા. ૧૯ કિસલયમાલા. અસુ-
 રગરૂપરિવદિઅ, કિત્તરોરગનમસિઅં, દેવકોહિસય-સંથુઅં,
 સમણુસંધપરિવંદિયં. ૨૦ મુમુહં. અભયં અણુહં, અરધં
 અરૂયં, અન્નિય અન્નિયં, પયઓ પણુમે. ૨૧ વિત્તજુવિલ
 સિઅં. આગયાવરવિમાણુ-દિંવકણુગરહ-તુરય-પહકરસએહિં

હુલિઅં; સસંભમોઅરણુ-ખુલિઅહુલિયચલકુંડલંગય-તિરીડ-
 સોહંતમઉલિમાલા. ૨૨ વેદૂઓ. જં સુરસંધા સાસુરસંધા,
 વેરવિઉતા ભત્તિસુબુતા; આયરભૂસિઅ સંભમપિંડિઅ સુદુસુવિ-
 રિહુઅ સંવળલોધા; ઉત્તમકંચણુરયણુપરૂવિઅ, ભાસુરભૂસણ-
 ભાસુરિઅંગા, ગાયસમોણુય ભત્તિવસાગય—પંજલીપેસિયસીસ-
 પણુમા. ૨૩ રયણુમાલા. વંદિઉણુ થોઉણુ તો જિણુ, તિગુણુ-
 મેવ ય પુણો પયાહિણુ; પણુમિઉણુ ય જિણુ સુરાસુરા, પમુઠંઆ
 સલવણુઘં તો ગયા. ૨૪ ખિત્તયં. તં મહામુણિમહં પિ પંજલી,
 રાગ—દોસ—ભય—મોહવન્નિજયં; દેવ—દાણુવ—નરિંદવંદિઅં,
 સંત્તિમુત્તમં મહાતવં નમે. ૨૫ ખિત્તયં. અંખરંતર—વિયા-
 રણિઆહિં, લલિઅહંસવહુગામિણિઆહિં; પીણુસોણિથણુસાલિ-
 ણિઆહિં, સકલકમલદલલોઅણિઆહિં. ૨૬ દીવયં. પીણુનિરં-
 તર-થણુભર વિણુમિયગાયલઆહિં, મણિકંચણુપસિઠિલ મેહલસો-
 હિઅ-સોણિતડાહિં; વરખિંખિણિ નેઉર સતિલય વલય વિભૂસ-
 ણિઆહિં, રઘંકર ચઉરમણોહર સુંદરદંસણિઆહિં. ૨૭ ચિત્ત-
 ખખરા. દેવસુંદરીહિં પાયવંદિઆહિં વંદિઆય જરસ તે સુવિ-
 છમાકમા, અપ્પણો નિઠાલએહિં મંડણોહણુપગારએહિં; કેહિં
 કેહિં વિ અવંગતિલયપત્તલેહનામએહિં ચિલ્લએહિં સંગયં
 ગયાહિં, ભત્તિસન્નિવિઠૂવંદણુગયાહિં હુંતિ તે વંદિઆ પુણો
 પુણો. ૨૮ નારાયઓ. તમહં જિણુચંદં, અજિઅં જિઅ-
 મોહં; ધુયસંવકિલેસં, પયઓ પણુમામિ. ૨૯ નંદિઅયં.
 શુઅવંદિઅયરસા રિસિગણુદેવગણુહિં, તો દેવવહુહિં પયઓ
 પણુમિઅરસા; જરસ જશુત્તમસાસણુઅરસા, ભત્તિવસાગય-
 પિંડિઅયાહિં; દેવવરચરસાખહુઆહિં, સુરવરરઘણુપંડિઅ-

યાહિં. ૩૦ શાસુરય. વંસસદ્-ત તિતાલમેલીએ, તિગિખખરાલિરામ
 સદ્દમીસએ કએ અ, સુધસમાણુએ અ સુદસનજગીઅ-પાયબલ
 ધંટિઆહિં, વલય—મેહલાકલાવ-નેઉરાલિરામ-સદ્દમીસએ કએ
 અ દેવનદ્વિઆહિં હાવલાવ-વિબ્ભમખગારએહિં, નવિય-
 ઊણુ અ ગહારએહિ, વંદિઆ ય જરસ તે સુવિષ્ણમાકમા
 તયંતિલોયસંવસત્ત-સંતિકારયં, પસંતસંવપાવ-દોસમેસહં,
 નમામિ સ તિમુત્તમં જિણું. ૩૧ નારાયણો. છત્ત-ચામર-પડાગ-
 ભુવ-જવમંડિયા, ઝયવર-મગર-તુરય-સિરિવચ્છસુલંછણા, દીવ-
 સ્સમુદ્-મંદર-દ્વિસાગયસોહિયા, સત્થિઅ-વસહસીહ-રહચક્ષવરં-
 ક્રિયા. ૩૨ લલિઅયં. સહાવલદ્ધ સમખપઈદ્ધા, અદોસદ્દુદ્ધા ગુણેહિં
 જિંદા, પસાયસિદ્ધા તવેણુ પુદ્ધા, સિરિહિં ઈદ્ધા રિસીહિં ભુદા.
 ૩૩ વાણુવાસિઆ તે તવેણુ ધુઅસંવપાવયા, સંવલોઅહિઅ-
 મૂલપાવયા, સંથુઆ અજિઅ—સંતિપાયયા, હુંતુ મે સિવ-
 સુહાણુ દાયયા. ૩૪ અપરાતિકા. એવ તવળલવિઉલં, યુઅં
 મએ અજિઅસંતિજિણુભુઅલ, વવગય-કમ્મરયમલં, ગઈ ગયં
 સાસય વિઉલં. ૩૫ ગાહા તં બહુગુણપસાયં, મુકખસુહેણુ
 ખરમેણુ અવિસાય, નાસેઉ મે વિસાયં, કુણુઉ અ પરિસાવિ અ
 પસાય. ૩૬ ગાહા તં મોએઉ અ નંદિં, પાવેઉ અ નદિસેણુ-
 મભિનંદિ, પરિસાવિ અ મુહનદિં, મમ ય દિસઉ સંજમે
 નદિં. ૩૭ ગાહા પકિખઅ-ચાઉમ્માસિઅ-સંવચ્છરિએ અવસ્સ
 ભણિઅન્વો, સોઅન્વો સંવેહિં, ઉવસગ્ગનિવારણો એસો. ૩૮
 નો પઠઈ નો અ નિસુણુઈ, ઉભઓ કાલંપિ અજિઅ-સતિથયં;
 ન હુ હુતિ તસ્સ રોગા, પુન્નુપ્પત્તા વિનાસતિ. ૩૯ જઈ

ઈચ્છા પરમપયં, અહવા કિત્તિં સુવિત્થડં ભુવણે; તા તેલુઃ
કકુદ્ધરણે, જિણુવયણે આયરં કુણ્ણહ. ૪૦

૭. ભક્તામર સ્તોત્રમ્.

ભક્તામરપ્રણુતમૌલિમણિપ્રભાણુ-મુદ્યોતકં દલિતપાપતમો-
વિતાનમ્, સમ્યક્ પ્રણુમ્ય જિનપાદયુગં યુગાદાવાલંબનં ભવજલે
પતતાં જનાનામ્. ૧ યઃ સંસ્તુતઃ સકલવાહ્યમયતત્ત્વમોધાદૃઢમ્-
તબુદ્ધિપટુભિઃ સુરલોકતાયૈઃ, સ્તોત્રૈર્જગત્ત્રિતયચિત્તહરૈરુદારૈઃ,
સ્તોષ્યે કિલાહમપિ તં પ્રથમં જિનેન્દ્રમ્. ૨ બુદ્ધ્યા વિનાયિ
વિબુધાર્ચિતપાદપીઠ ! સ્તોતું સમુદ્યતમતિર્વિગતત્રયોડહમ્; ખાલં
વિહાય જલસંસ્થિતમિન્દુભિંબમન્યઃ ક ઇચ્છતિ જનઃ સહસ્રા
બ્રહ્મીતુમ્. ૩ વક્તું ગુણાન્ ગુણુસમુદ્ર ! શશાંકકાંતાન્, કસ્તે ક્ષમઃ
સુરશુરપ્રતિમોડપિ બુદ્ધ્યા; કલ્પાંતકાલપવનોદ્ધતનકચકં, કા વા
તરીતુમલમ્બુનિધિં ભુમભ્યામ્ ? ૪ સોડહં તથાપિ તવ ભક્તિ-
વશાન્મુનીશ ! કર્તું સ્તવં વિગતશક્તિરપિ પ્રવૃત્તઃ; પ્રીત્યાત્મ-
વીર્યંભવિચાર્ય મૃગો મૃગેન્દ્રં, નાભ્યેતિ કિં નિજશિશેઃ પરિપા-
લનાર્થમ્ ! ૫ અલ્પશ્રુતં શ્રુતવતાં પરિહાસધામ ! ત્વદ્ભક્તિરેવ
મુખરીકુરુતે ખલાન્મામ્; યત્કોકિલઃ કિલ મધૌ મધુરં વિરોતિ,
તત્રચાદ્યૂતકલિકાનિકરૈકહેતુઃ ૬ ત્વત્સંસ્તવેન ભવસંતતિસન્નિબદ્ધં,
પાપં ક્ષણાત્ ક્ષયમુપૈતિ શરીરભાજમ્; આકાંતલોકમલિનીલમ-
શેષમાશુ, સૂર્યાશુભિન્નમિવ શાર્વરમંધકારમ્. ૭ મત્વેતિ નાથ !
તવ સંસ્તવનં મયેદ-મારભ્યતે તતુધિયાપિ તવ પ્રભાવાત્; ચેતો
હરિભ્યતિ સતાં નલિનીદલેષુ, મુક્તાફલચુતિમુપૈતિ નનૂદભિન્દઃ. ૮
આસ્તાં તવ સ્તવનમસ્તસમસ્તદોષં, ત્વત્સંકથાપિ જગતાં હરિ-

તાનિ હન્તિ, દ્વરે સહસ્રકિરણં કુરુતે પ્રભૈવ, પદ્માકરેષુ જલજાનિ
વિકાશમાજિ. ૯ નાત્યદ્વભુતં ભુવનભૂષણભૂતનાથ ! ભૂતૈર્ગુણૈર્ભૂતૈર્
ભવતમભિષ્ટુવન્ત, તુલ્યા ભવન્તિ ભવતો નનુ તેન કિવા,
ભૂત્યાશ્રિતં ય ઇહ નાત્મસમં કરોતિ. ૧૦ દૃષ્ટ્વા ભવન્તમનિ-
મેષવિલોકનીય, નાન્યત્ર તોષમુપયાતિ જનસ્ય ચક્ષુઃ, પીત્વા પયઃ
શશિકરદ્યુતિદુગ્ધસિંધો, ક્ષાર જલ જલનિધેરશિતુ ક ઇચ્છેત્? ૧૧
યૈ શાતરાગરુચિભિ પરમાણુસિસ્ત્વં, નિર્માપિતસ્ત્રિભુવનૈકલલામ-
ભૂત ! તાવંત એવ ખલુ તેડપ્યણુવં પૃથિવ્યા, ચત્તે સમાનમપરં
નહિ રૂપમસ્તિ ૧૨ વક્ત્ર કવ તે સુર-નરોરગ-નેત્રહારી,
નિ શેષનિર્જિતજગત્ત્રિતયોપમાનમ્, બિંબ કલકમલિન કવ
નિશાકરસ્ય ? યદ્ વાસરે ભવતિ પાડુપલાશકલ્પમ્ ૧૩ ચંપૂર્ણ-
મંડલશશાકકલાકલાપ-શુભ્રા શુણાસ્ત્રિભુવનં તવ લઘયન્તિ, ચે
સ શ્રિતાસ્ત્રિજગત્રીશ્વરનાથમેક, કરતાત્તિવાચયતિ સંચરતો યથેષ્ટમ્.
૧૪ ચિત્રં કિમત્ર યદિ તે ત્રિદશાગનાભિર્નીતં મનાગપિ મનો
ન વિકારમાર્ગમ્, કલ્પાતકાલમરુતા ચલિતાચલેન, કિ મહરાદ્રિ-
શિખરં ચલિત કદાચિત્? ૧૫ નિર્ધૂમવર્તિરપવર્જિતતેલપૂર,
કૃત્સ્ન જગત્ત્રયમિદ પ્રકટીકરોપિ, ગમ્યો ન જાતુ મરુતા
ચલિતાચલાના, દીપોડપરસ્ત્વમસિ નાથ ! જગત્પ્રકાશ ૧૬
નાસ્તં કદાચિદુપયાસિ ન રાહુગમ્ય, સ્પટીકરોપિ સહસા યુગ-
પલ્લજગતિ, નાભોધરોદરનિરુદ્ધમહાપ્રભાવ, સૂર્યાતિશાયિ-
મહિમાડસિ મુનીંદ્ર ! લોકે ૧૭ નિત્યોદય દલિતમોહમહાધકાર,
ગમ્ય ન રાહુવદનસ્ય ન વારિદાનામ્, વિભ્રાજતે તવ મુખાબજ-
મનદપકાતિ, વિદ્યોતયજ્જગદ્ધૂર્વશશાકબિંબમ્ ૧૮ કિ શર્વ-

रीषु शशिनाहि विवस्वता वा, शुभमन्त्रुषेण्डुदलितेषु तमस्सु
 नाथ !; निष्पन्नशालिवनशालिनि लुप्तलोके, कायं कियन्नल-
 धरैर्जललारनमैः १९ ज्ञानं यथा त्वयि विलाति कृतावकाशं,
 नैवं तथा हरिहरादिषु नायकेषु; तेजः स्फुरन्मणिषु याति
 यथा महत्त्वं, नैवं तु कायशकले किरणाकुलेऽपि. २० मन्ये वरं
 हरिहरादय एव दृष्ट्वा, दृष्टेषु येषु हृदयं त्वयि तोषमेति; किं
 वीक्षितेन लवता लुपि येन नान्यः, कश्चिन्मनो हरति नाथ !
 लवांतरेऽपि. २१ स्त्रीणां शतानि शतशो जनयन्ति पुत्रान्,
 नान्या सुतं त्वदुपमं जननी प्रसूता; सर्वा दिशो दधति लानि
 सहस्ररश्मिं, प्राग्येव दिग् जनयति स्फुरदं शुभलम्. २२
 त्वामाभनन्ति मुनयः परमं पुमांसमादित्यवर्णममलं तमसः
 परस्तात्; त्वामेव सम्यगुपलस्य जयन्ति मृत्युं, नान्यः शिवः
 शिवपदस्य मुनीन्द्र ! यथाः २३ त्वामव्ययं विबुधयित्यम-
 सङ्ग्यमाद्यं, प्रह्लाणुमीश्वरमनंतमनङ्गकेतुम्; योगीश्वरं विदित-
 योगमनेकमेकं, ज्ञानस्वप्नममलं प्रवदन्ति सन्तः २४ लुद्धस्त्व-
 मेव विभुधार्यितलुद्धिषोधात्, त्वं शङ्करोऽसि लुवनत्रयशङ्करत्वात्;
 धातासि धीर ! शिवमार्गविधेर्विधानात्, व्यक्तं त्वमेव लगवन् !
 पुरुषोत्तमोऽसि. २५ तुल्यं नमस्त्रिलुवनार्तिहराय नाथ !
 तुल्यं नमः क्षितितलामलभूषणाय; तुल्यं नमस्त्रिजग-
 त्परमेश्वराय, तुल्यं नमो जिन ! लवोदधिशोषणाय. २६ के
 विस्मयोऽत्र यदि नाम गुणैरशेषै-स्त्वं संश्रितो निरवकाशतया
 मुनीश ! होषैरुपात्तविविधाश्रयणतगवैः, स्वप्नांतरेऽपि न
 कदाचिदपीक्षितोऽसि. २७ उच्चैरशोकतरुसंश्रितमुन्मथूष-भाभाति
 उपममलं लवतो नितांतम्; स्पष्टोद्वसत्किरणमस्ततमोवितानं,

भि'भं' रवेरिव पयोधरपाश्वर्त्ति. २८ सिं'हामने मष्टिमथू-
 शिभाविचित्रे, विभ्राजते तव वपुः कनकावहातम्, भि'भं'
 वियद्विलसद् शुलतावितानं, तु'गोह्याद्रिशिरसीव सहस्ररश्मे. २९
 कु'दावहातयलयाभरयारुशोभं, विभ्राजते तव वपुः कलधौतकान्तम्;
 उद्यच्छशाकशुचिनिर्जरवारिधार-मुन्यैस्तटं सुरगिरेरिव शात-
 कौम्भम् ३० छत्रत्रयं तव विभ्राति शशाककलमुन्यै स्थितं
 रथगितलानुकरप्रतापम्; मुक्ताक्षप्रकरजलविप्लवशोभ, अभ्या-
 पयत्त्रिजगतं परमेश्वरत्वम् ३१ उन्निद्रहेमनवपङ्कजपुञ्जकान्ति,
 पशुंक्षेमन्नभमथूअशिभाभिराभौ; पादौ पदानि तव यत्र जिनेद्र!
 धत्त, पदानि तत्र विभ्रुधाः परिकटपयति ३२ धत्त यथा
 तव विभ्रुतिरभून्निजनेद्र! धर्मोपदेशनविधौ न तथा परस्य;
 यादृक् प्रभा दिनकृत प्रहताधकारा, तादृक् कुतो श्रुगणस्य
 विक्रान्तिनोऽपि ३३ श्रयोतन्महाविलविलोचकपोलभूतमत्तभ्रमद्-
 भ्रमरनादविप्लवकौपम्, आरावताभमिभमुद्धतमापतन्तं, दृष्ट्वा
 भय भवति नो भवदाश्रितानाम् ३४ बिन्नेभकुलगतदुर्लभल-
 शोचिताकृत-मुक्ताक्षप्रकरभूषितभूमिभाग, गच्छकम् कम्भगतं
 हरिष्ठाधिपोऽपि, नास्ति कम्भयुगायलसश्रित ते उप
 कृपातदावपनोद्धतवह्निद्वय, दावानल ज्वलितमुज्ज्वलमुत्कु-
 लिगम्, विश्वं शिघ्रत्सुमिव स्रंभुभमापतत, त्वन्नामकीर्त्तनजलं
 शमयत्यशेषम्. ३५ रक्तेक्षुं समदोक्षिलकंठनीलं, क्षोषोद्धतं
 क्षुण्णमुत्क्षुमापततम्, आकाशमिति कम्भयुगेन निरस्तशक-
 स्त्वन्नामनागदमनी हृदि यस्य पुंम् ३७ वदगत्तुरजगज्जगित-
 लीमनाद-मात्रौ गतं गतवतामपि भूपतीनाम्; उद्यदिवाकर-
 मथूअशिभापविद्धं, त्वत्कीर्त्तनात्तम धवाशु सिद्धमुपैति. ३८

कुंताथसिन्नगजशोषितवारिवाह—वेगावतारतरङ्गातुरयोधलीमे;
युद्धे जयं विजितदुर्जयजेयपक्षास्त्वत्पादपंकजवनाश्रयिष्ठा
ललंते. ३६ अंलोनिधौ क्षुलितलीषणुनक्षयक—पाठीनपीठलय-
दोदण्णवाडवागतौ; रंगत्तरंगशिखरस्थितयानपात्राआसं विहाय
लवतः स्मरणाद् प्रभंति. ४० उद्भूतलीषणुजलोदरभारमुग्धाः,
शोण्यां दशामुपगताश्च्युतञ्जविताशाः; त्वत्पादपंकजरज्जोमृत-
हृग्धदेहा, मर्त्या लवन्ति मकरध्वजतुल्यङ्गपाः ४१ आपादकंठ-
मरुशृंखलवेष्टितांगा, गाढं भृङ्गनिगडकोटिनिघृष्टजंघाः; त्वन्नाम-
मंत्रमनिशं मनुजः स्मरन्तः, सद्यः स्वयं विगतभन्धलया लवन्ति.
४२ मत्तद्विप्रेन्द्रभृगराजदवानदाहि—संश्रामवारिधिभङ्गोदरभन्धने-
त्यम्; तस्याशु नाशमुपयाति लयं सिधेव, यस्तावकं स्तवमिमं
भतिमानधीते. ४३ स्तोत्रस्रजं तव जिनेन्द्र ! शुष्मैर्निषङ्गां,
लकत्या मया रुयिरवर्णुविचित्रपुष्पाम्; धत्ते जनो य
धंहुकंठगतामजस्रं, तं मानतुंगमवशा समुपैति लक्ष्मीः ४४

८. श्री कल्याणभूंदिर स्तोत्रम्.

कल्याणभूंदिरमुद्धारमवधलेहि, लीतालयप्रदमनिर्दितमंघ्रि-
पद्मम्; संसारसागरनिमज्जदशेषजंतुपोतायमानमलिनम्य
जिनेश्वरस्य. १ यस्य स्वयं सुरगुरुर्गंरिभांभुराशेः, स्तोत्रं
सुविस्तृतमतिर्न विबुर्विधातुम्; तीर्थेश्वरस्य कमठस्य धूमकेतो-
स्तस्याहुमेष किल संस्तवनं करिष्ये. २ सामान्यतोऽपि तव
वर्णयितुं स्वङ्गपमस्मादृशाः कथमधीश ! लवन्त्यधीशाः, धृष्टोऽपि
कौशिकशिश्युर्वादि वा दिवाधो, इयं प्रङ्गयति किं किल धर्म-
रश्मेः ? ३ मोहक्षयादनुलवन्नपि नाथ ! मर्त्यो, नूनं शुष्मान्

ગણયિતું ન તવ ક્ષમેત, કલ્પાતવાતપયસ પ્રકટોડપિ યસ્માન્,
 મીયેત કેન જલધેર્નનુ રત્નરાશિ ૪ અભ્યુદયતોડસ્મિ તવ
 નાથ ! જડાશયોડપિ, કર્તુ સ્તવં લસદસખ્યગુણાકરસ્ય;
 બાલોડપિ કિં ન નિજબાહુયુગ વિતત્ય, વિસ્તીર્ણતા
 કથયતિ સ્વધિયાભુરાથે . ૫ એ યોગિનામપિ ન યાતિ
 ગુણાસ્તવેશ ! વક્તુ કથં ભવતિ તેષુ મમાવકાશ, જતા
 તદેવમસમીક્ષિતકારિતેય, જલ્પતિ વા નિજગિરા નનૂ પક્ષિ-
 છોડપિ ૬ આસ્તામચિંત્યમહિમાજ્ઞિનસસ્તવસ્તે, નામાપિ પાતિ
 ભવતો ભવતો જગંતિ, તીવ્રાતપોપહતપાયજનાન્નિદાઘે, પ્રીણાતિ
 પદ્મમરસ સરસોડનિલોડપિ ૭ હૃદયતિંનિ ત્વયિ વિશે ! શિયિ-
 લીભવતિ, જંતો ક્ષણેન નિબિડા અપિ કર્મબધા, સઘો
 ભુજગમમયા ઇવ મધ્યભાગમભ્યાગતે વનશિખરિનિ ચદનસ્ય
 ૮ મુચ્યત એવ મનુજા સહસ્રા જિનેન્દ્ર ! રૌદ્રેરૂપદ્રવશતૈસ્ત્વયિ
 વીક્ષિતેડપિ, ગોસ્વામિનિ સ્ફુરિતતેજમિ દૃષ્ટમાત્રે, ચૌરૈરિવાશુ
 પશવ પ્રપલાયમાનૈ ૯ ત્વ તારકો જિન ! કથ ભવિના ત
 એવ, ત્વામુદ્ઘતિ હૃદયેન યદુત્તરત, યદ્વા દતિસ્તરતિ યજ્ઞજ-
 લમેષ નૂનમન્તર્ગતસ્ય મરુત સ કિલાનુભાવ . ૧૦ યસ્મિન્
 હરપ્રભૃતયોડપિ હૃતપ્રભાવા, સોડપિ ત્વયા રતિપતિ ક્ષપિત
 ક્ષણેન, વિધ્યાપિતા હૃતભુજ પયસાડથ ચેન, પીત ન કિ
 તદપિ દુર્ધરવાઠવેન ૧૧ સ્વામિત્રનલ્પગરિમાણુમપિ પ્રપન્નાસ્ત્વા
 જતવ કથમહો હૃદયે દધાના, જન્મોદધિં લઘુ તરત્યતિલાઘ-
 વેન, ચિન્ત્યો ન હન્ત મહતા યદિ વા પ્રભાવ . ૧૧ ક્રોધસ્ત્વયા
 યદિ વિશે ! પ્રથમં નિરસ્તો સ્વસ્તાસ્તદ્દા જત કથ કિલ કર્મચૌરાઃ
 જ્યોષત્યમુત્ર યદિ વા શિશિરાડપિ લોકે, નીલદ્રુમાણુ વિપિનાનિ ન

किं हिमानि ? १३ त्वां योगिनो जिन ! सहा परमात्मरूप-
मन्वेषयति हृदयांशुजकोशदेशे; पूतस्य निर्मल रुचेर्यदि वा कि-
मन्यदक्षस्य संलविषदं ननु कर्षिकायाः. १४ ध्यानाज्जनेश !
लवतो लविनः क्षणेन, देहं विहाय परमात्मदशां व्रजति;
तीव्रानलाहुपललावसपास्य लोके, आभीकरत्वमयिरादिव धातु-
लेहाः. १५ अंतः सदैव जिन ! यस्य विभाव्यसे त्वं, लब्धैः
कथं तदपि नाशयसे शरीरम्; ऐतत्स्वरूपमथ मध्यविवर्तिनो
हि, यद्विग्रहं प्रशमयति महानुभावाः. १६ आत्मा मनीषीलि-
रयं त्वद्वेदेषुद्धया, ध्यातो जिनेन्द्र ! लवतीह लवत्प्रलावः; पानी-
यमभ्यभृतमित्यनुचित्यमानं, किं नाम नो विषविहारमपाकरोति ?
१७ त्वामेव वीततमसं परवादिनोऽपि, नूनं विमो ! हरिहर-
द्विधिया प्रपन्नाः किं कायकामलिलिरीश सितोऽपि शङ्गो, नो
गृह्यते विविधवर्णविपर्ययेषु. १८ धर्मोपदेशसमये सविधानुभावा-
दास्तां जनो लपति ते तरुस्थशोकः; अल्बुद्गते दिनपतौ सम-
हीरुहोऽपि, किं वा विमोक्षमुपयाति न श्रवणोऽपि ? १९ चित्रं विमो !
कथमवाङ्मुष्मन्तमेव, विष्वक् पतत्यविरला सुरपुष्पवृष्टिः त्वद्गो-
चरे सुमनसां यदि वा सुनीश ! गच्छति नूनमथ एव हि भ्रंशानि,
२० स्थाने गलीरहुदयोदधिसंलवायाः, पीयूषतां तव गिरः समुद्दी-
रयति, पीत्वा यतः परमसंमदसंगलान्ने, लब्ध्या व्रजति
तरसाभ्यञ्जामरत्वम्. २१ स्वामिन् ! सुहृदमवनम्य समुत्पततो,
मन्ये वदति शुचयः सुरयामरौघाः; येऽस्मै नतिं विदधते
मुनियुगवाय, ते नूनमूर्ध्वगतयः ऋतु शुद्धलावाः. २२ श्यामं
गलीरगिरमुज्ज्वललेखमरत्नसिंहासनस्थमिह लब्धशिष्यवर्ग-
स्त्वाम्; आलोकयति रत्नसेन नदंतमुच्यैश्चाभीकराद्रिशिरसीव

नवाणुवाडम्, २३ उद्गम्यता तव शिशिधुतिम ऽवैन, वृम्य
 दृष्टविरशोकतरुर्भूव, सान्निध्यतोऽपि यद्दि वा तव वीतराग !,
 नीरागता मरति के न सयेतद्योऽपि ? २४ लो मे ! प्रभाह-
 मवधूय लज्जवर्भनमागत्य निर्वृतिपुरीं प्रति सार्धवाडम्;
 ज्येतन्निवेदयति देव ! जगत्त्रयाय, मन्ये नदन्नमिनम सुर-
 दुडुभिस्ते २५ उद्योतितेषु लवता वुवनेषु नाथ !, ताराश्रितो
 विधुरयं विहताधिकार मुक्ताकवापकवितोऽर्धमितातपत्र-यात्र-
 त्रिधा धृततनुर्ध्रुवमक्युपेत २६ स्वेन प्रपूरितजगत्त्रयपि डि-
 तेन, कतिप्रतापयशसांमिव स यथेन, माञ्जुक्यहोमरजतप्रविनिर्मि-
 तेन, सावत्रयेषु लगवन्नमिनो विभासि २७ दिव्यश्रुते जिन !
 नमस्त्रिदशाधिपानामुत्सृज्य रत्नरयितानपि भौद्विभंधान्, पादौ
 श्रयति लवतो यद्दि वा परत्र, त्वत्सगमे मुमनसो न रमत
 ज्येव २८ त्व नाथ ! जन्मजन्मधेविपरादुमुषोऽपि, यत्तारय-
 स्यमुमतो निजपृष्ठवग्नान्, युक्ता हि पार्थिवनिपस्य सतस्तवैव,
 चित्रं विद्ये ! यद्वि कर्माविषाकशून्य २९ विश्वेश्वरोऽपि
 जनपालक ! दुर्गतस्त्वं, किं वाक्षरप्रकृतिरभ्यक्षिपिस्त्वभीश !;
 अज्ञानवत्यपि सदैव कथंयिदेव, ज्ञान त्वयि स्कुगति विश्वविकास-
 हेतु ३० आगमारसलूतनशासि रमसि रोषादुत्थापितानि
 कर्मठेन शठेन यानि; छायापि तैस्तव न नाथ ! हता हताशो,
 अस्तस्त्वभीशिरयमेव पर दुरात्मा ३१ यद् गजं दुर्जितध-
 नौधमद्वज्रीम, अश्वच्छिन्नुमखमासलघोरधारम्, दैत्येन मुक्त-
 मथ दुस्तरवारि दध्ने, तेनैव तस्य जिन ! दुस्तरवाग्निकृत्यम्, उर-
 ध्वस्तोर्ध्वं केशविकृताकृतिमर्त्यमु दप्राप्तं गलूहृषयद्वध्नविनिर्यद्वि,
 प्रेतत्रय प्रति लवतमपीरितो य; सोऽस्यालवत् प्रति

ભવં ભવદુઃખહેતુઃ. ૩૩ ધન્યાસ્ત એવ ભુવનાધિપ ! યે ત્રિસંધ્ય-
સારાધયંતિ વિધિવદ્વિધુતાન્યકૃત્યાઃ; ભક્ત્યોદ્દેસત્પુલકપદ્મભલ-
હેહદેશાઃ; પાદદ્વયં તવ વિભો ! ભુવિ જન્મભાજઃ. ૩૪
અસ્મિન્નપારભવવારિનિધૌ સુનીશ ! મન્યે ન મે શ્રવણગોચરતાં
ગતોઽસિ; આકર્ણિતે તુ તવ ગોત્રપવિત્રમંત્રે, કિં વા વિપદ્વિષ-
ધરિ સ્વિધં સમેતિ ? ૩૫ જન્માંતરેઽપિ તવ પાદયુગં ન
દેવ !, મન્યે મયા મહિતમીહિતદાનદક્ષમ્; તેનેહ જન્મનિ
સુનીશ ! પરાભવાનાં, જાતો નિકેતનમહં મથિતાશયાનામ્. ૩૬
નૂનં ન મોહિતિભિરાવૃત્તલોચનેન, પૂર્વં વિભો ! સક્રુદપિ પ્રવિ-
લોકિતોઽસિ; સર્માવિધો વધુરયંતિ હિ મામનર્થાઃ, પ્રોઘત્પ્રખંધ-
ગતયઃ કથમન્યથૈતે. ૩૭ આકર્ણિતોઽપિ મહિતોઽપિ નિરીક્ષિ-
તોઽપિ, નૂનં ન ચેતસિ મયા વિધૃતોઽસિ ભક્ત્યા; જાતોઽસ્મિ
તેન જનખાંધવ ! દુઃખપાત્રં, યસ્માત્ ક્રિયાઃ પ્રતિફલન્તિ ન
ભાવશૂન્યાઃ. ૩૮ ત્વં નાથ ! દુઃખિજનવત્સલ ! હે શરણ્ય !,
કારુણ્યપુણ્યવસતે ! વશિનાં વરેણ્ય !; ભક્ત્યા નતે મયિ મહેશ !
દયાં વિધાય, દુઃખાંકુરોદ્ધવનતત્પરતાં વિધેહિ. ૩૯ નિઃસંખ્યસાર-
શરણું શરણું શરણ્યમાસાઘ સાદિતરિપુપ્રથિતાવદાતમ્; ત્વત્પાદ-
પંકજમપિ પ્રણિધાનવંધ્યો, વંધ્યોઽસ્મિ ચેદ્ભુવનપાવન ! હા
હતોઽસ્મિ. ૪૦ દેવેન્દ્રવંધ ! વિદિતાખિલવસ્તુસાર, સંસારતારક !
વિભો ! ભુવનાધિનાથ !; ત્રાયસ્વ દેવ ! કરુણાહૃદ ! માં પુનીહિ,
મીઠંતમઘ ભયદબ્યસનાંખુરાશેઃ. ૪૧ યદસ્તિ નાથ ! ભવદંધ્રિ-
સરોરુહાણાં; ભક્તેઃ ફલં કિમપિ સંતતિસંચિતાયાઃ; તન્મે
ત્વદેકશરણ્યસ્ય શરણ્ય ! ભૂયાઃ, સ્વામી ત્વમેવ ભુવનેઽત્ર ભવાં-
તરેઽપિ. ૪૨ ઇત્યં સમાહિતધિયો વિધિવન્નિજનેન્દ્ર ! સાંદ્રોદ્ધ-

सत्पुलककंयुकितागभागा , त्वद्भिर्णिभनिर्भलमुभापुञ्जलक्ष्या,
ये स स्तव तव विभो । रययति लब्ध्या . ४३ जननयनकुमुद-
यद्र !, प्रभास्वरा स्वर्गस पदो लुङ्गत्वा, ते विगलितमलनियया,
अचिरान्मोक्ष प्रपद्यन्ते (युग्मम्) ४४

६. श्री गृह्यछांति स्तोत्रम्.

लो लो लब्ध्या शृणुत वयन प्रस्तुतं सर्वमेतद्, ये
यात्राया त्रिबुवनगुरोराहता भक्तिभाज तेषा शातिर्भवतु भव-
तामर्हद्वादिप्रभावादारोग्यश्रीधृतिभतिकरी क्वेश्विध्व सहेतु . लो
लो लब्धिलोका ! धि हि भरतैरावतविदेहस भवाना ममस्ततीर्थ-
कृता जन्मन्यासनप्रकपानतग्मवधिना विज्ञाय, सौधर्माधिपति
मुघोषाधंटायालनानतरं सकलसुरासुरेन्द्रै सह समागत्य, सवि-
नयमर्हद्भक्तारक गृहीत्वा गत्वा कनकाद्रिशृगे, विहितजन्मा-
भियेक शातिमुद्घोषयति यथा ततोऽह कृतानुकारमिति कृत्वा,
महाजनो येन गत स पथा, धिति लब्धजनै सह समेत्य
स्नात्रपीठे स्नात्रं विधाय, शातिमुद्घोषयामि तत्पूजयात्रास्नात्रा-
दिमहोत्सवानतरमिति कृत्वा कर्षुं हत्वा निशम्यता निशम्यता
स्वाहा ॐ पुण्याह पुण्याह प्रीयता प्रीयता भगवतोऽहं त
सर्वज्ञा सर्वदर्शिनस्त्रिलोकनाथास्त्रिलोकमहितास्त्रिलोकपूज्यास्त्रि-
लोकेश्वरास्त्रिलोकाद्योतकरा ॐ ऋषय-अजित-संभव-अभिनवन-
सुमति-पद्मप्रभ सुपार्श्व यद्रप्रभ सुविधि-शीतल-श्रेयास वासुपूज्य-
विमल-अनत-धर्म-शाति-कुंथु-अर-महि-मुनिमुन्नत-नमि-
नेमि-पार्श्व-वर्धमानाता जिना शाता शातिकरा भवतु स्वाहा .
ॐ मुनयो मुनिप्रवरा रिपुविजयहर्षिर्ब्रह्मक्षतारेषु, दुर्गभागेषु

रक्षन्तु वो नित्यं स्वाहा. ॐ ह्रीं श्री धृति-मति-कीर्ति-कांति-
 पुष्टि-लक्ष्मी-मेधा-विद्यासाधन प्रवेश-निवेशनेषु सुगृहीत-
 नामानो जयंतु ते जितेन्द्राः. ॐ रोहिणी-प्रज्ञप्ति-वज्रशृंगला-
 वज्रांकुशी-गप्रतियक्षा-पुरुषदत्ता-कात्री-महाकात्री-गौरी-गांधारी-
 सर्वास्त्रा-महा-ज्वाला-मानवी-वैरोध्या-अच्छुभा-मानसी-महा-
 मानसी षोडश विद्यादेव्यो रक्षन्तु वो नित्यं स्वाहा. ॐ आद्या-
 र्योपाध्यायप्रभृतियातुर्वर्णस्य श्रीश्रमणसंघस्य शांतिर्भवतु, तुष्टि-
 र्भवतु, पुष्टिर्भवतु ॐ ग्रहाश्चंद्रसूर्यागारकपुधगृहस्पतिशुक्रश-
 नैश्वरराहुकेतूसहिताः सदीकपादाः सोम-यम-वज्र-कुम्भर-
 वासवादित्य-स्कंद-विनायकोपेता ये आन्येऽपि आसनगरक्षेत्र-
 देवताद्वयस्ते सर्वे प्रीयंतां प्रीयंतां, अक्षीणुकेशकौष्टागारा नर-
 पतयश्च लवन्तु स्वाहा. ॐ पुत्र-मित्र-भ्रातृ-कलत्र-सुहृत्-
 स्वजनसंगंधि भंधुवर्गसहिता नित्यं आमेदप्रमेदकारिणः,
 अस्मिंश्च भूमंडलायतननिवासि-साधुसाध्वीश्रावकश्राविकाणां
 रोगोपसर्गव्याधिदुःखदुर्लक्षदौर्मनस्योपशमनाय शांतिर्भवतु. ॐ
 तुष्टिपुष्टिऋद्धिवृद्धिभागव्योत्सवाः, सदा प्रादुर्भूतानि पापानि
 शाश्वन्तु हरितानि, शत्रवः पराङ्मुखा लवन्तु स्वाहा.

श्रीमते शांतिनाथाय, नमः शांतिविधायिने, त्रैलोक्यस्याम-
 राधीश-सुकुटाव्यर्थितांघ्रये. १ शांतिः शांतिकरः श्रीमान्, शांतिं
 दिशतु मे शुभः; शांतिरेव सदा तेषां, येषां शांतिर्गृहे गृहे. २
 उन्मृष्टरिष्टदुष्टप्रहगतिदुःस्वप्नदुर्निमित्तादि, संपादितहितसंपन्ना-
 मग्रहणं जयति शांतेः. ३ श्रीसंघजगज्जनपहराजधिपराज-
 सन्निवेशानाम् गोष्ठिकपुरमुष्णाणां, व्याहरणैर्व्याहरेन्ध्यांतिम्. ४
 श्रीश्रमणसंघस्य शांतिर्भवतु, श्रीजनपदानां शांतिर्भवतु,

શ્રીરાજાધિપાના શાંતિર્ભવતુ, શ્રીરાજસન્નિવેશાના શાંતિર્ભવતુ,
શ્રીગોષ્ઠિના શાંતિર્ભવતુ, શ્રીપૌરમુખ્યાણા શાંતિર્ભવતુ, શ્રીપૌર-
જનસ્ય શાંતિર્ભવતુ, શ્રીપ્રજ્ઞલોકસ્ય શાંતિર્ભવતુ, ઓં સ્વાહા
ઠાં સ્વાહા ॐ શ્રીપાર્શ્વનાથાય સ્વાહા એવા શાંતિ પ્રતિષ્ઠા-યાત્રા-
સ્નાત્રાદ્યવસાનેષુ, શાંતિકલશં ગૃહીત્વા કુકુમચંદનકર્પૂરાગર-
ધૂપવાસકુસુમાજલિસમેતઃ સ્નાત્રચતુષ્ક્રિયા શ્રીસંઘસમેતઃ
શુચિશુચિવપુઃ પુષ્પવસ્ત્રચંદનાભરણાલકૃત પુષ્પમાલા ઠઠે
કૃત્વા શાંતિમુદ્ધોષયિત્વા શાંતિપાનીય મસ્તકે દાતવ્યમિતિ.

નૃત્યંતિ નૃત્યં મણિપુષ્પવર્ષં, સ્તુતિગાયતિ ચ મંગલાનિ;
સ્તોત્રાણિ ગોત્રાણિ પઠતિ મંત્રાન્, કલ્યાણકાળે હિ જિના-
ભિષેકે ૧ શિવમસ્તુ સર્વજગત, પરહિતનિરતા ભવંતુ ભૂત-
ગણા, દોષા પ્રયાતુ નાશ, સર્વત્ર સુખી ભવતુ લોકા ૨ અહં
તિથ્યગ્માયા, સિવાદેવી તુમ્હ નયરનિવાસિની, અમ્હ શિવં તુમ્હ
શિવ, અશિવોવસમં શિવ ભવતુ સ્વાહા ૩ ઉપસર્ગા ક્ષય યાતિ,
છિદ્યન્તે વિપ્લવલયઃ મન પ્રસન્નતામેતિ, પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે.
૪ સર્વમંગલમાગદ્યં, સર્વકલ્યાણકારણં, પ્રધાનં સર્વ-
ધર્માણા, જૈન જયતિ શાસનમ્ ૫

૧ શ્રી જિનપજર સ્તોત્રમ્

ઠાં હ્રીં શ્રી અહંકર્યો નમો નમઃ ॐ હ્રીં શ્રી અહં
સિદ્ધેર્યો નમો નમઃ ॐ હ્રીં શ્રી અહં આચાર્યેર્યો નમો
નમઃ ॐ હ્રીં શ્રી અહં ઉપાધ્યાયેર્યો નમો નમઃ ॐ હ્રીં શ્રી
અહં ગૌતમપ્રમુખસર્વસાધુર્યો નમો નમઃ ૧ એવં પંચ નમસ્કારઃ

સર્વપાપક્ષયંકરઃ, મંગલાનાં ચ સર્વેષાં, પ્રથમં ભવતિ મંગલં. ૨
 હ્રીં શ્રીં જયે વિજયે, અહં પરમાત્મને નમઃ; કમલપ્રભ-
 સ્ફુરીન્દ્રો, લાપતે જિનપંજરમ્. ૩ એકલકતોપવાસેન, ત્રિકાલં
 ચઃ પઠેદિદમ્; મનોભિલલિતં સર્વં, ફલં સ લલતે ધ્રુવમ્. ૪
 ભૂશ્યા-પ્રહચર્યેણ, ક્રોધ-લોભવિવર્જિતઃ; દેવતાત્રે પવિત્રાત્મા,
 બહુમાસૈર્લલતે ફલમ્. ૫ અહંતં સ્થાપયેન્મૂર્તિં, સિદ્ધં ચક્ષુ-
 લ્લલાટકે; આચાર્યં શ્રોત્રયોર્મધ્યે, ઉપાધ્યાયં તુ નાસિકે. ૬
 આધુવૃન્દં મુખસ્યાત્રે, મનઃશુદ્ધિં વિધાય ચ; સૂર્ય-ચન્દ્રનિરોધેન,
 સુધીઃ સર્વાર્થસિદ્ધયે. ૭ દક્ષિણે મદનદ્રેષી, વામપાશ્વે સ્થિતો
 જિનઃ; અંગસાધિષુ સર્વજ્ઞઃ, પરમેષ્ઠી શિવંકરઃ. ૮ પૂર્વાશાં ચ
 જિનો રક્ષે-દાગ્નેર્થી વિજિતેન્દ્રિયઃ; દક્ષિણાશાં પરં બ્રહ્મ,
 નૈઋતીં ચ ત્રિકાલવિત્. ૯ પશ્ચિમાયાં જગન્નાથો, વાયવ્યાં
 શરમેશ્વરઃ; ઉત્તરાં તીર્થકૃત્ સર્વામીશાનેડપિ નિરંજનઃ. ૧૦
 આતાલં લગવાનહં-ત્રાકાશં પુરુષોત્તમઃ; રોહિણીપ્રમુખા દેવ્યો,
 રક્ષંતુ સકલં કુલમ્. ૧૧ ઋષભો મસ્તકં રક્ષે-દન્જિતોડપિ
 વિલોચનમ્; સંભવઃ કર્ણયુગલે-ડભિનન્દનસ્તુ નાસિકે. ૧૨
 આઘૌ શ્રીસુમતી રક્ષેદ્, દન્તાન્ પદ્મપ્રભો વિભુઃ; જિહ્વાં
 સુપાર્શ્વદેવોડયં, તાલું ચન્દ્રપ્રભાસિધઃ. ૧૩ કંઠં શ્રીસુવિધી રક્ષેદ્,
 હૃદયં શ્રીસુશીતલઃ; શ્રેયાંસો બાહુયુગલં, વાસુપૂજ્યઃ કરદ્રયમ્.
 ૧૩ અંગુલીર્વિમલો રક્ષે-દનન્તોસૌ નખાનપિ; શ્રીધર્મોપ્યુદરા-
 કથીનિ, શ્રીશાન્તિર્નાભિમંડલમ્. ૧૫ શ્રીકુંથુર્ગૂલકં રક્ષે-દરો
 લોમકટીતટમ્; મલ્લિરુદ્ધપૃષ્ઠવંશં, જંઘે ચ મુનિસુવતઃ. ૧૬
 આદાંશુલીર્નમી રક્ષે-ઋષીનેમિશ્ચરણદ્રયમ્; શ્રીપાર્શ્વનાથઃ સર્વાંગં,
 વધમાનશ્ચિદાત્મકમ્. ૧૭ પૃથિવીજલતેજસ્ક—વાય્ઞાકાશમયં

જગત્, રક્ષેદ્યેષયાપેક્ષ્યો, વીતરાણો નિરંજનઃ. ૧૮ રાજદારે
સ્મશાને ચ, સગ્રામે યત્રુસંકટે, વ્યાઘ્રચૌરાગ્નિ-સર્પાદિ-ભૂત-
પ્રેતલયાશ્રીતે. ૧૯ અકાલે મરણે આપ્તે, દારિદ્ર્યાપતસમાશ્રીતે;
અપુત્રત્વે ૧ મહાદુષ્ટે, મૂર્ખત્વે રાગપીડિતે. ૨૦ ડાકિની-શાકિ-
નીશસ્તે, મહાગ્રહગણાદિતે, નદ્યુત્તારેડઢવૈષમ્યે, વ્યસને ત્યાપદિ
સ્મરેત્ ૨૧ પ્રાતઃેવ સમુત્થાય, યઃ સ્મરેન્નિજનપજરમ્; તસ્ય
કિંચિદ્ ભય નાસ્તિ, લભતે સુખસંપદ ૨૨ જિનપંજરનામેદં,
યઃ સ્મરેદ્નુવાસગમ્; કમલપ્રભારાજેન્દ્ર-શ્રિયં સ લભતે નર ૨૩
પ્રાત સમુત્થાય પઠેત્કૃતજ્ઞો, ય સ્તોત્રમેતન્નિજનપજરસ્ય;
આસાદયેન્મહીકમલપ્રભાખ્ય, લક્ષ્મીમનોવાછિતપૂરણાય ૨૪
૨ શ્રીકૃષ્ણપદ્મીયવરેણ્યગચ્છે, દેવપ્રભાચાર્યપદાબ્જહસ . વાદીન્દ્ર-
ચૂડામણિરેવ જૈનો, છયાદ્ શુર શ્રીકમલપ્રભાખ્ય . ૨૫

૨ શ્રી ગ્રહશાન્તિ સ્તોત્રમ્

જગદ્શુરં નમસ્કૃત્ય, શ્રુત્વા સદ્શુરભાષિતમ્, ગ્રહશાન્તિં
પ્રવક્ષ્યામિ, ભવ્યાના સુખહેતવે. ૧ જન્મલગ્ને ચ રાશૌ ચ, યદ્ય
પીડન્તિ ખેચરા, તદ્વા સંપૂજ્યેહીમાન્, ખેચરૈ સહિતાન્
જિનાન્ ૨ પુષ્પેર્ગન્ધૈર્ધૂપદીપૈ, ફલનૈવેદ્યસયુતૈઃ, વર્ણસદૃશદા-
નૈશ્ચ વસ્ત્રૈશ્ચ દક્ષિણાન્વિતૈ ૩ પદ્મપ્રભશ્ચ માર્તન્દ્ર-શ્ચન્દ્રશ્ચન્દ્ર-
પ્રભસ્ય ચ, વાસુપૂત્યો ભૂસુતશ્ચ, ખુધોડખ્યપ્રજિનેશ્વરા ૪
વિમલાનન્તધર્માડરા, શાન્તિ કુન્થુનમિસ્તથા, વર્ધમાનો જિને-
ન્દ્રાણા, પાદપદ્મં ખુધો ન્યસેત્ ૫ ઋષભાજિતસુપાર્શ્વા-શ્ચાભિ-
નન્દન-શીતલૌ, સુમતિ સભવસ્વામી, શ્રેયાસશ્ચ બૃહસ્પતિ .

६ सुविधेः कथितः शुक्रः, सुप्रतस्य शनैश्चर. नेमिनाथस्य राहुः
 न्यात्, केतुः श्रीमद्विपार्थयोः. ७ जिनानामग्रतः कृत्वा, अडाणां
 शान्तिहेतवे; नमस्कारशतं लक्ष्या, जपेदष्टोत्तरं शतम्. ८
 लक्ष्म्यादुरुवायैव, पंचमः श्रुतकेवली; विद्याप्रवादतः पूर्वाह्ण,
 अहशान्तिविधिं शुभाम्. ९

ॐ ह्रीं श्रीं अडाश्चन्द्रसूर्याङ्गारकपुधपृष्ठरुपतिशुक्रशनैश्चर-
 राहुकेतुसहिताः षेटा जिनपतिपुरतोऽवतिष्ठन्तु. मम धन-
 धान्य-जय-विजय-सुख-सौभाग्य-धृति-कीर्ति-कान्ति-शान्ति-
 सुष्टि-पुष्टि-पुष्टि-लक्ष्मी-धर्मार्थ-कामदाः स्युः स्वाहा.

श्री पार्थनाथस्य

३ मन्त्राधिराज स्तोत्रम्

श्रीपार्थः पातु वो नित्यं, जिनः परमशंकरः; नाथः
 परमशक्तिश्च, शरण्यः सर्वकामदः. १ सर्वविघ्नहृत् स्वामी,
 सर्वसिद्धिप्रदायकः; सर्वसत्त्वहितो योगी, श्रीकरः परमार्थदः. २
 देवदेवः स्वयंसिद्ध-श्रिदानन्दमयः शिवः; परमात्मा परब्रह्म,
 परमः परमेश्वरः. ३ जगन्नाथः सुरज्येष्ठो, भूतेशः पुरुषोत्तमः;
 सुरेन्द्रो नित्यधर्मश्च, श्रीनिवासा शुभाल्पवः. ४ सर्वज्ञः सर्व-
 देवेशः, सर्वदः सर्वगोत्तमः; सर्वात्मा सर्वदशी च, सर्वव्यापी
 जगद्गुरुः. ५ तत्त्वमूर्तिः परादित्यः, परब्रह्मप्रकाशकः; परमेन्दुः
 अरप्राणः, परमाभूतसिद्धिदः. ६ अजः सनातनः शम्भु-रीश्व-
 रश्च सदाशिवः; विश्वेश्वरः प्रमोदात्मा, क्षेत्राधीशः शुभप्रदः. ७
 साकारश्च निराकारः, सकलो निष्कलोऽव्ययः; निर्भयो निर्विकारश्च,
 निर्विकल्पो निरामयः ८ अमरश्चाजरोऽनन्त, अकेशोऽनन्तः शिवा-

त्मक, अलक्ष्यश्चाप्रमेयश्च, ध्यानलक्ष्यो निरञ्जनः ६ ङ्कारकृति-
रव्यक्तो, व्यक्तद्रूपस्त्रयीमयः; अक्षद्वयप्रकाशात्मा निर्भय पर-
माक्षर १० दिव्यतेजोमय शान्त परामृतमयोऽन्युत आघो-
ऽनाद्य परेशान परमेष्ठी पर पुमान् ११ शुद्धस्फटिकसकाशः,
स्वयंभू परमाव्युत, व्योमाकारस्वरूपश्च, लोकलोकावभासकः
१२ ज्ञानात्मा परमानन्दः, प्राणद्रो मन स्थिति, मन साध्ये।
मनोध्येयो, मनोदृश्य पगपर १३ सर्वतीर्थमयो नित्य, सर्व-
देवमय प्रभुः, भगवान् सर्वतत्त्वेशः, शिवश्रीसौम्यदायक १४
धृति श्रीपार्श्वनाथस्य, सर्वज्ञस्य जगद्गुरो, दिव्यमणोत्तरं नाम-
शतमत्र प्रकीर्तितम् १५ पवित्रं परमं ध्येयं, परमानन्ददाय-
कम्; लुकितमुक्तिप्रदं नित्य, पठने भगवत्प्रदम् १६ श्रीमत्प-
रमकल्याण-मिद्धिहः श्रेयसेऽस्तुव, पार्श्वनाथजिनः श्रीमान्,
भगवान् परम शिव १७ धरणेन्द्रक्षुब्धना-लकृतो व श्रियं
प्रभु, दद्यात् पद्मावतीदेव्या, अभिषिक्तयासन १८ ध्यायेत्
कमलमध्यस्थः; श्रीपार्श्वजगदीश्वरम्, ॐ ह्रीं श्रीं ह्रीं अम्नायुक्ता,
देवलज्ञानभारकम् १९ पद्मावत्यान्वित वामे, धरणेन्द्रेषु दक्षिणे,
परितोऽष्टदलस्थेन, मन्त्रगणेन सयुतम् २० अष्ट पत्रस्थितं
पथ, नमस्कारैस्तथा त्रिभि ज्ञानाधिपेष्टित नाथ, धर्मार्थकाम-
मोक्षदम् २१ शतपोऽश्वत्थाङ्क, विद्यादेवीभिरन्वितम्, अतुर्वि-
शतिपत्रस्थ, जिनं मातृसमावृतम् २२ आयावेष्टय त्रयाश्रयं,
होकारसहित प्रभुम्, नवश्रङ्गावृत देवं, दिक्षुलैर्दशनिवृतम्
२३ अतुङ्कोष्ठेषु मन्त्राद्य-अतुर्णीलनिवर्तितैर्जिनैः; अतुष्टदशदीति,
द्विधाकसर्जयुतम् २४ दिक्षु क्षप्रयुक्तेन, विद्विषु वाङ्मतेन च,
अतुरग्रेषु वज्रक-क्षितितत्त्वे प्रान्वितम् २५ श्रीपार्श्वनाथ-

સિત્યેવં, યઃ સમારાધયેન્નિજનમ્, તં સર્વપાપનિર્મુક્તં, ભજતે
 શ્રીઃ શુભપ્રદા. ૨૬ જિનેશઃ પૂજિતો લક્ષ્મ્યા, સંસ્તુતઃ પ્રસ્તુ-
 તોઽથવા; ધ્યાતસ્ત્વં યૈઃ ક્ષણં વાપિ સિદ્ધિસ્તેષાં મહોદયા. ૨૭
 શ્રીપાર્શ્વમન્ત્રરાજનતે, ચિન્તામણિગુણાર્પદમ્; શાન્તિપુષ્ટિકરં
 નિત્યં, ક્ષુદ્રોપદ્રવનાશનમ્. ૨૮ ઋદ્ધિ-સિદ્ધિ-મહાપ્રુદ્ધિ, ધૃતિ-
 શ્રી-કાન્તિ-કીર્તિદમ્; મૃત્યુન્જયં શિવાત્માનં, જપત્તાન્હિતો
 જનઃ ૨૯ સર્વકલ્યાણપૂર્ણઃ સ્યાદ્, જરામૃત્યુવિવર્જિતઃ; અણિ-
 માદિમહાસિદ્ધિં, લક્ષ્મણેન આપ્તુયાત્. ૩૦ પ્રાણાયામમનોમન્ત્ર,
 યોગાદમૃતમાત્મનિ; ત્વામાત્માનં શિવં ધ્યાત્વા, સ્વામિન્ !
 સિદ્ધયન્તિ જન્તવઃ ૩૧ હર્ષદઃ કામદશ્ચેતિ, રિપુઘ્નઃ સર્વ-
 ઔખ્યદઃ; પાતુ વઃ પરમાત્મ-લક્ષ્મણઃ સંસ્મૃતો જિનઃ.
 ૩૨ તત્ત્વરૂપમિદં સ્તોત્રં, સર્વમંગલસિદ્ધિદમ્; ત્રિસન્ધ્યં
 યઃ પઠેન્નિત્યં, નિત્યં પ્રાપ્નોતિ સ શ્રિયમ્. ૩૩

૪ જયતિહુઆણ સ્તોત્રમ્.

જય તિહુઆણ વરકપ્પ-રૂકખ જય જિણુધન્નંતરિ, જય
 તિહુઆણકલ્લાણ-કોસદ્ધરિઅક્કરિકેસરિ; તિહુઆણ જણુ
 અવિલાંધિ-આણુ ભુવણુત્તયસામિઅ, કુણુસુ સુહાઈ જિણેસ-
 પાસ થંભણુપુરદિઅ. ૧ તઈ સમરંત લહંતિ જન્તિ વર પુત્ત
 કલત્તઈ, ધણુ સુવણુ હિરણુપુણુ જણુ ભુંજઈ રજજઈ;
 પિકખઈ મુકખ અસંખ-સુકખ તુહ પાસ પસાઈણુ, ઈઅ
 તિહુઆણ વરકપ્પ-રૂકખ સુકખઈ કુણુ મહ જિણુ. ૨ જર
 જજજર પરિબુણુ-કણુ નટ્ટંદસુ કલ્લિણુ, ચક્રખુક્રખીણુ ખચેણુ-
 ખુણુ નર સદ્ધિયસૂલિણુ; તુહ જિણુ સરણુરસાયણેણુ લહુ
 હંતિ પુણુણુવ, જય ધન્નંતરિ પાસમહવિ તુહ રોગહરો ભવ.

૩ વિજ્ઞા જોઈસ મંત-તત સિદ્ધિ અપયત્તિણ, ભુવણુડબુ-
 ઉઅટ્ઠવિહ-સિદ્ધિ સિજ્ઞહિ તુહ નામિણ, તુહ નામિણ અપ-
 વિત્ત-ઓવિ જણ હોઈ પવિત્તઈ, ત તિહુઅણ-કલાણકોસ
 તુહ પાસ નિરુત્તઈ ૪ ખુદ પઉત્તઈ મંત-તતજંતાઈ વિસુ-
 ત્તઈ, ચર થિર ગરલ ગહુગ-ખગ રિઉવગ્ગુ વિગ જઈ, દુત્થિય
 સ્સત્થ અણ્ણત્થ-ધત્થ નિત્થારઈ દય કરિ, દુરિયઈ હરઉ સપાસ-
 દેઉ દુરિયકરિ કેસરિ ૫ તુહ આણા થલેઈ લીમ દખ્ખુદ્ધુર
 સુરવર, રકખસ જકખ ફણિદ-વિદ ચોરાનલ જલહર, જલચર
 ચારિ રઉદ-ખુદ પસુ જોઈણિ જોઈય, ઈય તિહુઅણ અવિલ ધિ-
 આણ જય પામ સુસામિય ૬ પત્થિય અત્થ અણ્ણત્થ-તત્થ
 ભત્તિખમરનિખમર, રોમચચિય ચારુ-કાય કિત્તર નર સુરવર,
 જસુ સેવહિ કમકમલભુયલ પકખાલિય કલિમલુ, સો ભુવણુત્તય-
 સામિ-પાસ મહ મદ્દઈ રિઉબલુ ૭ જય જોઈય મણુ કમલ-
 ભસલ ભય પજરકુજર, નિહુઅણજણ આણદ-ચદ ભુવણુ-
 ત્તય દિણ્ણયર, જય મઈ મેઈણિ વારિ-વાહ જયજંતુ પિયામહ,
 થભણ્ણયટ્ઠિય પાસ-નાહ નાહત્તણુ કુણ મહ ૮ બહુવિહુ
 વન્નુ અવન્નુ-સુન્નુ વત્તિઉ છપ્પત્તિહિ, મુકખ ધમ્મ કામત્થ-
 કામ નર નિયનિય મત્થિહિ, જજ્ઞાયહિ બહુ દારસ-ણ્ણત્થ
 બહુ નામ પમિદ્દઈ, ઓ જોઈય મણુ કમલ-સસલ સુહુ પાસ
 પવદ્દઈ ૯ ભય વિખલ રણ જણિર-દસણ ચરહરિય સ્સીરય,
 તરલિય નયણ વિસુત્ત-સુત્ત ગગરગિર કરુણય, તઈ ચ્ચક્રમત્તિ
 મરત-હુતિ નર નાસિય ગુરુદર, મહ વિજ્ઞવિ સજ્જસઈપાસ
 ભયપજરકુજર. ૧૦ પઈ પાસિ વિયસત-નિત્ત પત્તંત

પવિત્રિય, બાહ્યવાહ પવૂઠ-૩૯ હું દાહ સુપુલધય; મન્નર્ધ
 સન્નુ સઉન્નુપુન્નુ અપ્પાણું સુરનર, ધય તિહુઅણુ આણુંદયંદ
 જય પાસ જિણેસર. ૧૧ તુહ કદ્દાણુમહેસુ ઘંટટંકારડવપિલ્લિય,
 વલ્લિર મલ્લ મહલ્લ-ભત્તિ;સુરવર ગંબુલ્લિય; હલ્લુ પ્પલ્લિય પવત્ત
 યંતિ ભુવણેવિ મહૂસવ, ધય તિહુઅણુ આણુંદ-યંદ જય
 પાસ સુહુબ્ભવ. ૧૨ નિમ્મલ કૈવલ કિરણુ-નિયર વિહુરિય તમ
 પહુયર, દંસિય સયલ પયત્થસત્થ વિત્થરિય પહાયર; કલિ કલ્લ-
 સિય જણુ ધૂય-લોય લોયણુહ અગોયર, તિમિરર્ધ નિરુ
 હર પાસનાહ ભુવણુત્તયદિણુયર. ૧૩ તુહ સમરણુ જલ
 વરિસ-સિત્ત માણુવમર્ધ મેઘણિ. અવરાવર સુહુમત્થ-
 યોહ કંદલ દલ રેહણિ; જાયર્ધ ફલભર ભરિય-હરિય હુંદ
 દાહ અણોવમ, ધય મર્ધ મેઘણિ વારિવાહ દિસ પાસ મર્ધ
 મમ. ૧૪ કય અવિકલ કદ્દાણુ-વલ્લિ ઉલ્લૂરિય હુંહવાણુ,
 દાવિયસગ્ગ પવગ્ગમગ્ગ હુગ્ગર્ધગમવારણુ; જય જં તુહ
 જણુએણુ-તુલ્લે જં જણિય હિ યાવહું, રમ્મુ ધમ્મુ સો જયઉ
 પાસ જયજંતુ પિયામહું. ૧૫ ભુવણારણુ નિવાસ-દરિય
 -પરદરિસણુ દેવય, જોઘણિ પૂયણુ, ખિત્ત-વાલ ખુદાસુર પસુવય;
 તુહ ઉત્તકું સુનકું-સુરકું અવિસંદુલ્લ ચિટ્ઠહિ, ધય તિહુઅણુ વણુ
 સીહ-પાસ પાવાર્ધ પણાસહિ. ૧૬ ફણિ ફણુફારકુરંત-રયણુકર
 રંજિય નહ-યલ-ફલિણી કંદલ દલ-તમાલ નિહુપ્પલ
 સામલ; કમઠાસુર ઉવસગ્ગ-વગ્ગસંસગ્ગ અગંજિય, જય
 પન્નકખ જિણેસ-પાસ થંભણુય પુરદિય. ૧૭ મહ માણુ તરલ
 પમાણુ-નેય વાયાવિ વિસંદુલ્લ, નેય તણુરડવિ અવિણુય-સહાવુ
 અલસ વિહલંથલુ; તુહ માહપ્પુ પમાણુદેવ કારુણુ પવિત્તઉ,

ધ્ય મધ્યા અવહીરિ-પાસ પાલિહિ, વિલવતઉ ૧૮ કિં કિં
 કમ્પિઉ નેયકલુલુ કિ કિં વ ન જપિઉ, કિ વન ચિદિઉ
 કિં-દેવ દીણુય મડવલખિઉ, કાસુ ન કિય નિષ્કલ્લહિ
 અમ્હેહિ દુહત્તિહિ, તહવિ ન પત્તઉ તાણુ-કિપિ પધ પહુ
 પરિચત્તિહિ ૧૯ તુહુ સામિઉ તુહુ માય-ખમ્પુ તુહુ મિત્ત
 પિય કરુ, તુહુ ગધ તુહુ મધ તુહુજિ-તાણુ તુહુ ગુરુ ખેમ કરુ;
 હઉ દુહ ભર ભારિઉ-વરાઉ રાઉ નિષ્કગગહ, લીણુઉ તુહ કમ
 કમલ-સરણુ જિણુ પાલિહિ ચગહ ૨૦ પધ કિવિ કય નિરોય-
 લોય કિવી પાવિય સુહસય, કિવિ મધમંત મહંત-કેવિ કિવિ
 સાહિય સિવપય, કિવિ ગજિય રિઉવગ-કેવિ જસધવલિય
 બૂયલ, મધ અવહીરહિ કેણુ-પાસ સરણાગયવન્છલ. ૨૧ પન્નુ-
 વયાર નિરીહ-નાહ નિષ્પત્ત પચોયણુ, તુહ જિણુ પાસ પરાવ-
 યાર કરણિહ પરાયણુ, સત્ત મિત્ત સમચિત્ત-વિત્તિ નયનિંદય
 સમમણુ, મા અવહીરિયડગગ-ઉવિમધ પાસ નિરંજણુ. ૨૨
 હઉ બહુ વિહદહ તત્ત-ગણુ તુહ દુહ નાસણુ પરુ, હઉ સુય-
 ણુહ કરણિહ-હાણુ તુહુ નિરુ કરણાપરુ, હઉ જિણુ પાસ
 અસામિ-સાહુ તુહુ તિહુઅણુ સામિય, જ અવહીરિહ મધ
 જખત ધ્ય પાસ ન સોહિય. ૨૩ ભુગગાડગગ વિભાગ-નાહ
 નહુ ભેયહિ તુહ સમ, ભુવણુવયાર સહાવ-ભાવ કરણારસસ-
 ત્તમ, સમ વિસમધ કિ ઘણુ-નિયધ ભુવિ હાહ સમંતઉ, ધ્ય
 દુહિ બધવ પાસ-નાહ મધ પાલ શુણુતઉ. ૨૪ નય દીણુહ
 દીણુયુ-મુયવિ અન્નુવિ કિવિ ભુગાય, જ ભેધવિ ઉવયાર-
 કરહિ ઉવયાર સમુજજય, દીણુહ દીણુ નિહીણુ-જેણુ તધ ના
 હિણુ ચત્તઉ, તો ભુગઉ અહમેવ પાચ પાલહિ મધ ચગહ.

૨૫ અહ અન્નુવિ જુગાય વિ-સેસુ કિવિ મન્નહિ દીણહ, જં
 પાસિવિ ઉવયારુકરધં તુહ નાહ સમગ્ગહ; સુચિય કિલ કદ્દાણુ-
 જેણુ જિણુ તુમ્હ પસીયહ, કિં અન્નિણુ તં ચેવ-દેવ મા મધં
 અવહીરહ. ૨૬ તુહ પત્યણુ ન હુ હોધ-વિહહુ જિણુ જાણુઉ
 કિં પુણુ, હઉ દુકિખય નિરુસસયત્ત દુક્કહુ ઉસ્સુયમણુ; તં
 મન્નઉ નિમિસેણુ-એઉ એઉવિ જંધ લખ્ખાધં સચ્ચં; જં ભુકિખય
 વ-સેણુ કિં ઉંખરુ ખચ્ચધં. ૨૭ તિહુઅણુસામિય પાસ-નાહ
 મધં આપુ પયાસિઉ, કિન્નજઉ જં નિય રુવ-સરિસુ ન મુણુઉ
 યાહુ જંપિઉ; અન્નુ ન જિણુ જગિ તુહ-સસો દખ્ખિન્નુ
 દયાસઉ, જંધ અવગન્નાસિ તુહ જિ-અહહ કહ હોસુ હયાસઉ.
 ૨૮ જંધ તુહ રવિણુ કિણુ વિ-પેય પાઠણુ વેલવિયઉ, તુવિ
 જાણુઉ જિણુ પાસ-તુમ્હિ હઉં અંગીકરિઉ; ધય મય ધંતિયઉ
 જં ન-હોધં સા તુહ આહાવાણુ, રકખંતહ નિય કિત્તિણેય
 જુજ્જંધ અવહીરણુ. ૨૯ એહ મહારિય જત્ત દેવ ધંહુ નહવણુ
 મહુસઉં, જં અણુલિય ગુણુગહણુ-તુમ્હ મુણિજણુ અણિસિદ્ધઉ;
 એમ પસીય સુપાસ-નાહ થંલણુપુરિક્કિય, ધય મુણિવર સિરિ
 અભય-દેઉ વિત્તવધં અણિંદિય. ૩૦

પ શ્રી નંદપિમંડલ સ્તોત્રમ્.

આદ્યંતાક્ષર સંલક્ષ્ય, મક્ષરં વ્યાખ્ય યત્ સ્થિતમ્;

અશિજ્જવાલાસમં નાદ-ખિંદુરેખાસમન્વિતમ્. ૧

અશિજ્જવાલાસમાક્રાન્તં, મનોમલવિશોધકમ્;

દેદીપ્યમાનં હૃતપદ્મે, તત્પદં નૌમિ નિર્મલમ્. ૨

અર્હમિત્યક્ષરં બ્રહ્મ, વાચકં પરમેષ્ઠિનઃ;

સિદ્ધચક્રસ્ય સદ્ગ ણીજં, સર્વતઃ પ્રણિદ્ધમહે. ૩

ॐ નમોઽર્હંદ્રભ્ય ઇશેભ્ય ॐ સિદ્ધેભ્યો નમોનમ
 ॐ નમો સર્વસૂરિભ્ય , ઉપાધ્યાયેભ્ય ॐ નમ . ૪
 ॐ નમો સર્વસાધુભ્ય ॐ જ્ઞાનેભ્યો નમોનમ
 ॐ નમસ્તત્ત્વદષ્ટિભ્ય-શ્વારિત્રેભ્યસ્તુ ॐ નમ ૫
 શ્રેયમેસ્તુ શ્રિયેઽસ્ત્રેત-દર્હંદાઘટકં શુભમ્,
 સ્થાનેષ્વપ્તસુ વિન્યસ્તં, પૃથક્ પીઞ્જસમન્વિતમ્ ૬
 આઘ પદં શિખા રક્ષેત્, પર રક્ષતુ મસ્તકમ્,
 તૃતીય રક્ષેન્નેત્રે દે, તુર્ય રક્ષેન્નય નાસિકામ્ ૭
 પચમ તુ મુખં રક્ષેત્, ષષ્ઠ ગ્ઘતુ ઘટિકામ્,
 સ્પષ્ટમ રક્ષેદ્ નાભ્યંત, પાદન્તં ચાદમં પુન ૮
 પૂર્વં પ્રણવત સાત, સ્વરેક્ષા દ્વિત્રીપચપાન્;
 સ્પષ્ટાદશસૂર્યાઢાન્, શિનો ણિન્દુસ્વરાન્ પૃથક્ ૯
 પૂન્યનામાક્ષરા આઘસ્તુ, પચદશ્યંનગોધક,
 ચારિત્રેભ્યો નમો મધ્યે, હ્રીં સાતસ્સમલકૃત ૧૦

મૂલ મન્ત્ર.

ॐ હ્રીં હ્રીં હ્રું હ્રૂં હ્રૈં હ્રૈં હ્રૌં હ્રૌં અસિઆહિસા સમ્યક્-
 દશનજ્ઞાનચારિત્રેભ્યો હ્રીં નમ

જ બુવૃક્ષધરો દીપ , કારોઢધિસમાવૃત્,
 અર્હંદાઘટકૈરપ-કાષાધિષ્ટૈરલકૃત ૧૧
 તન્મધ્યે મગતો મેઝ , કૂટલભૈરલકૃત ,
 ઉચ્ચૈરુચ્ચૈસ્તગસ્તાગ, તારામ હલમહિત ૧૨

તસ્થોપરિ સકારાંતં, ણીજમધ્યસ્ય સર્વગમ્;
નમામિ ણિંખમાર્હત્યં, લલાટસ્થં નિરંજનમ્. ૧૩

અક્ષયં નિર્મલં શાંતં, ખડ્ગલં જડયતોન્નિજતમ્;
નિરીહં નિરહંકારં, સારં સારતરં ઘનમ્. ૧૪

અનુદ્ધતં શુભં રૂઢીતં, સાર્વિકં રાજસં મતમ્;
તામસં વિરસં બુદ્ધં, તૈજસં શર્વરી સમમ્. ૧૫

સાકારં ચ નિરાકારં, સરસં વિરસં પરમ્;
પરાપરં પરાતીતં, પરંપરપરાપરમ્. ૧૬

સકલં નિષ્કલં તુષ્ટં, નિર્ભૂતં જ્ઞાન્તિવર્જિતમ્;
નિરંજનનિરાકારં, નિર્લેપં વીતસંશયમ્. ૧૭

પ્રહ્લાણુમીશ્વરં બુદ્ધં, શુદ્ધં સિદ્ધમલંશુરમ્;
જ્યોતિરૂપં મહાદેવં, લોકાલોકપ્રકાશકમ્. ૧૮

અર્હુદ્દાખ્યઃ સવર્ણીતઃ, સરેફ્ણે ણિંદુમંડિતઃ;
તુર્યસ્વરસમાયુકતો, ખડ્ગધાન્યાદિમાલિતઃ. ૧૯

એકવર્ણું દ્વિવર્ણું ચ, ત્રિવર્ણું તુર્યવર્ણુકમ્,
પંચવર્ણું મહાવર્ણું, સપરં ચ પરાપરમ્. ૨૦

અસ્મિન્ ણીજે સ્થિતાઃ સર્વે, ઋષલાઘા જિનોત્તમાઃ;
વર્ણૈર્નિજૈર્નિજૈર્યુકતા, ધ્યાતવ્યાસ્તત્ર સંગતાઃ. ૨૧

નાદશ્યંદ્રસમાકારો, ણિંદુર્નિલસમપ્રભઃ;
કલારુણ્યસમાસાંતઃ, સ્વર્ણાલઃ સર્વતોમુખઃ. ૨૨

શિરઃ સંલીનધકારો, વિનીલો વર્ણુતઃ સ્મૃતઃ;
વર્ણુતુસારસંલીનં, તીર્થકૃન્મંડલં સ્તુમઃ. ૨૩

यद्रप्रभपुष्पहतौ, नाहस्थितिसमाश्रितौ,
षिंदुमध्यगतौ नेमि-सुव्रतौ जिनसत्तमौ. २४

पद्मप्रभवासुपून्यौ, कलापदमधिश्रितौ,
शिरध स्थितसंलीनौ, पार्श्वमल्ली जिनोत्तमौ. २५

शेषास्तीर्थंकृत सवे, रहुस्थाने नियोजिता,
भायाभीनक्षर आमा-यतुर्विशतिरहंताम्. २६

गतरागद्वेषमोहा, सर्वपापविवर्जिता,
सर्वदा सर्वलोकेषु, ते भवन्तु जिनोत्तमा २७

देवदेवस्य यय्यक, तस्य यकस्य या विभा,
तयारुछादितमर्वागं, भा भा हिंसन्तु यत्तगा. २८

देवदेवस्य यय्यक, तस्य यकस्य या विभा,
तयारुछादितसर्वागं, भा भा हिंसन्तु नागिणी २९

देवदेवस्य यय्यक, तस्य यकस्य या विभा,
तयारुछादितमर्वागं, भा भा हिंसन्तु गोमसाः. ३०

देवदेवस्य यय्यक, तस्य यकस्य या विभा,
तयारुछादितमर्वागं, भा भा हिंसन्तु वृश्चिक ३१

देवदेवस्य यय्यक, तस्य यकस्य या विभा,
तयारुछादितसर्वागं, भा भा हिंसन्तु हाकिनी. ३२

देवदेवस्य यय्यक, तस्य यकस्य या विभा,
तयारुछादितसर्वागं, भा भा हिंसन्तु हाकिनी. ३३

देवदेवस्य यय्यक, तस्य यकस्य या विभा,
तयारुछादितसर्वागं, भा भा हिंसन्तु याकिनी ३४

देवदेवस्य यन्नयकं, तस्य यकस्य या विला;
तयान्छादितसर्वांगं, मा मां हिंसन्तु राकिनी. ३५

देवदेवस्य यन्नयकं, तस्य यकस्य या विला;
तयान्छादितसर्वांगं, मा मां हिंसन्तु लाकिनी. ३६

देवदेवस्य यन्नयकं, तस्य यकस्य या विला;
तयान्छादितसर्वांगं, मा मां हिंसन्तु साकिनी. ३७

देवदेवस्य यन्नयकं, तस्य यकस्य या विला;
तयान्छादितसर्वांगं, मा मां हिंसन्तु हाकिनी. ३८

देवदेवस्य यन्नयकं, तस्य यकस्य या विला;
तयान्छादितसर्वांगं, मा मां हिंसन्तु राक्षसाः ३९

देवदेवस्य यन्नयकं, तस्य यकस्य या विला;
तयान्छादितसर्वांगं, मा मां हिंसन्तु सैरवाः ४०

देवदेवस्य यन्नयकं, तस्य यकस्य या विला;
तयान्छादितसर्वांगं, मा मां हिंसन्तु लोकसाः. ४१

देवदेवस्य यन्नयकं, तस्य यकस्य या विला;
तयान्छादितसर्वांगं, मा मां हिंसन्तु किन्नराः. ४२

देवदेवस्य यन्नयकं, तस्य यकस्य या विला;
तयान्छादितसर्वांगं, मा मां हिंसन्तु व्यन्तराः. ४३

देवदेवस्य यन्नयकं, तस्य यकस्य या विला;
तयान्छादितसर्वांगं, मा मां हिंसन्तु देवताः. ४४

देवदेवस्य यन्नयकं, तस्य यकस्य या विला;
तयान्छादितसर्वांगं, मा मां हिंसन्तु तक्षराः. ४५

देवदेवस्य यन्मयक, तस्य यकस्य या विभा,
तयान्छादितसर्वांग, मा मा हि सन्तु वह्नय . ४६

देवदेवस्य यन्मयक, तस्य यकस्य या विभा,
तयान्छादितसर्वांग, मा मा हि सन्तु शृंगिषु . ४७

देवदेवस्य यन्मयक, तस्य यकस्य या विभा,
तयान्छादितसर्वांग, मा मा हि सन्तु द्वाग्निषु . ४८

देवदेवस्य यन्मयक, तस्य यकस्य या विभा,
तयान्छादितसर्वांग, मा मा हि सन्तु देपला . ४९

देवदेवस्य यन्मयक, तस्य यकस्य या विभा,
तयान्छादितसर्वांग, मा मा हि सन्तु पक्षिषु . ५०

देवदेवस्य यन्मयक, तस्य यकस्य या विभा,
तयान्छादितसर्वांग, मा मा हि सन्तु लंजका . ५१

देवदेवस्य यन्मयक, तस्य यकस्य या विभा,
तयान्छादितसर्वांग, मा मा हि सन्तु जूलका . ५२

देवदेवस्य यन्मयक, तस्य यकस्य या विभा,
तयान्छादितसर्वांग, मा मा हि सन्तु तोयदा . ५३

देवदेवस्य यन्मयक, तस्य यकस्य या विभा,
तयान्छादितसर्वांग, मा मा हि सन्तु सिद्धिदा . ५४

देवदेवस्य यन्मयक, तस्य यकस्य या विभा,
तयान्छादितसर्वांग, मा मा हि सन्तु शुकरा . ५५

देवदेवस्य यन्मयक, तस्य यकस्य या विभा,
तयान्छादितसर्वांग, मा मा हि सन्तु चित्रका . ५६

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા;
 તયાચ્છાદિતસર્વાંગં, મા માં હિંસન્તુ હસ્તિનઃ. ૫૭
 દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા;
 તયાચ્છાદિતસર્વાંગં, મા માં હિંસન્તુ ભૂમિપાઃ. ૫૮
 દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા;
 તયાચ્છાદિતસર્વાંગં, મા માં હિંસન્તુ શત્રવઃ. ૫૯
 દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા;
 તયાચ્છાદિતસર્વાંગં, મા માં હિંસન્તુ ગ્રામિણુઃ. ૬૦
 દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા;
 તયાચ્છાદિતસર્વાંગં, મા માં હિંસન્તુ દુર્જનાઃ. ૬૧
 દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા;
 તયાચ્છાદિતસર્વાંગં, મા માં હિંસન્તુ વ્યાધાઃ. ૬૨
 શ્રીગૌતમસ્ય યા મુદ્રા, તસ્યા યા ભુવિ લબ્ધયઃ;
 તાલિરભયધિકન્નયોતિ-રહઃ સર્વનિધીશ્વરઃ. ૬૩
 પાતાલવાસિનો દેવા, દેવા ભૂપીઠવાસિનઃ;
 સ્વર્વાસિનોડપિ યે દેવાઃ, સર્વે રક્ષન્તુ મામિતઃ. ૬૪
 યેડવધિલબ્ધયો યે તુ, પરમાવધિલબ્ધયઃ,
 તે સર્વે મુનયો દિવ્યા, માં સંરક્ષન્તુ સર્વતઃ. ૬૫
 જાવનેન્દ્રવ્યંતરેન્દ્ર-જ્યોતિષ્કેન્દ્રકલ્પન્દ્રેભ્યો નમઃ;
 શ્રુતાવધિદેશાવધિ પરમાવધિસર્વાવધિ.
 બુદ્ધિઋદ્ધિપ્રાપ્તસર્વોપધિઃ પ્રાપ્તાનન્તભલર્ધિઃ;
 પ્રાપ્તરસર્ધિપ્રાપ્તવૈક્રિયર્ધિ પ્રાપ્તદેવર્ધિ,
 પ્રાપ્તડશીણમહાનસર્ધિ પ્રાપ્તેભ્યો નમઃ. ૬૬-૬૭

ૐ શ્રી હૃદીશ્ચ ધૃતિર્લક્ષ્મીર્ગૌરીચંડી સરસ્વતી,
 જ્યાળા વિજ્યા કિલ્લાડજિતા, નિત્યા મદદવા. ૬૮
 કામાળા કામળાણા ચ, સાનંદા નદમાલિની,
 માયા માયાવિની રૌદ્રી, કલા કાલી કલિપ્રિયા ૬૯
 એતા સર્વા મહાદેવ્યો, વર્તંતે ચા જગત્ત્રયે,
 મમ સર્વા પ્રયચ્છન્તુ, કાન્તિં લક્ષ્મીં ધૃતિં મતિમ્ ૭૦
 દ્વર્જના ભૂતવેતાલાં, પિશાચા પુદ્ગલાસ્તથા,
 તે સર્વે ઉપશામ્યન્તુ, દેવ દેવપ્રભાવતાં ૭૧
 દિવ્યો ગોપ્ય સુદુઃપ્રાપ્ય શ્રીઋષિમંડલ સ્તવ,
 ભાષિતસ્તીર્થનાથેન, જગત્ત્રાણુકૃતેડનધ ૭૨
 રણે રાજકુલે વહ્નૌ, જલે દુર્ગે ગળે હરૌ,
 શ્મશાને વિપિને ઘોરે, સ્મૃતો રક્ષતિ માનવમ્ ૭૩
 રાજ્યબ્રહ્મા નિજ રાજ્ય, પદબ્રહ્મા નિજં પદમ્,
 લક્ષ્મીબ્રહ્મા નિજં લક્ષ્મીં, પ્રાપ્નુવન્તિ ન સંશય . ૭૪
 ભાર્યાર્થી લભતે ભાર્યા, પુત્રાર્થી લભતે સુતમ્,
 ધનાર્થી લભતે વિત્તં નર સ્મરણુમાત્રત . ૭૫
 સ્વર્ણે રૂપ્યેડથવા કાસ્યે, લિખિત્વા યસ્તુ પૂજયેત્,
 તસ્યેવાપ્તમહાસિદ્ધિ-ગૃહે વસતિ શાશ્વતી ૭૬
 ભૂજંપત્રે લિખિત્વેદં, ગલકે મૂર્ધ્નિ વા હ્રુજે,
 ધારિત સર્વદા દિવ્ય, સર્વભીતિવિનાશકમ્ . ૭૭
 ભૂતૈ પ્રેતૈશ્ચૈર્ધૈ, પિશાચૈર્મુદ્ગલૈસ્તથા,
 વાતપિત્તકૈકૌદ્રેકૈર્મુચ્યતે નાત્ર સંશય . ૭૮

બ્રૂર્લવઃસ્વસ્ત્રયીપીઠ-વર્તિનઃ શાશ્વતા જિનાઃ;
 તૈઃ સ્તુતૈર્વાન્દિતૈર્દૃષ્ટૈ-ર્યત્ ક્લં તત્ ક્લં સ્મૃતે. ૭૬
 એતદ્ ગોખ્યં મહાસ્તોત્રં, ન દેયં યસ્ય કસ્યચિત્;
 મિથ્યાત્વવાસિનો દત્તે, બાલહત્યા પદે પદે. ૮૦
 આચારલાદિ તપઃ કૃત્વા, પૂજયિત્વા જિનાવલિમ્,
 અષ્ટસાહસ્રિકો જાપઃ, કાર્યસ્તત્ સિદ્ધિહૃતવે. ૮૧
 શતમષ્ટોત્તરં પ્રાત-ર્યે પઠન્તિ દિને દિને;
 તેષાં ન વ્યાધયો દેહે, પ્રભવન્તિ ચ સંપદઃ. ૮૨
 અષ્ટમાસવધિં યાવત્, પ્રાતઃ પ્રાતસ્તુ યઃ પઠેત્;
 સ્તોત્રમેતન્મહાતોજસ્તર્હદ્ભિંભં સ પશ્યતિ. ૮૩
 દૃષ્ટે સત્યાહુતે ભિંભે, ભવે સમસકે ધ્રુવમ્;
 પદં પ્રાપ્નોતિ શુદ્ધાત્મા, પરમાનંદસંપદાં. ૮૪
 વિશ્વવંદ્યો ભવેદ્ ધ્યાતા, કલ્યાણાનિ ચ સોસ્તુતે;
 ગત્વા સ્થાનં પરં સોઽપિ, બ્રૂયસ્તુ ન નિવર્તતે. ૮૫
 ઈદં સ્તોત્રં મહાસ્તોત્રં, સ્તુતીનામુત્તમં પરમ્;
 પઠનાત્ સ્મરણાન્નપાદ્મભતે પદમવ્યયમ્. ૮૬

ખંડ ૧૨ સો

રાસ તથા છંદો.

શ્રી ગૌતમસ્વામીનો રાસ.

ઢાળ ૧ લી ભાષા

વીર જિજ્ઞેસર ચરણકમલ, કમલાક્રયવાસો, પશુમવિ પન્ન-
શીશું સામિસાલ, ગોયમશુર રાસો, 'મણુ તણુ વયણુ એકંત
કરવી, નિમુણો ભો ભવિયા ! જિમ નિવસે તુમ્હ દેહ ગેહ,
શુણુગણુ ગહગહિયા. ૧ જ ખુદીવ સિરિભરહ ખિત્ત, ખોણી
તલમંઠણુ, મગધ દેસ સેણિય નરેસ, રિઉદલ બલ ખ ડણુ,
ધણુવર શુખર ગામ નામ, જિહા શુણુગણુ સન્ન, વિખ વસે
વમુભૂર્ધ, તથ, જમુ પુકવી^૨ ભન્ન ૨ તાણુ પુત્ત સિરિ ઇદ
ભૂર્ધ, ભૂવલય પસિદો, ચઉદહ વિલ્લ વિવિહ રૂવ, નારી રસ
વિદો. (હુદો) વિનય વિવેક વિચાર સાર, શુણુગણુહ મનો
હર, સાત હાથ સુપ્રમાણુ દેહ, રૂપે રૂરભાવર. ૩ નયણુ
વયણુ કર ચરણુ, જિણુવી ઈપકજ જળે પાઠિય, તેજે તારા
ચંદ સૂર, આકાશ ભમાડિય, રૂવે મયણુ અનગ કરવિ,
મેદિહઓ નિરધાડિય, ધીરમે મેરુ ગંભીર સિધુ, ચ ગિમચય
ચાઠિય. ૪ ચેખવિ નિરૂપમ રૂવ ભસ, જણુ જ પે કિચિય;

૧ મન, ચરીર અને વચન ગિયર કરીને ૨ પૃથ્વી ભાર્યા

૩ કામરૂવ ૪ કમળ.

એકાકી કલિ ભીત ઈથ, ગુણ મેહલ્યા સંચિય; અહવા નિશ્ચે
 પુન જન્મે, ત્રિભુવર ઇણે અંગિય; રંભા પઉમા ગૌરી ગંગ,
 રતિ હા વિધિ વંગિય. ૫ નહિ બુધ નહિ ગુરુ કવિ ન કોઈ,
 જસુ આગલ રહીઓ; પંચસયા ગુણપાત્ર, છાત્ર હીંડે પરવરીઓ,
 કરે નિરંતર યજ્ઞકર્મ, મિથ્યામતિ મોહિય; ઇણુ છલિ હોશે
 અરણુ નાણુ, દંસણુહ વિસોહિય. ૬

વરતુછંદ.

જંખૂદીવહ જંખૂદીવહ, ભરહવાસંમિ; ખોણીતલમંડણુ
 મગધ દેસ, સેણિય નરેસર, ધણુ વર ગુજ્જર ગામ તિહાં, વિષ્ણુ
 વસે વસુભૂઈ, સુંદર તસુ ભજ્જા. પુહવિ સયલ, ગુણગણુ રૂપ
 નિહાણુ; તાણુ પુત્ર વિજ્જનનિસો, ગોયમ અતિહિ સુખણુ. ૭

ઠાળ ૨ જી-ભાષા.

ચરમ ત્રિભુવર દેવલનાણી, અઉવિહ સંઘ પધઠા જાણી;
 આવાપુરી સ્વામી સંપત્તો, અઉવિહ દેવનિકાયહિ જુત્તો. ૮
 દેવે સમવસરણુ તિહાં કીજે, ત્રિભુ દીઠે મિથ્યામતિ ખીજે;
 ત્રિભુવનગુરુ સિંહાસણુ બધઠા, તતખિણુ મોહ દિગંતે પધઠા.
 ૯ ક્રોધ માન માયા મદ પૂરા, જાયે નાઠા જિમ દિન ચૌરા;
 દેવહુંદહિ આકાશે વાજે, ધર્મ નરેશર આબ્યા ગાજે. ૧૦
 કુસુમવૃષ્ટિ વિરચે તિહાં દેવા, ચોસઠ ઇંદ્ર જસુ માગે સેવા;
 આમર છત્ર શિરોવરિ સોહે, રૂપે ત્રિભુવર જગ સહુ મોહે.
 ૧૧ ઉવસમ રસભર ભરી વરસંતા, જોજન વાણી વખાણુ
 કરતાં; જાણીઅ વદ્ધમાણુ ત્રિભુ પાયા: સુરનર કિત્તર આવે
 રાયા. કાંતિ સમૂહે ઝલઝલકંતા, ગયણુ વિમાણે રણુરણુકંતા;

પેખવિ ઇંદ્રભૂષ મન ચિંતે, સુર આવે અમ્હ યજ્ઞ હોવ તે. ૧૩
 વીર તરહક જિમ તે વહતા, સમવસણ પુહતા ગહગહતા;
 તો અભિમાને ગોયમ જ પે, ઇણિ અવસરે ઠાપે તણ ક'પે.
 ૧૪ મૂઠ લોક અનણીયું જોલે, સુર જણતા ઈમ કાઈ ઠોલે;
 મૂ આગળ ઠો જણુ ભણીને, મેરુ અવર કિમ ઉપમા હીને ? ૧૫

વસ્તુછંદ

વીર જિણુવર વીર જિણુવર નાણુસંપત્ત, પાવાપુરી સુર-
 મહિય પત્તનાહ સંસાર તારણ, તિહિં દેવેહિં નિમ્મવિય
 સમવસરણ બહુ સુખકારણ, જિણુવર જગ ઉત્તમેયકરે, તેને
 કરી દિનકાર, સિંહાસણે સામિ ઠોયો, હુઓ સુજયજયકાર. ૧૬

ઢાળા ૩ છ-ભાષા

તવ ચઢિઓ ઘણુ માનગને, ઇંદ્રભૂષ બૂદેવ તો, હુકારો
 કરી સંચરીઓ, કવણુ સુ જિણુવર દેવ તો; જોજન ભૂમિ
 સમોસરણ, પેખે પ્રથમારંભ તો, દહ દિસિ દેખે વિબુધ
 વધુ, આવતી સુરરંભ તો. ૧૭ મહિમય તોરણુ કંઠ ધળ,
 ઠોમીસે નવ ઘાટ તો, વેરવિવર્જિત જંતુગણુ, પ્રાતિહારજ
 આઠ તો; સુર નર કિત્તર અસુરવર, ઇંદ્રઇદ્રાણી રાય તો, ચિત્તે
 અમહિય ચિંતવે એ, સેવંતા પ્રબુપાય તો. ૧૮ સહસકિરણ
 સમ વીર જિણુ, પેખવી રૂપ વિચાળ તો; એહ અસંભવ
 સંભવે એ, સાચો એ ધદ્રભલ તો, તો જોલાવે ત્રિજગશુર,
 ઇંદ્રભૂષ નામેણુ તો, શીઝુખ અશય સામિ સવે, ફેટ વેદપએણુ
 તો. ૧૯ માન મેન્દી મહ ઠેલી કરી, ભગતે નામે મીસ તો,

પંચ સયાશુ' વ્રત લીયો એ, ગોયમ પહિલો સીસ તો; તવ
ખંધવ સંજમ સુણવિ કરી, અગનિભૂઈ આવેઈ તો, નામ લેઈ
આલાષ કરે, તે પણ પ્રતિજોધેઈ તો. ૨૦ ઇણ અતુકમે ગણહર
રથણ, થાખ્યા વીર અગ્યાર તો, તવ ઉપદેશે ભુવનગુરુ,
સંજમશુ', વ્રત બાર તો; ગિહું ઉપવાસે પારણું એ, આપણપે
વિહરંત તો; ગોયમ સંજમ જગ સયલ, જયજયકાર કરંત તો. ૨૧

વસ્તુબંદ.

ઈંદ્રભૂઈઅ ઈંદ્રભૂઈઅ ચઢિય બહુમાન, હુંકારો કરી સંચરિયો,
સમવસરણ પુહતો તુરંત; ઇંદ્ર સંસા સામિ સવે ચરમ? નાહ
ફેડે ફેરંત, બોધિબીજ સંજય મને, ગોયમ ભવહ^૨ વિરત્ત;
દિખખ લેઈ સિખખ સહિય, ગણહર ઉપય સંપત્ત. ૨૨

ઢાળ ચોથી-લાખા.

આજ હુઓ સુવિહાણ, આજ પચેલિમાં પુણ્ય ભરો, દીઠા
ગોયમસામિ, જો નિય નયણે અમિય ભરો. સિરિ ગોયમ
ગણહાર, પંચસયા સુનિ પરિવરિયા, ભૂમિય કરય વિહાર,
ભવિયાં જણ પહિજોહ કરે; સમવસરણ મઝાર, જે જે સંસા
ઉપજે એ, તે તે પર ઉપગાર, કારણ પૂછે સુનિપવરો. ૨૩
જિહાં જિહાં દીજે દિખખ, તિહાં તિહાં કેવલ ઉપજે એ; આપ
કન્હે અણહુંત, ગોયમ દીજે દાન ઇમ; ગુરુ ઉપર ગુરુભત્તિ,
સામિય ગોયમ ઉપનીય, ઇણ છલ કેવલનાણ, રાગજ રાખે
રંગ ભરે. ૨૪ જો અષ્ટાપદ શૈલ, વંદે ચઢી ચઢવીશ જિણ,
આતમલજિધવસેણ, ચરમસરીરી સોઈ સુનિ; ઇઅ દેસણ

નિમ્નુદ્ધ, ગોયમ ગણુહર સચલિઓ, તાપમ પત્તરમએણ, તો
 મુનિ દીઠો આવતો એ ૨૫ તપ સોસિય નિય અગ, અમ્હ
 સકિત નવિ ઉપજે એ, કિમ ચઢશે દ્રઢકાય, ગજ જિગ દિમે ગાજતો
 એ ગિરુઓ એણે અભિમાન, તાપસ ને મન ચિ તવે એ, તો મુનિ
 ચઢીયો વેગ, ૧ આલંબવી દિનકર કિરણ ૨૬ ઠચણ મણિ
 નિમ્નુદ્ધ, દડ ઠલશ ધજ વડ સહિય, પેખવિ પરમાણુદ, જિણુહર
 ભરહેસર વિહિય, નિય નિય કાય પ્રમાણુ, ચઉદિસિ મંઠિઅ જિણુહ
 ણિ ણ, પણુમવિ મન ઉદ્ધાસ, ગોયમ ગણુહર તિહા વમિય. ૨૭
 વયરરવામીનો જીવ, તિર્યંકૃત ભક દેવ તિહા, પ્રતિગ્રોધે પુઠરીક,
 ઠંઠગીઠ અધ્યયન ભણી, વળતા ગોયમસામી, સવિ તાપસ
 પ્રતિગ્રોધ કટે, લેધ આપણે સાથ, ચાલે જેમ રજુધાધિપતિ.
 ૨૮ ખીર ખાડ ધૂત આણી, અમિઅ વુઠ અ શુઠ ઠવે, ગોયમ
 એકણ પાત્ર, કરાવે પારણું સવે, પચસયા શુભ ભાવ, ઉત્તજવળ
 ભરિયો ખીર મીમે, સાચા શુરસ ભોગ, કવળ તે કેવળરૂપ હુઆ
 ૨૯ પચસયા ઈજિણનાહ, સમવસરણ પ્રાકાર ૪ત્રય, પેખવી
 કેવલનાણુ, ઉપન્નું ઉન્નએયકટે, લાલે જિણુવિ પીયૂપ, ગાજ તી
 ધણ મેધ જિમ, જિણુવાણી નિમ્નુદ્ધેય, નાણી હુવા પચસયા ૩૦

વસ્તુછંદ

ઇલ અનુક્રમે ઇલે અનુક્રમે, નાણુસ પત્ર, પત્રરડ સય
 પરિવરિય, હરિય હરિય જિણુનાહ વંદઈ, લાણુવિ જગશુર
 વપણુ, તિહ નાણુ અપ્પાણુ નિંદઈ. ચરમ જિણેસર તવ

લણુઈ, ગોયમ મ કરિસ ખેઉ, છેડે જઈ આપણ સહી, હોમું
તુલ્લા ખેઉ. ૩૧

ઢાળ પ સી-આષા.

સામિઓ એ વીર જિણુંદ, પુનિમચંદ જિમ ઉલ્લસિઅ,
વિહરિઓ એ ભરહવાસમિમ, વરિસ ખહોંતેર સંવસિઅ, ઠવતો
એ કણુય^૧ પઉમેસુ, પાયકમળ સંઘસહિઅ, આવીઓ એ નય-
ણાણુંદ, નયર પાવાપુરી સુરમહિય. ૩૨ પેખીઓ એ ગોયમ
સામી, દેવશર્મા પ્રતિખોધ કરે, આપણો એ ત્રિશલા દેવી-
નંદન યહોતો રપરમપએ, વળતાં એ દેવ આકાશ, પેખવી
જાણિય જિણુ સમે એ; તો મુનિ એ મન વિખવાદ, નાદ ભેદ
જિમ ઉપનો એ. ૩૩ કુણુ સમે એ સામિય દેખી, આપ કન્હે
હું ટાલિઓ એ, જાણુંતો એ તિહુઅણુ નાહ, લોક વિવહાર ન
પાલીઓએ; અતિ ભલું એ કીધલું સામિ, જાણીયું કેવલ માગશે
એ, ચિંતિયું એ બાળક જેમ, અહવા કેડે લાગશે એ. ૩૪
હું કિમ એ વીર જિણુંદ, ભગતે લોળો લોળવ્યો એ, આપણો
એ અવિહડ નેહ, નાહ ન સંપે સાચવ્યો એ; સાચો એ તુહી
વીતરાગ, નેહ ન જેણે લાલીઓ એ, ઈણુ સમે એ ગોયમ ચિત,
રાગ વિરાગે વાળીઓ એ. ૩૫ આવતું એ જે ઉલ્લટ, રહેતું
રાગે સાહિઉં એ, કેવલ એ નાણુ ઉપ્પત્ત, ગોયમ સહેજે ઉમ્મા-
હિઓ એ, તિહુઅણુ એ જયજયકાર, કેવલમહિમા સુર કરે એ,
ગણુહર એ કરે વખાણુ, ભવિયણુ ભવ જીમ નિસ્તરે એ. ૩૬.

વસ્તુછંદ.

પઠમ ગણુહર પઠમ ગણુહર વરિસ પયાસ, ગિહિવાસે

૧ સુવર્ણકમળ. ૨ મોક્ષે

સ વમિય, તીસ વરિસ સંજમ વિભૂસિય, સિરિ દેવલનાથુ પુણુ,
બાર વરિસ તિહુયણુ નમંસિય, રાયગિહિ નયરીહિં ઠવિઅ, બાણુ
વય વરિસાહિ, સામી ગોયમ ગુણુનીલો, હોથે શિવપુર ઠાઉ. ૩૭

(ઢાળ ૬ શ્રી-બાપા)

જિમ સહકારે^૧ કોયલ ટહુકે, જિમ કુસુમહ વને પરિમલ
મહકે, જિમ ચહન સુગ ધનિધિ, જિમ ગગાજળ લહરે લહકે,
જિમ કણુયાચલ તેજે ઝલકે, તિમ ગોયમ સૌભાગ્યનિધિ. ૩૮
જિમ માન સગેવર નિવસે હસા, જિમ સુરવર સિરિ કણુય-
વતસા, જિમ મહુયર^૨ રાણુવ^૩ વને, જિમ રયણુાયર^૪ રયણુ
વિલમે, જિમ અબર તારાગણુ વિકમે, તિમ ગોયમ ગુણુ
કેલિવને. ૩૯ પુનમ નિસિ જિમ શશહર^૫ સોહે, સુતરુ
મહિમા જિમ જગ મોહે, પૂરવ દિસિ જિમ સહસકારે^૬
ચચાનન^૭ જિમ ગિરિવર રાજે, નરવર્ધ ઘર જિમ મયગલ^૮
ગાજે, તિમ જિનશામન મુનિપવરે. ૪૦ જિમ સુરતરુવર
સોહે શાખા, જિમ ઉત્તમ મુખ મધુરી બાપા, જિમ વન
દેતડી મહમહે એ, જિમ ભૂમિપતિ ભુયળલ અમકે, જિમ
જિનમદિર ઘટા રણુકે, તિમ ગોયમ લબ્ધે ગહગહે એ. ૪૧
ચિંતામણિ કર ચઢીઓ આજ, સુરતરુ સારે વહિલ કાજ,
કામકુંઠ સવિ વશ હુઆ એ, કામગવી પૂરે મનકામિય, અદ
મહામિદિ આવે ધામિ, સામિય ગોયમ આણુસરો એ ૪૨
પણુવચ્ચર^{૧૦} પહેલો પમણીરે, ^{૧૧}માયાળીજ શ્રવણુ નિસુણીરે,

શ્રીસુખે શોભા સંભવે એ; દેવહ ધુરિ અરિહંત નમીને
 વિનય પહુ ઉવળઝાય થુણીને, ઈણ મંત્રે ગોયમ નમો એ. ૪૩
 પર ઘર વસતાં કાંઈ કરીને, દેશ દેશાંતર કાંઈ ભમીને, કવણ
 કાજ આયાસ^૧ કરો, પ્રહુ ઊઠી ગોયમ સમરીને, કાજ સમ-
 ગ્ગહ તતખણ સીએ, નવનિધિ વિલસે તાસ ઘરે. ૪૪ ચઉદહ
 સય ખારોત્તર વરસે, ગોયમ ગણહર કેવલ દિવસે, કિઓ કવિત્ત
 ઉપગાર પરો; આદેહિ મંગલ એહ પલણીને, પરવ મહોરખ
 પહિલો લીને. ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ કરો. ૪૫ ધન્ય માતા જેણે
 ઉદરે ધરિયા, ધન્ય પિતા જિણે કુલ અવતરિયા, ધન્ય સદ્ગુરુ
 જિણે દિકખયાએ, વિનયવંત વિદ્યાભંડાર, જસ ગુણ કોઈ ન લખે
 પાર, વિદ્યાવંત ગુરુ વિનવે એ, ગૌતમસ્વામીનો રાસ ભણીને,
 ચઉઝિહ સંઘ રલિયાત કીને, ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ કરો. ૪૬

શ્રી ગૌતમસ્વામીનો છંદ

(રાગ—પ્રભાતી)

માત પૃથ્વીસુત પ્રાત ઊઠી નમો, ગણધર ગૌતમ
 નામ ગેલે; પ્રહસમે પ્રેમશું જેહ ધ્યાતાં સદા, ચઢતી કલા
 હોય વંશ વેલે. માત૦ ૧ વસુભૂતિનંદન વિશ્વજનવંદન,
 દ્વરિત નિકંદન નામ જેહનું; અલેદ બુદ્ધે કરી ભવિજન જે
 ભજે, પૂર્ણ પહોંચે સહી ભાગ્ય તેહનું. મા૦ ૨ સુરમણિ જેહ
 ચિંતામણિ સુરતરુ, કામિત પૂરણ કામધેનુ; તેહ ગૌતમ તાણું
 ધ્યાન હૃદયે ધરો, જેહ થકી અધિક નહીં માહાત્મ્ય કેહનું.
 મા૦ ૩ જ્ઞાન બલ તેજ ને સકલ સુખસંપદા, ગૌતમ નામથી

સિદ્ધિ પામે, અખંડ પ્રચંડ પ્રતાપ હોય અવનીમા, સુર નર
 જેહને શિશ નામે, માં ૪ પ્રવણ આદિ ધરી માયા બીજે
 ઠગી, સ્વમુખે ગૌતમ નામ ધ્યાવે, કોડી મનકામના સકલ વેગે
 ફેલે, વિઘ્ન વૈગી સવે દૂર જાવે માં ૫ દુષ્ટ દૂરે ટળે સ્વજન
 મેળો મળે, આધિ ઉપાધિ ને વ્યાધિ નામે, મૂતના પ્રેતના જોર
 ભારે વહી, ગૌતમ નામ જપતા ઉદ્ધામે માં ૬ તીર્થ અષ્ટા-
 પદે આપ લખે જઈ, પત્તરસે ત્રણને દિખખ દીધી, અકુમને
 પારણે તાપસ કારણે, દીર લખે ડરી અખૂટ કીધી માં ૭
 વરસ પચાસ લગે ગૃહવામે વસ્યા, વરસ વળી ત્રીશ કરી
 વીરસેવા, બાર વરસા લગે કેવલ ભોગવ્યું, ભક્તિ જેહની કરે
 નિત્ય દેવા માં ૮ મહિયલ ગૌતમ ગોત્ર મહિમા નિધિ ઋદ્ધિ
 ને સિદ્ધિ મુખ કીર્તિદાઈ, ઉદય જસ નામથી અધિક લીલા લહે,
 સુજશ સૌભાગ્ય હોતત સવાઈ માતં ૯

શ્રી સોળ સતીનો છંદ

આદિનાથ આદે જિનવર વહી, મક્ષણ મનોરથ કીજીએ
 એ, પ્રભાતે ઊઠી મગલિક કામે, સોળ સતીના નામ લીજીએ
 એ ૧ બાળકુમારી જગહિતકારી, બ્રાહ્મી ભરતની બહેનડી
 એ, ઘટઘટ વ્યાપક અક્ષરરૂપે, સોળ સતીમાહે જે વડીએ ૨
 બાહુબલ ભગિની સતીય શિંગમણી, સુદરી નામે ઋષભમુતા
 એ, અઠસ્વકપી ત્રિભુવનમાહે, જેહ અનુપમ ગુણમુતા
 એ, ૩ ચંદનખાલા બાળપણથી, શિયળવતી શુદ્ધ શ્રાવિકા
 એ; અડદના બાકુલા વીર પ્રતિભાબ્યા, કેવલ લહી તત
 ભાવિકા એ. ૪ ઉશ્મેનધૂઆ ધારિણીન દિની, રાણમતી

નેત્રવદ્વેલા એ; જોબન વેશે કામને લુત્યો, સંજમ લેઈ દેવ-
 દુદ્વેલા એ. ૫ પંચ ભરતારી પાંડવ નારી, દ્રુપદતનયા વખા-
 લીએ એ; એક સો આઠે ચીર પુરાણા, શિયળ મહિમા તસ
 બાણીએ એ. ૬ દશરથ નૃપની નારી નિરૂપમ, કૌશલ્યા
 કુલચંદ્રિકા એ; શિયલ સદુણી રામજનેતા, પુણ્યતણી પર-
 નાલિકા એ. ૭ કૌશાંબિક ઠામે શતાનીક નામે, રાજ્ય કરે
 રંગ રાજ્યો એ; તસ ઘર ઘરણી મૃગાવતી સતી, સુરભુવને
 જશ ગાજ્યો એ. ૮ સુલસા સાચી શિયલે ન કાચી,
 રાચી નહીં વિષયારસે એ; સુખડું જેતાં પાપ પલાયે, નામ
 લેતાં મન ઉલ્લેસે એ. ૯ રામ રઘુવંશી તેહની કામિની,
 જનકસુતા સીતા સતીએ; જગ સહુ બાણે ધીજ કરંતાં,
 અતલ શીતળ થયો શિયલથી એ. ૧૦ કાચે તાંતણે ચાલણી
 બાંધી, કૂવાથકી જળ કાઢિયું એ; કલંક ઉતારવા સતી
 સુભદ્રાએ, ચંપા ખાર ઉઘાડિયું એ. ૧૧ સુર-નરવંદિત
 શિયળ અખંડિત, શિવા શિવપદગામિની એ; જેહને નામે
 નિર્મળ થઇએ, બલિહારી તસ નામની એ. ૧૨ હસ્તિ-
 નાગપુરે પાંડુરાયની, કુંતા નામે કામિની એ; પાંડવ માતા
 દશે દશાણુની, ખેન પતિવ્રતા પદ્મિની એ. ૧૩ શીલવતી
 નામે શીલવ્રતધારિણી, ત્રિવિધે તેહને વંદીએ એ; નામ
 જયંતા પાતક બાયે, દરિશણુ દુરિત નિકંદીએ એ. ૧૪
 નિષિધા નગરી નલ નરિંદની, દમયંતી તસ ગેહિની એ;
 સંકટ પડતાં શિયલ જ રાખ્યું, ત્રિભુવન કીર્તિ જેહની એ. ૧૫
 અનંગઅજિતા જગજનપૂજિતા, પુષ્પચૂલા ને પ્રભાવતી એ;
 વિશ્વવિખ્યાતા કામિતદાતા, સોળમી સતી પદ્માવતી એ. ૧૬

વીરે સાખી શાસે સાખી, ઉદયરત્ન લાખે મુદા ઝે, વહાણું
વાતા જે નર લણ્ણે, તે લહેણે સુખસ પદા ઝે. ૧૭

શ્રી મહાવીરજિત છંદ

એવો વીરને ચિત્તમા નિત્ય ધાગે, અરિ ક્રોધને મનથી દૂર વારો,
સ તોપવૃત્તિ ધરો ચિત્તમાહિ, રાગદ્વેષથી દૂર થાઓ ઉછાહિં ૧
પડ્યા મોહના પાશમા જેહ પ્રાણી, શુદ્ધ તત્ત્વની વાત તેણે ન જાણી;
મનુષ્ય જન્મ પામી વૃથા કાં ગમે છે ? જૈન માર્ગે છંડી
મૂલા કા જિમો છે ? ૨ અલોલી અમાની નિરાગી તને
છે, સલોલી મમાની સરાગી લને છે, હરિ હરાદિ અન્યથી
શુ રમો છે ? નદી ગંગ મૂકી ગલીમા પડે છે ૩ કેઈ દેવ
હાથે અમિ અક્રધારા, કેઈ દેવ ઘાલે ગળે કંઠમાલા; કેઈ દેવ
ઉત્સગે રાખે છે વામા, કેઈ દેવ સાથે રમે વૃંદ રામા ૪
કેઈ દેવ જપે લેઈ જપમાલા, કેઈ મામલક્ષી મહા વિકરાલા,
કેઈ યોગિણી ભોગિણી ભોગ રાગે, કેઈ રૂદ્રણી છાગનો હોમ
માગે ૫ ઈશ્વરા દેવ દેવીતણી આશ રાખે, તદા સુક્રિતા
સુખને કેમ આપે ? જદા લોભના ચોકનો પાર નાળ્યો, તદા
મધનો બિદુઓ મજ લાળ્યો ૬ જેહ દેવલા આપણી
આશ રાખે, તેહ પિંડને મત્તશું લેઅ આપે, દીન દીનની લીડ
તે કેમ લાગે ? કુટ્ટો ઢાલ હોયે કહેા કેમ વાળે ? ૭ અરે
મૃદ બ્રાતા ! બને મોક્ષદાતા, અલોલી પ્રભુને લને વિશ્વખ્યાતા,
રત્નચિતામણી સરિષો ઝોહ સાચો, કલંકી કાચના પિંડશું
મત રાચો ૮ મહાબુદ્ધિ જેહ પ્રાણી કહે છે, સ્ત્રિ ધર્મ
એકત્વ બૂલો લમે છે, કીહા સર્પવા ને કીહા મેરુ ધીર ? કીહા

કાયરા ને કીહાં શૂરવીરં. ૯ કીહાં સ્વર્ણથાલં કીહાં કુંભ-
ખંડં ? કીહાં કોદ્રવા ને કીહાં ખીરમંડં ? કીહાં ખીરસિંધુ
કીહાં ક્ષારનીરં ? કીહાં કામધેનુ કીહાં છાગખીરં ? ૧૦
કીહાં સત્યવાચા કીહાં કૂડવાણી ? કીહાં રંકનારી કીહાં રાય-
રાણી ? કીહાં નારકી કીહાં દેવલોગી ? કીહાં ઇંદ્રદેહી કીહાં
કુષ્ટરોગી ? ૧૧ કીહાં કર્મઘાતી કીહાં કર્મધારી ? નમો વીર
સ્વામી લજો અન્ય વારી; જિસી સેજમાં સ્વપ્નથી રાજ્ય પામી,
રાયે મંદબુદ્ધિ ધરી જેહ સ્વામી. ૧૨ અથિર સુખ સંસાર
માં મત્ર માયે, તે જનાં મૂઠમાં શ્રેષ્ઠશું ઇંદ્ર છાજે; તજો મોહ
માયા હરો દંભરોષી, સજો પુણ્ય પોષી લજો તે અરોષી.
૧૩ ગતિ ચાર સંસાર અપાર પામી, આવ્યા આશ ધારી
પ્રભુ પાંચ સ્વામી; તુંહી તુંહી તુંહી પ્રભુ છો નિરાગી, ભવ-
ફેરની શૃંખલા મોહ લાંગી. ૧૪ માનો વીરજી અર્જ છે એક
મોરી, લીજે દાસકું સેવના ચરણ તોરી; પુણ્યોદય હુઆ ગુરુ
આજ મેરા, વિવેકે લલા મેં પ્રભુ દર્શ તેરા. ૧૫

શ્રી નવકાર મંત્રનો છંદ

હુહા

વંછિત પૂરે વિવિધ પરે, શ્રી જિનશાસન સાર; નિશ્ચયે
શ્રી નવકાર નિત્ય, જપતાં જયજયકાર. ૧ અડસઠ અક્ષર
અધિક ફલ, નવપદ નવે નિધાન; વીતરાગ સ્વયં મુખ વદે,
પંચ પરમેષ્ઠી પ્રધાન. ૨ એક જ અક્ષર એક ચિત્ત,
સમર્થા સંપત્તિ થાય; સંચિત સાગર સાતનાં, પાતક દૂર પલાય.
૩ સકલ મંત્ર શિર મુકુટમણિ, સદ્ગુરુભાષિત સાર; સો

ભવિયા મન શુદ્ધશુ, નિત્ય જપીએ નવકાર ૪ છંદ
 નવકારધરી શ્રીપાલ નરેશ્વર, પામ્યો રાજ્ય પ્રસિદ્ધ, રમશ્યાન
 વિષે શિવનામક્રમરને, મોવનપુરિમો સિદ્ધ, નવ લાખ
 જપતા નરક નિવારે, પામે ભવનો પાર, મો ભવિયા ભકતે
 ચોખ્ખે ચિત્તે, નિત્ય જપીએ નવકાર ૫ બાધી વડશાખા
 શિદ્ધે ભેમી, કીધો કુઠ હુતાશ, તરુકરને મત્ર સમર્થો શ્રાવકે,
 ભિયો તે આકાશ, વિધિ રીતે જપતા અહિવિષ ટાલે, ઢાલે
 અમૃતધાર. મો ૬ બીજોરા કાગળ રાય મહાબલ,
 વ્યતરદુષ્ટ વિગેધ, જેણે નવકારે હત્યા ટાળી, પામ્યો યક્ષ
 પ્રતિબોધ, નવ લાખ જપતા યાચે જિનવર, ઇચ્છો છે અધિ
 કાર મો ૭ પત્નીપતિ ગિજ્યો મુનિવર પાસે, મહામત્ર
 શુદ્ધ, પરભવ તે રાજમિહ પૃથવિપતિ, પામ્યો પરિગલ ઋદ્ધ,
 એ મંત્રધરી અમરાપુર પહોતો, આરૂદ્ધ મુવિચાર મો ૮
 સંન્યાસી કાશી તપ સાધતો, પચાગ્નિ પરજલે, દીઠો
 શ્રી પામક્રમારે પત્તગ, અધબલતો તે ટાલે, મંભલાઓ શ્રી
 નવકાર સ્વયમુખ, ઇંદ્રભુવન અવતાર મો ૯ મન શુદ્ધ
 જપતા મયલાસુંદરી, પામી પ્રિયસયોગ, ઇત્તે ધ્યાનધરી ટલ્યો
 કુઠ ઉગરનો, રક્તપિત્તનો રોગ, નિશ્ચેશુ જપતા નવનિધિ
 યાચે, ધર્મતણે આધાર મો ૧૦ ઘટમાટી કૃષ્ણ ભુજ-
 ગમ ધાલ્યો, ઘરણી કરવા ધાત, પરમેષી પ્રભાવે હાર ફૂલનો,
 વસુધામાટી વિખ્યાત, હમલાવતીએ (હલાવતીએ) પિંગલ
 કીધો, પાપતણે પરિહાર મો ૧૧ ગયણાગણુ વતી
 રાખી ગૃહિણી, પાડી બાણપ્રદાર, પદ પંચ મુજુતા પાદુપતિ
 ઘર, તે યઈ કૃતા નાર, એ મંત્ર અમૂલ્ય મદિમા મદિર,

ભવદુઃખભંજણહાર. સોં ૧૨ કંબલ શંખલે કાદવ કાઢ્યો,
 શકટ પાંચશે' માન; દીધે નવકારે ગયા દેવલોકે, વિલસે અમર
 વિમાન; એ મંત્રથકી સંપત્તિ વસુધા તલે, વિલસે જૈન વિહાર.
 સોં ૧૩ આગે ચોવીસે હુધ અનંતી, હોશે વાર અનંત;
 નવકારતણી કોઈ આદિ ન જાણે, એમ લાખે અરિહંત; પૂરવ
 દિશિ ચારે આદિ પ્રપંચે, સમયો' સંપત્તિ સાર. સોં ૧૪
 પરમેષ્ઠી સુરપદ તે પણ પામે, જે કૃતકર્મ કઠોર; પુંડરગિરિ ઉપર
 પ્રત્યક્ષ પેખ્યો, મણિધર ને એક મોર; સદ્ગુરુ સન્મુખ વિધિયે
 સમરતાં, સદ્દલ જનમ સંસાર. સોં ૧૫ શૂલિકારોપણુ
 તરકર કીધો, લોહખુરો પરસિદ્ધ; તિહાં શેઠે નવકાર સુણાવ્યો,
 પામ્યો અમરની ઋદ્ધ; શેઠને ઘર આવી વિદ્ય નિવાર્યાં, સુરે
 કરી મનોહર. સોં ૧૬ પંચ પરમેષ્ઠી જ્ઞાનજ પંચહ, પંચ દાન
 ચારિત્ર; પંચ સજ્જાય મહાવ્રત પંચહ, પંચ સમિતિ સમકિત,
 પંચ પ્રમાદ વિષય તળે પંચહ, પાલો પંચાચાર સોં ૧૭

કેલશ-છંદપય.

નિત્ય જપીએ નવકાર, સાર સંપત્તિ સુખદાયક; સિદ્ધમંત્ર
 એ શાશ્વતો, એમ જપે શ્રી જગનાયક. શ્રી અરિહંત સુસિદ્ધ,
 શુદ્ધ આચાર્ય લણીજે; શ્રી ઉવજ્જાય સુસાધુ, પંચ પરમેષ્ઠી
 થુણીજે. નવકાર સાર સંસાર છે, કુરાલ લાલવાચક કહે; એક
 ચિત્તે આરાધતાં, વિવિધ ઋદ્ધિ વંછિત લહે. ૧૮

શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વજિન છંદ.

સેવો પાસ સંખેશ્વરા મન શુદ્ધે, નમો નાથ નિશ્ચે કરી,
 એક ખુદ્ધે; દેવી દેવલાં અન્યને શું નમો છો ? અહો ! ભવ્ય
 લોકો ભૂલા કાં ભમો છો ? ૧ ત્રિલોકના નાથને શું તળે છો,

પડ્યા પાસમા જૂતડા કા જાને છો, સુરધેનુ છડી અજા શું
 અજો છો ? મહાપથ મૃત્રી કુપધે જાને છો. ૨ તજે કાણુ ચિંતા-
 મણિ કાચ માટે, ગહે કાણુ રાસજાને હરિત આટે, સુરદ્રુમ
 ઉપાડી કાણુ આક વાવે, મહામૂઢ તે આકૃલા અંત પાવે ૩
 કીહા કાકરો ને કીહા મેરુશૃંગ, કીહા કેશગી ને કીહા તે કુરંગ;
 કીહા વિશ્વનાથ કીહા અન્ય દેવા, કંગે એક ચિત્તે પ્રભુ પાસ
 સેવા ૪ પૂજે દેવી પ્રભાવતી પ્રાણનાથ, મહુ જીવને જે કરે
 છે સનાથ, મહાતત્વ જાણી મહા જેહ ધ્યાવે, તેના દુખ દારિદ્ર
 દૂરે પળાવે ૫ પાખી માનુષ્યને વૃથા કા ગમો છો ? કુશીલે કરી
 દેહને કા દમો છો ? નહીં સુક્ષ્મવાસ વિના વીતરાગ, જાને
 જગવત તજો દ્રષ્ટિરાગ ૬ ઉદયરેત્ન જાણે સદા હેત આત્મી,
 દયા જાવ કીજે પ્રભુ દામ જાણી, આજ માહરે મોતીઠે મેહ
 વુઠ્યા, પ્રભુ પામ સંજેશ્વરે આપ તુઠ્યા ૭

પ્રાતઃસ્મરણુ

લઙ્ગિધવંત ગૌતમગણધાર, બુદ્ધિએ અધિકા અભયકુમાર;
 પ્રહ ઉઠીને દરી પ્રણામ, શિયળવતના હીજે નામ ૧ પહેલા
 નેમિ નિનેશ્વરાય, જાળખદાચારી લાગુ પાય, જીજ્ઞા જંબુધાર
 મહાજાગ, રમણી આદનો કીધો ત્યાગ ૨ ત્રીજા રથલિભદ્ર સાધુ
 સુજાણ, કામ્યા પ્રતિજોધી ગુણખાણ, ચોથા સુદર્શન શેઠ ગુણ-
 વંત, જેણે કીધો જાવનો અંત. ૩ પાચમા વિજયશેઠ નરનાર,
 શિયળ પાળી ઉતર્યા જાવપાઃ, એ પાચેને વિનતિ કરે, જાવસાચર તે
 ટેલા તરે ૪ મગલ જગવાન વીરો, મગલ ગૌતમપ્રભુ મગલ
 રથાતલ દ્રાઘા, જેનો ધર્મોસ્તુ મગલ ૫ સર્વારિષ્ટપ્રહાશાય, સર્વા-
 વિદ્યાર્થદાયિને, સર્વલઙ્ગિધનિધાનાય, ગૌતમસ્વામિને નમ ૬

નવકાર મંત્રનો મહિમા.

સમરો મંત્ર લલો નવકાર, એ છે ચૌદ પૂરવનો સાર; એના મહિમાનો નહિ પાર, એનો અર્થ અનંત ઉદાર. સમરો—૧ સુખમાં સમરો દુઃખમાં સમરો, સમરો દિવસ ને રાત, જીવતાં સમરો મરતાં સમરો, સમરો સૌ સંગાથ. સમરો—૨ જોગી સમરે જોગી સમરે, સમરે રાજા રંક, દેવો સમરે દાનવ સમરે, સમરે સૌ નિઃશંક. સમરો—૩ અડસઠ અક્ષર એના જાણો, અડસઠ તીરથ સાર; આઠ સંપદાથી પરમાણો, અડસિદ્ધિ દાતાર. સમરો—૪ નવપદ એનાં નવનિધિ આપે, લવોલવના દુઃખ કાપે, બીર વચનથી હૃદયે થાપે, પરમાત્મ પદ આપે. સમરો—૫

આવક કરણીનું પ્રભાતીયું.

આવક તું ઉઠે પ્રભાત, ચાર ધડી લે પાછલી રાત; મનમાં સમરે શ્રી નવકાર, જિમ પામે લવસાયપાર. ૧ કવણુ દેવ કવણુ ગુરુ ધર્મ, કવણુ હમારું છે કુલ કર્મ; કવણુ હમારો છે વ્યવસાય, એવું ચિંતવજે મનમાંય ૨ સામાયક લેજે મન શુદ્ધ, ધર્મની હેડે ધરજે બુદ્ધ; પડિ-છમણું કરે રચણીતાણું^૧, પાતક આલોષએ આપણું. ૩ કાયા શકતે કરે પચ્ચખખાણુ, સુધી પાલે જિનની આણુ; જાણુજે ગણુજે સ્તવન સજ્જાય, જિણુહુતિરે નિસ્તારો થાય. ૪ ધરજે નિત્ય ચઉદે નીમ, પાલે દયા જીવતાં સીમ; દેહેરે જઈ જુહારે દેવ, દ્રવ્ય લાવથી કરજે સેવ. ૫ પૂજા કરતા લાભ અપાર, પ્રભુજી મહોટા મુક્તિ દાતાર, જે ઉથાપે જિનવર દેવ, તેહને નવ દંડકની ટેવ. ૬ પોશાલે ગુરુવંદન જાય, સુણુજે વખાણુ સદા ચિત્ત લાય; નિર્દૂષણ સૂઝતો આહાર, સાધુને દેજે સુવિચાર. ૭ સ્વામીવચ્છલ કરજે ધણું, સગપણુ મોટું સામીતાણું; દુઃખીયા હીણા

દીનને દેખ, કરજે તાસ દયા સુવિરોધ ૮ ધર અનુસારે દેજે દાન, મહો-
 ટાસુ મ કરે અભિમાન, ગુરુમુખ લેજે આખડી^૧, ધર્મ^૨ ન મૂઢીશ એક
 ધડી ૯ વારુ શુદ્ધ કરે વ્યાપાર, ઝોછા અધિકારનો પરિહાર; મ કરજે
 દેની કૂડી^૩ શાખ, ફૂડા જનશુ કથન મ ભાખ ૧૦ અનતકાય કહી
 બત્રીશ, અભક્ષ્ય બાવીસે વિશ્વાવીશ, તે ભક્ષણ કહો કીજે કીમે^૪, કાચા
 કુણા^૫ ફળ મત જિમે ૧૧ રાત્રિભોજનના બહુ દોષ, જાણીને કરજે
 સતોષ, સાણ માણુ લોક ને ગણી, મધુ ધાવડી મત વેચો વલી ૧૨
 વલી મ કરાવે રગણુ પાસ, દૂષણુ ધણુ કલા છે તામ, પાણી ગળજે
 એ એ વાગ, અણગલ પીતા દોષ અપાર ૧૩ છવાણીના કરજે યતન,
 પાતક છડી કરજે પ્રુણ, છાણુ ઇંધણુ^૬ ચુલો જોય, વાવરજે જિમ પાપ
 ન હોય ૧૪ ધૃતના^૭ પરે વાવરજે નીર, અણગલનીર મ ધોઈશ ક્ષીર;
 બારે વ્રત સૂઝા પાલજે, અતિચાર સધળા ટાળજે ૧૫ કલા પન્નરે
 કર્મદાન, પાપતણી પરદરજે ખાણુ, માથે મ લેજે અનરથદડ^૮,
 મિથ્યા મેવ મ ભરજે પિડ ૧૬ સમકિત શુદ્ધ હૃદયે રાખજે, બોલ
 વિચારીને બાખજે, પાંચ તિથિ મ કરો આરભ, પાળો શિયળ તજે
 મન દલા ૧૭ તેલ તક ધૃત દૂધ ને દહીં, ઉધાડો મત મેલો સડી,
 હિતમ ઠામે ખરચો વિતલ^૯, પરઉપકાર કરો શુભચિત ૧૮ દિવસ
 અરિમ કરજે ચક્રવિહાર, ચારે આદારતણો પરિહાર, દિવસતણા
 આલોચે પાપ, જિમ ભાજે સધળા સતાપ ૧૯ સધ્યાયે આવરથક^{૧૦}
 સાચવે, જિનવર ચરણુ ભવભવે, ચારે ચરણુ કરી દદ હોય, સાગારી^{૧૧}
 અણસણુ લે સોય ૨૦ કરે મનોરથ મન એહવા, તીરથ શત્રુજયે જાવવા;
 સમેતચિખર આણુ ગિરનાગ, ભેટીશ દુ ધન્ય ધન્ય અનતાર ૨૧ આવકની
 કરણી છે એહ, એહથી થાએ ભવનો છેહ, આઠે કર્મ^{૧૨} પડે પાતલા, પાપતણા
 છૂટે આમળા ૨૨ વારુ લહીયે અમર^{૧૩} વિમાન, અનુક્રમે પામે ચિત્તપુર
 ઠામ, કહે જિન દર્ષ^{૧૪} ધણે મસનેહ, દરણી દુ ખ દરણી છે એહ ૨૩

૧ પ્રતિષ્ઠા ૨ જૂહી ૩ કુમળી ૪ લાકડા ૫ ઘીની પેટે ૬ વસ્ત્ર ૭
 નાહકતુ પાપ ૮ છાજ ૯ ધન ૧૦ પ્રતિક્રમણ ૧૧ છૂટછાટવાણુ ૧૨ રવચં.

ખાંડ ૧૩

શ્રી મહાવીરસ્વામીના પંચકલ્યાણક્રતું તથા સત્તાવીશ
ભવતું સ્તવન.

પંચકલ્યાણક્રતું સ્તવન.

(પ્રભુ ચિત્ત ધરીને અવધારો મુજ વાત—એ દેશી.)

સરસ્વતી ભગવતી દીઓ મતિ ચંગી, સરસ સુરંગી વાણ, તુજ
ચસાય મયિ ચિત્ત ધરીને, જિન ગુગ્ગુ રયણની ખાણ, ગિર્યા ગુણ
વીરજી, ગામ્મથું ત્રિભુવન રાય, જશ નામે ધર મંગળમાળા, તસ ધર
બહુ સુખ થાય. ગિર્યાં ૧ એ આંકણી. જંબુદ્વીપ ભરતક્ષેત્રમાંહે,
નથર માહણકુંડ ગ્રામ; ઋષભદત્ત વર વિપ્ર વસે તિહાં, દેવાનંદા તસ
પ્રિયા નામ. ગિર્યાં ૨ સુર વિમાન વર પુષ્પોત્તરથી, અવિ પ્રભુ લીએ
અવતાર; તવ તે માહણી રયણી મધ્યે, સુમત દેખે દશ ચાર. ગિર્યાં
૩ ધૂરે મયગલ મલપતો દેખે, ખીજે વૃષભ વિશાળ; ત્રીજે કેશરી ચોથે
લક્ષ્મી, પાંચમે કુસુમની માળ. ગિર્યાં ૪ ચંદ્ર, સુરજ, દેવજ, કળશ,
ચક્રસર, દેખે દેવવિમાન, રયણાયરે રયણાયર રાજે, ઔદમે અગ્નિ પ્રધાન.
ગિર્યાં ૫ આનંદભર જાગી સા સુંદરી, કંતને કહે પરભાત, સુણીય
વિપ્ર કહે તુમ સુત હોશે, ત્રિભુવનમાંહે વિખ્યાત. ગિર્યાં ૬ અતિ
અભિમાન કીયો મરીયય ભવે, ભવિ જુઓ કર્મવિચાર, તાત વિપ્રવર
તિહાં થયા કુંવર, વળી નીચ કૂજે અવતાર. ગિર્યાં ૭ ઇણે અવસર
સદાસન ડોલે, નાણે કરી હરી જોય, માહણી કૂજે જગગુરુ પેખી, નખી
કહે અધટ્ટું હોય. ગિર્યાં ૮ તતક્ષણ હરિજીગમેથી તેડાવી, મોકલીઓ
મેણે ઠામ, માહણી ગભાં અને ત્રિશલાનો, ઝિહું બદલી સુર જાય.

ગિર્યાં ૯ વળી નિશિખર એ દેવાનદા, દેખે એ સુપન અસાર, જાણે
એ સુપન ત્રિશલા કર ચઢિયા, જઈ કહે નિજ ભગ્તાર ગિર્યાં ૧૦
કત રહે વૃ દુ.ખ હર સુદરી, મુજ મન અચગિજ એહ, મર્યલમાંહે
કદપદ્મ દીડા, આજ સશય ટળ્યો તેહ ગિર્યાં ૧૧

ઢાળ ૨ છ

નયરી ક્ષત્રિયકુડ નરપતિ સિદ્ધારથ બલોએ, આજુ ન ખડે તસ તણી,
જગ જમ પરિમલોએ, તસ પટસણી ત્રિશલા સતિ, કૂખે જગપતિએ
૧ સુખસન્નએ દેની પોઢીયા, ચૌઃ સુપન લહેએ, જાગતી જિનયુષ્ઠ
સમરતિ, હરખતિ ગહમહેએ ૨ રાજહસ ગતિ ચાલતી, પિયુ કને આવ-
તીએ પ્રહ ઉગમતે સુરકે, વિનવે નિજ પતિએ ૩ વાત સુણી રાય
રજ્યા, પડિત તેડીયાએ, તેણે શુભ સુપન વિચારવા, પુરતક છોડીયાએ
બોલે મધુરી વાણુ કે, શુશનિધિસુત હોસે એ, સુખ સર્પાત ધરે વાધશે,
સકટ બાજશે એ ૪ પડિતને રાય તૂડીયા, લગ્ન દીપે ધણીએ, કહ
એહ વાણી સફળ હોજ્યો, અમને તુનતણીએ, નિમ્મપદ પડિત સચર્યા,
રાય મુખે ગહેએ, દેવી ઉદર ગર્ભ વાધતો, શુભ દોહવા લહેએ ૫ માત
ભકિત જિનપતિ કરે, મળે હાલે તહીએ, સાત માસ લોલી ગયા માય
ચિતા લહીએ, સૈયરને કહે સામળો, ફાણે મારો ગર્ભ હર્યો ૬ હુ
બોળી જાણુ નહીં, ફાકટ પ્રગટ કીઓએ ૭ મખી કહે અગ્રિહત
સમરતાં, દુ ખ દોહગ ટળેએ, તવ જિન જ્ઞાન યોજીએ, ગર્ભયા સળબળેએ,
માત પિતા પરિવારુ, દુ ખ નિવારીયુ એ, સયમ ન લેઉં માય તાપ
છતા, જિન નિગ્ધારિયુ એ ૭ અણુદીઠે મોહ એવડો કિમ વિધુઓ
ખમેએ, નવ માસ વાડા ઉચરે દિન સાડા સાતમેએ, ચૈત શુક્લ દિન તેગ્સે,
શ્રી જિનજી નમિયાએ, સિદ્ધારથ જૂપતિ બલા, યોગ્ય તવ કીયાએ ૮

વસ્તુ.

પુત્ર જનમ્યો પુત્ર જનમ્યો, જગત ચણગાર, સિદ્ધારથ નૃપ કૂળ-
તિતો, કુળ મડણુ કુળ તણો દીવો, શ્રી જિનધર્મ પસાઉલે, ત્રિશલાદેવી

સુત ચિરંજીવો. એમ આશિષ દીગે ભક્તી, આવી છપ્પન કુમારી,
સુતિકર્મ કરે તે સહી, સોહે જિસી હરિની નાર. સોહે ૧

ઢાળ ૩ જી.

(નમણીની દેશી)

ચળ્યું રે સિંહાસણુ ઇંદ્ર, ગાને નિરખતાએ, જાણી જનમ જિતેંદ્ર,
ઇંદ્ર તવ હરખતાએ. ૧ આસનથીરે ઉઠેવ, ભક્તિએ થુણેએ, વાગે સુધૌસા
ધંટ, મધળે રણઝણેએ. ૨ ઇંદ્ર ભુવનપતિ વીસ, વ્યંતર તણાએ, બત્રીસ
રવિ શશિ દોય, દસ હરિ કલ્પનાએ. ૩ ચોસઠ ઇંદ્ર આણુંદ, પ્રણમી
કહેએ, રત્નગર્ભા જિન માત, દુહા એસી નહીંએ. ૪ જન્મ મહોચ્છવ
દેવ, સવિહું આવિયાએ, માય દેઈ નિદ્રામંત્ર, સુત લેઈ મેરુ ગયાએ. ૫
કંચન મણિ ભૃંગાર, ગંધોદકે ભરીયાએ, કિમ સદેશે લઘુ વીર, હરિ
સંશય ધરીયાએ. ૬ વહેસે નીર પ્રવાહ, કેમ તે નામિયેએ, ન કરે
નમણુ સનાત્ર, જાણ્યું સ્વામીયેએ. ૭ ચરણ અંગુઠે મેરુ, ચાંપી નાચીઓ
એ, મુજ શિર પગ ભગવંત, એમ કહી રાચીયોએ. ૮ ઉલટયા સાયર
સાત, સરવે જળહળ્યાએ, પાતાળે નાગેંદ્ર, સધળા સળવળ્યાએ. ૯ ગિરિ-
વર ત્રુટે ટુંકે, ગડગડી પડ્યાએ, તીન ભુવનના લોક, કિંચિત્ લડથડ્યા
એ. ૧૦ અનંત બળ અરિહંત, સુરપતિએ કલુંકે, હું મૂરખ સહી મૂઠ,
એટલું નવિ લલુંએ. ૧૧ પ્રદક્ષિણા દેઈ ખામેવ, ઓચ્છવ કરીએ, નાચે
સુર ગાવે ગીત, પુન્ય પોતે ભરેએ. ૧૨ ઇણે સુખ સ્વર્ગની લીલ, તૃણ
સરખી ગણેએ, જિન મૂકી માયતે પાસ, પદ ગયા આપણેએ. ૧૩
માય જાગી જીએ પુત્ર, સુરવરે પૂજીઓએ, કુંડળ દોય દેવદૂબ્ય, અમીય
અંગુઠે દીઓએ. ૧૪ જનમ મહોચ્છવ કરે રાય, ઋદ્ધિયે વાધીઓએ,
સજ્જન સંતોષી નામ, વદ્ધમાન થાપીઓએ. ૧૫

ઢાળ ૪ થી.

(પ્રભુ વાઘેએ સુરતર સરિખો-એ દેશી.)

પ્રભુ કલ્પતરુ સમ વાઘે, ગુણમહિમા પાર ન લાઘે, રૂપે અદ્ભૂત

અનૂપમ અકળ, અગે લક્ષણ વિદ્યા સકળ ૧ મુખ ચદ્ર કમળ દલ
નયણ, સાસ સુરભિગધ મીઠા વયણ, હેમવરણે પ્રભુ તનુ શોભાવે, અતિ
નિમંળ પિણુ નવરાવે ૨ તપ તેજે સૂરજ સોહે, જોતા સુરનરનાં મન
મોહે, પ્રભુ ગમે રાજકુવરથુ વનમા, માત તાતને આનદ મનમાં. ૩
બળ અતૂલ વૃષભગતિ વીર, ઇંદ્રસભામા કલો બિન ધીર, એક સુર મૂઢ
વાત ન માને, આબ્યો પરખવા વન રમવાને ૪ અહિ યષ્ઠ વૃક્ષ આમલીયે
રાખ્યો, પ્રભુ હાથે ઝાલી દૂર નાખ્યો, વળી બાળક યષ્ઠ આવી રમીઓ,
હારી વીરને ખાંધે લપ્ત ગમીઓ ૫ માત તાત દુખ ધરી કહે મિત્ર, કાઈ
વદ્ધમાનને લઈ ગયો ચત્રુ, જોતા સુર વાઘ્યો ગગને મિથ્યાતિ, વીરે મુષ્ટીએ
હણ્યો પડ્યો ધરતિ ૬ પાય નમી નામ દીધો મહાવીર, જેવો ઇંદ્ર કલો
તેવો ધીર, સુર વળીઓ પ્રભુ આવ્યા રંગે, માત તાતને ઉલટ અગે. ૭

વસ્તુ

રાય ઓઝવ રાય ઓઝવ કરે મંતરગ, લેખનશાળાએ સુત કવે,
વીર જ્ઞાન રાગ ન જાણે, તવ સૌધર્મઈંદ્ર આવીયા, પૂછે ત્રય સ્વામી
વખાણે, બાકગણ જૈન તિહાં કીયો, આનઘો સુરરાય, વચન વદે પ્રભુ
ભારતી, પડ્યો નિરમય યામ

ઢાળ ૫ મી.

યોવનવય જખ આવીયાએ, રાય કન્યા જશોદા પરિણાવિયાએ, વિવાદ
મહોઝવ શુભ કીયોએ, સર્વે મુખ સસારના વિતસીયાએ ૧ અનુક્રમે હુષ્ક
એક ડુવરીએ, ત્રીસ વરસ બિનગજ લીલા કરીએ, માત પિતા સદ્ગતિ
ગયાએ, પછે વીર વેરાગે પૂરીયાએ ૨ મયણરાય સેન જીતીયોએ, વીરે
અધિર સસાર મન ચિતીયોએ; રાજ રમણી ઝાલિ પરિહરિયે, કહે
કુટુંબને લેશુ સયમસિરિએ ૩

ઢાળ ૬ ઠી

ગગ ગોડી

પિતરીઓ સુપાસ રે, સાધ ન દિવદન, કહે વચ્ચ એમ ન કીજીયેએ
૨૨

૧. આગે માત તાત વિઝોહ રે, તું વળી વ્રત લીયે, ચાંદે ખાર ન દીજીયેએ.
 ૨. નીર વિના જિમ મચ્છ રે, વીર વિના તિમ, ટળવળતું ઇમ સહુ કહેએ. ૩
 કૃપાવંત ભગવંત રે, નેહ વિના વળી, વરસ ખે ઝાઝેરાં રહ્યાએ. ૪ કાસુ
 લીએ અન્નપાન રે, પરધર નવિ જમે, ચિત્ત ચારિત્ર ભાવે રમેએ. ૫ ન
 કરે રાજની ચિંત રે, સુર લોકાંતિક, આતી કહે સંયમ સમેએ. ૬ ખૂઝ
 ખૂઝ ભગવંત રે, છોડી વિષયમુખ, એ સંસાર વધારણાએ. ૭

ઢાળ ૭ મી.

(આવે આવે ત્રણસનો પુત્ર—એ દેશી)

આલે આલે ત્રિશક્કાનો કુંચર, રાજ સિદ્ધારથનો નંદન, દાન
 સંવત્સરીએ, એક ઢોડી આઠ ત્રાખ દિન પ્રત્યે એ કનક, રચણ રૂપા મોતી તો,
 મુડી ભરી ભરીએ. આલે આલે ૧ ધણુ કણુ ગજ રથ ઘોડલા રે, ગામ
 નગર પૂર દેશ તો, મનવંછિત વળીએ, નિર્ધનને ધનવંત કીઆએ, તસ ધર
 ન ઓળખે નારી તો, સમ કરે વળીવળીએ. આલે આલે ૨ દુઃખ
 દારિદ્ર ટાળ્યા જગતણાંએ, મેષ પડે વરસીદાન તો, પૃથ્વી અન્નણુ કરીએ,
 ઠરીએ બહુ નરનારી ઓચ્છવ જીએએ, સુર નર કરે મંડાણુ તો, જિન દીક્ષા
 વરીએ. આલે આલે ૩ વિહારકરમ જગગુરુ કીઓએ, ફેડે આબ્યો
 માહણુ મિત્ર તો, નારીએ સંતાપિઓ, જિન યાચક હું વિસરયોએ,
 પ્રભુ ખંધથકી દેવદૂખ તો, પટ ખંડ કરી દિઓએ. આલે આલે ૪

ઢાળ ૮ મી.

(રાગ સામેરી.)

(છઠી ભાવના મન ધરો—એ દેશી.)

જસ ધર હોયે પ્રભુ પારણુ, સુર તિહાં કંચન વરસે અતિ ધણુ,
 આંગણુ દીપે તેજે તેહ તણુએ, દેવદુંદુભી વાજેએ, તેણે નાદે અંબર
 ગાજેએ, છાજે એ ત્રિભુવનમાંહે સોહામણુએ. ૧ (ત્રુટક) સોહામણુ
 પ્રભુ તપ તપે, બહુ દેશવિદેશે વિચરતા, ભવિજીવને હિપદેશ દેતા, સાતે
 ઇતિ શમાવતા, પટ માસ વન કાઠિરસગ રહી, જિન કઠીન કર્મ દહે

સહી, ગોવાળ ગૌ ભળાવી ગયા, વીગ મુખ બોલે નહીં. ૨ (પુર્વલી)
 ગોર સવિ દહ દિસે ગયા, તેણે આવી કહ્યું મુનિ કિહાં ગયા, ઝઘિરાયા
 ઉપર મૂરખ કોપીયાએ, ચરણ ઉપર રાધી ખીર, તેણે ઉપસર્ગે ન ચલ્યા
 ધીર, મદાવીર શ્રવણે ખીવા ઠોકીયા રે ૩ (ત્રુટક) ઠોકીયા ખીલા દુ ખે
 પીલ્યા કો ન લહે તેમ કરી ગયા, જિનરાજને મન યત્રુ મિત્ર સરખા,
 મેરુપરે ધ્યાને રહ્યા ઉનહી વરસે મેધ બારે વીજળી ઝણકે ધણી, બેઠે
 ચરણ ઉપર ડાબ ભગ્યો, ઇમ સહે ત્રિભુવન ધણી ૪ (પુર્વલી) એક
 દિન ખ્યાન પૂરુ કરી, પ્રભુ નયરિયે પહોતા ગાયરી, તિહાં વેદ શ્રવણે
 ખીલા ભણીયાએ, પારણુ કરી કાઠિસગે રહ્યા, તિહાં વેદે સચ બેલા
 કીયા, બાંધીયા વૃક્ષે દોમ ખીલા તાણીઆએ ૫ (ત્રુટક) તાણી કાઢ્યા
 દોમ ખીલા, વીર વેદના થામ ધણી, આકંદ કરતા ગિરિ થયો, ચત ખડ
 જુઓ ગતિ કમંતણી, આધે રે જીવડો કમં હસતા, રાવતાં છૂટે નહી, ધન્ય
 ધન્ય મુનિવર રહે સમચિત્ત, કમં એમ ત્રુટે સહી ૬

ઢાળ ૯ મી.

જુઓ જુઓ કરમે શુ કીધુ રે, અગ વર્ષ ઝપભે ન લીધુ રે, કમં
 વચ મ કરો કોઈ ખેદ રે, મહિનાય પામ્યા ઓવેદ રે ૧ કરમે ચક્રી બ્રહ્મદત્ત
 નડીયો રે, સુષુમ નરકમાહે પડીઓ રે, ભરત બાહુબળશુ ભજો રે, ચક્રી
 હાર્યો ગય જસ ચડીયો રે ૨ સનતકુમારે સદ્યા રોગ રે, નળદમયતી
 વિયોગ રે, વાસુદેવ જરાકુમાર માર્યો રે, બળદેવ મોહનીયે ધાર્યો રે ૩
 બાઈ સમ મસ્તકે વહીયો રે, પ્રતિબોધ સુરમુખે લહીઓ રે, શ્રેણિક નરકે
 એ પહોતો રે, વન ગયા દશગ્ય પુત્રો રે. ૪ સત્તવત હરિચંદ્ર ધીર રે, કુબ
 ઘેર શિર વહ્યું નીર રે, કુબેરદત્તાને કુયોગ રે, બદિન વળી માતાશુ ભોગ રે. ૫
 પરદથે ચદનખાળા રે, ચદિયો સુમદ્રાને આળ રે, મયણુરેહા મૃગાકલેખા રે,
 દુખ ભોગવીયા તે અનેકા રે ૬ કરમે ચંદ્ર કલકિયો રે, રાય રક કોઈ ન
 મૂકયો રે, ઇંદ્ર અદસ્યાશુ લુબ્ધયો રે, રેનાદે વીમાહુ કીધો રે ૭ ઇશ્વર
 નારીએ નચાઓ રે, બ્રહ્મા ખ્યાનથી ચુકાવ્યો રે, અષ્ટ અષ્ટ કરમ પ્રધાન રે,
 જીસા જીસા શ્રી વર્દમાન રે ૮

ઢાળ ૧૦ મી.

ધમ કમ્ હણ્યા સવિ ધીર પુરુષ મહાતીર બાર વર્ષ તપ્યો તપ,
 તે સધળો વિણ નિર શાલી વૃક્ષતળે રે, પ્રભુ પામ્યા કેવળજ્ઞાન, સમ-
 વસરણ રમે સુર દેશના દે જિન બાળુ. ૧ અપાપા નયરી, યત્ન કરે વિપ્ર
 જેહવી ખુઝરી દિખ્યા વીરને વંદે તેહ, "ગૌતમઋષિ આદે, ચારસે ચાર
 હજાર, સહસ્ત્ર ચૌદ મુનિવર, ગણધર જાણુ ઇગ્યાર. ૨ ચંદનખાળા
 મુખ સાધવી સહસ્ર છત્રીશ, દોઢ લાખ મહસ નેવ, શ્રાવક દે આશીષ,
 ત્રણ લાખ શ્રાવિકા અધકી સહસ, અઢાર સંધ ચતુર્વિધી રથાપિયો, ધન
 ધન જિન પરિવાર. ૩ પ્રભુ અશોકતરુ તળે, ત્રિગડે કરેઅ વખાણુ,
 સુણે બારે પર્ષદા, ચોજન વાણી પ્રમાણુ, ત્રણ છત્ર સોહે શિર, ચામર
 ઢાળે ઈંદ્ર, નાટક બદ્ધ બત્રીશ ચોત્રીસ અતિશય જિણુંદ. ૪ પુલ્કપમર
 ભરે સુર, વાજે દુંદુભી નાદ, નમે સકળ સુરાસુર, છાંડી સવિ પરમાદ,
 ચિહ્ન રૂપે સોહે, ધર્મ પ્રકાશે ચાર, ચોવીસમો જિનવર, આપે ભવનો
 પાર. ૫ પ્રભુ વરસ બહોંતેર, પાળી નિમંજ આય, ત્રિભુવન ઉપગારી,
 તરણુતારણુ જિનરાય, કાર્તિક માસ દિન, દિવાળી નિરવાણુ, પ્રભુ મુગતે
 પહોંત્યા, પામે નિલ કન્યાણુ. ૬

કળશ.

ધમ વીર જિનવર સયલ સુખકર, નામે નવનિધિ સંપન્ને, ધર ઋદ્ધિ
 વૃદ્ધિ સુસિદ્ધિ પામે, એકમના જે નર ભજે. તપગચ્છ ઠાકુર ગુણુ
 વૈરાગર, હીરવિજયસૂરીશ્વરો, હંસરાજ વંદે મન આનંદે, કહે ધન્ય
 મુજ એ ગુણો. ૧

સત્તાવીશ ભવનું સ્તવન.

શ્રી શુભવિજય સુગુરુ નમી, નમી પદ્માવતી માય; ભવ સત્તાવીશ
 વરણુવું, સુણતાં સમકિત થાય. ૧ સમકિત પામે ભવને, ભવ ગણુતીએ

ગણાય, જો વળી સસારે ભમે, તો પણ મુગતે જાય ૨ વીર જિનેશ્વર
સાહીબો, ભમીયો કાળ અનત; પણ સમક્ષિત પામ્યા પછી, અંતે થયા
અરિદ્ધ ત ઠ

ઢાળ '૧' લી.

(કપુર હોય અતિ ઉજ્જો રે-એ દેશી)

પહેલે ભવે એક ગામનો રે, રાય નામે નયસાર, કાજ લેવા અટવી
ગયો રે, બોજન વેળા યાય રે, પ્રાણી ધરીયે સમક્ષિત રમ, જિમ પામીયે
સુખ અભગ રે પ્રાણીં ૧ (એ' આકણી) મન ચિતે મહિમા-
નીલો રે, આવે તપસી કામ, દાન દેઈ બોજન કરુ રે, તો વહિત ફળ
હોય રે. પ્રાણીં ૨ મારગ દેખી મુનિનરો રે, વંદે દેઈ ઉપયોગ, પૂછે કેમ
બટકો ઇલા રે, મુનિ કહે સાચ વિભેગ રે પ્રાણીં ૩ હપંભરે તેડી
ગયો રે, પડિલાબ્યા મુનિરાજ, બોજન કરો કહે આલીયે રે, સાચ ભેળા
કરુ આજ રે પ્રાણીં ૪ પગવટીએ ભેળા કર્યા રે, કહે મુનિ દ્રવ્ય એ
માર્ગ, સસારે ભૂતા ભમો રે, ભાવ માર્ગ અપમર્ગ રે પ્રાણીં ૫ દેવ
ગુરુ ઓળખાવીયા રે, દીધો વિધિ નવકાર, પશ્ચિમ મહાવિદેહમા રે, પામ્યા
સમક્ષિત સાર રે પ્રાણીં ૬ શુભ ધ્યાને મરો મુર હુઓ રે, પહેલા
સ્વર્ગ મઝાર, પદ્યોપમ આપુ અવી રે, ભરત ધરે અવતાર રે પ્રાણીં ૭
નામે મરીચી યોવને રે, સંવમ લીએ પ્રજુ પાસ, દુષ્કર અરણ્ય લહી થયો
રે, ત્રિદડીક શુભ વાસ રે. પ્રાણીં ૮

ઢાળ ૨ જી.

(વિવાહવાની દેશી)

નવો વેસ રચે તેણી વેળા, વિચરે આદેશ્વર ભેળા; જળ થોડે રનાન
વિરોધે, પગે પાવડી લગવે વેરો ૧ ધરે ત્રિદડ લાકડી મહોટી, શિર
મુડળ ને ધરે ચોટી, વળી જત વિલેપન અજે, શુભથી મત ધગતો રંગે
૨ સોનાની જતોઈ રાખે, સદુને મુનિ મારગ બાખે, સમોસગ્ગે પૂછે

નરેશ, ક્રાંધ આગે હોશે જિનેશ. ૩ જિન જંપે ભરતને તામ, તુજ પુત્ર
મરીચી નામ; વીર નામે થશે જિન છેલા, આ ભરતે વાસુદેવ પહેલા.
૪ ચક્રવર્તી વિદેહે થાશે, સુણી આબ્યા ભરત ઉલાસે; મરિચીને પ્રદક્ષિણા
દેતા, નમી વંદીને એમ કહેતા. ૫ તમે પુન્યાધર્મંત ગવાશે, હરિ ચક્રી
ચરમ જિન થાશે; નવિ વંદુ ત્રિદંડીક વેશ, નમું ભક્તિયે વીર જિનેશ.
૬ એમ સ્તવના કરી ઘેર જાવે, મરિચી મન દર્ષ ન માવે; મહારે ત્રણ
પદવીની છાપ, દાદા જિન ચક્રી આપ. ૭ અમે વાસુદેવ ધુર ચઈશું, કુળ
ઉત્તમ મહારું કહીશું; નાચે કુળમદશું ભરાણો, નીચ ગોત્ર તિહાં
ખંધાણો. ૮ એક દિન તનુ રોગે વ્યાપે, કાઈ સાધુ પાણી ન આપે;
ત્યારે વંછે ચેલો એક, તવ મળાયો કપિલ અવિવેક. ૯ દેશના સુણી
દીક્ષા વાસે, કહે મરિચી લીયો મુનિ પાસે; રાજપુત્ર કહે તુમ પાસે, લેશું
અમે દીક્ષા ઉલાસે. ૧૦ તુમ દરશને ધરમનો વેમ, સુણી ચિંતે મરિચી
એમ; મુજ યોગ્ય મળ્યો એ ચેલો, મૂળ કડવે કડવો વેલો. ૧૧ મરિચી
કહે ઉભયમાં, લીએ દીક્ષા યોવન વયમાં; એણે વચને વધ્યો સંસાર, એ
ત્રીજે કહ્યો અવતાર. ૧૨ લાખ ચોરાશી પૂરવ આય, પાળી પાંચમે
સ્વર્ગ સંધાય; દસ સાગર જીવિત લાંહી, શુભવીર સદા સુખમાંહી. ૧૩

ઠાળ ૩ જી.

(ચોપાઈની દેશી.)

પાંચમે ભવ કાલાગ સન્નિવેશ, કૌશિક નામે બ્રાહ્મણ વેશ; એંશી
લાખ પૂરવ અનુસારી, ત્રિદંડીયાને વેશે મરી. ૧ કાળ બહુ ભમિયો
સંસાર, શુણાપુરી છઠો અવતાર; બહોંતેર લાખ પૂરવને આય, વિપ્ર
ત્રિદંડીક વેશ ધરાય; સૌધમં મધ્ય સ્થિતિયે થયો, આઠમે ચૈત્ય સન્નિ-
વેશે ગયો; અગ્નિદ્યોત દ્વિજ ત્રિદંડીયો, પૂર્વ આયુ લાખ સાઠે મૂચો. ૩
મધ્ય સ્થિતિએ સુર સ્વર્ગ વિમાન, દશમે મંદિરપુર દ્વિજ ઠાણ; લાખ
છપ્પત્ર પૂરવાપુરી, અગ્નિભૂતિ ત્રિદંડિક મરી. ૪ ત્રીજે સ્વર્ગે મધ્યાયુ ધરી,
પારમે ભવે શ્વેતાંબીપૂરી; પુરવ લાખ ચુમાળીશ આય. ભારદ્વાજ ત્રિદંડિક

યાય ૫ તેરમે ચોથે સ્વર્ગે રમી, કાળ ધણો સસારે ભમી; ચૌદમે ભવ રાજગૃહી જાપ, ચોત્રીસ લાખ પૂરવને આય ૬ યાવર વિપ્ર ત્રીદડી થયો, પાંચમે સ્વર્ગે મરીને ગયો, સોલમે ભવ ક્રોડ વરસ સમાય, રાજ-કુમાર વિશ્વભૂતિ યાપ ૭ મભૂતિમુનિ પાસે અણુગાર, દુહર તપ કરી વરસ દળગ, માસખમણ પાસે ઘેરી દયા, મથુગર્ભા ગોચરીએ ગયા ૮ ગાય હરયા મુનિ પંચા ધર્યા, વૈશાખનદી પિતરીયા દર્યા, ગોટ્ટાગે મુનિ ગવે કરી, ગમન ઉછાળી ધરતી ધરી. ૯ તપ ગર્વથી હોજે બળ ધણી, કરી નીચાણુ મુનિ અણુસણી, સત્તરમે મદાશુકે સુરા, શ્રી શુભ-વીર સત્તર સાગરા ૧૦

ઢાળ ૪ થી

(નદી ચમુનાકે તીર જોડે દોષ ૫ ખીયા-એ દેશી)

અદારમે ભવે માત, સુપન સુચિત સતી, પોતનપુરીયે પ્રજાપતિ, રાણી મૃગાવતી, તસ સુર નામે ત્રિપૃષ્ઠ, વાસુદેવ નૃપના, પાપ ધણા કરી, સા-તમી નરકે ઉપના ૧ વીથમે ભવ થઈ સિદ્ધ, ચોથી નગકે ગયા, તિહાથી ચઢી સસારે, ભવ બહુળા થયા, બાવીસમે નરભવ લહી, પુરવ-દશા વમીયા, ત્રેવીસમે રાજ્યધાની, મૂકાએ સચરીયા ૨ રાપ ધન્ય જય ધારણી, રાણીએ જનમિયા, લાખ ચોગસી પુરવ આયુ જીવિયા, પ્રિય-મિત્ર નામે ચક્રવર્તી દીક્ષા લહી; ક્રોડી વરસ ચારિત્રદશા પાળી સહી. ૩ મદાશુકે થઈ દેવ, ઈંચે ભરતે ચવિ, જિતરાત્રુ નગરીયે, જિતરાત્રુ રાજની ભદ્રા માપ લખ પયવીશ, વરસ રિયતિ ધરી, નદન નામે પુત્રે, દીક્ષા આચરી. ૪ અગીવાગ લાખ ને એશી, દળગર છસે વળી ઉપર પીસ્તા-લીથ, અધિક પણ દિન ઝળી, વીશરયાનક માસખમણે માસખમણે, જાવ-જીવ સાધતા, તીર્થ કર નામકર્મ, તિહાં નિદાયતા ૫ લાખ વરમ દીક્ષા પર્યાય તે પાળના, જગ્ગીસમે ભવ પ્રાણુતદ્દયે દેવતા, સાગર વીચનુ જીવિત સુખમર ભોગવે, શુભવીર જિનેશ્વર ભવ સુણમે દવે ૬

ઢાળ પ મી.

(ગજરા મારજી ચાલ્યા ચાકરી રે.—એ દેશી)

નયર માહણકુંડમાં વસે રે, મહાઝઝઝિ ઝપલદત્ત નામ દેવાનંદ દ્વિજ
આવિકા રે, પેટ લીધો પ્રભુ વિસરામ રે, પેટ લીધો પ્રભુ વિસરામ. ૧
ખ્યાશી દિવસને અંતરે રે, સુર હરિણીગમેષી આય; સિદ્ધારથ રાજા ધરેરે,
ત્રિશલા કૂખે છટકાય રે. ત્રિશલા ૦ ૨ નવ માસાંત રે, જનમિયા રે, દેવ
દેવીયે ઓઝવ કીધ; પરણી યશોદા ચૌવને રે, નામે મહાવીર પ્રસિદ્ધ રે.
નમે ૦ ૩ સંસાર લીલા ભોગવી રે, ત્રીશ વર્ષે દીક્ષા લીધ; બાર વરસે
હુઆ કેવળી રે, શિવવહુનું તિલક શીર દીધરે. શિવ ૦ ૪ સંધ ચતુર્વિંધ
ચાપીયો રે, દેવાનંદ ઝપલદત્ત પ્યાર; સંયમ દેઠ શિવ મોકલ્યા રે, ભગ-
વતીસૂત્રે અધિકાર રે. ભગવતિ ૦ ૫ ઓત્રીશ અતિશય શોભતા રે, સાથે
ચઉદ સહસ અણુગાર; છત્રીશ સહસ તે સાધવી રે, બીજો દેવ દેવી પરિ-
વાર રે. બીજો ૦ ૬ ત્રીશ વરસ પ્રભુ કેવળી રે, ગામ નગર તે પાવન કીધ;
બહોંતેર વરસનું આઉખું રે, દીવાળીયે શિવપદ લીધરે. દીવાળી ૦ ૭
અગુરલધુ અવગાહને રે, કીયો સાદી અનંત નિવાસ; મોહરાય મદ્ધ
મુળથું રે, તન મન સુખનો હોય નાશ રે. તન ૦ ૮ તુમ સુખ એક
પ્રદેશનું રે, નવિ ભાવે લોકાકાશ; તો અમને સુખીઆ કરો રે, અમે
ધરીયે તુમારી આશ રે. અમે ૦ ૯ અખય ખજનો નાથનો રે, મેં
દીઠો ગુરુ-ઉપદેશ; લાલચ લાગી સાહેબા રે, નવિ ભણ્યે કુમતિનો લેશ
રે. નવિ ૦ ૧૦ મહોટાનો જે આશરો રે, તેથી પામીયે લીલ વિલાસ;
દ્રવ્ય ભાવ શત્રુ હણી રે, શુભવીર સદા સુખવાસ રે. શુભ ૦ ૧૧

કળાશ

ઓગણીશ એકે, વરસ છેકે, પૂર્ણિમા શ્રવણ વરો; મેં શુણ્યો લાયક,
વિશ્વનાયક, વર્ધમાન જિનેશ્વરો; સવેગ રંગ તરંગ ઝીલે, જસવિજય
સમતા ધરો, શુભવિજય પંડિત ચરણ સેવક, વીરવિજયો જયકરો. ૧૨

શ્રી વીરભગવાનનું હાલરહું (પારણું)

માતા ત્રિશલા મુલાવે પુત્ર પારણે, ગાવે હાલો હાલો હાલરવાના ગીન,
 સોના રૂપા ને વળી રત્ને જડિયુ પારણુ, રેશમ દોરી ધૂધરી વાગે ક્રુમ
 ક્રુમ રીત, હાલો હાલો હાલો હાલો મારા નંદને ૧ જિનજી પાસ
 પ્રભુથી વરસ અઢીમે અતરે, હોશે ચોવીશમા તીર્થ કઠ જિન પરિણામ,
 કેશીસ્વામી મુખથી એવી વાણી સાભળી, સાચી સાચી હુધ તે મારે
 અમૃતવાણુ હાં ૨ ચૌદ સ્વપ્ને હોવે ચક્રો કે જિનરાજ, વીત્યા ખારે
 ચક્રો, નહિ હવે ચક્રીરાજ, જિનજી પ્રભુના શ્રી કેશી ગણધાર, તેહને
 વચને જાળ્યા ચોવીશમા જિનરાજ, મારી કૂખે આબ્યા ત્રણ જુવન
 શિરતાજ, મારી કૂખે આબ્યા સઘ તીરથની લાજ, દુ તો પુણ્ય પનોતી
 ધંદાણી થઈ આજ હાં ૩ મુજને દોહલો હુપજયો બેસાં ગજ અંબા-
 ડીએ, સિદ્ધામન પર બેસુ ચામર છત્ર ધરાય, એ સહુ લક્ષણ મુજને
 નદન તારા તેજના, તે દિન સભારુ ને આનંદ અમ ન માય હાં ૪
 કરતલ પગતલ લક્ષણ એક હજાર ને આઠ છે, તેહથી નિશ્ચય જાણ્યા
 જિનવર શ્રી જગદીશ, નદન જમણી જધે લછન સિદ્ધ મિરાજતો, મે
 તો પહેલે સુપને દીગે વીસવાનીસ હાં ૫ નદન નવલા બધવ નદી-
 વધનના તમે, નદન ભોળાપ્રજોના દીપર છેા સુકુમાળ, હસશે ભોળ-
 ધ્રજો કહી દીપર મારા લાડકા, હસશે રમશે ને વળી ચૂટી ખણશે ગાલ,
 હસશે રમશે ને વળી હુસા દેગે ગાલ. હાં ૬ નદન નવલા ચેડા
 રાણાના ભાણેજ છેા, નદન નવલા પાંચસે મામીના ભાણેજ છેા, નદન
 મામલીયાના ભાણેજ સુકુમાર, હસશે હાથ ઉછાળી કહીને ન્દાના ભાણેજ,
 આખો આછને વળી ટપકુ કરશે ગાલ હાં ૭ નદન મામા મામી
 લાવશે ટોપી આગલા, રત્ને જડિયા ઝાતર મોતી કમળી ફાર, નીલા
 પીવા ને વળી ગતા સવેં જાતિના, પહેરાવશે મામી માગ નદ દિશોર
 હાં ૮ નદન મામા મામી સુખતડી સહુ લાવશે, નદન ગજવે ભરશે લાકુ
 મોતીચૂર, નદન મુખડા જોઈને લેશે મામી ભામણા, નદન મામી કહેશે
 છવે સુખ કરપૂ હાં ૯ નદન નવલી ચેડા મામાની સાને સની,

મારી ભત્રીજી ને જોન તમારો નંદ; તે પછી શુંજે ભરવા લાખણસાથ
લાવશે, તુમને જોઈ જોઈ હોશે અધિકૃત પરમાનંદ હાં ૧૦ રમવા
કાજે લાવશે લાખ ટકાનો ધુધરો, વળી સુડા મેના પોપટ ને ગજરાજ;
સારસ હંસ કોમલ તીતર ને વળી મોરજી, મામી લાવશે રમવા નંદ
તમારે કાજ હાં ૧૧ છપ્પન કુમરી અમરી જલ કળશે નવરાવીયા,
નંદન તમને અમને ફલી ધરતી માહી; ફૂલતી વૃષ્ટિ કાધી યોજન એકને
માંડલે, બહુ ચિરંજીવો આશિષ દીધી તુમને લાંહી. હાં ૧૨ તમને
મેરુગિરિ પર સુરપતિએ નવરાવીયા, નીરખી નીરખી હરખી સુકૃત લાલ
કમાય; મુખડા ઉપર વાઝ કોટિ કોટિ ચંદ્રમા, વળી તન પર વાઝ ગ્રહ-
ગણનો સમુદાય. હાં ૧૩ નંદન નવલા લણુવા નિશાળે પણ મૂકશું,
ગજ પર અંખાડી બેસાડી મોહટે સાજ; પસલી ભરશું શ્રીફળ ફેફળ
નાગરવેલશું, સુબલડી લેશું નિશાળીયાને કાજ. હાં ૧૪ નંદન નવલા
મોટા થાશે પરણાવશું, વહુવર સરખી જોડી લાવશું રાજકુમાર, સરખા
વેવાઈ વેવાણુને પધરાવશું, વર વહુ પોંખી લેશું જોઈ જોઈને દેદાર.
હાં ૧૫ પીઅર સાસરા માહરા, બેહુ પખ નંદન ઉજળા, મારી ફૂબે
આબ્યા તાત પનોતા નંદ; માહરે આંગણે વુઠા અમૃત દૂધે મેહલા,
માહરે આંગણે ફલીયા સુરતરુ સુખના કંદ. હાં ૧૬ ધણી પેરે ગાયું
માતા ત્રિશલાસુનનું પારણું, જે કાઈ ગાશે લેશે પુત્રતણા સામ્રાજ;
ખીલીમોરા નગરે વર્ણુવ્યું વીરનું હાલરું, જય જય મંગલ હોજો.
દીપવિજય કવિરાજ. હાં ૧૭

૧ પ્રભુજીને પોંખવાનાં પુખણાં

ઉઠ ઉઠ તું વેવણુ ઉઠ તજી, વર આબ્યો તોરણુ સાજ સજી,
સવાલાખ નગારાંની ધુસ પડી, પુંખવાની જાય છે એહ ઘડી. ૧
કોઈ જાણુ કરો પિછાણુ કરો, તુમે પગલું આવી બહાર ધરો,
અમને ઊભાં ધણી વાર થઈ, વેવણુને ખખર કરો કોઈ જઈ. ૨

વેવણ લેજે તુ લાવો ધણો, તારે જારણે અવસર વિવાદતણો,
 તુ પેહી છે ધરને ખૂણે, કંચન મણી માણેક યાજી લહે ૩
 આ અવસર તુ કેમ થઈ ધાંધી ? તુજ આગળ ત્રિશુવનપતિ ક્યાથી ?
 દેવને દયાન દુનંદ જોડનું, સેજે મળવું યાવ છે તેડનું. ૪
 સદુ ઇંદ કરે તેડની મેવા, એનું દયાન જેમ મીઠા મેવા,
 ઉંઠ ઉંઠ તું વહેલી આવ વહેલી, આ કામમાં દમણા જમને બેળી ૫
 ઇંદનો બગાર ધણો જ ભર્યો, મણી કંચન કરીને જોડવો ઠર્યો,
 વધી જોષએ તે માગી લેજે, નોરણે જોષએ તે સદુને દેજે ૬
 વેવાઈથી હામ રખે ખોતી, આકુઅવણુ તુ શુ કરે જોતી ?
 ઇંદાણીએ બીડ કરી તારી, તેણે વાત બની આવી ભારી ૭
 તે તો જણતાં દીકરી દીધી હતી, શોભા રહેશે રે ઇંદાણી વતી,
 તારે મદિર આગ્યો ત્રિજગધણી, ઉંઠ ઉંઠ તુ વહેલી થઈ છે ધણી ૮
 તવ સાજગી કહે મારી સાસુ, એમ ખોટી થાએ છે શું કાસુ,
 વિવેકના કારણ છે વહેલા, પાગકે ઘેર દીસે છે પહેલા ૯
 એમ મોટો બોલ ન બોલો બદુ, પડે કારજ જણો ત્યારે મદુ,
 ધર ધરની વાતો છે સહેલી, માથે પડી વહેલી રોડલી ૧૦
 શીતણી વિધિ મે વરણી, દેવે આવે પરસન જીતની ધરણી,
 ઇંદાણી સમ રણગાર ધરી, મણી મુક્તાશ્વનો યાજી ભરી ૧૧
 મજરાજની પેરે ચાલ ચાલતી, શ્રીજી સદુને અલાવતી,
 ઇંદાણીએ મગજ આવતી, એમ સુગ સુમણુ પમાવતી. ૧૨

હાળ ૨ છ

૭૨ ઇંદાણી પૂડે વેવાઈને ર, ૭૨ થી કરી કંણી છમે તેડ,
 પ્રભુને કેમ પુખીએ ર, ૭૨ે પડેલુ તે મુસર આઠ ર,

જીરે જીસરું ગાડયે હોય, જીસરે કેમ પુખીએ રે,
જીરે જીસરે ધાન ધણું નીપજે રે, જીરે મંગળ રૂપી તે હોય,
જીસરે પ્રભુ પુખીએ રે. ૧૩

જીરે ખીણું તે મુસળું આદરું રે, જીરે મુસળું ઉખળે હોય,
મુસળે કેમ પુખીએ રે, જીરે મુસળે તંદુલ નીપજે રે,
જીરે મંગળ રૂપી તે હોય, મુસળે પ્રભુ પુખીએ રે. ૧૪

જીરે ત્રીજે તે રવૈયો આદરો રે, જીરે રવૈયેથી ધૃત ધણું નીપજે રે,
જીરે મંગળ રૂપી તે હોય, રવૈયે પ્રભુ પુખીએ રે. ૧૫

જીરે ચોથો ત્રાક તે આદર્યો રે, જીરે ત્રાક તે રેંટીએ હોય,
ત્રાકે કેમ પુખીએ રે, જીરે ત્રાકથી સુતર નીપજે રે,
જીરે મંગળરૂપી તે હોય, ત્રાકે પ્રભુ પુખીએ રે. ૧૬

જીરે પાંચમો સરાઇઓ આદર્યો રે, જીરે સરાઇઓ તે હુંડીને હોય,
સરાઇઓ કેમ પુખીએ રે, જીરે સરાઇઆથી વસ્તુ સર્વે નીપજે રે,
જીરે મંગળ રૂપી તે હોય, સરાઇએ પ્રભુ પુખીએ રે. ૧૭

જીરે ઇંડી પિંડી શિવજીને હોય, ઇંડીએ કેમ પુખીએ રે,
જીરે ઇંડી પિંડી ક્ષેત્રની રક્ષા કરે રે, જીરે મંગળરૂપી તે હોય,
ઇંડી પિંડીથી પ્રભુ પુખીયારે. ૧૮

જીરે પાંચ એ મંગળ પરવરાંએ, જીરે આદરે એ સઘળા લોક,
પ્રભુને અમે પુખીયારે, જીરે તેહ કારણ અમે સર્વી કર્યો રે,
જીરે શું જાણે દેવતા લોક, પ્રભુને અમે પુખીયા રે. ૧૯

જીરે સાંભળી ઈંદ્રિ નૃપ હરખીયારે, જીરે હરખ્યો તે સકલ પરિવાર,
પ્રભુને અમે પુખીયા રે, જીરે ભૂષણ તંબોળ છાંટણું રે,
જીરે વહુને ભૂષણ દીએ સાર, પ્રભુને અમે પુખીયા રે. ૨૦

જીરે ઘાટડી કંઠે આરોપીને રે, જીરે ખામીયા પ્રભુને ઉત્સાહ,
પ્રભુને અમે પુખીયા રે, જીરે માત્રિકા ગોત્રિકા થાપીએ રે,
જીરે લાવીયા રંગસર તેહ, પ્રભુને અમે પુખીયા રે. ૨૧

૨ પુ ખણા.

- ૧ જીરે ઇંદ્ર પૂઝે રે વેવાણને રે, જીરે શી કરી કુણી તમે ઝેલ,
વગને કેમ પોખીઆએ ?
- જીરે અમે તેલમા મમજ્યા નહીએ, કારણ દાખવેા તેલ,
વરને કેમ પોખીઆએ ? ૧
- પેતુ તે ધોમરુ આદ્યું એ, ધોસરુ ગાડવે હોય,
વરને કેમ પોખીઆએ ?
- સસાર ધોસર નાખીયુ એ, સસારથી પાર પામે સોય,
ધોસરે એમ પોખીઆએ. ૨
- જીરે ઇંદ્ર પૂઝે રે વેવાણને રે, મુસળ ખાડણીયે હોય,
વગને કેમ પોખીઆએ ?
- મુસળે તદુલ કાઢીએએ, સમારથી ગુચ કાઢેા જોય,
વરને એમ પોખીઆએ ૩
- જીરે ઇંદ્ર પૂઝે રે વેવાણને રે, રવિયો ગોળાએ હોય,
વરને કેમ પોખીઆએ ?
- રવધ્યાએ માખણ નિપજે એ, મસારથી ગાન રસ જોય,
રવધએ એમ પોખીઆએ. ૪
- જીરે ઇંદ્ર પૂઝે રે વેવાણને રે, ત્રાક તે રેટીએ હોય,
ત્રાકે કેમ પોખીઆએ ?
- ત્રાકે સુતર નિપજે એ, સસારથી અર્થ કાઢેા સોય,
ત્રાકે એમ પોખીઆએ. ૫
- જીરે ઇંદ્ર પૂઝે રે વેવાણને રે, સળીયો તો કુડાને હોય,
સળીયે કેમ પોખીઆએ ?
- સળીયાથી વસ્તુ સકુ ઉપજે એ, મગજ ધર્મથી જોમ,
સળીએ એમ પોખીઆએ ૬

- જીરે પાંચ મંગળ એમ પરવડાએ, જીરે આદરે સધળા લોક;
વરને એમ પોંખીઆએ,
- જીરે તેહ કારણ ધહાં ક્યું રે, શું જાણે દેવતા લોક,
વરને એમ પોંખીઆએ. ૭
- જીરે ઈંદ્ર પૂછેરે વેવાણુને રે, ઇંડી પિંડી શિવજીને હોય,
તેણે કેમ પોંખીઆએ ?
- ઇંડી રક્ષાની રક્ષા કરે એ, મંગળરૂપી તે જોય,
ઇંડીએ એમ પોંખીઆએ;
- સંસારમાંહે ચારે ગતિ ફરીએ, લીધેા માનવ ભવ જેમ,
પિંડીએ એમ પોંખીઆએ. ૮
- જીરે સાંભળી ઈંદ્રરાય હરખીયા એ, હરખીયો સહુ પરિવાર,
ઓઞ્છવ આજ અતિ ધણોએ, જીરે સાળાએ પાણી છાંટામણીએ,
મન માન્યું લીધું તેણીવાર. ઓઞ્છવ ૦ ૯
- ઘાટડી કઠે આરોપીને એ, ખેંચીયા વરને તે વાર, ઓઞ્છવ ૦ (૪)
- રાય તંબોળ છાંટણુ સમે એ, વહુને ધરેણું દીએ સાર. ઓઞ્છવ ૦ ૧૦
- સાસુએ નાક તે તાણીયું એ, સાસુને હરખ અપાર, ઓઞ્છવ ૦
- સરાવસંપુટ પાયે ચાંપીયું એ, સહુ જન હરખ્યા તે વાર. ઓઞ્છવ ૦ ૧૧
- માંડવામાંહે પ્રભુ આવીયા એ, કન્યા લાવ્યા તેણીવાર, ઓઞ્છવ ૦
- જીરે માતૃકાગોત્ર જ થાપીઆ એ, આળ્યા સહુ રંગભર ત્યાં.
ઓઞ્છવ આજ અતિ ધણોએ. ૧૨

ખંડ ૧૪ મો

શરણા, પન્નાવતી આરાધના અને શ્રી પુણ્યપ્રકાશનું સ્તવન ચાર શરણા

૧

મુજને ચાર શરણ હજો, અરિહત સિદ્ધ સાધુજ,
કેવલીધર્મ પ્રકાશીયો, રતન તણ અમુચખ લાધોજ મુજને૦ ૧
ચક્રગતિતણાં દુખ હેદના, સમર્થ શરણા એહોજ,
પૂર્વે મુનિવર જે કુખા, તેણે કીધા શરણા એહોજ મુજને૦ ૨
સ સારમાહી જીવને, સમરથ શરણા ચારોજ,
ગણી સમયસુદર એમ કહે, કલ્યાણ મંગળકારોજ મુજને૦ ૩

૨

લાખ ચોરાથી જીવ ખમાવીએ, મન ધરી પરમ વિવેકજ,
મિત્રજામિ દુષ્ટક દીજીએ, જિનવચને લહીએ રેકજ ૧
સાત લાખ ક્ષુદ્ર ગતિ તેહિ વાઙિના, દશ ચૌદે વનના બેદોજ,
ખટ વિગલ સુર તિરિ નારકી, ચહિ ચહિ ચહિદે બેદો નરનાજ. ૨
જીવાળેની એ જાણીને, સહિ સહિ મિત્ર સંભાલોજ,
ગણી સમયસુદર એમ કહે, પામીએ પુન્ય પ્રભાવોજ. ૩

૩

પાપ અદારે જીવ પરિહરો, અગિહત-સિદ્ધની સાખેજ,
આલોગ્યા પાપ છૂટીએ, ભગવત એણી પેરે બાખેજ. ૧

આશ્રવ કષાય દોષ બંધના, વળી કલહ અભ્યાખ્યાનજી;
રતિ અરતિ પૈથુન નિંદના, માયા મોહ મિથ્યાતજી. ૨
મન વચન કાયાએ જે કર્યાં, મિચ્છામિ દુષ્કંડં તેહોજી;
ગણી સમયસુંદર એમ કહે, જૈનધર્મનો મર્મ એહોજી. ૩

૪

ધન ધન તે દિન મુજ કદી હોરયે, હું પામીશ સંજમ સુધોજી;
પૂર્વરીષિપથે ચાલીશું, ગુરુવચને પ્રતિબુધોજી. ધન૦ ૧
અંત પંત ભિક્ષા ગોચરી, રણુવણે કાઉરસગ્ગ કરશુંજી;
સમતા શત્રુ મિત્ર ભાવશું, સંવેગ સુધો ધરશુંજી. ધન૦ ૨
સંસારના સંકટથકી, હું છૂટીશ અવતારોજી;
ધન ધન સમયસુંદર તે ધડી, તો હું પામીશ ભવનો પારોજી. ધન૦ ૩

પદ્માવતીની આરાધના

હવે રાણી પદ્માવતી, જીવરાશી ખમાવે. જાણુપાણું જગતે ભણું,
છણુ વેળા આવે. ૧ તે મુજ મિચ્છામિ દુષ્કંડં, અરિહંતની શાખ, જે
મેં જીવ વિરાધિયા, ચહિરાશી લાખ તે૦ ૨ સાત લાખ પૃથ્વીતણા, સાતે
અપૂકાય, સાત લાખ તેહ કાયના, સાતે વળી વાય તે૦ ૩ દશ પ્રત્યેક
વનસ્પતિ, ચહિદહ સાધારણ, બી ત્રિ ચહિરિંદ્રિ જીવના, એ એ લાખ વિચાર
તે૦ ૪ દેવતા તિર્યંચ નારકી, ચાર ચાર પ્રકાશી; ચહિદહ લાખ મનુષ્ય-
ના, એ લાખ ચોરાશી. તે૦ ૫ છણુ ભવ પરભવે સેવીયા, જે પાપ
અઢાર; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી પરિહરું, દુર્ગંતિના દાતાર. તે૦ ૬ હિંસા કીધી
જીવની, બોલ્યા મૃષાવાદ; દોષ અદ્વતાદાનના, મૈથુન ઉન્માદ, તે૦ ૭ પરિ-
ગ્રહ મેલ્યો કારમો, કીધો ક્રોધ વિશેષ; માન માયા લોભ મેં કીધાં,
વળી રાગ ને દેવ. તે૦ ૮ કલહ કરો જીવ દુહવ્યા, દીધા કૂડા કલંક; નિંદા
કીધી પારકી, રતિઅરતિ નિઃશંક. તે૦ ૯ ચાડી કીધી ચોતરે, કીધો
ચાપણુમોસો; કુગુરુ કુદેવ કુષર્મનો, ભલો આણ્યો ભરોસો. તે૦ ૧૦

ખાટકીને ભવ મે ઠીયા, જીવ નાનાવિધ ધાત, ચીડીમાર ભવે ચગકલા,
 માર્યા દિન રાત તેં ૧૧ કાજી મુઘાને ભવે, પઢી મત્ર કઠોર; જીવ
 અનેક જન્મે કીયાં, કીધા પાપ અધોર તેં ૧૨ માછીને ભવે માછલા,
 ઝાલ્યા જળવાસ; ધીવર ભીત કોળી ભવે, મૃગ પાજા પામ તેં ૧૩
 કોટવાળને ભવે મે ઠીયા, આકરા કંઠ દડ, બદોવાન મરાવીયા, કોરડા
 છડી દડ તેં ૧૪ પરમાધામીને ભવે, કીધા નારકી દુખ, હેદન બેદન
 વેદના, તાડન અતિ તિખખ તેં ૧૫ કુભાગને ભવે મે કીયા, નીભાડા
 પચાબ્યા, તેલી ભવે તીલ પીલીયા, પાપે પોંડ ભરાબ્યા તેં ૧૬ હાલી
 ભવે હળ ખેડીયા, ફાજા પૃથ્વીના પેટ, સુડ નિદાન ધણી કીધા, દીધા
 બળદ અપેટ તેં ૧૭ માળીને ભવે રોપીયા, નાના-વિધ વૃક્ષ, મૂળ પત્ર
 ફલફૂલના, લાગ્યા પાત તે લક્ષ તેં ૧૮ અધોવામ્યાને ભવે, ભર્યા
 અધિકા ભાગ, પોઠી પુઠે કીડા પજા, દયા નાણી લગાર તેં ૧૯ છીપાને
 ભવે હેતર્યા, કીધા ગણુ પાસ, અગ્નિ આરભ કીધા ધણી, ધાતુવા
 અભ્યાસ. તેં ૨૦ શૂરપણે રણુ ઝૂઝતા, માર્યા માણુસ વૃદ્ધ, મદિરા
 માસ માખણુ લખ્યા, ખાધાં મૂળ ને કદ તેં ૨૧ ખાણુ ખણાવી
 ધાતુની, પાણી ઉલેચ્યા, આરભ કીધા અતિ ધણી, પોતે પાપ જ સમ્યા.
 તેં ૨૨ કમં અગાર કીયા વળી, ધરમે દવ દીધા, મમ ખાધા વીત-
 રાગના, દૂડા ઠાસજ કીધા તેં ૨૩ ખીલ્લી ભવે ઉંઠ લીયા, ગીરોલી
 દત્યારી, મૂઢ ગમારતણે ભવે, મે જૂ લીખ મારી તેં ૨૪ ભાડભુજ-
 તણે ભવે, એકેદ્રિય જીવ, જવારી ચણુ ગદ્દુ શેકીયા, પાડતા નીવ તેં
 ૨૫ ખાંડણુ પીમણુ ગારના, આરભ અનેક, રાંધણુ ઇંધણુ અગ્નિનાં,
 કીધા પાપ ઉદ્રેક તેં ૨૬ વિકથા ચાગ કીધી વળી, સેચ્યા પાચ પ્રમાદ,
 ઇષ્ટ વિયોગ પાડ્યા કીયા, રૂદન વિપવાદ તેં ૨૭ સાધુ અને શ્રાવક-
 તણા, વન લકીને લાગ્યા, મૂળ અને ઉત્તરતણા, મુજ દૂધણુ લાગ્યાં.
 તેં ૨૮ સાપ વીંછી સિદ્ધ ચીતગ, શકગ ને ગમળી, હિસક જીવતણે
 ભવે, હિસા કીધી સમળી તેં ૨૯ સુવાવડી દૂધણુ ધણી, વળી ગર્ભ

ગળાબ્યા; જીવાણી ધોળ્યાં ધણાં, શીળ વત લાંબ્યાં, તેં ૩૦ ભવ
અનંત ભમતાં થકાં, કીધા દેહ સંબંધ; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસિરું.
તીણશું પ્રતિબંધ. તેં ૩૧ ભવ અનંત ભમતાં થકાં, કીધા પરિગ્રહ
સંબંધ; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસિરું, તીણશું પ્રતિબંધ. તેં ૩૨ ભવ
અનંત ભમતાં થકાં, કીધાં કુટુંબ સંબંધ; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસિરું,
તીણશું પ્રતિબંધ. તેં ૩૩ ધણી પરે ધંધ ભવ પરભવે; કીધાં પાપ
અખત્ર; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસિરું, કરું જન્મ પવિત્ર. તેં ૩૪ એણી
વિધે એ આરાધના, ભવિ કરશે જેહ; સમયસુંદર કહે પાપથી, વળી
છૂટશે તેહ. તેં ૩૫ રાગ વેરાડી જે સુણે, એહ ત્રીજી ઢાલ; સમયસુંદર
કહે પાપથી, છૂટે તડાળ. તેં ૩૬

પુણ્યપ્રકાશનું સ્તવન.

(હુલ્હા)

સકળ સિદ્ધિદાયક સદા, ચોવીસે જિનરાય; સદ્ગુરુ સ્વામિની સરસ્વતી,
પ્રેમે પ્રણમું પાય. ૧ ત્રિભુવનપતિ ત્રિશક્તાતણા, નંદન ગુણ ગંભીર;
શાસનનાયક જગ જયો, વર્ધમાન વડવીર. ૨ એક દિન વીર જિજ્ઞંસે,
ચરણે કરી પ્રણામ; ભવિક જીવના હિત લાણી, પૂછે ગૌતમ સ્વામ. ૩
મુક્તિ મારગ આરાધીએ, કહે કિણપરે અરિહંત; સુધા સરસ તવ વચન
રસ, લાખે શ્રી ભગવંત. ૪ ૧ અતિચાર આળોષએ, ૨ ત્રત ધરીએ ગુરુ
શાખ; ૩ જીવ ખમાવો સયલ જે, ચોની ચોરાશી લાખ. ૫ ૪ વિધિશું
વળી વોસરાવીએ, પાપસ્થાનક અઢાર; ચાર પંશરણ નિત્ય અનુસરો,
કનિંદો દુરિત આચાર. ૬ ૭ શુભકરણી અનુમોદીએ, ૮ ભાવ ભલો મન
આણ; ૯ અણસણ અવસર આદરો, ૧૦ નવપદ જયો સુખાણ. ૭ શુભગતિ
આરાધનતણા, એ છે દસ અધિકાર; ચિત્ત આણીને આદરો, જેમ
પામો ભવ પાર. ૮

ઢાળ ૧ લી.

(કુમતીએ છેડી કીધા રાખી એ દેશી)

જ્ઞાન દરિસણુ ચારિત્ર તપ વીરજ, એ પાચે આચાર, એહ તણા
એહ ભવ પરભવના, આલોષએ અતિચાર રે પ્રાણી ! જ્ઞાન ભણો ગુણ
ખાણી, વીર વદે એમ વાણી રે પ્રાં જ્ઞાં ૧ ગુરુ ઓળવીએ નહીં ગુરુ
વિનયે, કાળે ધરો મહુમાન, સૂત્ર અર્થ તદુભય કરો સુધા, ભણીએ
વહી ઉપધાન રે પ્રાં જ્ઞાં ૨ જ્ઞાનોપગરણ પાટી પોથી, ઠવણી નોકાર-
પાલી, તેહ તણી કીધી આશાનના, જ્ઞાનઅકિત ન સમાલી રે પ્રાં જ્ઞાં
૩ ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, જ્ઞાન વિગમ્યુ જેહ, આ ભવ પગભવ વળી રે
ભવોભવ, મિચ્છામિ દુષ્કડ તેહ રે પ્રાણી સમકિત ટપો શુદ્ધ જાણી,
વીર વદે એમ વાણી રે પ્રાં સં ૪ જિનવચને રાકા નવિ કીજે, નવિ
પરમન અભિલાપ, સાધુતણી નિદા પરિહરજો, કળ સદેહ ન ગપ રે
પ્રાં સં ૫ મૂઢપણુ છડો પરશમા, ગુણવતને આદરીએ, સાહમીને
ધરમે કરી ચિરતા, ભકિત પરભાવના કરીએ રે પ્રાં સં ૬ સમ ચૈત્ય
પ્રામાદતણો જે, અવણુવાદ મન લેખ્યો; દ્રવ્ય દેવકો જે વિણુમાણો,
વિણુસ તો ઉવેખ્યો રે પ્રાં સં ૭ ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, મમકિત
ખડ્યુ જેહ, આ ભવ પરભવ વળી રે, ભવોભવ, મિચ્છામિ દુષ્કડ તેહ રે
પ્રાણી ચારિત્ર દ્યો ચિત આણી, વીર વદે એમ વાણી રે પ્રાં ચાં ૮ પચ
સમિતિ તણુ ગુમિ વિરાધી, આઠે પ્રવચન માય, સાધુતણે ધરમે પરમાદે,
અશુદ્ધ વચન મન કાય રે પ્રાં ચાં ૯ આવકને ધમે સામાયક, પોસહમા
મન વાળી, જે જયણાપૂર્વક જે આઠે, પ્રવચન માય ન પાળી રે પ્રાં
ચાં ૧૦ ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, ચારિત્ર ડોહોળ્યુ જેહ, આ ભવ
પરભવ વળી રે ભવોભવ, મિચ્છામિ દુષ્કડ તેહ રે પ્રાં ચાં ૧૧ જારે
મેદે તપ નવિ કીધો, જોને જોગે નિજ ગકને, ધમે મન વચ કાયા વીરજ,
નવિ કોગવીયુ ભગને રે પ્રાં ચાં ૧૨ તન વીરજ આચારજ એણી પેરે,
વિવિધ વિરાધ્યા જેહ; આ ભવ પગભવ વળી રે ભવો ભવ, મિચ્છામિ દુષ્કડ

તેહ રે. પ્રાં ચાં ૧૩ વળીય વિશેષે ચારિત્રકરા, અતિચાર આલોષએ;
વીર જિજ્ઞાસર વચણ સુણીને, પાપ મેલ સવિ ધોષએ રે. પ્રાં ચાં ૧૪.

ઠાળ ૨ છ.

(પામી સુગુરુ પસાય-એ દેશી)

પૃથ્વી પાણી તેહિ, વાયુ વનસ્પતિ; એ પાંચે થાવર કહ્યાએ. ૧ કરી
કરસણ આરંભ, ખેત્ર જે ખેડીયાં; કૂવા તળાવ ખણાવીયાંએ. ૨ ધર
આરંભ અનેક, ટાંકા ભોંયરાં; મેડી માળ ચણાવીયાંએ. ૩ લીંપણ ગુંપણ
કાજ, એણીપરે પરપરે; પૃથ્વીકાય વિરાધીયાએ. ૪ ધોયાણ નાહણ પાણી,
ઝીલણ અપકાય; છોતી ધોતી કરી દુહવ્યાએ. ૫ ભાઠીગર કુંભાર, લોહ
સુવનગરા; ભાડલુંજ લીહાલાગરાએ. ૬ તાપણ શેકણ કાજ, વસ્ત્ર નિખા-
રણ; રંગન રાંધન રસવતીએ. ૭ એણીપરે કર્માદાન, પરે પરે કેલવી; તેહ
વાયુ વિરાધીયાએ. ૮ વાડી વન આરામ, વાવી વનસ્પતિ; પાનફૂલ ફળ
ચુંટીયાંએ. ૯ પોંક પાપડી શાક, સેકયાં સુકવ્યાં; છેઘા છુંઘાં આથી-
યાંએ. ૧૦ અળશી ને એરંડા, ઘાણી ઘાલીને; ઘણા તિલાદિક પીલીયાએ.
૧૧ ઘાલી, કાલુમાંહે, પીલી સેનડી; કંદમૂળ ફળ વેચીયાં એ. ૧૨ એમ
એકંદ્રી જીવ, હણ્યાં હણાવીયાં; હણતાં જે અનુમોદિયાંએ. ૧૩ આ લવ
પરલવ જેહ, વળીય લવોલવે; તે મુજ મિચ્છામિ દુક્કડંએ. ૧૪ કૃમી સર-
મીયા કીડા, ગાડર ગંડોલા; ઇચ્છા પુરાં તે અલશીયાંએ. ૧૫ વાળા જળો
ચુડેલ, વિચળીત રસતણા, વળી અથાણા પ્રમુખનાંએ. ૧૬ એમ બેઇંદ્રી
જીવ, જેહ મેં દુહવ્યાં; તે મુજ મિચ્છામિ દુક્કડંએ. ૧૭ ઉઘેહી, જૂ,
લીખ, માંકડ મંકોડા; ચાંચડ કીડી કુંથુઆએ. ૧૮ ગદહિયા ઘીમેલ,
કાનખજુરીઆ, ગીંગોડા ધનેરીયાંએ. ૧૯ એમ તેઇંદ્રી જીવ, જેહ મેં
દુહવ્યાં; તે મુજ મિચ્છામિ દુક્કડંએ. ૨૦ માંખી:મચ્છર ડાંસ, મસા પતં-
ગીયા; કંસારી કાલિયાવડાએ. ૨૧ ઢીંકણ વિષ્ટુ તીડ, લમરા લમરીયો;
કોતાં બગ ખડમાંકડીએ. ૨૨ એમ ચોરિંદ્રી જીવ જેહ, મેં દુહવ્યાં; તે મુજ
મિચ્છામિ દુક્કડંએ. ૨૩ જળમાં નાંખી જાળ રે, જળચર દુહવ્યાં; વનમાં

મૃગ સતાપીયાએ ૨૪ પીઞ્ઞા પખી જીવ, પાડી પામમાં, પોપટ
ધાત્યા પાંજરેએ ૨૫ એમ પચેદ્રી જીવ જે મે દુહ્યા, તે મુજ
મિચ્છામિ દુષ્કંડએ ૨૬

ઢાળ ૩ જી.

(વાણી વાણી હિનકારીજી-એ દેશી)

કોષ લોભ લપ હાસ્યથીજી, બોધ્યા વચન અમત્ય, ફૂડ ઢરી ધન
પારકાજી લીધા જેહ અસ્ત રે, જિનજી મિચ્છામિ દુષ્કંડ આજ, તુમ સાખે
મહારાજ રે, જિનજી દેઈ આરુ કાજ રે, જિનજી મિચ્છામિ દુષ્કંડ આજ ૧
દેવ મનુષ્ય તિયંચનાજી, મૈથુન સેવ્યા જેહ, વિષયાગ્સ લ પટપણેજી, ધણુ
વિંડબ્યે દેહ રે જિનજી ૨ પરિચહની મમતા કરીજી, ભવે ભવે મેલી
આથ, જે જિહા તે તિહા રહ્યુજી, કોષ ન આવે સાય રે જિનજી ૩
રયણી ભોજન જે ક્યાંજી, કીધા ભક્ષ અભક્ષ, રસના રસની લાલચેજી,
પાપ ક્યાં પ્રત્યક્ષ રે જિનજી ૪ વ્રત લેષ વિસારીયાંજી, વળી ભાગ્યા
પચ્ચખાણુ, કપટ હેતુ ડિરિયા કરીજી, કીધા આપ વખાણુ રે જિનજી ૫
ત્રણે ઢાળે આઠે દુહેજી, આલોયા અતિયાર, શિવ ગતિ આરાધન-
તણોજી, એ પહેલો અધિકાર રે જિનજી મિચ્છામિ દુષ્કંડ આજ ૬

ઢાળ ૪ થી

(માહેલડીની-દેશી)

પચ મહાવ્રત આદરો સાહેલડી રે, અથવા ઘ્યો વ્રત ખાર તો, યથા-
શક્તિ વ્રત આદરી સાહેલડી રે, પાળો નિગતિયાર તો ૧ વ્રત લીધા
સ ભારીએ માં હેડે ધરીએ વિચાર તો, શિવગતિ આરાધનતણો, સાં
એ ખીજો અધિકાર તો ૨ જીવ મવે ખમાનીએ, માં યોનિ ચોરાશી
લાખ તો, મન શુદ્ધે કરી ખામણા, સાં કોઈશુ રોષ ન રાખ તો ૩
સર્વ મિત્ર કરી ચિતવો, સાં કોઈ ન જાણો ચતુ તો, રાગ દ્વેષ એમ
પુરિહરો, સાં કીજો જન્મ પવિત્ર તો ૪ સ્વામી સુધ ખમાવીએ, સાં

જે ઉપની અપ્રીત તો; સન્નન કુટુંબ કરી ખામણાં, સાં એ જિન-
શાસન રીત તો. ૫ ખમીએ ને ખમાવીએ, સાં એહજ ધર્મનું સાર
તો; શિવગતિ આરાધનતણો, સાં એ ત્રીજો અધિકાર તો. ૬ મૃષાવાદ
હિંસા ચોરી, સાં ધનમૂર્ચા મૈથુન તો; ક્રોધ માન માયા તૃષ્ણા, સાં
પ્રેમ દ્વેષ પૈશુન્ય તો. ૭ નિંદા કલહ ન કીછએ, સાં દૂડો ન દીજે
આળ તો; રતિ અરતિ મિથ્યા તજે, સાં માયા મોહ જંજળ તો. ૮
ત્રિવિધ ત્રિવિધ વોસરાવીએ, સાં પાપસ્થાન અઢાર તો; શિવગતિ
આરાધનતણો, સાં એ ચોથો અધિકાર તો. ૯

ઢાળ ૫ મી.

જનમ જરા મરણે કરી એ, આ સંસાર અસાર તો, કર્યાં કર્મ
સહુ અનુભવે એ, કાંઈ ન રાખણહાર તો. ૧ શરણ એક અરિહંતનું એ,
શરણ સિદ્ધ ભગવંત તો; શરણ ધર્મ શ્રી જિનનો એ, સાધુ શરણ
ગુણવંત તો. ૨ અવર મોહ સવિ પરિહરી એ, ચાર શરણ ચિત્ત ધાર
તો; શિવગતિ આરાધનતણો એ, એ પાંચમો અધિકાર તો. ૩ આ
ભવ પરભવ જે કર્યાં એ, પાપ કર્મ કંઈ લાખ તો; આત્મા સાખે
તે નિંદીએ, પડિછમીએ ગુરુ સાખ તો. ૪ મિથ્યા મત વર્તાવિયાએ,
જે ભાખ્યાં ઉત્સૂત્ર તો; કુમતિ કદાગ્રહને વશે એ, ઉથાપ્યાં સૂત્ર તો. ૫
ધડ્યાં ધડાયાં જે ધણાંએ, ધરંટી હળ હથિઆર તો, ભવ ભવ મેલી
મુકીયાંએ, કરતાં જીવ સંહાર તો. ૬ પાપ કરીને પોષીયા એ, જનમ
જનમ પરિવાર તો; જનમાંતર પહોત્યા પછી એ, કાર્મએ ન કીધી સાર
તો. ૭ આ ભવ પરભવ જે કર્યાં એ, એમ અધિકરણ અતેક તો; ત્રિવિધે
ત્રિવિધે વોસરાવીએ, આણી હૃદય વિવેક તો, ૮ દુષ્કૃત નિંદા એમ
કરીએ, પાપ કરો પરિહાર તો; શિવગતિ આરાધનતણો એ, એ છઠો
અધિકાર તો. ૯

ઢાળ ૬ ઠી.

ધન ધન તે દિન માહરો, જીહાં કીધો ધર્મ; દાન શીયળ તપ ભાવથી,

દાન્યા દુષ્ટૃત કમં ધનં ૧ શત્રુજાદિક તીર્થની, જે કીધી જત્ર; ભુગતે
 બિનવર પૂજ્યા, વળી પોખ્યા પાત્ર ધનં ૨ પુરતક જ્ઞાન લખાવીયા,
 બિણ્ણદર બિનચિત્ય; સધ ચતુર્વિંધ સાચ્યા, એ સાતે ખેત્ર ધનં ૩
 પડિછમણા સુપરે કર્યા, દીધા અનુક પાદાન, સાધુ સુરિ ઉવજઝાપને, દીધા
 બહુ માન ધનં ૪ ધર્મકાજ અનુમોદીએ, એમ વારો વાર; ગિવગતિ
 આરાધનતણો, એ સાતમે અધિકાર ધનં ૫ ભાવ ભલો મન આણીએ,
 ચિત્ત આણી કામ, સમતા ભાવે ભાવીએ, એ આતમરામ ધનં ૬ સુખ
 દુખ કારણ જીવને, કોષ અવગ ન હોય, કમં આપ જે આચર્યા,
 ભોગવીએ સોય ધનં ૭ સમતા વિણુ જે અનુમરે, પ્રાણી પુન્યનુ કામ,
 છાર ઉપર તે લીપણુ, ઝાખર ચિત્રામ ધનં ૮ ભાવ ભલી પરે ભાવીએ,
 એ ધર્મનો સાર, શિવગતિ આગધનતણો, એ આઠમે અધિકાર ધનં ૯

ઢાળ ૭ મી.

(રૈવતગિરિ હવા, પ્રજુના ત્રણ કલ્યાણ-એ દેશી)

હવે અવમગ જાણી, કરી મલેખણ સાર; અણમણ આદરિયે,
 પચ્ચખી ચારે આહાર, લજુના સવિ મૂકી, છાડી મમતા અગ, એ
 આતમ ખેલે, સમતા જ્ઞાન તગ ૧ ગતિ ચારે કીધા, આહાર અનત
 નિ શક, પચ્ચ તૃપ્તિ ન પામ્યો, જીવ લાલચીઓ રક, દુલહો એ વળી વળી,
 અણસણનો પરિણામ, એહથી પામીજે, શિવપન્ન સુરપન્ન કામ ૨ ધન
 ધનો શાલિભદ્ર, ખધો મેવકુમાર, અણસણ આરાધી, પામ્યા ભવનો પાર;
 શિવમદિગ જારો, કરી એક અવતાર, આરાધનદેરો એ નવમે અધિ
 કાર ૩ દશમે અધિકારે મદામત્ર નવકાર, મનથી નવિ મદો શિવસુખ
 ફલ સદકાર, એહ જપતા જાયે, દુર્ગતિ દોષ વિકાર, સુપરે એ સમરો,
 ચૌદ પૂરવનો સાગ ૪ જનમાતરે જાતા, જે પામે નવકાર તો, પાતિક
 ગાળી પામે, મુર અવતાર, એ નવપદ સરિખો, મત્ર ન કો સસાગ, એહ
 ભવ ને જરભવે, સુખ સપતિ દાતાર ૫ જ્યુ બીત બીતડી, ગમ્મ રાણી
 ચાપ, નવપદ મહિમાથી, રાજસિદ્ધ મહારાવ; રાણી રતનવતી બેહુ, પામ્યા

છે સુરભોગ; એક ભવ પછી લેશે, શિવવધુ સંજોગ. ૬. શ્રીમતીને એ વલી; મંત્ર કહ્યો તત્કાલ; કૃષ્ણધર પ્રીતીને, પ્રગટ થઈ કૂલમાળ; શિવ-કુમારે જોગી, સોવનપુરીષો કીધ; એમ એણે મંત્રે, કાજ ધણાંના સિદ્ધ ૭ એ દશ અધિકારે, વીર જિણેસરે ભાખ્યો; આરાધનકરો, વિધિ જોણે ચિત્તમાંથી રાખ્યો; તેણે પાપ પખાળી, ભવભય દૂરે નાખ્યો, જિન વિનય કરતાં, સુમતિ અમૃતરસ ચાખ્યો. ૮

ઢાળ ૮ સી.

(નમો ભવિ ભાવશું-એ દેશી)

સિદ્ધારથ રાજા કુળતિલોએ, ત્રિશલા માત મહાર તો; અવનીતલ તમે અવતર્યાંએ, કરવા અમ ઉપકાર તો. જયો જિન વીરજીએ ૧ મેં અપરાધ કર્યાં ધણાએ, કહેતાન લહું પાર તો; તુમ ચરણે આબ્યા ભણીએ, જો તારે તો તાર. જયો ૨ આશ કરીને આવીયો, તુમ ચરણે મહારાજ તો; આબ્યાને ઉવેખશો એ, તો કેમ રહેશે લાજ તો? જયો ૩ કરમ અહુંજણ આકરાએ, જન્મ મરણ જન્મલ તો, હું છું એહથી ઉભગો એ, છોડાવ દેવ દયાળ તો. જયો ૪ આજ મનોરથ મુજ કહ્યા એ, નાઠો દુઃખ દંદોલ તો, તુઠો જિન ચોવીશમે એ, પ્રગટ્યા પુન્ય કલોલ તો. જયો ૫ ભવે ભવે વિનય તુમારડોએ, ભાવ ભક્તિ તુમ પાય તો. દેવ દયા કરી દીજીએ એ, બોધિખીજ સુપસાય તો. જયો ૬

કળશ.

ઈહ તરણતારણ સુગતિ કારણ, દુઃખ નિવારણ જગ જયો;
શ્રી વીર જિનવર ચરણ શુભતા, અધિક મન ઉલ્લટ થયો. ૧
શ્રી વિજયદેવ સુરોદ પટધર, તીરથ જંગમ એણી જગે;
તપગચ્છપતિ શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ, સૂરિ તેજે ઝગમગે. ૨

શ્રી હીરવિજયસૂરિ શિષ્ય વાચક, કીર્તિવિજય સુરગુરુ સમો,	
તસ શિષ્ય વાચક વિનય વિજયે, શુભ્યો બિન ચોવીશમો,	૩
સય સત્તર સવત ઓગણત્રીસે, રહી રાદેર ચોમાસ એ,	
વિજય દશમી વિજય કારણ, કીયો ગુણ અભ્યાસ એ	૪
નરભવ આરાધન સિદ્ધિ સાધન, સુકૃત લીત વિલાસ એ,	
નિર્જરા હેતે સ્તવન રચીયુ, નામે પુન્યપ્રકાશ એ	૫

ખંડ ૧૫ મો

વિવિધ તપોની વિધિ.

સ્તુત્વના:—નીચે જણાવેલ દરેક તપમાં બે વખત પ્રાતઃક્રમણ, ત્રિકાળ દેવવંદન, બે વાર પડિલેહણ, બ્રહ્મચર્યાનું પાલન, ભૂમિશયન (સંધારા ઉપર સૂવું), પૂજા આદિ ક્રિયાઓ કરવાની છે. તેમ આરંભ આદિ કાર્યો જરૂર હોય ત્યાં પ્રયત્ન કરવો.

પ્રતિક્રમણ આદિ ક્રિયાઓ જેને ન આવડતી હોય તેમણે તે ક્રિયાઓ શીખી લેવા ઉદ્યમ કરવો જોઈએ. અગર તે ક્રિયા તેના જાણકાર પાસે જઈ કરવી જોઈએ, છતાં કોઈ પણ સંજોગોમાં ન જ બની શકે એમ હોય તો પણ તપોની આરાધના કરવાનું કદી છોડવું નહિ. શક્તિ હોય તો દરેક તપ નાણુ સમક્ષ ગુરુમહારાજ પાસે ઉચ્ચરવા જરૂરી છે.

સમ્યગ્દષ્ટિ, શાન્ત, અદ્ય આહારી, ક્રાંતના રહિત, કષાયવર્જિત, ધૈર્યવાન, અન્યની નિંદા નહિ કરનાર, ગુરુજનની સેવામાં તત્પર, દયાલુ, વિનયી, ક્ષમાવાન, કોઈની પણ ધર્મ્યા નહિ કરનાર તથા મિથ્યા પર્વને નહિ માનનાર આદિ ગુણોને ધારણ કરનારાની તપશ્ચર્યા સંપૂર્ણ ફળને આપનારી બને છે; માટે દરેક તપસ્વીએ ઉપરોક્ત ગુણોને કેળવવા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.

તા. ૬.—વિશેષ વિધિ ગુરુગમથી જાણી લેવા ખપી બનવું.

૧ શ્રી બીજ તપનો વિધિ.

આ તપ કારતક સુદ બીજથી શરૂ કરાય છે. તે દિવસે ઉપવાસ કરવો. આ તપ બે વર્ષ અને બે માસ સુધી કરવો. 'ગુણ્ણ' વિ. નીચે મુજબ.

	સા	અ	લો	તે
૧ નદિસૂત્રાય નમ	૫૧	૫૧	૫૧	૨૦
૨ અનુયોગદ્વારસૂત્રાય નમ	૬૨	૬૨	૬૨	૨૦

અથવા

૧ ઓધાનયુક્તિસૂત્રાય નમ	૧૪	૧૪	૧૪	૨૦
૨ અનુયોગદ્વારસૂત્રાય નમ	૬૨	૬૨	૬૨	૨૦

તપને દિવસે ઉપગ્ર પ્રભાતે બપોરે ગણુણા વીરા વીન નવકારવાલીના ગણુવા આથીઆ વિગેરે પણ બપોરે સૂત્રના કરવા

૨ શ્રી જ્ઞાનપંચમી તપનો વિધિ.

આ તપ કાર્તિક શુદ્ધ ૫(જ્ઞાનપંચમી)ના દિવસથી શરૂ કરવો. તે દિને ઉપવાસ કરવો. જ્ઞાન સમક્ષ કોરા કાગળ, લેખણ, ફળ, નૈવેદ્ય વિં મૂકવા. આથીઆ, ખમાસમણ, કાઉરસજા વિગેરે ૫૧ કરવા. ॐ હ્રીં નમો જ્ઞાનસ્સ । એ પદની વીરા નવકારવાલી ગણુવી પાંચ દીવેટનો દીપક કરવો. આ તપ પાંચ વર્ષ અને પાંચ માસ મુધી દરેક શુદ્ધ પંચમીએ ઉપવાસથી આરાધવો. દરેક શુદ્ધ પંચમીએ પાંચ અંગ એકાવન સાધીયા, ખમાં વિ ઉપર લખ્યા મુજબ કરવા. આ તપ શક્તિના અભાવે ન જ બને તો કાં શુદ્ધ ૫ નો ઉપવાસ તો હોડવો જ નહિ અને તે દિવસે પોષક કરવા પણ ખ્યાલ રાખવો.

જ્ઞાનનો દુરો — અધ્યાત્મ જ્ઞાને દરી, વિષ્ટે ભવશ્રમ ભીતિ,
સ્ત્ય ધર્મ તે જ્ઞાન છે, નમો નમો જ્ઞાનની રીતિ.

૧ દરેક તપમાં કાઉરસજા લોગરસના કરવા ન જ આવડે તો એક લોગરસના ચાર નવકાર પ્રભાતે ગણુવુ

૩ શ્રી અષ્ટમી તપનો વિધિ.

આ તપ દર માસની શુક્લ અષ્ટમીએ ઉપવાસ કરવાથી થાય છે. ૐ હ્રીં તસો સિદ્ધાણં એ પદની ૨૦ નવકારવાલી ૮ કે ૩૧ લોગ-રસતો કાઠિરસગ્ગ અને તેટલા જ ફળ તેમ ખમા૦ વિ૦ દેવા. આ તપ આઠ વર્ષ અને આઠ માસ સુધી કરવાનો છે. બીજી રીતે ૧૩ એકા-સ્રણ, ૨૪ નીવી, ૧૫ આંબિલ એ પ્રમાણે એકી સાથે કરવાથી પણ આ તપ પૂર્ણ થાય છે. બાકીનો વિધિ ઉપર પ્રમાણે સમજવો.

૪ શ્રી પોષ દશમ તપ વિધિ.

આ તપ પોષ દશમી એટલે માગસર વદ ૧૦ (ગુજરાતી) ના દિવસે શરૂ થાય છે. દર વર્ષે વદી ૯-૧૦-૧૧ એમ ત્રણ દિવસ લાગત કરવાનો છે. તેમાં ૯ ના દિને સાકરના પાણીનું એકાસણું, ૧૦ ના દિને ભર્યાં ભાણે એકાસણું તથા ૧૧ ના દિને ૧ ખીરનું એકાસણું કરી ત્રણે દિવસ ઠામ ચઉવિહાર કરવો. ૧૦ ના દિવસે શ્રી પાર્શ્વપ્રભુનું જન્મ કથ્યાણક હોવાથી જિનાશ્રયમાં અષ્ટપ્રકારી અથવા સત્તરભેદી પૂજા ભણાવવી. “ ૐ હ્રીં શ્રીં પાર્શ્વનાથઃ સર્વેભ્ય નમઃ ” ની ૨૦ નવકાર-વાલી ગણવી. સાથીયા, ખમા૦ વિ૦ બાર બાર કરવા. આ તપ દશ વર્ષ દશ માસ સુધી દર માસની વદી ૧૦ ના દિને એકાસણું કરવાથી પૂર્ણ થાય છે.

૫ શ્રી મૌન એકાદશી તપ વિધિ.

આ તપ માગસર સુ. ૧૧ (મૌન એકાદશી) ના દિવસથી શરૂ

૧ ૧૦ ના દિને ખીરનું એકાસણું કરી ૧૧ ના ભર્યાં ભાણે એકા-સણું કરવાની કેટલેક ઠેકાણે પ્રવૃત્તિ છે. ૨ શ્રી મલ્લિનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ પણ ગણાય છે.

કરવો તે દિવસે ઉપવાસ કરવો (વ્યવહાર કાર્યોમા) મૌનપણે રહેવું
૨ શ્રી મહાયજ્ઞસર્વજ્ઞાય નમઃ ની ૨૦ નવકારવાલી ગણવી આ તપ
૧૧ વર્ષ અને ૧૧ માસ સુધી સુઃ ૧૧ નો ઉપવાસ કરી આરાધવો
સાથીયા, ખમા વિં અગીઆગ અગીઆર કરવા છેવટે મૌન એકાદશી-
નો ૬૦ વધે ઉપવાસ તથા પૌષધ કરવા ચૂકવું નહિ તે દિને દોઢસો
કલ્યાણકર્તુ ગણવું ગણવું

૬ શ્રી રોહિણી તપ વિધિ.

આ તપ રોહિણી નક્ષત્રમા ચાય છે. એ તપ અક્ષય તૃતીયા (વૈ.
સુ ૩) ના દિને અથવા આગળ પાછળ જ્યારે રોહિણી નક્ષત્ર હોય
ત્યારે શરૂ કરવો તે તપ શ્રી વાસુપૂજ્યસ્વરામીની પૂજા કરવાપૂર્વક
સાત વર્ષ અને સાત મહિના સુધી કરવો એટલે દર માસે જે દિવસે
રોહિણી નક્ષત્ર આવતું હોય તે દિને ઉપવાસ, આયબિત કે નિવિ વિગે-
રથી તપ કરવો. જે એક પણ રોહિણી નક્ષત્ર શૂલી જવાય તો ફરીથી
શરૂ કરવો શ્રી વાસુપૂજ્યસર્વજ્ઞાય નમઃ એ પદની ૨૦ નવકાર-
વાલી ગણવી સાં ૫૦ કાં વિગેરે જાગ જાર કરવા

૭ શ્રી સિદ્ધિતપ વિધિ.

આ તપમાં પ્રથમ એક ઉપવાસ, પાગણે બેસણું કરવું, પછી બે
ઉપવાસ અને પારણે બેસણું એ પ્રમાણે આઠ ઉપવાસ સુધી કરવું
તેનું ગુણવું નીચે પ્રમાણે—૧ શ્રી અનન્તજ્ઞાનસંયુકાય શ્રી
સિદ્ધાય નમઃ ૨ શ્રી અનન્તદર્શનસંયુકાય શ્રી સિદ્ધાય નમઃ
૩ શ્રી અવ્યાવાયગુણસંયુકાય શ્રીસિદ્ધાય નમઃ ૪ શ્રી અનન્ત-
ચારિત્રસંયુકાય શ્રી સિદ્ધાય નમઃ ૫ શ્રી અક્ષયસ્થિતિસંયુ-
કાય શ્રી સિદ્ધાય નમઃ ૬ શ્રીમરૂપીનિરજનસંયુકાય શ્રી સિદ્ધાય

નમઃ ૭ શ્રીઅગુહલઘુગુણસંયુક્તાય શ્રીસિદ્ધાય નમઃ ૮ શ્રી
અનન્તવીર્યગુણસંયુક્તાય શ્રી સિદ્ધાય નમઃ ॥

દરેક ઓળીએ તે તે પદની વીશ નવકારવાલી રોજ ગણવી અને
સાંખ્યાં ૩૦ ૩૦ ફળ વિગેરે આઠ આઠ.

શ્રી સિદ્ધાયદત્તાયે અઠસ્ર તથા સાત છટ્ટનો વિધિ.

પ્રથમ અઠસ્રતું ગુણુ—શ્રી પુંડરીકગણુધરાય નમઃ

બીજા , , ,—શ્રી કદંબગણુધરાય નમઃ

૧ છટ્ટતું—શ્રી ઋષભદેવસર્વાય નમઃ

૨ , , શ્રી વિમલગણુધરાય નમઃ

૩ , , શ્રી સિદ્ધક્ષેત્રગણુધરાય નમઃ

૪ , , શ્રી હરિગણુધરાય નમઃ

૫ , , શ્રી વજ્રવધીનાથાય નમઃ

૬ , , શ્રી સહસ્તાદિગણુધરાય નમઃ

૭ , , શ્રી સહસ્રકમલાય નમઃ

દરેક પદની ૨૦ નવકારવાલી—૨૦ લોગસનો કાઉસગ, ૨૧ ખમા-
સમણા, ૨૧ સાથીયા, ૨૧ ફળ.

૮ વર્ધમાન તપ ઓળીની વિધિ.

આયંબીલવડે વૃદ્ધિ પામતો જે તપ તે આયંબીલ વર્ધમાન તપ
કહેવાય છે. તેમાં ઉપવાસના આંતરાવાળા આયંબીલ એકથી આરંભીને
સો સુધી ચઢતાં ચઢતાં કરવા. એટલે કે પહેલું એક આયં પછી
ઉપવાસ, પછી બે આયં ઉપર ઉપવાસ, પછી ત્રણ આયં ઉપર
ઉપવાસ, પછી ચાર આયં ઉપર ઉપવાસ, પછી પાંચ આયં ઉપર
ઉપવાસ. આ પાંચ ઓળી તો લાગટ કરવી. પછી છ આયં ઉપર

ઉપવાસ, એમ ચઢતા ચઢતા છેવટ ૧૦૦ આયબીલ ઉપર ઉપવાસ કરવો. તારે આ ઝોળી પૂરી થાય એ પ્રમાણે કુત્તા ૫૦૫૦ આયબીલ અને ૧૦૦ ઉપવાસ થાય એટલે ૧૪ વર્ષ, ૩ માસ અને ૨૦ દિવસે આ તપ મ પૂર્ણ થાય.

ૐ હ્રૌં નમો અરિહંતાણ એ પદ્ધતી કરનારાએ બાર બાર સા ખં ॥ કરવા ૐ હ્રૌં નમો સિદ્ધાણં એ પદ્ધતી કરનારાએ આઠ આઠ અને ૐ હ્રૌં નમો ત્વસ્ત થી કરનારાએ બાર બાર સા ખ કાઉ આદિ કરવા જે પદ્ધતી ઝોળી આરાધતો હોય તે પદ્ધતી ૨૦ નનકારવાલી ગણવી તથા તે દુહા બોલી ખમાં દેવા

શ્રી અરિહંત પદનો દુહો.

પરમ પય પરમેષ્ઠીમા, પરમેશ્વર ભગવાન,
ચાર નિરોધે ધ્યાનએ, નમો નમો જિનભાણ ૧

શ્રી સિદ્ધપદનો દુહો.

ગુણ અનંત નિર્મળ થયા, સદગ્ન અરૂપ ઉત્તમ,
અદ્ધ કમંભળ હાય કરી, ભયે સિદ્ધ નમો તાસ. ૨

શ્રી તપપદનો દુહો.

કમં ખપાવે ચીકણા, ભાવ તપ મમળ જાણ,
પચાસ લઘિ ઉપજે, જય જય તપ ગુણખાણ ૩

૯ વીશસ્થાનકે તપની વિધિ.

શુભ મુહુર્તે ગુરુ સમીપે આ તપ વિધિપૂર્વક વર કરવો એક ઝોળી બે માસથી ૭ માસ મુધીમા પૂર્ણ કરવી કદાચ ૭ માસની અદર એક ઝોળી પૂર્ણ ન થાય, તો ચાલતી ઝોળીનો ફરીયા આરમ્બ કરવો પડે એક ઝોળીમા વીશ પદ છે તેમા ત્રીને દિવસોમા વીશ પદ

જુદા જુદા ગણવા અથવા એક ઓળીના વીશ તપના દિવસોમાં એક જ પદ ગણવું. ખીજા વીશ દિવસોમાં ખીજું પદ ગણવું. એ રીતે વીશ ઓળીએ (૪૦૦ દિવસે) વીશ પદ પૂર્ણ કરવા. દરેક પદની ઉત્કૃષ્ટી અદ્દમ; મધ્યમથી છટ્ટ; કે ઉપવાસથી અને અદ્દપ શક્તિવાલાએ જધન્યથી આયંબીલ, નીવી અગર એકાસણું કરીને પણ આરાધના કરવા ભાગ્ય-શાલી બનવું જોઈએ. ૧ આચાર્ય પદ ૨ ઉપાધ્યાય પદ, ૩ સ્થવિર પદ, ૪ સાધુ પદ, ૫ ચારિત્ર પદ, ૬ ગૌતમ પદ, ૭ તીર્થપદ, એ સાત પદોમાં બની શકે તો જરૂર પૌષધ કરવો. શક્તિવાળાએ શ્રી ગૌતમ પદ બની શકે તો છટ્ટી આરાધવું જોઈએ.

વીશ પદનું ગુણણું આદિ નીચે પ્રમાણે.

પદોના નામ.	સા.	ખ.	લો.	નવ.
૧ ઓં નમો અરિહંતાણું.	૧૨	૧૨	૧૨	૨૦
૨ ઓં નમો સિદ્ધાણું.	૩૧	૩૧	૩૧	૨૦
૩ ઓં નમો પવયણુરસ.	૨૭	૨૭	૨૭	૨૦
૪ ઓં નમો આચરિયાણું.	૩૬	૩૬	૩૬	૨૦
૫ ઓં નમો થેરાણું.	૧૦	૧૦	૧૦	૨૦
૬ ઓં નમો ઉવજઝાયાણું.	૨૫	૨૫	૨૫	૨૦
૭ ઓં નમો લોએ સંવસાહુણું.	૨૭	૨૭	૨૭	૨૦
૮ ઓં નમો નાણુરસ.	૫૧	૫૧	૫૧	૨૦
૯ ઓં નમો દંસણુરસ.	૬૭	૬૭	૬૭	૨૦
૧૦ ઓં નમો વિણુયસંપત્તરસ.	૫૨	૫૨	૫૨	૨૦
૧૧ ઓં નમો ચારિત્તરસ.	૭૦	૭૦	૭૦	૨૦
૧૨ ઓં નમો બંલંબવધારિણું.	૧૮	૧૮	૧૮	૨૦
૧૩ ઓં નમો કિરિયાણું.	૨૫	૨૫	૨૫	૨૦
૧૪ ઓં નમો તવરસ.	૧૨	૧૨	૧૨	૨૦

૧૫ ઁ નમેા ગોવમસ્સ,	૧૧	૧૧	૧૧	૨૦
૧૬ ઁ નમેા જિજ્ઞાણ	૨૦	૨૦	૨૦	૨૦
૧૭ ઁ નમેા સજમસ્સ	૧૭	૧૭'	૧૭	૨૦
૧૮ ઁ નમેા અભિનવનાણુસ્સ	૫૧	૫૧	૫૧	૨૦
૧૯ ઁ નમેા સુવસ્સ	૨૦	૨૦	૨૦'	૨૦
૨૦ ઁ નમેા તિત્થસ્સ	૩૮	૩૮	૩૮	૨૦

દરેક ઓળાએ નામેોના ૧ દુહો બોલી ખમા• દેવા

- ૧ પરમ પય પરમેશ્વરીમા, પરમેશ્વર ભગવાન;
ચાર નિસેપે ધ્યાઇએ, નમેા નમેા' જનભાણુ' ૧
- ગુણ અનત નિર્મળ થયા, સદજ સ્વરૂપ ઉગ્ગસ;
અષ્ટકમ' મળ ક્ષયા કરી, ભયે સિદ્ધ નમેા તાસ ૨
- ભાવામય ઔપધી! મમી, પ્રવચન અમૃત વૃષ્ટિ;
ત્રિભુવન જીવને સુખકરી, જય જય પ્રવચન દૃષ્ટિ ૩
- છત્રોગ છત્રીશી ગુણે, સુગપ્રધાન મુર્ખોદ,
જૈનમત પરમત જાણતા, નમેા નમેા તે સુરોદ ૪
- તજ પ પરિણતિ રમણતા, લહે નિજ ભાવ સ્વરૂપ;
રિયર કરતા ભવિ લોકને, જય જય થવિર અનૂપ ૫
- બોધ સૂક્ષ્મ વિણુ જીવને, ન હોય તત્ત્વ પ્રતીત,
ભણે ભણાવે સૂત્રને, જય જય પાઠક ગીન ૬
- સ્વાહાદ ગુણ પગિણુઓ, રમતા સમતા સગ,
સાધે શુદ્ધાનદતા, નમેા સાધુ શુભ રગ ૭
- અધ્યાતમ જ્ઞાને કરી, વિધે ભવ શ્રમ બીતિ,
સત્ય ધર્મ તે જ્ઞાન છે, નમેા નમેા જ્ઞાનની રીતિ ૮

- લોકલોકના ભાવ જે, દેવલીભાષિત જેહ;
 સ્તૂત્ય કરી આરાધતો, નમો નમો દર્શન તેહ. ૯
- શૌચ્ય મૂળથી મહાગુણી, સર્વ ધર્મનો સાર;
 ગુણ અનંતનો કંદ એ, નમો વિનય આચાર. ૧૦
- રત્નત્રયી વિષ્ણુ સાધના, નિષ્કળ કહી સદીવ;
 ભાવ રચણતું નિધાન છે, જય જય સંયમ જીવ. ૧૧
- જિનપ્રતિમા જિનમંદિરા, કંચનના કરે જેહ;
 બ્રહ્મવ્રતથી બહુ ફળ લહે, નમો નમો શિયળ સુદેહ. ૧૨
- આત્મ બોધ વિષ્ણુ જે ક્રિયા, તે તો બાળક ચાલ;
 તત્વારથથી ધારીએ, નમો ક્રિયા સુવિશાલ. ૧૩
- કર્મ ખપાવે ચીકણા, ભાવ અંગળ તપ જાણ;
 પચાસ લબ્ધિ ઉપજે, જય જય તપ ગુણબાળ. ૧૪
- છટ્ઠ અટ્ટમ તપ કરે પારણું, ચઉ નાણી ગુણધામ;
 એ સમ શુભ પાત્ર કો નહિ, નમો નમો ગોયમસ્વામ. ૧૫
- દોષ અઢારે ક્ષય થયા, ઉપન્યા ગુણ જસ અંગ;
 વૈયાવચ્ચ કરીએ સુદા, નમો નમો જિનપદ સંગ. ૧૬
- શુદ્ધાતમ ગુણમેં રમે, તજી ઈન્દ્રિય આશંસ;
 થિર સમાધિ સંતોષ મેં, જય જય સંયમ વંશ. ૧૭
- જ્ઞાન વૃક્ષ સેવો લવિક, ચારિત્ર સમકિત મૂળ;
 અજર અમર પદ ફળ લહો, જિનવર પદવી ફૂલ. ૧૮
- વક્તા શ્રોતા યોગથી, શ્રુત અનુભવ રસ પીન;
 ધ્યાતા ધ્યેયની એકતા, જય જય શ્રુત સુખલીન. ૧૯
- તીર્થયાત્રા પ્રભાવ છે, શાસન કિન્નતિ કાજ;
 પરમાનંદ વિલાસતા, જય જય તીર્થ જહાજ. ૨૦

૧૦ 'તીર્થ' કરે વર્ધમાન તપ (શ્રી શ્રમણ સંઘ તપ)

જે વૃદ્ધ પામે તે વર્ધમાન કહેવાય આ તપમા પ્રથમ શ્રી ઋષભ-
દેવજીને આશ્રી એક એકાસણું કરવું શ્રી અન્નિતનાથજીને આશ્રી બે
એકાસણા કરવા એ રીતે વધતાં શ્રી મહાવીરસ્વામીને આશ્રી ચોવીશ
એકાસણા કરવા સાગપછી પશ્ચાત્તુર્પૂર્વાવડે શ્રી મહાવીરસ્વામી આશ્રી
એક એકાસણું, શ્રી પાર્શ્વનાથ આશ્રી બે એકાસણા, એ રીતે વધતાં
શ્રી ઋષભદેવજીને આશ્રી ચોવીશ એકામણા કરવા દરેક જિનને
આશ્રીને પચ્ચીશ એકામણા કુલ થાય છે, અથવા એકી માથે દરેક
જિનને આશ્રીને પચ્ચીમ પચ્ચીસ એકાસણા કરવા આ બન્ને રીતે
કરતા કુલ છમે એકાસણું આ તપ પૂર્ણ થાય છે. જે તીર્થ કર્તે
તપ ચાલતો હોય તે તે તીર્થ કરના નામનું ગણણું વીશ નવકારવાલીનું
ગણણું સાચીઆ, ખમાં અને લોગરસ બાર બાર કરવા

૧૧ શ્રી અક્ષયન્દિધિ તપની વિધિ.

આ તપ શ્રાવણ વદ ૪ ને દિવસે શરૂ કરી સોળ દિવસે પૂરો કરવો,
તેમા સુવણુંનો રતનજડિત કોષ ૩૫૫ વગેરે ધાતુનો અથવા ઉત્તરે ચક્રિ
ન હોય તેા માટીનો કુલ કરાવવો. પછી તે કુલ ઘરમા દેગમરમા
અથવા ઉપાશ્રયે પવિત્ર રથાને ડાગરની ઢગની કરી તે ઉપર પધરાવવો.
બનતા મુધી કુલ પાસે અખટ દીવો જ્ઞાનસર્મા યત્નાપૂર્વક ૧૬
દિવસ મુધી ગખવો તેની સમીપે સ્વસ્તિક કરી તે ઉપર શ્રી કલ્પસૂત્ર
પધરાવવું. દરોજ બે ટક પડિકમણ, દેવદન, પડિલેદણ, ભૂમિચપન
કરવું બ્રહ્મચર્ય પાળવું એકાસણાનો તપ ૧૫ દિવસ પર્વત કરવો.
ઉત્તરે દિવસે એટલે બાદપદ શુદ્ધિ ૪ થે (સવચ્છરીએ) ઉપવાસ કરવો

૧ એકાસણાને મલે નીવી તથા આયબીલ કરવાનું જૈન પ્રબોધ
અને જૈન સિન્ધુમા ક્યુ છે

આ પ્રમાણે ચાર વર્ષ પર્વત તે કરવાથી ૬૪ દિવસે આ તપ પૂર્ણ થાય છે. દરરોજ દેવપૂજા કરવી. પુસ્તક ઉપર ચંદ્રવો આંધવો, જ્ઞાનને ધૂપ દીપ કરી હમેશાં રૂપાનાણે પૂજવું, શક્તિ ન હોય તો પહેલે અને છેલ્લે દિવસે રૂપાનાણે પૂજવું. અને વચલા દિવસોમાં યથાશક્તિ દ્રવ્યવડે પૂજવું. 'નમો નાણુસ્સ' એ પદની ૨૦ નવકારવાળી દરરોજ ગણવી, (કોઈ જગ્યાએ ઈ હોઈ કહી નમો નાણુસ્સ એમ પણ કહેલ છે.) ૨૦ લોગરસનો કાઉરસગ્ગ કરવો, નીચે જતાવેલી વિધિ મુજબ દરરોજ વિધિ કરવી, કુંભની ઉપર શ્રીફળ મૂકી લીલા કે પીળા રેશમી વસ્ત્રવડે આંધી રાખવો. દરરોજ તેની અંદર વિધિને અંતે એકેક પસલી અક્ષતની નાખવી. સોળ દિવસે કુંભ ભગ્ન જાય તેમ કરવું. છેલ્લે દિવસે કુંભની સમીપે રાત્રી જાગરણ કરવું. પૂજા પ્રભાવના કરવી, અક્ષયનિધિ તપનું સતતન દરરોજ ગાવું. સાંભળવું, પારણાને દિવસે (લાઠપદ શુદ્ધિ પ મે) કુંભને ફૂલની માળા પહેરાવી, સૌભાગ્યવતી સ્ત્રીને માથે મૂકવો. સત્ર જાતિના પદ્માન સુખડી વિગેરે યથાશક્તિ કરાવી, તેના થાળ પાણુ સાભાગ્યવતી સ્ત્રીઓને માથે, મૂકવા. હાથી ઘોડા વાળત્રે. વિગેરેથી મોટી ધામધૂમ સાથે વરઘોડો ચઢાવી કુંભ લઈને દેરાસરે આવવું. કુંભવાળી સ્ત્રીઓએ ત્રણ પ્રદક્ષિણા કરી પ્રભુ પાસે કુંભ મૂકવો, નૈવેદ્યના થાળ પાણુ પ્રભુ પાસે ધરવા, જ્ઞાનના પુસ્તકને ગુરુમહારાજ પાસે લખ જખ ત્યાં પધરાવી ગુરુપૂજા તથા જ્ઞાનપૂજા રૂપાનાણાથી કરવી. તે દિવસે યથાશક્તિ રવામીવાત્સલ્ય, પ્રભાવના વિગેરે કરવું. જેટલા સ્ત્રી કે પુરુષ આ તપ કરતા હોય તે દરેકને માટે કુંભ જૂદા જૂદા પધરાવવા. કલ્પસૂત્ર એક જ પધરાવવું. આ તપ આવકને તથા શ્રાવિકાએ કરવાનો છે. આ ભવ પરભવમાં મહાન લાભ આપનાર આ તપ છે, સાથીયા વિગેરે ૫૧ એકાવન અથવા ૨૦ વીસ કરવા.

શ્રી અક્ષયનિધિ તપની દરરોજ કરવાની વિધિ.

પ્રથમ. ધરિયાવહી પ્રતિક્રમવા, પછી ઇચ્છાકારેણું અક્ષયનિધિ તપ આરાધન નિમિત્તે ચૈલવંદન કરું, ઇચ્છા કહી નીચે પ્રમાણે ચૈલવંદન કરવું.

ચૈત્યવંદન

શાસનનાયક સુખ કરણ, વર્દમાન જિનજ્ઞાણ, અહનિગ એકની
નિર વહુ, આણા ગુણમણિ ખાણ ૧ તે જિનવરથી પામીયા, ત્રિપદી
શ્રી ગણધાર, આગમ રચના મહુવિધિ, અર્થ વિચાર અપાર ૨ તે
શ્રી શ્રુતમા ભાષિયાએ, તપ બહુવિધિ સુખકાર, શ્રી જિન આગમ
પામીને, માધે મુનિ શિવસાર ૩ મિદ્ધાતવાણી સુચવા ગમિદ, શ્રાવક
સમન્નિવર, ૪૪ સિદ્ધિ અર્થે કરે, અક્ષયનિધિ તપ સાર ૪ તપ તો
સૂત્રમા અનિ ધણા, સાધે મુનિવર જેહ, અક્ષયનિધાનને કારણે, શ્રાવકને
ગુણ ગેહ ૫ તે માટે ભવી તપ કરો એ, સર્વ ઋદ્ધિ મળે સાર, વિધિ-
શુ એક આગધતા, પામીને ભવપાર. ૬ શ્રી જિનવર પૂજન કરો,
ત્રિકશુદ્ધે ત્રિદાય, તેમ વળી શ્રુતજ્ઞાનની, ભક્તિ યદ્દ જીજ્ઞાણ ૭
પરિક્ષિમણ્યા એ ટકના, અક્ષયધર્મે ધરીએ; જ્ઞાનીની સેવા કરી, સદેજે
ભવજળ તરીએ ૮ ચૈત્યવંદન શુભ ભાવથીએ, રતવન ચોઈ નમસ્કાર;
શ્રુતદેવી ઉપામના, ધીગવિજય દિતકાર. ૯

પછી જ વિધિ દહીને, નમુશુણુ કહેવું

પછી એ ભવતિ દહી, નમોઽર્દત્ત વહી નીચે પ્રમાણે રતવન કહેવું

(લાવો લાવોને રાજ મોષામૂના મોતી—એ દેશી)

તપ વર કીજે રે, અક્ષયનિધિ અભિધાને, સુખજર લીજે રે, નિનનિ
ચઢને વાને (એ આકણી) પર્વપન્નસચ્ચ પર્વ શિરોમણી, જે શ્રી પર્વ
કદાચ, મામ પાસ ૭૪ દસમ દુવાવસ, તપ પશુ એ દિન યાય તપવરં
૧ પશુ અક્ષયનિધિ પર્વપન્નસચ્ચ, કેરો કદ્દ જિનભાણુ, શ્રાવણ વદ
એધે પ્રાગ્ભી, સર્વચી પરિમાણુ તપવરં ૨ એ તપ કરતા સર્વ
ઋદ્ધિ વરે, પગપગ પ્રગટે નિધાન, અનુક્રમે પામે તેહ પગમપ, સાન્વથી
નામ પ્રધાન તપવરં ૩ પરમત્સર્ગથી કમં બધાણુ, તેણે પામી દુ ખ
જળગ, એ તપ કરતા તે પુરવતુ, કમં યયુ વિસરાણ તપવરં ૪
જ્ઞાનપૂજા શ્રુત દેવી કાર્તિકગ, સ્વરિતક અતિ મોહાવે. સોવન કુલ
જડિત નિજ ચક્રિત, સુપૂરણુ કમે યાવે તપવરં ૫ જધન્ય મધ્યમ

ઉત્કૃષ્ટથી કરીએ, ધૂગ દોય તિન વરીસ; વરસ ચોથે શ્રુતદેવી નિમિત્તે, તે તપ વીસવાવીસ. તપવરં ૬ એણે અનુસારે જ્ઞાનતણું વર, ગણણું ગણીએ ઉદાર; આવશ્યકાદિ કરણી સંયુત, કરતાં લહે ભવપાર. તપવરં ૭ મહાભવ પરભવદોષ આશંકા, રહિન કરો ભવી પ્રાણી, જે પર પુદ્ગળ ગ્રહણ ન કરવું, તે તપ કહે વર નાણો. તપવરં ૮ રાતિજગા પૂજા પરભાવના, હય ગય રથ શણગારીજે; પારણાદિન પંચશબ્દે વાળે, વાળંતે પધરાવીજે. તપવરં ૯ ચૈલવિશાળ હોય તિહાં આવી, પ્રદક્ષિણા વળી દીજે; કુંભ વિવિધ નૈવેદ્ય સંધાતે, પ્રભુ આગળ ઢોધજે. તપવરં ૧૦ રાધનપુરે એ તપ મુણી, બહુજન થયા ઉજમાળ તપ કાજે; એહમાં મુખ્ય મંડાણુ ઓછવમાં, મસાલીયા દેવરાજ. તપવરં ૧૧ સંવત અઢાર તેંતાલીસ વરસે, એ તપ બહુ ભવી કીધો; શ્રી જિન ઉત્તમ પાદ પસાયે, પદ્મવિજય ફલ લીધો. તપવરં ૧૨

ત્યાર પછી જય વીયરાય, કહી, સુયદેવયાએ કરેમિ કાઉરસગંગ; અન્નતથ કહી એક નવકારનો કાઉરસગ કરી નમોડહંત કહી, સુયદેવયા ભગવદ્, નાણાવરણીય કર્મસંધાય; તેસિં ખવેઉ સયયં, જેસિં સુયસાયરે ભત્તિ. ૧ એ થોય કહેવી, પછી પચ્ચખખાણુ કરવું. પછી પૂજની ઢાળ કહેવી તે નીચે પ્રમાણે—

દુહો.

સક્તમપદ શ્રી જ્ઞાનનો, સિદ્ધ ચક્ર પદ માંહી;
આરાધીજે શુભમને, દિન દિન અધિક ઊંજાહિં. ૧

અન્નાણુસંમોહતમોહરસ, નમો નમો નાણુદિવાયરસ; પંચપયાસુ-
ઉવગારગરસ, સન્નાણુતન્વત્યપયાસગરસ. ૧. હુવે જેહથી સર્વ અજ્ઞાન રોધો, જિનાધીશ્વર પ્રોકત અર્થાવબોધો, મતિ આદિ પંચ પ્રકારે પ્રસિદ્ધા, જગદ્ ભાસતે સર્વે દૈવાવિરુદ્ધો. ૨ પ્રદીપ પ્રભાવે સુભક્ષં, અભક્ષં સુપેયં સુકૃત્યં અકૃત્યં; જેણે જાણીએ લોકમધ્યે સુનાણું, સદા મે વિશુદ્ધં તદૈવ પ્રમાણું.

ઢાળ ૧

લભ્ય નમો ગુણ જ્ઞાનને, સ્વપર પ્રકાશક બાવેજ;
પર્યાય ધર્મ અનંતતા, બોભેસ્ત્રલાવેજ (ચાલ)

જે મુખ્ય પરિણતિ સકલ જ્ઞાયક, બોધ બાવવિલ્લખના; મતિ આદિ
પચ પ્રકાર નિર્મળ, સિદ્ધ સાધન લક્ષના, સ્યાદ્વાદસ ગી તત્ત્વરંગી પ્રથમ
બેદાબેદતા, સવિકલ્પ ને અવિકલ્પ વસ્તુ, સકલ સશય હેદતા ૨

ઢાળ ૨

લક્ષાલક્ષ ન જે વિષ્ણુ લલિયે, પેય અપેય ત્રિચાર, કૃત્ય અકૃત્ય ન
જે વિષ્ણુ લલિયે, જ્ઞાન તે સકલ આધાર રે ભવિકા મિં ૧ પ્રથમ જ્ઞાન
ને પછી અલિસા, શ્રો સિદ્ધાંતે બાખ્યુ, જ્ઞાનને વદો જ્ઞાન મ નિદો,
જ્ઞાનીયે શિવમુખ ચાખ્યુ રે ભવિકા ૨ સકળ ક્રિયાતુ મૂળ જે ધક્કા,
તેહતુ મૂળ જે કહીયે, તેહ જ્ઞાન નિત નિત વદીજે, તે વિષ્ણુ કહો કેમ
રહિયે રે ? ભવિકા ૩ પંચ જ્ઞાનમાહિ જેહ સદાગમ, સ્વપરપ્રકાશક જેહ;
દીપક પર ત્રિજુવન ઉપકારી, વળી જેમ રવિચંદ્ર મેહ રે ભવિકા ૪
લોક લોધ્વ અધો તિપંગુ જ્યોતિષ, વૈમાનિકને સિદ્ધ, લોકાલોક પ્રગટ
જેહથી, તે જ્ઞાને મુજ શુદ્ધ રે. ભવિકા સિદ્ધચક્ર ૫

ઢાળ ૩

જ્ઞાનાવર્ણી જે કર્મ હે, કાય ઉપશમ તસ યાય રે,
તો હુએ એહિજ આતમા, જ્ઞાન અબોધતા જાય રે વીર ૧

પછી ઠૂઠો પરમાત્મને નમ જ્ઞાનપદેજ્ય કલશ યજ્ઞમહે સ્વાદ્વાઃ
એ મત્ર બોલીને વાસજેપ, રૂપાનાણુ કે પેસો હાયમા લખને નીચે પ્રમાણે
ચાય કહેવી

જિન જોજન મૂમિ, વાણીનો વિસ્તાર, પ્રજુ અર્થ પ્રકાશે, રચના
અજુધર સાર, સોય આગમ મુચુતા, હેદીજે ગતિ ચાગ, પ્રજુવયણ વખાણી,
લઈએ ભવનો પાર. ૧ પછી જ્ઞાનની વાસલેપવડે પૂજા કરવી, તથા

સોનામહોર તથા રૂપામહોર આદિથી જ્ઞાનની યથાશક્તિ પૂજા કરવી. પછી દુહા કહીને ખમાસમણા દેવા.

દુહા

સુખકર શંખેશ્વર નમો, શુભશું શ્રીશ્રુતનાણુ, ગઉ મૂંગા શ્રુત એક છે, સ્વપરપ્રકાશક ભાણુ ૧ અભિજ્ઞાપ્ય અનંતમે, ભાગે રચિયો જેહ; ગણધર દેવે પ્રણમીયો, આગમ રચણુ અજેહ. ૨ ઇમ અદ્વતી વક્તવ્યતા, છઠાણુ વડીયા ભાવ, ક્ષમાશ્રમણુ ભાખે કહ્યું, ગોપય સાર્પ જમાવ ઠ લેશ-થકી શ્રુત વરણુનું, ભેદ ભક્ષા તસ વીસ, અક્ષયનિધિ તપને દિને, ક્ષમા-શ્રમણુ તે વીસ. ૪ સૂત્ર અનંત અર્થમયી, અક્ષય અંશ કહાય; શ્રુત-કેવલી કેવલી પરે, ભાખે શ્રુતપર્યાય. ૫ શ્રી શ્રુતજ્ઞાનને નિત નમો, ભાવ મંગલને કાજ, પૂજન અર્ચન દ્રવ્યથી, પામો અવિચલ રાજ. ૬ (૧) આ છઠ્ઠો દુહો અમાસમણુ દીઠ કહેવો. ઇગસય અડતીસ સ્વર-તણા, તિહાં આકાર અઢાર; શ્રુત પર્યાય સમાસમે, અંશ-અસંખ્ય વિચાર શ્રીં ૨ અતીસ વર્ણુ સમાય છે, એક શ્લોક મઝાર, તેમાંહે એક અક્ષર ગ્રહે, તે અક્ષર શ્રુતસાર. શ્રીં ૩ ક્ષયોપશમ ભાવે કરી, બહુ અક્ષરનો જેહ, જાણુગ ઠાણાંગ આગણે, તે શ્રુતનિધિ ગુણુગેહ, કાઠિ એકાવન અહલખા, અહસય અઠ્યાસી હજાર, આલીસ અક્ષર પદતણા, કહે અનુયોગદાર. શ્રીં ૪ અર્થાતે ઇહાં પદ કહ્યું, જિહાં અધિકાર ઠરાય, તે પદ શ્રુતને પ્રણમતાં, જ્ઞાનાવર્ણુય હઠાય. શ્રીં ૫ અઢાર હજાર પદે કરી, અંગ પ્રથમ સુવિલાસ, દુગુણા શ્રુત બહુ પદ ગ્રહે, તે પર શ્રુત સમાસ. શ્રીં ૬ પિંડપ્રકૃતિમાં એક પદે, જાણુ બહુ અવદાત; ક્ષયોપ-શમની વિચિત્રતા, તેહજ શ્રુત સંધાત. શ્રીં ૭ પંચોતેર ભેદે કરી, સ્થિતિ અંધાદિ વિલાસ, કમ્મપયડીપયડી ગ્રહે, શ્રુત સંધાત સમાસ. શ્રી. ૮ ગત્યાદિક જે માર્ગણા, જાણુ તેહમાં એક, વિવરણુ ગુણુઠાણાદિકે, તસ પ્રતિપત્તિ વિવેક. શ્રીં ૯ જે બાસઠો માર્ગણુ પદે, લેશ્યા આદિ નિવાસ; સંગ્રહ તરતમ યોગથી, તે પ્રતિપત્તિ સમાસ. શ્રીં ૧૦ સંતપદાદિક દ્વારમાં, જે જાણુ શિવલોક; એક દોય દારે કરી, શ્રદ્ધાશ્રુત અનુયોગ.

શ્રી૦ ૧૧ ચળી સત્તાદિક નવ પદે, તિહા માર્ગણા બાસ, સિદ્ધતણી રતવના કરે, શ્રુત અનુયોગ સમાસ શ્રી૦ ૧૨ પ્રાણૂત પ્રાણૂત શ્રુત નમુ, પૂર્વના અધિકાર, બુદ્ધિ પ્રબન પ્રભાવથી, જાણે એક અધિકાર શ્રી૦ ૧૩ પ્રાણૂત પ્રાણૂત શ્રુતસમા, સલિજ લખિષ વિરોધ, બહુ અધિકાર ધર્યો ગ્રહે, ક્ષીરાશ્રવ ઉપદેશ શ્રી૦ ૧૪ પૂર્વભવ ગત વસ્તુ જિદે, પ્રાણૂત શ્રુત તે નામ, એક પ્રાણૂત જાણે મુનિ, તાસ કર પ્રણામ શ્રી૦ ૧૫ પૂર્વલખિષ પ્રભાવથી, પ્રાણૂત શ્રુત સમાસ, અધિકાર મહુલા ગ્રહે, પદ અનુસાર વિલામ શ્રી૦ ૧૬ આચાર્યાદિક નામથી, વસ્તુનામ શ્રુત સાર, અર્થ અનેક વિધે ગ્રહે, તે પણ એક અધિકાર શ્રી૦ ૧૭ દુગસપ પણ વીસ વસ્તુ છે, ચૈદ પૂર્વનો સાર, જાણે તેહને વદના, એક શાસે સો વાર શ્રી૦ ૧૮ ઉત્પાદાદિ પૂર્વ જે, સૂત્ર અર્થ એક માગ, વિદ્યામત્ર તણો કલો પૂર્વ શ્રુત બહાર. શ્રી૦ ૧૯ ત્રિદુમાગ લગે જાણે, તેહિજ પૂર્વ સમામ, શ્રીશુભવીરને શાસને, હોજ્યો જ્ઞાનપ્રકાશ શ્રી૦ ૨૦

ખમાસમણા દીધા પછી ચોડખા નિર્મલ જે દાવે પસતી ભરીને ઉપર રૂપાનાણુ અથવા પૈસો મોપારી મૂખીને ભિમા રહી બોધાગાધ જ્ઞાનની રતુતિ કહી નીચેનો દુહો બોલવો. જ્ઞાન સમો કોઈ ધન નહીં સમતા મમુ નહિ સુખ, જીવિત સમી આશા નહિ, લોભ સમો નહિ દુઃખ ૧ પછી પસતી કુભમા નાખતી પછી ખમાસમણુ દહને ઇન્દ્રિય-કાગેશુ સદિમલ ભગવન્ ! શ્રુતદેવતા આરાધનાર્થે કાઉસગ્ગ કરુ ઇન્દ્ર, શ્રુતદેવતા આરાધનાથ ડરેમિ કાઉસગ્ગ, અજાય કહી એક નવકારનો કાઉસગ્ગ કરવો. પછી નમોડહત કહીને જ્ઞાનની થોપ નીચે પ્રમાણે કહેવી

ત્રિમડે જેસી શ્રી જિનભાણુ, બોલે બાપા અમીય સમાણુ, મત અનેકાત પ્રમાણુ અગિહત શાસન સફરી સુખાણુ, ચરિઅનુયોગ જિહા ગુણુખાણુ, આતમ અનુભવ ઠાણુ સકલ પદારથ ત્રિપદી જાણુ, જોગન શ્રુમિ પસરે વખાણુ, દોષ બત્રીગ પરિહાણુ ઠેવવીભાખિત તે શ્રુતનાણુ, વિજયલક્ષ્મીસર્ગ કહે બહુમાન, ચિત્ત ધરજો તે સયાણુ ૧

વીશ પ્રદક્ષિણા દેવી, આ મુજબની વિધિ દરરોજ ગુરુમહારાજ ખાસે કરવાની છે.

તા. ૬:—દરેક તપની પૂર્ણાહુતિ નિમિત્તે પોતપોતાની શક્તિ મુજબ ઉજમણું પૂજા, સાધર્મિક વાતસલ્ય, વિવિધ જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્રતા ઉપકરણો આદિની પ્રભાવનાઓ આદિ શુભ કાર્યો કરી તપ ઉજવવા ભાગ્યશાલી બનવું જોઈએ.

દરેક તપ વિધિપૂર્વક કરવાથી તેનું સંપૂર્ણ ફળ મલી શકે છે, છતાં પ્રતિક્રમણની ક્રિયા ન આવડતી હોય તેણે છેવટ સામાયક પણ કરી તપની આરાધના કરવી જોઈએ. જેને સામાયક પણ ન આવડતું હોય તો તેણે ત્રણ નવકાર ગણી બરોબર ૪૮ મીનીટની ધારણા કરી બેસવું. અને ત્રણ નવકાર ગણી ઉઠવું. સદ્ગુરુઓનો સમાગમ મેળવી ધાર્મિક અભ્યાસ જરૂર કરવા ઉદ્યમ રાખવો જોઈએ કે જેથી આત્મિક ભાવના સુધરવા સાથે ક્રિયાકાંડમાં અપૂર્વ ઉદ્ધાસ આવતો જશે.

ખંડ ૧૬ મો

જાણુવા લાયક વસ્તુઓ

બાવીશ અભક્ષ્યના નામ

૧ મધ ૨ માખણ, ૩ મદિરા (દાર) ૪ માસ ૫ ઉંબરાના
ફળ ૬ વડના ટેટા, ૭ કાદીબડા, ૮ પીપળાની પીપડી, ૯ પીપળના
ટેટા ૧૦ બરફ ૧૧ અશીષુ-સોમલ (સર્વ જાતના ઝેર) ૧૨ કરા.
૧૩ ઢાચી માટી ૧૪ રાત્રિભોજન ૧૫ બદ્ધખીજવાલી વસ્તુ ૧૬ બોળ
અથાણુ ૧૭ વિદળ (કાચા દહીં, દૂધ સાથે કઠોળ ખાવું તે) ૧૮ રીંગણા.
૧૯ અન્નપ્રયા ફળ ૨૦ તુચ્છ ફળ (જેમા ખાવાનું થોકું હોય અને ફેકી
દેવાનું ધણું હોય તે) ૨૧ અલિત રસ (જેનો સ્વાદ ખીંકુલ બગડી ગયો
હોય તેવી વસ્તુ) ૨૨ અનંતકાય (જેમા અનંતા જીવે હોય તે)

બત્રીશ અનંતકાયના નામ.

૧ સુરણુ ૨ લસણ ૩ લીલી હવદર ૪ બટાટા (આલુ) ૫
લીલો કચુરો ૬ સતાવરી ૭ હીરલી કદ ૮ કુવર ૯ ચોર ૧૦ ગબો.
૧૧ સક્કરીયા ૧૨ વંશ કારેલા ૧૩ ગાજર ૧૪ લુણી ૧૫ લોઢી.
૧૬ ગીરીકર્ણિકા (ગરમર) ૧૭ કુમળા પાદકા ૧૮ ખરસેયો ૧૯
ચેકની ભાજી ૨૦ લીલી મોચ ૨૧ લુલીના આકની જાલ. ૨૨ ખીલોડા.
૨૩ અમૃતવેલી ૨૪ મુલાના કદ ૨૫ બૃમિકેડા (ખીલાડીના ટોપ)
૨૬ નના અંકુરા ૨૭ વત્યુલાની ભાજી ૨૮ સુવેર વેલ ૨૯ પાલકાની
ભાજી. ૩૦ કુણી આબલી ૩૧ રતાણુ ૩૨ પીંડાણુ

ઉપર જણાવેલ બાવીશ અભક્ષ્ય તથા બત્રીશ અનંતકાયોને સર્વ

પાપભીરુ શ્રાવક-શ્રાવિકાઓએ ત્યાગી દેવાની જરૂર છે. વળી તે બધી જ વસ્તુઓ કાંઈ રોજ ઉપયોગમાં આવતી નથી. અરે ! કુટલીક તો એવી છે કે આખી જિંદગાની સુધી ખાવામાં પણ આવતી નથી, તેમજ તેના દર્શન પણ થવા બહુ દુર્લભ હોય છે, છતાં પણ તે વસ્તુઓનો પ્રતિજ્ઞાપૂર્વક અને ધરાદાપૂર્વક ત્યાગ કરવામાં નથી આવતો ત્યાંસુધી તે વસ્તુઓ ઉપરની ઇચ્છાના કારણે નાહકનો પાપબંધ થયા કરે છે, માટે સુદ્ધ અને સમજી સમુજ્યોએ પહેલી તકે તે વસ્તુઓને ગુરુ સમક્ષ પ્રતિજ્ઞા લઈ વેસરાવી દેવાની આવશ્યકતા છે.

ચાર અલક્ષ્ય મહાવિગય.

૧ મંથ. ૨ માખણ. ૩ માંસ. ૪ મદિરા (દારૂ).

વાધરી લોકો મધમાખીના પુડા આગળ ધૂમાડો કરી મધમાખીઓને અત્યંત ત્રાસ ઉપજાવી પુડામાંથી બહાર કાઢે છે તેથી તેઓ તથા તેમાં રહેલા અશક્ત નાના બચ્ચાઓ પણ મરી જાય છે. આવી ધોર હિંસાથી ઉત્પન્ન થએલા મધને છોડી દેવું એ જ શ્રેયસ્કર છે. વલી એ મધમાં નિરંતર અસંખ્ય જીવો ઉપજે છે, તેથી પણ તેનો દયાલુ આત્માઓએ ત્યાગ કરવામાં વિલંબ કરવાની જરૂર નથી.

મહુડા આદિ પદાર્થોને કાઢકાવી બનાવવામાં આવતા દારૂમાં પણ અનેક જીવોની હિંસા થાય છે, તેમાં પણ સમયે સમયે અસંખ્ય જીવો ઉત્પન્ન થાય છે. દારૂપાન તો પૈસા આપીને મૂર્ખાઈ ખરીદવા જેવું છે. માખણ પણ છાશ ઉપરથી બહાર નીકળ્યું કે અંતર્મુહૂર્તમાં તેમાં તે જ રંગના સૂક્ષ્મ જીવો ઉત્પન્ન થાય છે, માટે તે પણ કદી ખાવું નહિ.

માંસમાં તો પંચેન્દ્રિય પ્રાણીઓનો ચોક્કસ વધ થતો હોય તેમાં તો ધોર હિંસા છે જ. વળી કાચા અગર પકાવેલા માંસમાં પણ અસંખ્ય જીવો પેદા થાય છે, માટે ચારે મહાવિગયને તિલાંજલિ આપવી જરૂરી છે.

સાત, મોટા, વ્યસનો.

૧ જુગાર ૨ માસ ૩ દારૂ ૪ વેચ્યા ૫ શિકાર ૬ ચોરી અને ૭ પાણી સ્ત્રી. આ સાતે વ્યસનો, તેના સેવન કરનારને ધોરમા ધોર નરકમા લઈ જાય છે માટે તે દુ ખોમાથી મુક્ત થવાની અભિનાયાવાળા આત્માઓએ સાતે વ્યસનો ત્યાગ કરવો જરૂરી છે

દશ ચદરવાની વિગત.

નીચે જણાવેલ સ્થાનોએ દયા ધર્મના મર્મને સમજનારા ભવ્ય આત્માઓએ દશ ચદરવા બાધી સ્વ અને પગના આત્માનું રક્ષણ અદ્વ પ્રયામે કરી લેવાની જરૂર છે

૧ જિનજવન ૨ પૌષ્પશાળા ૩ સામાયકશાળા ૪ બોજનગૃહ ૫ વયોણાના સ્થાને ૬ ખાડવાના સ્થાને ૭ પીસવાના સ્થાને ૮ સુલા ઉપર ૯ પાણીઆરે ૧૦ સુવાની શય્યાએ

સાત ગળણા રાખવાની વિગત

૧ પાણી ગળવાનું, ૨ ઘીની ગરણી, ૩ તેનની ગરણી ૪ જલ ગળવાનું ૫ દૂધ ગળવાનું ૬ ઉંઘણેનું પાણી ગળવાનું ૭ આટો ચાળવા માટે (દવાના ચારણી આક)

સઘમાં પાળવાની છ “ડી”

એકાદાગી (રોજ એકસણું કરવું) ૨ સમ્યક્તવધાગી ૩ બૃથ યનધાગી (સધારે સુવું તે) ૪ સચિતપરિદારી ૫ પદ્યાગી (પત્રે ચાલવું) ૬ ખલિયારી

હહેરાસરની દશ મોટી આશાતના

૧. તંબોલ ખાવું. ૨. પાણી પીવું. ૩. ભોજન કરવું. ૪. ૫. વિષયસેવન કરવું. ૬. શયન કરવું. ૭. થુંકવું. ૮. માત્રું કરવું. ૯. ટટી જવું. ૧૦ જુગાર રમવો.

સાત ક્ષેત્રોના નામ

૧ જિનમંદિર. ૨ જિનબિંબ. ૩ જ્ઞાન. ૪ સાધુ. ૫ સાધ્વી. ૬ આવક. ૭ શ્રાવિકા.

શ્રાવકની ૧૧ પડિમા

૧ દર્શન (સમકિત) પડિમા. ૨ વ્રત પ્રતિમા. ૩ સામાયક પ્રતિમા. ૪ પૌષ્ઠ પ્રતિમા. ૫ કાયોત્સર્ગ પ્રતિમા. ૬ બ્રહ્મચર્ય પ્રતિમા. ૭ સ્થિતિ ત્યાગ પ્રતિમા, ૮ આરંભ કરણ પરિત્યાગ પ્રતિમા. ૯ આરંભ કરાવણ પરિત્યાગ, ૧૦ ઉદ્ધિગ વર્જક (પોતાને માટે બનાવેલું નહિ ખાવું) ૧૧ શ્રમણભૂત પ્રતિમા. (સાધુની માફક ગોચરી જવું, લોચ કરાવવો વિગેરે).

શ્રાવકે રાખવાના સાત ધોતીયા

૧ સામાયકતું. ૨ પૂજનતું. ૩ ન્હાવાતું. ૪ ભોજનતું. ૫ બહારગામ જવાતું. ૬ સુવાતું, ૭ ટટી જવાતું.

તેર કાઠીયા

૧ આળસ. ૨ મોહ. ૩ અવજ્ઞા. ૪ માન. ૫ ક્રોધ. ૬ પ્રમાદ (નિદ્રા-મદિરાપાન આદિ) ૭ કૃપણતા ૮ ભય. ૯ શોક. ૧૦ અજ્ઞાન. ૧૧ વ્યાસેપ (આમતેમ જોયા કરવું તથા મન બીજે ઠેકાણે મોકલવું)

તે) ૧૨ વિક્રયા (રાજકયા, ભોજનકયા, સ્ત્રીકયા, દેશકયા)
૧૩ વિષયવાસના

નિયમને ચાર પ્રકારના લાગતા દોષ.

મતને અતિક્રમ, વ્યાતિક્રમ, અતિચાર અને અનાચાર એ ચાર પ્રકારે દોષ લાગે છે.

દાખલા તરીકે દાખલે ચક્રવિહાર કર્યો હોય હવે જ્યારે તેને આત-
તૃષા (તરસ) લાગે છે સારે તે પાણી પીવાની માત્ર ઇચ્છા જ કરે
છે, તે અતિક્રમ જે સ્થાનકે પાણી હોય તે સ્થળે જાય તે વ્યતિક્રમ
પાણી પીવા માટે વાસણુમાથી પ્યાલો ભરી મુખ આગળ ધરે પણ પીએ
નહિ તે અતિચાર પણ જ્યારે તે નિદ્રાપણે ચક્રવિહાર હોવા છતાં પાણી
પીએ સારે તે અનાચાર કહેવાય છે

છ અદ્વાઈઓના નામ

૧ કારતક માસ સબધી ૨ ફાગણ માસ સબધી ૩
અસાડ માસ સબધી ૪ પચૂંપણ માસ સબધી ૫ આસો માસની
(આખીલની ઓળી) ૬ ચૈત્ર માસ સબધી (આખીલની ઓલીની)
આ છએ અદ્વાઈઓમા વિવિધ પ્રકારની તપશ્ચર્યા કરવી લીલોતરીને
લાગ કરવો. બ્રહ્મચર્યનું પાલન કરવું ધોવાનો, ખાડવાનો, દળવાદિ
આરભ સમારભનો લાગ કરવો

આમે અને ચૈત્ર માસની ઓળીમા નવ આયખીલ કરવા આ
ઓળી એક સાથે નવ કરવી બની શકે તો યાવજિજીવ સુધી તેની
આરાધના છોડવી નહિ અન્ય અદ્વાઈઓમા દેવતાઓ નદીશ્વરદ્વીપમા
જાત્રા કરવા જાય પણ ખરા અગર ન પણ જાય પરંતુ આસો અને
ચૈત્ર માસની અદ્વાઈમા તો વિષયમુખમા મગ્ન રહેનારા દેવતાઓ નિશ્ચયથી
જાય જ છે અને એ અપેક્ષાથી આ બે ઓળીને શાશ્વતી અદ્વાઈઓ
કહેવામા આવે છે

પર્યુષણા. પર્વ- સર્વ પર્વશિરોમણી છે. આ પર્વમાં મુખ્યતથા નીચે જણાવેલ કાર્યોની આરાધના દર વર્ષે એક વખત તો કરવી જ:

૧. સર્વત્ર લાગવગથી અગર ધન ખર્ચી અમારી પ્રવર્તન એટલે દયા પળાવવી. ૨. સાધર્મિક વાત્સલ્ય કરવું. ૩. પરસ્પર ક્ષમાપના કરવી. ૪. અષ્ટમ તપ કરવો. ૫. ચૈત્ય પરિપાટી કરવી.

૧. દરેક વર્ષે સંધની પૂજા કરવી. ૨. સાધર્મિક ભક્તિ કરવી. ૩. ચૈત્યમાં મહોત્સવ કરવો, રથયાત્રા કાઢવી. તીર્થયાત્રા કરવી. ૪. જિત- મંદિરમાં સ્નાત્રમહોત્સવ કરવો. ૫. દેવદ્રવ્યની વૃદ્ધિ કરવી. ૬. મહાપૂજા કરવી. ૭. રાત્રીજગરણ કરવું. ૮. આગમની પૂજા કરવી. ૯. ઉજમાણું કરવું. ૧૦ તીર્થ પ્રભાવનાનું કાર્ય કરવું. ૧૧. પ્રાયશ્ચિત ગ્રહણ કરવું.

ચોમાસી કાળની વિગત

નામ	કારતક	કાગણ	અષાઢ
	શુદ્ધ ૧૫ થી	શુદ્ધ ૧૫ થી	શુદ્ધ ૧૫ થી
સુખડીનો કાળ	૧ માસ	૨૦ દિવસ	૧૫ દિવસ
કામળીનો કાળ	૪ ઘડી	૨ ઘડી	૭ ઘડી
ઉકાળેલા પાણીનો કાળ	૪ પ્રહર	૫ પ્રહર	૩ પ્રહર

દિવસના ચોથા ભાગને પ્રહર કહેવાય છે અને ૨૪ મીનીટની એક ઘડી થાય છે.

કાગણ શુદ્ધ ૧૪ થી ભાજપાલો, નવું પીલેલું તલનું તેલ અને મેવામાં ખજૂર, કાજુ, ચારોલી, અખોડ, જરદાલુ વિગેરે આઠ માસ

મુધી અને અપાક ચોમાસામા આદ્રાનક્ષત્ર પછી ફરી અને કાચી ખાડ અભક્ષ્ય થાય છે

આગના લાગેલા નાળાયેર, મોપારી, બદામ વિગેરે બીજે દિવસે અભક્ષ્ય થાય છે તે જ દિવસે લાગેલું તે જ દિવસે ખપી શકે છે

બરોબર ત્રણ ઉકાળા આવ્યા વિનાના પાણીને પીનારા તથા સાંધુ મહારાજને વહોરાવનારા દોપના લાગી થાય છે કેટલેક સ્થળે ન્હાવાના પાણીને પણ વહોરાવી દે છે, તે માટે ખાસ ખ્યાલ રાખવો

પૌષ્ઠમા યા પ્રતિક્રમણમા રહેલા શ્રાવક-શ્રાવિકાએ કામળા ઓઢ્યા વિના બહાર જવું નહિ ઉપરથી સૂક્ષ્મ અપ્કાયના છવો વર્ષે છે તે ગરમ કપડાના ઉપર પડે તો બચી જાય છે, માટે ઓઢવાની જરૂર પડે છે કટાસણ ઓઢીને જવાય નહિ, કારણ કે તેનાથી એક તો આખું શરીર ઢકાય નહિ અને તે કટાસણ ઉપર તરત પાણું બેસવાનું હોવાથી તેના ઉપર પાણીના પડેલા છવો દમાઈની મરી જાય છે માટે કામળા લઈ જવાનો ઉપયોગ ગમવો

અણાહારી વસ્તુનું સ્વરૂપ.

તપશ્ચર્યામા તબીયત આદિ કારણે ખાસ જરૂર પડે અણાહારી વસ્તુઓનો ઉપયોગ થઈ શકે છે અને તે પણ મુખ્યત્વે પચ્ચખાણ પાર્યા પહેલા અગર તો પાણુહારનું પચ્ચખાણ કર્યા પછી લેવામા આવે છે જેનો ખીંકુલ સ્વાદ ન હોય, એવા પદાર્થોની મણતરી અણાહારી મીઠ્ઠેમા કચામા આવે છે. કેટલાક લોકો વિના સમજ્યે તપશ્ચર્યામાં ઝેરી કાપરુ, ચોપચીની અને ઘોડાવજ આદિ હોવાથી, તે વાપરનારાઓ તપશ્ચર્યાનો ભગ કરે છે માટે તેનો ખાસ ઉપયોગ રાખવો જરૂરી છે

અણાહારી વસ્તુના નામ

૧ 'અગર ૨ અરીણ ૩ લીમડાના પાચ અંગો ૪ ત્રિફલા (ગાયના

મુતરમાં વાળેલી ગોળા જ અણાહારી ગણાય છે) ૪ કુંડુ ૫ કરીયાતું
૬ ગલો ૭ બુચકણુ ૮ કેરડાના મૂળ ૯ ધમાસો. ૧૦ ખેરડીના છાલ
મૂળ. ૧૧ ચિત્રો. ૧૨ ખેરસાલ. ૧૩ મુખડ. ૧૪ મલયાગુરુ. ૧૫ ઝેરી
ગોટલી. ૧૬ અંખર. ૧૭ કસ્તુરી. ૧૮ રાખ. ૧૯ મુતો. ૨૦ હળદર સફી
૨૧ આસગંધી. ૨૨ કંદર. ૨૩ અતિવિખની કળી. ૨૪ દીકમલી. ૨૫
સર્વ જાતના ઝેર. ૨૬ સાજીખાર. ૨૭. ઉપલેટ. ૨૮ ગુગલ. ૨૯ પુંવાડ.
૨૦ એળીઓ. ૩૧ ચૂણી ફળ. ૩૨ મુસેખાર. ૩૩ ટંકણુખાર. ૩૪
ગ્રાસૂત્ર. ૩૫ ખોળ. ૩૬ મજાહ. ૩૭ કણુચરના મૂળ. ૩૮ કુંવારી. ૩૯
થોર. ૪૦ પંચમૂળ. ૪૧ ખારો. ૪૨ ફટકડી. ૪૩ મોટી હરડે ફળ. ૪૪
વખમો. ૪૫ તગર. ૪૬ ખાવળ. ૪૭ ખોડથોડી. ૪૮ આઝી. ૪૯ રીંગણી
(ઉભી ખેડી)

દાનને દૂષિત કરનારા કારણો

૧ અનાદરથી આપવું. ૨ ઘણી વાર લગાડીને આપવું. ૩ વાંકું મેં
રાખીને આપવું. ૪ અગ્રિય વચન સંભળાવીને આપવું. ૫ આપ્યા
પછી પશ્ચાત્તાપ કરવો.

દાનને શોભાવનારા કારણો

૧ આનંદના આંસુ આવે. ૨ રોમાંચ ખડા થાય. ૩ બહુમાન પેદા
થાય. ૪ પ્રિય વચન બોલે. ૫ આપ્યા પછી અનુમોદના કરે.

દાન નહિ આપવાના છ લક્ષણો

૧ આપવું પડે એટલે આંખો કાઢે. ૨ ઊંચું જીએ. ૩ વચ્ચે આડી
આડી વાત કરે. ૪ વાંકું મોઢું કરીને બેસે. ૫ મૌન ધારણ કરે. ૬
આપતા આપતા ઘણો સમય લગાડે.

શ્રાવકના સવા વસાની દયાની સમજણ

મુનિમહારાજ ત્રસ અને ધ્યાવર એમ બન્ને પ્રકારની દયા પાળે એટલે તેને શાસ્ત્રમા વીમ વસાની દયા પાળનારા કહેવાય છે એમાંથી શ્રાવક માત્ર ત્રસજીવોની દયા પાળી શકે અને ધ્યાવરજીવોની નહિ પાળી શકે એટલે ગ્લા દશ વસા

ત્રસજીવોની દયામા પણ નિર્દોષને જ બચાવી શકે, સંદોષને નહિ બચાવી શકે એટલે રજા પાચ વસા

નિર્દોષ જીવો પણ આગલ-સમારભથી હણાય છે એટલે રજા અઢી વસા

નિર્દોષ જીવોમાં સ્વજન સબંધી અગર પોતાને આશ્રયે રહેલા પશુ વિગેરેની એવા પ્રકારના રોગની દવા કરવી પડે અને તેમા જીવો હણાય તેને સાપેક્ષ હિંસા કહેવાય છે એટલે તેનો સવા વસો બાદ કરીએ તો માત્ર સવા વસાની દયા શ્રાવક શ્રાવિકાને હોઈ શકે છે અને તે પણ વ્રતધારીઓને જ હોય છે

નવપદજીના નામ તથા વર્ણ

નામ	વર્ણ	નામ	વર્ણ
૧ અરિહત	ધોળો	૬ દર્શન	ધોળો
૨ સિદ્ધ	રાતો	૭ જ્ઞાન	ધોળો
૩ આચાર્ય	પીળો	૮ આરિત્ર	ધોળો
૪ ઉપાધ્યાય	લીલો	૯ તપ	ધોળો
૫ સાધુ	કાળો		

વીશ વિહરમાન જિનના નામ

૧ સીમધર	૪ સુબાહુ	૭ અપમાનન
૨ યુગમધર	૫ સુજાત	૮ અનંતવીર્ય
૩ બાહુ	૬ સ્વયંબ્રહ્મ	૯ મુરખ

૧૦ વિશાળ	૧૪ ભુજંગ	૧૮ મહાભદ્ર
૧૧ વજ્રધર	૧૫ ઇશ્વર	૧૯ દેવયશા
૧૨ ચંદ્રાનન	૧૬ નેમિપ્રભ	૨૦ અનિતવીર્ય
૧૩ ચંદ્રબાહુ	૧૭ વીરસેન	

રતનત્રયી

દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર

તત્વત્રયી

દેવ ગુરુ ધર્મ

શત્રુજયનું છ આરાતું પ્રમાણ

પહેલે આરે ૮૦ યોજન, બીજે આરે ૭૦ જોજન, ત્રીજે આરે ૬૦ જોજન, ચોથે આરે ૫૦ જોજન, પાંચમે આરે ૧૨ જોજન, છઠ્ઠે આરે ૭ હાથનો રહે છે.

ચૌદ રાજલોકનું પ્રમાણ

એક દેવ સૌધર્મ દેવલોકથી હજાર ભાર લોઢાના ગોળાને પોતાના સર્વ બળથી ભૂમિ ઉપર ફેંકે ત્યારે તે ગોળાને ૬ માસ, ૬ દિવસ, ૬ પ્રહર, ૬ મુહૂર્ત, ૬ ધડી અને ૬ પળ પૃથ્વી ઉપર આવતા એટલો ટાઇમ લાગે ત્યારે એક રાજનું પ્રમાણ થાય. તેવા ચૌદ રાજલોક છે.

પરચક્રખાણનું ફળ

૧ નવકારશી	= એક સો વર્ષનું નરકાયુ દૂર કરે.
૨ પોરસી	= એક હજાર " " "
૩ સાઠપોરીસી	= દશ હજાર " " "
૪ પુરિમઠ	= એક લાખ વર્ષનું નરકાયુ દૂર કરે.
૫ એકસાણું	= દશ લાખ " " "
૬ નિવિ	= એક કોડ " " "
૭ એકલઠાણું	= દશ કોડ " " "

૮ એકદત્તિ	= સો કોઠ	"	"	"
૯ આયંબિલ	= એક હજાર કોઠ	"	"	"
૧૦ ઉપવાસ	= દસ હજાર કોઠ	"	"	"

એવી રીતે એક એક ઉપવાસની વૃદ્ધિએ અનુક્રમે દશગણો અંક વધારવો.

સમૂર્ણમ મનુષ્યને ઉપજવાના ચૌદે સ્થાનકો

૧ વડી નીતિમા, ૨ લઘુનીતિમા, ૩ શ્લેષ્મમા, ૪ શરીરના મેલમા, ૫ નાકના મેલમા, ૬ ઉલટીમા, ૭ પિત્તમા, ૮ પશ્મા, ૯ લોહીમા, ૧૦ વીર્યમા, ૧૧ મૃત દ્યેવગ્મા, ૧૨ સ્ત્રી-પુરુષના સમોગમા, ૧૩ નમરની ખાધમા, ૧૪ સર્વે અશુચિ સ્થાનમા

બાવીશ પરિસહો

૧ ક્રુધા, ૨ પિપાસા, ૩ શીત, ૪ ઉષ્ણ, ૫ ઠાંસ, ૬ અચેલક, ૭ અરતિ, ૮ સ્ત્રી, ૯ ચરિયા, ૧૦^૧ નેપેધિકી, ૧૧ શય્યા, ૧૨ આક્રોશ, ૧૩ વધ, ૧૪ યાચના, ૧૫ અક્ષાલ, ૧૬ રોગ, ૧૭ તૃણરૂપણ^૨, ૧૮ મલ, ૧૯ સત્કાર, ૨૦ મત્તા, ૨૧ જ્ઞાન, ૨૨ સમ્યક્ત્વ^૩

સાધુના સત્તાવીશ ગુણો

(૫) પાત્ર મહાત્રતાના પાલક ૭ જીવની કાપના રક્ષક (૬)
(૧) રાત્રિભોજનના ત્યાગી, પાત્ર ઇન્દ્રિય અને લોભનો નિગ્રહ કરે
(૬) ૧ કામા ધાગ્ય કરે ૧ બાવની વિશુદ્ધિ રાખે ૧ વિશુદ્ધ રીતે પઠિલેહણ કરે ૧ પાત્ર સંમિતિ ત્રણ ગુપ્તિનુ પાલન કરે ૧ મન ૧ વચન ૧ કાયાને માઠા કામે પ્રવર્તાવે નહિ ૧ બાવીશ પરિસહોને સહન કરે ૧ મરણાત દૃષ્ટ આવે તો પણ ચારિત્ર છોડે નહિ

૧ સ્મશાન આદિમા કષ્ટિરસજા ખ્યાને રહેતા વ્યાધ આદિકથી ડરવું નહિ

૬૩ શલાકા પુરુષો

૨૪ તીર્થંકર. ૧૨ ચક્રવર્તી. ૯ વાસુદેવ. ૯ પ્રતિવાસુદેવ. ૯ બળદેવ. તેમના પિતા ૫૨. માતા ૬૧. શરીર ૬૦. જીવ ૫૯.

આઠ મઠ

જાતિ, બળ, રૂપ, શ્રુત, ઐશ્વર્ય, લાલ, તપ, કુળમદ.

તીર્થ બે પ્રકારના

જંગમ તીર્થ
સાધુ

સ્થાવર તીર્થ
દહેરાસર

છ ઉપધાનના નામો

૧ પંચમંગલ મહાશ્રુત સ્કન્ધ. ૨ પ્રતિક્રમણ શ્રુત સ્કન્ધ. ૩ શકસ્તવ (નમુત્યુણું) અધ્યયન. ૪ ચૈત્યસ્તવ અધ્યયન. ૫ નામસ્તવ (લોગસ્સ) અધ્યયન. ૬ શ્રુતસ્તવ (પુખ્ખરવરદીવડ્ઢે).

પાંચ કલ્યાણક

અવન, જન્મ, દીક્ષા, કેવળજ્ઞાન, મોક્ષ.

વાર્ષિક દાનની સંખ્યા

ત્રણસો અઠ્યાસી કોડ, એંશી લાખનું હોય છે.

એક પૂર્વના વર્ષ કેટલા ?

૭૦ લાખ કોડ અને ૫૬ હજાર કોડ.

સાતમી નરકમાં કેટલા રોગો છે ?

૫૬૮૯૫૮૪ આટલા રોગો સાતમી નરકનો જીવ એકીસાથે ભોગવે છે.

પાંચમા આરાના છેડે રહેનારા ચતુર્વિધ સંઘના નામ

દુષ્પસહ સૂરિજી. કલ્યુશ્રી સાધ્વી. નાગીશ શ્રાવક. સત્યશ્રી શ્રાવિકા.

એક સામાયિકમાં દેવગતિનું આયુષ્ય કેટલું બધાય ?

બાણું કોડ ઓગણસાઠ લાખ પચ્ચીસ હજાર નવસો પચ્ચીસ પંચોપમથી અધિક આયુષ્ય બધાય છે, અને પોસઠ કરનારાને તેથી ત્રીશગણ બધાય છે

સામાયિકની કીમત

એક માણસ દિવસે દિવસે લાખ ખાડી સોનું દાન આપે અને એક માણસ રોજ સામાયક કરે, તો દાન આપનારા કરતા સામાયક કરનારા વધી જાય છે

નવકાર મંત્રની મહત્તા

નવકાર મંત્રનો એક અક્ષર સાત સાગરોપમના (અસ ખ્યાતા વર્ષના) એક પદ પચાસ સાગરોપમના અને આખો નવકાર મંત્ર પાંચસો સાગરોપમના પાપને હણે છે.

દેવતાઓ કેટલા કરણથી મનુષ્યલોકમાં આવે છે ?

૧ તીર્થ કરેના પાંચ કન્યાલોકમાં. ૨ મહર્ષીઓના તપના પ્રભાવથી અને ૩ પૂર્વજન્મના સ્નેહથી.

ત્રણ સુપાત્રો

ઉત્તમ પાત્ર સાધુ, મધ્યમ પાત્ર શ્રાવક અને જલ્પ પાત્ર અવિરતી સમ્યગ્દર્શિ

સંઘની વ્યાખ્યા

વીતરાગ ભગવાનની આરાધા યુક્ત એક સાધુ, એક સાધ્વી, એક શ્રાવક અને એક શ્રાવિકા સઘ કહેવાય છે બાકી આચારહિત ગમે તેટલા હોય તો તેને હાડકાનો સમુદાય કહેવાય છે.

બ્રહ્મચર્ય વ્રતની મહત્તા

કોઈ માણસ કનક કોટી આપે અગર સુવર્ણનું દહેરાસર બંધાવે. તેના કરતા પણ બ્રહ્મચર્ય વ્રત ધારણ કરનારાને અધિક પુણ્ય થાય છે.

સમકિત પામ્યા પછી ભગવાનના ભવોની સંખ્યા

રીખવદેવ ચંદ્રપ્રભ શાંતિનાથ મુનિમુવ્રત તેમનાથ પાર્શ્વનાથ વીર ભગવાન

૧૩ ભવ ૮ ૧૨ ૯ ૯ ૧૦ ૨૭

બ્રાહ્મીના તીર્થંકરોના

૩

૧૪ બ્રાહ્મ ગ્રન્થી

૧ મિથ્યાત્વ. ૨ હોસ્યષટ્ક. ૩ વેદ. ૪ કપાય.

પાંચ પ્રકારના અવગ્રહ

ઇંદ્ર. ચક્રવર્તી. નૃપ. ધરધણી અને સાધુ.

બાર પર્વદાના સ્થાનો

અગ્નિખૂણે=સાધ્વી, વૈમાનિક દેવીઓ અને મુનિવરો.

નૈઋત્યખૂણે=ભુવનપતિ, વ્યંતર, જ્યોતિષી.

વાયવ્યખૂણે=ભુવનપતિ, વ્યંતર અને જ્યોતિષીની દેવીઓ.

ઇશાનખૂણે=નર, નારી, વૈમાનિક દેવો.

સ્થાપનાચાર્યના લક્ષણ

૧ આવર્ત-બળ અર્પે.

૫ આવર્ત-ભયહરે

૨ „ -કલેશ આપે.

૬ „ -મહારોગ આપે.

૩ „ -માન આપે.

૭ „ -રોગનો નાશ કરે.

૪ „ -શત્રુનો નાશ કરે.

ખંડ ૧૭ મો

૨૧ ખમાસમણ તથા વિવિધ દુહાઓ

‘શત્રુજયના ૨૧ ખમાસમણ

- ૧ સિદ્ધાચલ સમરુ સદા, સોરઠ દેશ મોઝાર,
મનુષ્ય જન્મ પામી કરી, વદ્ધું વાર હજાર.
- ૨ અગ વસન મન ભૂમિકા, પૂજેપગરણ સાર,
ન્યાય દ્રવ્યવિધિ શુદ્ધતા, શુદ્ધિ સાત પ્રકાર
- ૩ કાર્તિક સુદિ પુનમ દિને, દશ કોડી પરિવાર,
દ્રાવિડ ને વારિખિલ્લ, સિદ્ધ થયા નિરધાર.
- ૪ તિથે કારણ કાર્તિક દિને, સઘ સકળ પરિવાર,
આદિદેવ સન્મુખ રહી, ખમાસમણ બહુ વાર
- ૫ એકવીસ નામે વર્ણવ્યો, તિહાં પહેલું અભિધાન,
“શત્રુજય” શુકરાજથી, જનક વગન બહુમાન સિદ્ધાં ૧

*

*

*

- ૬ સમોસયાં ‘સિદ્ધાચળે, ‘પુ’ડરીક ગણધાર,
લાખ સવા મહાતમ કથ્યું, સુરેનર સભા મોઝાર
- ૭ ચેત્રી પુનમને ‘દિને, કરી અણસણ એક માસ,
પાય કોડી મુનિ સાયશું, મુક્તિનિવધમા વાસ
- ૮ તીરે કારણ ‘પુ’ડરીકગિરિ’, નામ થયુ વિખ્યાત,
મન વચન કાયે વદીએ, ઊડી ‘નિત્ય પ્રભાત. સિદ્ધાં ૨

*

*

*

૯ વીસ દોડીશું પાંડવા, મોક્ષ ગયા ધણે દામ;
એમ અનંત મુકતે ગયા, 'સિદ્ધક્ષેત્ર' તીણે નામ. સિદ્ધાં ૩

*

*

*

૧૦ અડસઠ તીરથ નહાવતાં, અંતરંગ ધડી એક;
તુંખી જળ સ્નાને કરી, જાગ્યો ચિત્ત વિવેક.

૧૧ ચંદ્રશેખર રાજા પ્રમુખ, કરમ કડીન મલધામ;
અચળપદે વિમળા થયા, તિણે "વિમળાચળ" નામ. સિદ્ધાં ૪

*

*

*

૧૨ પર્વતમાં સુરગિરિ વડો, જિન અભિષેક કરાય;
સિદ્ધ હુઆ સ્નાતકપદે, સુરગિરિ નામ ધરાય.

૧૩ ભરતાદિ ચૌદ ક્ષેત્રમાં, એ સમ તીરથ ન એક;
તિણે 'સુરગિરિ' નામે નમું, જ્યાં સુરવાસ અનેક. સિદ્ધાં ૫

*

*

*

૧૪ એંસી યોજન પૃથુલ છે, ઊંચપણે છઞ્વીસ;
મહિમા મોટા ગિરિ 'મહાગિરિ' નામ નમીશ.

૧૫ ગણધર ગુણવંતા મુનિ, વિશ્વમાંહે વંદનિક;
જેહવો તેહવો સંયમી, એ તીરથે પૂજનિક. સિદ્ધાં ૬

*

*

*

૧૬ વિપ્ર લોક વિષધર સમા, દુઃખીયા ભૂતલ માન;
દ્રવ્ય લિંગ કણ ક્ષેત્ર સમ, મુનિવર છીપ સમાન.

૧૭ શ્રાવક મેઘ સમા કહ્યા, કરતાં પુણ્યનું કામ;
પુણ્યની રાશી વધે ઘણી, તેણે 'પુણ્યરાશી' નામ. સિદ્ધાં ૭

*

*

*

૧૮ સંયમધર મુનિવર ઘણાં, તપ તપતા એક ધ્યાન;
કર્મ વિયોગે પામિયા, કેવળ લક્ષ્મી નિધાન.

૧૯ લાખ એકાણું શિવ વર્ષા, નારદશુ અણગાર,
નામ નમો તેણે આઠમું, 'શ્રીપદ'ગિરિ નિરધાર સિદ્ધાં ૮

* * *

૨૦ શ્રી સીમધરસ્વામીએ, એ ગિરિ મહિમા વિલાસ
છંદની આગે વણુંવે, તેણે એ 'છંદમકાશ' સિદ્ધાં ૯

* * *

૨૧ દશ કોડી અણુતતધરા, ભકતે જમાડે ચાર,
જેન તીર્થ યાત્રા કરે, લાભતણે નહિ પાર
૨૨ તેહમટી સિદ્ધાયણે, એક મુનિને દાન,
દેતા લાભ ધણે હુવે, 'મહાતીર્થ' અભિધાન સિદ્ધાં ૧૦

* * *

૨૩ પ્રાચે એ ગિરિ શાશ્વનો, રહેશે કાળ અનંત,
શત્રુજય મહાતમ સુણી, નમો 'શાશ્વતગિરિ' સંત સિદ્ધાં ૧૧

* * *

૨૪ ગૌ નારી બાલક મુનિ, હત્યા ચાર કરનાર,
જત્રા કરતા કાર્તિકી, ન લહે પાપ લગાર.

૨૫ જે પરદારાક્ષપટી, ચોરીના કરનાર,
દેવદ્રવ્ય ગુરુદ્રવ્યના, જે વળી ચોરણુહાર.

૨૬ ચૈત્રી કાર્તિકી પુનમે, કરે જત્રા ધણે દામ,
તપ તપતા પાતિક હણે, તિણે દદશકિત નામ સિદ્ધાં ૧૨

* * *

૨૭ ભવ ભય પામી નીકળ્યા, થાવચ્યાસુત જેઠ,
સહસ્ર મુનિશુ શિવ વર્ષા, 'મુકિતનિલય'ગિરિ તેહ સિદ્ધાં ૧૩

* * *

૨૮ ચદા સુરજ જેઠે જણા, ઊભા ધણે ગિરિ શૃંગ,
કરી વણુંવને વધાવીયો 'પુષ્પદંત' ગિરિ ગ. સિદ્ધાં ૧૪

* * *

૨૯ કર્મ કહણુ ભવજલ તરી, ઇલાં પામ્યા શિવસગ્ર;
પ્રાણી પદ્મ નિરંજની, વંદો ગિરિ મદાપદ્મ. સિદ્ધાં ૧૫

*

*

*

૩૦ શિવવાહુ વિવાહ ઓચ્છવે, મંડપ રચીયો સાર;
મુનિવર વર ઘેઠક ઘણી, પૃથ્વીપીઠ મનોહાર. સિદ્ધાં ૧૬

*

*

*

૩૧ શ્રી 'સુભદ્રગિરિ' નમો, ભદ્ર તે મંગલ રૂપ;
જલતર રજ ગિરિવરનણી, શિવ ચઢાવે ભૂપ. સિદ્ધાં ૧૭

*

*

*

૩૨ વિદ્યાધર મુર અસરા, નદી શત્રુંજ વિલાસ;
કરતા હરતા પાપને, ભજ્યે ભવિ 'કૈલાસ'. સિદ્ધાં ૧૮

*

*

*

૩૩ બીજા નિર્વાણી પ્રભુ, ગદ્ય ચોવીંશી મોઝાર;
તસ ગણધર મુનિમાં વડા, નામે કદંબ અણગાર.
૩૪ પ્રભુ વચને અણસણ કરી, મુક્તિપુરીમાં વાસ;
નામે 'કદંબગિરિ' નમો, તો હોય લીલ વિલાસ. સિદ્ધાં ૧૯

*

*

*

૩૫ પાતાળે જસ મૂળ છે, ઉજ્જવલ ગિરિનું સાર;
ત્રિકરણે યોગે વંદતા, અલ્પ હોય સંસાર. સિદ્ધાં ૨૦

*

*

*

૩૬ તન મન ધન સુતવલ્લભા, સ્વર્ગોદિ સુખભોગ;
જે વંછે તે સંપન્ને, શિવરમણી સંયોગ.

૩૭ વિમલાચલ પરમેષ્ઠીનું, ધ્યાન ધરે પદ્મ માસ;
તેજ અંપૂર્વ વિસ્તરે, પૂરે સધળી આશ.

૩૮ ત્રીજે ભવ સિદ્ધિ લહે, એ પણ પ્રાચીક વાચ;
ઉત્કૃષ્ટા પરિણામથી, અંતરમુહૂર્ત સાચ.

૩૯ સર્વ 'કામદાયક' નમો, નામ કરી ઓળખાણ;
શ્રી શુભવીરવિજય પ્રભુ, નમતાં કોડ કલ્યાણ. સિદ્ધાં ૨૧

શ્રી શત્રુજયના દુહા

સિદ્ધાયત્ત સમરુ સદા, સોરઠ દેશ મોઝાર,
 મનુષ્ય જન્મ પામી કરી, વદ્ધ વાર હઝાર ૧
 સોરઠ દેશમા સચર્યો, ન ચઢ્યો ગઢ ગિરનાર,
 શત્રુજી નદી નાહ્યો નહિ, તેનો એળે ગયો અનતાર ૨
 શત્રુજી નદી નાહીને, મુખ બાધી મુખકાશ,
 દેવ યુગાદિ પૂજ્યે, આણી મન સતોપ ૩
 જગમા તીરથ દો વડા, શત્રુજય ગિરનાર,
 એક ગઢ રૂપણ સમોસર્યા, એક ગઢ નેમકુમાર ૪
 સિદ્ધાયત્ત સિદ્ધિ વર્યા, ગ્રહી મુનિ લિંગ અનત,
 આગે અનતા સિદ્ધશે, પૂજે લગ્નિ લગવત ૫
 શત્રુજયગિરિ મહાલો, મરદેવાનો નંદ,
 યુગલા ધર્મ નિવાગ્યો, નમો યુગાદિ જિણુદ ૬
 જાત્રા નવાણુ જે દરે, ઉત્કૃષ્ટે પગિણામ,
 પૂજા નવાણુ પ્રકારની, રચતા અવિચલ ધામ ૭
 હુમર ચઢવા દોહીવા, ઉતરતા નહિ વાર,
 શ્રી આદીશ્વર, પૂજતા, હોવે જાવો પાર ૮

શ્રી સીમધરસ્વામીના દુહા

અનત ચોવીશી જિન નમુ, સિદ્ધ અનતી કોડ,
 કેવળ ધર મુક્તિ ગયા, વંદું બે કરજોડ ૧
 બે કોડી કેવળધરા, વિહગ્માન જિન વીશ,
 સહસ્ર કોટિ યુગલ નમુ, સાધુ નમુ નિશદિશ ૨
 જે ચારિત્રે નિર્મળા, તે પચાનન સિદ્ધ,
 વિષય દયાયે ન ગણ્યા, તે પ્રણમું નિશદિશ ૩
 શ્રી બ્રહ્માણી ચરદા, સરસ્વતિ મુખસાય,
 શ્રી સીમધર વિનવુ, સાનધ્ય કરજો માય ૪

રંક તણી પેરે રકવણો, નિરધણીયો નિરધાર;
 શ્રી સીમંધર સાહિબા, તુમ વિન ધણ સંસાર. ૫
 તું છે મારો સાહિબો, હું છું તારો દાસ;
 ગુણ અવગુણ સહુ ઉવેખીને, કરુણા કરજો ખાસ. ૬
 શ્રી સીમંધર સાહિબા, અરજ કરું કરજોડ;
 જખ લગી શશી મુરજ વસે, વંદના મારી હોય. ૭
 શ્રી સીમંધર મહાવિદેહમાં, બેઠા કરે વખાણ;
 વંદના મારી ત્યાં જઇ, કહેજો ચંદા ભાણ. ૮

પ્રદક્ષિણા દેતાં બોલવાના દુહા

કાલ અનાદિ અનંતથી, ભવભ્રમણનો નહિં પાર;
 તે ભ્રમણ નીવારવા, પ્રદક્ષિણા દઉં ત્રણ વાર. ૧
 ભમતીમાં ભમતાં ચકાં, ભવભાવઠ દૂર પલાય;
 દર્શન જ્ઞાન ચારિત્રરૂપ, પ્રદક્ષિણા ત્રણ દેવાય. ૨
 જન્મ મરણાદિ સતી ભય ટલે, સીઝે જો વાંછત કાજ;
 રત્નત્રય પ્રાપ્તિ લણી, દર્શન કરો જિનરાજ. ૩
 જ્ઞાન વડું સંસારમાં, જ્ઞાન પરમ સુખ હેત;
 જ્ઞાન વિના જગ જીવડા, ન લહે તત્ત્વ સંકેત. ૪
 ચય તે સંચય કર્મનો, રિકત કરે વળી જેઠ;
 ચારિત્ર નામ નિર્ધુકતે કહું, વંદો તે ગુણગેઠ. ૫
 દર્શન જ્ઞાન ચારિત્રરૂપ, પ્રદક્ષિણા ત્રણ નીરધાર;
 ત્રણ પ્રદક્ષિણા તે કારણે, ભવદુઃખ ભંજનહાર. ૬

માંગલિક દુહા

અરિહંત નમો નમો સિદ્ધ નમો, નમો આચારજ ઉવજ્ઞાય નમો;
 નમો સર્વ સાધુ નિરંજન, કેવલિપ્રણીત જિનધર્મ નમો. ૧

બાર દેવલોકે નવ ગ્રેવેયકે પાંચ અનુત્તર ચૈત્ય નમો; બહાલા પાંચ
 અનુત્તર ચૈત્ય નમો. ભુવનપતિ વ્યંતર જ્યોતિષીમાં શાશ્વતાશાશ્વતા ચૈત્ય

નમો ૨ શત્રુજય અષ્ટાપદ શ્રી ગિરનાર, પાવા ચ પા સમેતશિખર નમો,
ચતુર્વિધ સધને મગલિક લણતા, ભક્ત લણે નિત્ય નિત્ય નમો.

જૈન બાળકને સુદર શિખામણ.

(ઠોહા)

શ્રી ચિતામણિ પાર્શ્વનાથ, પ્રેમે પ્રણમુ પ્રાય,	
નામ જપતા પ્રાણીને, આધિ વ્યાધિ ભય જાય	૧
અધિર અસાર સંસારમાં, ધર્મ વિના નથી સુખ,	
ધર્મ વિનાના જીવડા, પગ પગ પામે દુખ	૨
મનુષ્ય જન્મ શ્રાવકકુલે, ઉત્તમ લહી અવતાર,	
પાપ પ્રપચને છોડીને, ધર્મ દિયામા ધાર.	૩
નિત્ય સત્કારે ઉડીને, ગણો મંત્ર નવકાર,	
જિનમંદિર વહેલા જઈ, પૂજો જિન જયકાર	૪
ગુરુનંદન વિધિશુ કરી, નવકારથી પચ્ચખ્યાણ,	
કરતા સાચા ભાવથી, પાપ કરમની હાણ.	૫
પાઠશાળામા પ્રેમથી, વિનય સહિત ગુરુ પાસ,	
આશાતના તથા યાનની, કરો ધર્મ અભ્યાસ	૬
જીવદયા પાળો બહુ, બૂઠું કદીય ન ભાખ,	
ચોરીથી ચિત વારણું, લાજ દિયામા રાખ.	૭
કદમૂળ અભક્ષ્યને, ખાતા બહુલા પાપ,	
તે કારણ છડો સદા, સમજી મનમા આપ	૮
રાત્રિભોજન મત કરો, સાજો કરો ચોવિહાર,	
લાભ અતિશય પામરો, યાગે સુખ શ્રીકાર	૯
સામાયિક સુદર કરી, કરો તત્ત્વ-વિચાર,	
પાપ કરમ દૂરે તજો, વેગે લહો ભવપાર.	૧૦
શ્રાવકના બાલકતણા, એ સુદર આચાર,	
પાળે જે બહુ પ્રેમથી, ઉત્તમ તત્ત્વ અવતાર	૧૧

પ્રભુઆણાને શિર ધરી, ધર્મતાણું ધરે ખ્યાન;
 સુખ સઘળા પામી કરી, અનુક્રમે લહે નિર્વાણ.

૧૨

પ્રતિક્રમણ કર્યા પછી ખોલવાના

(દુહા)

- અરિહંત અરિહંત સમરતા, લાઘે મુક્તિનું ધામ;
 જે નર અરિહંત સમરશે, તેહના સરશે કામ. ૧
- સૂતા ખેસતાં ઉઠતાં, જે સમરે અરિહંત;
 દુઃખીયાના દુઃખ લાંગશે, લહેશે સુખ અનંત. ૨
- આશ કરો અરિહંતની, ખીજી આશ નિરાશ;
 જેમ જગમાં સુખીયા થયા, પામ્યા લીલ વિલાસ. ૩
- ચેતન તેં એસી કરી, એસી ન કરે કાષ્ઠ;
 વિષયારસને કારણે, સર્વસ્વ ખેડો ખોષ. ૪
- જો ચેતાય તો ચેતજે, જો યુઝાય તો યુઝ;
 ખાનારા સૌ ખાઈ જશે, માથે પડશે તુજ. ૫
- મુનિવર ચૌદ હજારમાં, શ્રેણિક સલા મોઝાર;
 વીર જિણુંદ વખાણીયો, ધન ધનો અણગાર. ૬
- રાત્રિ ગમાઈ સોયકે, દિવસ ગમાયા ખાય;
 હીરા જેસા મનુષ્ય લવ, કવડી બદલે જાય. ૭
- જસ ધર જિનપૂજા નહિ, નહિ સુપાત્રે દાન;
 તે ક્રમ પામે આપડા, વિદ્યા રૂપ નિધાન. ૮
- પરખો તેં પરખ્યો નહિ, દહો કીધો દૂર;
 લલ્લાશું લાગી રહ્યો, નનો રહ્યો હજૂર. ૯

ખંડ અઢારમો

શત્રુજય લઘુકલ્પ તથા રતનાકર
પચ્ચીશીના દુહા

અહમુત્તય કેવલિણા, કહિઅ સત્તુંજતિત્થમાહપ્પં ।
નારયરિસિસ્મ પુરઓ, તં નિસુણહ માવઓ મવિઆ ॥ ૧ ॥

અતિમુક્ત કેવળી ભગવાને જે શત્રુજયતીર્થનું આદ્યાત્મ્ય નારદમુનિની
પામે કહ્યું છે તે આદ્યાત્મ્યને હે બધા જાણે ! તમે બાવપૂર્વક સામળો.

સેત્તુંજે પુંડરીઓ, સિદ્ધો મુણિ કોહિપંચસંજુત્તો ।
ચિત્તસ્મ પુણિમાણ, સો મન્નઈ તેણ પુંડરિઓ ॥ ૨ ॥

એજ માસની પૂણિમાને દિવસે મી શત્રુજય ઉપર પુડરીકસ્વામી
(આદીશ્વર ભગવાનના પ્રથમ મણિધર) પામ દેહ મુનિઓ મહિત સિદ્ધિ-
પદને પામ્યા તેથી તે પુડરીકગિરિ કહેવાય છે.

નમિવિનમિરાયાણો, સિદ્ધા કોહિહિ દોહિં સાહૂણં ।
તહ દવિહવાલિચિહ્ણા, નિન્વુઆ દસય કોહિઓ ॥ ૩ ॥

નમિ અને વિનમિ નામના બે વિષાધર રાજાઓ બે દેહ સાધુઓ
મહિત સિદ્ધ થયા તથા દ્રાવિડ અને વાલિખિલ્લ નામના મુનિઓ દસ
દેહ સાધુ મહિત નિવૃત્તિ(મોક્ષ)પદને પામ્યા છે.

પજ્જૂનસંવપમુહા, અદ્દુટ્ટાઓ કુમારકોહીડ ।
તહ પહવા વિ પંચય, સિદ્ધિ ગયા નારયરિસીય ॥ ૪ ॥

પ્રદ્યુમ્ન અને સાંત્રકુમાર પ્રમુખ (વિગેરે) સાઝાતણ કોડ કુમારો,
પાંચ પાંડવો તથા નારદઋષિ સિદ્ધિપદને પામ્યા છે.

થાવચ્ચા સુય સેલમાય, મુણિણો વિ તહ રામમુણિ ।

મરહો દસરહ પુત્તો, સિદ્ધા વંદામિ સેતુંજે ॥ ૫ ॥

થાવચ્ચાપુત્ર, શુકપરિત્રાજક (શુકાચાર્ય), સેલમાચાર્ય તથા દશરથના
પુત્ર શ્રી રામચંદ્રજી અને ભરત પણ શ્રી શત્રુંજય તીર્થને વિષે સિદ્ધ થયા
તે સર્વને હું વંદના કરું છું.

અન્નેવિ સ્વવિયમોહા, ઉસમાઈ વિસાલવંસસંભૂઆ ।

જે સિદ્ધા સતુંજે, તં નમહ મુણિ અસંચિજ્ઞા ॥ ૬ ॥

ઋષભાદિકના વિશાળ વંશમાં ઉત્પન્ન થએલા ખીજ પણ અસંખ્ય
મુનિઓ જેઓ મોહનો ક્ષય કરી શત્રુંજયતીર્થને વિષે સિદ્ધ થયા છે
તે મુનિને તમે નમસ્કાર કરો.

પન્નાસ જોયણાઈ, આસિ સતુંજં વિત્થરો મૂલે ।

દસ જોયણ સિહરતલે, ઉચ્ચતં જોયણા અદ્ધ ॥ ૭ ॥

શ્રી શત્રુંજયગિરિ (ઋષભદેવસ્વામીના સમયે) મૂળમાં પચાસ
યોજનના વિસ્તારવાલો, શિખર ઉપર દશ યોજન વિસ્તારવાલો અને
હવે આઠ યોજન હતો.

જં લહઈ અન્ન તિત્થે, ઉમ્મેળ તવેળ વંમચેરેળ ।

તં લહઈ પયત્તેળં, સેતુંજગિરિમ્મિ નિવસંતો ॥ ૮ ॥

હવે તપસ્યા તથા બ્રહ્મચર્ય વડે જે ફળ અન્ય તીર્થમાં થાય છે
તે ફળ શ્રી શત્રુંજયગિરિ પર પ્રયત્નપૂર્વક વસવા માત્રથી જ થાય છે.

જં કોહિણ પુત્રં, કામિય આહાર મોહ્યાં જેડ ।

તં લહઈ તત્થ પુત્રં, ઇગોવાસેળ સેતુંજે ॥ ૯ ॥

એક કોડ મનુષ્યોને ધમ્મિત આહારનુ ભોજન કરાવવાથી જે પુરુષ થાય છે તેટલુ પુરુષ શ્રી શત્રુજયગિરિરાજ ઉપર માત્ર એક ઉપવાસ કરવાથી પ્રાપ્ત થાય છે

જં કિંચિ નામ તિત્થં, સગ્ગે પાયાલે માણુસે લોણ ।
તં સઘમેવ દિઢ્ઠં, પુંડરિણ વંદિણ સંતે ॥ ૧૦ ॥

સ્વર્ગમાં, પાતાલમાં અને મનુષ્ય લોકમાં જે દાર્ઠ નામ તીર્થ છે તે સર્વ તીર્થોને માત્ર પુડરીકગિરિને વદન કરવાથી જ ભોખા સમજવા. અર્થાત્ શ્રી શત્રુજયતીર્થને વદન કરવાથી સર્વ તીર્થોને વદન કર્યાનુ ક્ષણ પ્રાપ્ત થાય છે

પહિલામંતે સંધં, દિઢ્ઠમદિઢ્ઠે ય સાહુ સેતુંજે ।
કોઢિગુણં અદિઢ્ઠે, દિઢ્ઠે અ અણંતયં હોદ ॥ ૧૧ ॥

શ્રી શત્રુજયના માર્ગમાં જતા જે પુરુષ શત્રુજયને જોયે અગર ન જોયે, સાધુ સધને પહિલાભે (વહોરાવે) તે શત્રુજયને નહિ જોયે હોય તે કોટિગણુ ક્ષણ પ્રાપ્ત થાય છે અને શત્રુજયને દીઠે તે અનંત-ગણુ ક્ષણ થાય છે

કેવલ નાણુપ્પત્તિ, નિવાણં આસિ જત્થ સાહુણં ।
પુંડરિણ વંદિત્તા, સઘે તે વંદિયા તત્થ ॥ ૧૨ ॥

જે જે સ્થાને સાધુઓને કેવળગાનની ઉત્પત્તિ થઈ છે અને જ્યાં જ્યાં નિર્વાણ (મોક્ષ) પામ્યા છે તે સર્વે સ્થાનોને પુડરીકગિરિને વદન કરવાથી વાઘા એમ સમજવુ

અઢ્ઢાવયં સમેણ, પાવા ચંપાદ્ ઉજ્જત નગે ય ।
વંદિત્તા પુત્રફલં, સયગુણં ત પિ પુંડરિણ ॥ ૧૩ ॥

અષ્ટાપદ, સમેતશિખર, પાવાપુરી, ચંપાપુરી અને ત્રિરનાર

સર્વે તીર્થાંતે વાંદવાથી જે પુણ્ય ફળ થાય છે તે કરતાં સોગણું પુણ્ય પુંડરીકગિરિને વાંદવા માત્રથી થાય છે.

પુઆકરણે પુત્રં, એગુણં સયગુણં ચ પડિમાણ ।

જિણમવ્રણેણ સહસ્સં, ણંતગુણં પાલણે હોઈ ॥ ૧૪ ॥

આ તીર્થરાજને વિષે પૂજા કરવાથી એકમણું, પ્રતિમા સ્થાપન કરવાથી સોગણું, અને જિનભવન કરાવવાથી હજારગણું પુણ્ય થાય છે, અને એ તીર્થનું પાલન-રક્ષણ કરવાથી અનંતગણું પુણ્ય થાય છે.

પડિમં ચેદ્દહરં વા, સિત્તુંજગિરિસ્સ મત્થણ કુણ્દ ।

શ્રુત્તુણ મરહવાસં, વસઈ સમ્મે નિરુવસમ્મે ॥ ૧૫ ॥

જે મનુષ્ય શ્રી શત્રુંજયગિરિના શિખર ઉપર પ્રતિમા બેસાડે અથવા ચેલ કરાવે, તે ભરતક્ષેત્રને ભોગવીને એટલે ચંકવર્તી થઈને પછી સ્વર્ગ તથા મોક્ષને વિષે વાસ કરે છે અર્થાત્ સ્વર્ગના તથા મોક્ષના સુખને પામે છે.

નવકાર પોરિસીણ, પુરિમઢ્ઠેગાસણં ચ આયામં ।

પુંડરીયં ચ સરંતો, ફલકંચી કુણ્દ અમતઢ્ઠં ॥ ૧૬ ॥

છઢ્ઠમ દસમ દુવાલસાણં, માસદ્ધ માસલવણાણં ।

તિગરણસુદ્ધો લહઈ, સિત્તુંજં સંમરંતો અ ॥ ૧૭ ॥

ઉત્તમ ફળની આકાંક્ષાવાળો જે મનુષ્ય પુંડરીકગિરિનું સ્મરણ કરતો નવકારશી, પોરિસી, પુરિમઢ-એકાસણું, આંખિલ અને ઉપવાસ કરે છે, તે ત્રિકરણ શુદ્ધે શ્રી શત્રુંજયનું ધ્યાન કરવાથી અતુકમે છઠ્ઠ (બે ઉપવાસ), અઢમ (ત્રણ ઉપવાસ), દશમ (ચાર ઉપવાસ), અર્ધ-માસ અને માસખમણનું ફળ પામે છે.

છઢ્ઠેણં મત્તેણં, અપાણેણં તુ સત્તજત્તાઈ ।

જો કુણ્દ સેતુંજે, તદ્દય મવે લહઈ સો મુક્કલં ॥ ૧૮ ॥

જે મનુષ્ય મનુજ્ય તીર્થે પણ અરવિદ્યારો (પાણી વિનાનો), છઠ્ઠી કરીને સાત યાત્રાઓ કરે તે ત્રીજો જાવે મોક્ષપદને પામે છે

અજ્ઞવિ દીમઢ લોષ, મત્તં ચઢરુણ પુંઢરીય નમે ।
સમ્મે સુદ્દેણ વચ્ચદ્, મીલવિદ્દુણો વિ હોરુણ ॥ ૧૯ ॥

આજ મુધી લોકમા દેખાય છે કે સ્ત્રીત્વ રહિત મનુષ્ય પણ પુરુષરિક-ગિરિરાજ ઉપર આદાર-પાણીનો ત્યાગ કરીને (અનયન કરી) રહેવાથી મુખપૂર્વક સ્વર્ગમાં જાય છે

છત્તંજ્ઞય પઢાગં, ચામર મિંગાર ચાલદાણેણ ।
વિજ્ઞાહરો અ હવઢ, તદ્દ ચકી હોદ્દ રહદાણા ॥ ૨૦ ॥

આ તીર્થે ઉપર જવ, ધ્વજ, પતાકા, ચામર, ભૂગાર (કલશ) અને યાજ્ઞનુ દાન કરવાથી મનુષ્ય વિદ્યાધર થાય છે તથા રથનુ દાન કરવાથી ચક્રવર્તી થાય છે

દમ વીમ તીસ ચત્તા લલ્લ પન્નાસા પુષ્પદાણેણ ।
લહદ્દ ચડત્ત્ય છઢ્ઢદ્દમ, દમમ દુવાલસ ફલાદ્ ॥ ૨૧ ॥

આ તીર્થમાં દસ લાખ, ત્રીસ લાખ, આલીસ લાખ અને પચાસ લાખ પુષ્પની માળાનુ દાન કરવાથી મનુષ્ય અનુક્રમે એક, બે, ત્રણ, ચાર અને પાંચ ઉપવાસનું ફળ પામે છે

ધુવે પક્કલુવવામો, મામક્કલમણં કપૂરધૂવમ્મિ ।
કચિય માસક્કલમણં, સાહ્ પઢિલામિદ્દ લહદ્ ॥ ૨૨ ॥

આ તીર્થમાં (કૃષ્ણાશ્રુ) આદિનો ધૂપ કરવાથી ૫૬૭ ઉપવાસનુ, કપૂરનો ધૂપ કરવાથી માસ ઉપવાસનુ અને સાધુને પ્રતિલાભવાથી (વદોરાવવાથી) કેટલાક માસના ઉપવાસનું ફળ થાય છે

ન વિ તં સુવન્નભૂમિભૂસણદાણેણ અન્નતિત્થસુ ।

જં પાવહ પુન્નફલં, પૂઆ ન્હવણેણ સિત્તંજે ॥ ૨૩ ॥

અન્ય તીર્થોમાં સુવર્ણ, ભૂમિ અને ભૂષણતું દાન દેવાથી પણ જે પુણ્ય ફળ મળી શકતું નથી, તે પુણ્યફળ શ્રી શત્રુંજય તીર્થમાં પૂજા અને ન્હવણ માત્ર કરવાથી પ્રાપ્ત થાય છે.

કંતાર ચોર સાવય, સમુદ્દારિદ્ રોગરિડ રુદ્ધા ।

મુચંતિ અવિચ્છેણં, જે સેતુંજં ધરંતિ મણે ॥ ૨૪ ॥

જેઓ શ્રી શત્રુંજય તીર્થનું મનમાં ધ્યાન કરે છે, તેઓ અરણ્ય, ચોર, (શ્વાપદ) સિંહ આદિ સમુદ્ર, દારિદ્ર, રોગ, દુશ્મનો આદિ ભયંકર ભયોથી નિર્વિધને મુક્ત અને છે.

સારાવલી પયન્નગ-ગાહાઓ સુઅહરેણ મણિઆઓ ।

જો પઢહ ગુણહ નિસુણહ, સો લહહ સિત્તંજજત્તફલં ॥ ૨૫ ॥

શ્રુતધર ભગવાને કહેલી અને સારાવલી પયન્નામાં રહેલી આ ગાથાઓ જે મનુષ્ય ભણે, મળે કે સાંભળે, તે શ્રી શત્રુંજય તીર્થની યાત્રાકર્તુ ફળ પામે છે.

શ્રી રત્નાકર પદ્મીશી.

મંદિર છે મુક્તિતથા, આંગણ્ય ક્રીડાના પ્રભુ,
છંદ્ર નર ને દેવતા, સેવા કરે તારી વિષુ;
સર્વશ છે સ્વામી વળી, શીરદાર અતિશય સર્વના,
ધણું જીવ તું જીણું જીવ તું, બાંડાર જ્ઞાન કળા તથા. ૧

નણ જગતના અધાર જે, અવતાર હે કરુણાતણા,
વળી વૈષ હે ! દુર્વાર આ સંસારના દુઃખો તણા;

વીતરામ વલ્લભ વિશ્વના દુજ પાસ અરજી ઉચ્ચરું,
 જાણો છતાં પણ કહી અને આ હૃદય હું ખાલી કરું. ૨
 શુ બાળકો મા-બાપ પાસે બાળકીડા નવ કરે ?
 ને મુખમાંથી જેમ આવે તેમ શુ નવિ ઉચ્ચરે ?
 તેમજ તમારી પાસ તારક આજ બોળા ભાવથી,
 જેવું બન્યું તેવું કહું તેમા કશું ખોટું નથી ૩
 મે દાન તો દીધું નહિ ને શિયળ તો પાળ્યું નહિ,
 તપથી ક્ષમી કાયા નહિ, શુભ ભાવ પણ ભાળ્યો નહિ;
 એ ચાર ભેદે ધર્મમાંથી કાઢ પણ પ્રશ્ન નવ કરું,
 મારું બ્રમણ ભવસાગરે નિષ્ફળ ગયું નિષ્ફળ મયુ ૪
 હું ક્રોધ અગ્નિથી બળ્યો વળી લોભ સપ્ત ડર્યો મને,
 ગળ્યો માનરૂપી અજગરે હું કેમ કરી ધ્યાનુ તને ?
 મન મારું માયાજાળમા મોહન ! મહા મુઝાય છે,
 ચઢી ચાગ ચોરો હાથમાં, એતન ધણો ચગદાય છે. ૫
 મે પરભવે કે આ ભવે પણ હિત કાંઈ કર્યું નહિ,
 તેથી કરી સસારમાં મુખ અદૃષ્ટ પણ પામ્યો નહિ;
 જન્મે હમારા જિનજી ? ભવ પૂર્ણ કરવાને થયા,
 આવેલ બાજી હાથમા અજ્ઞાનથી હારી ગયો ૬
 અમૃત ઝરે દુજ મુખરૂપી ચંદ્રથી તો પણ પ્રજા,
 બિજાન્ય નહિ મુજ મન અરેરે ! શુ કરું હું તો વિષ્ણુ !
 પત્યરથકી પણ કંઠણ મારું મન ખરે ક્યાંથી દ્રવે ?
 મરકટ સમા આ મનથકી હું તો પ્રજા હાર્યો હવે, ૭
 ભમતા મહા ભવસાગરે પામ્યો પસાયે આપના,
 જે જ્ઞાન-દર્શન-ચરણરૂપી રત્નત્રય દુષ્કર ધણા;
 તે પણ ગયા પરમાદના વશથી પ્રજા કહું હું, ખરું,
 કાની કને ફિરતાર આ પોકાર હું જઈને કરે ? ૮

હગવા વિભુ આ વિશ્વને વેરાગ્યના રંગો ધર્યા,
ને ધર્મના ઉપદેશ રંજન લોકને કરવા કર્યા;
વિદ્યા ભણ્યો હું વાદ માટે ફટલી કથની કહું ?
સાધુ થઇને બહારથી દામિક અંદરથી રહું. ૯

મેં મુખને મેલું ક્યું દોષો પરામા ગાઇને,
ને નેત્રને નિંદિત કર્યા પરનારીમાં લપટાઇને;
વળી ચિત્તને દોષિત ક્યું ચિંતી નઠારું પરતણું,
હે નાથ ! મારું શું થશે ? ચાલાક થઇ ચુક્યો ધણું. ૧૦

કરે કાળજીને કતલ પીડા કામની બીલામણી,
એ વિષયમાં બની અંધ હું વિહંગના પામ્યો ધણી;
તે પણ પ્રકાશ્યું આજ લાવી લાજ આપતણી કને,
જાણો સહુ તેથી કહું કર માફ મારા વાંકને. ૧૧

નવકાર મંત્ર વિનાશ કીધો અન્ય મંત્રો જાણીને,
કુશાશ્રના વાક્યોવડે હણી આગમોતી વાણીને;
કુદેવની સંગતયકી કર્મો નકામાં આચર્યા,
મતિ ભ્રમયકી રત્નો ગુમાવી કાચ કટકા મેં ગ્રહ્યા. ૧૨

આવેલ દષ્ટિમાર્ગમાં મૂકી મહાવીર આપને,
મેં મૂઠધીએ હૃદયમાં ધ્યાયા મદનના આપને;
નેત્રજાણો ને પયોધર નાભી ને સુંદર કટિ,
શણગાર સુંદરીઓ તણા છટકેલ થઈ જોયા અતિ. ૧૩

મૃગનયન સમ નારી તણાં મુખચંદ્ર નીરખ્યા અતિ,
મુજ મન વિષે જે રંગ લાગ્યો અદ્ય પણ ગૂઢો અતિ;
તે શ્રુતરૂપ સમુદ્રમાં ધોયા છતાં જાતો નથી,
તેનું કહો કારણ તમે બચું કેમ હું આ પાપથી ? ૧૪

સુંદર નથી આ શરીર કે સમુદાય ગુણતણો નથી,
ઉત્તમ વિલાસ કળાતણો દેહીપ્યમાન પ્રભા નથી;

પ્રભુતા નથી તો પણ પ્રભુ અભિમાનથી અણક કર,
ચોપાટ ચાર ગતિતથી સસારમાં જોડ્યા કર. ૧૫

આયુષ્ય ધટતુ જાય તો પણ પાપબુદ્ધિ નવ ધટે,
આશા જીવનની જાય પણ વિષયાભિલાષા નવ મટે,
ઔષધ વિષે કરે યત્ન પણ હું ધર્મને તો નવ ગણુ,
બની મોહમા મરતાન હું પાપા વિનાના ધર ચણુ. ૧૬

આત્મા નથી પરબર નથી વળી પુણ્ય પાપ કથુ નથી,
મિથ્યાત્વની કહુ વાણી મે ધરી કાન પીધી સ્વાદથી,
રવિસમ હતા યાને કરી પ્રભુ આપશ્રી તો પણ અરે !
દીવો લઈ દૂવે પણો ચિહ્નાર છે મુજને ખરે ૧૭

મે ચિત્તથી નહિ દેવની કે પાત્રની પૂજા ચહી,
ને શ્રાવણે કે સાધુઓનો ધર્મ પણ પાળ્યો નહિ,
પામ્યો પ્રભુ નગર જનાં રથમા ગચ્છા જેવુ થયુ,
ધોળી તણા કુત્તા સમુ મમ જીવન સહુ એળે ગયુ. ૧૮

હું કામધેનુ કલ્પતરુ ચિતામણીના પ્યારમાં,
ખોટા જના ઝખ્યો ધણુ બની લુબ્ધ આ સસારમાં,
જે પ્રગટ સુખ દેનાર તહારો ધર્મ તે સેવ્યો નહિ,
મુજ મૂર્ખ બાવોને નિકાળી નાથ ! કર કરુણા કષ્ટ ૧૯

મે ભોગ સારા ચિતગ્યા તે રોગ સમ ચિત્ત્યા નહિ,
આગમન ધર્યું ધનતણુ પણ મૃત્યુને પ્રીત્યુ નહિ,
નહિ ચિતગ્યુ મે નકે કારાગૃહ સમી છે નારીઓ,
મધુમિદુની આશામડી બલમાત્ર હું જુલી ગયો ૨૦

હું શુદ્ધ આચારોવડે સાધુ હૃદયમાં નવ રણો,
કરી કામ પર ઉપકારના યથ પણ ઉપાર્જન નવ કર્યો,
વળી તીર્થના ઉદ્ધાર આદિ કાષ્ટ કાર્યો નવ કર્યા,
રોગટ અરે ! આ લક્ષ ચોરાશીતણા ફેરા ફર્યા, ૨૧

ગુરુવાણીમાં વૈરાગ્યદેરો રંગ લાગ્યો નહિ અને,
 દુર્જનતણા વાઢ્યોમઢીં શાંતિ મળે ક્યાંથી મને ?
 તરું કેમ હું સંસાર આ અધ્યાત્મ તો છે નહિ જરી,
 તૂટેલ તળિયાનો ઘડો જળથી ભરાયે કેમ કરી ? ૨૨
 મેં પરભવે નથી પુન્ય કીધું ને નથી કરતો હજી,
 તો આવતા ભવમાં કહો ક્યાંથી થશે હે નાથજી !
 જૂત ભાવી ને સાંપ્રત ત્રણે ભવ નાથ હું હારી ગયો,
 સ્વામી ત્રિશંકુ જેમ હું આકાશમાં લટકી રહ્યો. ૨૩
 અથવા નકામું આપ પાસે નાથ શું બકવું ધણું ?
 હે દેવતાના પૂજ્ય ! આ ચારિત્ર મુજ પોતાતણું;
 જાણો સ્વરૂપ ત્રણ લોકનું તો માહરું શું માત્ર આ ?
 જ્યાં કોડતો હિસાબ નહિ ત્યાં પાછની તો વાત ક્યાં ? ૨૪
 તહારાથી ન સમર્થ અન્ય દોનતો ઉદ્ધારનારો પ્રભુ,
 મહારાથી નહિ અન્ય પાત્ર જગમાં જોતાં જડે હે વિભુ !
 મુક્તિ મંગળસ્થાન તોય મુજને ઇચ્છા ન લક્ષ્મીતણી,
 આપો સમ્યગ્વૃત્ત શ્યામ જીવને તો તુમિ થાયે ધણી. ૨૫

ખંડ ઓગણીશમો

ગહુંલીઓ

૧ ભગવતી સૂત્રની ગહુંલી.

(રાંગ-પૂજના તો કરીને રે બારમા જિનતણી રે)

ભવિ તમે પૂજો રે ભગવતી સૂત્રને રે, પૂજો હર્ષ અપાર, એ સાબળતા
અતિ સુખ હિપજો રે, ન રહે રસનો પાર. ભવિં ૧ ગૌતમે પૂજ્યા રે
અતિથય ભાવથી રે, પ્રથમ છત્રોશ હજાર, શ્રી મહાવીર પ્રભુ આપે
હિતરો રે, એ છે તાવનો સાર. ભવિં ૨ ગુરુના મુખથી ભાવે સુશ્રુતા રે,
ન રહે ઠમ્ ધગાર; જે સુણે ભવિજન એકચિત્તથી રે, પામે ભવનો
પાર. ભવિં ૩ તત્ત્વત્રયી રતનત્રયી એહથી રે, પામીએ આપોઆપ; જે
ભવિજન ભાવે આરાધશે રે, પામશે સુખ અમાપ. ભવિં ૪ પુરણ
શ્રુતનો અર્થ ન પામીયા રે, શ્રી રથૂલીબદ્ર મહારાય, જ્ઞાન ભણીને મદ
નવિ હીજીએ રે, માનથી ભવમા ભમાય. ભવિં ૫ જિનાગમ પીરતાલીશ
દેખતા રે, યાશે નિજતમ જ્ઞાન, જ્ઞાન જ્ઞાનીની ભક્તિ ભાવથી રે, કરતા
બોધ અમાન. ભવિં ૬ ધન્ય પ્રભુજી આગમ તાહરા રે, હીધી અમને
જ્ઞાન, અપૂર્વ સાધન છે આગમતણુ રે, તરવા ભવોદધિ વહાણુ. ભવિં
૭ ધન્ય પ્રભુજી શાસન તાહરે રે, વારી જાહે વાર હજાર, પ્રદીપ લોકોત્તર
એહ છે રે, હગ્વા હૃદય અધાર. ભવિં ૮ રહેશે મુગપ્રધાન પ્રભાવથી રે,
એકવીશ વર્ષ હજાર, જે જે ભવિજન આરાધશે રે, જાશે શિવ મોજાર.
ભવિં ૯ દેવગુરુ ધર્મ પસાયથી રે, લેજો ભવોદધિ પાર, આત્મમહાસમા
લખિધ પામશે રે, પ્રવીણ મહિમા અપાર. ભવિં ૧૦

૨ શ્રી કલ્પસૂત્રની ગહંલી

(રાગ-સુતારીના ખેટા તને વિનવું રે લોલ)

સુણો કલ્પસૂત્ર એક ચિત્તથી રે લોલ, ધરી હૃદયમાં ભક્તિ ખડુમાન જો; સર્વ શાસ્ત્રોમાંહે શિરોમણિ રે લોલ, જગ કો નહિ એહ સમાન જો. સુણો ૧ શ્રી ભદ્રાહુસુરિએ કર્યો રે લોલ, પૂર્વમાંહેથી જોહનો ઉદ્ધાર જો; સુણો એકવીશ વાર જો ભાવથી રે લોલ, લહે નિશ્ચે તે ભવનો પાર જો. સુણો. ૨ તીર્થમાંહે શત્રુજય દાખીયો રે લોલ, મોટો મંત્રમાંહે નવકાર જો; તિમ સર્વ સિદ્ધાન્તોમાં વડું રે લોલ, કહ્યું કલ્પસૂત્ર નિરધાર જો. સુણો ૩ કહ્યા આગમોને જિને અર્થથી રે લોલ, રચ્યા ગણધરે સૂત્ર મોઝાર જો; સૂરિ વાચક મુનિગણ ધર્મની રે લોલ, દીએ દેશના તેહ અનુસાર જો. સુણો ૪ જિમ વિષધર વિષવ્યાપ્યું ધણું રે લોલ, હરે મંત્રાક્ષરો નહિ વારજો; તિમ સૂત્રાક્ષરો વેગે હણે રે લોલ, મોહ ભુજંગ વિષ પ્રચાર જો. સુણો ૫ કાઠી વરઘોડો ખૂચ ઠાઠમાંથી રે લોલ, કલ્પસૂત્ર ધરે પધરાવજો; કરી રાત્રિજગરણ પ્રભાવના રે લોલ, લો નર ભવકરો લહાવ જો. સુણો. ૬ મુનિકલ્પ તથા વીર પાશ્વના રે લોલ, નેમિ આદિ ચરિત્ર વિસ્તાર જો; શ્રી લલિતસૂરિ પદ પદ્મની રે લોલ, કરે સેવા ભવોદધિ પાર જો. સુણો. ૭

૩ દીક્ષા ગીત

(રાગ-પ્રભુ દરબારે આવો)

દીક્ષને વૈરાગી ખનાવો, જલ્દી ધરકામ પતાવો, દીક્ષા લેવા...નો અવસર એ વહી જાય છે; તે ભવમાં મુક્તિ દેખે, તો પણ પ્રભુ દીક્ષા લે છે. દીક્ષા ૧ સુર અસુરો દંદ્ર જેવા, ધમ્મો દીક્ષા સુખ લેવા. દીક્ષા ૨ લે દીક્ષા છ ખંડ ત્યાગી, ચક્રવર્તી વડે ભાખો. દીક્ષા ૩ પામી જંપુ એ ટાણું, ને ઊઝા કોડ નવાણું. દીક્ષા ૪ મંત્રી જે

અભયકુમાર, લે દીક્ષા બુદ્ધિમંદાર દીક્ષાં ૫ ધનો શાલિભદ્ર સાથે,
 દીક્ષા લે વીરપ્રજ્ઞ દાથે દીક્ષાં ૬ છે દીક્ષા મૌયી મોટી, દે મોહગયને
 સોટી. દીક્ષાં ૭ શિવવદ્ધ મેગવના ચેટી, દીક્ષા છે ગુણની પેટી. દીક્ષાં
 ૮ સયમ ફરસે જો ભાવે, ભવ સાત આઠ શિવ જાવે. દીક્ષાં ૯ જો
 ધમ્મો મુક્તિ લેવી, આરાધો દીક્ષા દેવી દીક્ષાં ૧૦ તે દીક્ષાની બલિ-
 દારી, પાપી પાવન કરનારી દીક્ષાં ૧૧ જો આત્મ ભાવના જાગે, તો
 દીક્ષા સુવલ લાગે. દીક્ષાં ૧૨ જો મોહો બહુ મુઝાયા, તેની સુશુતા
 કપે કાયા દીક્ષાં ૧૩ જો દીક્ષાના વિગેધી, તે આજે દુર્લભપ્રોધિ
 દીક્ષાં ૧૪ દીક્ષાની રઠ જો લાગી, મુક્તિની નોમત વાગી દીક્ષાં ૧૫
 નમે રાજ મહારાજ, દીક્ષા વગડાવે વાજ દીક્ષાં ૧૬ ભવસાગર તગવા
 હોડી, છે નહિ દીક્ષાની જોડી દીક્ષાં ૧૭ સૂરિ લખિવ જગતનો દીવો,
 શિશુ પદ્મ કહે ધણુ જીવો 'દીક્ષાં ૧૮

૪ ગુરુ સ્વાગતનું ગીત.

(રાગ ગઝલ-કર્વાળી)

મનોહર આજનો દિવસ, ઊગ્યો છે સૂર્ય સોનાનો, અમારી અર્જ
 સ્વીકારી, પધાર્યા શ્રી ગુરુ આજે અચલી, ગુરુમુખ દેખવા તલસી, રહ્યું
 હું દીલ બહુ દીનથી, કરી દર્શને હૃદય નાચે, પધાર્યા શ્રી ગુરુ આજે. ૧
 હૃદય શુદ્ધિ બહુ બુદ્ધિ, -તણા બહાર ને યાની, અમારા પુરુષ ઉદયથી,
 પધાર્યા શ્રી ગુરુ આજે, ૨ અમાગ આત્મ ગુણ પુષ્પો, -તણી સુકાતી
 વાડીને; ખીલવવા વાણી જલદતા. પધાર્યા શ્રી ગુરુ આજે ૩ રાગ ને
 દેવ લૂટારા, ભવાનક ભવરૂપી અટવો, યાનાદિ રતનના ગદ્ગદ, પધાર્યા
 શ્રી ગુરુ આજે. ૪ મહા અજ્ઞાન અધારે, ભટકતા દુઃખ બહુ પામ્યા,
 દોષક નિજ જ્ઞાનનો ધરવા, પધાર્યા શ્રી ગુરુ આજે. ૫ ખરે સસાર-
 સાગરમાં, અમારી ડૂબતી નૈયા; ઉતારે પાર નાવિક ચંદ્ર, પધાર્યા શ્રી
 ગુરુ આજે. ૬ કમાયા મોહ શુન્ય, બન્યા બેજાન નહિ શુદ્ધિ, સુણાવવા

મંત્ર ગાડી, પધાર્યા શ્રી ગુરુ આજે. ૭ દુઃખો બહુ ભોગવ્યા ભવમાં.
બની ઉન્માર્ગના ગામી; ખતાવવા રાહ મુક્તિનો, પધાર્યા શ્રી ગુરુ આજે. ૮
ઉન્મર નર ભવતણી ખોધ, કરીને પાપનાં કામો; જીવન સુધારવા માટે,
પધાર્યા શ્રી ગુરુ આજે. ૯ લઈને ત્યાગનો ઝંડો, વિચરતા દેશવિદેશે;
સુણાવવા વીરનો હુકમ, પધાર્યા શ્રી ગુરુ આજે. ૧૦ પુનિત ચરણો થકી
પાવન, નગર અમ આજ થાય છે; ભવિ જનના દુઃખો હરવા, પધાર્યા
શ્રી ગુરુ આજે. ૧૧ મળીને સંધ સહુ આજે, કરે આપનું સન્માન;
સ્વીકારી ઉપકૃત કરવા, પધાર્યા શ્રી ગુરુ આજે. ૧૨ વિજયલઙ્કિષ્વસૂરિ
શિશુ, કહે છે પદ્મ કર જોડી; સેવો ગુરુરાજ ભવ તરવા, પધાર્યા શ્રી
ગુરુ આજે. ૧૩

૫ ગુરુમહિમા વાણુન ગહુલી

(રાગ-પેટી વાગે તખલા વાગે)

આજ સવારે ગુરુ પધારે, શિષ્યો સાથે લઈ; ચાલો જલ્દી સામૈ-
યામાં, વાર લગાડો નહિ. ૧ મહાવ્રતધારી લાગી ગુરુઓ, ફરી ફરી
મળશે નહિ; આળસમાં પડનારો પ્રાણી, ખત્તા ખાશે સહી. ૨ ભવ-
સાગરમાં દૂષતા જીવને, અવલંબન છે નહિ; સદ્ગુરુ વાણી નાવ મળે તો,
પાર ઉતારે સહી. ૩ પૈસા માટે ફેગટ ફાંફા, કલકતા મુંબઈ; પુણ્ય
ખળતો ગુરુથી મળતા, નિર્ધન રહેશે નહિ. ૪ સ્વાસ્થીયાં સંસારી સર્વે,
માસી મામી ફર; નિઃસ્પૃહ વૃત્તિ ધર્મ ખતાવે, ગુરુ વિણ ખીજો નહિ. ૫
ધર્મ રહિત નિષ્કુળ જીવનમાં, કુળની શી ઊંચાઈ; ગુરુ ઉપદેશ અમલથી
સાચી, મેળવશે મોટાઈ. ૬ કાંકો મામો ને વળી માસો, સસરો ને
જમાઈ; જમાડતા ગદંભવાત્સલ્ય, તેની કીંમત નહિ. ૭ યાની ત્યાગી
ગુરુની ભક્તિ, કરજો ભાવિક થઈ; દાન સુપાત્રે લાભ અનંતો, વાણી
શાસ્ત્રે કહી. ૮ સાત ક્ષેત્રમાં ધન વાપરજો, રૂપીયો પૈસો પઈ; લઙ્કિષ્વસૂરિ
શિશુ પદ્મ કહે તે, દીલથી ભૂલશે નહિ. ૯

૬ ગુરુદેશના ગઢુલી

(ગગ-સાહિબો મારો રાજુલનો કંત)

સામળે પ્રેમે ચતુર્વિધ સધ, દેશના મીડી મધુરી, બહેચની વાણીમા
 મીડી જેઠ, વાનગી મુક્તિ પુરીની. આત્માના ગુણરૂપ પ્રુષો ખીવાવતી,
 આગમના તત્વ સમુદ્રે ઝીલાવતી, લાવતી ધર્મક્રિયામા ઉભગ દેશનાં ૧
 કર્મોના સુદૃઢ બધનો કાપતી, મોહનરેન્દ્રની સત્તા ઉઘાપતી, વ્યાપતી
 અરિથ મનુષ્યએ અંગ દેશનાં ૨ નરક તિથિય ગતિ દુ ખોને વારતી,
 સસારસાગર પાગ ઉતારતી, મારતી મદા સુકટ અનગ દેશનાં ૩
 જૈન આગમના મર્મો જણાવતી, શાસનસેવાના પાઠો જણાવતી,
 ન્દગાવતી જ્ઞાન નિર્મલ મગ દેશનાં ૪ પિતડાવાદીઓના છછા છોડાવતી,
 મિથ્યાભિમાનીઓના માન મોડાવતી, દોડાવતી ધરકામ કરી ભગ
 દેશનાં ૫ પ્રહ્લન વાસનાને જે જગાવતી, મુક્તિની ભાવના-ને જે
 જગાવતી, મડાવતી મોહ સામે જગ દેશનાં ૬ વૈરાગ્યને ધોધમાર
 વરસાવતી, શ્રદ્ધા પારમર્થિયને ફરસાવતી, ફરસાવતી સમક્રિતનો રગ
 દેશનાં ૭ મુખિપુરીના દાર ખોલાવતી, પડિત લોકોનાં માર્યા ડોલાવતી,
 ખોલાવતી કરવા સત્સગ દેશનાં ૮

સાખી

મહાતાની લખિંચરિ, ગુરુવરનો ઉપદેશ,
 પદ્મ કહે જે સામળે, એક ચિત્તે હમેશ.

પામે મુક્તિના સુખ અભગ દેશનાં ૯

૭ ગુરુગુણ ગઢુલી

(રામ-સુખ દુ.ખ સરજવા પામીએ રે, આપસપદ હોય)

ગુરુ ઉપદેશથી પામીએ રે, સર્વિ ધર્મના મર્મ, સમળે નહિ જે
 મર્મને રે, તે જાધે જુગ કર્મ રે, પ્રાણી ગુરવાણી ધરા ચિત્ત, ચિત્ત-

સુખતું એ નિમિત્ત રે. પ્રાણી ૧. શુદ્ધ શ્રદ્ધાથી શોભતા રે, જ્ઞાન ચારિત્ર વખણાય; તે ગુરુને નિવિ ઓળખ્યા રે, તે પડીયા ભવમાંય. રે. પ્રાણી ૨ જે ઉપદેશ ગુરુતણો રે, સાંભળે વારંવાર; તે પ્રાણી અદ્ય ભવમાંહે રે, જાણે શિવ મોઝાર રે. પ્રાણી ૩ સમજે સંસારી જીવડા રે, કાંઈ તત્ત્વસ્વરૂપ; જ્ઞાનવિહુણા આતમા રે, પડે ભવજલ કૂપ રે. પ્રાણી ૪ કર્મ જંજીરથી છૂટવા રે, કરી દ્યો ધર્મ અતેક; તેહતણા પ્રભાવથી રે, જગશે શુભ વિવેક રે. પ્રાણી ૫ સંયમ વિના ઓ જીવડા રે, નહીં તરવાતું ઠામ; તેહ આરાધો ભાવશું રે, લેશો શાશ્વત ધામ રે. પ્રાણી ૬ ગુરુ વિના જગમાં નહિ રે, સાચું શરણું કાય; માતપિતા ને બાંધવા રે, સ્વાર્થના સગા હોય રે. પ્રાણી ૭ લખિં પ્રવીણના પ્રભાવથી રે, આશા અધિક રખાય; સદ્ગુરુની ભક્તિયડી રે, મહિમા જગ દેવાય રે. પ્રાણી ૮

૮ વિહાર સમયે ગાવાની ગહુલી

(રાગ-સીમંધર સામ રે, તમારે ગામ રે.)

સુણી વિહારની વાત રે, થાએ આધાત રે, ગુરુ વિના કેમ ગોઠશે ? નથી ગમતું ધરકામ રે, હૈયે ન હામ રે, ગુરુ વિનાં છે સંધના ભાવ રે, રોકાઈ જાવ રે; ગુરુ વિનાં નહિ કરશે વિહાર રે, તારણહાર રે; ગુરુ વિના કેમ ગોઠશે ? સુ ૧ વાણી સુધાતું પાન કરીને, જાતા ધરે હપ્ હૈયે ધરીને; જાણી વિહાર દુઃખ થાએ અપાર (૨) કાણુ દેશના સાર રે, દેશે ઉદાર રે. ગુરુ વિના. સુણી ૨ વંદન કરવા નિત્ય નિત્ય આવી, કરતા પ્રત્યાખ્યાન ઉચટ લાવી; જઈશું પછી કહો કેહની પાસ (૨) નહિ કરશે નિરાશ રે, ગુણના આવાસ રે; ગુરુ વિનાં સુણી ૩ દુર્દમ્ય ધન્ધ્રિય ગણુને દમનતા, અહોનિશ આતમ ધ્યાને રમનતા; અંચલ ચિત્ત કીધું કાખૂ મોઝાર (૨) એ તો થયા તૈયાર રે, વરવા શિવનાર

રે, ગુરુ વિના સુણીં ૪ મોહ છુજગતુ વિષ ન બ્યાપે, ગુરુ ગાર્હીના મત્ર પ્રતાપે, પછી અમારે કોનો આધાર (૨) અહીં જાણી ઉપકાર રે, કરતે વિચાર રે, ગુરુ વિનાં સુણીં ૫ ભવ અટવી અગ્નિ અધાર, જ્ઞાનાદિ મનો છૂ મોહકાર, જીવ મુસાફર અતિ અકળાય (૨) હવે જ્ઞાના મહારાય રે, વારે કા ધાય રે, ગુરુ વિનાં સુણીં ૬ વેવ ચઢે તો વૃક્ષની રકાપે, આપ વિના અમ શી ગતિ યાએ ? નયજી વહે છે અશ્રુની ધાર (૨) કરે વિનતિ બાવ રે, માનો કૃપાય રે, ગુરુ વિનાં સુણીં ૭ દેશના લખિંએ કીધી કમાલ, છોડાવી સર્વને ધરની ધમાલ; એવા ગુરુપદ પદ્મની સેવ (૨) એ તો કરતા નિત્યમેવ રે, જાએ કુટેવ રે, ગુરુ વિનાં સુણીં ૮

૯ આચારપાલન પ્રેરક ગીત.

(રાગ-વાસુપૂજ્ય વિલામી ચપાના વામી)

રે ઓ જોનો જાગો, આજણ લાગો, પાળો શુદ્ધ આચાર, ઉંચા કુળમાં જનમીને પણ, પાળે ન ઉંચ આચાર, તે નર નહિ પણ વાનર સમજો, લોહ દીપે શીટકાર રે ઓ ૧ ગર્વિમોજન કરવું ધટે ના, તેમાં દિસા અપાર, રોગ શરીરે ઉપજે મોટા, ગીધ, હુવડ અવનાર રે ઓ ૨ ખાગ માસ એવિદાર કરતા, છ માત્રી ઉપવાસ, રૂળ પામે તે ખાતાપીના, દુખનો હોય વિનાય ૦ રે ઓ ૩ ચૂટે ચઢાવ્યા વિજી જે કાયા, દૂધ દહીં ને છાશ, ટોળા કે તેની વસ્તુ સાથે, ખાતા વિદગ થાય રે ઓ ૪ વિદગમાં તસ જીવો ઉપજે, કેવળજાનીને બોલ, આવક થઈ વિવેક ન રાખે, તે નર ૧ ખરને તોલ રે ઓ ૫ રેમાની યુગી ને સાખ-ગીઓ, ચૂને ન કડક કરેલ, રાતમાંથી રાખી નહિ ખાવું, જીવોથી તેલ ભરેલ રે ઓ ૬ ખીજોગ મરચા ને લીંબુ, ડોંગ ને ડોડોંગ, તાકે ખૂન મુકાવી ભરવા, જેમ મુકાયેલી સીંગ રે ઓ ૭ મમાલો અધાજીમાં

ભરીને, શુદ્ધિ વિષ્ણુ ન રખાય; હવે કપલે તેમાં જાગ, બેળ અથાહું
 કહેવાય. રે ઝોગ ૮ લાવરી પીતમ્બ ગાજર ગળા, ગટાટા ને ખાગ;
 કંદેશમાં હવે અનંતા, આના સું નામે વાગ ૧ રે ઝોગ ૯ માંસિક
 અનુવર્મના ગયુ દિન, મોલીક પડેતે અખંડ; જે નારી નદિ પામે તેને,
 પાપ લગે જે પ્રચંડ. રે ઝોગ ૧૦ તેવી દેવ શરતી આદ્યનના, આ
 બધ પામે દુઃખ; પરમવ નરકની ઘોર પીગમો, ચોકાદે દીનગુપ્ત. રે
 ઝોગ ૧૧ સ્નેહ નારીની પામે ધર્મ, પાંખી ભગવે કોઈ; દગ્ધું ખાંડવું
 લેને સોમે, મોટો મૂંઝવે નેદ. રે ઝોગ ૧૨ નીચ નારીની સંગત કરતાં,
 નીચ બને ધરતાર; ધર્મકાંટુ રહ પાપના કામે, કરતાં ન રાખે વિચાર.
 રે ઝોગ ૧૩ પીર ફકીરની ગાંધા રાખી, તે રાખે જે જીવ દિંસક
 લોકનજાં વાસનમાં, જગતાં ભટ્ટ ચવાય. રે ઝોગ ૧૪ માંકડનાળા
 ખાટલાને લઈ, દેઈક જગદી કોઈ; મગધગતી રેતીમાં દખાવે. લેવા દુર્ગતિ
 લેન. રે ઝોગ ૧૫ ધારીને દહતા નિજ દિલમાં, પલે જે સદાચાર;
 લખિંચરિ શિશુ પદ કહે છે, તે વરશે શિવનાર. રે ઝોગ ૧૬

૧૦ શિખામણુનું ગીત

(રાગ-આશાઝર્પી તે દમે આવીયા જિયુંદછ)

વાગે ધડીવાળતી ધંટડી, એ તો સમજાણુ દેતી જાય રે,
 ધંટડી વાગે છે.

એક વાગે તે એવું બતાવે, એકલો આબો સંસાર રે,
 એક દિવસ એવો આવશે રે, એકલો પાછો જનાર રે. ધં. ૧

બે વાગે તે એવું બતાવે, બે વસ્તુને છોડ રે,
 રાગ ને દેવતાં અંધન વળગ્યાં છે, તેને તું તો તોડ રે. ધં. ૨

ત્રણ વાગે તે એવું બતાવે, ત્રણ વસ્તુ છે સાર રે,
 જ્ઞાન દર્શન ચરિત્ર લઈને, પામો પદ શ્રીકાર રે. ધં. ૩

ચાર વાગે તે એવું બતાવે, ચેતન ભમે ગતિ ચાર રે,
 ચાર શગ્ધને ચિત્ત ધરીને, પામે પદ અણાદાર રે૦ ધ૦ ૪
 પાચ વાગે તે એવું બતાવે, પચ મહાત્રન ધાર રે,
 પચમ જ્ઞાનને પામવા તુ, સદા રહે તૈયાગ રે૦ ધ૦ ૫
 છ વાગે તે એવું બતાવે, છ ગાય કૂટા જાણુ રે,
 પદ દર્શનને જાણી તુ લેજે, નહિ તો યાગે ખૂન હાણુ રે૦ ધ૦ ૬
 સાત વાગે તે એવું બતાવે, સાત ભય સહાર રે,
 સાત નયનુ જ્ઞાન કરીને સકલ દુષ્ઠ નિવાગ રે૦ ધ૦ ૭
 આઠ વાગે તે એવું બતાવે, આઠ મદોને ત્યાગ રે,
 અષ્ટ સિદ્ધિને પ્રગટ કરીને, મુક્તિના સુખને જાણુ રે૦ ધ૦ ૮
 નવ વાગે તે એવું બતાવે, નવ પદનો નવકાર રે,
 શ્રીપાળ મયણા જેને આરાધી, પામ્યા ભવનો પાર રે૦ ધ૦ ૯
 એકડે મીડે દસ બતાવે, એ વગ્તુ લે ધ્યાન રે,
 એકડા વિનાના મીડા નકામા, તેમ ક્રિયા વિષુ જ્ઞાન રે૦ ધ૦ ૧૦
 અગિયાર વાગે તે એવું બતાવે, અગ લાણો અગિયાર રે,
 અગિયાર પડિમા વદન કીર્તે, કર આતમ ઉદાર રે૦ ધ૦ ૧૧
 બાર વાગે તે એવું બતાવે, ઉચ્ચારો અલુનન બાર રે,
 રમિક શ્રવન નહિ ફરી ફરી આવે, અવસરે સયમ ધાર રે૦ ધ૦ ૧૨

ખંડ વીસમો

દેવવંદનો

શ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરિચક્રત,

દીવાલીના દેવવંદન

સ્થાપનાચાર્ય આગળ અથવા નવકાર પંચિંદ્રિયવડે પુસ્તકની સ્થાપના સ્થાપીને પ્રથમ ઇરિયાવહીં તરસ ઉત્તરીં અન્નતથ કહી એક લોગરસનો કાઉસગ્ગ કરવો અને ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસગ્ગ કરી પારી પ્રગટ લોગરસ કહી ખમાસમણુ દઈ ઇન્દ્રાકારેણુ સંદિસહુ લગવન્ ! ચૈત્યવંદન કરું ? ઇન્દ્રં કહી યોગસુદ્રાએ બેસી નીચે પ્રમાણે ચૈત્યવંદન કરવું.

પ્રથમ ચૈત્યવંદન

વીર જિનવર વીર જિનવર, ચરમ ચૌમાસ, નગરી અપા-
પાયે આવીયા; હસ્તિપાલ રાજન સલાયે, કાર્તિક અમાવાસ્યા
ચયણિયે; મુહૂર્ત શેષ નિર્વાણુ તાંહિ; સોલ પહોર દેઈ દેશના,
પહોત્યા સુક્તિ મઝાર; નિત્ય દીવાલી નય કહે, મલિયા નૃપતિ
અઠાર ૧

પછી જં કિંચિં નમુત્યુણું કહી સેવણાઆલવમખંડ
સુધી અર્ધા જય વીયરાય કહેવા.

પછી ખમાસમણ હઈ ઇન્દ્રકારેણ સંદિસહ ભગવન્ !
ચૈત્યવદન કરું ? ઇન્દ્રં કહી બીજું ચૈત્યવંદન કહેવું; તે
આ પ્રમાણે—

દ્વિતીય ચૈત્યવદન

દેવ મલિયા દેવ મલિયા, કરે ઉત્સવ રગ, મેરઘ્યાં હાથે
થાહી, દ્રવ્ય તેજ ઉઘોત ધીધો, ભાવ ઉઘોત જિને દ્રને, કામ
કામ એહ ઓગ્રધવ પ્રસિદ્ધો, લખકોડી છઠું ફલ કરી, કલ્યાણ
કરે એહ, કવિ નયવિમલ કહે ઇશ્યું, ધન ધન દહાડો તેહ. ૨

પછી જ કિચિ નમુત્યુણું કહી અરિહતચેઈયાણુ કરેમિ
કાઉસગ્ગં વદણુવત્તિઆએં અન્નતથ કહી એક નવકારનો
કાઉસગ્ગ કરી પારી નમોડ્ડત્તં કહી પ્રથમ થાય કહેવી. પછી
લોગસ્મં સંવલોએ અરિહતં અન્નતથ કહી નવકારનો કાઉ-
સગ્ગ કરી બીજી થાય કહેવી પછી પુખ્ખરવરદીં સુઅસ્સ
ભગવણો કરેમિ કાઉસગ્ગ વદણુવત્તિઆએં અન્નતથ કહી ત્રીજી
થાય કહેવી પછી સિદ્ધાણું બુદ્ધાણુંં વેયાવન્નયગરાણુંં
તસ્સ ઉત્તરીં અન્નતથ કહી ચોથી થાય કહેવી. તે ચાર થોથો
આ પ્રમાણે—

પ્રથમ વીરસ્તુતિ.

મનોહર મૂર્તિ મહાવીરતણી, જિણે સોલ પહોર દેશના
પમણી, નવ મઘી નવ લગ્ગી નૃપતિ સુણી, કહી શિવ પામ્યા
ત્રિભુવન ધણી. ૧ શિવ પહોત્યા રૂપભ ચઉ દશ ભકતે,
બાવીસ લદ્ધા શિવ માસ ચિતે, છઠ્ઠે શિવ પામ્યા વીર વલી,
કાર્તિક વદી અમાવાસ્યા નિરમલી. ૨ આગામી ભાવી ભાવ

કહ્યા, દીવાલીકલ્પે જેહ લહ્યા; પુણ્ય પાપ ફલ અજાયણે કહ્યાં,
સવિ તહત્તિ કરીને સદહ્યાં. ૩ સવિ દેવ મલી ઉઘોત કરે,
પરલાતે ગૌતમ જ્ઞાન વરે; જ્ઞાનવિસદા સદા ગુણ વિસ્તરે,
જિનશાસનમાં જયકાર કરે. ૪

પછી ખેસી નમુત્યુણું કહી અરિહંતચેઈઆણું^૦ અન્નતથ
કહી એક નવકારનો કાઉસગ્ગ કરી પારી નમોડહંત કહી ખીળ
જોડાની પ્રથમ થોય કહેવી. ત્યારપછી લોગસ્સ^૦ સંવલોએ
અન્નતથ કહી નવકારનો કાઉસગ્ગ કરી ખીળ જોડાની ખીજ
થોય કહ્યા પછી પુખખરવરદી, સુઅસ્સ લગવઓ^૦ અન્નતથ^૦
કહી નવકારનો કાઉસગ્ગ કરી પારી ત્રીજી થોય કહેવી. પછી
સિદ્ધાણું^૦ વેયાવચ્ચ^૦ તસ્સ ઉત્તરી^૦ અન્નતથ કહી ચોથી થોય
કહેવી. એ રીતે પૂર્વની પેઠે ચારે થોય કહેવી.

દ્વિતીય વીરસ્તુતિ

જય જય ભવિ હિતકર, વીર જિનેશ્વર દેવ, સુર નરના
નાયક, જેહની સારે સેવ, કરુણારસ કંદો, વંદો આણુંદ આણી,
ત્રિશલાસુત સુંદર, ગુણમણિકેરો ખાણી. ૧ જસ પંચ
કલ્યાણુક, દિવસ વિશેષ સુહાવે; પણ થાવર નારક, તેહને પણ
સુખ થાવે; તે વ્યવન^૧ જનમ^૨ વ્રત,^૩ નાણુ^૪ અને નિર્વાણુ;^૫
સવિ જિનવરકેરાં, એ પાંચે અહિઠાણુ. ૨ જિહાં પાંચ સમિતિ
ચુત, પંચમહાવ્રત સાર; જેહમાં પરકાશ્યા, વલિ પાંચે વ્યવ-
હાર; પરમેષી^૧ અરિહંત,^૨ નાથ^૩ સર્વજ્ઞને^૪ પાર;^૫ એહ
પંચ પદે લહ્યો, આગમ અર્થ ઉદ્ધાર. ૩ માત્તંગ સિદ્ધાઈ,
દેવી જિનપદ સેવી; દુઃખ દુરિત ઉપદ્રવ, જે ટાલે નિતમેવી;

શાસન સુખદાયી, આઈ સુણે અરદાસ, શ્રી જ્ઞાનવિમલ સુણ,
પૂરે વહિત આથ ૪

બેસી નમુત્યુણું જાવંતિ ચેઈઆઈં ખમાસમણું જાવંત
કેવિ સાહુ નમોડહંત કહી સ્તવન કહેવું. તે સ્તવન આ પ્રમાણે.

શ્રી મહાવીર જિન સ્તવન

(આજ સખી સખેસરો-એ દેવી)

શ્રી મહાવીર મનોહર, પ્રણમું શિર નામી, કંત જ્યોદા
નારીનો, જિન શિવગતિગામી ૧ ભગિની જાસ સુદંસણા,
નદીવધનં બાઈ, હરિ લછન હેનલુઓ, સહુકોને સુખદાયી.
૨ સિદ્ધાર્થ ભૂપતિતણે, મુત સુદર મોહે, નંદન ત્રિશલા
દેવીનો, ત્રિભુવન મન મોહે ૩ એક શત દશ અધ્યયન જે,
પ્રભુ આપ પ્રકામે, પુણ્ય પાપ ફલ ઠેરડા, સુણે ભવિક ઉદ્ધાસે.
૪ ઉત્તગાધ્યયન છત્રીય જે, કહે અર્થ ઉદાર; મોલ પહોર
દીયે દેશના, કરે ભવિ ઉપગા ૫ સર્વાર્થસિદ્ધ સુદૂતંગા,
ખાછડી જે રયત્તી, યોગનિગેધ કરે તિહા, શિવની નીસ-
રણી ૬ ઉત્તગદ્વાદ્યુની ચક્રમા, લોગે મુલ આવે; અજરામર
પદ પામીયા, જ્ય જ્ય રવ યાવે. ૭ ચોસઠ મુરવર આવીયા,
જિન અંગ પખાટી, દટ્યાણુક વિધિ આચવી, પ્રગટી દીવાલી.
૮ લાળ દોડી ફલ પામીયે, જિનધ્યાને રહીયે, ધીરવિમલ
દવિગજનો, જ્ઞાનવિમલ દહિયે. ૯

પછી અહાં જ્ય વીયરાય દહેવા પછી ખમાસમણુ દઈ
ઈન્દ્રાકાશુ સદિસદ ભગવન્ ! ચૈત્યવંદન દરૂ ? ઇન્દ્ર દટ્ટી
ત્રીણું ચૈત્યવંદન કહેવું. તે આ પ્રમાણે—

તૃતીય ચૈત્યવંદન.

શ્રી સિદ્ધાર્થ નૃપકુલતીલો, ત્રિશલા જસ માત; હરિ
લંછન તનુ સાત હાથ, મહિમા વિખ્યાત; ત્રીશ વરસ ગૃહવાસ
છંડી, લીચો સંયમ ભાર; બાર વરસ છન્નસ્થ માન, લહી
કેવલ સાર; ત્રીશ વરસ ચેમ સર્વિ મલી એ, બહોંતેર આયુ
પ્રમાણ; દીવાલી દિન શિવ ગયા, કહે નય તેહ ગુણખાણ. ૩
પછી જ' કિંચિં નમુત્યુણું કહી આખા જય વીયરાય કહેવા.

બીજો જોડો.

આ બીજા જોડામાં પણ પ્રથમ ઇચ્છાદારેણ સંકિસ્તહ
સંગવન્ ! ચૈત્યવંદન કહું ? કહી પ્રથમ ચૈત્યવંદન કહેવું. વગેરે
પ્રથમના જોડાની પેઠે સર્વ વિધિ કરવી.

પ્રથમ ચૈત્યવંદન.

નમો ગણધર નમો ગણધર, લખિધ ભંડાર, ઇંદ્રભૂતિ
મહિમાનીલો, વડ વજ્ર મહાવીરકેરો; ગૌતમ ગોત્રે ઉપન્યો,
ગણિ અગ્યારમાંહે વહેરો; કેવલજ્ઞાન લહું જિણે, દીવાલી
પરભાત; જ્ઞાનવિમલ કહે જેહના, નામથકી સુખશાત. ૧

દ્વિતીય ચૈત્યવંદન.

ઇંદ્રભૂતિ પહિલો ભાણું, ગૌતમ જસ નામ; ગોખર ગામે
ઉપન્યા, વિદ્યાના ધામ; પંચ સયા પરિવારશું, લેઈ સંયમ
ભાર; વરસ પચાસ ગૃહે વસ્યા, મતે વર્ષ જ ત્રીશ; બાર વરસ
કેવલ વર્યાચે, ખાણું વરસ સર્વિ આય; નય કહે ગૌતમ
નામથી, નિત્ય નિત્ય નવનિધિ થાય.

પ્રથમ થોય જોડો.

ધંદ્રભૂતિ અનુપમ ગુણુ ભર્યા, જે ગૌતમ ગોત્રે અલકર્યા;
પચથત છાત્રશુ' પરિવર્યા, વીર ચરણુ લહી લવજલ તર્યા ૧
અહિ અઠ દશ દ્વોય જિનને રતવે, દક્ષિણ પશ્ચિમ ઉત્તર પૂરવે;
સંભવ આદિ અઘાપદ ગિરિયે વલી, જે ગૌતમ વંદે લળી-
લળી. ૨ ત્રિપદી પામીને જેણે કરી, દ્વાદશાંગી સકલ ગુણે
ભરી, દીયે દીક્ષા તે લહે કેવલસિરિ, તે ગૌતમને રહુ અનુ-
સરી ૩ જક્ષ માતંગને સિદ્ધાયિકા, સૂરિ શાસનની પરભાવિકા;
શ્રી જ્ઞાનવિમલ દીપાલિકા, કરો નિત્ય નિત્ય મગલમાલિકા ૪

દ્વિતીય થોય જોડો.

શ્રી ધંદ્રભૂતિ' ગણુવૃદ્ધિભૂતિ, શ્રીવીરતીર્થાધિપમુખ્યશિષ્યમ્,
સુવણુકાતિ કૃતકર્મશાંતિ', નમામ્યહં ગૌતમગોત્રરતનમ્ ૧
તીર્થ'કરા ધર્મધુરાધુરીણા, યે ભૂતભાવિપ્રતિવર્તમાના, સત્ પંચ
કલ્યાણુકવાસરચ્ચા, દિશંતુ તે મગલમાલિકા ચ ૨ જિનેન્દ્ર-
વાક્ય પ્રથિતપ્રભાવ', કર્માપક્રાનેકપ્રલેહસિંહમ્, આરાધિત' શુદ્ધ-
સુનીન્દ્રવર્ગૈ-જંગત્યમેય જયતાત્ નિતાતમ્. ૩ સગ્યગદ્દશા વિદ્ધ-
હરા ભવંતુ, માત ગયક્ષા સુરનાયકાશ્ચ; દીપાલિકાપર્વણિ સુપ્રસન્ના,
શ્રીજ્ઞાનસૂરિવંરદાયકાશ્ચ ૪

રતવન.

(તુંગીયા ગિરિ સિખર સોહે-એ દેશી)

વીર મધુરી વાણી લાખે, જલધિ જલ ગંલીર દે, ધંદ્ર-
ભૂતિ ચિત્ત જ્ઞાતિ, રજકણુ હરણુ અવર સમીર દે વીર૦ ૧

પંચ ભૂતથકી જ પ્રગટે, ચેતના વિજ્ઞાન રે; તેહમાં લયલીન થાયે, ન પરલવ સંજ્ઞાન રે. વીર૦ ૨ વેદ પદનો અર્થ એહવો, કરે સિધ્યારૂપ રે; વિજ્ઞાનઘન પદ વેદ કેરાં, તેહતું એહ સ્વરૂપ રે. વીર૦ ૩ ચેતના વિજ્ઞાનઘન છે, જ્ઞાન દર્શન ઉપયોગ રે; પંચભૂતિક જ્ઞાનમય તે, હોય વસ્તુ સંયોગ રે. વીર૦ ૪ જિહાં જેહવી વસ્તુ દેખિયે, હોય તેહતું જ્ઞાન રે; પૂરવ જ્ઞાન વિપર્યયથી, હોય ઉત્તમ જ્ઞાન રે. વીર૦ ૫ એહ અર્થ સમર્થ જાણી, મ લભુ પદ વિપરીત રે; ઇષ્ટિપરે જ્ઞાંતિ નિરાકરીને, થયા શિષ્ય વિનીત રે. વીર૦ ૬ દીપાલિકા પ્રજ્ઞાતે કેવલ, લહું તે ગૌતમસ્વામ રે; અનુક્રમે શિવસુખ લહ્યા તેહને, નય કરે. પ્રણામ રે. વીર૦ ૭

દ્વિતીય સ્તવન.

(અલખેલાની દેશી)

દુઃખહરણી દીપાલિકા રે લાલ, પરવ થયું જગમાંહિ લવિ પ્રાણી રે; વીર નિર્વાણથી થાપના રે લાલ, આજ લગે ઉચ્છાદિ. લવિ૦ ૧ સમકિત દષ્ટિ આંભલો રે લાલ, એ આંકણી૦ સ્યાદ્વાદ ધરધોલીએ રે લાલ, દર્શનની કરી શુદ્ધિ. લવિ૦ ચારિત્ર અંદ્રોદય ખાંધિયે રે લાલ, ટાલો દુઃકર્મ બુદ્ધિ. લવિ૦ ૨ સમ૦ સેવા કરો જિનરાયની રે લાલ; દિલ દોઠાં મિઠાશ. લવિ૦ વિવિધ પદારથ ભાવના રે લાલ, તે પકવાનની રાશિ. લવિ૦ ૩ સમ૦ ગુણિજન પદની નામના રે લાલ, તેહિજ બુઢાર ભટ્ટાર. લવિ૦ વિવેક રતન મેરાઈયાં રે લાલ, ઉચિત તે દીપ સંભાર૦ લવિ૦ ૪ સમ૦ સુમતિ સુવનિતા હેજશું રે લાલ, મન

ઘરમા કરો વાસ. ભવિં વિરતિ સાહેલી સાથથું રે લાલ, અવિ-
રતિ અલગથી નિકાસ. ભવિં ૫ સમં મૈત્રાદિક ચિતના રે
લાલ, તેહ ભલા શણગાર; ભવિં દર્શન ગુણ વાધા બન્યા રે લાલ,
પરિમલ પર ઉપગાર ભવિં ૬ સમં પૂર્વ સિદ્ધ કન્યા પખે રે
લાલ, જાનધ્યા અણગાર. ભવિં સિદ્ધશિલા વર વેદિકા રે લાલ,
કન્યા નિવૃત્તિ સાર ભવિં ૭ સમં અનંત ચતુષ્થ દાયજે રે
લાલ. શુદ્ધ યોગ નિરોધ ભવિં પાણિગ્રહણ પ્રભુજી કરે રે લાલ,
સહુને હરખ વિખોધ. ભવિં ૮ સમં ઇણિ પરે પર્વ દીપાલિકા રે
લાલ, કરતા કોઠી કલ્યાણ. ભવિં જ્ઞાનવિભલ પ્રભુ ભક્તિશું
રે લાલ, પ્રગટે સકલ ગુણખાણુ ભવિં ૮ સમં

તૃતીય ચૈત્યવંદન.

જીવકેરો જીવકેરો, અછે મનમાહિ, સશય વેદ પદે કરી,
કહી અર્થ અભિમાન વાર્યો. શ્રી મહાવીર સેવા કરી, થહી
સંયમ આપ તાર્યો, ત્રિપદી પામી ગુથીયા, પૂરવ ચઉદ ઉદાર;
નય કહે તેહના નામથી, હોયે જય જયકાર.

દીવાલીનું ગણુણું.

- ૧ શ્રી મહાવીરસ્વામીસર્વજ્ઞાય નમ
- ૨ શ્રી મહાવીરસ્વામીપારગતાય નમ
- ૩ શ્રી ગૌતમસ્વામીસર્વજ્ઞાય નમ

હરેક પદની વીથ વીથ નવકારવાલી ગણુવી

પૂર્વ આચાર્ય વિજયવલ્લભીસૂરિદ્વિત—

શ્રી જ્ઞાનપંચમી દેવવંદન

પ્રથમ વિધિ

પ્રથમ જાણેઠ અથવા ઠવળી ઉપર રૂમાલ હાંટી પાંચ પુસ્તકો મૂકીને વાસદોપવી જ્ઞાનની પૂજા કરીએ, વત્રી પાંચ દીવેટનો દીવો કરીએ, તે દીવો જયછાપૂર્વક પુસ્તકને જમણે પાસે સ્થાપીએ અને ધૂપધાણું હાળે પાસે મૂકીએ. પુસ્તક આગલ પાંચ અથવા, એકાવન સાચીયા ઠની ઉપર શ્રીફલ તથા સોપારી મૂકીએ. યથાશક્તિ જ્ઞાનની દ્રવ્ય પૂજા કરીએ, પછી દેવ વાંદીએ. અને સામાયિક તથા પોસક મધ્યે વાસપૂજાએ પુસ્તક પૂજાને દેવ વાંદીએ, અથવા દેહેરાં મધ્યે જાણેઠ ત્રણ ઉપરાઉપર માંડી, તે ઉપર પાંચ શ્રી જિતમુર્તિ સ્થાપીએ, તથા મહાકૃતિસવથી પોતાને ઠામે સ્નાત્ર લણાવીએ. પ્રભુ આગળ જમણી તરફ પુસ્તક માંડ્યું હોય, તેની પછી વાસદોપ પ્રમુખે પૂજા કરીએ; તથા ઉજમણું માંડ્યું હોય ત્યાં પછી યથાશક્તિ કરી જિતખિંબ આગળ લઘુ સ્નાત્ર લણાવીને અથવા સત્તરતોટી પૂજા લણાવીને પછી શ્રી સૌભાગ્યપંચમીના દેવ વાંદીએ.

દેવ વાંદવાનો વિધિ.

પ્રથમ પ્રગટ નવકાર કહી ખમાસમણુ દર્ધ ઇરિયાવહી ચઢિલ્લમી એક લોગસનો કાઉસગા કરી, ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસગા કરી પ્રગટ લોગસ કહી ખમાસમણુ દર્ધ ઇચ્છાકારેણુ સંદિસકડ ભગવન્ ! મતિજ્ઞાન આરાધનાર્થે ચૈત્યવંદન કરું ? એમ કહી પછી યોગમુદ્રાએ ચૈત્યવંદન કરવું.

શ્રી મતિજ્ઞાનનું ચૈત્યવંદન.

શ્રી સૌભાગ્યપંચમીતણો, સયલ દિવસ સિલ્પગાર, પાચે જ્ઞાનને પૂછ્યે, થાય સફલ અવતાર ૧ સામાયિક પોસહ વિધે, નિરવધ પૂજા વિચાર, સુગંધ ચૂણાદિકથકી, જ્ઞાન ક્યાન મનો-
હર ૨ પૂર્વ દિશે ઉત્તર દિશે, પીઠ રચી ત્રણ સાર, પચ વરણ જિનખિંબને, સ્થાપીને સુખકાર ૩ પંચ પચ વસ્તુ મેલવી, પૂજા સામગ્રી ભોગ; પચ વરણ કળશા ભરી, હરીયે હુખ ઉપલોગ. ૪ યથાશક્તિ પૂજા કરો, મતિજ્ઞાનને કાજે, પંચ જ્ઞાનમા પૂરે કહ્યું, શ્રી જિનશાસન રાજે. ૫ મતિ શ્રુત વિણ હોવે નહિ એ, અવધિ પ્રમુખ મહાજ્ઞાન, તે માટે મતિ ધુરે કહ્યું, મતિ શ્રુતમા મતિ માન ૬ ક્ષય ઉપશમ આવરણનો, લખિ હોયે સમકાલે, સ્વામ્યાદિકથી અલેદ છે, પણ મુખ્ય ઉપયોગ કાલે ૭ લક્ષણ ભેદે ભેદ છે, કારણ કારણ યોગે, મતિ સાધન શ્રુત સાધ્ય છે, કંચન કલશ સંયોગે ૮ પરમાતમ પરમેસક્ર એ, સિદ્ધ સયલ ભગવાન; મતિજ્ઞાન પામી કરી, દેવલલક્ષ્મી નિધાન ૯

જ કિંચિં નમુણુષું ॥ ભવંતિ, ભવતં, નમોર્હતં કહી સ્તવન કહેણું તે આ પ્રમાણે—

શ્રી મતિજ્ઞાનનું સ્તવન.

(રસિયાના દેશી)

પ્રણમો પંચમી દિવસે જ્ઞાનને, ગાજે જગમા રે જે. સુજાની, શુભ ઉપયોગે ક્ષણમા નિભજંદે, મિથ્યા સચિત ખેહ. સું, ૧ પ્રણં સતપદાદિક નવ દ્વારે, મતિ અનુયોગ પ્રકાશ;

સુ૦ નય વ્યવહારે આવરણ ક્ષય કરી, અજ્ઞાની જ્ઞાન ઉદ્ધામ.
 સુ૦ ૨ પ્રણ૦ જ્ઞાની જ્ઞાન લહે નિશ્ચય કહે, દો નય પ્રભુજીને
 અત્ય સુ૦ અંતરમુદૂર્ત રહે ઉપયોગથી, એ સર્વ પ્રાણીને
 નિત્ય; સુ૦ ૩ પ્રણ૦ લઙ્ગિય અંતરમુદૂર્ત લઘુપણે, છાશઠ
 આગર જિઠ્ઠ. સુ૦ અધિકો નવસવ બહુવિધ જીવને, અંતર
 કદિયે ન દિઠ્ઠ, સુ૦ ૪ પ્રણ૦ સંપ્રતિ સમયે એક બે પામતા,
 હોય અથવા નવિ હોય સુ૦ ક્ષેત્ર પદ્મોપમ ભાગ અસંખ્યમાં,
 પ્રદેશ માને બહુ જોય. સુ૦ ૫ પ્રણ૦ મતિજ્ઞાન પામ્યા જીવ
 અસંખ્ય છે કહ્યા પડિવાઈ અનંત સુ૦ સર્વ આશાતન વરજો
 જ્ઞાનની, વિજયલક્ષ્મી લહો સંત સુ૦ ૬ પ્રણ૦

પછી જય વીયરાય કહી, ખમાસમણ દઈ, ઇચ્છાકારેણ
 સંહિસહ ભગવન્! શ્રી મતિજ્ઞાન આરાધનાર્થ કાઉસગ્ગ
 કહું? ઇચ્છું! મતિજ્ઞાન આરાધનાર્થ કરેમિ કાઉસગ્ગ
 વંદણવત્તિઆએ અને અત્તથ ઊસસિએણું. કહી એક લોગ-
 રસનો અદેસુ નિમ્મલયરા સુધીનો અને ન આવડે તો ચાર
 નવકારનો કાઉસગ્ગ કરી પારી નમોઽર્કત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય-
 સર્વસાધુભ્યઃ કહી પછી થોય કહેવી, તે નીચે પ્રમાણે.

થોય

[શ્રી સંજેશ્વર પાસ જિનેસર.—એ દેશી.]

શ્રીમતિજ્ઞાનની તત્ત્વ લેદથી, પર્યાયે કરી વ્યાખ્યાજી;
 અઉવિહુ દ્રવ્યાદિકને બાજી, આદેશે કરી દાખ્યા જી; માને
 ઘરતુ ધર્મ અનંતા, નહી અજ્ઞાન વિવક્ષા જી; તે મતિજ્ઞાનને
 વંદો પૂજો, વિજયલક્ષ્મી ગુણ કાંક્ષાજી. ૧

પછી ખમાસમણ દઈ એક ગુણનો દુહો કહી, પછી બીજી ખમાસમણ દેઈ બીજો ગુણવચ્ચવો એ રીતે મતિજ્ઞાન સબધી અઠાવીશ ખમાસમણ દેવા તેની પીઠિકાના દુહા પ્રથમ કહેવાના તે આ પ્રમાણે—

દુહા

શ્રી શ્રુતદેવી ભગવતી, જે બ્રાહ્મી લીપીરૂપ, પ્રણમે જેહને ગાયમા, હું વહુ સુખ રૂપ ૧ જેય અનતે જ્ઞાનના, લેઈ અનેક વિલાસ, તેહમા એકાવન કહું, આતમધર્મ પ્રકાશ ૨ ખમાસમણ એક એકથી, સ્તવિયે જ્ઞાન ગુણ એક, એમ એકાવન દીજીએ, ખમાસમણ સુવિવેક ૩ શ્રી સૌભાગ્યપત્રમી દિને, આરાધો મતિજ્ઞાન, લેઈ અઠાવીશ એહના, સ્તવિયે કરી બહુમાન. ૪ ઇન્દ્રિય વસ્તુ યુગલા, મલવે અવતવ નાણુ, લોચન મન વિણુ અક્ષને, વ્યજનાવગ્રહ બાણુ ૫ ભાગ અસખ્ય આવલિ લઘુ, સાસ પહુત કિંઈ જિઠું, પ્રાખ્યકારી ચઉ ઇન્દ્રિયા, અપ્રાખ્યકારી દુગદિઠું ૬

ખમાસમણના દુહા.

મમકિત શ્રદ્ધાવતને, ઉપન્યો જ્ઞાન પ્રકાશ, પ્રણમું પદકજ તેહના, ભાવ ધરી ઉદ્ધાસ ૧

અહીં પહેલું ખમાસમણ દેવું ને એ પ્રમાણે એ દુહો ગુણ ગુણ દીઠ કહેવો અને કહ્યા પછી ખમાસમણ આપવું.

દુહા

નહી વણાદિક ચોજના, અર્થાવગ્રહ હોય, નોઈન્દ્રિય પચ-ઇન્દ્રિયે, વસ્તુગ્રહણ કાઈ જોય સમઠ ૨ અન્વય વ્યતિરેકે કરી,

અંતર્મુદ્ધૂર્ત પ્રમાણુ; પંચેન્દ્રિય મનથી હોયે, ઇહા વિચારણા જ્ઞાન. સમ૦ ૩ વર્ણાદિક નિશ્ચય વસે, સુર નર એહિ જ વસ્ત; પંચેન્દ્રિય મનથી હોયે, લેહ અપાય પ્રશસ્ત. સમ૦ ૪ નિર્ણીત વસ્તુ સ્થિર થહે, કાલાંતર પણ સાચ; પંચેન્દ્રિય મનથી હોયે, ધારણા અર્થ ઉવાચ. સમ૦ ૫ નિશ્ચય વસ્તુ થહે છતે, સંતત ધ્યાન પ્રકામ૦; અપાયથી અધિકે ગુણે, અવિન્યુતિ ધારણા ઠામ. સમ૦ ૬ અવિન્યુતિ સ્મૃતિતાણું, કારજ કારણ જેહ; સંજ્ય અસંજ્ય કાલજ સુધી, વાસના ધારણા તેહ. સમ૦ ૭ પૂર્વોત્તર દર્શન દ્વય, વસ્તુ અપ્રાપ્ત એકત્વ; અસંજ્ય કાલે એ તેહ છે, જાતિસ્મરણ તત્ત્વ. સમ૦ ૮ વાજિંત્ર નાદ લડી થહે, એ તો હુંહુલિ નાદ; અવગ્રહાદિક જાણે બહુ, લેહ એ મતિ આદહાદ. સમ૦ ૯ દેશ સામાન્યે વસ્તુ છે, થહે તદ્દપિ સામાન્ય; શબ્દ એ નવ નવ જાતિનો, એ અબહુ મતિમાન. સમ૦ ૧૦ એકજ તુરિયના નાદમાં, મધુર તરુણાદિક જાતિ; જાણે બહુવિધ ધર્મશું, ક્ષય ઉપશમની ભાતિ. સમ૦ ૧૧ મધુરતાદિક ધર્મમાં, ગ્રહવો અદ્ય સુવિચાર; અબહુવિધ મતિ-લેહનો, ક્રીધો અર્થ વિસ્તાર. સમ૦ ૧૨ શીઘ્રમેવ જાણે સહિ, નવી હોય બહુ વિલંબ; ક્ષિપ્ર લેહ એ જ્ઞાનનો, જાણો મતિ અવલંબ. સમ૦ ૧૩ બહુ વિચાર કરી જાણીએ, એ અક્ષિપ્ર લેહ; ક્ષયોપશમ વિચિત્રતા, કહે મહાજ્ઞાની સંવેદ. સમ૦ ૧૪ અનુમાને કરી કેા થહે, ક્વજથી જિનવર ચૈત્ય; પૂર્વ પ્રબંધ સંભારીને, નિશ્ચિત લેહ સંકેત. સમ૦ ૧૫ બાહિર ચિન્હ થહે નહી, જાણે વસ્તુ વિવેક; અનિશ્ચિત લેહ એ ધારીએ, આભિ-

નિષાધિક ટેક. સં ૧૬ નિ સદેહ નિશ્ચયપણે, જાણે વસ્તુ
અધિકાર, નિશ્ચિત અર્થ એ ચિત્તવા, મતિજ્ઞાન પ્રકાર. સં ૧૭
એમ હોયે વા અન્યથા, એમ સદેહે જીત, ધરે અનિશ્ચિત
ભાવથી, વસ્તુ ગ્રહણ ઉપયુક્ત સં ૧૮ જાહુ પ્રમુખ ભેદે
ગ્રહ્ય, જિમ એકદા તિમ નિત્ય, બુદ્ધિ થાયે જેહને, એ દ્રુવભેદનું
ચિત્ત સં ૧૯ જાહુ પ્રમુખ રૂપે કદી, કદી અબહાદિક રૂપ;
એ રીતે જાણે તદા, ભેદ અદ્રુવ સ્વરૂપ સં ૨૦ અવગ્રહાદિક
અહ ભેદમા, જાણવા યોગ્ય તે જ્ઞેય, તે અહભેદે ભાખીયો દ્રવ્યા-
દિકથી ગણેય, જાણે આદેશે કરી, કેટલા પર્યાય વિસિદ્ધ,
ધર્માદિક અવિ દ્રવ્યને, સામાન્ય વિશેષ ગરિદ્ધ. સમં ૨૧
સામાન્યા દેશે કરી, લોકાલોક સ્વરૂપ, ક્ષેત્રથી જાણે સર્વને, તત્ત્વ
પ્રતીત અનુકૂળ સમં ૨૨ અતીત અનાગત વર્તના, અદ્ધા
સમય વિશેષ, આદેશે જાણે સહુ, વિતથ નહિ લવલેશ સમં ૨૩
ભાવથી સવિહુ ભાવનો, જાણે ભાગ અનત, ઉદયિકાદિક ભાવ
જે, પથ સામાન્યે લહત સમં ૨૪ અશ્રુત નિશ્ચિત માનિયે,
મતિના ચાર પ્રકાર, ગીઘ સમય રોહા પરે, અકલ ઉત્પાતિકી
સાર. સમં ૨૫ વિનય કરતા ગુરુતણો, પામે મતિ વિસ્તાર,
તે વિનયિકી મતિ કહી, સઘલા ગુણ શિરદાર સમં ૨૬
કરતા કાર્ય અભ્યાસથી, ઉપજે મતિ સુવિચાર, તે બુદ્ધિ કહી
કાર્મિકી, નદીસૂત્ર મઝાર સમં ૨૭ જે વયના પરિપાકથી,
લહે બુદ્ધિ ભરપૂર, કમલ વને મહા હંસને, પરિણામિકી એ
સનૂર, અઠવીશ બત્રીશ દુગ ચઉ, ત્રણશે આલીશ જેહ;
દર્શનથી મતિભેદ તે, વિજયલક્ષ્મી ગુણગેહ સમં ૨૮

શ્રુતજ્ઞાન

પછી ખમાસમણુ દર્ધ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! શ્રી શ્રુતજ્ઞાનઆરાધનાર્થં ચૈત્યવંદન કરું ? ઇચ્છં. કહી ચૈત્યવંદન કહેવું. તે નીચે પ્રમાણે—

દ્વિતીય શ્રુતજ્ઞાન ચૈત્યવંદન

શ્રી શ્રુતજ્ઞાનને નિત્ય નમો, સ્વપરપ્રકાશક જેહ; બાણે દેખે જ્ઞાનથી, શ્રુતથી ટલે સંદેહ; અનલિલાપ્ય અનંત ભાવ, વચન અગોચર દાખ્યા, તેહનો ભાગ અનંતમો, વચન પયાયે આખ્યા; વલી કથનીય પદાર્થનો એ, ભાગ અનંતમો જેહ; ચઉદે પૂરવમાં રચ્યો, ગણધર ગુણ સસનેહ. ૧ માંહોમાંહે પૂરવધરા, અક્ષર લાભે સરિખા; છઠાણુવડીયા ભાવથી, તે શ્રુત મતિય વિશેષા. તેહિજ માટે અનંતમે, ભાગ નિખદા વાચા; સમંકિત શ્રુતના માનીયે, સર્વ પદારથ સાચા; દ્રવ્ય ગુણ પયાયે કરી, બાણે એક પ્રદેશ; બાણે તે સંવિ વસ્તુને નંદીસૂત્ર ઉપદેશ. ૨ ચોવીશ જિનના બાણીએ, ચઉદ પૂરવધર સાધ; નવશત તેત્રીશ સહસં છે, અઠાણું નિરુપાધ; પરમત એકાંતવાદીનાં, શાસ્ત્ર સકલ સમુદાય; તે સમંકિતવંતે ગ્રહ્યાં, અર્થ યથારથ થાય. અરિહંત શ્રુત કેવલી કહે એ, જ્ઞાનાચાર ચરિત; શ્રુતપંચમી આરાધવા, વિજયલક્ષ્મીસૂરિ ચિત્ત. ૩

પછી નમુશ્ચુણું બવંતિં, બવંતં, નમોડકંતં કહી સ્તવન કહીએ તે આ પ્રમાણે—

શ્રી શ્રુતજ્ઞાનનું સ્તવન

(હરીવા મન લાગ્યો—એ દેશી)

શ્રી શ્રુત ચક્રે લેહે કગી, વરણવે શ્રી જિનરાજ રે; ઉપ-
ધાનાહિ આચારથી, સેવિયે શ્રુત મહારાજ રે, શ્રુતશું દિલ માન્યો
રે, દિલ માન્યો રે, મન માન્યો, પ્રભુ આગમ સુખકાર રે. શ્રુત૦ ૧
એ આંકણી એકાદિ અક્ષર સયોગથી, અસયોગી અનત રે;
સ્વપન્ન પર્યાયે એક અક્ષરો, શુણ પર્યાય અનત રે. શ્રુત૦ ૨
અક્ષરનો અનતમો, ભાગ ઉધારો છે નિત્ય રે, તે તો અવરાએ
નહી, છવ સૂક્ષ્મનુ એ ચિત્ત કે શ્રુત૦ ૩ ઈચ્છે^૧ સામલવારે
ફરી^૨ પૂછે, નિસુષ્ટિ^૩ શ્રેષ્ઠ^૪ વિચારંતર^૫ રે, નિશ્ચય^૬ ધારણા^૭
તિમ કહે, ધીશુણ આઠ એ ગણંત રે. શ્રુત૦ ૪ વાદી ચોવીશ
જિનતણા, એક લાખ છત્રીશ હજાર રે, જાશે સચલ સમામાહે,
પ્રવચન મહિમા અપાર રે. શ્રુત૦ ૫ ભણે બણાવે મિહાતને,
લખે લખાવે જોડ રે, તમ અવતાર વખાણીયે, વિજયલક્ષ્મી
શુણગેહ રે શ્રુત૦ ૬

પછી જય વીયરાય કહી, ખમાસમણ દર્ધ ઈચ્છાકારેણુ
સંદિસહ ભગવન્ ! શ્રી શ્રુતજ્ઞાનઆરાધનાય^૧ કાઉસ્સગ્ગ કરે^૨ ?
ઈચ્છ ! શ્રી શ્રુતજ્ઞાન આરાધનાય^૩, કટેમિ કાઉસ્સગ્ગ. વદણુ-
વત્તિઆએ૦ અત્તત્ત૦ કહી લોગસ્સનો, અથવા ચાર નવકારનો
કાઉસ્સગ્ગ-પારીને થોય કહેવી, તે કહે છે—

શ્રી શ્રુતજ્ઞાનની થોય

(ગોવમ બોલે મય સમાધી—એ દેશી)

ત્રિગટે જેમી શ્રી જિનજાણુ, બોલે ભાષા અમીય સમાણુ,

મત અનેકાંત પ્રમાણ; અરિહંત શાસન સફરી સુખાણ, ચઉ
અનુયોગ જિહાં ગુણખાણ, આતમ અનુભવ ઠાણ; સકલ
પદારથ ત્રિપદી જાણ, જોજન ભૂમિ પસરે વખાણ, દોષ ખત્રીશ
ચરિહાણ; કેવલીભાષિત તે શ્રુતનાણ, વિજયલક્ષ્મીસૂરિ કહે
ખડુમાન, ચિત્ત ધરજો તે સયાણ. ૧

પછી ખમાસમણ દઈ શ્રુતજ્ઞાનના ચઉદ ગુણ વર્ણવવાને
અર્થે દુહા કહેવા તે આ પ્રમાણે તેમાં પહેલા બે દુહા પીઠિ-
કાના છે અને તે પછીનો દુહો દરેક ગુણ દીઠ કહેવો.

શ્રી શ્રુતજ્ઞાનના દોહા

વંદો શ્રી શ્રુતજ્ઞાનને, લેદ અતુર્દશ વીશ; તેહમાં ચઉદશ
વરણવું, શ્રુતકેવલી શ્રુત ઇશ. ૧ લેદ અઠાર પ્રકારના, એમ
સવિ અક્ષરમાન; લઘિય સંજ્ઞા વ્યંજન વિધિ, અક્ષર શ્રુત
અવધાન. ૨ (પીઠિકા) પવયણ શ્રુત સિદ્ધાંત તે, આગમ
સમય વખાણ; પૂજો ખડુવિધ રાગથી, ચરણ કમલ ચિત્ત
આણ. ૧ આ દુહો ગુણ ગુણ દીઠ કહેવો. કરપદ્મવ ચેષ્ટાદિકે,
લખે અંતર્ગત વાચ; એહ અનક્ષર શ્રુતતણો, અર્થ પ્રકાશક
સાચ. પવ૦ ૨ સંજ્ઞા જે દીહકાલિકી, તેણે સન્નિયા જાણ;
મન ઇંદ્રિયથી ઉપન્યું, સંજ્ઞી શ્રુત અહિહાણ. પવ૦ ૩ મન
રહિત ઇંદ્રિયથી, નિપન્યું જેહને જ્ઞાન; ક્ષય ઉપશમ આવ-
રણથી, શ્રુત અસંજ્ઞી વખાણ. પવ૦ ૪ જે દર્શન દર્શન વિના;
દર્શન તે પ્રતિપક્ષ; દર્શન દર્શન હોય જિહાં, તે દર્શન પ્રત્યક્ષ;
લલિત ત્રિભંગી ભંગલર, નૈગમાદિ નય ભૂર; શુદ્ધ શુદ્ધતર
વચનથી, સમકિત શ્રુત વડનૂર. પવ૦ ૫ ભંગબલ નર ખાલ

મતિ, રચે વિવિધ આયાસ, તિહા દર્શન દર્શનતણો, નહીં
 નિદર્શનશાસ્ત્ર, સદ્ અસદ્ વહેંચણુ વિના, થહે એકાતે પક્ષ;
 જ્ઞાન દ્રવ પામે નહી, એ મિથ્યા શ્રુત લક્ષ. પવન ૬ ભરતા-
 દિકે દથ ક્ષેત્રમા, આદિ સહિત શ્રુતધાર, નિજ નિજ ગણધર
 વિરચિયો, પામી પ્રભુ આધાર પવન ૭ દુષ્પસહ સૂરીશ્વર
 મુધી, વર્તયે શ્રુત આચાર, એક જીવને આશરી, આદિ સાત
 સુવિચાર પવન ૮ શ્રુત અનાદિ દ્રવ્ય નયથકી, શાશ્વત ભાવ
 છે એક, મહાવિદેહમા તે સદા, આગમ રચણુ અકેહ ૯
 અનેક જીવને આશરી, શ્રુત છે અનાદિ અનંત, દ્રવ્યાદિક
 ચક્ર લેહમા, માદિ અનાદિ વિરતત પવન ૧૦ સરિખા પાઠ
 છે સૂત્રમા તે શ્રુત ગમિક મિદ્ધાત, પ્રાયે દષ્ટિવાદમા, ચોક્ષિત
 ગુણુ અનેકાત, પવન ૧૧ સરિખા આલાવા નહી, તે કાલિક
 શ્રુતવત, આગમિક શ્રુત એ પૂજ્યે, ત્રિકરણુ યોગ હસંત.
 પવન ૧૨ અદાઝ હનર પહે કરી, આચારાગ વખાણુ; તે
 આગલ દુગુણ પહે, અગપ્રવિષ્ટ સુઅનાણુ, પવન ૧૩ ગાર
 ઉપાગ જેહ છે, અંગનાહિર શ્રુત તેહ, અનંગપ્રવિષ્ટ વખા-
 નીયે, શ્રુત લક્ષ્મીસૂરિ ગેહ પવન ૧૪

અવધિજ્ઞાન

પછી ખમાન દઈ ઇચ્છાકારેણુ સંહિસદ ભગવન્! શ્રી
 અવધિજ્ઞાનઆરાધનાયૈ ચૈત્યવદન દરુ? ઇચ્છા દહી ચૈત્ય-
 વદન દહેણુ, તે અ પ્રમાણે—

તૃતીય શ્રીઅવધિજ્ઞાન ચૈત્યવદન

અવધિજ્ઞાન ત્રીજું કહ્યું, પ્રગટે આત્મ પ્રત્યાક્ષ, કાય ઉપ

શમ આવરણનો, નવિ ઇન્દ્રિય અપેક્ષ; દેવ નિરય ભવ પામતાં,
હોય તેહને અવશ્ય, શ્રદ્ધાવંત સમય લહે; મિથ્યાત વિભંગ
વશ્ય; નર તિરિય ગુણથી લહે, શુભ પરિણામ સયોગ, કાઉંસ-
ગમાં સુનિહાસ્યથી, વિધ્યો તે ઉપયોગ. ૧ જઘન્યથી જાણે
જીએ, રૂપીદ્રવ્ય અનંતા, ઉત્કૃષ્ટા સવિ પુદ્ગલા, મૂર્તિ વસ્તુ
સુણતા; ક્ષેત્રથી લઘુ અંગુલતણો, ભાગ અસંખિત દેખે,
તેહમાં પુદ્ગલ ખંધ જે, તેહને જાણે પેણે; લોક પ્રમાણે
અલોકમાં એ, ખંડ અસંખ્ય ઉકિકક, ભાગ અસંખ્ય આવ-
લિતણો, અદ્ધા લઘુપણે દિદ્ધ. ૨ ઉત્સર્પિણી અવસર્પિણી એ,
અતીત અનાગત અદ્ધ; અતિશય સંખ્યાતિગપણે, સાંભલો ભાવ
પ્રખંધા, એક એક દ્રવ્યમાં ચાર ભાવ, જઘન્યથી તે નિરખે,
અસંખ્યાતા દ્રવ્ય દીઠ, પર્યાવ શુરુથી પરણે; ચાર ભેદ સંક્ષેપથી
એ, નંદીસૂત્ર પ્રકાસે; વિજયલક્ષ્મીસૂરિ તે લહે, જ્ઞાન ભક્તિ
સુવિલાસે. ૩

પછી નમુશ્ચુણં જાવંતિં જાવંતં નમોડર્કત્ત્વં કંઠી સ્તવન
કહેવું, તે આ પ્રમાણે—

શ્રી અવધિજ્ઞાનનું સ્તવન

(કુમર ગભારો નજરે દેખતાં—એ દેશી)

પૂજો પૂજો અવધિજ્ઞાનને પ્રાણિયા રે, સમકિતવંતને એ ગુણ
હોય રે; સવિ જિનવર એ જ્ઞાને અવતરી રે, માનવ મહોદય
જેય રે. પૂજો ૧ શિવરાજ ઋષિ વિપર્યાય દેખતો રે, ક્ષીપ
સાગર સાત સાત રે; વીર પસાયે દોષ વિભંગ ગયો રે,
પ્રગલ્ભો અવધિ ગુણ વિખ્યાત રે. પૂજો ૨ ગુરુ સ્થિતિ

સાધિક છામઠં આગરુ રે, કોઈને એક સમય લઘુ બાણુ રે;
લેઠ અસંખ્ય છે તરતમ યોગથી રે, વિશોધાવશ્યકમા એહ,
વખાણુ રે પૂજેં ઠ ચારશે' એક લાખ તેત્રીશ સહસ છે રે,
ઓહીનાણી મુણિદ રે, ઋષસાદિક ચઉવીશ જિણુદના રે, નમે
પ્રભુ પદ અરવિદ રે પૂજેં ૪ અવધિજ્ઞાની આણુ'દને દીએ રે,
મિત્તામિ દુષ્કંઠ ગોયમસ્વામી રે, વરજો આશાતન જ્ઞાન
જ્ઞાનીતણી રે, વિજયલક્ષ્મી સુખધામ રે. પૂજેં ૫

પછી જયવીયરાય કહી ખમાસમણુ દઈ ઇત્તાકારેણુ સદિ-
સહ લગવન્ ! અવધિજ્ઞાન આરાધનાર્થ' કાઉસ્સગ્ગ કહ્ ?
ઇગ્ગ ? અવધિજ્ઞાનઆરાધનાર્થ' કહેમિ કાઉસ્સગ્ગ વંદણુ
અત્તત્થં કહી એક લોગસ્મનો અને ન આવડે તો ચાગ નવ-
કારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી થોય કહેવી, તે આ પ્રમાણે—

શ્રી અવધિજ્ઞાનની થોય

(ઇમેશ્વર સાદિગ જે સમરે—એ દેશી)

ઓહી નાણુસહિત મવિ જિનવરુ, ચવિ જનની કૂખે અવ-
તરુ, જસ નામે લહીયે સુખતરુ, સવિ ઇતિ ઉપદ્રવ સંહરુ,
હરિ પાઠક સંશય મહરુ વીર મહિમા જ્ઞાન ગુણાયરુ, તે
માટે પ્રભુજી વિશ્વલરુ, વિજયાકિત લક્ષ્મી સુહકરુ ૧

પછી ખમાસમણુ દઈ ઉમા થઈ અવધિજ્ઞાનના ગુણુ
વણુ'વવાને અર્થે દુહા કહેવા, તે આ પ્રમાણે—

શ્રી અવધિજ્ઞાનના દુહા

અસંખ્ય લેઠ અવધિતણા, પટ્ તેહમા સામાન્ય, ક્ષેત્ર
પનક લઘુથી ગુરુ, લોક અસંખ્ય પ્રમાણુ લોચન પરે સાથે

રહે, તે અનુગામિક ધામ; છાશઠ સાગર અધિક છે, એક જીવ આશરી ઠામ. ઉપન્યો અવધિજ્ઞાનનો, ગુણ જેહને અવિકાર; વંદના તેહને માહરી, શ્વાસમાંહે સો વાર. ૧

આ દુહો સર્વત્ર ખમાસમણે કહેવો.

જે ક્ષેત્રે ચોહી ઉપન્યુ, તિહાં રહ્યો વસ્તુ દેખાંત; ચિર દીપકની ઉપમા, અનુગામી લહાંત. ઉપ૦ ૨ અંગુલ અસં-જયેય લાગથી, વધતું લોક અસંખ્ય; લોકાવધિ પરમાવધિ, વદ્ધ માન ગુણ કંખ્ય; ઉપ૦ ૩ ચોગ્ય સામગ્રી અસાવથી, હીયમાન પરિણામ; અધઅધ પૂરવ ચોગથી, એહવો મનનો કામ. ઉપ૦ ૪ સંખ્ય અસંખ્ય જોજન સુધી, ઉત્કૃષ્ટો લોકાંત; દેખી પ્રતિ-પાતિ હોય, પુદ્ગલ દ્રવ્ય એકાંત. ઉપ૦ ૫ એક પ્રદેશ અલોકનો, પેજે જે અવધિનાણુ; અપડિવાઈ અનુક્રમે, આપે કેવલ-નાણુ. ઉપ૦ ૬

મનઃપર્યવ જ્ઞાન.

પછી ખમાસમણુ દઈ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ લગવન્ ! શ્રી મનઃપર્યવજ્ઞાનઆરાધનાર્થં ચૈત્યવંદન કર્ણ ? ઇચ્છં, કહી ચૈત્ય-વંદન કરવું. તે આ પ્રમાણે.

શ્રી ચતુર્થ મનઃપર્યવજ્ઞાન ચૈત્યવંદન.

શ્રી મનઃપર્યવ જ્ઞાન છે, ગુણપ્રત્યયી એ જાણો; અપ્રમાદી ઋદ્ધિવંતને, હોયે સંયમ ગુણઠાણો; કૌર્ધક આરિત્રવંતને, ચઠતે શુભ પરિણામે, મનના લાવ જાણે સહી, સાગાર ઉપયોગ ઠામે, ચિંતવિતા મનોદ્રવ્યના એ, જાણે ખંધ અનંતા; આકાશે મનો-

વર્ગણા, રદ્યા તે નવિ મુષ્ટા ૧ સંજી પંચેન્દ્રિય પ્રાણીયે,
તનુ ચોગે કરી થહીયા, મનયોગે કરી મનપણે, પરિણમે તે
દ્રવ્ય મુષ્ટીયા, તિર્યહ્ માણસક્ષેત્રમા, અઢી દ્વીપ સહિ વિલોકે;
તિર્યહ્લોકના મધ્યથી, સહસ્ર જોયણ અધોલોકે; ઊર્ધ્વ જાણે
જ્યોતિષી લગે જો, પલિયનો ભાગ અસંખ્ય, કાલથી ભાવ થયા
થશે, અતીત અનાગત અખ્ય. ૨ ભાવથી ચિતિત દ્રવ્યના,
અસંખ્ય પર્યાય જાણે, ઋતુમતિથી વિપુલમતિ, અધિકા ભાવ
વખાણે, મનના પુદ્ગલ ઢેખીને, અનુમાને ગ્રહે સાચુ, વિતથ-
પણું પામે નહી, તે જ્ઞાને ચિત્ત ગચું, અમૂર્તિ ભાવ પ્રગટ
પણે જો, જાણે શ્રી ભગવત, ચરણકમલ નમુ તેહના, વિજય-
લક્ષ્મી શુભવત ૩

પછી નમુચ્ચુણ ૦ જાવ તિ ૦ જાવ ત ૦ નમોડહત્ કહી રતવન
કહેવુ, તે આ પ્રમાણે—

અતુર્થ શ્રીમનઃપર્યવજ્ઞાન રતવન.

(૭ ૨ ૭ જો દેવી)

૭ ૨ મહાદે શ્રી જિનવગ ભગવાન, અગિહંત નિજ નિજ
જ્ઞાનથી, ૭ ૨ ૭, ૭૦ સ્વયમ મમય જાણુંત, તવ લોકાતક
માનથી, ૭ ૨ ૭ ૧ ૭૦ તીર્થ વર્તાવો નાથ, ઇમ કહી પ્રણમે
તે સુરા, ૭ ૨ ૭. ૭૦ પદ્ર અતિશયવત દાન, લેઈ હરજો
સુર નગ ૭ ૨ ૭૦ ૨ ૭૦ ઈષ્ટ વિધ સ્ત્રિ અરિહંત સર્વ-
વિરતિ જળ ઉચ્ચરે, ૭ ૨ ૭ ૭૦ મન પર્યવ તવ નાણુ,
નિર્મલ આતમ અનુસરે ૦ ૭ ૨ ૭ ૩ ૭૦ જેહને વિપુલ-
મતિ તેહ, અપ્રતિપાતિપણે ઊપરે ૭ ૨ ૭ ૭૦ અપ્રમાદી

ઋદ્ધિવંત, ગુણઠાણે ગુણ નીપજે. ૭ રે ૭. ૪ ૭૦
એક લક્ષ પીસ્તાલીશ હજાર, પાંચશે એકાણું બાણીયે, ૭ રે
૭. ૭૦ મનનાણી મુનિરાજ, ચોવીશ જિનના વખાણીયે. ૭
રે ૭. ૫ ૭૦ હું વંદુ ધરી નેહ, સર્વિ સંશય હરે મન-
તણા. ૭ રે ૭૦ વિજયલક્ષ્મી શુભ ભાવ, અતુલવજ્ઞાનના
ગુણ ધણા. ૭ રે ૭૦ ૬

પછી જયવીરરાય કહી, ખમાસમણ દઈ ઇચ્છાકારેણ
સંહિસહ ભગવન્ ! એથું મનઃપર્યવજ્ઞાન આરાધનાર્થ
કાઉસગ્ગ કરૂં ? ઇચ્છું. મનઃપર્યવજ્ઞાન આરાધનાર્થ કરેમિ
કાઉસગ્ગ વંદણુવં અન્નત્યં કહી એક લોગસનો ન આવડે
તો ચાર નવકારનો કાઉસગ્ગ કરી પારી થોય કહેવી, તે
આ પ્રમાણે—

શ્રી મનઃપર્યવજ્ઞાનની થોય.

(શ્રી શંખેશ્વર પાસ જિનેશ્વર—એ દેશી.)

પ્રભુજી સર્વ સામાયિક ઉચ્ચરે, સિદ્ધ નમી મહવારી ૭,
છન્નસ્થ અવસ્થા રહે છે જિહાં લગે, યોગાસન તપ ધારી ૭;
એથું મનઃપર્યવ તવ પામે, મનુજ લોક વિસ્તારી ૭, તે પ્રભુને
પ્રણામો ભેવિ પ્રાણી, વિજયલક્ષ્મી સુખકારી ૭. ૧

પછી ખમાસમણ દઈ ઊભા રહી, મનઃપર્યવજ્ઞાનના ગુણ
સ્તવવા અર્થે હુહા કહેવા, તે આ પ્રમાણે—

હુહા.

મનઃપર્યવ હું ભેદથી, સંયમ ગુણ લહી શુદ્ધ, ભાવ
મનોગત સંશીના, બાણે પ્રગટ વિશુદ્ધં ઘટ એ પુરુષે ધારીયો,

ઈમ સોમાન્ય' શ્રદ્ધાંતે, પાંચે વિશેષ વિમુખ લોકે, ઝંઝુમતિ
મનહ મુણ્ત' એ' શુણ્ જોહને ભિપ્ન્યો, સંધવિરતિ શુણ્ઠાણ્,
પ્રણમું હિતથી તેહના, ચરણકમલ ચિત્ત આણ ૧ અમા-
સમણ દધે, નગર જાતિ કંચનતણા, ધાર્યો ઘટ એહ રૂપ;
ઈમ વિશેષ મન જાણુતો, વિપુલમતિ અનુરૂપ ૨ એ શુણ્
જોહને ૦ એ આકંણી'

કેવળજ્ઞાન.

પ્રથમ ખમાસમણ દધેને ઇન્દ્રાકારેણ સંહિસહ લગવન !
પંચમ કેવલજ્ઞાનઆરાધનાથ' ચૈત્યવંદન કરે ! ઇન્દ્ર ૦ કહી
ચૈત્યવંદન કરવું, તે આ પ્રમાણે—

પંચમ શ્રી કેવલજ્ઞાનનું ચૈત્યવંદન

શ્રી જિન ચક્રનાણી યઈ, શુકલધ્યાન અભ્યાસે, અતિશય
આત્મરૂપ, ક્ષણ ક્ષણ પ્રકાશે, નિદ્રા સ્વપ્ન જાગર દશા, તે
સવિ દ્વર હોવે, ચોથી ભિજાગર દશા, તેહનો અનુભવ જોવે,
ક્ષપકશ્રેણી આરોહિયા એ, અપૂર્વ શક્તિ સયોગે, લહી શુણ્-
ઠાણ્ ખારમુ, તુરીય કથાય વિયોગે ૧ નાણ્ દંસણ્ આવરણ્મોહ,
અતારાય ઘનઘાતી, કર્મ દુષ્ટ ઉન્નદીને, થયા પરમાત્મ જાતી;
દ્વોય ધરમ સવિ વસ્તુના, સમયાતર ઉપયોગ, પ્રથમ વિશેષ-
પણે શહે, જીજે સામાન્ય સયોગ, સાદિ અનત ભાગે કરી,
દર્શન જ્ઞાન અનત, શુણ્ઠાણ્ લહી તેરમું, ભાવ જિણ્દ
જયેવત ૨ મૂલ પંચડીનો એક ખંધ, સંત્તા ઉદયે ચાર;
ઉત્તરપંચડીનો એક ખંધ, તિમ ઉદયે રહે ખાયાલ, સંત્તા
પંચોસી તણી, કર્મ જોહવાં રજળું છાર, મન વચ કાયા યોગ

જાસ, અવિચલ અવિકાર; સયોગી કેવલીતણી એ, પામી દશાએ
વિચરે; અક્ષય કેવલજ્ઞાનન, વિજયલક્ષ્મી ગુણ ઉચરે. ૩

પછી નમુશ્ચુન્નવંતિન્નવંતન્નમોડકંત્ત્વં કહી સ્તવન
કહેવું, તે આ પ્રમાણે—

પંચમ શ્રી કેવલજ્ઞાનનું સ્તવન.

(કપૂર હોયે અતિ ઉજલો રે—એ દેશી)

શ્રી જિતવરને પ્રગટ થયું રે, ક્ષાયિકભાવે જ્ઞાન. દોષ અઠાર
અભાવથી રે, ગુણ ઉપન્યા તે પ્રમાણ રે, લવિયા, વંદો કેવલ-
જ્ઞાન. ૧ પંચમી દિન ગુણખાણુ રે, લવિયા વંદોન્ન એ આં-
કણી. અનામીના નામનો રે, કિશ્યો વિશેષ કહેવાય ? એ તો
મધ્યમા વૈખરી રે, વચન ઉદ્દેખ ઠરાય રે. ભવિન્ન વંદોન્ન ધ્યાન
ટાણે પ્રભુ તું હોય રે, અલખ અગોચર રૂપ; પરા પશ્યંતિ
પામીને રે, કાંઈ પ્રમાણે સુનિરૂપ રે. ભવિન્ન વંદોન્ન ૩ છતી
પર્યાય જે જ્ઞાનના રે, તે તો નવિ બદલાય; જોયતી નવ નવી
વર્તના રે, સમયમાં સર્વ જણાય રે. ભવિન્ન વંદોન્ન ૪ બીજા
જ્ઞાનતણી પ્રસા રે, એકમાં સર્વ સમાય; રવિ પ્રસાથી અધિક
નહીં રે, નક્ષત્ર ગણ સમુદાય રે. ભવિન્ન વંદોન્ન ૫ ગુણ અનંતા
જ્ઞાનના રે, જાણે ધન્ય નર તેહ; વિજયલક્ષ્મીસૂરિ તે લહે રે,
જ્ઞાન મહોદય ગેહ રે. ભવિન્ન વંદોન્ન ૬

પછી ખમાસમણ દર્ધ ઇચ્છાકારેણ સંદિસકુ ભગવન્ શ્રી
કેવલજ્ઞાનઆરાધનાર્થ કાઉસગ્ગ કરું ? ઇચ્છ ? શ્રી કેવલજ્ઞાન
આરાધનાર્થ કરેમિ કાઉસગ્ગ, વંદણુવત્તિઆએ અન્નતથ કહી

એક લોગશ્સનો ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસગ્ગ કરી
નમોઽર્હત્ત્વ કહી થાય કહેવી. તે આ પ્રમાણે—

થાય.

(પ્રથમ ઉડી વદ્—એ દેશી)

છત્રત્રય ચામર, તરુ અશોક મુખકાર, દિવ્ય ધ્વનિ હુંદુભિ,
ભામંડલ ઝલકાર, વરસે સુર કુમુભે, સિંહાસન જિન સાર,
વદે લક્ષ્મીસૂરિ કેવલ જ્ઞાન ઉદાર

પછી ખમાસમણ દર્ધ ઉભા રહી, કેવલજ્ઞાનના ગુણ સ્તવવા
અર્થે દુહા કહેવા, તે આ પ્રમાણે—

પચમ શ્રી કેવલજ્ઞાનના દુહા.

બહિરાતમ ત્યાગે કરી, અતર આતમ રૂપ, અનુભવી
જે પરમાતમા, લેહ એકજ ચિદ્રુપ ૧ પુરુષોત્તમ પરમેશ્વર,
પરમાનંદ ઉપયોગ, જાણે જેણે સર્વને, સ્વરૂપરમણ મુખ લોગ
૨. ગુણ પર્યાય અનતતા, જાણે સઘલા દ્રવ્ય, કાલત્રય વેદિ
જિણુદ, બાપિત બાબ્યાબવ્ય ૩ અલોક અનતો લોકમા, થાપે
જેહ સમત્ય, આતમ એક પ્રદેશમા, વીર્ય અનત પસત્ય ૪
કેવલદસણ નાણુનો, ચિદાનંદ ધન તેજ, જ્ઞાનપચમી દિન
પૂજ્યે, વિજયલક્ષ્મી શુભ હેજ. ૫

શ્રી મૌનએકાદશીનુ દોઢસો કલ્યાણુકનુ ગણુણુ.

૧ જંબૂદ્વીપે ભરતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી મહાયજ્ઞ સર્વજ્ઞાય નમ

૬ શ્રી સર્વાનુભૂતિઅર્હતે નમ

- ૬ શ્રી સર્વાનુભૂતિનાથાય નમઃ
- ૬ શ્રી સર્વાનુભૂતિસર્વજ્ઞાય નમઃ
- ૭ શ્રી શ્રીધરનાથાય નમઃ

૨. જંબૂદ્વીપે ભરતે વર્તમાન ચોવીશી.

- ૨૧ શ્રી નમિનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ
- ૧૯ શ્રી મહિનાથઅહંતે નમઃ
- ૧૯ શ્રી મહિનાથનાથાય નમઃ
- ૧૯ શ્રી મહિનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ
- ૧૮ શ્રી અરનાથનાથાય નમઃ

૩. જંબૂદ્વીપે ભરતે અનાગત ચોવીશી.

- ૪ શ્રી દેવ્યં પ્રભસર્વજ્ઞાય નમઃ
- ૬ શ્રી દેવશ્રુતઅહંતે નમઃ
- ૬ શ્રી દેવશ્રુતનાથાય નમઃ
- ૬ શ્રી દેવશ્રુતસર્વજ્ઞાય નમઃ
- ૭ શ્રી ઉદયનાથનાથાય નમઃ

૪. ધાતકી ખંડે પૂર્વ ભરતે અતીત ચોવીશી.

- ૪ શ્રી અકલંકસર્વજ્ઞાય નમઃ
- ૬ શ્રી શુભંકરનાથઅહંતે નમઃ
- ૬ શ્રી શુભંકરનાથનાથાય નમઃ
- ૬ શ્રી શુભંકરનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ
- ૭ શ્રી સમનાથનાથાય નમઃ

૫. ધાતકી ખંડે પૂર્વભરતે વર્તમાન ચોવીશી.

- ૨૧ શ્રી પ્રહોદ્રનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ

- ૧૯ શ્રી શુભનાથઅહંતે નમ
- ૧૨ શ્રી શુભનાથનાથાય નમ
- ૧૯ શ્રી શુભનાથસર્વજ્ઞાય નમ
- ૧૮ શ્રી ગાગિકનાથનાથાય નમ

૬. ધાતકીખ ડે પૂર્વભરતે અનાગત ચોવીશી.

- ૪ શ્રી સામ્રતમર્વજ્ઞાય નમ
- ૬ શ્રી મુનિનાથઅહંતે નમ
- ૬ શ્રી મુનિનાથનાથાય નમ
- ૬ શ્રી મુનિનાથસર્વજ્ઞાય નમ
- ૭ શ્રી વિશિષ્ટનાથનાથાય નમ

૭ પુષ્કરવદ્દીપે પૂર્વભરતે અતીત ચોવીશી.

- ૪ શ્રી સુમદ્દુનાથસર્વજ્ઞાય નમ
- ૬ શ્રી વ્યક્તનાથઅહંતે નમ
- ૬ શ્રી વ્યક્તનાથનાથાય નમ
- ૬ શ્રી વ્યક્તનાથસર્વજ્ઞાય નમ
- ૭ શ્રી કલાશતનાથાય નમ

૮ પુષ્કરવદ્દીપે પૂર્વભરતે વર્તમાન ચોવીશી

- ૨૧ શ્રી અરણ્યવાસસર્વજ્ઞાય નમ
- ૧૮ શ્રી યોગનાથઅહંતે નમ
- ૧૯ શ્રી યોગનાથનાથાય નમ
- ૧૯ શ્રી યોગનાથસર્વજ્ઞાય નમ
- ૧૮ શ્રી અયોગનાથનાથાય નમ

૯. પુષ્કરવદ્દીપે પૂર્વભરતે અનાગત ચોવીશી.

- ૪ શ્રી પરમસર્વજ્ઞાય નમ

- ૬ શ્રી શુદ્ધાર્તિનાથઅર્હતે નમઃ
- ૬ શ્રી શુદ્ધાર્તિનાથનાથાય નમઃ
- ૬ શ્રી શુદ્ધાર્તિનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ
- ૭ શ્રી નિઃકેશનાથનાથાય નમઃ

૧૦. ધાતકીખંડે પશ્ચિમભરતે અતીત ચોવીશી.

- ૪ શ્રી સર્વાર્થસર્વજ્ઞાય નમઃ
- ૬ શ્રી હરિભદ્રઅર્હતે નમઃ
- ૬ શ્રી હરિભદ્રનાથાય નમઃ
- ૬ શ્રી હરિભદ્રસર્વજ્ઞાય નમઃ
- ૭ શ્રી મગધાધિપનાથાય નમઃ

૧૧. ધાતકીખંડે પશ્ચિમ ભરતે વર્તમાન ચોવીશી.

- ૨૧ શ્રી પ્રયત્નસર્વજ્ઞાય નમઃ
- ૧૯ શ્રી અક્ષોભનાથઅર્હતે નમઃ
- ૧૯ શ્રી અક્ષોભનાથનાથાય નમઃ
- ૧૯ શ્રી અક્ષોભનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ
- ૧૮ શ્રી મલયાસિંહનાથાય નમઃ

૧૨. ધાતકીખંડે પશ્ચિમભરતે અનાગત ચોવીશી.

- ૪ શ્રી દિનરુદ્ધસર્વજ્ઞાય નમઃ
- ૬ શ્રી ધનહનાથઅર્હતે નમઃ
- ૬ શ્રી ધનહનાથનાથાય નમઃ
- ૬ શ્રી ધનહનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ
- ૭ શ્રી પૌષધનાથનાથાય નમઃ

૧૩. પુષ્કરવરકીપે પશ્ચિમભરતે અતીત ચોવીશી.

- ૪ શ્રી પ્રલંબસર્વજ્ઞાય નમઃ

૬ શ્રી ચારિત્રનિધિઅર્હતે નમ

૬ શ્રી ચારિત્રનિધિનાથાય નમ

૬ શ્રી ચારિત્રનિધિસર્વજ્ઞાય નમ

૭ શ્રી પ્રથમરાજિતનાથાય નમ

૧૪ પુષ્કરવરદ્વીપે પશ્ચિમ ભરતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી સ્વામીસર્વજ્ઞાય નમ

૧૯ શ્રી વિપરીતનાથઅર્હતે નમ

૧૯ શ્રી વિપરીતનાથનાથાય નમ

૧૯ શ્રી વિપરીતનાથસર્વજ્ઞાય નમ

૧૮ શ્રી પ્રસાદનાથનાથાય નમ

૧૫ પુષ્કરવરદ્વીપે પશ્ચિમ ભરતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી અઘટિતનાથસર્વજ્ઞાય નમ

૬ શ્રી બ્રમહૈન્દ્રનાથઅર્હતે નમ

૬ શ્રી બ્રમહૈન્દ્રનાથનાથાય નમ

૬ શ્રી બ્રમહૈન્દ્રનાથસર્વજ્ઞાય નમ

૭ શ્રી ઋષભથ દ્રનાથાય નમ

૧૬ જ્યૂદ્ધીપે ઐરવતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી દયાતસર્વજ્ઞાય નમ

૬ શ્રી અભિનંદનનાથઅર્હતે નમ

૬ શ્રી અભિનંદનનાથનાથાય નમ

૬ શ્રી અભિનંદનનાથસર્વજ્ઞાય નમ

૭ શ્રી રત્નેશનાથનાથાય નમ

૧૭ જંબુદ્વીપે ઐરવતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી શ્યામકોષ્ટસર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૯ શ્રી મરુદેવનાથઅહુતે નમઃ

૧૯ શ્રી મરુદેવનાથનાથાય નમઃ

૧૯ શ્રી મરુદેવનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૮ શ્રી અતિપાર્શ્વનાથનાથાય નમઃ

૧૮ જંબુદ્વીપે ઐરવતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી નંદિષેણુસર્વજ્ઞાય નમઃ

૬ શ્રી વ્રતધરનાથઅહુતે નમઃ

૬ શ્રી વ્રતધરનાથનાથાય નમઃ

૬ શ્રી વ્રતધરનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ

૭ શ્રી નિર્વાણનાથનાથાય નમઃ

૧૯ ધાતકીખંડે પૂર્વઐરવતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી સૌંદર્યસર્વજ્ઞાય નમઃ

૬ શ્રી ત્રિવિક્રમનાથઅહુતે નમઃ

૬ શ્રી ત્રિવિક્રમનાથનાથાય નમઃ

૬ શ્રી ત્રિવિક્રમનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ

૭ શ્રી નરસિંહનાથનાથાય નમઃ

૨૦ ધાતકીખંડે પૂર્વ ઐરવતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી ક્ષેમંતસર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૯ શ્રી સંતોષિતનાથઅહુતે નમઃ

૧૯ શ્રી સંતોષિતનાથનાથાય નમઃ

૧૯ શ્રી સંતોષિતનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૮ શ્રી કામનાથનાથાય નમઃ ॥ ૧૫૬ ॥

૨૧ ધાતકીખ ડે પૂર્વ ઐરવતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી સુનિનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ

૬ શ્રી ચદ્રદાહઅહંતે નમઃ

૬ શ્રી ચદ્રદાહનાથાય નમઃ

૬ શ્રી ચદ્રદાહસર્વજ્ઞાય નમઃ

૭ શ્રી દિલાહિત્ય નાથાય નમઃ

૨૨ પુષ્કરાદે પૂર્વ ઐરવતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી અધાહિકસર્વજ્ઞાય નમઃ

૬ શ્રી વણિકનાથઅહંતે નમઃ

૬ શ્રી વણિકનાથનાથાય નમઃ

૬ શ્રી વણિકનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ

૭ શ્રી ઉદયજ્ઞાનનાથાય નમઃ

૨૩ પુષ્કરાદે પૂર્વ ઐરવતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી તમોકદસર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૬ શ્રી સાયકાક્ષઅહંતે નમઃ

૧૬ શ્રી સાયકાક્ષનાથાય નમઃ

૧૬ શ્રી સાયકાક્ષસર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૮ શ્રી ક્ષેમંતનાથનાથાય નમઃ

૨૪ પુષ્કરાદે પૂર્વ ઐરવતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી નિર્વાણિકસર્વજ્ઞાય નમઃ

૬ શ્રી રવિરાજઅહંતે નમઃ

૬ શ્રી રવિરાજનાથાય નમઃ

૧૭ જંબુદ્વીપે ઐરવતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી શ્યામકોષ્ટસર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૯ શ્રી મરુદેવનાથઅર્હતે નમઃ

૧૯ શ્રી મરુદેવનાથનાથાય નમઃ

૧૯ શ્રી મરુદેવનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૮ શ્રી અતિપાર્શ્વનાથનાથાય નમઃ

૧૮ જંબુદ્વીપે ઐરવતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી નંદિષેણુસર્વજ્ઞાય નમઃ

૬ શ્રી વ્રતધરનાથઅર્હતે નમઃ

૬ શ્રી વ્રતધરનાથનાથાય નમઃ

૬ શ્રી વ્રતધરનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ

૭ શ્રી નિર્વાણનાથનાથાય નમઃ

૧૯ ધાતકીખંડે પૂર્વઐરવતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી સૌંદર્યસર્વજ્ઞાય નમઃ

૬ શ્રી ત્રિવિક્રમનાથઅર્હતે નમઃ

૬ શ્રી ત્રિવિક્રમનાથનાથાય નમઃ

૬ શ્રી ત્રિવિક્રમનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ

૭ શ્રી નરસિંહનાથનાથાય નમઃ

૨૦ ધાતકીખંડે પૂર્વ ઐરવતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી ક્ષેમંતસર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૯ શ્રી સંતોષિતનાથઅર્હતે નમઃ

૧૯ શ્રી સંતોષિતનાથનાથાય નમઃ

૧૯ શ્રી સંતોષિતનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ

१८ श्री कामनाथनाथाय नमः ।

२१ धातडीअठे पूर्व औरवते अनागत योवीशी ।

४ श्री मुनिनाथसर्वज्ञाय नमः ।

६ श्री यद्रहाहअर्हते नमः ।

६ श्री यद्रहाहनाथाय नमः ।

६ श्री यद्रहाहसर्वज्ञाय नमः ।

७ श्री द्विवादित्य नाथाय नमः ।

२२ पुकराद्धे पूर्व औरवते अतीत योवीशी ।

४ श्री अष्टाष्टिकसर्वज्ञाय नमः ।

६ श्री वसिष्ठनाथअर्हते नमः ।

६ श्री वसिष्ठनाथनाथाय नमः ।

६ श्री वसिष्ठनाथसर्वज्ञाय नमः ।

७ श्री उदयज्ञाननाथाय नमः ।

२३ पुकराद्धे पूर्व औरवते वर्त्तमान योवीशी ।

२१ श्री तमोदसर्वज्ञाय नमः ।

१६ श्री सायकाक्षअर्हते नमः ।

१६ श्री सायकाक्षनाथाय नमः ।

१६ श्री सायकाक्षसर्वज्ञाय नमः ।

१८ श्री क्षेमनाथनाथाय नमः ।

२४ पुकराद्धे पूर्व औरवते अनागत योवीशी ।

४ श्री निर्वाणिकसर्वज्ञाय नमः ।

६ श्री रविराजअर्हते नमः ।

६ श्री रविराजनाथाय नमः ।

૬ શ્રી રવિરાજસર્વજ્ઞાય નમઃ

૭ શ્રી પ્રથમનાથનાથાય નમઃ

૨૫ ધાતકીખંડે પશ્ચિમ ઐરવતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી પૂરુષાસર્વજ્ઞાય નમઃ

૬ શ્રી અવબોધઅર્હતે નમઃ

૬ શ્રી અવબોધનાથાય નમઃ

૬ શ્રી અવબોધસર્વજ્ઞાય નમઃ

૭ શ્રી વિક્રમેન્દ્રનાથાય નમઃ

૨૬ ધાતકીખંડે પશ્ચિમ ઐરવતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી સુશાંતિસર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૯ શ્રી હરદેવઅર્હતે નમઃ

૧૯ શ્રી હરદેવનાથાય નમઃ

૧૯ શ્રી હરદેવસર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૮ શ્રી નંદિકેશનાથાય નમઃ

૨૭ ધાતકીખંડે પશ્ચિમ ઐરવતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી મહામૃગેન્દ્રસર્વજ્ઞાય નમઃ

૬ શ્રી અશોચિતઅર્હતે નમઃ

૬ શ્રી અશોચિતનાથાય નમઃ

૬ શ્રી અશોચિતસર્વજ્ઞાય નમઃ

૭ શ્રી ધર્મેન્દ્રનાથનાથાય નમઃ

૨૮ પુષ્કરવદ્વીપે પશ્ચિમ ઐરવતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી અશ્વત્થસર્વજ્ઞાય નમઃ

૬ શ્રી કુટિલકઅર્હતે નમઃ

૬ શ્રી કુટિલકનાથાય નમઃ

૬ શ્રી કુટિલકસર્વજ્ઞાય નમઃ

૭ શ્રી વર્દ્ધમાનનાથાય નમઃ

૨૯ પુષ્કરવરદ્રીષે પશ્ચિમે ઔરવતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી નંદિકેશસર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૬ શ્રી ધર્મચંદ્રઅહંતે નમઃ

૧૬ શ્રી ધર્મચંદ્રનાથાય નમઃ

૧૬ શ્રી ધર્મચંદ્રસર્વજ્ઞાય નમઃ

૧૮ શ્રી વિવેકનાથનાથાય નમઃ

૩૦ પુષ્કરવરદ્રીષે પશ્ચિમે ઔરવતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી કલાપકસર્વજ્ઞાય નમઃ

૬ શ્રી વિશોમનાથઅહંતે નમઃ

૬ શ્રી વિશોમનાથનાથાય નમઃ

૬ શ્રી વિશોમનાથસર્વજ્ઞાય નમઃ

૭ શ્રી અરુણનાથનાથાય નમઃ

પદિત શ્રી રૂપવિજયજીવિરચિત

મૌન એકાદશીના દેવવંદન.

પ્રથમ દેવવંદન જોડો.

સ્થાપનાચાર્ય આગળ અથવા નવકાર પાંચિંદિયવડે પુસ્તકની સ્થાપના સ્થાપીને પ્રથમે ઈરિયાવહીં તસ્મ હિતરીં અન્નત્ય કહી એક લોગસ્સનો કાઠિસ્મગ્ગ કરવો અને ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઠિસ્મગ્ગ કરી પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહી ખ-

આસમણ દઈ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ લગવન્ ! ચૈત્યવંદન કરું ?
ઇચ્છું કહી યોગસુદ્રાએ યેસી નીચે પ્રમાણે ચૈત્યવંદન કરવું.

પ્રથમ ચૈત્યવંદન.

નગરગજપુરપુરંદરપુર-શોભયા અતિજિત્વરં; ગજવાજિર-
થવરકોટિકલિતં ઇંદિરાભૂતમંદિરં; નરનાથખત્રીશસહસ્રેવિત-
ચરણપંકજસુખકરં, સુરઅસુરવ્યંતરનાથપૂજિત, નમો શ્રીઅર-
જિત્વરં ૧ અખસરાસમરૂપ અદ્ભૂત-કલાયૌવનગુણભરી, એક
લાખ બાણ સહસ્ર ઉપર, સોહિએ અંતેઉરી; ચોરાશી લખ ગજ
વાણ ચ્યંદન, કોટિ છન્નુ ભટવરં. સુર અં ૨ સગ પશ્વિંદ્રી
સગ એગિંદ્રી, ચઉદ રત્નશું શોભિતં, નવનિધાના-ધિપતિ
નાકી, ભક્તિભાવભૂતૈર્નાતં; કોટિ છન્નુ ગ્રામનાયક, સકલશત્રુ-
વિજિત્વરં. સુર અં ૩ સહસ્ર અષ્ટો-ત્તર સુલંછન-લક્ષિતં
કનકચ્છવિં; ચિન્હનંદાવર્તશોભિત, સ્વપ્રભાનિર્જિતરવિં; ચક્રી
સપ્તમ ભુકતલોગી, અષ્ટાદશમે જિત્વરં. સુર અં ૪ લોકાંતિ-
કામરખોધિતો જિત, ત્યકતરાજ્યરમાભરં; મૃગશિર એકાદશી
શુકલપદ્મે, ગ્રહિતસંયમસુખકરં, અરનાથ પ્રભુપદ પદ્મ સેવન,
શુદ્ધરૂપ સુખાકરં. સુર અં ૫

પછી જં કિંચિં નમસ્તુભુવં અને જયવીરરાય અર્ધ
કહી પછી ખમાસમણ દઈને બીજું ચૈત્યવંદન કરવું, તે
આ પ્રમાણે—

દ્વિતીય ચૈત્યવંદન.

રાય સુદર્શન કુલ નભે, નૂતન દિનમણી રૂપ; દેવી માતા
જનમિયો, નમે સુરાસુર ભૂપ. ૧ કુમર રાજ્ય ચક્રીપણે, લોગવી

લોગ ઉદાર, ત્રેલોક સહસ વરમાં પંડી, દીયે પ્રભુ સચ્ચસ્યાર.
૨ સહસ પુત્ર સાથે દીયે, સંયમ શ્રીજિનરાય; તસે ૧૬ ૧૬
નમ્યા થકી, શુદ્ધ રૂપ નિજ આય. ૩

પછી નં કિંચિં નસુતુણું અરિહંતચેષ્યાણું
અત્તત્યં કહી એક નવકારનો કાઉસગ કરી પારી એક થાય
કહેવી પછી લોગસયં સંવલોએ અરિહંતં અત્તત્યં કહી
એક નવકારનો કાઉસગ કરવો. પછી પારી લીલ થાય કહેવી.
પછી પુખ્તપરવરં સુઅરસ ભગવલો કરેમિ કાઉસગાં વંદણુ-
વત્તિઆએં અત્તત્યં કહી એક નવકારનો કાઉસગ કરી પારી
ત્રીલ થાય કહેવી પછી સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું વેચાવમચગં
તસઉત્તરીં અત્તત્યં કહી ચોથી થાય કહેવી તે થોથો આ
પ્રમાણે—

શ્રી અરજિનની થોથો

શ્રી અરનોથ જિનેશ્વર, ચક્રી સક્તમ સોહો કનક વરખ
છળી જેહની, ત્રિભુવન મન મોહો; લોગ કરમનો કાય કરી,
જિન દીક્ષા લીધી, મન પર્યાવનાણી થયા, કરી ચોગની સિદ્ધિ.
૧-માગસિર શુદ્ધિ એકાદશી, અર દીક્ષા લીધી, ગદ્ધિ જનમ
મત કેવલી, નમી કેવલ કદ્ધિ; દશ કોત્રે ત્રણ કાદના, પંચ
પચ કલ્યાણ, તિણે એ તીથિ આરાધતાં, દાદીએ ગિનપુર
કાણ. ૨ અંગ ધંચાર આરાધવા, વળી બાર ઉપાંગ, મુલરામ
ચારે ભલા, પદ્ છેદ સુચગ; દશ પયજા લીપતા, નાંત્રી બાનુ
ચોગદાર; એક આરાધતા, લોહો નાવ જન આ.
જિનપદ ૨, સમકિત શુનિહારી.

સોહામણો, દેવી ધારણી સારી; પ્રભુપદ પદની સેવના, કરે જે નરનારી; ચિદાનંદ નિજ રૂપને, લહે તે નિરધારી. ૪

પછી બેસી નમુત્યુષ્ટ કહી અરિહંતચેઈઆણું અન્નતથં
કહી એક નવકારનો કાઉરસગ્ગ કરી પારી નમોડર્હત કહી
બીજા બેડાની પ્રથમ થાય કહેવી. ત્યારપછી લોગસસં સંવ-
લોએં અન્નતથ કહી નવકારનો કાઉરસગ્ગ કરી પારી બીજા
બેડાની બીજી થાય કહેવી. પછી પુખ્તરવરદીં સુઅસસ
લગવઓં અન્નતથં કહી નવકારનો કાઉરસગ્ગ કરી પારી
ત્રીજી થાય કહેવી. પછી સિદ્ધાણું વેયાવચ્ચં તસસઉત્તરીં
અન્નતથ કહી ચોથી થાય કહેવી. એ રીતે પૂર્વની પેઠે ચારે
થાયો કહેવી. તે થાયો નીચે પ્રમાણે—

શ્રી અરજિન થાયો

શ્રી અરજિન ધ્યાવો, પુણ્યના થોક પાવો; સર્વિ દુરિત
ગમાવો, ચિત્ત પ્રભુ ધ્યાન લાવો; મદ મદન વિરાવો, ભાવના
શુદ્ધ લાવો; જિનવર શુણ ગાવો, જિમ લહે સોક્ષ ઠાવો. ૧
સર્વિ જિનસુખકારી, ક્ષય કરી મોહ ભારી; કેવલ શુચિ ધારી,
માન માયા નિવારી; થયા જગ ઉપગારી, ક્રોધ યોદ્ધા પહારી;
શુચિશુણગણધારી, જે વર્યા સિદ્ધિ નારી. ૨ નવતત્ત્વ વખાણી,
સમલંગી પ્રમાણી; સગ નયથી સિલાણી, ચાર અનુયોગ ખાણી;
જિનવરની વાણી, જે સુણે ભવ્ય પ્રાણી; તિણે કરી અઘડાણી,
જઈ વરે સિદ્ધિ રાણી. ૩ સમકિતી નરનારી, તેહની ભક્તિકારી;
ધારણી સૂરી સારી, વિઘ્નના થોક હારી; પ્રભુ આણીકારી,
લગ્નિ લીલા વિહારી; સંઘદુરિત નિવારી, હોજ્યો આણુંદકારી. ૪

પછી નમુત્યુણું કહી, જાવંતિ ચેઘઆઈં ૦ કહી પછી જાવંત
કેવિ સાહુ ૦ કહી પછી નમોડહત્ કહી સ્તવને કહેવું. તે આ પ્રમાણે-

શ્રી અરજિન દીક્ષાકલ્યાણક સ્તવન

(કૃતેમલના ગીતની દેશી)

જગપતિ 'શ્રી' અરજિન જગદીશ, હનિતનાગપુર રાણ્યો,
જગપતિ રાય સુદર્શન નંદ, મહિમા મહિમાહે ગાણ્યો. ૧
જગપતિ દંચન વગણુ-ગરીર, કામિત પુરણુ સુરતરુ, જગપતિ
લછન નંદાવત્, ત્રણુ ભુવન મગલકરુ. ૨ જગપતિ પદ્મખંડ
ભરત અખંડ, ચક્રવર્તિની સપદા, જગપતિ સહસ્ર બત્રીશ
ભૂપાલ, સેવિત ચરણકમલ સદા ૩ જગપતિ સોહે સુહર
વાન, ચંદ્રમઠ સહસ્ર ચતેઉરી, જગપતિ લોગવી લોગ રસાલ,
લોગદશા ચિત્તમા ધરી ૪ જગપતિ સહસ્ર પુરુષ સંઘાત,
મૃગશિર શુદ્ધિ એકાદશી, જગપતિ મયમ દીપે પ્રભુ ધીર,
ત્રિકરણુ યોગે ઉદ્ધત્રી ૫ જગપતિ ચોમઠ સુરપતિ તામ,
લંકિત કરે ચિત્ત ગહગહી; જગપતિ નાચે સુર વધુ ઠોહિ,
અગ મોડી આગલ રહી. ૬ જગપતિ વાગે નવ નવ છંદ,
દેવ વાજિત્ર સોહામણા, સુરપતિ દેવદમ્ય ઠવે ખંધ, પુષ્પવૃદ્ધિ
કરે સુર ધણા. ૭ જગપતિ ધન્ય વેલા ધડી તેહ, ધન્ય તે
સુરનર ખેયરા; જગપતિ જેતે કલ્યાણક દીઠ, ધન્ય જનમ
તે ભવ તર્યા ૮ જગપતિ પ્રભુપદ પદની સેવ, ત્રિકરણુ શુદ્ધે
જે કરે, જગપતિ કરીય કરમનો અત, શુદ્ધ કૃપ નિજ તે વરે ૯

પછી જય વીયરાય અર્ધા કહીને ખમાસમણુ દમ્ ચેત્ય-
વંદનનો આદેશ માગી ત્રીણુ ચેત્યવંદન કહેવું, તે આ પ્રમાણે

તૃતીય ચૈત્યવંદન

અવધિજ્ઞાને આલોગીને, નિજ દીક્ષા કાલ; દાન સંવચ્છરી
જિન દીયે, મનોવાંછિત તતકાલ. ૧ ધન કણ કંચન કામિની,
રાજ ઋદ્ધિલંઠાર; છંડી સંયમ આદરે; સહસ પુરુષ પરિવાર.
૨ મૃગશિર શુદ્ધિ એકાદશી એ, સંયમ લીયે મહારાજ; તસ
પદ પદ્મ સેવનથકી, સીએ સઘલાં કાજ. ૩

પછી જં કિંચિ કહી નમુત્યુણું કંહીને, જય વીયરાય સંપૂર્ણું
કહેવા.

દેવવંદનનો ખીજો જોડો.

વિધિ—પ્રથમના જોડાની માફક જ હવે પછીના સઘળા
જોડાની વિધિ જાણવી.

પ્રથમ ચૈત્યવંદન

જય જય મલિલ જિણુંદ ચંદ, ગુણ કંદ અમંદ; નમે
સુરાસુર ચંદ, તિમ ભૂપતિ વૃંદ. ૧ કુસુમગેહ શય્યા કુસુમ,
કુસુમાલરણ સોહાય; જનની કૂળે જખ જિન હુતા, મલ્લિ નામ
તિણે ઠાય. ૨ કુંલ નરેશ્વર કુલતિલો એ, મલ્લિનાથ જિનરાજ;
તસ પદ પદ્મ નમ્યાથકી, સિએ સઘલાં કાજ. ૩

દ્વિતીય ચૈત્યવંદન

નીલ વરણ હુઃખહરણ, શરણ શરણાગત વતસલ; નિર્ઝ-
પમ રૂપ નિધાન સુજસ, ગંગાજલ નિરમલ. ૧ સુગુણ સુરા-
સુર કોઠિ, દોડી નિત્ય સેવા સારે; લક્ષિત બુક્ષિત નિત્યમેવ, કરી

નિજ જન્મ સુધારે. ૨. બાલપણે જિનરાજને જો, સવિ મેલી
હુલરાવે; જિન સુખ પદનીહાલીને, ખહુ આણું દે પાવે. ૩.

થોયોનો પ્રથમ જોડો

સુષુ સુષુ રે સાહેલી, ઉઠી સહુથી પહેલી, કરી રનાન
વહેલી, જિમ વધે પુરુષ વેલી; તથા મોહની પદી, ખંડ કરી
કામવદી, કરી ભક્તિ સુખદી, પૂજિ જિન દેવ મદી ૧ સવિ
જિન સુખકારી, મોહ નિદ્રા નિવારી, ભવિજન નિરતારી, વાણી
સ્વાદ્વાદધારી, નિર્મલ ગુણધારી, ધૌત મિથ્યાતા ગારી, નમિએ
નરનારી, પાપ સ્વતાપ છારી ૨ મૃગશિર અબુઆદી, સર્વ
તિથિમા રસાદી, એકાદશી પાલી, પાપની શ્રેણી ગાલી; આગ-
મમા રસાદી, તિથિ કહી તે સંભાલી, શિવવધુ લટકાળી, પર-
ણશે દેઈ તાલી. ૩ વૈદ્યા દેવી, ભક્તિ હિયડે ધરેવી, જિન
ભક્તિ કરેવી, તેહના હુ ખાહરેવી; મમ મહિર કરેવી, લગ્ન
લીલા વરેવી, કવિ રૂપ કહેવી, દેને સુખ નિત્યમેવી ૪

થોયોનો બીજો જોડો

મિથિલાપુરી બાણી, સ્વર્ગ નગરી સમાણી, કુલ નૃપ શુભ-
ખાણી, તેજથી વળખાણી; પ્રભાવતી રાણી, દેવનારી સમાણી,
તેસ કૂખ વખાણી, જન્મ્યા જિહા મલિ નાણી. ૧ દિશિકુમરી
આવે, જન્મ કરણી કરાવે; જિનના શુભ ગાવે, ભાવના ચિત્ત
ભાવે, જન્મોત્સવ દાવે, ધંદ્ર સુર શૈલ દાવે, હરિ જિન ગૃહ
આવે, લઈ પ્રભુ મેરુ ભાવે. ૨ અચ્યુત સુર રાજ, રનાત્ર કરે
ભક્તિભાજ, નિજ નિજ સ્થિતિભાજ, પૂજે જિન ભક્તિ

લાભ; નિજ ચઢત દિવાળ, સૂત્રમર્યાદ લાભ; સમકિત કરી
સાળ, લોગવે સુખ માળ. ૩ સુરવધૂ મલી રંગે, ગાય ગુણ
બહુ ઉમંગે; જિન લઈ ઉચ્છરંગે, ગોદે થાપે ઉમંગે; જિન-
ચતિને સંગે, ભકિતરંગ પ્રસંગે, સંઘભકિત તરંગે, પામે
લક્ષ્મી અલંગે. ૪

શ્રી મદિલજિન જન્મ કલ્યાણક સ્તવન

(મારો પીયુડો પરધર જાય, સુખી થું કહીયે રે)

મિથિલા તે નયરી દીપતી રે, કુંભ નૃપતિ કુલ હંસ;
મદિલ જિણુંદ સોહામણો રે, સયલ દેવ અવતંસ. ૧ સખી
સુણ કહિયે રે, માહરો જિનજી મોહનવેલિ, હિયડે વહિયે રે;
એ આંકણી. છપ્પન દિશિકુમરી મત્રી રે, કરતી જન્મના કાજ;
હેનલી હરખે કરી રે, હુલરાવે જિનરાજ. સખીં ૨ મહારોં
બીણા વળવે વાલહી રે, લળી લળી જિનગુણ ગાય; ચિરંજીવો
એ બાલુડો રે, જિમ કંચનગિરિ રાય. સખીં ૩ મહારોં કેઈ
કરમાં વીંજણુ ગ્રહી રે, વીંજે હરખે વાય; ચતુરા ચામર ઢાલતી
રે, સુર વધુ મન મલકાય. સખીં ૪ મહારોં નાચે સાચે
પ્રેમથી રે, રાચે માચે ચિત્ત; જાયે સમકિત શુદ્ધતા રે, ભવ
જલ તરણુ નિમિત્ત. સં ૫ મહારોં ઉર શિર રકંધ ઉપર ધરે
રે, સુરવધુ હોડા હોડિ; જગત તિલક ભાલે ધરી રે, કરતી
મોડા મોડિ સં ૬ મહારોં તવ સુરપતિ સુરગિરિ શિરે રે,
નમન કરે કરબોડિ; તીર્થોદક કુંભા ભરી રે, સાત લાખ એક
કોડિ સં ૭ મહારોં જિન જનની પાસે ઠવી રે, વરસી રચણી
રાશિ; સુરપતિ નંદીશ્વર ગયા રે, ધરતાં મન ઉદ્ધાસ સં ૮

મહાં સુરપતિ નરપતિએ કર્યો રે, જેનું ઉત્સવ અતિ ચંગ;
મહિ, જણુંદ પદ પદ્યું રે, રૂપવિજય પદે રંગ, સાં ૯, મહાં

તૃતીય ચૈત્યવંદન.

પુરુષોત્તમ પરમાત્મા, પરમ જ્યોતિ પરધાન, પરમા-
નંદ સ્વરૂપ રૂપ, જગમા નહી ઉપમાન. ૧ મરકત રતન
સમાન વાન, તનુ કાતિ ગિરાજે, મુખ સોહા શ્રીકાર દેખી,
વિધુમંડલ લાજે. ૨- ઇન્દિવરહલ નયન સયલ, જન
આણુંદકારી, કુંભરાય કુલ લાણુ ભાલ, દીધિત મનોહારી
ઠ સુરવધુ નરવધુ મહિલ. મહિલ, જિનગુણ ગણુ ગાલી,
ભક્તિ કરે 'ગુણવંતની,' મિથ્યા અથ ઘાતી. ૪ મહિ
જિણુંદ પદ પદનીએ, નિત્ય સેવા કરે જેહ; રૂપવિજય પદ
સંપદા, નિશ્ચય પોમે તેહ. ૫

ધતિ દ્વિતીય જોડો.

દેવવંદનનો તૃતીય જોડો.

વિધિ—હવે પછીના બધા જોડામા પ્રથમ જોડાની પેઠે
સર્વ વિધિ કરવી.

પ્રથમ ચૈત્યવંદન.

અદ્ભૂત રૂપ સુગંધી શ્વાસ, નહીં રોગ વિકાર; એલ
નહી જ્યદેહ રેહ, પ્રસ્વેદ લગાર. ૧ સાગરવર ગલીર
ધીર, સુરગિરિ સમ જેહ; ઔષધિપતિ સમ સૌમ્ય કાતિ,
વર ગુણ ગણુ જેહ ૨ સહસ અષ્ટોતર લક્ષણે એ,
લક્ષિત જિનવર જેહ; તસ પદ પદ્ય નમ્યાયકી, ન રહે
પાપની, રેહ. ૩

દ્વિતીય ઐત્યવંદન.

મહિનાથ શિવ સાથ, આઠ વર અક્ષરદાયી; છાને ત્રિભુ-
વન માંહિ, અધિક પ્રભુતી ઠકુરાઈ. ૧ અનુત્તર સુરથી
અનંત ગુણ, તનુ શોભા છાને; આહાર નિહાર અદૃશ જાસ,
બર અતિશય રાજે. ૨ મૃગશિર શુદ્ધ એકાદશીએ, લીયે
દીક્ષા જિનરાજ; તસ પદ્મ નચ્યાયકી, સીઝે સધલાં કાજ. ૩

થોયોનો પ્રથમ જોડો.

નમો મહિ જિણુંદા, જિમ લહો સુખવૃંદા; દલિ દુર-
ગતિ દંદા, ફેરી સંસાર ફંદા, પદયુગ અરવિંદા, સેવિયે
થઈ અમંદા; જિમ શિવ સુખકંદા, વિસ્તરે છંદિ દંદા;
૧ જિનવર જયકારી, વિશ્વ લબ્યોપકારી; કરે જાજ
મત ત્યારી, જ્ઞાન ત્રીજો નિહારી; તવ સુર અધિકારી, વિનવે
ભકિતધારી; વરો સંયમનારી, પરિગ્રહારંભ છારી. ૨.
મણપજજવ નાણી, હુઆ ચારિત્ર ખાણી; સુરનર ઈંદ્રાણી,
વંદે બહુ ભાવ આણી; તે જિનની વાણી, સૂત્રમાંહિં લખાણી;
આદરે જેહ પ્રાણી, તે વરે સિદ્ધિ રાણી. ૩ પારણું જસ
ગેહ, નાથ કરે જઈ સ્વદેહ; ભરે કંચન નેહ, ચોક તસ દેવ
નેહ; સંઘ દુરિત હરેહિં, દેવદેવી વરેહિં; કુખર સુરેહિં,
રૂપવિજય પ્રદેહિં. ૪

દ્વિતીય થોય જોડો.

મહિ જિન નામે, સંપદા કોઠ પામે; દુઃખ વામે, સ્વર્ગના
સુખ જામે; સંયમ અભિરામે, જે યથાખ્યાત નામે; કરી

કર્મ, વિરામે, જઈ વસે-સિદ્ધિ-ધામે. ૧ પંચ-ભરહ, મગાર,
પંચ-ઐરવત, સાર, ત્રિહું કાલા, વિચાર, નેવું, જિનના ઉદાર,
કલ્યાણક વાર, ભાષા, અપિયે શ્રીકાર, જિમ કરી ભવ પાર,
જઈ વરે-સિદ્ધિ નાર ૨. જિનવરની વાણી, સૂત્રમાહે
ગુંથાણી, ષટ્ ક્રમ્ય વખાણી, ચાર અનુયોગ ખાણી, સગ-
ભગી પ્રમાણી, સજ્જનયથી કરાણી; મામળે દિલ આણી, તે
વરે સિદ્ધિ રાણી ૩. વૈકુણ્ઠદેવી, મહિ જિન પાય સેવી;
પ્રભુ ગુણ સમરેવી, ભક્તિ હિયડે-ધરેવી, અંધ દુરિત હરેવી,
પાપસ તાપ ખેવી, રૂપવિજય કહેવી, લક્ષ્મી લીલા વરેવી, ૪

શ્રી મહિ જિન દીક્ષા કલ્યાણક સ્તવને.

(સખી, આવી દેવ દીવાલી રે, એ દેશી)

પચમ સુરલોકના વાસી રે, નવ લોકાતિક સુવિલામી રે,
કરે વિનતિ ગુણની રાશી ૧ મહિજિન નાથજી મત
લીજે રે, ભવિ જીવને શિવજીખાદીજે, મહિં એ આકળી
તુમે કરુણારસ ભંડાર રે, પામ્યા છે ભવજલ પાર રે, સેવ
કનો કરો, ઉદાર મહિં ૨. ભવિં પ્રભુ દાન સવ
સગી આપે રે, જગના દારિદ્ર દુખ કાપે રે, ભંચત્વપણે
તસ છાપે, [યાપે] મં ભવિં ૩ સુરપતિ સધલા
મળી આવે રે, મહિ રચણ સોવન વરસાવે રે, પ્રભુ ચરણે
શીથ નમાવે. મહિં ભવિં ૪ તીર્થોદક કુલ લાવે રે,
પ્રભુને સિંહાસન ઠાવેરે, સુરપતિ ભક્તે નવરાવે, મહિં
ભવિં ૫ વચ્ચાભરણે ચણગારે રે, કુલ માલા હૃદય પર
ધારે રે, દુખડા ઇંદ્રાણી ઉવારે મં ભવિં ૬ મહ્યા સુર

નર કોડાકોડી રે, પ્રભુ આગે રહ્યા કર જોડી રે, કરે ભક્તિ
ચુકિત મદ મોડી. મં ૭ લવિં મૃગશિર શુદ્ધિની અનુઆલી
રે, એકાદશી શુભની આલી રે, વર્યા સંયમ વધુ લટકાળી. મં
૮ લવિં દીક્ષા કલ્યાણક એહ રે, ગાતાં હુઃખ ન રહે રેહ રે,
લહે રૂપવિજય જસ નેહ. મં ૯ લવિં

તૃતીય ચૈત્યવંદન.

જય જય મહિ જિણુંદ દેવ, સેવા સુરપતિ સારે; મૃગ-
શિર શુદ્ધિ એકાદશી, સંયમ અવધારે. ૧ અભ્યંતર પરિવાર
મેં, સંયતિ ત્રણશે જસ; ત્રણશે પટ્ નરસંયમે, સાથે મત
લીએ ખાસ. ૨ દેવદ્વય ખંધે ધરી એ, વિચરે જિનવર દેવ;
તસ પદ પદની સેવના, રૂપ કહે નિત્યમેવ. ૩

ધર્મ તૃતીય જોડો.

દેવવંદનનો ચોથો જોડો.

વૈદર્ભદેશ મિથિલાપુરી, કુંભ નૃપતિ કુલ લાણ, પુણ્યવદ્ધી
મહિ નમો, લવિયણ સુહ આણ. ૧ પણવીશ ધનુષની દેહડી,
નીલ વરણ મનોહાર; કુંભ લંછન કુંભની પરે, ઉતારે ભવ
પાર. ૨ મૃગશિર શુદ્ધિ એકાદશીએ, પામ્યા પંચમ નાણ;
તસ પદ પદ વંદન કરી, પામો શાશ્વત ઠાણ. ૩

દ્વિતીય ચૈત્યવંદન.

પહેલું ચોથું પાંચમું, ચારિત્ર ચિત્ત લાવે; ક્ષપકશ્રેણી
જિનજી ચઢી, ધાતિકર્મ ખપાવે. ૧ દીક્ષા દિન શુભ લાવથી,

ઉપન્યું કેવલ નાણુ, સમવસરણુ સુરવર રચે, ચઉવિહ સંઘ
મંડાણુ ૨ વરસ પંચાવન સહસ્રતું એ, જિનવર ઉત્તમ આય;
તસ પદ પદ્મ નમ્યા થકી, ચિદ્રૂપ ચિત્ત ઠાય ૩

પ્રથમ સ્તુતિ.

નમો મહિ જિણુદા, બસ નમે દેવ વૃદ્ધા, તિમ ચોસઠ
ધદા, સેવે પાદારવિદા, દુરગતિ દુ ખદદા. નામથી સુખ કંદા,
મહુ સુજસ સુરિંદા, ગાય ભકતે નરિંદા. ૧ નવતિ જિનરાયા,
શુકલધ્યાને સુહાયા, સોહ પદ પાયા, ત્યકત મદ મોહ માયા,
સુર નર શુણુ ગાયા, કેવલશ્રી સુહાયા, તે સવિ જિનરાયા,
આપજો મોક્ષમાયા ૨ કેવલ વર નાણુ, વિશ્વના ભાવ બાણુ,
બાર પરપદ ઠાણુ, ધર્મ જિનશુ વખાણુ, ગણધર તિણુ ટાણુ,
ત્રિપદીએ અર્થ માણુ, જે રહે સુહાણુ, તે રમે આત્મનાણુ.
૩ વૈરુથ્યા દેવી, ભક્તિ હિયડે ધરેવી, જિન સેવ કરેવી,
વિધના વૃદ્ધ જેવી, સધ દુરિત હરેવી, લગ્ન લીલા વરેવી,
રૂપવિજય કહેવી, આપજો મૌજ દેવી ૪

દ્વિતીય સ્તુતિ.

મહિ જિનરાજ, સેવીયે પુણ્યભાજ, જિમ ચઠત દિવાજ,
પામિયે સુખ તાજ, કોઈ લોપે ન માજ^૧ નિત્ય નવા(વ)
સુખ સાજ, કોઈ ન કરે જા જા, પુણ્યની એહ માજ. ૧ મહિ
નમી નામે, કેવલજ્ઞાન પામે, દય ક્ષેત્ર સુઠામે, તિમજ ગિજ
સિત્ર નામે, ત્રણ કાલરેનિમામે, ઘાતિયા કર્મ ઉવામે, તે

જિન પરિણામે, જમ વસે સિદ્ધિ ધામે. ૨ જિનવરની વાણી,
ચાર અનુયોગ ખાણી, નવતત્ત્વ વખાણી, દ્રવ્ય પદ્માં પ્રમાણી,
ગણધરે ગુંથાણી, સાંભલે જેહ પ્રાણી, કરી કર્મની હાણી, જમ
વરે સિદ્ધિ રાણી. ૩ સુર કુળેર આવે, શીશ જિનને નમાવે,
મિથ્યાત ખપાવે, શુદ્ધ સમ્યક્ત્વ પાવે, પુણ્ય થોક જમાવે,
સંઘ ભકિત પ્રભાવે, પદ્મવિજય સુહાવે, શિષ્ય તસ રૂપ ગાવે. ૪

શ્રી મહિજિન કેવલજ્ઞાન કલ્યાણુક રત્નવન.

સાંભલ રે તું સજની મોરી, રજની કિહાં રમી આવી જ રે-એ દેશી.

મહિ જિનેશ્વર અરચિત કેશર, અલવેસર અવિનાશી જી,
પરમેશ્વર પૂરણ પદ ભોક્તા, ગુણુરાશી શિવવાસી, જિનજી
ધ્યાવો જી. ૧ મહિજિણુંદ સુણિંદ, ગુણુ ગણુ ગાવો જી, એ
આંકણી. મૃગશિર શુદ્ધિ એકાદશી દિવસે, ઉપન્યું કેવલનાણુ
જી, લોકાલોકપ્રકાશક ભાસક, પ્રગટ્યો અભિનવ ભાણુ, જિન૦
૨ મહિ૦ મત્યાદિક ચઉ નાણુતું^૧ ભાસન, એહમાં સકલ
સમાય જી, ગ્રહ રહુડુ તારા ચંદ પ્રસા જિમ, ઉતરણી તેજમાં
જાય, જિન૦ ૩ મ૦ જ્ઞેયભાવ સવિ જ્ઞાને જાણે, જે સામાન્ય
વિશેષ જી, આપસ્વભાવે રંમણુ કરે પ્રભુ, તજી પુદ્ગલ સં-
કલેશ. જિન૦ ૪ મ૦ ચાલીશ સહસ મહામુનિ જેહના, રતન-
ત્રય આધારજી, સહસ પંચાવન સાહુણી જાણે, ગુણુમણિ
રચણુ ભંડાર. જિ૦ ૫ મ૦ શત સમર્થ ન્યૂન સહસ પંચાવન,
વરસ કેવલ ગુણુ ધરતા જી, વિચરે વસુધા ઉપર જિનજી,
ખહુ ઉપગારને કરતા. જિ૦ ૬ મ૦ કેવલનાણુ કલ્યાણુક જિનનું,

જે સવિયણ નિત્ય ગાવે, જિન ઉત્તમ પદ પદ પ્રસાવે, શુદ્ધ
રૂપ તે પાવે જિ ૦ ૭ મં

તૃતીય ચૈત્યવંદન

જય નિર્જિત મહમદ્દ, શલ્યત્રય વર્જિત સ્વામી, જય
નિર્જિત કદર્પકર્પ, નિજ આતમશમી ૧ દુર્ગધ ધાતિકર્મ
મર્મ, ભજન વડવીર, નિર્મલગુણ સભાર સાર, સાગરવર
ગણીવ ૨ અતંત જ્ઞાન દર્શન ધરુ એ, મલિક જિણુંદ મુણિદ્દ,
વહન પદ્મ તમ દેખતા, લહે ચિદ્રૂપ અમંદ. ૩

ચોથો જોડો સ પૂર્ણ.

દેવવંદનનો પાંચમો જોડો.

પ્રથમ ચૈત્યવંદન

સકલ સુરાસુર ઈંદ વહા, ભાવે કરનેડી, મેવે પદપંકજ
સહા, જઘન્ય થડી એક દોડી ૧ જસ ધ્યાન એક તાન, કરે
જે સુરનર ભાવે, સકટ કદ્દ ફરે ટલે, શુચિ સ્વપદ પાવે ૨
સર્વ સમિહિત^૧ પૂરવાએ, સુરતરુ સમ મોહાય, તસ પદ પદ
પૂજ્યા થડી, નિશ્ચય શિવસુખ ધાય. ૩

દ્વિતીય ચૈત્યવંદન

નમો નમો શ્રીનમિ જિનવરુ, જગનાથ નગીનો, પદ યુગ
પ્રેમે જેદના, પૂરે પતિ ચચીનો^૨ ૧ ચિંહાસન આસન કરી,
જગ ભાસન જિનગજ, મધુર ધરનિ નીચે દેશના, ભવિ જનને

હિત કાજ. ૨ ગુણ પાંત્રીશ અલંકરી એ, પ્રભુ મુખ પદ્મની
વાણી; તે નમિ જિનની સાંભલી, શુદ્ધ રૂપ લહે પ્રાણી. ૩

પ્રથમ સ્તુતિ

શ્રી નમિજિન નમિયે, પાપ સંતાપ ગમીયે; નિજ તત્ત્વમાં
રમીયે, સર્વ અજ્ઞાન વમીયે; સર્વ વિઘ્નને દમીયે, વર્તીયે
યંચ સમીયે; નવિ ભવ વન ભમીયે, નાથ આણા ન કમીયે.
૧ દશે ખેત્રના ઈશ, તીર્થપતિ જેહ ત્રીશ; ત્રિહું કાલ ગણીશ,
તેવું જિનવર નમીશ; અહંતે પદ ત્રીશ, સાઠ દીક્ષા જપીશ;
કેવલી જગદીશ, સાઠ સંખ્યા ગણીશ. ૨ સગ નય યુત વાણી,
દ્રવ્ય છકકે ગવાણી; સગ લંગી ઠરાણી, નવ તત્ત્વે વખાણી;
જે સુણે ભવિ પ્રાણી, શુદ્ધ શ્રદ્ધાન આણી; તે વરે શિવરાણી,
શાશ્વતાનંદ ખાણી. ૩ દેવી ગંધારી, શુદ્ધ સમ્યક્ત્વ ધારી;
પ્રભુ સેવાકારી, સંઘ ચઢવિહ સંભારી; કરે સેવના સારી, વિષ્ણુ
હરે વિદારી; રૂપચિજયને ખ્યારી, નિત્યદેવી ગંધારી. ૪

દ્વિતીય સ્તુતિ

નમિ જિન જયકારી, સેવિયે ભક્તિધારી; મિથ્યાત્વ
નિવારી, ધારીયે આણુ સારી; પર ભાવ વિસારી, સેવિયે સુખ-
કારી; જિમ લહે શિવ નારી, કર્મ મલ દૂરે ઠારી. ૧ વર
કેવલનાણી, વિશ્વના ભાવ જાણી; શુચિ ગુણ ગણુ ખાણી, શુદ્ધ
સત્તા પ્રમાણી; ત્રિભુવનમાં ગવાણી, કીર્તિ કાંતા વખાણી; તે
જિન ભવિ પ્રાણી, વંદીયે ભાવ આણી. ૨ આગમની વાણી,
સાત નયથી વખાણી; નવતત્ત્વ ઠરાણી, દ્રવ્ય પદ્મમાં પ્રમાણી;
સગ લંગ ભરાણી, ચાર અનુયોગે જાણી; ધન્ય તાસ ઠમાણી,

જે ભણે ભાવ આણી. ૩ એકાદશી સારી, મૃગશીર્ષે વિચારી;
કરે જે નરનારી, શુદ્ધ સમ્યક્ત્વધારી, તસ વિદ્ય વિદારી,
દેવી ગંધારી સારી, રૂપવિજયને ભારી, આપણે લક્ષ્મી ખ્યારી. ૪

શ્રી નમિનાથજિન સ્તવન

થારા મહોલા ઉપર મેહ જમૂકે વીજલી, મારા લાલ-એ દેશી

પરમ રૂપ નિરજન જન મન રજણો, લલના ભક્તિ-
વચ્છલ ભગવત, તુ ભવ ભયભંજણો લં જગત જ તુ
હિતકારક, તારક જગધણી લં તુજ પદ પંકજ સેવ, હેવ?
મુજને ઘણી લં ૧ આંચો રાગ હંજૂર, પૂરવ ભર્ગત ભરે
લં આપો સેવના આપ, પાપ જિમ સવિ ટલે લં તુમ
સગિખા મહારાજ, મહેર જો નહિ કરે લં તો અમ સરિખા
છવના, કારજ કિમ સરે લં ૨ જગતારક જિનરાજ, ગિરુદ
છે તુમતણો લં આપો સમકિત દાન, પરાયા મત ગણો લં
સમરથ જાણી દેવ, સેવના મે કરી લં તુહિજ છે સમરથ,
તરણુતારણુ તરીરે લં ૩ મૃગશિર શીત^૩ એકાદશી, ધ્યાન
શુકલ ધરી લં ધાતિકરમ કરી અત કે, કેવલશ્રી વરી લં
જગ નિસ્તારણુ દારણુ તીરથ થાપીયો લં આતમ સત્તા ધર્મ,
ભવ્યને આપીઓ લં ૪ અમ વેલા કિમ આજ, વિલંબ કરી
રદ્યા લં જાણો છો મહારાજ, સેવકે ચરણા ગદ્યા લં મન
માન્યા વિના માહરું, નવિ છોડું કદા લં સ્થાયો સેવક તેહ
જે, સેવ કરે સદા લં ૫ વપ્રામાત સુખત, કહાવો રથું ઘણું
લં આપો ચિદાનંદ દાન, જનમ અફલો ગણું લં જિન

ઉત્તમ પદ પદ્મ, વિજય પદ દીળયો લ૦ રૂપવિજય કહે
સાહુબ, સુજરો દીળયો લ૦ ૬

તૃતીય ચૈત્યવંદન

સકલ મંગલ કેલિ કમલા, મંદિરં ગુણસુંદરં; વર કનક
વર્ણુ સુપર્ણુ(ર્વ) પતિ જસ, ચરણુ સેવે મનહરં; અમરાવતી
અમ નયરી મિથિલા, રાજ્યભારધુરાધરં; પ્રણમામિ શ્રી નમિનાથ
જિનવર, ચરણુપંકજ સુખકરં. ૧ ગજ વાજિ રથ્યંદન દેશ પુર
ધન, ત્યાગ કરી ત્રિભુવન ધણી; ત્રણુશે અઘ્યાશી કોડિ ઉપર,
દીએ લખ એંશી ગણી; દીનાર જનની જનક [નામાં] અંકિત
દીએ ઈચ્છિત જિનવરં. પ્રણ૦ ૨ સહસ્રામ્ર વનમાં સહસ્ર નર
યુત, રસૌર્ય ભાવ સમાચરે; નરદ્વેષ સંશી ભાવ વેદી. જ્ઞાન
મનઃપર્યંવ વરે, અપ્રમત્ત ભાવે ઘાતી ચઉ ખય, લહે કેવલ
ઝહિનકરં. પ્રણ૦ ૩ તવ સકલ સુરપતિ ભક્તિ યનતિ કરી,
તીર્થપતિ ગુણુ ઉચ્ચરે; જય જગતજંતુ જાત કરુણા-વંત
તું ત્રિભુવન શિરે; જય અકલ અચલ અનંત અનુપમ, લભ્ય
જન મન ભયહરં. પ્રણ૦ ૪ સમદશ જસ ગણુધરા મુનિ, સહસ્ર
વિંશતિ ગુણુનીલા; સહસ્ર એકતાલીશ સાહુણી, સોલસે કેવલી
ભલા, જિનરાજ ઉત્તમ પદ્મની પરે, રૂપવિજય સુહંકરં. પ્રણ૦ ૫
પછી જ કિંચિ નમુત્યુણુ કહી જય વીયરાય સંપૂર્ણુ કહેવા.

શ્રી પદ્મવિજયજીવિરચિત

ચૌમાસી દેવવંદન

વિધિ-પ્રથમ ઇરિયાવાહિ પડિક્કમી પછી ખમાસમણુ દઈ ઇચ્છાકારેણુ સદિસહ ભગવન્ ! ચૈત્યવંદન કરું ? ઇચ્છ. એમ કહી ચૈત્યવંદન કહેણું, તે આ પ્રમાણે—

શ્રી આદિજિન દેવવંદન

ચૈત્યવંદન

વિમલ દેવલજ્ઞાન કમલા, કવિત ત્રિભુવન હિતકર, સુર-રાજ સરતુત ચરણપકજ, નમો આદિ જિનેશ્વરં ૧ વિમલ ગિરિવર શૃંગમહણુ, પ્રવર ગુણગણબૂધ, સુર અસુર કિન્નર કૌડિસેવિત, નમો ૨ કરવી નાટક કિન્નરીગણુ, ગાય જિન ગુણુ મનહર; નિર્જરાવલી નમે અહનિશ. નમો ૩ પુડરીક ગણુપતિ સિદ્ધિ સાધિત, કૌડિ પણુ સુનિ મનહર, શ્રીવિમલ-ગિરિવરશૃંગસિદ્ધા. નમો ૪ નિર્જ સાધ્ય સાધન સુર સુનિવર, કૌડિનત એ ગિરિવર, સુગતિ રમણી વર્ધા રજે નમો ૫ પાતલ વર સુર લોકમાહે, વિમલ ગિરિવર તો પર; નહિ અધિક તીરથ તીર્થપતિ કહે. નમો ૬ ઇમ વિમલ ગિરિવર શિખર મંડણુ, હુ ખ વિહંડણુ ધ્યાઈએ, નિજ શુદ્ધ સત્તા સાધનાર્થ, પરમ જ્યોતિ નીપાઈએ ૭ જિત મોહ કોહ વિષોહ નિદ્રા, પરમપદસ્થિતજયકર, ગિરિરાજ સેવા કરણુ તત્પર, પદ્મવિજય સુહિતકરં ૮

અહિં જં કિચિં નમસ્તુભ્યં કહી અર્ધા જય વીયરાય કહેવા પછી ખમાસમણુ દઈ ઇચ્છાકારેણુ સદિસહ ભગવન્ !

શ્રી ઋષભજિન આરાધનાર્થે ચૈત્યવંદન કરું ? ઇચ્છું, એમ કહી ચૈત્યવંદન કહેવું, તે આ પ્રમાણે—

આદિદેવ અલવેસરુ, વિનીતાનો રાય; નાસિરાય કુલ મંહેણા, મરુદેવા માય. ૧ પાંચશેં ધનુષની દેહડી, પ્રભુજી પરમ દયાળ; ચોરાશી લખ પૂવનું, જસ આયુ વિશાલ. ૨ વૃષભ લંછન જિન વૃષધરુ એ, ઉત્તમ ગુણમણિખાણ; તસ પદ પદ્મ સેવનથડી, લહીએ અવિચળ ઠાણ. ૩

પછી જં કિંચિં નમુત્યુણું કહી પછી અરિહંતચેઈયાણું કરેમિ કાઉરસગ્ગં વંદણવત્તિઆએ કહી નવકારનો કાઉરસગ્ગ પારી એક થાય કહેવી. પછી લોગસસં સંવલોએં અત્તથ કહી ખીજી થાય કહેવી, પછી પુખ્ખરવરદીં સુઅસસ ભગવઓ કરેમિ કાઉરસગ્ગં, વંદણવત્તિઆએં અત્તથં કહી ત્રીજી થાય કહેવી. પછી સિદ્ધાણું ગુદ્ધાણું વૈયાવચ્ચગરાણું અત્તથ કહી ચોથી થાય કહેવી. તે થોયો આ પ્રમાણે—

થોય

આદિ જિનવર રાયા, જસ સોવજ્ઞ કાયા; મરુદેવી માયા, ધોરી લંછન પાયા, જગત સ્થિતિનિપાયા શુદ્ધ ચારિત્ર પાયા; કેવલસિરિરાયા, મોક્ષનગરે સધાયા. ૧ સવિ જિન સુખકારી, મોહ મિથ્યા નિવારી; દુર્ગંતિ દુઃખ ભારી, શોક સંતાપ વારી; શ્રેણી ક્ષપક સુધારી, કેવલાનંત ધારી, નમીએ નર નારી, જેહ વિશ્વોપકારી. ૨ સમોસરણે જોડા, લાગે જે જિનજી મીડા; કરે ગણપ પઈદા, ઇંદ્ર ચંદ્રાદિ દીડા; દ્રાહશાંગી વરિદા, શુંથતાં ટાલે રિદા; ભવિજન હોય હિદા, દેખી પુણ્યે ગારિદા. ૩ સુર સમ-

કિતવંતા, જેહ ઋષે મહંતા, જેહ સજ્જન સંતા, ટાલિયે
મુજ ચિંતા, જિનવર સેવંતા, વિદ્ય વારો દૂરંતા, જિન ઉત્તમ
શુણંતા, પદ્મને સુખ દિતા. ૪

સ્તવન

અહીં નમુશુણં જાવતિ ચેઈં જાવંત કેવિં નમોઽર્હંતં
કહી સ્તવન કહેવું, તે આ પ્રમાણે—

પ્રથમ જિણેસર પ્રણમીયે, જાસ સુગધી રે કાય, કલ્પવૃક્ષ
પરે તાસ, ઇંદ્રાણી નયન જે, ભૂંગપરે લપટાય. ૧ રોગ ઉરગ
તુજ નવિ નહે, અમૃત જે આસ્વાદ, તેહથી પ્રતિહત તેહ માનુ,
કોઈ નવિ કરે, જગમા તુમશુ રે વાદ. ૨ વિગર ઘોઈ તુજ નિર-
મલી, કાયા કચન વાન, નહિ પ્રસ્વેદ લગાર, તારે તું તેહને;
જેહ ધરે તાહરુ ધ્યાન ૩ રાગ ગયો તુજ મનથકી, તેહમા
ચિત્ર ન કોઈ, રુધિર આમિષથી, રાગ ગયો તુજ જન્મથી;
દૂધ સહોદર હોય ૪ શ્યામોશ્યાસ કમલ સમો, તુજ લોઠાત્તર
વાત, દેખે ન આહાર નિહાર ચરમચક્ષુ ધણી, એહવા તુજ
અવહાત. ૫ ચાર અતિશય મૂલથી, ઝોગણીશ દેવના કીધ;
કર્મ ખખ્યાથી અચાર, ચોત્રીશ એમ અતિશયા સમવાયાગે
પ્રસિદ્ધ ૬ જિન ઉત્તમ શુણુ ગાવતા, શુણુ આવે નિજ અંગ;
પદ્મવિજય કહે એહ સમય, પ્રભુ પાલને, જિમ થાઉં અક્ષય
અભંગ. ૭

પછી ‘આસવમખંડા’ સુધી જય વીયરાય કહેવા, ત્યારપછી
ખમાસમણુ દઈ ઇચ્છાકારેણુ સદિસહ ભગવન્ ! શ્રી અનિત-
નાથ જિન આરાધનાયૈ૆ ચૈત્યવંદન કરુ ? ઇચ્છ કહી ચૈત્ય-
વંદન કરવું, તે આ પ્રમાણે—

શ્રી અનિતનાથ જિન દેવવંદન

ચૈત્યવંદન

અનિતનાથ પ્રભુ અવતર્યો, વિનીતાનો સ્વામી; જિતશત્રુ
વિજયાતણો, નંદન શિવગામી. ૧ બહોંતેર લાખ પૂરવતણું,
પાદ્યું જિણે આય; ગજ લંછન લંછન નહિ, પ્રણમે સુર
રાય. ૨ સાડા ચારશેં ધનુષની એ, જિતવર ઉત્તમ દેહ; પાદ
પદ્મ તસ પ્રણમીયે, જિમ લહીયે શિવગેહ. ૩

થોય

વિજયા સુત વંદો, તેજથી જ્યું દિણુંદો, શીતલતાએ ચંદો,
ધીરતાએ ગિરિંદો; સુખ જિમ અરવિંદો, જાસ સેવે સુરિંદો;
લહો પરમાણુંદો, સેવના સુખકંદો. ૧

આ થોય કહી ઊભા ઊભા જ જયવીયરાય ‘આભવ-
મખંડા’ સુધી કહેવા, આ પ્રમાણે સર્વ તીર્થંકરોના દેવ-
વંદનનો વિધિ જાણવો. એટલે કે સોલમા, બાવીસમા, ત્રેવીસમા
અને ચોવીસમા તીર્થંકરપ્રભુના દેવવંદનનો વિધિ પ્રથમ પ્રભુના
વિધિ પ્રમાણે જાણવો અને બાકીના પ્રભુનો વિધિ બીજા
શ્રી અનિતનાથપ્રભુના વિધિ પ્રમાણે જાણવો.

શ્રી સંભવનાથજિનદેવવંદન

ચૈત્યવંદન

સાવત્થી નયરી ઘણી, શ્રીસંભવનાથ; જિતારિ નૃપ નંદનો,
ચલવે શિવ સાથ. ૧ સેના નંદન ચંદને, પૂજો નવ અંગે;
ચારશેં ધનુષનું દેહમાન, પ્રણમો મનરંગે. ૨ સાઠ લાખ

પૂરવતણું એ, જિનવર ઉત્તમ આય; તુરગ લંછન પદ પદ્મને,
નમતા શિવમુખથીયાય. ૪

થોય

સંસવ સુખદાતા, જેહ જગમા વિખ્યાતા, પદ્મ જીવના ત્રાતા,
આપતા સુખસાતા, માતા ને બ્રાતા, કેવલજ્ઞાન જ્ઞાતા, હુ ખ
દોહગ પ્રાતા, જાસ નામે પલાતા ૧

શ્રી અભિનંદનજિનદેવવંદન

ચૈત્યવંદન

નદન સવર રાયનો, ચોથા અભિનંદન, કપિ લંછન વદન
કરો, ભવદુઃખ નિકંદન ૧ સિદ્ધારથા જસ માવડી, સિદ્ધારથ
જિન રાય; સાદાત્રણુશે ધનુષમાન, સુદર જસ કાય ૨ વિનીતા
વાસી વદીયે એ, આયુ લખ પચાસ, પૂરવ તસ પદ પદ્મને,
નમતા શિવપુર વાસ ૩

થોય

સંવર સુત સાચો, જાસ સ્થાઠાદ વાચો, ધયો હીંગે જાચો,
મોહને દેઈ તમાચો; પ્રભુ શુષ્કગણ માચો, એહને ધ્યાને રાચો,
જિનપદ મુખ સાચો, ભવ્ય પ્રાણી નિકાચો ૧

શ્રી સુમતિનાથજિનદેવવંદન

ચૈત્યવંદન

સુમતિનાથ સુહંકર, ઠાસણા જમ નયરી; મેઘરાય મંગલા-
તણો, નદન જિતવયરી ૧ કૈાચ લંછન જિન રાજિયો, ત્રણુશે
ધનુષની દેહ, ચાલીશ લાખ પૂરવતણું, આયુ અતિ શુષ્કગેહ.

૬ સુમતિ ગુણુ કરી જે ભર્યા એ, તર્યા સંસાર અમાધ; તસ
પદ પદ્મ સેવાયડી, લહે સુખ અવ્યામાધ. ૩

થોય

સુમતિ સુમતિદાયી, સંગલા જસ માઈ, મેરુ ને વલી
દાઈ, ચોર એહને તુલાઈ; ક્ષય કીધાં ઘાઈ, કેવલજ્ઞાન પાઈ,
નહિ ભણિસ કાંઈ, સેવીએ તે સદાઈ. ૧

શ્રી પદ્મપ્રભાજિનદેવવંદન

ચૈત્યવંદન

કોસંબીપુર રાજિયો, ધર નરપતિ તાય; પદ્મપ્રભ પ્રભુ-
તામયી, સુસીમા જસ માય. ૧ ત્રીશ લાખ પૂરવતણું, જિન
આયુ પાલી; ધનુષ અઢીશેં દેહડી, સ્ત્રવિ કર્મને ટાલી. ૨ પદ્મ
લંછન પરમેશ્વરુએ, જિનપદ પદ્મની સેવ; પદ્મવિજય કહે
કીજિએ, ભવિજન સહુ નિતમેવ. ૩

થોય

અઢીશેં ધનુષ કાયા, ત્યકત મદ મોહ માયા, સુસીમા
જસ માયા, શુકલ જે ક્યાન ક્યાયા; કેવલ વર પાયા, ચામરાદિ
ધરાયા; સેવે સુર રાયા, મોક્ષનગરે સધાયા. ૧

શ્રી સુપાસજિનદેવવંદન

શ્રી સુપાસ જિણુંદ પાસ, ટાલ્યો ભવ ફેરો; પૃથિવી માત
હરે જ્યો, તે નાય હમેરો. ૧ પ્રતિષ્ઠિત સુત સુંદર, વાણારસી
રાય; વીશ લાખ પૂરવતણું, પ્રભુજીનું આય. ૨ ધનુષ ખસેં

જિન દેહડી એ, સ્વરિતક લંછન સાર; પદ પદો જસ રાજતો,
તાર તાર લવ તાર. ૩

થોય

સુપાસ જિન વાણી, સામલે જેહ પ્રાણી, હૃદયે પહેંચાણી,
તે તયાં ભવ્ય પ્રાણી, પાત્રીશ શુણખાણી, સૂત્રમા જે શુથાણી,
ષટ્દ્રવ્યશુ' જાણી, કમ પીલે જયુ ઘાણી ૧

શ્રી ચંદ્રપ્રભજિનદેવવંદન

ચૈત્યવંદન

લક્ષ્મણા માતા જનમીયો, મહસેન જસ તાય, ઉડુપતિ
લંછન હીપતો, ચંદ્રપુરીનો રાય. ૧ દશ લખ પૂરવ આઉખું,
દોઢસો ધનુષની દેહ; સુર નરપતિ સેવા કરે, ધરતા અતિ
સસનેહ. ૨ ચંદ્રપ્રભ જિન આઠમા એ, ઉત્તમ પદ હાતાર;
પદ્મવિજય કહે પ્રણમીયે, મુજ પ્રભુ પાર ઉતાર. ૩

થોય

સેવે સુરવર વૃંદા, જસ ચરણારવિદા, અઠમ જિન ચંદા,
ચંદ વણે સોહંદા, મહસેન નૃપ નદા, કાપતા હુખદદા;
લંછન મિષ ચંદા, પાય માનું સેવિંદા. ૧

શ્રી સુવિધિનાથ જિન દેવવંદન

ચૈત્યવંદન

સુવિધિનાથ નવમા નમું, સુગ્રીવ જસ તાત, મગર લછન
ચરણે નમું, રામા રૂડી માત. ૧ આયુ બે લાખ પૂરવતણું,
શત ધનુષની કાય, કાકંદી નયરી ધણી, પ્રણમું પ્રભુ પ્રાય.

૨ ઉત્તમ વિધિ જેહથી લહ્યો એ, તેણે સુવિધિ જિનનામ;
નમતાં તસ પદ પદ્મને, લહિયે શાશ્વત ધામ. ૩

થોય

નરદેવ લાવદેવો, જેહની સારે સેવો, જેહ દેવાધિદેવો,
સાર જગમાં જયું સેવો; જોતાં જગ એહવો, દેવ દીઠો ન
તેહવો, સુવિધિ જિન જેહવો, મોક્ષ દે તતખેવો. ૧

શ્રી શીતલનાથ જિન દેવવંદન

ચૈત્યવંદન

નંદા દઢરથ નંદનો, શીતલ શીતલનાથ; રાજ ભદિલપુર-
તણો, ચલવે શિવ સાથ. ૧ લાખ પૂરવતું આઉખું, નેવું ધનુષ
બ્રમાણ, કાયા માયા ટાળીને, લહ્યા પંચમ નાણ. ૨ શ્રીવત્સ
લંછન સુંદર એ, પદ પદ્મે રહે બસ; તે જિનની સેવાથકી,
લહીયે લીલ વિલાસ. ૩

થોય

શીતલ જિન સ્વામી, પુણ્યથી સેવ પામી, પ્રભુ આતમ-
રામી, સર્વ પરલાવ વામી; જે શિવગતિ ગામી, શાશ્વતાનંદ
ધામી, ભવિ શિવસુખ કામી, પ્રણમીયે શીશ નામી. ૧

શ્રી શ્રેયાંસનાથ જિન દેવવંદન

ચૈત્યવંદન.

શ્રી શ્રેયાંસ અગ્યારયા, વિષ્ણુ નૃપ તાય; વિષ્ણુ માતા
જેહની, એંશી ધનુષની કાય. ૧ વરસ ચોરાશી લાખતું, પાલ્યું
જેણે આય; ખડ્ગી લંછન પદકળે, સિંહપુરીનો રાય. ૨

શાન્ત્ય તણ દીક્ષા વરીએ, જિનવર ઉત્તમ જ્ઞાન; પામ્યા તસ
પદ પડાને, નમતા અવિચલ થાન. ૩

થોય

વિષ્ણુ જસ માત, જેહના વિષ્ણુ તાત, પ્રભુના અવદાત,
તીન ભુવનમેં વિખ્યાત, સુરપતિ સઘાત, જસ નિકટ આયાત,
ઠરી ઈર્મનો ઘાત, પામીયા મોક્ષ સાત ૧

શ્રી વાસુપૂજ્ય જિન દેવવંદન

ચૈત્યવંદન.

વાસવ વંદિત વાસુપૂજ્ય, ચ પાપુરી ઠામ, વાસુપૂજ્ય કુલ
અંદ્રમા, માતા જયા નામ ૧ મહિષ લછન જિન ખારમા,
સિત્તેર ધનુષ પ્રમાણ; ધ્યાયા આયુ વરસ વલી, બહોતેર લાખ
વખાણ. ૨ સઘ ચતુર્વિંધ થાપીને એ, જિન ઉત્તમ મહારાય;
તસ મુખ પડા વચન મુણી, પરમાનંદી યાય ૩

થોય.

વિશ્વના ઉપગારી, ધર્મના આદિકારી, ધર્મના દાતારી,
કામકોષાદિ વારી; તાર્યા નરનાગી, દુખ દોહગ હારી; વાસુ-
પૂજ્ય નિહારી, જાઉં હું નિત્ય વારી ૧

શ્રી વિમલનાથ જિન દેવવંદન.

ચૈત્યવંદન.

કંપિલપુર વિમલપ્રભુ, શ્યામા માતા મહાર, કૃતવર્મા નૃપ
કુલ નશે, ઉગમીયો દિનકાર ૧ લંછન રાજે વરાહનું, સાઠ
ધનુષની કાય, સાઠ લાખ વરસાતણુ, આયુ મુખદાય [મુખ

: ૪૮૦ :

આવશ્યક મુક્તાવલી : વીશમો ખંડ

સમુદાય] ૨ વિમલ વિમલ પોતે થયા એ, સેવક વિમલ
કરેહ; તુજ પદ પદ્મ વિમલ પ્રતિ, સેવું ધરી સસનેહ. ૩
થોય.

વિમલ જિન જુહારો, પાપ સંતાપ વારો, શ્યામાંગ
મહારો, વિશ્વ કીર્તિ વિકારો; યોજન વિસ્તારો, જાસ વાણી
પ્રસારો, ગુણગણ આધારો, પુણ્યના એ પ્રકારો. ૧

શ્રી અનંતનાથ જિન દેવવંદન.

ચૈત્યવંદન.

અનંત અનંત ગુણ આગરુ, અયોધ્યા વાસી; સિંહસેન
નૃપ નંદનો, થયો પાપ નિકાસી. ૧ સુજસા માતા જનમીયો,
ત્રીશ લાખ ઉદાર; વરસ આઉખું પાલીયું, જિનવર જયકાર. ૨
લંછન સિંચાણાતણું એ, કાયા ધનુષ પચાસ; જિન પદ પદ્મ
નચાથકી, લહિયે સહજ વિલાસ. ૩

થોય.

અનંત અનંત નાણી, જાસ મહિમા ગવાણી; સુરતર
તીરિ પ્રાણી, સાંભલે જાસ વાણી; એક વચન સમજાણી, જેહ
સ્વાદ્રાહ જાણી; તર્યા તે ગુણખાણી, પામીયા સિદ્ધિ રાણી. ૧

શ્રી ધર્મનાથજિન દેવવંદન.

ચૈત્યવંદન.

જાતુનંદન ધર્મનાથ, સુવ્રતા લલી માત, વજ લંછન
વળી નમે, ત્રણ લુવન વિખ્યાત. ૧ દશ લાખ વરસતું આઉખું,
વપુ ધનુ પીસ્તાલીશ, રત્નપુરીનો રાણ્યો, જગમાં જાસ

જગીશ. ૨ ધર્મ મારગ જિનવર કહીએ, ઉત્તમ જન આધાર;
તેણે તુજ પાદ પડીતણી, સેવા કરુ નિરધાર. ૩

થોય.

ધરમ ધરમ ધોરી, કર્મના પાસ તોરી, દેવલશ્રી જોરી,
જેહ ચોરે ન ચોરી; દર્શન મદછોરી, જાય ભાગ્યા સંટોરી; નમે
સુરનર કોરી, તે વરે સિદ્ધિ ગોરી ૧

શ્રી શાંતિનાથ જિન દેવવંદન.

ચૈત્યવંદન.

શાંતિ જિનેસર સોલમા, અચિરામૃત વંદો, વિશ્વસેન
કુલ નભમણિ, ભવિજન સુખ કદો ૧ મૃગ લંછન જિન
આઉપુ', લાખ વરસ પ્રમાણ, હૃતિણાઉર નયરી ધણી, પ્રભુજી
ગુણ મણિખાણ ૨ આલીશ ધનુષની દેહડી એ, સમ ચઉ-
રસ સઠાણ, વદન પડી જયું ચહલો, હીઠે પરમ કલ્યાણ ૩

ચાર થોયો.

વદો જિન શાંતિ, જાસ સોવન કાંતિ, ટાલે ભવબ્રાંતિ,
મોહમિથ્યાત્વ શાંતિ, દ્રવ્ય ભાવ અરિખાંતિ, તાસ કરતા નિકાંતિ,
ધરતા મન ખાંતિ, શોક સતાપ વાંતિ ૧ દોય જિનવર નીલા,
દોય ધોળા સુશીલા, દોય રક્ત રંગીલા, કાઢતા કર્મ કીલા, ન
કરે કોઈ હીલા, દોય શ્યામ સલીલા, સોલ સ્વામીજી પીલા,
આપજો મોક્ષ લીલા ૨ જિનવરની વાણી, મોહવહ્ની કૃપાણી,
સૂત્રે દેવાણી, સાધુને યોગ્ય બાણી, અરથે ગુથાણી, દેવ મનુષ્ય

પ્રાણી; પ્રણમો હિત આણી, મોક્ષની એ નિશાણી. ૩ વાગેસરી
દેવી, હુર્ષ હિયડે ધરેવી; જિનવર પય સેવી; સાર શ્રદ્ધા
વરેવી; જે નિત્ય સમરેવી, દુઃખ તેહનાં હરેવી, પદ્મવિજય
કહેવી, લબ્ય સંતાપ ખેવી. ૪

શ્રી શાંતિનાથ જિન સ્તવન

(ગરબો કાણને કેવરાબો કે નંદજીના લાલ રે—એ દેશી)

સોલમા શાંતિ જિનેશ્વર દેવ કે, અચિરાના નંદ રે; જેહની
સારે સુરપતિ સેવકે. અં તિરિ નર સુર સમુદાય કે. અં
એક યોજનમાંહે સમાય કે. અં ૧ તેહને પ્રભુજીની વાણી
કે; અં પરિણમે સમજે લવિ પ્રાણી કે, અં સહુ જીવના
સંશય લાંજે કે, અં પ્રભુ મેઘ ધ્વનિ એમ ગાજે કે. અં ૨
જેહને જોયાણુ સવાસો માન કે, અં જે પૂર્વના રોગ તેણે
થાન કે; અં સવિ નાશ થાયે નવા નાવે કે, અં ષટ્ માસ
પ્રભુ પરભાવે કે. અં ૩ જિહાં જિનજી વિચરે રંગ કે, અં
નવિ મૂષક શલલ પતાંગ કે; અં નવિ કોઈને વયર વિરોધ કે,
અં અતિવૃષ્ટિ અનાવૃષ્ટિ રોધ કે. અં ૪ નિજ પરચકનો
લય નાસે કે, અં વલી મરકી નાવે પાસકે; અં પ્રભુ વિચરે
તિહાં ન દુકાલ કે; અં જાયે ઉપદ્રવ સવિ તતકાલ કે. અં ૫
જસ મસ્તક પૂંઠે રાજે કે, અચિં લામંડલ રવિપરે છાજે કે;
અચિં કર્મક્ષયથી અતિશય અગિયાર કે, અચિં માનું યોગ્ય
સામ્રાજ્ય પરિવાર કે. અચિં ૬ કળ દેખું લાવ એ ભાવે કે,
અચિં એમ હોંશ ઘણી ચિત્ત આવે કે; અચિં શ્રી જિન ઉત્તમ
પરભાવે કે, અચિં કહે પદ્મવિજય ખની આવે કે. અચિં ૭

શ્રી કુંથુનાથ જિન દેવવંદન

ચૈત્યવંદન

કુંથુનાથ કામિત દીયે, ગજપુરનો રાય, સિરિ માતા ઉર
અવતર્યો, સુર નરપતિ તાય. ૧ કાયા પાત્રીસ ધનુષ્યની, લંછન
જસ છાગ, કેવલજ્ઞાનાદિક શુભો, પ્રણમો ધરી રાગ. ૨ સહસ્ર
પદ્માણુ વરસનુ એ, પાત્રી ઉત્તમ આય, પદ્મવિજય કહે પ્રણ-
મીયે, ભાવે શ્રી જિનરાય ૩

થોય

કુંથુજિનનાથ, જે કરે છે સનાથ, તારે ભવપાથ, જે શ્રદ્ધી
ભવ્ય હાથ, એહનો તજે માથ, બાવલ દીયે બાથ, તરે સુર
નર સાથ, જે સુભે એક ગાથ. ૧

શ્રી અરનાથ જિન દેવવંદન

ચૈત્યવંદન

નામપુરે અર જિનવર, સુદર્શન નૃપ નહ, દેવી માતા
જનમીયો, ભવિ જન સુખકંઠ ૧ લંછન નદાવર્તનું, કાયા
ધનુષક ત્રીશ, મહસ ચોરાશી વરવનું, આયુ જસ જગીય. ૨
અરુજ અજર અજ જિનવર એ, પામ્યો ઉત્તમ ઠાણુ; તસ
પદ પદ્મ આલબતા, લહીયે પદ નિવારણુ ૩

થોય

અર જિનવર રાયા, જેહની દેવી માયા, સુદર્શન નૃપ
વાયા, જસ સુવર્ણ કાયા, નદાવર્ત પાયા, દેશના શુદ્ધ દાયા;
મમવસરણુ વિરચાયા, ઈંદ્ર ઈંદ્રાણી ગાયા. ૧

શ્રી મહિનાથ જિન દેવવંદન

ચૈત્યવંદન

મહિનાથ યોગણીશમા, જસ મિથિલા નયરી; પ્રભાવતી
જસ સાવડી, ટાલે કર્મ વયરી, ૧ તાત શ્રી કુંભ નરેસરુ,
ધનુષ્ય પચવીશની કાય; લંછન કલશ મંગલકરુ, નિર્મમ નિર-
માય, ૨ વરસ પંચાવન સહસ્રતું એ, જિનવર ઉત્તમ આય;
પદ્મવિજય કહે તેહને, નમતાં શિવસુખ થાય. ૩

થોય

મહિ જિન નમીયે, પૂરવલાં પાપ ગમીયે; ઇન્દ્રિય ગણુ
હમીયે, આણુ જિનની ન કમીયે; લવમાં નવિ લમીયે, સર્વ
પરભાવ વમીયે; જિન ગુણમાં રમીયે, કર્મ મલ સર્વ ધમીયે. ૧

શ્રી મુનિસુવ્રત જિન દેવવંદન

ચૈત્યવંદન

મુનિસુવ્રત જિન વીશમા, કર્મપતું લંછન; પદ્મા માતા
જેહની, સુમિત્ર નૃપ નંદન. ૧ રાજગૃહી નગરી ધણી, વીશ
ધનુષ્ય શરીર; કર્મ નિકાચિત રેણુ વ્રજ, ઉદામ સમીર. ૨
ત્રીશ હજાર વરસતાણું એ, પાલી આયુ ઉદાર; પદ્મવિજય કહે
શિવ લહ્યા, શાશ્વત સુખ નિરધાર. ૩

થોય

મુનિસુવ્રત નામે, જે ભવિ ચિત્ત કામે; સવિ સંપત્તિ
પામે, સ્વર્ગનાં સુખ ભામે; દુર્ગતિ દુઃખ વામે, નવિ પડે મોહ
ભામે; સવિ કર્મ વિરામે, જઈ વસે સિદ્ધિધામે. ૧

શ્રી નમિનાથ જિન દેવવંદન

ચૈત્યવંદન

મિથિલા નયરી રાણ્યો, વપ્રાસુત સાચો, વિજયરાય સુત
છોડીને, અવર મત માચો ૧ નીલકમલ લછન ભહું, પત્તર
ધનુષ્યની દેહ, નમિ જિનવરતું મોહતું, શુણ્ણ ગણ મણિગેહ. ૨
દશ હજાર વરસતણુ ઝો, પાદ્યુ પરગટ આય, પદ્મવિજય
કહે પુણ્યથી, નમીયે તે જિનરાય ૩

થોય

નમીયે નમિ નેહ, પુણ્ય થાયે જ્યું દેવ, અધ સમુદાય
જેહ, તે રહે નાહી રેહ; લહે કેવલ તેહ, સેવના કાયં એહ;
લહે શિવપુર ગેહ, કર્મનો આણી છેહ ૧

શ્રી નેમિનાથ જિન દેવવંદન

ચૈત્યવંદન

નેમિનાથ બાવીસમા, શિવાદેવી માય; સમુદ્રવિજય પૃથિ-
વીપતિ, જે પ્રભુના તાય ૧ દશહ ધનુષ્યની દેહડી, આયુ
વરસ હજાર, શખ લછનધર સ્વામીજી, તણ રાજુલ નાર. ૨
સૌરીપુર નયરી ભક્તી ઝો, પ્રદયારી ભગવાન, જિન ઉત્તમ પદ
પદ્મને, નમતા અવિગલ થાન ૩

ચાર થોયો

રાજુલ વર નારી, રૂપથી રતિ હારી, તેહતા પરિહારી,
બાલથી પ્રદયારી, પશુઆ ઉગારી, હુઆ ચારિત્રધારી, કેવલશ્રી
સારી, પામીયા પ્રાપ્તિ વાગી. ૧. ત્રણ જ્ઞાન સંસ્કૃતા, માતની

કૂળે હુંતા, જનમે પુરહુંતા, આવી સેવા કરંતા, અનુક્રમે વ્રત કરંતા, પંચ સમિતિ ધરંતા; મહિયલ વિચરંતા, કેવલશ્રી વરંતા. ૨. સવિ સુરવર આવે, ભાવના ચિત્ત લાવે; ત્રિગુણ સોહાવે, દેવછંદો બનાવે; સિંહાસન ઠાવે, સ્વામીના શુભ ગાવે; તિહાં જિનવર આવે, તત્ત્વવાણી સુણાવે. ૩. શાસનસુરી સારી, અંગિકા નામ ધારી; જે સમકિતી નર નારી, પાપ સંતાપ વાણી; પ્રભુસેવાકારી, જાપ જપીયે સવારી; સંઘ દૂરિત નિવારી, ખડ્ગને જેહ ખ્યારી. ૪.

શ્રી નેમિનાથ જિન સ્તવન.

(આવો જમાઈ પ્રાહુણા, જયવંતાળ-એ દેશી)

નિરખ્યો નેમિ જિણુંદને, અરિહંતાળ; રાજમતી કર્યો ત્યાગ, ભગવંતાળ; બ્રહ્મચારી સંયમ ગ્રહ્યો; અરિં અનુક્રમે થયા વીતરાગ. ભગં ૧. આમર ચક્ર સિંહાસન; અરિં પાદ-પીઠ સંયુક્ત. ભગં છત્ર ચાલે આકાશમાં; અરિં દેવદુંદુભિ વર ઉત્ત. ભગં ૨. સહસ્ર જ્યેષ્ઠ ધ્વજ સોહતો; અરિં પ્રભુ આગલ ચાલંત, ભગં કનક કમલ નવ ઉપરે; અરિં વિચરે પાપ ઠવંત. ભગં ૩. ચાર મુખે દિયે દેશના; અરિં ત્રણ ગઠ ઝાકઝમાલ, ભગં કેશ રોમ રમથ્રુ નખા, અરિં વાઘે નહિં કોઈ કાલ. ભગં ૪. કાંટા પણુ ઊંધા હોવે; અરિં પંચ-વિષય અનુકૂલ, ભગં પટ્તનુ સમકાલે ફલે, અરિં વાયુ નહિ પ્રતિકૂલ. ભગં ૫. પાણી સુગંધ સુર કુસુમની; અરિં વૃષ્ટિ હોય સુરસાલ, ભગં પંખી દીધે સુપ્રદક્ષિણા; અરિં વૃક્ષ નમે અસરાલ. ભગં ૬. જિન ઉત્તમ પદ પદ્મની, અરિં સેવ કરે

સુર કાડી, ભગ૦ ચાર નિકાયના જઘન્યથી, અરિ૦ ચૈયવૃક્ષ
તેમ જોડી ભગ૦ ૭.

શ્રી પાર્શ્વનાથ જિનદેવવંદન ચૈત્યવંદન

આશ પૂરે પ્રભુ પાસજી, ત્રોડે ભવ પાસ; વામા માતા
જનમીયા, અહિ લંછન જાસ ૧ અશ્વસેન સુત સુખકરુ, નવ
હાથની કાયા, કાશી દેશ વાણારશી, પુણ્યે પ્રભુ આયા. ૨.
એકમો વરસનું આઉખુંએ, પાળી પાસ કુમાર, પદ્મ કહે મુકતે
ગયા, નમતા સુખ નિરધાર. ૩.

ચાર થોયો

શ્રી પાસ જિજ્ઞાસ, સુખ પૂનમ ચંદા, પદ યુગ અરવિંદા,
સેવે ચોસક ઈંદા, લંછન નાગિદા, જાસ પાચે સોહદા, સેવે
શુણી વૃંદા, જેહથી સુખ કંદા ૧ જનમથી વર ચાર, કમ
નાસે અગ્યાર, ઓગણીશ નિરધાર, દેવે કીધા ઉદાર, સવિ
ચોત્રીશ ધાર, પુણ્યના એ પ્રકાર, નમિયે નર નાર, જેન સસાર
પાર ૨ એકાદશ અગા, તેમ બારે ઉવંગા, પદ્ છેહ સુચગા,
મૂલ ચારે સુરગા, દશ પંચન સુરગા, સામલો થઈ એકગા,
અનુયોગ બહુ ભગા, નંદી સૂત્ર પ્રસગા ૩ પાસે યક્ષ પાસો,
નિત્ય કરતો નિવાસો, અડતાલીગ જાસો, સહસ પરિવાર ખાસો;
સહુએ પ્રભુ દાસો, માગતા મોક્ષ વાસો, કહે પદ્મ નિઠાસો,
વિમ્મના વૃદ પાસો. ૪

શ્રી પાર્શ્વનાથ જિન સ્તવન

(માદાગ પાસજી રે લો-એ દેશી)

જિનજી ત્રેવીશમો જિન પાસ, આશ મુજ પૂરવે રે લો,

માહુરા નાથજી રે લો. જિનં ઇહ ભવ પરભવ દુઃખ, દોહડગ
 સ્ત્રવિ ચુરવે રે લો; માહં જિનં આઠ પ્રાતિહાર્યશુ; જગમાં
 તું જયો રે લો માહં જિનં તાહુરા વૃક્ષ અશોકથી શોક
 ફરે ગયો રે લો. માહં ૧ જિનં જાનુ પ્રમાણુ ગીર્વાણુ, કુસુમ-
 વૃષ્ટિ કરે રે લો, માહં જિનં દિવ્યધ્વનિ સુર પૂરે કે, વાંસલીયે
 સ્વરે રે લો. માહં જિનં આમર કેરી હાર ચલાંતી, એમ
 કહે રે લો. માહં જિનં જે નમે અમ પરે તે ભવિ,
 ઊર્ધ્વગતિ લહે રે લો. માહં જિનં ૨ પાદપીઠ સિંહાસન,
 વ્યંતર વિરગિયે રે લો. માહં જિનં તિહાં ખેસી જિનરાજ,
 ભવિક દેશના દિયે રે લો. માહં જિનં લામંડલ શિર પૂંઠે,
 સૂર્ય પરે તપે રે લો. માહં જિનં નિરખી હરખે જેહ,
 તેહનાં પાતક ખપે રે લો. માહં જિનં ૩ દેવદુંડુભનો નાદ,
 ગંભીર ગાજે ઘણો રે લો. માહં જિનં ત્રણ છત્ર કહે તુજ
 કે, ત્રિભુવન પતિપણો રે લો. માહં જિનં એ ઠકુરાઈ તુજ
 કે, ખીજે નવિ ઘટે રે લો. માહં જિનં રાગી દ્રેષી દેવ કે,
 તે ભવમાં અટે રે લો. માહં જિનં ૪ પૂજક નિંદક દોય
 કે, તાહુરે સમપણે રે લો. માહં જિનં કમઠ ધરણપતિ
 ઉપર સમચિત્ત ગણે રે લો. માહં જિનં પણ ઉત્તમ તુજ
 પાદ પદ્મ સેવા કરે રે લો. માહં જિનં તેહ સ્વભાવે ભવ્ય
 કે ભવસાયર તરે રે લો. માં ૫

શ્રી વર્દ્ધમાનસ્વામી દેવવાંદન

ચૈત્યવાંદન

સિદ્ધારથ સુત વંદિયે, ત્રિશલાનો જાણો; ક્ષત્રિકુંડમાં
 અવતર્યો, સુર નરપતિ ગાણો. ૧ મૃગપતિ લાંછન પાઉલે,

સાત હાથની ક્ષયા, બહોંતર વરસનું આઉખું, બીર જિનેશ્વર
રાયા ૨ અમાવિજય જિન રાયતા એ, ઉત્તમ શુભ અવદાત;
સાત બોલથી વર્ણવ્યા, પદ્મવિજય વિખ્યાત. ૩

ચાર થોરો

મહાવીર જિયુંદા, રાય સિદ્ધાર્થનંદા, લંછન મૃગેદા,
જાસ પાયે મોહદા, સુર નર વર ઇંદા, નિત્ય સેવા કરદા,
ટાલે ભવ ફેદા, સુખ આપે અમદા ૧ અડ જિનવર માતા,
મોક્ષમા સુખ શાતા, અડ જિનની (જનની) ખ્યાતા, સ્વર્ગ
ત્રીજે આખ્યાતા, અડ જિનપ જનેતા, નાક મોહિંદ્ર યાતા;
સવિ જિનવર નેતા, શાશ્વતા સુખ દેતા ૨ મહી નેમિ પાસ,
આદિ અદ્દમ ખાસ, કરી એક ઉપવાસ, વાસુપૂજ્ય સુવાસ,
શેષ છૂંટું સુવિલાસ, કેવલજ્ઞાન જાસ, કરે વાણી પ્રકાશ, જેમ
અજ્ઞાન નાશ ૩ જિનવર જગદીશ, જાસ મહોટી જગીશ,
નહિ રાગ ને રીશ, નામીયે તાસ રીશ, માતંગ સુર ઇંશ,
સેવતો રાતિ દિસ, શુર ઉત્તમ આધીશ, પદ્મ ભાષે સુશિવ. ૪

શ્રી વર્ધમાન જિન સ્તવન

(જેમર માગરી પાલ, ઊભી દોય નાગરી ખારા લાલ—એ દેશી)

શાસનનાયક શિવસુખ, હાયક જિનપતિ; મારા લાલ,
માયક જાસ સુરાસુર, ચરણે નરપતિ મારાં સાયક કંદર્પ કેરાં,
જેણે નવિ ચિત્ત ધર્યાં, મારાં હાયક પાતક વૃદ્ધ, ચરણ
અળીકર્યાં. મારાં ૧ ક્ષાત્રિકશાવે કેવલ, જ્ઞાનદર્શન ધરે,
મારાં જ્ઞાયક લોકાલોકના, ભાવશું વિસ્તરે, મારાં હાયક

ઘાતિકર્મ, સર્મની આપદા; મારાં લાયક અતિશય પ્રાતિહાર્યની
 સંપદા; મારાં ૨ કારક પટ્ક થયાં તુજકે, આતમ તત્ત્વમાં;
 મારાં ધારક ગુણ સમુદાય, સચલ એકત્વમાં; મારાં નારક
 નર તિરિ દેવ, જમણુથી હું થયો; મારાં કારક જેહ વિભાગ,
 તેણે વિપરીત ભયો; મારાં ૩ તારક તું ભવિ [સવિ] જીવને,
 સ્વમરથ મેં લહ્યો; મારાં ઠારક કરુણારસથી, ક્રોધાનલ દહ્યો;
 મારાં વારક જેહ ઉપાધિ, અનાદિની સહચરી; મારાં કારક
 જિન ગુણ ઋદ્ધિ, સેવકને ખરાખરી; મારાં ૪ વાણી એહવી
 સાંભળી, જિન આગમતાણી; મારાં જાણી ઉત્તમ આશ, ધરી
 મનમાં ઘણી; મારાં ખાણી ગુણની તુજ પદ, પદ્મની ચાકરી;
 મારાં આણી હૈયડે હેજ, કરું નિજ પદ કરી. મારાં ૫

અત્રે જય વીયરાય પૂરા કહેવા.

શ્રી શાશ્વતા અશાશ્વતા જિન દેવવંદન

ચૈત્યવંદન

કોડી સાત ને લાખ બહોંતેર વખાણું, ભુવનપતિ ચૈત્ય
 સંખ્યા પ્રમાણું; એંશી સો જિનખિંખ એક ચૈત્ય ઠામે, નમો
 સાસય જિનવરા મોક્ષ કામે. ૧ કોડી તેરશે ને નેચાશી વખાણે,
 સાઠ લાખ ઉપર સવિ ખિંખ જાણે; અસંખ્યાત વ્યંતર તણા
 નગર નામે, નમો ૨ અસંખ્યાત તિહાં ચૈત્ય તેમ જ્યોતિષીયે,
 ખિંખ એકશત એંશી લાખ્યાં ઋષિયે; નમે તે મહા (ઋદ્ધિ)
 સિદ્ધિ નવનિધિ પામે, નમો ૩ વલી ખાર દેવલોકમાં ચૈત્ય
 સાર, ઐવેક નવમાંહિ દેહરાં ઉદાર; તિમ અનુત્તરે દેખીને
 મ પડો ભામે, નમો ૪ ચોરાશી લાખ તેમ સત્તાણું સહસ્સા;

ઉપર ત્રેવીશ ચૈત્ય શોભાયે સરસા, હવે બિંબસંખ્યા કહું
તેહ ધામે, નમો ૦ ૫ સો કૈડી ને બાવન કૈડી જાણો, ચોરાણું
લખ સહસ્ર ચૌઆલ આણો, સય સાત ને આઠ ઉપરે પ્રકામે,
નમો ૦ ૬ મેરુ રાજધાની ગજદત સાર, જમક ચિત્રવિચિત્ર
કાચન વખાર, ઈશ્વરને વર્ષધર નામ હામે, નમો ૦ ૭ વલી
દીર્ઘ વૈતાલ્ય ને વૃત્ત જોહ, જખૂ આદિ વૃક્ષે દિશા ગજ છે
તેહ, કુહ મહાનદી દ્રહ પ્રમુખ ચૈત્ય ગ્રામે, નમો ૦ ૮ માનુષોત્તર
નગવરે જોહ ચૈત્ય, નદીસર રુચક કુંડલ છે પવિત્ર, તિરછાલોકમાં
ચૈત્ય નમિયે સુહામે, નમો ૦ ૯ પ્રભુ ઋષભ ચંદ્રાનન વારિયેણ,
વળી વહ્નમાનાભિધે ચાર શ્રેણ, જોહ શાશ્વતા બિંબ સવિચાર
નામે, નમો ૦ ૧૦ સવિ કૈઠિ સય પનર બાયાલ ધાર, અઠાવન
લખ સહસ્ર છત્રીશ સાર, જોશી જોઈશ વણ વિના સિદ્ધિ
ધામે, નમો ૦ ૧૧ આ અશાશ્વત જિનવર નમો પ્રેમ આણી,
તેમ ભાખિયે તેહ જાણી અજાણી, જાહુ તીર્થને હામે જાહુ
ગામ ગામે, નમો ૦ ૧૨ એમ જિન પ્રણમીજે, મોહ નૃપને
દમીજે, ભવ ભવ ન ભમીજે, પાપ સર્વે ગમીજે; પરભાવ
વમીજે, જો પ્રભુ અદમીજે, પદ્મવિજય નમીજે, આત્મતત્ત્વે
રમીજે, નમો ૦ ૧૩

અહીં જં કિચિ નમુત્યુણ દીને એક લોગસ્સનો દાઉસ્સગ્ગ
“ અદેમ્મ નિગ્ગલયના ” સુધી કગ્ગે. એક જણે દાઉસ્સગ્ગ
પાગી ચારે યોય સાથે કહેવી, તે આ પ્રમાણે—

થોથો

ઋષભ ચંદ્રાનન વંદન દીને, વારિયેણ દુખ વારે
વહ્નમાન જિનવર વળી પ્રણમો, શાશ્વત નામ એ ચારે

ભગવાદિક્ષેત્રે મલી હોવે, ચાર નામ ચિત્ત ધારે જ; તેણે
 દ્યુરે એ શાશ્વત જિનવર, નમિયે નિત્ય સવારે જ. ૧ ભિક્ષુ
 અધો તિરર્થ લોકે થઈ, કોઈ પન્નરસે જાણે જ; ઉપર કોડી
 બહેંતાલીશ પ્રણામો, અડ વન લખ મન આણે જ; છત્રીશ
 અસ્ત્રી તે ઉપરે, બિંબતણો પરિમાણે જ; અસંખ્યાત સદુચ્ચ
 વ્યંતર જ્યોતિષીમાં, પ્રણમું તે સુવિહાણે જ. ૨ રાયપસેણી
 જીવાલિગમે, લગવતી સૂત્રે જાણી જ; જંબૂદ્વીપપદ્મત્તિ ઠાણાંગે,
 વિવરીને ઘણું દાખી જ; વલી અશાશ્વતી જ્ઞાતાકલ્પમાં, વ્યવહાર
 પ્રમુખે આખી જ; તે જિનપ્રતિમા લોપે પાખી, જિહાં બહુ
 સૂત્ર છે સાખી જ. ૩ એ જિનપૂજથી આરાધક, ઈશાન ઈંદ્ર
 કહાયા જ; તેમ સૂરિયાલ બહુ સૂરવર, દેવીતણા સમુદાયા જ;
 નંદીશ્વર અઠાઈ મહોત્સવ કરે, અતિ હર્ષ જરાયા જ; જિન
 ઉત્તમ કલ્યાણક દિવસે, પદ્મનિજય નમે પાયા જ. ૪

અહીંયાં લગતી જ મહોટી શાંતિ એક જણે કહેવી અને
 બીજા સર્વ કાઉસગમાં રહી પારીને પ્રગટ એક લોગરસ પૂર્ણ કહે.
 પછી બેસીને સર્વ જણ તેર નવકાર ગણે. ત્યાર પછી ખમા-
 સમણપૂર્વક “શ્રીસિદ્ધાયત સિદ્ધક્ષેત્ર, અષ્ટાપદ આદીશ્વર,
 પુંડરિકગણધરાય નમોનમઃ” એ પાઠ તેર વખત સર્વ જનોએ
 કહેવો. પછી પાંચ તીર્થનાં પાંચ સ્તવન કહેવાં.

શ્રી શત્રુંજયનું સ્તવન.

જાત્રા નવાણું કરીયે વિમલગિરિ. જાન એ આંકણી. પૂરવ
 નવાણું વાર શેત્રુંજગિરિ, ઋષભ જિણુંદ સમોસરીયે. વિમળ ૧

કોડી સહસ્ર ભવ પાતિક ત્રુટે, શત્રુજય સાહમા ઠગ ભરિયે.
 વિમં ૨ સાત છઠ્ઠ દોય અક્રમ તપસ્યા, કરી ચઢીયે ગિરિ-
 વરિયે. વિમં ૩ પુંડરિક પદ જપીયે હરજો, અધ્યવસાય શુભ
 ધરીયે. વિમં ૪ પાપી અભવિ ન નજરે દેખે, હિસક પલ્લ
 ઉદ્ધરિયે. વિમં ૫ 'ભુ'ઈ સચારો ને રનારીતણો' સંગ, દૂર
 થકી પરહરીયે વિમં ૬ ઇસ્યિત પરિહારી ને એકલ યઆહારી,
 શુરુ સાથે પપદ ચરિયે વિમં ૭ કપડિલ્લમણા દોય વિધિશું
 કરીયે, પાપ પઠલ વિખરીયે વિમં ૮ કલિકાલે એ તીરથ
 મહોટું, પ્રવહણુ જેમ ભરદરિયે વિમં ૯ ઉત્તમ એ ગિરિવર
 સેવતા, પદ્મ કહે ભવ તરિયે. વિમં ૧૦

શ્રી ગિરનાર ગિરિવરનુ સ્તવન.

(માહાગ વાલાજી એ દેશી.)

તોરણથી રથ ફેરી ચાલ્યા કત રે, પ્રીતમ જી, આઠ
 ભવની પ્રીતડી ત્રોડી તત માહારા પ્રીતમજી, નવમે ભવ પલ્લ
 નેહ ન આણો મુઝ રે પ્રીતં તો શે કારણ એટલે આવવું
 તુજા માહાં ૧ એક પોકાર સુણી તિર્યચનો એમ રે;
 પ્રીતં મૂકે અળલા રાતી પ્રભુજી કેમ, માહાં ૨ જીવતા
 રખવાલમા શિરદાર રે; પ્રીતં તો કેમ વિલવતી ક્વામી મૂકે
 નારી, માહાં ૩ શિવવધુ કેરું એહવું કેહવું રૂપ રે, પ્રીતં
 મુઝ મૂકીને ચિત્તમા ધરી જિન જૂપ માહાં ૪ જિનજી લિયે
 સહસાવનમા પ્રવહાર રે, પ્રીતં ઘાતિ કરમ ખપાપીને નિર
 ધાર. માહાં ૫ કેવલ ઋદ્ધિ અનતી પ્રગટ કીધ રે, પ્રીતં
 બાણી રાણુલ એમ પ્રતિજ્ઞા લીધ, માહાં ૬ જે પ્રભુજીયે કીધું

કરવું તેહ રે; પ્રીતં એમ કહી વ્રતધર થઈ પ્રભુ પાસે જેહ.
 માહાં ૪ પ્રભુ પહેલાં નિજ શોકયનું જોવા રૂપ રે; પ્રીતં
 કેવલજ્ઞાન લહી થઈ સિદ્ધ સરૂપ; માહાં શિવવધુ વરીયા
 જિનવર ઉત્તમ નેમ રે, પ્રીતં પદ્મ કહે પ્રભુ રાખ્યો અવિચલ
 ગ્રેમ. માહાં ૫

શ્રી અર્ધુદગિરિવરનું સ્તવન.

(કાયલો પરવત ધુધનો રે લો, એ દેશી.)

આળુ અચલ રલિઆમણો રે લો, દેલવાડે મનોહાર,
 સુખકારી રે, વાદલીયે જે સ્વર્ગશું રે લો. દેઉલ દીપે ચાર,
 બલિહારી રે. ૧ લાવ ધરીને ભેટીયે રે લો. એ આંકણી. ખાર
 આદશાહ વશ કીયા રે લો. વિમલ મંત્રીસર સાર. સું તેણે
 પ્રાસાદ નિપાઇયો રે લો, ઋષભજી જગદાધાર, બલિહારી રે.
 આં ૨ આળુ અચલ રલીઆમણો રે લો, તેહ ચૈત્યમાં જિન-
 વરુ રે લો, આઠશે ને છોતેર, સુખં જેહ દીઠે પ્રભુ સાંભરે
 રે લો, મોહ કર્યો જેણે જેર; બલિં આળું ૩ દ્રવ્ય ભરી
 ધરતી મળી રે લો, લીધી દેઉલ કાજ સુખં ચૈત્ય તિહાં
 મંડાવીયો રે લો, લેવા શિવપુર રાજ. બલિં આળું ૪ પત્ર-
 રશે કારીગરા રે લો, દીવીધરા પ્રત્યેક; સુખં તેમ મર્દનકારક
 બલી રે લો, વસ્તુપાલ એ વિવેક. બલિં આળું ૫ કૌરણી
 કૌરણી તિહાં કરી રે લો, દીઠે બને તે વાત; સુખં પણ
 નવિ જાય સુખે કહી રે લો, સુરશુર સમ વિખ્યાત. બલિં
 આળું ૬ ત્રણે વરસે નીપન્યો રે લો, તે પ્રાસાદ ઉત્તંગ;
 સુખં ખાર કોડી ત્રેપન લક્ષને રે લો, ખરચ્યા દ્રવ્ય ઉછરંગ.

બલિં આળું ૭ દેરાણી જેઠણીના ગોખલા રે લો, દેખતાં
હરખ તે થાય; સુખં લાખ અઢાર ખરચીયા રે લો, ધન્ય
ધન્ય એહની માય, બલિં આળું ૮ મૂલનાયક નેમીશ્વર
રે લો, જન્મથકી પ્રસન્નાર, સુખં નિજ સત્તા રમણી થયો
રે લો, ગુણ અનન આધાર, બલિં આળું ૯ ચારથે ને
અહસઠ જલા રે લો, જિનવર બિબ વિશાલ સુખં આજ
ભલે મે લેટીયા રે લો, પાપ ગયા પાયાલ, બલિં આળું
૧૦ ઋષભ ધાતુમયી દેહરે લો, એકસો પીસ્તાલીશ બિબ,
સું ચૌમુખ ચૈલ જુહારીયે રે લો, મરુધરમા જેમ
અંબ, બલિં આળું ૧૧ બાણ કાઉસગીઆ તેહમા રે
લો, અગન્યાસી જિનરાય, સું અચલગઢે બહુ જિનવરા
રે લો, વંદું તેહના પાપ બલિં આળું ૧૨ ધાતુ-
મયી પરમેશ્વરા રે લો, અદ્ભુત નસ સ્વરૂપ, સું ચૌમુખ
મુખ્ય જિન વદતા રે લો, થાયે નિજ ગુણ જૂપ. બલિં આળું
૧૩ અઢારથે ને અઢારમા રે લો, ચૈતર વહિ ત્રીજ દિન, સું
પાલણપુરના સઘથું રે લો, પ્રણમી થયો ધન ધન બલિં
આળું ૧૪ તિમ શાતિ જગદીશ્વર રે લો, યાત્રા કરી અદ્ભ-
ભુત, સું જે દેખી જિન સાભરે રે લો, સેવ કરે પુરહૂત.
બલિં આળું ૧૫ એમ જાણી આણુતણી રે લો, નાત્રા કરથે
જેહ, સું જિન ઉત્તમ પદ પામથે રે લો, પદ્મવિજય કહે
તેહ. બલિં આળું ૧૬

શ્રી અષ્ટાપદગિરિવર સ્તવન

અષ્ટાપદ અરિહતલ, મહારા ંહાલા જીરે, આદીશ્વર અવ-
ધાર નમીયે નેહથુ, મહાં દથ હજાર મુચિંદથુ, મહાં વરિયા

શિવવધુ સાર; નમીયેં ભરત ભૂપ ભાવે કર્યો; મહાં ચઉમુખ
 ચૈત્ય ઉદાર, નં જિનવર ચોવીશે જિહાં; મહાં થાખ્યા આત
 મનોહાર. નં ૨ વરણુ પ્રમાણે બિરાજતા મહાં લંછનને
 અલંકાર, નં સમ નાસાયે શોભતા; મહાં ગિહું દિશે ચાર
 પ્રકાર. નં ૩ મંદોદરી રાવણુ તિહાં, મહાં નાટક કરતાં
 વિચાર; નં ત્રુટિ તાંત તવ રાવણુ, મહાં નિજ કર વીણા
 તતકાલ. નં ૪ કરી બળવી તિણુ સમે મહાં પણુ નવ ત્રોડયું
 તે તાન, નં તીર્થંકર પદ બાંધીયું; મહાં અદ્ભુત બાવશું
 જાન. નં ૫ નિજ લખે ગૌતમ ગુરુ, મહાં કરવા આવ્યા
 તે જાત; નં જગચિંતામણી તિહાં કર્યું; મહાં તાપસ બોધ
 વિખ્યાત. નં ૬ એ ગિરિ સહિમા મોટકો, મહાં તેણુ પામે
 જે સિદ્ધિ; નં જે નિજ લખે જિન નમે, મહાં પામે શાશ્વત
 ઋદ્ધિ. નં ૭ પદ્મવિજય કહે એહના, મહાં કેતાં કરું દે
 વખાણુ; નં વીર સ્વમુખે વરણુઓ, મહાં નમતાં કોડિ
 કલ્યાણુ; નમીયે નેહશું મહારા બહાલાણુ દે. ૮

શ્રી સમેતશિખરજીનું સ્તવન

(કીડા કરી ઘેર આવીયો-એ દેશી)

સમેતશિખર જિન વંદિયે, મોટું તીરથ એહ દે; પાર
 પમાડે ભવતણુ, તીરથ કહિયે તેહ દે. સમેતં ૧ અજિતથી
 સુમતિ જિણુંદ લગે, સહસ્ર મુનિ પરિવાર દે; પદ્મપ્રભ શિવ-
 સુખ વર્યા, ત્રણુશે અહ અણુગાર દે. સમેતં ૨ પાંચશે મુનિ
 પરિવારશું, શ્રી સુપાસ જિણુંદ દે; ચંદ્રપ્રભ શ્રેયાંસ લગે, સાથે
 સહસ્ર મુણિંદ દે. સમેતં ૩ છ હજાર મુનિરાજશું, વિમલ

જિનેશ્વર સિદ્ધા રે, સાત સહસ્રશું ચૌદમા, નિજ કાર્ય વર
કીધા રે સમેત૦ ૪ એકસો આઠશું ધર્મજી, નવથેશું શાતિ-
નાથ રે, કૃત્ય અર એક સહસ્રશું, સાચો શિવપુર સાથ રે.
સમેત૦ ૫ મહિનાથ શત પાચશું, મુનિ નમી એક હજાર રે;
તેત્રીશ મુનિ શુત પાસજી, વગીયા શિવમુખ સાર રે. સ૦ ૬
સત્તાવીશ સહસ્ર ત્રણથે, ઉપરે ઝોગણપચાત્ર રે, જિન પરિ
પદવ બીજા કૈઈ, પાગ્યા શિવપુર વાસ રે સમેત૦ ૭ એ
વીથે જિન એણે ગિરે, સિદ્ધયા અણુસણુ લેઈ રે, પદ્મવિજય
કહે પ્રણમીથે, પાસ સામલતું ચેઈ રે ૮

શ્રી જ્ઞાનવિમલસૂરકૃત.

ચૈત્રી પૂનમના દેવવંદન.

વિધિ-પ્રથમ પ્રતિમા ચાર માડીએ તથા ચૌમુખ હોય તે
ચૌમુખ માડીએ. તિલા પ્રથમ ટીકી દશ કરવી, ફૂલના હાર
દશ, અગરબત્તી દશ વાર ઉજેવવી, દશ દીવેટનો લીવો કરવો,
દશ વાર ચામર વીંજવા, દશ સાથીયા ચોખાના કરવા, જેટલી
જાતિના ફૂલ મળે તે સર્વ જાતિના પ્રત્યેક દશ દશ મૂકવા
મોપાગી પ્રમુખ સર્વ દશ દશ મૂકવા નૈવેદ્ય મધ્યે આકરીયા
ચણા તથા એલચીપાક, દ્રાખ, ખાંડેક, શિંગોડા, નિમજી,
પીસ્તા, બદામાદિ મેવા જે જાતિના મળે તે સર્વ પ્રત્યેક દશ દશ
વાના મૂકવા અખીયાણું-ગોધુમ અથવા ચોખા ચેર ત્રણ, લીલા
નાતિયેર ચાર મૂકવા, ઇન્દ્રાદિક વિધિ મેળવીને દેવ વાદવા

દેવવંદન વિધિ-સ્થાપનાચાર્ય આગળ અથવા નવકાર

પાંચદિવસે પુસ્તકની સ્થાપના સ્થાપીને પ્રથમ ઇરિયાવહીં
તરસ ઉત્તરીં અન્નતથ કહી એક લોગસસનો કાઉસગ્ગ કરવો
અને ત આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસગ્ગ કરી પારી પ્રગટ
લોગસસ કરી ખમાસમણુ દધ ઇન્છાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્ !
ચૈત્યવંદન કરું ? ઇન્છં કહી યોગમુદ્રાએ ઘેસી નીચે પ્રમાણે
ચૈત્યવંદન કરવું.

દેવવંદનનો પ્રથમ જોડો.

પ્રથમ ચૈત્યવંદન.

આદીશ્વર અરિહંત દેવ, અવિનાશી અમલ, અક્ષય સરૂ-
પીને અનુપ, અતિશય ગુણુ વિમલ, મંગલ કમલા કેલી વાસ,
વાસવ નિત્ય પૂજિત, તુજ સેવા સહકાર સાર, કરતાં કલ
કુંજિત, યોજિત યુગ આદિ જિણુ એ, સકલ ધના વિજ્ઞાન.
શ્રી જ્ઞાનવિમલ સૂરિ ગુણુતણુ, અનુપમ નિધિ ભગવાન. ૩.

પછી જં કિંચિં નમુત્યુણું અને જય વીયરાય અર્ધાં કહી
પછી ખમાસમણુ દધને બીજું ચૈત્યવંદન કરવું, તે આ પ્રમાણે—

દ્વિતીય ચૈત્યવંદન.

વંશ ઇક્ષ્વાગ સોહાવતો, સોવન વન કાય, નાભિ રાય
કુલમંડણુ, મરુદેવી માય; ભરતાદિક શત પુત્રનો, જે જનક
સોહાય; નારી સુનંદા સુમંગલા, તસ કંત કહાય, બ્રાહ્મી સુંદરી
જેહની એ, તનયા બહુ ગુણુબાણુ, જ્ઞાનવિમલ ગુણુ તેહના,
સંભારો સુવિહાણુ. ૩

પછી જં કિંચિં નમુત્યુણું અરિહંતચેઈયાણું અન્નતથં

કદી એક નવકારનો કાઉચ્છગ કરી પારી એક થાય કહેવી.
પછી લોગચ્છગ ચંબલોએ અરિહંત અત્યંત કદી એક
નવકારનો કાઉચ્છગ કરવો. પછી પારી બીજી થાય કહેવી.
પછી પુષ્પગવરં મુઅસ્સ લગવચ્છો કહેમિ કાઉચ્છગ વંદણ-
વત્તિઆએ અત્યંત કદી એક નવકારનો કાઉચ્છગ કરી પારી
ત્રીજી થાય કહેવી પછી સિદ્ધાણુ બુદ્ધાણુ વેયાવચ્છગ
તસ્સઉત્તરીં અત્યંત કદી ચોથી થાય કહેવી તે થાયો આ પ્રમાણે-

પ્રથમ થાય જોડો

શ્રી શત્રુજયમંદણ, ગિરિહ જિજ્ઞેશ્વર દેવ, સુર નર
વિધાવર, આરે જોડની મેવ, સિદ્ધાચલ શિખરે, મોહાકર શૃંગાર,
શ્રી નાગિનરસુર, મરુટેરીને મંદુર. ૧ એ તીરથ જાણી,
જિન ત્રેવીમ ઉદર, એક નેમ વિના સવિ, સમવચ્છયા મુખ-
કાર, ગિરિકલ્પે આવી, પદોતા ગઢ ગિરનાર, ચંત્રી પુનમ દિને,
તે વદુ જયકાર ૨ જ્ઞાનાધર્મ કથાગે, અંતગઢ સૂત્ર મજાર,
સિદ્ધાચલ સિદ્ધા, જોડ્યા ગાદુ અણુગાર, તે માટે એ ગિરિ,
સવિ તીરથ શિરદાર, જિજ્ઞે વેટે થાવે, મુખ અ પત્તિ વિસ્તાર
ઠ જોમુખ ચહેશ્વરી શાસનની રખવાલી, એ તીરથકેરી સાન્નિધ્ય
કરે સજ્જાળી, ગિરિએ જસ મદિમા, અ પ્રતિ કાલે જાસ, શ્રી
જ્ઞાનવિમલસુરિ, નામે લીલા વિલાસ ૪

પછી ચોથી નમુ શત્રુ કદી અરિહંતચેષ્ઠઆણું અત્યંત
કરી એક નવકારનો કાઉચ્છગ કરી પારી નમેહંત કદી
બીજી જોડની પ્રથમ થાય કહેવી ત્યાર પછી લોગચ્છગ ચંબ-
લોએ, અત્યંત કદી નવકારનો કાઉચ્છગ કરી પારી ત્રીજી

લેડાની બીજ થાય કહેવી. પછી પુખ્તરવરદીં સુઅસ્સ
લગવઓં અન્નત્થં કહી નવકારનો કાઉસગ્ગ કરી, પારી ત્રીજ
થાય કહેવી. પછી સિદ્ધાણુંં વેયાવચ્ચં તસ્સઉત્તરીં અન્નત્થ
કહી ચોથી થાય કહેવી. એ રીતે પૂર્વની પેઠે ચારે થાય કહેવી.
તે થાયો નીચે પ્રમાણે—

દ્વિતીય થાય ભેડો

ત્રેસઠ લખ પૂરવ રાજ કરી, લીચે સંયમ અતિ આણુંદ
ધરી; વરસ સહસેં કેવલ લછી વરી, એક લખ પૂર્વે શિવ-
રમણી વરી. ૧ ચોવીશે પહિલા ઋષભ થયા, અનુક્રમે ત્રેવીશ
જિણુંદ લયા; ચૈત્રી પુનમ દિન તેહ નમો, જિમ દુર્ગતિ
હુઃખડા દૂર ગમો. ૨ એકવીશ એકતાલીસ નામ કહ્યાં, આગમે
શુરુ વચણે તેહ લહ્યાં; અતિશય મહિમા ઈમ જાણીએ, તે
નિશિદિન મનમાં આણીએ. ૩ શત્રુંજયનાં સવિ વિધન હરે,
ચક્રકેસરી દેવી લકિત કરે; કહે જ્ઞાનવિમલસૂરિસર, જિનશાસન
તે હોજો જયકર. ૪

પછી નમુત્થુણું કહી, જાવંતિ ચેઈઆઈં કહી પછી જાવંતિ
કેવિ સાહૂં કહી પછી નમોડહંત્ કહી સ્તવન કહેવું, તે આ
પ્રમાણે—

શ્રી સિદ્ધાચલજીનું સ્તવન.

॥ લાછલદે માતા મલ્હાર, એ દેશી ॥

સિદ્ધાચલ ગુણગેહ, ભવિ પ્રણમો ધરી નેહ; આજ

હો સોહો રે મન મોહો તીરથ રાણ્યો છ ૧ આદી^૨વર અરિ-
હત, મુગતિ વધુનો કંત, આજ હો પૂરવ વાર નવાણુ આવી
સમોસર્યા છ ૨ સકલ સુરાસુર રાજ, કિન્નર દેવ સમાજ,
આજ હો સેવા રે સારે કરજોડી કરીછ. ૩ દરશનથી હુ ખ
ફર, સેવે સુખ ભરપૂર, આજ હો એણે રે કલિકાલે કલ્પતરુ
અછે છ ૪ પુરૂરીકગિરિ ધ્યાન, લહિયે બહુ યશમાન,
આજ હો દીપે રે અધિકી તસ જ્ઞાન કલા ઘણી છ. ૫

પછી જયવીયરાય અર્દા કહીને ખમાસમણુ દર્ધ ચૈત્ય-
વંદનનો આદેશ માગી ત્રીણુ ચૈત્યવંદન કહેવું, તે આ પ્રમાણે—

તૃતીય ચૈત્યવંદન.

પ્રથમ નાથ પ્રગટ પ્રતાપ, જોહનો જગે રાજે, પાપ તાપ
સ તાપ બ્યાપ, જસ નામે ભાજે, પરમ તત્વ પરમાત્મરૂપ,
પરમાનંદ દાર્ધ, પરમ જ્યોતિ જસ જલહળે, પરમ પ્રભુતા
પાર્ધ, ચિદાનંદ સુખ સ પદા એ, વિલસે અક્ષય સનૂર, ઋષભ-
દેવ ચરણે નમે, શ્રી જ્ઞાનવિભલ શુણ્ડસૂર ૩

પછી જ કિંચિં નમુશ્યુણ્ડ ૦ કહીને સ પૂર્ણ જય વીયરાય
કહેવા ઇતિ દેવવંદનનો પ્રથમ જોડો ૧ પછી ૧ સતિકર
કહેવું.

પછી દશ નવકાર ગણવા અને ત્યારપછી ખમાસમણુ પૂર્વક
શ્રી શત્રુંજયના એકવીસ નામ લેવા તે નીચે પ્રમાણે—

૧ શ્રી શત્રુંજયાય નમઃ	૧૨ શ્રી દૃઢશક્તયે નમઃ
૨ શ્રી પુંડરિકાય નમઃ	૧૩ શ્રી મુક્તિનિલયાય નમઃ
૩ શ્રી સિદ્ધદેવત્રાય નમઃ	૧૪ શ્રી પુષ્પદંતાય નમઃ
૪ શ્રી વિમલાચલાય નમઃ	૧૫ શ્રી મહાપદ્માય નમઃ
૫ શ્રી સુરગિરયે નમઃ	૧૬ શ્રી પૃથ્વીપીઠાય નમઃ
૬ શ્રી મહાગિરયે નમઃ	૧૭ શ્રી સુભદ્રાય નમઃ
૭ શ્રી પુણ્યશયે નમઃ	૧૮ શ્રી કૈલાસાય નમઃ
૮ શ્રી પદ્માય નમઃ	૧૯ શ્રી પાતાલમૂલ્લાય નમઃ
૯ શ્રી પર્વતેન્દ્રાય નમઃ	૨૦ શ્રી અકર્મકાય નમઃ
૧૦ શ્રી મહાતીર્થાય નમઃ	૨૧ શ્રી સર્વકામદાય નમઃ
૧૧ શ્રી શાશ્વતપર્વતાય નમઃ	

દેવવંદનનો દ્વિતીય જોડો.

વિધિ—દેવવંદનના બીજા જોડાની વિધિ પણ પ્રથમ જોડા પ્રમાણે જ છે, વસ્તુ પણ તે જ સર્વ મેળવવી, પરંતુ એટલો ફેર કે; દશ દશ વસ્તુને ઠેકાણે વીશ વીશ વસ્તુ મૂકવી. અખીયાણું તેટલું જ મૂકવું. ખમાસમણા, નવકાર. પ્રદક્ષિણા વિગેરે વીસ કરવાં અને સંતિકરને સ્થાનકે નમિગિણ કહેવું. તેમજ દેવ વાંદવાની વિધિ પણ પ્રથમની પેઠે જ છે—

પ્રથમ ચૈત્યવંદન.

નાભિ નરેસર વંશ મલય, ગિરિચંદન સોહે; જસ પરિમલશું વાસિયો, ત્રિભુવન મન મોહે, અપછર રંભા ઉર્વશી, જેહના અવદાત, ગાયે અહોનિશ હર્ષશું, મરુદેવી

માત, નિરુપાધિક જસ તેજશું એ, સમમય સુખનો ગેહ;
જ્ઞાનવિમલ પ્રભુતા ઘણી, અખય અનંતી જેહ. ૩

દ્વિતીય ચૈત્યવંદન.

જિમ ચૈત્રીપૂનમતણો, અધિકો વિધુ દીપે, ગ્રહ ગણ
તારાદિક તણા, પરમ તેજને છપે, તિમ લોકિકના દેવ તે,
તુમ આગે હીણા; લોકોત્તર અતિથય ગુણે, રહે સુર નર
હીણા નિવૃત્તિ નગરે જાવવાએ, એહિજ અવિચલ સાથ, જ્ઞાન-
વિમલસૂરિ એમ કહે, ભવભવ એ મુજ નાથ ૩

પ્રથમ થાય જોડો.

શ્રી શત્રુંજયમહા રિસહ જિણુહ, પાપતણો ઉન્મૂલે
કંદ, મરુદેવી માતાનો નહ, તે વડુ મન ધરી આણુહ. ૧
ત્રણ ચોવીશી બિહુત્તર જિના, ભાવ ધરી વંડુ એકમના,
અતીત અનાગત ને વર્તમાન, તિમ અતત જિનવર ધરો
ધ્યાન. ૨ જેહમા પંચ કક્ષા વ્યવહાર, નય પ્રભાણુતણા
વિસ્તાર, તેહના સુણવા અર્થ વિચાર, જિમ હોય પ્રાણી અલ્પ
સંમાર ૩ શ્રી જિનવરની આણા ધરે, જગ જથવાદ ધણો
વિસ્તરે, શ્રીજ્ઞાનવિમલસૂરિ આજિધ્ય કરે, શાસનદેવી સ કટહરે ૪

દ્વિતીય જોડો.

પ્રણમો ભવિયા રિસહ જિણેસર, શત્રુંજય દેરો રાય છ;
વૃષભ લછન જસ ચરણે ચોરે, સોવન વરણી કાય છ,
ભરતાદિક શત પુત્રતણો જે, જનક અયોધ્યા રાય છ,
ચૈત્રીપૂનમને દિન જેહના, મહોટા મહોત્સવ થાય છ ૧

અઘાપદગિરિ શિવપદ પામ્યા, શ્રી રિસહેસર સ્વામીજી;
 અંપાએ વસુપૂજ્ય નરેસર, નંદન શિવગતિગામી જી; વીર
 અપાપાએ ગિરનારે, સિદ્ધા નેમ જિણુંદો જી; વીશ સમેતગિરિ
 શિખરે પહોંતા, એમ ચાવીશે વંદો જી. ૨ આગમ નાગમતા
 પરે જાણો, સવિ વિષનો કરે નાશ જી, પાપ તાપ વિષ ફરે
 કરવા, નિશદિન જેહ ઉપાસે જી; મમતા કુંચુકી કીજે
 અલગી, નિર્વિષતા આહરીયે જી; ઇણી પરે સહજ થકી ભવ
 તરીયે, જિમ શિવસુંદરી વરીયે જી. ૩ કવડજક્ષ પ્રત્યક્ષ
 થઇને, જેહના પરતા પૂરે જી; દોહગ દુર્ગતિ દુર્જનનો ડર,
 સંકટ સઘળાં ચુરે જી; દિનદિન દોલત દીપે અધિકી, જ્ઞાન-
 વિમલ ગુણ નૂરજી; જીતતણાં નિશાન વળવો, બોધિબીજ
 ભરપૂર જી. ૪

શ્રી પુંડરીકગિરિનું સ્તવન.

(નાયકાની દેશી.)

એક દિન પુંડરિક ગણધરુ રે લાલ પૂછે, શ્રી આદિજિણુંદ
 સુખકારી રે; કહીયે તે ભવજલ ઉતરી રે લાલ, પામીશ
 પરમાનંદ ભવ વારી રે. એક ૧ કહે જિન ઇણુ ગિરિ
 પામશેા રે લાલ, જ્ઞાન અને નિર્વાણ જ્યકારી રે; તીરથ
 મહિમા વાઘશે રે લાલ, અધિક અધિક મંડાણુ નિરધારી રે.
 એ ૨ એમ નિસુણી તિહાં આવીયા રે લાલ, ઘાતિકમં
 ઠયાં ફર તમ વારી રે; પંચ કોડી મુનિ પરિવર્યા રે લાલ,
 હુવા સિદ્ધિ હજુર ભવ વારી રે. એ ૩ ચૈત્રી પૂનમ દિન
 કીજીયે રે લાલ, પૂજા વિવિધ પ્રકાર દિલ ધારી રે; ફલ

પ્રદક્ષિણા કાઉરસગ્ગા રે લાલ, લોગરસ ચુર્ધ નમુદ્ધાર નર નારી
રે. ઝેં ૪ દશ વીસ ત્રીસ ચાલીસ ભલા રે લાલ, પચાસ
પુષ્પની માળ અતિસારી રે, નરભવ લાહો લીછયે રે લાલ,
જિમ હોયે જ્ઞાન વિશાલ મનોહારી રે. ઝેં ૫

તૃતીય ચૈત્યવંદન.

અજર અમર અકલક અરુઝ, નિરજ અવિનાશી સિદ્ધ
સૂક્ષ્મી શંકરો, સંસાર ઉદાસી, સુખ સંસારે લોગવી, નહી
લોગ વિલાસી, છતી કર્મ કપાયને, જે થયો જિતકાશી, દાસી
આશી અવગણી ઝે, મમીચીન સર્વાંગ; નય કહે તસ ધ્યાને
રહો, જિમ હોય નિર્મલ અંગ ૦ ૩

પછી નમિઉણ સ્તોત્ર કહેવું.

દેવવંદનનો ત્રીજો જોડો.

વિધિ-પ્રથમ જોડા પ્રમાણે જાણવી. વિશેષમા દશદશના
સ્થાને સઘળી વસ્તુ અને બધી ક્રિયામા દશને ઠેકાણે ત્રીસ
ત્રીસ સમજવું અને સતિકરને સ્થાને 'જયતિહુયણ' સ્તોત્ર
કહેવું. તેમજ દેવ વાદવાની વિવિ પણ પ્રથમની પેઠે જાણવી.

પ્રથમ ચૈત્યવંદન.

આદીશ્વર જિનરાયનો, પહેલો જે ગણધાર; પુંડરિક નામ
ધયો, ભવિ જનને સુખકાઠ ચૈત્રી પૂતમને દિને, કેવલસિરિ પામી;
ધણ ગિરિ તેહથી પુડગિક, ગિરિ અભિધા પામી, પચકોઠિ

મુનિશુ' લલા એ, કરી અનશન શિવ ઠામ; જ્ઞાનવિમલસૂરિ
તેહના, પય પ્રભુમો અલિરામ. ૩

દ્વિતીય ચૈત્યવંદન.

જાઈ જાઈ માલતી, દમણો ને મરુવો; અંપક કેતકી કુંદ
ભાતિ, જસ પરિમલ ગિરૂવો; બોલસિરિ જાસુસ વેલી, વાલો
મંદાર; સુરભિનાગ પુત્રાગ અશોક, વળી વિવિધ પ્રકાર; અંધિમ
વેદિમ અઉવિધે એ, ચારુ રચી વરમાલ; નય કહે શ્રી જિન
પૂજતાં, ચૈત્રી દિન મંગલમાલ. ૩

પ્રથમ થાય જોડો.

ચૈત્રી પુનમ દિન શત્રુ'જયગિરિ અહિઠાણુ, પુ'ંડરિક વર
ગણુધર, તિહાં પાસ્યા નિર્વાણુ; આદીશ્વરકેરા, શિષ્ય પ્રથમ
જયકાર, કેવલ કમલા વર; નાલિ નરિંદ મદહાર. ૧ ચાર
જંખૂડીપે, વિચરંતા જિન દેવ; અડ ધાતકીખંડે, સુર નર
સારે સેવ; અડ પુષ્કર અર્ધે, ઇણિપરે વીશ જિનેશ; સંપ્રતિ
એ સોહે, પંચ વિદેહ નિવેશ. ૨ પ્રવચન પ્રવહણુ સમ, લવ-
જલ નિધિથી તારે; કોહાદિક મહોટા, મત્સ્ય તણા લય વારે;
જિહાં જીવદયા રસ, સરસ સુધારસ દાખ્યો, લવિ લાવ ધરીને,
ચિત્ત કરીને આખ્યો. ૩ જિનશાસન સાન્નિધ્ય, કરી વિધન
વિદારે; સમકિતદષ્ટિ સુર, મહિમા જાસ વધારે; શત્રુ'જયગિરિ
સેવો, જેમ પાસો લવપાર; કવિ ધીરવિમલનો, શિષ્ય કહે સુખકાર. ૪

દ્વિતીય થાય જોડો.

વંદું સદા શત્રુ'જય તીર્થરાજે, ચુકામણિ આદિ જિણુંદ

ગાળે, હુક કમ્મદ વિરોધ જાળે, માનું શિવારોહણ એહ પાળે. ૧
 દેવાધિદેવા કૃત દેવ સેવા, સભારીયે જયું ગજ ચિત્ત દેવા;
 સંવેવિ તે શુક્તિ શુયા મહીયા, અણાગયા સંપર્ષ જે અર્ધયા. ૨
 જે મોહના ચોધ વહા કહાયા, ચત્તારિ હુકા કસિણા કસાયા, તે
 છતીયે આગમ અક્ષુ પામી, સંસારપારુત્તરણાય ધામી. ૩
 ચક્રકેસરી ગોમુહ દેવ જુતા, રક્ષા કરી મેવય ભાવ પતા, દિયો
 સયા નિમ્મલ નાણુ લગ્ગી, હોવે પસન્ના શિવસિદ્ધિ લગ્ગી ૪

શ્રી સિદ્ધગિરિનું સ્તવન.

(શેત્રુ જે જમ્મએ લલના—એ દેશી)

સિદ્ધગિરિ ધ્યાવો ભવિકા, સિદ્ધગિરિ ધ્યાવો, ઘેર બેઠા પણુ
 બહુ ફલ પાવો, ભવિકા, બહુ ફલ પાવો ૧ નંદીશ્વર યાત્રાએ
 જે ફલ હોવે, તેથી બમણું ફલ તે કુંડલગિરિ હોવે ભ૦ કું
 ૨ ત્રિગણું રુચકગિરિ ચઉ ગજદતા, તેથી બમણું ફલ
 જ બૂ મહંતા ભ૦ જ૦ ૩ પદગણું ધાતકી ચૈત્ય જુહારે,
 છત્રીશગણુ ફલ પુષ્કર વિહારે ભ૦ પુ૦ ૪ તેહથી તેરસ
 ગણુ મેરુચૈત્ય જુહારે, સહસગણું ફલ સમ્મેતશિખરે. ભ૦
 સ૦ ૫ લાખગણુ ફલ અંજનગિરિ જુહારે, દશ લાખગણું
 ફળ અષ્ટાપદ ગિરનારે ભ૦ અ૦ ૬ ઠાડીગણુ ફલ શ્રી
 શત્રુજે ભેટે, જેમ રે અનાદિના દુરિત ઉમેટે ભ૦ હ૦ ૭ ભાવ
 અનતે અનત ફલ પાવે, જ્ઞાનવિમલસૂરિ એમ શુણુ ગાવે એ૦ ૮

તૃતીય ચૈત્યવંદન.

ચૈત્રી પૂનમને દિન, જે ઇણુ ગિરિ આવે, આઠ સત્તર

બહુ ભેદ શું, જે લક્ષિત રચાવે, આદીશ્વર અરિહંતની, તસ
સઘલાં કર્મ; દૂર ટલે સંપદ સદે, લાંબે ભવ ભર્મ; ઇહ ભવ
પરભવ ભવ ભવએ, ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ; જ્ઞાનવિમલ ગુણમણિ
તણા, ત્રિભુવન તિલક સમાન. ૩

પછી 'જયતિહુઅણ કહેવું.

દેવવંદનનો ચોથો ભેડો.

વિધિ-પૂર્વની માફક જાણવી. વિશેષમાં સઘળી વસ્તુ અને
સઘળી ક્રિયામાં દશને ઠેકાણે આલીસ આલીસ જાણવી. અહિંયાં
સંતિકરને સ્થાને 'લક્ષ્મામર (અગર કલ્યાણમંદિર) કહેવું.
જે ભેડાને આંતે લખેલ છે. તેમજ દેવવંદનની વિધિ પૂર્વની
ચેઠે જાણવી.

પ્રથમ ચૈત્યવંદન.

શ્રી શત્રુંજય સિદ્ધક્ષેત્ર, પુંડરિકગિરિ સાચો; વિમલાચલ ને
તીર્થરાજ, જસ મહિમા જાણો; સુક્રિતનિલય શતકૂટ નામ,
પુષ્પદંત લાણીજે; મહાપદ્મ ને સહસ્રપત્ર, ગિરિરાજ કહીજે;
ઇત્યાદિક બહુ ભાતિસું એ, નામ જપો નિરધાર; ધીરવિમલ
કવિરાજનો, શિષ્ય કહે સુખકાર. ૩

તૃતીય ચૈત્યવંદન.

રજત કનક મણિ જડિતનાં, ભૂષણ વિરચાવો; તિલક
સુકુટ કુંડલ યુગલ, બેહેરખા બનાવો; રુચિર જ્યોતિ ભોતી-

તણા, કંઠે ઠવો હાર, કંઠોરો શ્રીફલ કડે, આપીને સાર;
એણિ પરે બહુવિધ બૂધણે, શેભાવો જિન દેહ, જ્ઞાનવિમલ
કહે તેહને, શિવવધુ વરે ધરી નેહ. ૩

પ્રથમ થાય જોડો.

ઋષભદેવ નમુ શુણુ નિર્મલા, દ્વધમાહે ભેલી સીતોપલા;
વિમલશૈલતણા શણુગાર છે, ભવ ભવ મુજ ચિત્ત તે રુચે ૧
જેહ અનત થયા જિન કેવલી, જેહ હશે વિચરંતા તે વલી;
જેહ અસાસય સાસય ત્રિહુ જગે, જિનપડિમા પ્રણમુ નિત
ઝગમગે ૨ સરસ આગમ અક્ષર મહોદધિ, ત્રિપદી ગગ
તરગ કરી વધી, ભવિક દેહ સદા પાવન કરે, દુરિત તાપ
રજોમલ અપહરે ૩ જિનશાસન ભાસન કારિકા, સુરસુરી જિન
આણા ધારિકા, જ્ઞાનવિમલ પ્રભુતા દિયે દપતી, દુરિત દુષ્ટ-
તણા ભય છપતી ૪

દ્વિતીય થાય જોડો.

(માલિની વ્રત)

સવિ ભલિ કરી આવો, ભાવના ભવ્ય ભાવો, વિમલગિરિ
વધાવો, મોતીયા થાળ ભાવો, જો હોય શિવ ભવો, ચિત્ત તો
વાત ભાવો, ન હોયે દુરમન દાવો, આદિ પૂજા રચાવો. ૧
શુભ કેશર ઘોલી, માહે ઠપૂર ચોલી, પહેરી સિત પટોલી,
વાસીયે ગધ ઘોલી, ભરી પુષ્કરનોલી, ટાલિયે દુખ હોલી,
સવિ જિનવર ટોલી, પૂજિયે ભાવ ભોલી. ૨ શુભ અંગ અગ્યાર,
તેમ ઉપાગ બાર, વળી મૂલસૂત્ર ચાર, નંદી અનુયોગદાર, દશ

મયન્ના ઉદાર, છેદ ષટ્ વૃત્તિ સાર; પ્રવચન વિસ્તાર, લાભ્ય નિર્યુક્તિસાર. ૩ જય જય જય નંદા, જૈનદૃષ્ટિ સૂરીદા; કરે ખરમાનંદા, ટાલતા દુઃખ દંદા; જ્ઞાનવિમલ સૂરીદા, સામ્ય મકરંદ કંદા; વર વિમલ ગિરીદા, ધ્યાનથી નિત્ય લદ્દા. ૪

શ્રી સિદ્ધાયતનું સ્તવન.

(આજ સખી સંખેસરો—એ દેશી)

એ ગિરિઓ ગિરિ રાજીઓ, પ્રણમીજે ભાવે; ભવ ભવ સંચિત આકરાં, પાતકડાં જાવે. ૧ વજ્રવૈષ સમ જે હોવે, તે પણ તસ દૂર; એહનું દર્શન કીજીએ, ધરી ભક્તિ પંડુર. ૨ અંદ્રશેખર રાજ થયો, નિજ ભગિની લુપ્ધો; તે પણ એ ગિરિ સેવતાં, ક્ષણમાંહે સિધ્યો. ૩ શુકરાજ જય પામીયો, એહને સુપસાયે; ગૌહત્યાદિક પાપ જે, તે દૂર પલાયે. ૪ અગમ્ય અપેય અલક્ષ્ય જે, કીધાં જેણે પ્રાણી; તે નિર્મલ ઇણ ગિરિ થયા, એ જિતવર વાણી. ૫ વાઘ સર્પ પ્રમુખા પશુ, તે પણ શિવ પામ્યા; એ તીરથ સેત્રાથકી, સવિ પાતક વામ્યા. ૬ ચૈત્રી પૂનમે વંદતાં, ટલે દુઃખ કલેશ; જ્ઞાનવિમલ પ્રભુતા ધણી, હોય સુજસ વિશેષ. ૭

તૃતીય ચૈત્યવંદન

ત્રેમે પ્રણમો પ્રથમ દેવ, શત્રુજયગિરિ મંડન; ભવિષ્ય મન આનંદ કરણ, દુઃખ દોહગ ખંડણ. ૧ સુર નર કિન્નર નમે તુજ, ભગતિશું પાયા; પાવ પંક ફેડે સમતથ, પ્રભુ ત્રિભુવન રાયા. ૨ જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ તુમ તણે, ચરણે શરણે રાખો; કર જોડીને વિનવું, સુક્તિ માર્ગ સુજ દાખો. ૩

પછી^૧ લક્ષ્મીમર કહેવું.

દેવવંદનો પથમ જોડો

વિધિ—અહીંયા પૂર્વોક્ત સર્વ વસ્તુ પ્રત્યેક પચાસ પચાસ
મેળવવી પણ પૂર્વની પેરે સર્વ વિધિમા દશને ઠેકાણે પચાસ
પચાસ કરવું. છેવટે ચૈત્યવંદનભાષ્ય કહેવું અને દેવવંદનની
વિધિ પણ પ્રથમની પેઠે જાણવી

જે જોડાને અતે આપેલ છે

પ્રથમ ચૈત્યવંદન

શેત્રુજ શિખરે ચઢિયા સ્વામી કહીયે હું અર્ચિશું
રાયણ તરુવર તલ્લે પાય, આણુદે ચરચિશું ન્હવણુ વિલેપન
પૂજના, કરી આરતી ઉતારીશ, મગલ દીપક જ્યોતિ શ્રુતિ,
કરી દુરિત નિવારીશ, ધન્ય ધન્ય તે દિન માહરો એ, ગણીશ
સફલ અવતાર, નય કહે આદીશ્વર નમો, જિમ પામો જય-
કાર. ૩

દ્વિતીય ચૈત્યવંદન

તુજ મૂર્તિને નિરખવા, મુજ નયણા તરસે, તુમ શુણુ
ગણુને જોલવા, રસના મુઝ હરજે, ૧ કાયા અતિ આણુદ મુજ,
તુમ પદયુગ ફરસે, તો સેવક તાર્યા વિના, કહો કિમ હવે
સરશે ૨ એમ જાણીને સાહેબાએ, નેક નજરે મોહિ જોય,
જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ સુનજરગી, તે શુ જે નવિ હોય ૩

પ્રથમ થોય જોડો

જિહ્વાં યોગણ્યોતર કોઠાકોડી, તેમ: પંચાશી લખ વલી
જોડી, ચુચ્ચાલીશ સહસ્ત્ર કોડી, સમવસર્યાં જિહ્વાં એતી વાર,
પૂર્વ^૧ નવાણું એમ પ્રકાર, નાભિ નરિંદ મદહાર. ૧ સહસ્ત્ર
કૂટ અષ્ટાષ્ટ સાર, જિન ચોવીશતણા ગણધાર, પગલાંનો
વિસ્તાર, વલી જિનખિંખતણા નહિં પાર, દેહરી થંલે બહુ
આધાર, વંદું વિમલગિરિ સાર. ૨ એંશી સિત્તેર સાઠ પંચાસ,
બાર જોયણ માને જસ વિસ્તાર. ઇંગ હુ તી ચક્ર પણ આર,
માન કહ્યું એહનું નિરધાર, મહિમા એહનો અગમ અપાર,
આગમમાંહે ઉદાર. ૩ ચૈત્રી પૂનમ દિન શુભ લાવે, સમ-
કિતદષ્ટિ સુરનર આવે, પૂલ વિવિધ રચાવે, જ્ઞાનવિમલસૂરિ
લાવના લાવે, દુરગતિ દોહગ દૂર ગમાવે, બોધિબીજ જસ પાવે. ૪

દ્વિતીય થોય જોડો

શત્રુંજય સાહિબ પ્રથમ જિણુંદ, નાભિ ભૂપ કુલ કમલ
દિણુંદ, મરુદેવીનો નંદ, જસ મુખ સોહે પુનમ ચંદ, સેવા
સારે ઇંદ; ઉન્મૂલે દુઃખ દંદ, વાંછિત પૂરણ સુરતર કંદ,
લંછન જેહને સુરસિર નંદ, ફેડે લવ ભય ફંદ, પ્રણમે જ્ઞાન
વિમલ સૂરિંદ, જેહના અહોનિશ પદ અરવિંદ, નામે પર-
માનંદ. ૧ શ્રી : સીમંધર જિનવર રાજે, મહાવિદેહે બાર
સમાજે,^૩ લાખે ઇમ ભવિ કાજે, સિદ્ધક્ષેત્ર નામે ગિરિરાજે,

૧ ૮૪ લાખ વર્ષનો ૧ પૂર્વાંગ, પૂર્વાંગને પૂર્વાંગે ગુણતાં ૧ પૂર્વ
થોય એવા ૬૬ પૂર્વ વાર [૮૪ લાખ x ૮૪ લાખ x ૬૬ = ૬૬૮૫-
૪૪૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦] આ સંખ્યા આવી રહે. ૨ વૃષભ ૩ બાર પર્વદે.

એહજ ભરતમાહે એ છાજે, ભવજલ તરણુ ઝડાજે, અનંત
તીર્થ કરની વાણી ગાજે, ભવિ મનકેરા સંશય ભાજે, સેવક
જનને નિવાજે; વાજે તાલ કંસાલ પવાજે, ચૈત્રી મહોત્સવ
અધિક દીવાજે, સુર નર સજી બહુ સાજે. ૨ રાગ દ્વેષ વિષ
ખીલાણુ^૧ મત, જાણુ ભવ ભય ભાવઠર^૨ જાત, ટાલે દુખ
દુરત, મુખ સપતિ હોય જે સમરત, ધ્યાયે અહનિશ મધલા
સત, ગાયે શુણુ મહત, શિવમુદરી વશ કરવા તત,^૩ પાપ
તાપ પીલણુ એ જત, સુણીએ તે સિદ્ધાત, આણી મોટી
મનની ખત, ભવિયણુ ધ્યાવો એકણુ ચિત્ત, રાન^૪ વેલાઉદ
હુંત ૩ આદિ ત્રિનેશ્વર પદ અનુસરતી, ચતુરશુલ ઊંચી રહે
ધરતી, દુરિત ઉપદ્રવ હરતી, સરમ મુધારસ વયણુઝરતી,
જ્ઞાનવિમલગિરિ સાન્નિધ્ય કરતી, દુરમન દુષ્ટ દલતી, દાડિમ
પદ્મવકલી મમદતી, જ્યોતિ શુણુ ઈડા રાજી પતી, સ્મરકિત
ખીજ વપતી, ચક્રકેસરી મુગ્ધુદરી હુંતી, ચૈત્રીપૂનમ દિન
આવતી, જય જયકાર ભણતી ૪

શ્રી વિમલગિરિનુ સ્તવન

તીરથ વારુ એ તીરથ વારુ, સામલજો સૌ તારુ રે, ભવ-
જલ નિધિ તરવા ભવિજનને, પ્રવહણુ પરે એ તારુ રે તીં
૧ એ તીરથનો મહિમા મોટો, નવિ માને તે કારુ રે, પાર
ન પામે કહેતા દોષ, પણ કહિયે મતિ સારુ રે તીં ૨
માધુ અનતા ઈડા કણે મિદ્ધા, અત કર્મના કીધા રે, અનુ-

ભવ અમૃત રસ જિજ્ઞે પીધા, અભયદાન જગ દીધાં રે. તાં
 ૩ નમિ વિનમિ વિદ્યાધર નાયક, દ્રાવિડ વારિખિટ્ટે જાણેા રે;
 થાવચ્ચા શુક સેલગ પંથગ, પાંડવ પાંચ વખાણેા રે. તીં ૪
 રામ મુનિ ને નારદ મુનિવર, શાંખ પ્રવૃન્ન કુમારો રે; મહાનંદ
 પદ પાચ્યા તેહના, મુનિવર બહુ પરિવારો રે. તીં ૫ તેહ
 ભણી સિદ્ધક્ષેત્ર એહનું, નામ થયું નિરધાર રે; શત્રુજયકલ્પે
 માહાત્મ્યે, એહનો બહુ અધિકાર રે. તીં ૬ તીરથ નાયક
 વાંછિતદાયક, વિમલાચલ જે ધ્યાવે રે; જ્ઞાનવિમલસૂરિ કહે
 તે ભવિને, ધર્મ શર્મ ધરે આવે રે. તીં ૭

તૃતીય ચૈત્યવંદન

માદલ તાલ કંસાલ સાર, ભુંગલ ને ભેરી, ઢાલ દદામા
 (હુંહલિ) દડવડી, સરણાઈ નફેરી; શ્રી મંડલ વીણા રખાવ,
 સારંગી સારી, તંબુરા કડતાલ શંખ, ઝલ્લરી ઝણકાર; વાજિંત્ર
 નવ છંદ શું એ, ગાઓ જિનગુણ ગીત; જ્ઞાનવિમલ પ્રભુતા
 લાહો, જિમ હોય જગે જસ રીત. ૩

૧ પછી ચૈત્યવંદન લાખ્ય કહેવું.

૫૦ નવકાર ગણવા અને ૫૦ ખમાસમણ દેવા.

ખંડ એકવીશમો

વિવિધ મંત્ર જાપો.

સૂચના—હરેક જાપ મમયે પ્રભુપૂજા શુદ્ધ અંત કરણ, શારીરિક શુદ્ધિ—પ્રદક્ષિણાનું પાલન—ભૂમિશયન, ચિત્તની એકાગ્રતા, અખૂટ શ્રદ્ધા—સમતા આદિ ગુણોની હયાતિ મંત્ર સિદ્ધ કરવામા બહુજ મદદગાર બને છે જૈન શાસ્ત્રોમા અનેક પ્રકારના મંત્રો આવે છે, તેમાથી કેટલાક જાપો કેટલાક ભાઈઓની સૂચનાથી અત્રે આપવામા આવે છે

જો કે પ્રત્યેક જૈનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ તો મોક્ષપ્રાપ્તિનો જ છે અને તેની પ્રાપ્તિ સુદેવ, સુશુરુ અને સુધર્મની આરાધના સિવાય અતિ સુરકેલ છે, છતાં પણ રોગીને ઔષધની માફક આ જાપો પણ કેટલીકવાર પુણ્યોદય થતા ઈષ્ટ સિદ્ધિ આપવામા નિમિત્તભૂત થાય છે એ હેતુથી તેનો જાપ અગર આરાધના કરવામા આવે તો તે અનુચિત ગણી શકાય નહિ, પરંતુ કેટલાક લોકો ત્રણ જગતના વિષુ તીર્થ કરદેવોની ભક્તિને ગૌણ કરી પોતાના તુચ્છ સ્વાર્થના ખાતર દેવ-દેવીઓના આગળ આખા જાપ કરી ચિત્તની સ્થિરતાપૂર્વક કલાકો સુધી ખડે પગે ઊભા રહી જાપ કરે છે જગવાન કરતા પણ તેમની ભક્તિમા વધુ ધન અને સમયનો લોભ આપે છે જ્યારે પ્રભુભક્તિમા “લે દેવ ચોખા, મૂક મારો છેડો.” એના જેવી દશા

થતી જોવામાં આવે છે, જે જૈન શાસનના સાચા ભક્તો માટે યોગ્ય ગણાય નહિ; માટે દેવ, ગુરુ અને ધર્મની વિરાધના ન થાય તે તરફ જાપકોએ ખાસ લક્ષ્ય આપવાની જરૂર છે.

“ દરેક જાપના સમયે જિનેશ્વરદેવની પ્રતિમા અથવા શ્રી ગૌતમસ્વામીની પ્રતિમા સન્મુખ રાખી નીચે મુજબ બોલી જાપ શરૂ કરવો. ”

શ્રી તીર્થંકર-ગણધરપ્રસાદાત્ એવ યોગઃ ફલતુ

શ્રી સદ્ગુરુપ્રસાદાત્ એવ યોગઃ ફલતુ ॥

૧ શ્રી માણિભદ્રજીનો જાપ.

ૐ નમો મગવતે માણિમદ્રાય, ક્ષેત્રપાલાય, કૃષ્ણરૂપાય, ચતુર્ભૂજાય, જિનશાસનમક્તાય, નવનાગસહસ્રવલાય, કિન્નર કિં પુરુષ ગંધર્વ યક્ષ રાક્ષસ ભૂત પ્રેત પિશાચ સર્વશાકિનીનાં નિગ્રહં કુરુ કુરુ સ્વાહા માં રક્ષ રક્ષ સ્વાહા.

આ મંત્રાક્ષરનો ત્રણ દિવસમાં (માણિભદ્રજીની પ્રતિમા સન્મુખ રાખી) સાડાબાર હજાર જાપ કરવાથી ભૂત-પ્રેત આદિ વળગાડો દૂર થાય છે અને સિદ્ધિ થાય છે. ધૂપ દીપ પણ સાથે રાખવાની જરૂર છે. શરીરશુદ્ધિ વિગેરેનો ખૂબ ખ્યાલ રાખવો. ઉપર મુજબ ન બને તો ત્રિકાળ અને રાત્રે સૂતી વખતે ૧૦૮-૧૦૮-૧૦૮ વાર ગણવો. એથી પ્રાથે નિર્વાણપણું થાય છે.

૧ આ બે વાક્યો દરેક જાપ શરૂ કરતાં પ્રથમ બોલવાના છે.

૨ શ્રી ગૌતમસ્વામીનો જાપ.

ૐ હ્રીં શ્રીં ગૌતમાય સુવર્ણલઘ્વિનિધાનાય ૐ હ્રીં નમઃ

ઉપરના મંત્રનો ૧૨૫૦૦ જાપ શ્રી ગૌતમસ્વામીની છબી સન્મુખ રાખી સિદ્ધ કરવાનો છે હમેશા શુદ્ધ થઈ ૧૦૮ વખત જાપ કરવાથી વાંછિત ફલની પ્રાપ્તિ થાય છે.

૩ વિપહર પાર્શ્વનાથનો મહામંત્ર

આ મંત્રના પ્રતિદિન જાપથી સર્પનું ચઢેલું ઝેર, વિષમ વ્યાધિ ભૂત પ્રેતાદિકના ઉપસર્ગો તથા અકસ્માત્ આવી પડતી આફતો વિના વિલંબે દૂર થઈ જાય છે

ઑં જિતુ ઑં જિતુ ઑં જિતુ ઉપશમ ધરી,
ઑં હ્રીં પાર્શ્વ અક્ષર જપતે,
ભૂત ને પ્રેત જ્યોતિષ વ્યતર મુર,
ઉપશમે વાર એકવીશ શુભંતે. ઑં જિતું ૦ ૧

દુષ્ટ ગ્રહ રોગ તિમ શોક જરા જતુને,
તાવ એકાતરે દિન તપતે;
ગર્ભબંધન વારણ સર્પ વીંછી વિષ,
ખાલકાલખાલની વ્યાધિહંતે ઑં જિતું ૦ ૨

શાયણી ડાયણી રોહિણી રાધણી,
ક્રૌંટિકા મોટિકા દુષ્ટ હંતિ,
દાહ ઉદરતણી કોલ નોલાતણી,
શ્વાન શિયાળ વિકરાળ દંતી ઑં જિતું ૦ ૩

: ૫૧૮ :

આવશ્યક સુકતાવલી : એકવીશમો ખંડ

ધરણ્ય પદ્માવતી સમરી શોભાવતી,
વાટ આઘાટ અટવી અટંતે;
લક્ષ્મી હુંદો મળે સુજશ વેળા વળે,
સચલ આશા ફળે મન હસંતે. ઑં જિતું ૦ ૪

અષ્ટ મહાભય હરે કાનપીડા ટળે,
ઉંદરે શૂળ શીશક લથુંતે;
વહતિ વર પીતશ્યું પ્રીતિ વિમળ પ્રભો !
પાર્શ્વ જિન નામ અભિરામ મતે. ઑં જિતું ૦ ૫

૪ તાવનો મંત્ર

ૐ નમો લોણ સઠ્ઠસાહૂણં, ૐ નમો ઉવજ્ઞાયાણં,
ૐ નમો આચરિયાણં, ૐ નમો સિદ્ધાણં, ૐ નમો અરૂહં-
તાણં, ૐ હ્રીં સ્વાહાઃ ॥

વિધિ-આ પ્રમાણે ૧૦૮ વાર જપતા ફેરી આદરના
ખૂણાને મસળતા જવું. મંત્ર જપ પૂરો થયે તે ખૂણાની ગાંઠ
વાળી દેવી, અને તે આદરનો ગાંઠવાળો છેડો તાવવાળાના
મસ્તક તરફ રાખીને તે આદર તાવવાળાને ઝોઠાડવી. રાજીંદો,
એકાંતરીયો, તરીયો, ચોથીઓ, ટાઢીયો કે ગમે તેવો તાવ
ઉતરી જાય છે.

૫ ઘંટાકર્ણુ મહામંત્ર

ૐ ઘંટાકર્ણો મહાવીર ! સર્વવ્યાધિવિનાશક !
વિસ્ફોટકભયે પ્રાપ્તે ! રક્ષ રક્ષ મહાબલ ! ॥ ૧ ॥

યત્ર ત્વં તિષ્ઠસે દેવ ! લિખિતોઽશ્વરપંક્તિમિઃ ।

રોગાસ્તવ પ્રણશ્યન્તિ, વાતપિત્તકફોદ્મવાઃ ॥ ૨ ॥

તત્ર રાજમયં નાસ્તિ, યાતિ વિઘ્ન જપાત્ ક્ષયં ।

શાકિની ભૂત વેતાલ રાક્ષસાઃ પ્રમવન્તિ ન ॥ ૩ ॥

નાઽકાલે મરણં તસ્ય, ન ચ સર્પેણ દશ્યતે ।

અગ્નિચૌરમયં નાસ્તિ, નાસ્તિ તસ્યાપ્યરિમયમ્ ॥ ૪ ॥

ૐ હ્રીં ઘંટાકર્ણો નમોઽસ્તુ તે ઠઃ ઠઃ ઠઃ સ્વાહાઃ ॥

આ મંત્ર ૧૦૮ વાર શ્રદ્ધાપૂર્વક ત્રણ માસ સુધી ગણવે,

૬ ઇચ્છિત કર્મસિદ્ધિ મંત્ર.

ૐ હ્રીં હ્રીં શ્રી ચન્દ્રપ્રમજિનેન્દ્રાય જ્વાલામાલાગ્યૈ નમઃ આ
મંત્ર ૧૦૮ વાર ગણવે ધીનો દીવો, ધૂપ-સફેદ વત્ર પહેરવા, ઉપ-
ગરણુ આદીના રાખવા સાથા મોતીની અથવા સફેદ સુતરની
નવકારવાળીથી જાપ કરવો પ્રભુજીને દૂધનો પખાલ કરી કેશર-
મા બરાસ ઘસીને હંમેશા પૂજા કરવી ધૂપ સફેદ ચઢાવવા.
ઉપર જણાવેલ વિધિ પ્રમાણે જપવાથી વાંછિત ફલની સિદ્ધિ
થાય છે

૭ વિદ્યા સાધવાનો મંત્ર.

ૐ હ્રીં ધ્રીં હ્રીં વાગ્વાદિનિ ૧ સરસ્વતી મમ જીહ્વાગ્રે ઘાસં
કુરુ કરુ સ્વાહા દિન ૨૯ સુધી શ્રદ્ધાપૂર્વક ૧૦૮ વાર જપવે
એટલે વિદ્યા પ્રાપ્ત થાય.

૮ શ્રી સરસ્વતીનો મંત્ર.

ૐ હ્રીં વદ વદ વાગ્વાદિનિ ! મગવતિ ! સરસ્વતિ !
 શ્રુતદેવી ! મમ જાડયં હર હર સ્વાહાઃ શ્રીમગવત્યૈ નમઃ
 સ્વાહાઃ ઠઃ ઠઃ ઠઃ સ્વાહાઃ ॥

વિધિપૂર્વક ત્રણ માસ સુધી શુદ્ધ વસ્ત્ર પહેરી હંમેશાં
 ૧૦૧ વખત જાપ કરવો.

૯ ગ્રહશાન્તિ કરવાનો જાપ.

કર્મવિવશ આત્માઓને એક પછી એક નવગ્રહ હંમેશા
 સ્મારા સાઠા આવે જાય છે. તે વખતે માઠા ગ્રહમાં માણસ
 આકુળ-વ્યાકુળ બની આમ તેમ દોડાદોડ કરી અનેકવિધ
 મિથ્યાત્વનું સેવન કરે છે, પણ તેમ ન કરતાં જાપ કરવાથી
 ગ્રહશાન્તિ થાય છે, તે જાપ કરવાની રીત નીચે પ્રમાણે છે—

૧ સૂર્યની દશાનો જાપ:—રાતાં વસ્ત્ર તથા રાત્રી નવકાર-
 વાળી ધારણ કરી પૂર્વ તથા ઉત્તર દિશા તરફ બેસી સવારમાં
 સૂર્યની દશા હોય ત્યાં સુધી ૐ હ્રીં વદ્વાગ્મ નમસ્તુભ્યમ્
 મમ મમ શાન્તિઃ શાન્તિઃ આ મંત્ર લાળી એક મણકે મૂકવો
 અને એમ એક આખી નવકારવાળી ફેરવવી.

૨ ચંદ્રની દશાનો જાપ:—ધોળા વસ્ત્ર તથા ધોળી (સફેદ)
 નવકારવાળી ધારણ કરી ઉપરની વિધિ પ્રમાણે ૐ હ્રીં ચંદ્રમ-
 નમસ્તુભ્યમ્ મમ શાન્તિઃ શાન્તિઃ એ પ્રમાણે મંત્ર લાળી
 એક નવકારવાળી ફેરવવી.

૩ મંગળાની દશાનો જાપ--રાતા વઝ તથા રાતી નવ-
કારવાલી ધારણ કરી ઉપરની વિધિ પ્રમાણે ૐ હ્રોં વાસુપૂજ્ય
પ્રમુતમસ્તુમ્યમ્ મમ શાન્તિ શાન્તિ એ પ્રમાણે એક નવકાર
ફેરવવી.

૪ બુધની દશાનો જાપ--પીળા વઝ તથા પીળી નવકાર
વાળી ધારણ કરી ૐ હ્રોં શાન્તિનાથ પ્રમુ નમસ્તુમ્યમ્ મમ
શાન્તિ શાન્તિ એ પ્રમાણે મંત્ર બાદી એક નવકારવાલી ફેરવવી.

૫ ગુરુની દશાનો જાપ--પીળા વઝ તથા પીળી નવકાર-
વાલી ધારણ કરી ૐ હ્રોં ક્રપમદેવપ્રમુ નમસ્તુમ્યમ્ શાન્તિ:
શાન્તિ એ પ્રમાણે મંત્ર બાદી એક નવકાર વાલી ફેરવવી

૬ શુક્રની દશાનો જાપ--ધોળા વઝ પહેરી ધોળી નવકાર-
વાલી ધારણ કરી ૐ હ્રોં સુવિધિનાથ પ્રમુ નમસ્તુમ્યમ્ શાન્તિ
શાન્તિ એ પ્રમાણે મંત્ર બાદી એક નવકારવાલી ફેરવવી

૭ શનિની દશાનો જાપ--ધોળા વઝ તથા કાળી નવકાર-
વાલી ધારણ કરી ૐ હ્રોં મુનિસુમત પ્રમુ નમસ્તુમ્યમ્ મમ
શાન્તિ શાન્તિ એ પ્રમાણે મંત્ર બાદી એક નવકારવાલી
ફેરવવી.

૮ રાહુની દશાનો જાપ--પીળા વઝ તથા પીળી નવકાર-
વાલી ધારણ કરી ૐ હ્રોં નેમિનાથ પ્રમુ નમસ્તુમ્યમ્ મમ શાન્તિ
શાન્તિ એ પ્રમાણે મંત્ર બાદી એક નવકારવાલી ફેરવવી

: પરર :

આવશ્યક મુકતાવલી : એકવીશમો ખંડ

૯ કેતુની દશાનો જાપ:--લીલા વચ્ચ તથા લીલી નવકાર-
વાલી કરી ૐ હ્રીં પાર્શ્વનાથ પ્રમુ નમસ્તુભ્યમ્ મમ શાન્તિઃ
શાન્તિઃ એ પ્રમાણે મંત્ર લાણી એક નવકારવાલી ફેરવવી.

૧૦ મનસિદ્ધિ મંત્ર

ૐ નમો અરિહંતાણં ૐ નમો ભગવદ્દેવ ચંદાદ મહાવિજ્ઞાદ
સચ્ચિદાદ મોર હુલ્લ હુલ્લ હુલ્લ હુલ્લ મયૂરવાહનીદ નમઃ ઠઃ ઠઃ
ઠઃ સ્વાહા.

કોઈ પણ ગામ નગર આદિમાં પ્રવેશ કરતા નગરની નજીકના શ્રેષ્ઠ વૃક્ષ નીચે બેસી આ મંત્ર સાત અગર એકવીશ વખત લાણી પ્રવેશ કરવાથી મનકામના ફલીભૂત થાય છે.

તા. કે.

સર્વ મંત્રશિરોમણી, સર્વ મંગલોમાં પહેલું મંગળ, ચૌદ પૂર્વનો સાર, સર્વ પાપનો નાશ કરનાર તો માત્ર એક જ નવકાર મંત્ર જ છે. આ વાત સૌએ જ્યાંલમાં રાખી બેટલા નવકાર મંત્રના જાપ વધુ થાય તેમ કરવા લલામણ.

ખંડ બાવીસમો

સાધુ-સાધ્વી યોગ્ય આવશ્યક ક્રિયાનાં સૂત્રો

સામાયિકસૂત્રમ્

કરેમિ જાતે ! સામાધય, સંવં સાવજનં જોગં પચ્ચક્કખામિ
જાવજાવાયે તિવિહ તિવિહેણુ, મણેણુ વાયાયે કાએણુ ન
કરેમિ ન દારવેમિ કરંતંપિ અન્નં ન સમણુજણામિ, તસ્સ જાતે !
પરિહીમામિ નિદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ.

આલોચનાસૂત્રમ્

ધર્મજામિ દામિ કાઉસચગ્ગં, જો મે દેવસિચ્છો અધ્યાયો
કચ્છો દાધચ્છો વાધચ્છો માણસિચ્છો ઉસ્સુત્તો ઉમ્મગ્ગો અકપ્પો
અકરણિજ્જને દુલ્લજ્જો દુવ્વિચિતિચ્છો અણાયારો અણિનિછયંવો
અસમણપાઉગ્ગો નાણે હસણે ચરિત્તે મુચ્છે સામાધચ્છે તિણ્હં
શુત્તીણુ અઉણ્હં કસાયાણું પચ્ચણ્હં મહંવયાણું છણ્હં છવ-
નિદાયાણું સત્તણ્હં પિટેસણાણુ અઠ્ઠણ્હં પવયણુમાણિણુ નવણ્હં
બંબચેરશુત્તીણુ દસવિદે સમણધમ્મે સમણાણું જોગાણુ જં
અંટિયં જં વિરાદિય તસ્સ મિગ્ગમિ દુક્કહં ॥

અતિચારગાથાસૂત્રમ્

સયણાસણપાણે ચેઈ જઈ સિજજ કાયઉચારે ।
સમિઈ ભાવણાશુતી વિતહાયરણે ચ અઈયારે ॥ ૧ ॥

દૈવમિત્તઅતિચારસૂત્રમ્

ઠાણે કમણે ચંકમણે, આઉતે અણાઉતે, હરિયકાયસંઘટે
બીયકાયસંઘટે ત્રસકાયસંઘટે ચાવરકાયસંઘટે ઠાણાઓ ઠાણું
સંકામિયા, દેહરે ગોચરી બાહિરભૂમિ માર્ગે જતાં આવતાં સ્ત્રી-
તિર્યંચતણા સંઘટે પરિતાપ ઉપદ્રવ હુવા, દિવસમાંહિ ચાર વાર
સજજાય સાત વાર ચૈત્યવંદન કીધાં નહિં, પ્રતિદેખના આધી-
પાછી લણાવી, અસ્તવ્યસ્ત કીધી, આર્તધ્યાન રોદ્રધ્યાન ધ્યાયાં,
ધર્મધ્યાન શુદ્ધધ્યાન ધ્યાયાં નહિ, ગોચરી તણા બેંતાડીસ દોષ
ઉપજતા જોયા નહિ, પાંચ દોષ માંડડીતણા ટાલ્યા નહીં, માત્રું
અણપૂંજે લીધું, અણપૂંજી ભૂમિકાએ પરઠવ્યું, પરઠવતા અણુજાણુક
જસુગ્ગહ પરઠવ્યા પૂંઠે વાર ત્રણ વેસિરે વેસિરે કીધું નહિ,
દેહરાઉપાશ્રયમાંહિ ચેસતાં નીસરતાં નિસીહિ આવસ્સહી કહેવી
વિસારી, જિનભવને ચોરાશી આશાતના, શુરુ પ્રત્યે તેત્રીશ
આશાતના કીધી હોય, અનેરો જે કોઈ દિવસ સંજાંધી પાપદોષ
લાગ્યો હોય તે સવિહું મને વચને કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુઝ્ઝડં.

પ્રતિક્રમણસૂત્રમ્ (શ્રમણસૂત્રમ્)

નમો અરિહંતાણું. કરેમિ જાંતે સામાઈઅં. ચત્તારિ
મંગલં, અરિહંતા મંગલં, સિદ્ધા મંગલં, સાહુ મંગલં,
કેવલિપત્તો ધરમો મંગલં, ચત્તારિ લોશુત્તમા, અરિહંતા

લોચુત્તમા, સિદ્ધા લોચુત્તમા, સાહૂ લોચુત્તમા, કેવલિપત્તતો
ધમ્મો લોચુત્તમો, ચત્તારિ સરણું પવનનામિ, અરિહંતે સરણું
પવનનામિ, સિદ્ધે સરણું પવનનામિ, સાહૂસરણું પવનનામિ,
કેવલિપત્તત ધમ્મં સરણું પવનનામિ ઇન્દ્રિયામિ પડિક્કમિઉ
ને મે દેવસિયો, ઇન્દ્રિયામિ પડિક્કમિઉ ઇન્દ્રિયાવહિઆયો;
ઇન્દ્રિયામિ પડિક્કમિઉ પગામસિનનાયો નિગામસિનનાયો સધારા-
ઉવદ્દણાયો પરિઅદ્દણાયો આઉટણાયો પસારણાયો છપ્પધયસ ધ-
દ્દણાયો કુધયો કક્કરાધયો છીયો જંભાધયો આમેસે સસરદ્ધામેસે
આઉલમાઉલાયો સોઅણુવત્તિઆયો ઇત્થીવિપ્પરિઆસિઆયો
દિદ્ધી વિપ્પરિઆસિઆયો મણુવિપ્પરિઆસિઆયો પાણુભોઅણુ-
વિપ્પરિઆસિઆયો ને મે દેવસિયો અધ્યારો કયો તસ્સ
મિન્દ્રિયામિ દુક્કઠ પડિક્કમામિ ગોઅરચરિઆયો બિદ્ધપાયરિ-
આયો ઉગ્ધાઠકવાઠઉગ્ધાઠણાયો સાણાવન્દ્યાદારામ ધદ્દણાયો મડિ-
પાહુડિઆયો ખલિપાહુડિઆયો ઠવણાપાહુડિઆયો સંકિયો સહસા-
ગારિયો અણેસણાયો પાણેસણાયો પાણુલોઅણાયો ખીઅલોઅણાયો
હરિઅલોઅણાયો પચ્છેકમ્મિઆયો પુરેકમ્મિઆયો અદિઠ્ઠહાયાયો
દગમંસઠ્ઠહાયાયો રયસ સઠ્ઠહાયાયો પારિસાઠણિઆયો પારિક્કાવણિ-
આયો યોહાસણુભિદ્ધાયાયો જ ઉગ્ગમેણુ ઉપ્પાયણેસણાયાયો અપ-
રિસુદ્ધ પડિગ્ગહિઅ પરિભુત્ત વા જ ન પરિદ્ધવિઅ તસ્સ
મિન્દ્રિયામિ દુક્કઠ પડિક્કમામિ આઉકકાલ મન્નઆયસ્સ અકર-
ણાયાયો ઉભયોકાલં ભ ઠોવગરણુસ્સ અપ્પડિલેહણાયાયો દુપ્પડિ-
લેહણાયાયો અપ્પમન્નજણાયાયો દુપ્પમન્નજણાયાયો અધિકકમે વધિકકમે
અધ્યારે અણાયારે ને મે દેવસિયો અધ્યારો કયો તસ્સ
મિન્દ્રિયામિ દુક્કઠ, પડિક્કમામિ યોગવિહે અસંજમે ૧ પડિ.

કકમામિ દોહિં બંધલોહિં-રાગબંધલોહિં દોસબંધલોહિં ૨ પહિ-
 કકમામિ તીહિં દંડેહિં-મણદંડેહિં વયદંડેહિં કાયદંડેહિં, પહિ-
 કકમામિ તીહિં ગુત્તીહિં-મણગુત્તીએ વયગુત્તીએ કાયગુત્તીએ,
 પંડિકકમામિ તીહિં સદ્દેહિં-માયાસદ્દેહિં નિઆણસદ્દેહિં મિ-
 ળ્છાદંસણસદ્દેહિં, પહિં તીહિં ગારવેહિં-ઇડ્ડીગારવેહિં રસ-
 ગારવેહિં સાયાગારવેહિં, પહિં તીહિં વિરાહણાહિં-નાણવિરા-
 હણાએ દંસણવિરાહણાએ ચરિત્તવિરાહણાએ ૩ પહિં ચઉહિં
 કસાએહિં-કોહકસાએહિં માણકસાએહિં માયાકસાએહિં દોલકસા-
 એહિં, પહિં ચઉહિં સન્નાહિં-આહારસન્નાએ લયસન્નાએ મેહૂ-
 ણસન્નાએ પરિગ્ગહસન્નાએ, પહિં ચઉહિં વિકહાહિં-ઇત્થીકહાએ
 ભત્તકહાએ દેસકહાએ રાયકહાએ, પહિં ચઉહિં આણેહિં-અટ્ટેહિં
 આણેહિં રુદ્દેહિં આણેહિં ધમ્મેહિં આણેહિં સુકકેહિં આણેહિં, પહિં
 પંચહિં કિરિઆહિં-કાઇઆએ અહિગરણિઆએ પાઉસિઆએ
 પારિતાવણિઆએ પાણાઇવાયકિરિઆએ, ૫૦ પંચહિં કામગુ-
 હોહિં-સદ્દેહિં રુવેહિં રસેહિં ગંધેહિં ક્ષેહિં, ૫૦ પંચહિં મહ-
 વએહિં-પાણાઇવાયાઓ વેરમણું મુસાવાયાઓ વેરમણું અદ્દિ-
 ન્નાદાણાઓ વેરમણું મેહુણાઓ વેરમણું પરિગ્ગહાઓ વેરમણું,
 ૫૦ પંચહિં સમિધહિં-ઇરિયાસમિધએ ભાસાસમિધએ એસણા-
 સમિધએ આયાણબંડમત્તનિકખેવણાસમિધએ ઉચ્ચારપાસવણખે-
 લજ્જસિંધાણપારિક્કાવણિઆસમિધએ ૫૦ છહિં જીવનિકાએહિં-
 પુઠવિકાએહિં આઉકાએહિં તેઉકાએહિં વાઉકાએહિં વણુસસધક-
 એહિં તસકાએહિં, ૫૦ છહિં લેસાહિં-કિણ્ણલેસાએ નીલલેસાએ
 કાઉલેસાએ તેઉલેસાએ પમ્મલેસાએ સુહ્મલેસાએ, ૫૦ સત્તહિં
 ભયઠાણેહિં અકૂહિં મયઠાણેહિં નવહિં બંબચેરગુત્તીહિં દસ-

વિહે સમષ્ઠધર્મે ઇંગારસહિં ઉવામગપડિમાહિં આરસહિં
 નિઠપુપડિમાહિં તેરસહિં કિરિઆઠાણેહિં ચઉદસહિં ભૂઅગામેહિં
 પત્તરસહિં પરમાહમ્મિએહિં સોલસહિં ગાહાસોલસએહિં સત્ત-
 રસવિહે અસન્નમે અઠ્ઠારસવિહે અળલે એગૂણવીસાએ નાય-
 નઅયણેહિં વીસાએ અસ્રમાહિઠાણેહિં ઇંદ્રવીસાએ સખલેહિં
 બાવીસાએ પરીસહેહિં તેવીસાએ સૂઅગડનઅયણેહિં ચઉવીસાએ
 દેવેહિં પણવીસાએ જાવણાહિં છન્વીસાએ દસાકઅપવહારણું
 ઉદેસણકલેહિં સત્તાવીસાએ અણગારણેહિં અઠ્ઠાવીસાએ આયા-
 રઅપકઅેહિં એગૂણતીસાએ પાવસુઅઅપસ ગેહિં તીસાએ મોહ-
 ણીયઠાણેહિં ઇંગતીસાએ મિદ્ધાઇણેહિં ણત્તીસાએ નેગમ ગહેહિં
 તિત્તીસાએ આમાયણાહિં, અરિહં તાણુ આસાયણાએ ૧ સિદ્ધાણું
 આમાયણાએ ૨ આયરિયાણું આસાયણાએ ૩ ઉવનઅયાણુ
 આમાયણાએ ૪ સાહૂણું આસાયણાએ ૫ સાહૂણીણું આસાય-
 ણાઅ ૬ સાવયાણું આસાયણાએ ૭ સાવિયાણું આસાયણાએ
 ૮ દેવાણુ આસાયણાએ ૯ દેવીણુ આસાયણાએ ૧૦ ઇંદ્રલોગસ્સ
 આમાયણાએ ૧૧ પરલોગસ્સ આસાયણાએ ૧૨ કેવલિપત્તરસ
 ધર્મસ્સ આસાયણાએ ૧૩ સદેવમણુઆમુરસ્સ લોગસ્સ આસા-
 યણાએ ૧૪ સન્વપાણુભૂઅણવસત્તાણું આસાયણાએ ૧૫ કાલ-
 સ્સ આસાયણાએ ૧૬ સુઅસ્સ આસાયણાએ ૧૭ સુઅદેવયાએ
 આસાયણાએ ૧૮ વયણાયરિઅસ્સ આસાયણાએ ૧૯ જં વાઇહં
 ૨૦ વચ્ચામેલિઅં ૨૧ હીણકખરં ૨૨ અચ્ચકખર ૨૩ પય-
 હીણું ૨૪ વિણયહીણું ૨૫ ઘોસહીણુ ૨૬ નેગહીણુ ૨૭ સુદ્ધુ
 કિત્તં ૨૮ દુદ્ધુ પઠિન્નિઠઅ ૨૯ અકાલે કચ્ચો સન્નઆઓ ૩૦
 કાલે ન કચ્ચો સન્નઆઓ ૩૧ અસન્નઆઓ સન્નઆઇઅં ૩૨

સજ્જાએ ન સજ્જાઈએ' ઉડ તરસ મિચ્છામિ દુષ્કંડ; નમો
અઉવીસાએ તિત્થયણુ' ઉસસાઈમહાવીરપન્નજવસાણુ' ઇણુમેવ
નિગ્ગંથં પાવયણુ' સરયં આણુત્તરં કેવલિએ' પડિપુત્તં નેઆ-
ઉએ' સંસુદ્ધં સલ્લિગત્તણુ' સિદ્ધિમગ્ગં સુત્તિમગ્ગં નિજ્જાણુમગ્ગં
નિન્વાણુમગ્ગં અવિતહમવિસંધિં સંવદુકખપ્પહીણુમગ્ગં, ઇત્થં
ઠિઆ જીવા સિજ્જંતિ યુજ્જંતિ સુન્નયંતિ પરિનિન્વાયંતિ સંવ-
દુકખાણુમંતં કરંતિ, તં ધમ્મં સદહામિ પત્તિઆમિ રોએમિ
ફાસેમિ પાલેમિ આણુપાલેમિ, તં ધમ્મં સદહંતો પત્તિયંતો
રોએતો ફાસંતો પાલંતો આણુપાલંતો તરસ ધમ્મરસ કેવલિ-
પન્નતરસ અબ્ભુદ્ધિઓમિ આરાહણુએ વિરઓમિ વિરાહણુએ
અસંજમં પરિઆણુમિ, સંજમં ઉવસંપન્નમિ, અખંભં પરિ-
આણુમિ, ખંભં ઉવસંપન્નમિ, અકપ્પં પરિઆણુમિ, કપ્પં
ઉવસંપન્નમિ, અદ્દાણું પરિઆણુમિ, નાણું ઉવસંપન્નમિ,
અકિરિએ' પરિઆણુમિ, કિરિએ' ઉવસંપન્નમિ, સિચ્છતં પરિ-
આણુમિ, સમ્મતં ઉવસંપન્નમિ, અબોહિં પરિઆણુમિ, બોહિં
ઉવસંપન્નમિ, અમગ્ગં પરિઆણુમિ, મગ્ગં ઉવસંપન્નમિ,
જં સંભરામિ જં ચ ન સંભરામિ જં પડિચ્છમામિ જં ચ
ન પડિચ્છમામિ તરસ સંવરસ દેવસિચ્ચરસ અઈઆરસ પડિ-
ચ્છમામિ સમણોડહં સંજયવિરયપડિહયપચ્ચકખાયપાવકમ્મે
અનિઆણો દિક્કિસંપત્તો માયામોસવિવલ્લિજઓ અડ્ઢાઈજઓસુ
દીવસમુદ્દેસુ પન્નરસસુ કમ્મભૂમીસુ જાવંત કેવિ સાહૂ રયહ-
રણુશુચ્છપડિગ્ગહધારા પંચમહોવયધારા અહારસસહસસીલંગ-
ધારા અકખયાયારચરિતા તે સંવે સિરસા મણુસા મત્થએણુ
વંદમિ, આમેમિ સંવજીવે, સંવે જીવા ખમંતુ મે, મિત્તી

મે મન્વભૂએસુ, વેર મન્વ ન કેણુ ૧ એવમહ આલોધઅ,
નિદિઅ ગરહિઅ દુગછિઅ સમ્મ; તિવિહેણુ પઠિહ્મંતો,
વંદામિ જિણે ચઉંબીસ

રાત્રિક અતિચાર

સથારા ઉન્વટણુકી પરિયટણુકી આઉંટણુકી પસારણુકી
છપ્પધય સઘટણુકી અચકખુ વિષય હુઓ સંથાગે ઉત્તરપટ્ટો ટાલી
અધિકુ' ઉપગરણુ વાપરુ'. માતરીયુ અણુપરિદેહુ' હલાંચુ',
અણુપૂણુ ભૂમિકાએ પરઠંચુ' પરઠવતા અણુઅણુક ૪૨સુગાહો
કીધો નહીં, પરઠંચા પૂઠે ત્રણુ વાર વોમિરે વોસિરે ન કીધો,
સથારાપોરમિ લણાંચા વિના સુતા, કુસ્વપ્ન હુ સ્વપ્ન લાધુ,
સુપનાતરમાહિ શીયળતણી વિરાધના હુઈ, આહટ્ટદોહટ્ટ ચિંતંચુ'
સ કટપવિકટપ કીધો, અનેરો જે કોઈ રાત્રિ સળધી અતિચાર
લાગ્યો હોય તે સવિ હુ મન વચન કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુછ્છડ

પાક્ષિક અતિચાર

નાણુમિ હ સણુમિ અ, ચરણુમિ તવમિ તહ ય વિરિયમિ
આચરણુ આચારો ધય એસો પચહા બલિઓ ॥ ૧ ॥ જ્ઞાનાચાર
દર્શનાચાર ચારિત્રાચાર તપાચાર વીર્યાચાર એ પચવિધ આચાર-
માહિ અનેરો જે કોઈ અતિચાર^૧ પક્ષ દિવસમાહિ સૂક્ષ્મ બાહર
બાહુતા અનણુતા હુઓ હોય તે સવિ હુ મન વચન કાયાએ કરી
મિચ્છામિ દુછ્છડ ॥ ૧ ॥

૧ ઓગામી-સવચ્છરીમા તે પ્રમાણે બોલવુ

તત્ર જ્ઞાનાચારે આઠ અતિચાર—કાલે વિષ્ણુએ બહુમાણે,
 ઉવહાણે તહ ય નિવૃદ્ધવણે । વંજણ અત્ય તદુભયે, અકુંવિહો નાણ-
 માચારા ॥ ૨ ॥ જ્ઞાન કાલવેલામાંહે પઢ્યો ગુણ્યો પરાવર્ત્યો નહિ,
 અકાલે પઢ્યો, વિનયહીન બહુમાનહીન યોગોપધાનહીન પઢ્યો,
 અનેરા કન્હે પઢ્યો અનેરા ગુરુ કહ્યો, દેવવંદન વાંદણે પડિછ-
 મણે સજ્જાત કરતાં પઠતાં ગુણતાં કૂડો અક્ષર કાને માત્રે
 આગલો ઓછો ભણ્યો, ગુણ્યો સૂત્રાર્થ તદુભય કૂડાં કહ્યાં, કાળે
 અણુઉદ્ધર્યો, ઠાંડો અણુપડિદેહ્યો, વસતિ અણુશોધ્યાં અણુપવેયાં
 અસજ્જાઈ અણોજ્જા કાલવેલા માંહિ શ્રીદશવૈકલિક પ્રમુખ
 સિદ્ધાંત પઢ્યો ગુણ્યો પરાવર્ત્યો, અવિધિએ યોગોપધાન શ્રીધાં
 કરાવ્યાં, જ્ઞાનોપગરણ પાટી પોથી ઠવણી કવલી નોકારવાલી
 સાપડા સાપડી દસ્તરી વહી કાગલીઆ ઓલીઆ પ્રત્યે પગ લાગ્યો,
 થૂંક લાગ્યો, થૂંકે કરી અક્ષર ભાંજ્યો, જ્ઞાનવંત પ્રત્યે પ્રદેષ મત્સર
 વહ્યો, અંતરાય અવજ્ઞા આશાતના કીધી. કુણ્હિ પ્રતે તોતડો
 જોખડો દેખી હસ્યો વિતકર્યો, મતિજ્ઞાન શ્રુતજ્ઞાન અવધિજ્ઞાન
 મનઃપર્યવજ્ઞાન કેવલજ્ઞાન, એ પાંચ જ્ઞાનતણી અસદ્કુણા આશા-
 તના કીધી, જ્ઞાનાચાર વિષયઓ અનેરા જે કોઈ અતિચાર ॥ ૨ ॥

દર્શનાચારે આઠ અતિચાર—નિરસંકિઅ, નિષ્કંપિઅ નિવિન-
 તિગિચ્છા અમૂઢદિઠ્ઠી અ । ઉવવૂઢ ધિરીકરણે, વચ્છદ્વિપભાવણે અકું
 ॥ ૩ ॥ દેવ ગુરુ ધર્મતણે વિષે નિઃશંકંપણું ન કીધું, તથા એકાંત
 નિશ્ચય ધર્યો નહીં. ધર્મ સંબંધીયા ફલતણે વિષે નિરસંદેહ બુદ્ધિ ધરી
 નહિ, સાધુ સાધ્વીતણી નિંદા બુગુપ્ત કીધી, મિથ્યાત્વીતણી
 પૂજા પ્રભાવના દેખી મૂઢદષ્ટિપણું કીધું, સંઘમાંહિ ગુણવંતતણી
 અનુપબૃંહણા કીધી, અસ્થિરીકરણ અવાત્સલ્ય અપ્રીતિ અભક્તિ

નિપજની, તથા દેવદ્રવ્ય શુરુદ્રવ્ય સાધારણદ્રવ્ય ભક્ષિત ઉપે-
ક્ષિત પ્રજ્ઞાપરાધે વિષ્ણુશ્ચો, વિષ્ણુસતો ઉવેખ્યો, છતી શક્તિએ
સારસંભાવ ન કીધી, ઠવણાયરિય હાથ થકી પાડ્યા, પડિલેકલો
વિસાર્યો, જિનભુવનતણી ચોરાશી આશાતના, શુરુ પ્રત્યે તેત્રીશ
આશાતના કીધી હોય, દર્શનાચાર વિષયઓ અનેરો જે કોઈ
અતિચાર૦ ૩

ચારિત્રાચારે આઠ અતિચાર—પણિડાણુભોગભુક્તો, પચ્છિં
સમિધંહિં તીહિ શુક્તીહિ, એસ ચરિત્તાચારો, અઠ્ઠવિહો હોઈ
નાયવો ૪ ધર્યાસમિતિ, ભાષાસમિતિ, એષણાસમિતિ, આહા-
નભ ઠમત્તનિશ્ણેપણામિતિ, પારિષાપનિકાસમિતિ, મનોશુભિ,
વચનશુભિ, કાયશુભિ એ અષ્ટ પ્રવચનમાતા રૂડી પેરે પાક્કી
નહીં, આધુતણે ધર્મે મદેવ, શ્રાવકતણે ધર્મે સામાયિક પોસહ
લીધે જે કાઈ ખડનાવિગધના કીધી હોય, ચારિત્રાચાર વિષયઓ
અનેરો જે કોઈ અતિચાર૦ ૪

વિશેષતઃચારિત્રાચારે તપોધનતણે ધર્મે—વચછક્ક ૬ કાય-
છક્ક ૧૨ અકપ્પો ૧૩ ગિહિમાયણુ ૧૪ પલિઅક ૧૫
નિસિનિજ ૧૬, સિણાણુ ૧૭ મોભવત્તજણુ ૧૮ ૧ ત્રપપદ્ધે
પહિલે મહાવ્રતે પ્રાણાતિપાત સૂક્કમ બાફર ત્રસ ધાવર છવ-
તણી વિરાધના દુધ ૧ બીજે મહાવ્રતે ક્રોધ લોભ ભય હાસ્ય
લગે જૂઠું બોલ્યા ૨ ત્રીજે અદત્તાદાનવિરમણમહાવ્રતે ‘સામી-
છવાદત્ત તિત્તયગ્ગઅદત્ત તહેવ ય શુરુહિ, એવમદત્ત ચઉહા
પણ્ણત્ત વીયરાએહિ ૧’ સ્વામિઅદત્ત, છવઅદત્ત, તીર્થ કર-
અદત્ત, શુરુઅદત્ત, એ ચતુર્વિધ અદત્તાદાનમાહિ જે કાઈ અદત્ત
પરિભોગગ્ગુ ૩ ચોથે મહાવ્રતે ‘વમ્મહિ ૧ કહ ૨ નિસિનિજ ૩

દિય ૪ કુર્કિંતર ૫ પુન્વકીલિયો ૬ પશ્ચિમો ૭; અઘંમાયાહાર ૮ વિભૂસણાય ૯ તવ ખંલચેરગુત્તીઓ. ૧ એ નવવાડ સુધી પાલી નહીં, સુહણે સ્વમાંતરે દષ્ટિવિપર્યાસ હુઓ ૪ પાંચમે મહાવ્રતે ધર્મોપકરણને વિષે ઇચ્છા મૂર્છા ગૃહિ આસક્તિ ધરી, અધિકો ઉપગરણ વાવર્યો, પર્વ તિથિએ પહિલેહવો વિસાર્યો ૫ છઠે રાત્રિભોજનવિરમણવ્રતે અસૂરો ભાતપાણી કીધો, છારોદ્દગાર આળ્યો, પાત્રે પાત્રખંધે તકાહિનો છાંટો લાગ્યો, ખરડ્યો રહ્યો, દેપતેલઔષધાદિક તણો સંનિધિ રહ્યો, અતિમાત્રાએ આહાર લીધો ૬, એ છયે વ્રત વિષયનો અનેરો જે કોઈ અં

કાયષટ્કે ગામ તણે પઘસારે નીસારે પગ પહિલેહવા વિસાર્યો, માટી મીઠું ખડી ધાવડી અરણેટો પાષાણુતણી ચાતલી ઉપર પગ આળ્યો ૭ અચ્ચાય વાધારિ કૂસણા હુવા, બેહારના ગયા ઊલખો હાલ્યો, લોટો ઢાલ્યો, કાચા પાણીતણા છાંટા લાગ્યા ૮ તેઉકાય વીજદીવા તણી ઉજેહી હુઈ ૯ વાઉકાય ઉઘાડે મુખે બોલ્યા, મહાવાય વાજતાં કપડાકાંબલી તણા છેડા સાચવ્યા નહીં, કૂંક દીધી ૧૦ વનસ્પતિકાય નીલ કૂલ સેવાલ થડ ફલ કૂલ વૃક્ષ શાખા પ્રશાખાતણા સંઘટ્ટ પરંપર નિરંતર હુવા ૧૧ ત્રસકાય બેઈદ્રી તેઈદ્રી ચઉરિંદ્રી પંચેંદ્રી કાગ ખગ ઉડાળ્યા, ઢોર ત્રાસવ્યાં, ખાલક ખીહવરાવ્યાં ૧૨, ષટ્કાય વિષયનો અનેરો જે કોઈ અતિચારં

અકલ્પનીય સિન્નજ વસ્ત્ર પાત્ર પિંડ પરિભોગવ્યો, સિન્નજતર-તણો પિંડ પરિભોગવ્યો, ઉપયોગ કીધા પાખે વિહર્યો, ધાત્રીદોષ ત્રસખીજસંસકૃત પૂર્વકર્મ પશ્ચાત્કર્મ ઉદ્દગમ ઉત્પાદના દોષ ચિંતવ્યા નહીં ૧૩ ગૃહસ્થતણો ભાજન ભાંજ્યો, ફેડ્યો, વલતો

પાછો આપ્યો નહીં ૧૪ સૂતા સંથારિયા ઉત્તરપટ્ટો ટાલી અધિકો
ઉપગરણ વાવર્યો ૧૫ દેશતઃ સ્નાન ક્રીધુ, મુખે લીનો હાથ
લગાડ્યો, ૧૬ સર્વતઃ સ્નાનતણી વાછા ક્રીધી ૧૭ શરીરતણો
મેલ ફેડ્યો, કેશ રોમ નખ સમાર્યા, અનેરી કાઠ રાઠાવિભૂષા
ક્રીધી ૧૮ અકલ્પનીયચિંતાદિ વિષયઓ અનેરો જે કોઈ અતિઃ॥

આવશ્યક ૧ સજ્જાએ ૨ પડિલેહણુ ૩ ઝાણુ ૪ લિંદખ ૫
અભત્તકે ૬ આગમણે નિગમણે ૭ ઠાણે ૮ નિસીઅણે ૯ તઅટ્ટે
૧૦ ॥ ૧ ॥

આવશ્યક-ઉભયકાલ વ્યાક્ષિપ્તચિત્તપણે પડિક્ષમણો ક્રીધો,
પડિક્ષમણામાહિ ઉઘ આવી, બેઠા પડિક્ષમણુ ક્રીધુ ૧ દિવસ
પ્રત્યે ચાર વાર સજ્જાય સાત વાર ચૈત્યવંદન ન ક્રીધા ૨ પડિ
લેહણુ આઘીપાછી ભણાવી, અસ્તોવ્યસ્ત ક્રીધી ૩ આત્તધ્યાન
રૌદ્રધ્યાન ધ્યાયાં, ધર્મધ્યાન શુક્લધ્યાન ધ્યાયા નહીં ૪ ગોચરી
ગયા બેતાલીશ દોષ ઉપજતા ચિત્તવ્યા નહીં, પાચ દોષ માડત્રી
તણા ટાલ્યા નહીં ૫ છતી શક્તિએ પર્વતિથિએ ઉપવાસાદિક
તપ ક્રીધો નહિ ૬ દેહરા ઉપાસરા માહિ પેસતા નિસીહી,
નીસરતા આવશ્યકી કહેવી વિસારી, ઇચ્છામિચ્છાદિક દશવિધ
ચક્રવાલ સામાચારી સાચવી નહી, ગુરુતણો વચન તહત્તિ
કરી પડિવળ્યો નહિ, અપરાધ આવ્યે મિચ્છામિ દુક્કડ દીધા
નહિ, ૭ સ્થાનકે રહેતા હરિયકાય બીયકાય ક્રીડીતણા નગરા
શોધ્યા નહીં ૮ ઝોથો મુહપત્તિ ચોલપટ્ટો સઘટ્યા, સ્ત્રી-તિયંચ
તણા સંઘટ્ટ અનંતર પરંપરા હુવા ૯ વડા પ્રતે પસાઓ કરી
લહુડા પ્રતે ઇચ્છાકાર ઇત્યાદિક વિનય સાચવ્યો નહિ ૧૦ માધુ
સામાચારી વિષયઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષદિવસમાહી

સૂક્ષ્મ બાહર જાણતાં અજાણતાં હૂવો હોય તે સવિ હું મન,
વચન કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુકકકં ॥

પાદિકેચૂનમ્

તિત્થંકરે અતિથે અતિત્થસિદ્ધે અ તિત્થસિદ્ધે ય । સિદ્ધે
જિજ્ઞે રિસી મહરિસી ય નાણું ચ, વંદામિ ॥ ૧ ॥ જે અ ઈમં
શુણ્ણરયણસાયરમવિરાહિઉણ તિણ્ણસંસારા । તે મંગલં કરિતા
અહમવિ આરાહણાસિમુહો ॥ ૨ ॥ મમ મંગલમરિહંતા સિદ્ધા
સાહુ સુયં ચ ધમ્મો અ । ખંતી શુત્તી મુત્તી અજજવયા મદ્વં
ચેવ ॥ ૩ ॥ લોચમિમ સંજયા જં કરિંતિ પરમરિસિદ્ધેસિઅમુ-
આરં । અહમવિ ઉવઠ્ઠિઓ તં મહંવયઉચ્ચારણું કાઉ ॥ ૪ ॥
સે કિં તં મહંવયઉચ્ચારણા ?, મહંવયઉચ્ચારણા પંચવિહા
પણ્ણત્તા રાઈલોઅણ્ણવેરમણ્ણહં, તંજહા-સંવાઓ પાણ્ણાઈવાયા-
ઓ વેરમણ્ણં ૧ સંવાઓ મુસાવાયાઓ વેરમણ્ણં ૨ સંવાઓ
અદિન્નાદાણ્ણાઓ વેરમણ્ણં ૩ સંવાઓ મેહુણ્ણાઓ વેરમણ્ણં ૪ સ-
ંવાઓ પરિગ્ગહાઓ વેરમણ્ણં ૫ સંવાઓ રાઈલોઅણ્ણાઓ
વેરમણ્ણં ॥ ૬ ॥

તત્થ ખલુ પઠમે જાતે ! મહંવયે પાણ્ણાઈવાયાઓ વેરમણ્ણં,
સંવં જાતે ! પાણ્ણાઈવાયં પંચકખામિ, સે સુહુમં વા બાયરં
વા તસં વા થાવરં વા નેવ સયં પાણ્ણે અઈવાયેજ્જ નેવ-
ન્નેહિં પાણ્ણે અઈવાયાવિજ્જ પાણ્ણે અઈવાયંતેવિ અન્ને ન સમ-
ણ્ણાણામિ જાવજ્જવાયે તિવિહં તિવિહેણ્ણં મણ્ણેણ્ણં વાયાએ
કાએણ્ણં ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતાંપિ અન્નં ન સમણ્ણાણામિ
તરસ જાતે ! પઠિકકમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણ્ણં

વેસિરામિ. એ પાણાઈવાએ ચઉવિવે પન્નતે, તંગહા-
 દંવઓ ખિતઓ, કાલઓ, ભાવઓ-દંવઓ છુ પાણાઈવાએ
 છસુ છવનિકાએસુ, ખિતઓ છુ પાણાઈવાએ સંવલોએ
 કાલઓ છુ પાણાઈવાએ દિઆ વા રાઓ વા, ભાવઓ છુ
 પાણાઈવાએ રાગેછુ વા દોસેછુ વા, જ મએ ઇમરસ
 ધમમરસ કેવલિપણુતરસ અહિંસાલકખણુરસ સચ્ચાહિંક્રિયરસ
 વિષયમૂલરસ ખતિપપહાણુરસ અહિરણુસોવન્નિઅરસ વિવ-
 સમપક્ષવરસ નવળભયેરગુતરસ અપયમાણુરસ ભિકખાવિત્તિ-
 યરસ કુકખીસ જલરસ નિરગિગસરણુરસ સ પકખાલિયરસ ચત્ત-
 દોસરસ ગુણુગાહિયરસ નિવિયારરસ નિવિત્તિલકખણુરસ પચ
 મહંવયજુતરસ અસ નિહિસંચયરસ અવિસ વાઈઅરસ સ સાર-
 પારગામિઅરસ નિંવાણુગમણુપજવસાણુકલરસ પુવિ અન્ના-
 લુયાએ અસવણુયાએ અખોટીએ અણ્ણિગમેણુ અણિગમેણુ વા
 પમાએણુ રાગદોસપઠિગદયાએ ખાલયાએ મોહયાએ મંદયાએ
 દિદયાએ તિગારવગરુયાએ ચકકસાઓવગએણુ પચિદિઓ-
 વસદેણુ પઠિપુનભારિયાએ સાયામોહખમણુપાલય તેણુ ઈહ વા
 ભવે અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ પાણાઈવાઓ કઓ વા કારાવિઓ
 વા દીરતો વા પરેહિ સમણુન્નાઓ ત નિદામિ ગરિહામિ
 તિવિહં તિવિહેણુ મણેણુ વાયાએ કાએણુ, અઈઅં નિંદામિ
 પડુપ્પન્તં મંવરેમિ અણુગય પરચકખામિ સંવ પાણાઈવાય
 ભવજ્જવાએ, અણ્ણિસઓડહ નેવ સયં પાણે અઈવાઈન્નત
 નેવન્નેહિં પાણે અઈવાયાવિન્નત પાણે અઈવાય તેવિ અન્ને ન
 સમણુન્નણિન્નત, તજહા-અગિહ તસકખિઅં સિદ્ધઅકખિઅં
 સાદુસકખિઅ દેવસકખિઅ અપ્પસકખિઅ, એવં^૧ હવઈ ભિકખૂ

વા સિકષુણી વા સંજયવિરયપટિહયપચયક્રમાયપાવક્રમે દિઆ
વા રાઓ વા એગઓ વા પરિસાગઓ વા સુત્તે વા જગરમાણે
વા, એસ ખટુ પાણાઈવાયસ્સ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિસ્સે-
સિએ આણુગામિએ, પારગમિએ સંવેસિં પાણાણું સંવેસિં
જૂયાણું સંવેસિં જીવાણું સંવેસિં સત્તાણું અદુકખણુયાએ
અસોયણુયાએ અજૂરણુયાએ અતિપ્પણુયાએ અપીડણુયાએ
અપરિઆવણુયાએ અણુદ્વણુયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે
મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્થે, તં દુકખકખયાએ
ક્રમકખયાએ મોકખયાએ ખોહિલાભાએ સંસારરુત્તારણુએ
તિકદટ્ટ ઉવસંપન્નિજ્જત્તાણું વિહરામિ, પઠમે ભંતે ! મહંવએ
ઉવહિંઓ મિ સંવાઓ પાણાઈવાયાઓ વેરમણું. ૧

અહાવરે દોઢએ ભંતે ! મહંવએ મુસાવાયાઓ વેરમણું,
સંવં ભંતે ! મુસાવાયં પચયકખામિ, સે કોહા વા ૧ લોહા
વા ૨ લયા વા ૨ હાસા વા ૪ નેવ સયં મુસં વએજ્જ
નેવન્નેહિં મુસં વાયાવિજ્જા મુસં વયંતેવિ અન્ને ન સમણુ-
જાણુમિ જાવજજીવાએ તિવિહં તિવિહેણું, મણેણું વાયાએ
કાએણું ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતંપિ અન્નં ન સમણુજા-
ણુમિ, તસ્સ ભંતે ! પટિકકમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું
વેસિરામિ, સે મુસાવાએ ચઉવિંહે પન્નત્તે, તંજહા-દંવઓ ૧
ખિત્તઓ ૨ કાલઓ ૩ ભાવઓ ૪, દંવઓ ણું મુસાવાએ
સંવદંવેસુ, ખિત્તઓ ણું મુસાવાએ લોએ વા અલોએ વા,
કાલઓ ણું મુસાવાએ દિઆ વા રાઓ વા, ભાવઓ ણું મુસા-
વાએ રાગેણુ વા દોસેણુ વા, જં મએ ઇમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવ-
લિપણુત્તસ્સ અહિંસાલકખણુસ્સ સચ્ચાહિંકિયસ્સ વિણુયમૂલસ્સ

ખંતિપ્પહાણુસ્સ અહિરણ્ણસોવન્નિયસ્સ ઉવસમપલ્લવસ્સ નવ-
 ણ ભચેરણુત્તસ્સ અપયમાણુસ્સ ભિક્ખાવિત્તિયસ્સ કુકખીસંખ-
 લસ્સ નિરગ્ગીસરણુસ્સ સંપકખાલિયસ્સ ચત્તદોસસ્સ શુણ્ણગાહિ-
 યસ્સ નિવિયારસ્સ નિવિત્તિલકખણુસ્સ પચ્ચમહોવયણુત્તસ્સ
 અસ નિહિસ ચયસ્સ અવિસ વાર્ધચસ્સ સ સારપારગામિઅસ્સ
 નિંવાણુગમણુપન્નજવસાણુદ્ધલસ્સ પુવિં અન્નાણુયાએ અસવ-
 ણુયાએ અઘોહીએ અણ્ણભિગમેણુ અભિગમેણુ વા પમાએણુ
 રોગદોસપડિગદ્ધયાએ ખાલયાએ મોહયાએ મદ્ધયાએ કિહ્ધયાએ
 તિગારવગરુયાએ ચઉક્કસાઓવગએણુ પચ્ચિ દિઓવમદ્ધેણુ
 પડિપુત્તભારિયાએ માયાસોઠખમણુપાલયનેણુ ઈહ વા ભવે
 અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ મુસાવાઓ ભાસિઓ વા ભાસા-
 વિઓ વા ભાસિજ્જ તો વા પરેહિ સમણુત્તાઓ તં
 નિંદામિ ગરિહામિ તિવિહં તિવિહેણુ મણેણુ વાયાએ કાએણુ,
 અર્ધયં નિદામિ પડુપ્પત્તં સવરેમિ અણ્ણાગયં પચ્ચકખામિ
 સંવં મુસાવાય જીવજ્જીવાએ, અણ્ણિસિસઓડહં નેવ સયં મુસ
 વએજ્જા નેવન્નેહિં મુસ વાયાવેજ્જા મુસ વયતેવિ અન્ને ન
 સમણુત્તણ્ણિજ્જા, તજ્જહા-અરિહ તસકિખઅં સિદ્ધસકિખઅં
 સાહુસકિખઅં દેવસકિખઅ અપ્પમકિખઅ, એવં હવર્ધ ભિકખુ
 વા ભિકખુણ્ણી વા સજ્જયવિરયપડિહયપચ્ચકખાયપાવકખમે દિઆ
 વા રાઓ વા યોગઓ વા પરિસાગઓ વા સુત્તે વા જાગરમાણે
 વા, યોગ ખલુ મુસાવાયસ્સ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિરસે-
 સિએ આણ્ણગામિએ પારગામિએ સંવેમિં પાણાણુ સંવેસિં
 જૂયાણુ સંવેસિં છવાણુ સંવેસિં ચત્તાણુ અદુદ્ધખણુયાએ
 અસોઅનુયાએ અજ્જૂરણુયાએ અતિપ્પણુયાએ અખીરણુયાએ અપ-

રિઆવણ્યાએ આણુદવણ્યાએ મહત્થે મહાણુએ મહાણુભાવે
મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્થે તં દુકખકખયાએ
કમ્મકખયાએ મોકખયાએ ઘોહિલાલાએ સંસારુત્તારણાએ ત્તિકટ્ટુ
ઉવસંપન્નિજ્જતાણું વિહરમિ, દોરથે ભંતે ! મહંવએ ઉવઠ્ઠિ-
ઓમિ સંવાઓ મુસાવાયાઓ વેરમણું ॥ ૨ ॥

અહાવરે તરથે ભંતે ! મહંવએ અદિન્નાદાણાઓ વેરમણું,
સંવં ભંતે ! અદિન્નાદાણું પચ્ચકખામિ, સે ગામે વા નગરે વા
અરણુએ વા અપ્પં વા બહું વા આણું વા થૂલં વા ચિત્તમંતં
વા અચિત્તમંતં વા નેવ સયં અદિન્નં ગિણ્ણિજ્જન નેવન્નેહિં
અદિણ્ણું ગિણ્ણાવિજ્જન અદિન્નં ગિણ્ણંતેવિ અન્ને ન સમાણુ-
જ્જણામિ જ્જવજ્જણવાએ તિવિહં તિવિહેણું, મણેણું વાયાએ
કાએણું ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતંપિ અન્નં ન સમાણુજ્જણામિ,
તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિ-
શમિ, સે અદિન્નાદાણે ચઉવિવહે પન્નત્તે, તંજહા-દંવઓ ખિત્તઓ
કાલઓ લાવઓ, દંવઓ ણું અદિન્નાદાણે ગહણુધારણિજ્જેસુ
દંવેસુ ખિત્તઓ ણું અદિન્નાદાણે ગામે વા નગરે વા અરણુએ
વા કાલઓ ણું અદિન્નાદાણે દિઆ વા રાઓ વા, લાવઓ ણું
અદિન્નાદાણે રાગેણુ વા દોસેણુ વા, જં મએ ઈમસ્સ ધમ્મસ્સ
કેવલિપન્નત્તસ્સ અહિંસાલકખણુસ્સ સચ્ચાહિદ્ધિઅસ્સ વિણુય-
મૂલસ્સ ખંતિપ્પહાણુસ્સ અહિરણુસોવણિયસ્સ ઉવસમપભવસ્સ
નવખંભયેરગુત્તસ્સ અપયમાણુસ્સ લિકખાવિત્તિયસ્સ કુકખીસંખ-
લસ્સ નિરગ્ગિસરણુસ્સ સંપકખાલિયસ્સ ચત્તદોસસ્સ ગુણુગ્ગાહિ-
અસ્સ નિવિઆરસ્સ નિવિત્તિલકખણુસ્સ પંચમહંવયન્નુત્તસ્સ
અસંનિહિસંચયસ્સ અવિસંવાઈયસ્સ સંસારપારગામિઅસ્સ

આવશ્યક ક્રિયાનાં સૂત્રો

નિંવાણુગમણુપન્નવસાણુદ્વસસ પુઠ્ઠિં અન્નાણુયાએ અસવણુ-
 યાએ અગ્રોહિએ અણુભિગમેણુ અભિગમેણુ વા પમાએણુ રાગ-
 દોસપટિખદ્ધયાએ બાલયાએ મોહયાએ મંદયાએ કિદ્ધયાએ તિગા-
 રવગુરયાએ ચઉદ્ધસાએવગએણુ પંચિદિઓવસદ્દેણુ પટિપુ-
 ણુભારિયાએ સાયાસુકખમણુપાલય તેણુ ઇહં વા ભવે અન્નેસુ
 વા ભવગ્ગહણેસુ અદિન્નાદાણુ ગહિઅં વા ગાહાવિઅં વા
 ઘિઅપત વા પરેહિં સમણુન્નાયં તં નિદામિ ગરિહામિ તિવિહં
 તિવિહેણુ મણેણુ વાયાએ કાએણુ, અર્ધઅં નિદામિ યડુઅપન્નં
 સંવરેમિ અણુગય પચ્ચકખામિ સંવ અદિન્નાદાણુ જાવજજી-
 વાએ, અણુરિસએડહં નેવ સય અદિન્નં ગિણ્ણિહજ્જા નેવન્નેહિં
 અદિન્નં ગિણ્ણાવિજ્જા અદિન્નં ગિણ્ણંતેવિ અન્ને ન સમણુજા-
 ણિજ્જાતજહા-અરિહંતસકિખઅ સિદ્ધસકિખઅ સાહુસકિખઅ,
 દેવસકિખઅ અપ્પસકિખઅ, એવં હવઈ સિકખૂ વા સિકખુણ્ણી
 વા સજ્જયવિરયપટિહયપચ્ચકખાયપાવકખમે દિઆ વા રાએા વા
 એગએા વા પરિસાગએા વા સુત્તે વા જાગરમાણે વા એસ ખલુ
 અદિન્નાદાણુસ્સ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિરમેસિએ આણુગા-
 મિએ (પાગ્ગામિએ) સંવેસિ પાણુણુ સંવેસિં ભૂઆણુ
 સંવેસિં છવાણુ મંવેસિં મત્તાણુ અદુકખણુયાએ અસોઅણુ-
 યાએ અજ્જૂરણુયાએ અતિપ્પણુયાએ અપીઠણુયાએ અપરિઆવ-
 ણુયાએ અણુદવણુયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે મહાપુરિ-
 સાણુચિણ્ણે પરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્થે, ત દુકખકખયાએ કમ્મ-
 કખયાએ સુકખયાએ બોહિલાભાએ સ સારુતારણાએ ત્તિકટ્ટુ ઉવ
 સંપન્નિજ્જાણુ વિહરામિ, તચ્ચે ભંતે ! મહંવએ ઉવકિઓ મિ
 સંવાએા અદિન્નાદાણુએા વેરમણુ ॥ ૪ ॥

અહાવરે ચઠિયે ભંતે ! મહંવચ્ચે મેહુણ્ણાચ્ચો વેરમણ્ણં,
 જીવં ભંતે ! મેહુણ્ણં પચ્ચકખામિ, સે દિવં વા માણુસં વા
 તિરિકખજ્જેણિઅં વા, નેવ સયં મેહુણ્ણં સેવિજ્જા નેવન્નેહિં
 મેહુણ્ણં સેવાવિજ્જા મેહુણ્ણં સેવંતેવિ અન્ને ન સમાણુજ્જાણુમિ
 જાવજ્જાવાચ્ચે તિવિહં તિવિહેણ્ણં, અણેણ્ણં વાયાચ્ચે કાચ્ચેણ્ણં ન
 કરેમિ ન કારવેમિ કરંતંપિ અન્નં ન સમાણુજ્જાણુમિ, તસ્સ ભંતે !
 ખરિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણ્ણં વોસિરામિ; સે મેહુણ્ણે
 ચઠિવિહે પન્નત્તે, તંજહા-દંવચ્ચો, ખિત્તચ્ચો, કાલચ્ચો, ભાવચ્ચો,
 દંવચ્ચો ણ્ણં મેહુણ્ણે રુવેસુ વા રુવસહગચ્ચેસુ વા, ખિત્તચ્ચો ણ્ણં
 મેહુણ્ણે ઉહ્ઠલોચ્ચે વા અહોલોચ્ચે વા તિરિયલોચ્ચે વા, કાલચ્ચો
 ણ્ણં મેહુણ્ણે દિઆ વા રાચ્ચો વા, ભાવચ્ચો ણ્ણં મેહુણ્ણે રાગેણ્ણ વા
 દોસેણ્ણ વા, જં મચ્ચે ઇમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપણ્ણત્તસ્સ અહિં-
 સાલકખણ્ણસ્સ સચ્ચાહિક્કિચ્ચસ્સ વિણ્ણયમૂલસ્સ ખંતિપ્પહાણ્ણસ્સ
 અહિરન્નસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપલવસ્સ નવખંભયેરણુત્તસ્સ
 અપયમાણ્ણસ્સ સિકખાવિત્તિયસ્સ કુકખીસંખલસ્સ નિરગિસરણુ-
 સ્સ સંપકખાલિઅસ્સ ચત્તદોસસ્સ ગુણુગ્ગાહિઅસ્સ નિવિઆરસ્સ
 નિવિત્તિલકખણ્ણસ્સ પંચમહંવચ્ચણુત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ
 અવિસંવાઈઅસ્સ સંસારપારગામિઅસ્સ નિંવાણુગમણુપજ્જવવ-
 સાણુફલસ્સ પુવિં અન્નાણુયાચ્ચે અસવણુયાચ્ચે અખોહીચ્ચે અણુભિ-
 ણ્ણમેણ્ણં અભિગમેણ્ણં વા પમાચ્ચેણ્ણં રાગદોસપટિખદ્ધયાચ્ચે ખાલયાચ્ચે
 મોહયાચ્ચે મંદયાચ્ચે કિહ્વાચ્ચે તિગારવગરુયાચ્ચે ચઠકકસાચ્ચોવગ-
 ચ્ચેણ્ણં પંચિંદિઓવસદ્દેણ્ણં પટિપુણ્ણજ્જારયાચ્ચે સાયાસોકખમણુપા-
 લયંતેણ્ણં ઇહં વા જવે અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ મેહુણ્ણં સેવિઅં
 વા સેવાવિઅં વા સેવિજ્જાતં વા પરેહિં સમાણુત્તાયં તં નિંદામિ

ગરિહામિ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણ, અધ્યં
 નિંદામિ પડુપ્પન્ન સવગેમિ અણાગય પચ્ચકખામિ સંવ મેહુણું
 જાવજાણવાએ, અણિરિસઓડહં નેવં સયં મેહુણું સેવિજ્ઞ
 નેવન્નેહિ મેહુણું સેવાવિજ્ઞ મેહુણું સેવતેવિ અન્ને ન સમ-
 ણુજાણિજ્ઞ, તંજહા-અરિહંતસકિખઅં સિદ્ધસકિખઅ સાહુસ-
 કિખઅં દેવસકિખઅં અપ્પસકિખઅં, એવ હવઘં ભિકખૂ વા
 ભિકખુણી વા સંજયવિરયપઠિહયપચ્ચકખાયપાવકમ્મે દિઆ વા
 રાઓ વા એગઓ વા પરિસાગઓ વા સુત્તે વા જાગરમાણે
 વા, એસ ખલુ મેહુણુસ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિરસેસિએ
 આણુગામિએ (પારગામિએ) સંવેસિ પાણાણ મંવેસિં
 ભૂઆણ સંવેમિં જાણ સંવેસિ સત્તાણું અદુકખણ્યાએ
 અસોઅણ્યાએ અભૂરણ્યાએ અતિપ્પણ્યાએ અપીઠણ્યાએ
 અપરિઆવણ્યાએ આણુદવણ્યાએ મહત્થે મહાણુણે મહાણુભાવે
 મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિમિદ્દેસિએ પસત્થે, તં દુકખકખ્યાએ
 કમ્મકખ્યાએ મુકખ્યાએ ભોહિલાલાએ મ સારુત્તારણ્યાએ ત્તિકટ્ટુ
 ઉવસ પનિજ્ઞાણ વિકરામિ, ચઉત્થે ભાંતે ! મહંવએ ઉવ-
 દ્દીઓ મિ સંવાઓ મેહુણાઓ વેરમણ ૪

અહાવરે પચમે ભાતે ! મહંવએ પરિગ્ગહાઓ વેરમણું,
 સંવ ભાતે ! પરિગ્ગહં પચ્ચકખામિ, સે અપ્પં વા ખહું વા
 અણું વા થૂલ વા ચિત્તમત વા અચિત્તમત વા, નેવ સયં
 પરિગ્ગહ પરિગિણ્ણિજ્ઞ નેવન્નેહિં પરિગિણ્ણાવિજ્ઞ પરિગ્ગહં
 પરિગિણ્ણંતેવિ અન્ને ન સમણુજાણામિ જાવજાણવાએ તિવિહં
 તિવિહેણું, મણેણું વાયાએ કાએણ ન કટેમિ ન કારવેમિ કર-
 તપિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભાતે ! પઠિકકમામિ

નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ, સે પરિગ્ગહે ચઉવિવહે
 ગન્નત્તે, તંજહા—દંવચ્ચો ખિત્તચ્ચો કાલચ્ચો ભાવચ્ચો, દંવચ્ચો છું
 પરિગ્ગહે સચિતાચિત્તમીસેસુ દંવેસુ, ખિત્તચ્ચો છું પરિગ્ગહે
 સંવદોચ્ચે કાલચ્ચોણું પરિગ્ગહે દિયા વા રાચ્ચો વા, ભાવચ્ચો
 છું પરિગ્ગહે અપ્પગ્ગે વા મહુગ્ગે વા રાગેણુ વા દોસેણુ વા,
 જં મચ્ચે ઇમસસ ધરમસસ કેવલિપન્નત્તસસ અહિંસાલકખણુસસ
 સ્સચ્ચાહિહિંચ્ચસસ વિણુયમૂલસસ ખંતિપ્પહાણુસસ અહિરણુ-
 સોવન્નિયસસ ઉવસમપસવસસનવળંભચ્ચેરણુત્તસસ અપયમાણુસસ
 લિકખાવિત્તિચ્ચસસ કુકખીસંખલસસ નિરગ્ગિસરણુસસ સંપ-
 કખાલિચ્ચસસ ચત્તદોસસસ ગુણુગ્ગાહિચ્ચસસ નિવિચ્ચારસસ
 નિવિત્તિલકખણુસસ પંચમહુવચ્ચણુત્તસસ અસંનિહિસંચયસસ
 અવિસંવાધંચ્ચસસ સંસારપારગામિચ્ચસસ નિંવાણુગમણુપજજ-
 વસાણુફલસસ પુવિં અન્નાણુયાચ્ચે અસવણુયાચ્ચે અખોહીચ્ચે
 અણુભિગમેણું અભિગમેણુ વા પમાચ્ચેણું રાગદોષપડિમદ્ધયાચ્ચે
 બાલયાચ્ચે મોહયાચ્ચે સંદયાચ્ચે કિદ્ધયાચ્ચે તિગારવગરુયાચ્ચે
 અઉકકસાચ્ચોવગચ્ચેણું પંચિંદિચ્ચોવસદ્દેણું પડિપુન્નજ્ઞારિયાચ્ચે
 આયાસોકખમણુપાલયંતેણું ઈહં વા લવે અન્નેસુ વા
 જાવગ્ગહણેસુ પરિગ્ગહો ગહિચ્ચો વા ગાહાવિચ્ચો વા ઘિપ્પંતો
 વા પરેહિં સમાણુન્નાચ્ચો તં નિંદામિ ગરિહામિ તિવિહં તિવિ-
 હેણું મણેણું વાયાચ્ચે કાચ્ચેણું, અધિચ્ચં નિંદામિ પડુપ્પન્નં સં-
 દરેસિ આણુગયં પચ્ચકખામિ સંવં પરિગ્ગહં જાવજ્જાવાચ્ચે,
 અણિસ્સિચ્ચોડહં નેવ સચં પરિગ્ગહં પરિગ્ગિણ્ણહં નેવન્નેહિં
 પરિગ્ગહં પરિગ્ગિણ્ણહં પરિગ્ગહં પરિગ્ગિણ્ણહંતેવિ અન્ને ન
 સમાણુજ્જાણિજ્જા, તંજહા—અરિહંતસકિખચ્ચં સિદ્ધસકિખચ્ચં

સાહુમકિખઅં દેવસકિખઅં અપ્પસકિખઅં, એવં હવઇ સિકખુ
 વા સિકખુણી વા સજ્યવિરયપડિહયપચ્ચઠખાયપાવકમ્મે દિઆ
 વા રાઓ વા એગઓ વા પરિસાગઓ વા સુત્તે વા જાગરમાણે
 વા, એસ ખલુ પરિગ્ગહમ્મસ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિસ્સે-
 સિએ આણુગામિએ [પારગામિએ] મંવેસિ પાણાણુ સંવેસિ
 ભૂઆણુ સંવેસિં છવાણુ સંવેસિં સત્તાણુ અદુકખણુયાએ
 અસોઅણુયાએ અનૂરણુયાએ અતિપ્પણુયાએ અપીડણુયાએ અ-
 પરિઆવણુયાએ અણુદવણુયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુમાવે
 મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિસિદ્ધેસિએ પમત્થે, ત દુકખકખયાએ
 કમ્મકખયાએ સુકખયાએ યોહિલાલાએ સંસારુત્તારણુએ તિકટ્ટે
 ઉવસ પન્નિજ્જાણુ વિહરામિ, પંચમે ભંતે । મહંવએ ઉવદ્ધિઓ
 મિ સંવાઓ પરિગ્ગહાઓ વેરમણુ પ

અહાવરે છદ્ધે ભંતે । વએ રાઇસોઅણુઓ વેરમણુ, સંવ
 ભંતે । રાઇસોઅણુ પચ્ચકખામિ, એ અસણુ વા પાણુ વા
 ખાઇમં વા માઇમં વા નેવ સય રાઇ ભુજિજ્જા નેવન્નેહિં
 રાઇ ભુજાવિજ્જા રાઇ ભુજતેવિ અન્ને ન સમણુજણામિ જાવ-
 નજાએ તિવિહં તિવિહેણુ, મણેણુ વાયાએ કાએણુ ન કરેમિ
 ન કારવેમિ કરતપિ અન્નં ન સમણુજણામિ, તમ્મ ભંતે ।
 પડિકકમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણુ વોસિરામિ, સે રાઇ-
 સોઅણુ ચરિવિહે પન્નત્તે, તજહા—દંવઓ ખિત્તઓ કાલઓ
 ભાવઓ, દંવઓ છું રાઇસોઅણુ અમણુ વા પાણુ વા ખાઇમે વા
 સાઇમે વા, ખિત્તઓ છુ રાઇસોઅણુ સમયખિત્તે, કાલઓ છુ રાઇ-
 સોઅણુ દિઆ વા ગઓ વા ભાવઓ છું રાઇસોઅણુ તિત્તે વા
 ઠડુએ વા કસાએ વા અગિલે વા મટુરે વા લવણુ વા રાગેણુ

વા દૌસેણ વા, જં મચ્છે ઇમસ્સ ધમસ્સ કેવલિપણ્ણત્તરસ્સ અ-
હિંસાલકખણ્ણસ્સ સચ્ચાહિક્કિઅસ્સ વિણ્ણયમૂલ્લસ્સ ખંતિપ્પહાણ્ણસ્સ
અહિરણ્ણસોવણ્ણિઅસ્સ ઉવસમપલવસ્સ તવળંભચેરશુત્તરસ્સ અપ-
યમાણ્ણસ્સ લિકખાવિત્તિઅસ્સ કુકખીસંખલસ્સ નિરગિસરણ્ણસ્સ
સંપકખાલિઅસ્સ ચત્તદોસસ્સ શુણ્ણગાહિઅસ્સ નિવિઆરસ્સ
નિવિત્તીલકખણ્ણસ્સ પંચમહાવયજ્જુત્તરસ્સ અસંતિહિસંચયસ્સ
અવિસંવાઈયસ્સ સંસારપારગામિઅસ્સ નિવ્વાણુગમણ્ણપજ્જવસા-
ણ્ણકલસ્સ પુવિં અન્નાણુયાચ્છે અસવણુયાચ્છે અખોહીચ્છે અણુ-
ભિગમેણ્ણં અભિગમેણુ વા પમાચ્છેણ્ણં રાગદોસપટિખલ્લયાચ્છે ખાલ-
યાચ્છે મોહયાચ્છે મંદયાચ્છે કિહિયાચ્છે તિગારવગરુયાચ્છે ચક્રિક-
સાચ્છોવગચ્છેણ્ણં પંચિંદ્વિચ્છોવસદ્દેણ્ણં પટિપુણ્ણભારિયાચ્છે સ્નાયા-
સોકખમણ્ણપાલયંતેણ્ણં ઇહં વા ભવે અન્નેસુ વા લવગ્ગહણ્ણેસુ
રાઈલોઅણ્ણં ભુત્તં વા ભુંજવિઅં વા ભુંજંતં વા પરેહિં
સમણ્ણુન્નાયં તં નિંદામિ ગરિહામિ તિવિહં તિવિહેણ્ણં
મણ્ણેણ્ણં વાયાચ્છે કાચ્છેણ્ણં, અઈઅં નિંદામિ પડુપ્પણ્ણં સંવરેમિ
અણ્ણાગયં પચ્ચકખાસિ સંવં રાઈલોઅણ્ણં જવજ્જવાચ્છે, અણ્ણિ-
સ્સિચ્છોડહં નેવ સયં રાઈલોઅણ્ણં ભુંજિજ્જા નેવન્નેહિં રાઈ-
લોઅણ્ણં ભુંજવિજ્જા રાઈલોઅણ્ણં ભુંજંતેવિ અન્ને ન સમણ્ણુ-
જાણ્ણિજ્જા, તંજહા-અરિહંતસકિખઅં સિદ્ધસકિખઅં સાહુસ-
કિખઅં દેવસકિખઅં અપ્પસકિખઅં, એવં હવઈ લિકખૂ વા
લિકખુણ્ણી વા સંજયવિરયપટિહયપચ્ચકખાયપાવકચ્છે દ્વિઆ વા
રાચ્છો વા ચોગચ્છો વા પરિસાગચ્છો વા સુત્તે વા જાગરમાણ્ણે વા,
એસ ખલુ રાઈલોઅણ્ણસ્સ વેરમણ્ણે હિચ્છે સુચ્છે ખમે નિરસેસિચ્છે
આણ્ણુગામિચ્છે (પારગામિચ્છે) સંવેસિં પાણ્ણાણ્ણં સંવેસિં ભૂ-
આણ્ણં સંવેસિં જીવાણ્ણં સંવેસિં સત્તાણ્ણં અદ્ધકખણ્ણયાચ્છે અ-

સોયણુયાએ અભૂરણુયાએ અતિષ્પણુયાએ અપીઠણુયાએ અપ-
રિઆવણુયાએ અણુદવણુયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે મ-
હાપુગિસાણુચિણુણે પરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્થે, ત દુકખકખયાએ
કમ્મકખયાએ મુકખયાએ બોહિલાલાએ મસારુતારણુએ ત્તિકદ્દુ
ઉવસ પનિજત્તા ણુ વિહરામિ, છદ્દે ભતે ! વએ ઉવઠ્ઠિઓ મિ
સંવાઓ રાધસોઅણુઓ વેરમણુ' ૬

ઇન્દ્રએઇઆઇ પંચ મહંવયાઇ રાધસોઅણુવેરમણુછઠ્ઠાઇ
અત્તહિઅદ્ધાયાએ ઉવસપંનિજત્તા ણુ વિહરામિ

અપ્પસત્થા ય જે જોગા, પરિણામા ય દારુણા, પાણાઇવા-
યસ્સ વેરમણુ, એસ વુત્તે અઇકકમે. ૧ તિંવરાગા ય જા
લાસા, તિંવદોસા તહેવ ય, મુમાવાયસ્સ વેરમણુ, એસ વુત્તે
અઇકકમે ૨ ઉગ્ગહંસિ અનર્ગત્તા, અવિદ્ધિન્ને ય ઉગ્ગહે,
અદિત્તાદાણુસ્સ વેરમણુ, એસ વુત્તે અઇકકમે. ૩ સદારુવાર-
સાગધાક્ષાસાણુ પવિયારણુ, મેહુણુસ્સ વેરમણુ, એસ વુત્તે
અઇકકમે ૪ ઇન્દ્રા મુન્દ્રા ય જેડી ય, કંખા લોસે ય દાહ્ણે,
પરિગ્ગહમ્મ વેરમણુ, એમ વુત્તે અઇકકમે ૫ અઇમત્તે અ
આહારે, સૂરખિત્તમિ સંકિએ, રાધસોઅણુસ્સ વેરમણુ, એસ
વુત્તે અઇકકમે ૬ દંસણુનાણુચરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિઓ મમ-
ણુધમ્મે, પઠમં વયમણુરકખે, વિરયામે પાણાઇવાયાઓ. ૭
દસણુનાણુચરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણુધમ્મે, ખીઅં
વયમણુરકખે, વિરયામે મુસાવાયાઓ ૮ દંમણુનાણુચરિત્તે,
અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણુધમ્મે, તઇઅં વયમણુરકખે, વિરયા-
મે અદિત્તાદાણુઓ ૯ દંમણુનાણુચરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિઓ

સમણધરમે; ચઉત્થં વયમણુરકખે, વિરયામે મેહુણાઓ. ૧૦
 દંસણનાણુચરિત્તે; અવિરાહિતા ઠિઓ સમણધરમે; પંચમં
 વયમણુરકખે, વિરયામે પરિગ્ગહાઓ. ૧૧ દંસણનાણુચરિત્તે,
 અવિરાહિતા ઠિઓ સમણધરમે; છઠ્ઠં વયમણુરકખે, વિરયામે
 રાઇલોઅણાઓ. ૧૨ આલયવિહારસમિઓ, ભુત્તો શુત્તો ઠિઓ
 સમણધરમે; પઠમં વયમણુરકખે, વિરયામે પાણાધવાયાઓ.
 ૧૩ આલયવિહારસમિઓ, ભુત્તો શુત્તો ઠિઓ સમણધરમે;
 બીઅં વયમણુરકખે, વિરયા મે સુસાવાયાઓ. ૧૪ આલય-
 વિહારસમિઓ, ભુત્તો શુત્તો ઠિઓ સમણધરમે; તઠ્ઠાં વયમ-
 ણુરકખે, વિરયામે અદિજ્ઞાદાણાઓ. ૧૫ આલયવિહારસમિઓ,
 ભુત્તો શુત્તો ઠિઓ સમણધરમે; ચઉત્થં વયમણુરકખે, વિરયામે
 મેહુણાઓ. ૧૬ આલયવિહારસમિઓ, ભુત્તો શુત્તો ઠિઓ
 સમણધરમે; પંચમં વયમણુરકખે, વિરયામે પરિગ્ગહાઓ.
 ૧૭ આલયવિહારસમિઓ, ભુત્તો શુત્તો ઠિઓ સમણધરમે; છઠ્ઠં
 વયમણુરકખે, વિરયામે રાઇલોઅણાઓ. ૧૮ આલયવિહાર-
 સમિઓ, ભુત્તો શુત્તો ઠિઓ સમણધરમે; તિવિહેણુ અપ્પ-
 મત્તો. રકખામિ મહંવચ્છે પંચ. ૧૯ સાવજ્જજ્જેગમેગં,
 મિરછત્તં એગમેવ અજ્ઞાણું; પરિવજ્જંતો શુત્તો, રકખામિ
 મહંવચ્છે પંચ. ૨૦ અણુવજ્જજ્જેગમેગં, સમત્તં એગમેવ
 નાણું તુ; ઉવસંપત્તો ભુત્તો, રકખામિ મહંવચ્છે પંચ. ૨૧
 દો એવ રાગદોસે, દુષ્ણિણુ ય ઝાણાઈં અદ્દુદ્દાઈં; પરિવજ્જંતો
 શુત્તો, રકખામિ મહંવચ્છે પંચ. ૨૨ દુવિહં ચરિત્તધરમં,
 દુન્નિ ય ઝાણાઈં ધરમસુદ્ધાઈં; ઉવસંપત્તો ભુત્તો, રકખામિ
 મહંવચ્છે પંચ. ૨૩ કિણ્ડા નીલા કાઠિ, તિન્નિ ય લેસાઓ

અપ્પસત્થાઓ, પરિવળજતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહંવઓ પંચ.
 ૨૪ તેઉ પગ્હા સુક્ક, તિત્તિ ય લેસાઓ અપ્પસત્થાઓ, ઉવ-
 સંપત્તો ભુત્તો, રક્ખામિ મહંવઓ પચ. ૨૫ મણુસા મણુસ-
 મથવિત્તિ વાયાસચ્ચેણુ કરણુસચ્ચેણુ, તિવિહેણુ વિ મચ્ચવિત્તિ,
 રક્ખામિ મહંવઓ પચ ૨૬ ચત્તારિ ય દુહમિજ્જ, ચઉરે
 સન્ના તહા કસાયા ય, પરિવળજતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહંવઓ
 પંચ ૨૭ ચત્તારિ ય સુહસિજ્જ, ચઉવિહ સંવરં મમાહિ
 ચ, ઉવસ પત્તો ભુત્તો, રક્ખામિ મહંવઓ પચ. ૨૮ પંચેવ
 ય કામશુલ્લે, પંચેવ ય અણ્ણવે મહાદોસે; પરિવળજતો ગુત્તો,
 રક્ખામિ મહંવઓ પચ ૨૯ પચિંદ્વિયમ વરણ્ણ, તહેવ પચ-
 વિહમેવ સન્નાય, ઉવસંપત્તો ભુત્તો, રક્ખામિ મહંવઓ પચ.
 ૩૦ છજ્જણવનિકાયવહં, છપ્પિય ભામાઉ અપ્પસત્થાઓ, પરિ-
 વળજતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહંવઓ પચ ૩૧ છવિહમભિસં-
 તરય, ખજ્જપિ ય છવિહ તવોકમ્મ, ઉવસ પત્તો ભુત્તો,
 રક્ખામિ મહંવઓ પંચ ૩૨ સત્ત ય ભયઠાણાઈ, સત્તવિહ
 ચેવ નાણ્ણવિજ્જગ, પરિવળજતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહંવઓ
 પંચ ૩૩ પિંડેસણુ પાણ્ણસણુ, ઉગ્ગહ સત્તિક્કયા મહંજ્જયણ્ણ;
 ઉવમ પત્તો ભુત્તો, રક્ખામિ મહંવઓ પંચ. ૩૪ અહુ ય મચ-
 ઠાણાઈ, અહુ ય કમ્માઈ તેસિં ખધં ચ, પરિવળજતો ગુત્તો,
 રક્ખામિ મહંવઓ પંચ ૩૫ અહુ ય પવયણુમાયા, દિહ્ઠા
 અહુવિહનિહ્ઠિઅદ્દેહિં; ઉવસંપત્તો ભુત્તો, રક્ખામિ મહંવઓ
 પચ ૩૬ નવ પાવનિઆણાઈ, હંસંસારત્થા ય નવવિહા છવા,
 પરિવળજતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહંવઓ પંચ. ૩૭ નવખમ-
 ચેરગુત્તો, દુનવવિહ ખંભચેરપરિમુદ્ધ; ઉવસ પત્તો ભુત્તો, રક્ખામિ

મહંવચ્ચે પંચ. ૩૮ ઉવઘાયં ચ દસવિહં, અસંવરં તહ ચ
સંકિલેસં ચ; પરિવજ્જતો ગુત્તો, રકખામિ મહંવચ્ચે પંચ.
૩૯ સચ્ચસમાહિઠ્ઠાણા, દસ એવ દસાઉ સમણુધર્મં ચ; ઉવ-
સંપન્નો જુત્તો, રકખામિ મહંવચ્ચે પંચ. ૪૦ આસાયણું ચ
સંવં, તિગુણું ઇચ્છારસં વિવજ્જતો; ઉવસંપન્નો જુત્તો, રકખામિ
મહંવચ્ચે પંચ. ૪૧ એવં તિદંડવિરચો, તિગરણુસુદ્ધો તિસદ્ધ-
નીસદ્ધો; તિવિહેણ પહિકકંતો, રકખામિ મહંવચ્ચે પંચ. ૪૨

ઇચ્ચેચ્ચં મહંવચ્ચઉચ્ચારણું, ચિરત્તં સદલુદ્ધરણું ધિઈળલયં
વવસાચ્ચો સાહણ્ઠો પાવનિવારણું નિકાયણા લાવવિસોહી પહા-
ગાહરણું નિજ્જહૂહણારાહણા ગુણાણું સંવરજ્જેગો પસત્થજા-
ણોવઉત્તયા જુત્તયા ચ નાણે પરમહો ઉત્તમહો, એસ ખલુ તિત્થ-
કરેહિં રઈરાગદોસમહણેહિં દેસિચ્ચો પવયણુસ્સ સારો છજ્જવ-
નિધાયસંજસં, ઉવચ્ચેસિચ્ચં તેલોક્કસચ્ચયં ઠાણું અખલુવગયા;
ણમો ત્થુ તે સિદ્ધ યુદ્ધ મુત્ત નીરય નિસ્સંગ માણુભૂરણુ-
ગુણુચ્ચણુસાયરમણુંતમખમેચ્ચ !; નમો ત્થુ તે મહઈમહાવીરવ-
દ્ધમાણુસામિરસ; નમો ત્થુ તે અરહચ્ચો, નમો ત્થુ તે ભગવ-
ચ્ચો ત્તિકટ્ટુ; એસા ખલુ મહંવચ્ચ ઉચ્ચારણા કયા. ઇચ્ચામો સુત્ત-
કિત્તણું કાઉ, નમો તેસિં ખમાસમણાણું જેહિં ઇમં વાઈચ્ચં
છંવિહમાવસચ્ચં ભગવંતં, તંજહા-સામાઈચ્ચં ૧ ચઉવીસત્થો
૨ વંદણુચ્ચં ૩ પહિકકમણું ૪ કાઉસ્સગ્ગો ૫ પચ્ચકખાણું ૬,
સંવેહિંપિ એચ્ચમ્મિ છંવિહે આવસચ્ચે ભગવંતે સસુત્તે
સચ્ચથે સગથે સનિજ્જજુત્તિચ્ચે સસંગહણીચ્ચે જે ગુણા વા લાવા
વા અરિહંતેહિં ભગવંતેહિં પણ્ણત્તા વા પરુવિચ્ચા વા તે લાવે
સદ્ધામો પત્તિયામો રોચ્ચેમો ક્કાસેમો પાલેમો આણુપાલેમો, તે

ભાવે સદહંતેહિં પત્તિઅંતેહિં રેઅંતેહિં ક્ષસંતેહિં પાલંતેહિં
 અણુપાલતેહિં અતો પકખરસ જ વાઈઅં પઢિઅં પરિઅ-
 દ્વિઅં પુત્રિઅં અણુપેહિઅં અણુપાલિઅ તં દુકખકખયાએ
 કમ્મકખયાએ મુકખયાએ બોહિવાભાએ સ સ્મારુત્તારણાયાએ ત્તિક્કુ
 ઉવસંપન્નિજ્જતાણું વિહરામિ, અતો પકખરસ જ ન વાઈઅં
 ન પઢિઅ ન પરિઅદ્વિઅ ન પુત્રિઅ નાણુપેહિઅ નાણુ-
 પાલિઅ સંતે બલે સ તે વીરિએ સ તે પુરિસકકારપરકકમે તસ
 આલોએમો પઠિક્કમામો નિદ્દામો, ગરિહામો વિઉટેમો વિસોહોમો
 અકરણયાએ અણ્ણુકુમો અહારિહ તવોકમ્મ પાયચિત્ત પઠિ-
 વત્તનમો તસ મિચ્છામિ દુક્કડ.

નમો તેસિ ખમામમણાણુ જેહિ મ્મં વાઈઅ અગમા-
 હિર ઉકકાલિઅ ભગવત, તજહા-દસવેઆલિઅ ૧ કમ્પિ-
 આકમ્પિઅ ૨ ચુલ્લકમ્પમુઅ ૩ મહાકમ્પમુઅ ૪ ઉવાઈઅં
 ૫ રાયમ્પસેણિઅ ૬ છવાભિગમો ૭ પણ્ણવણા ૮ મહાપત્ત-
 વણા ૯ નદી ૧૦ અણુઓગદારાઈ ૧૧ દેવિદત્થઓ ૧૨
 તદુલવિઆલિઅ ૧૩ ચંદાવિત્તઅય ૧૪ પમાયમ્પમાય ૧૫
 પોરિમિમંડલ ૧૬ મહલમ્પવેમો ૧૭ ગણિવિત્તન ૧૮ વિત્તન-
 ચરણવિણ્ણિઅઓ ૧૯ આણુવિત્તત્તી ૨૦ મરણવિણત્તી ૨૧ આય-
 વિમોહી ૨૨ સલેહણામુઅ ૨૩ વીયરાયમુઅ ૨૪ વિહારકખો
 ૨૫ ચરણવિહી ૨૬ આઉરપચ્ચકખાણુ ૨૭ મહાપચ્ચકખાણુ
 ૨૮, સંવેહિપિ એઅમિ અગમાહિરે ઉકકાલિએ ભગવતે
 સમુત્તે સઅત્થે સગથે સનિજ્જુત્તિએ સસગહણીએ જે ગુણા
 વા ભાવા વા અગ્ધિતેહિ ભગવતેહિ પત્તતા વા પરવિઆ વા
 તે ભાવે સદહામો પત્તિઆમો રેએમો ક્ષસેમો પાલેમો અણુ-

પાલેમો, તે ભાવે સદ્દહંતેહિં પત્તિઅંતેહિં રાઅંતેહિં ક્ષાસંતેહિં
 પાલંતેહિં આણુપાલંતેહિં અંતો પકખરસ જં વાઘઅં પઠિઅં
 પરિઅટ્ટિઅં પુરિછઅં આણુપેહિઅં આણુપાલિઅં તં દુકખકખ-
 યાએ કમ્મકખયાએ સુકખયાએ ઘોહિલાભાએ સંસારુત્તારણાએ
 ત્તિકંટુ ઉવસંપન્નિજ્જતાણું વિહરામિ, અંતો પકખરસ જં ન
 વાઘઅં ન પઠિઅં ન પરિઅટ્ટિઅં ન પુરિછઅં નાણુપેહિઅં
 નાણુપાલિઅં સંતે બલે સંતે વીરિએ સંતે પુરિસકારપરક્કમે
 તરસ આલોએમો પડિક્કમામો નિંદામો ગરિહામો વિઉદેમો
 વિસોહિમો અકરણયાએ અબ્ભુદેમો અહારિહં તવોકમ્મં
 પાયચિછત્તં પડિવજ્જમો તરસ મિન્નજામિ દુક્કંડં.

નમો તેસિં ખમાસમણાણું જેહિં ઇમં વાઘઅં અંગબા-
 હિરં કાલિઅં ભગવંતં, તંજહા—ઉત્તરજ્ઞયણાઈ ૧ દસાઓ
 ૨ કપ્પો ૩ વવહારો ૪ ઇસિભાસિઆઈ ૫ નિસીહં ૬ મહા-
 નિસીહં ૭ જંબુદીવપત્તત્તી ૮ સૂરપત્તત્તી ૯ અંદપત્તત્તી ૧૦
 દીવસાગરપત્તત્તી ૧૧ ખુટ્ટિયા વિમાણુપવિભત્તી ૧૨ મહદ્વિઆ
 વિમાણુપવિભત્તી ૧૩ અંગચૂલિઆએ ૧૪ વગ્ગચૂલિઆએ ૧૫
 વિવાહચૂલિઆએ ૧૬ અરુણોવવાએ ૧૭ વરુણોવવાએ ૧૮
 ગરુલોવવાએ ૧૯ (ધરણોવવાએ) વેસમણોવવાએ ૨૦ વેલં-
 ધરોવવાએ ૨૧ દેવિંદોવવાએ ૨૨ ઉઠ્ઠાણુસુએ ૨૩ સમુદ્ધાણુસુએ
 ૨૪ નાગપરિઆવલિઆણું ૨૫ નિરયાવલિઆણું ૨૬ કપ્પિઆણું
 ૨૭ કપ્પવડિંસયાણું ૨૮ પુષ્કિઆણું ૨૯ પુષ્કચૂલિઆણું ૩૦
 (વણિહઆણું) વણિહદસાણું ૩૧ આસીવિસભાવણાણું ૩૨ દિટ્ઠી-
 વિસભાવણાણું ૩૩ ચારણુ(સુમિણુ)ભાવણાણું ૩૪ મહાસુમિ-
 ણુભાવણાણું ૩૫ તેઅગ્ગિનિસગ્ગાણું ૩૬, સંવેહિં પિ એઅમ્મિ

અંગબાહિરે કાલિએ ભગવતે મસુતે મઅત્યે સગથે સણિનનુ-
ત્તિએ સસંગહણીએ જે ગુણા વા ભાવા વા અરિહંતેહિ ભગવતેહિં
પણુતા વા પરુવિઆ વા તે ભાવે સદહામો પત્તિઆમો શાએમો
ક્રાસેમો પાલેમો અણુપાલેમો, તે ભાવે સદહંતેહિં શાયતેહિ
ક્રાસંતેહિં પાલંતેહિ અણુપાલતેહિ અંતોપકખરસ જં વાઈઅં
પઠિઅ પરિઅટ્ટિઅ પુરિછિઅ અણુપેહિઅ અણુપાલિઅ તં
દુકખકખયાએ કમ્મકખયાએ મુકખયાએ બોહિલાભાએ સંસાર
તારણાએ તિકટ્ટુ ઉવસંપનિજતા છુ વહરામિ, અંતો પકખરસ
જ ન વાઈઅ ન પઠિઅં ન પરિઅટ્ટિઅં ન પુરિછિઅં નાણુ
પેહિઅ નાણુપાલિઅ સતે બદ્ધે સતે વીરિએ સતે પુરિસક્કાર-
પરક્કમે તરસ આલોએમો પઠિક્કમામો નિદામો ગરિહામો
વિઉટ્ટેમો વિસોહિમો અકરણુયાએ અબ્બુલેમો અહારિહ તવોકમ્મં
પાયમિછતં પઠિવજ્જામો તરસ મિચ્છામિ દુકકકડ.

નમો તેસિં ખમામ્મણાણું જેહિ ઇમં વાઈઅ દુવાલમ ગં
ગણિપિડગ ભગવતં, તંજહા-આયાગે ૧ સૂઅગડો ૨ ઠાણું
૩ સમવાઓ ૪ વિવાહપત્તી ૫ નાયાધમ્મકહાઓ ૬ ઉવાસ-
ગદસાઓ ૭ અતગઠદસાઓ ૮ અણુત્તરેવવાઈઅદમાઓ ૯
પરહાવાગરણું ૧૦ વિવાગમુઅ ૧૧ ટિઠિવાઓ ૧૨, સંનેહિ પિ
એઅંમિ દુવાલસ ગે ગણિપિડગે ભગવતે મસુતે મઅત્યે સગથે
સણિનનુત્તિએ સસંગહણીએ જે ગુણા વા ભાવા વા અરિહંતેહિં
ભગવતેહિં પત્તતા વા પરુવિઆ વા તે ભાવે સદહામો પત્તિ-
આમો શાએમો ક્રાસેમો પાલેમો અણુપાલેમો, તે ભાવે સદહંતેહિં
પત્તિઅંતેહિ શાયંતેહિ ક્રાસંતેહિ પાલંતેહિ અણુપાલતેહિં
અંતો પકખરસ જં વાઈઅં પઠિઅં પરિઅટ્ટિઅ પુરિછિઅં

: પપર :

આવશ્યક શુક્તાવલી : બાવીશમો ખંડ

આણુપેહિઅં આણુપાલિઅં તં દુકખકખયાએ કમ્મકખયાએ
સુકખયાએ યોહિલાલાએ સંસારુત્તારણાએ ત્તિકટ્ટુ ઉવસંપન્નિજ-
ત્તાણું વિહરામિ, અંતો પકખરસ જં ન વાઈઅં ન પઢિઅં
ન પરિઅટ્ઠિઅં ન પુચ્છિઅં નાણુપેહિઅં નાણુપાલિઅં સંતે
ખલે સંતે વીરિએ સંતે પુરિસકારપરચ્છમે તરસ આલોએમો
પડિચ્છમામો નિંદામો ગરિહામો વિઉટ્ટેમો વિસોહિમો અકરણ્યાએ
અપ્પલુકેમો અહારિહં તવોકમ્મં પાયચ્છિત્તં પડિવજ્જમો તરસ
મિચ્છામિ દુચ્છંડં.

નમો તેસિં ખમાસમણાણું જેહિં ઇમં વાઈઅં દુવાલસંગં
ગણિપિડગં ભગવંતં, તંજહા-સમ્મં કાએણું ક્ષાસંતિ પાલંતિ
પૂરંતિ તીરંતિ કિટ્ટંતિ સમ્મં આણાએ આરાહંતિ અહં ચ
નારાહિમિ તરસ મિચ્છામિ દુચ્છંડં.

સુઅદ્દેવયા ભગવઈ, નાણાવરણીઅકમ્મસંઘાયં,

તેસિં ખવેઉ સયયં, જેસિં સુઅસાયરે ભત્તી. ૧

શ્રી પાક્ષિક ખામણા

ઈચ્છામિ ખમાસમણો ! પિઅં ચ મે જં લે હકાણું
તુદ્દાણું અખ્યાયં કાણું અભગ્ગજ્ઞેમાણું સુસીલાણું સુવયાણું સાય-
રિયઉવજ્જાયાણું નાણેણું દંસણેણું ચરિત્તેણું તવસા અખ્યાણું
ભાવેમાણાણું ખહુસુભેણુ લે દિવસો પોસહો પક્ખો વઈચ્છંતો અત્તો
ય લે કલ્લાણેણું પજ્જુવકિચ્છો સિરસા મણ્ણસા મત્થએણુ વંદામિ.
૧ ગુરુ કહે તુષ્ણેહિં સમં.

ઈચ્છામિ ખમાસમણો ! પુન્નિં ચેઈઆઈ વંદિત્તા નમંસિત્તા
તુપ્પસણ્ણં પાયમૂલે વિહરમાણેણું જે કેઈ ખહુદેવસિયા સાહુણો

દિઠ્ઠા સ્ત્રમાણા વા વસમાણા વા ગામાણુગામં દ્વર્ધતજમાણા વા
શાઈણિયા સંપુવછંતિ ઓમશાઈણિયા વંદંતિ અજજ્યા વંદંતિ
અન્નિજ્યાઓ વંદંતિ સાવયા વંદંતિ આવિયાઓ વંદંતિ અહં પિ
નિરસદ્ધો નિષ્કસાઓ તિકટ્ટું સિરસા મણસા મત્યઓણ વંદામિ.
૨ ગુરુ અહમવિ વંદાવેમિ ચેઈઆઈ.

ધમ્મામિ ખમાસમણો ! [અણ્ણુકિઓહં] ઉવકિઓહં
તુળ્લણ્ણં સતિઅ અહાકખં વા વત્થ વા પડિગ્ગહં વા
કંબલ વા પાયપુંછણું વા (રયહરણ વા) અકખરં વા પયં વા
ગાહં મિલ્લેગં વા (મિલ્લેગહં વા) અહં વા હેઉ વા પસિણું
વા વાગરણું વા તુળ્લેહિ ચિઅત્તેણું દિત્ત મએ અવિણ્ણેણ
પઠિન્નિઅં તસ્સ મિવ્વહામિ હુછઠ. ૩ ગુરુ-આયરિયસ તિઅં.

ધમ્મામિ ખમાસમણો ! અહમપુન્નાઈ કયાઈ ચ મે કિંક-
જમાઈ આયારમ તરે વિણ્ણયમંતરે સેહિઓ સેહાવિઓ સગહિઓ
ઉવગ્ગહિઓ આરિઓ વારિઓ ચોઈઓ પડિઓઈઓ, ચિઅત્ત મે
પઠિઓયણા, (અણ્ણુકિઓહં) ઉવકિઓહં તુળ્લણ્ણં તવતેય-
સિરીએ ધમાઓ આકરતસંસારકતારાઓ સાહટ્ટુ નિત્યરિ-
ક્કસામિ તિકટ્ટુ ચિરસા મણસા મત્યઓણ વંદામિ. ૪ ગુરુ-
નિત્યાગ્ગપાગ્ગા હોહ.

શ્રી દશવૈકાલિક સૂત્ર મૂલ પાઠ.

૧ દુમપુપ્પિકાધ્યયનમ્.

(અનુકુળાતમ્)

ધરમે મગલમુદ્ધિદ્ધં, અહિ સ્થા સંજએ તવો, દેવા વિ તં
નમંસતિ, જરસ ધરમે સયા મણો ૧ જહા દુમરસ પુદ્ધેમ્

ભરો આવિયઈ રસં, ન ચ પુષ્કં કિલામેઈ, સો અ પીણેઈ
અપયં. ૨ એમેએ સમણા સુતા, જે દોએ સંતિ સાહુણે,
વિહંગમા વ પુષ્કેસુ, દાણ ભત્તેસણે રયા. ૩ વયં ચ વિત્તિ
લખાસો, ન ચ કોઈ ઉવહમ્મઈ, અહાગડેસુ રીયંતે, પુષ્કેસુ
ભરો જહા. ૪ મહુગારસમા બુદ્ધા, જે ભવંતિ અણિસ્સયા,
નાણાપિંડરયા દંતા, તેણુ વુચ્યંતિ સાહુણે, તિખેમિ. ૫

ઇતિ હુમપુષ્કિયનામપદમં અજઝયણું સમત્તં.

૨ શ્રામણ્યપૂર્વિકાવ્યયનમ્.

કહં તુ કુજ્જ સામન્નં, જો કામે ન નિવારએ, પએ પએ
વીસીઅંતો, સંકંખપસ વસંગએ. ૧ વત્થગંધમલંકારં, ઇત્થિઓ
સયણાણિ ચ, અચ્છંદા જે ન ભુંજંતિ, ન સે આઈત્તિ વુચ્યઈ
૨ જે અ કંતે પિએ ભોએ, લેદ્દે વિપિદિ કુન્વઈ, સાહીણે
ચયઈ ભોએ, સે હુ આઈ તિ વુચ્યઈ. ૩

(કાવ્યમ્)

સમાઈ પેહાઈ પરિન્વયંતો, સિઆ મણો નિસસરઈ બહિદ્ધા,
ન સા મહં નોવિ અહંપિ તીસે, ઇચ્ચેવ તાઓ વિણુઈજ્જ
રાગં. ૪ આયાવયાહી ચય સોગમદ્ધં, કામે કમાહી કમિઅં
બુ દુકખં, છિંદાહિ દોસં વિણુઈજ્જ રાગં, એવં સુહી હોહિસિ
સંપરાએ. ૫

અતુટ્ટુવૃત્તમ્

પકખંદે જલિઅં જોઈ, ધૂમકેઈ દુરાસયં, નેચ્છંતિ વંતયં
ભોત્તં, કુલે જાયા અગંધણે. ૬ ધિગત્યુ તેજસો કામી, જો તં

જીવિયકારણા, વંત ઇમ્મસિ આવેઉ, સેયં તે મરણં ભવે. ૭
અહં ચ લોગરાયસ્સ, તં ચમિ અધગવણિહરો, મા કુલે
ગંધણા હોમે, સંજમં નિહુઓ ચર ૮ જમ તં કાહિસિ ભાવં,
જા જા દિગ્ગસિ નારિઓ, વાયાવિધુન્વ હરો, અદિઅખા ભવિ-
સ્સસિ ૯ તીસે સો વયણં સોચ્ચા, સંજયાર્ધ સુમામિયં,
અંકુમેણુ જહા નાગો, ધમ્મે સંપડિવાર્ધઓ ૧૦ એવં કરતિ
સંબુદ્ધા, પડિયા પવિઅકખણા, વિણ્ણિઅટ્ટંતિ સોગેસુ, જહા
સે પુરિસુત્તમો, તિભેમિ ૧૧

ઈતિ સામન્નપુવ્વિયનામળીયં અજ્ઞયણં સમત્તં.

૩ છુદ્ધકાચારાધ્યયનમ્.

અનુકુળતમ્

સંજમે સુદિઅખાણુ, વિખમુકકાણુ તામ્મણં, તેસિમેઅ-
મણામ્મન્ન, નિગ્ગયાણું મહેમ્મિણં. ૧ ઉદેસિયં કીયગહં, નિયા-
ગમભિહરણિ ચ, રામ્મભત્તે સિણ્ણણે ચ, ગંધમહ્વે અ વીયણે
૨ અંનિલી મિહિમત્તે અ, રાયપિઠે કિમિચ્છણે, સંવાહણા
હંતપ્પેયણા અ, સંબુગ્ગણા દેહપલેયણા અ. ૩ અઠ્ઠાવણે અ
નાલીએ, ઇત્તમ્મ ચ પાગ્ગુઠ્ઠાણે, તેગિચ્છં પાણ્ણહા યાણે, સમા-
રંભ અ નેદ્ધતો ૪ સુજ્જાયરપિહ ચ, આમંદી પલિઅંદ્રણે,
ગિહતરનિસિન્નલ્લ ચ, ગાયસ્સુન્વવટ્ટણ્ણિ ચ ૫ મિહિણે વેઆ-
વરિય, જા ચ આણ્ણવપત્તિયા, તત્તાનિવુટ્ટખેર્મત, આઉરસ્સ-
રણ્ણિ અ ૬ મૂલ્લે સિગ્ગેદે ચ, અન્નુખંટે અનિન્નુદે, હંદે
મૂલ્લે ચ ચન્નિયત્તે, કૂલ્લે ખીણે ચ આમણે. ૭ સોવચ્ચલે
સિધવે લેદે, રોમાલેણે ચ આમણે, સામુદ્દે પંમુખાદે ય,

કાલાલોલે ચ આમએ. ૮ ધૂવલે ત્તિ વમલે અ, વત્થિકમ્મ
વિરેયલે, અંજલે દંતવલે અ ગાયાજસંગવિભૂસલે. ૯ સંવ-
ઝેયમણાધન્નં, નિગ્ગંથાણું મહેસિણું, સંજમંમિ અ જુતાણું,
હુહુભૂયવિહારિણું. ૧૦ પંચાસવપરિન્નાયા, તિગુત્તા છસુ સંજયા,
અંચનિગ્ગહણા ધીરા, નિગ્ગંથા ઉજ્જુદંસિણો. ૧૧ આયાવયંતિ
ગિમ્હેસુ, હેમંતેસુ અવાઉડા, વાસાસુ પડિસંલીણા, સંજયા સુસ-
આહિયા. ૧૨ પરીસહરિગિદંતા ધૂઅમોહા જિઈંદિઆ, સંવ-
હુકખાપ્પહીણકા, પકકમંતિ મહેસિણો. ૧૩ હુકકરાઈં કરિત્તાણું,
હુસહાઈં સહેતુ અ, કે ઇત્થ દેવલોએસુ, કેઈં સિજ્ઞંતિ નીરયા
૧૪ ખવિત્તા પુંવકમ્માઈં, સંજમેણુ તવેણુચ, સિદ્ધિમગ્ગમાણુ-
અયત્તા, તાઈંણો પરિનિવુડે, ત્તિએમિ. ૧૫

ઇતિ ખુદ્ધિયાચરકહાનામં તઇયઅજ્ઞયણું સમત્તં.

૪ છજ્જવણિયાનામજ્ઞયણું.

સુઅં મે આઉસં ! તેણું લગવયા એવમદ્ધખાયાં ઇહ ખલુ
છજ્જવણિયાનામજ્ઞયણું સમણેણું લગવયા મહાવીરેણું કાસ-
વેણું પવેઈઆ સુઅદ્ધખાયા, સુપન્નત્તા સેયં મે અહિન્નિજ્ઞઉં
અજ્ઞયણું ધમ્મપન્નત્તી. ૧ કયરા ખલુ સા છજ્જવણિયાના-
મજ્ઞયણું સમણેણું લગવયા મહાવીરેણું કાસવેણું પવેઈઆ,
સુઅદ્ધખાયા સુપન્નત્તા સેઅં મે અહિન્નિજ્ઞઉં અજ્ઞયણું ધમ્મ-
પન્નત્તી. ૨ ઇમા ખલુ સા છજ્જવણિયાનામજ્ઞયણું સમ-
ણેણું લગવયા મહાવીરેણું કાસવેણું પવેઈઆ સુઅદ્ધખાયા
સુપન્નત્તા સેયં મે અહિન્નિજ્ઞઉં અજ્ઞયણું ધમ્મપન્નત્તી. ૩
વંજહા-પુઠવિકાઈઆ, આઉકાઈઆ, તેઉકાઈઆ, વાઉકાઈઆ,

વણુસ્સર્ધકાર્ધઆ, તસકાર્ધઆ ૪ પુઠ્ઠવી ચિત્તમંતમક્રખાયા
 અણુગણવા પુઠ્ઠાસત્તા અન્નતથ સત્યપરિણુએણું. ૫ આઠ ચિત્ત-
 મંતમક્રખાયા અણુગણવા પુઠ્ઠાસત્તા, અન્નતથ સત્યપરિણુએણું ૬
 તેજી ચિત્તમંતમક્રખાયા અણુગણવા પુઠ્ઠાસત્તા, અન્નતથ સત્ય-
 પરિણુએણુ. ૭ વાઠી ચિત્તમંતમક્રખાયા અણુગણવા પુઠ્ઠાસત્તા
 અન્નતથ સત્યપરિણુએણું. ૮ વણુસ્સર્ધચિત્તમંતમક્રખાયા અણુગ-
 ણવા પુઠ્ઠાસત્તા, અન્નતથ સત્યપરિણુએણુ. ૯ તજહા અગગખીયા
 મૂલખીયા પોરખીયા ખંધખીયા બોઅરહા સમુચ્છિમા તણુ-
 લયા વણુસ્સર્ધકાર્ધઆ સખીઆ ચિત્તમંતમક્રખાયા અણુગણવા
 પુઠ્ઠાસત્તા, અન્નતથ સત્યપરિણુએણુ ૧૦ સે જે પુણુ ધમે અણુગે
 ણહવે તસા પાણુ, તજહા-અંડયા પોયયા જરાઉઆ રસયા
 સસેઈમા સમુચ્છિમા ઉપ્પિલઆ ઉવવાઈઆ, જેસિ કેસિ ચિ
 પાણુણું અલિલ્લત પડિલ્લત સંકુચિઆં પસારિઆં રુઆં
 ભંત તસિઆ પલાઈઆં આગઈ ગઈ વિન્નાયા, જે અ દ્રીઠ
 પયગા, જા ય કુથપિપીલિઆ, સંવે ળેઈદિઆ સંવે તેઈદિઆ મંવે
 અઉરિદિઆ સંવે પચિદિઆ મંવે તિરિકખનેણિઆ, મંવે
 નેરઈઆ સંવે મણુઆ સંવે દેવા સંવે પાણુ પરમાહમ્મિઆ,
 એસો ખલુ ઇઠ્ઠો છવનિકાઓ તસકાઉત્તિ પવુરચઈ ॥ સૂત્ર ૧ ॥

ઇચ્ચેસિં છણ્હં છવનિકાયાણુ નેવ સય ઠંડ સમારલિલ્લન,
 નેવન્નેહિં દડં સમારંભાવિલ્લન, દડ સમારભતેવિ અન્ને ન
 સમણુજણુજન, જાવજણુવાએ તિવિહુ નિવિહેણું મણુણુ વાયાએ
 કાએણું ન કરેમિ ન કાગ્ગેમિ કરત પિ અત્ત ન સમણુજ-
 ણુમિ, તરસ ભતે ! પહિલ્લમામિ નિદ્દામિ ગરિહામિ અપ્પાણુ
 વોસિરામિ ॥ સૂત્ર ૨ ॥

પઠમે ભંતે ! મહંવચ્ચે પાણાઈવાયાચ્ચો વેરમણું સંવં
 ભંતે ! પાણાઈવાયં પચ્ચક્ખામિ, સે સુહુમં વા બાયરં વા, તસં
 વા થાવરં વા, નેવ સયં પાણે અઈવાઈજ્જમ, નેવ અન્નેહિં
 પાણે અઈવાયાવિજ્જમ પાણે અઈવાયંતે વિ અન્ને ન સમણુ-
 જાણેજ્જમ જાવજ્જવાચ્ચે તિવિહં, તિવિહેણું મણેણું વાયાચ્ચે
 કાએણું ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અત્તં ન સમાણુજાણામિ,
 તસ્સ ભંતે પડિછમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વેસિરામિ ।
 પઠમે ભંતે મહંવચ્ચે ઉવઠ્ઠિચ્ચોમિ સંવાચ્ચો પાણાઈવાયાચ્ચો
 વેરમણું ॥ ૧ ॥ (સૂત્ર ૩)

અહાવરે દુચ્ચે ભંતે ! મહંવચ્ચે મુસાવાયાચ્ચો વેરમણું,
 સંવં ભંતે ! મુસાવાયં પચ્ચક્ખામિ, સે કોહા વા, લોહા વા,
 હયા વા હાસા વા નેવ સયં મુસં વચ્ચેજ્જમ નેવ અન્નેહિં
 મુસં વાયાવિજ્જમ મુસં વયંતે વિ અન્ને ન સમાણુજાણિજ્જમ,
 જાવજ્જવાચ્ચે તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાચ્ચે કાએણું ન
 કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અત્તં ન સમાણુજાણામિ તસ્સ
 ભંતે પડિછમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વેસિરામિ,
 દુચ્ચે ભંતે ! મહંવચ્ચે ઉવઠ્ઠિચ્ચોમિ સંવાચ્ચો મુસાવાયાચ્ચો
 વેરમણું ॥ ૨ ॥ (સૂત્ર ૪)

અહાવરે તચ્ચે ભંતે ! મહંવચ્ચે અદિત્તાદાણાચ્ચો વેરમણું,
 સંવં ભંતે ! અદિત્તાદાણું પચ્ચક્ખામિ, સે ગામે વા નગરે વા
 રત્ને વા અપ્પં વા બહું વા આણું વા થૂલં વા ચિત્તમંતં
 વા અચિત્તમંતં વા નેવ સયં અદિત્તં ગિણિહજ્જમ નેવન્નેહિં
 અદિત્તં ગિણહાવિજ્જમ, અદિત્તં ગિણહંતેવિ અન્ને ન સમાણુ-
 જાણેજ્જમ જાવજ્જવાચ્ચે તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાચ્ચે

કાચ્છેષુ' ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજણામિ,
તસ્સ ભતે ! પઠિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણુ' વોમ્મિ-
રામિ, તચ્ચે ભતે ! મહુવચ્ચે ઉવઠ્ઠિઓમિ, સંવાઓ અદિત્તા-
દાણાઓ વેરમણુ ॥ ૩ ॥ (સૂત્ર ૫)

અહાવરે ચઉત્થે ભતે ! મહુવચ્ચે મેહુણાઓ વેરમણુ,
સંવ ભતે ! મેહુણુ પચ્ચક્ખામિ સે દિંવ વા માણુસ્સ વા
તિરિક્કખ્ખોણ્ણિયં વા નેવ સય મેહુણુ સેવિજ્જ, નેવન્નેહિં
મેહુણુ સેવાવિજ્જ, મેહુણુ એવતે વિ અન્ને ન સમણુજણિજ્જ,
જવજ્જણવાચ્ચે તિવિહં તિવિહેણુ મણેણુ વાયાચ્ચે કાચ્છેષુ ન
કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજણામિ, તસ્સ
ભતે ! પઠિક્કમામિ નિદામિ ગરિહામિ અપ્પાણુ' વોમ્મિરામિ ।
ચઉત્થે ભતે ! મહુવચ્ચે ઉવઠ્ઠિઓમિ સંવાઓ મેહુણાઓ
વેરમણુ ॥ ૪ ॥ (સૂત્ર ૬)

અહાવરે પંચમે ભતે ! મહુવચ્ચે પરિગ્ગહાઓ વેરમણુ,
સંવ ભતે ! પરિગ્ગહ પચ્ચક્ખામિ, સે અપ્પ વા બહુ' વા
અણુ' વા થૂલં વા ચિત્તમંતં વા અચિત્તમંતં વા નેવ સયં
પરિગ્ગહ પરિગિણ્ણિજ્જ નેવન્નેહિં પરિગ્ગહં પરિગિણ્ણ-
વિજ્જ પરિગ્ગહં પરિગિણ્ણતે વિ અન્ને ન સમણુજણિજ્જ,
જવજ્જણવાચ્ચે તિવિહં તિવિહેણુ મણેણુ વાયાચ્ચે કાચ્છેષુ ન
કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજણામિ તસ્સ
ભતે ! પઠિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણુ વોમ્મિરામિ ।
પચ્ચમે ભતે ! મહુવચ્ચે ઉવઠ્ઠિઓમિ સંવાઓ પરિગ્ગહાઓ
વેરમણુ ॥ ૫ ॥ (સૂત્ર ૭)

અહાવરે છઠે ભંતે ! વચ્ચે રાઈભોયણાઓ વેરમણું સંવં
ભંતે ! રાઈભોયણું પચ્ચક્રખામિ, સે અસણું વા પાણું વા
ખાઈમં વા સાઈમં વા નેવ સયં રાઈ ભુંજીજી નેવન્નેહિં
રાઈ ભુંજીવિજી રાઈ ભુંજંતે વિ અન્ને ન સમણુજીણીજી,
જીવજીજીવાચે તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાચે કાચેણું ન
કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજીણામિ તસ્સ
ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અખપાણું વેસિરામિ ।
છઠે ભંતે ! વચ્ચે ઉવક્રિઓમિ, સંવાઓ રાઈભોયણાઓ વેરમણું
॥ ૬ ॥ (સૂ૦ ૮) ઇચ્ચેયાઈ પંચ મહોવયાઈ રાઈભોઅણુવેર-
મણુછઠાઈ અત્તહિયકયાચે ઉવસંપજીજીતાણું વિહરામિ (સૂ૦ ૯)

સે લિક્ખૂ વા લિક્ખુણી વા સંજયવિરયપડિહયપચ્ચક્રખાય-
યાવકચ્ચે દિઆ વા રાઓ વા એગઓ વા પરિસાગઓ વા,
સુત્તે વા જાગરમાણે વા, સે પુઠ્ઠવિં વા સિત્તિં વા, સિલં વા,
લેલું વા, અસરકખં વા કાયં, અસરકખં વા વત્થં, હુત્થેણુ
વા પાચેણુ વા કટ્ટેણુ વા કિલિંચેણુ વા અંગુલિઆચે વા સિલા-
ગચે વા સિલાગહુત્થેણુ વા ન આલિહિજીજી ન વિલિહિજીજી
ન ઘટ્ટિજીજી ન સિંદિજીજી, અન્નં ન આલિહાવિજીજી ન વિલિ-
હાવિજીજી ન ઘટ્ટાવિજીજી ન સિંદાવિજીજી, અન્નં આલિહંતં
વા વિલિહંતં વા ઘટ્ટંતં વા સિદંતં વા ન સમણુજીણીજી
જીવજીજીવાચે તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાચે કાચેણું ન
કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજીણામિ તસ્સ
ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અખપાણું વેસિરામિ
॥ ૧ ॥ (સૂ૦ ૧૦)

સે લિક્ખૂ વા લિક્ખુણી વા સંજયવિરયપડિહયપચ્ચક્રખાય-

પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા એગઓ વા પરિસાગઓ વા
 સુત્તે વા જાગરમાણે વા સે ઉદગં વા ઓસ વા હિમ વા,
 મહિઅં વા કરગ વા હરતણુગં વા સુદ્ધોદગં વા ઉદઉદ્ધં વા
 કાયં ઉદઉદ્ધં વા વત્થં સસિણ્ણિદ્ધં વા કાયં સસિણ્ણિદ્ધ વા
 વત્થં ન આમુસિલ્લમ્મ ન સકુસિલ્લમ્મ ન આવીલિન્નમ્મ ન પવિ-
 લિલ્લમ્મ, ન અકખોડિલ્લમ્મ ન પકખોડિલ્લમ્મ ન આયાવિલ્લમ્મ ન
 પયાવિલ્લમ્મ અન્ન ન આમુસાવિલ્લમ્મ ન સકુસાવિલ્લમ્મ ન
 આવીલાવિલ્લમ્મ ન પવીલાવિલ્લમ્મ, ન અકખોડાવિલ્લમ્મ ન પકખોડા-
 વિલ્લમ્મ ન આયાવિલ્લમ્મ ન પયાવિલ્લમ્મ, અન્ન આમુસત વા
 સકુસત વા, આવીલંતં વા, પવીલતં વા, અકખોડત વા,
 પકખોડત વા, આયાવતં વા, પયાવતં વા ન સમણ્ણણામિ
 જાવજ્જવાએ તિવિહ તિવિહેણું, મણેણું વાયાએ કાએણું ન
 કરેમિ કારવેમિ કરંતપિ અન્નં ન સમણ્ણણામિ તરસ ભતે !
 પઠિકકમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણ વોસિરામિ ॥ ૨ ॥
 (સૂ. ૧૧)

મે નિકખૂ વા નિકખુણી વા મંજયવિરયપઠિહયપગ્ગયકખાય-
 પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા એગઓ વા પરિસાગઓ વા
 સુત્તે વા જાગરમાણે વા સે અગણિ વા ઇંગાલં વા મુમ્મુરં વા
 અગ્ગિ વા જાલ વા અલાય વા સુદ્ધાગણિ વા ઉકકં વા ન
 ઉજેલ્લમ્મ ન ઘટ્ટિન્નમ્મ ન મિદ્ધિલ્લમ્મ ન ઉજ્જવેલ્લમ્મ ન પન્ન-
 લેલ્લમ્મ ન નિંવાવિલ્લમ્મ અન્નં ન ઉત્તવિલ્લમ્મ ન ઘટ્ટાવેલ્લમ્મ
 ન સિંદાવિલ્લમ્મ ન ઉજ્જમલાવેલ્લમ્મ ન પન્નમલાવિલ્લમ્મ ન નિંવા-
 વેલ્લમ્મ અન્ન ઉજત વા ઘટ્ટત વા સિંદત વા ઉજ્જમલંત

વા પજ્જનલંતં વા નિન્વાવંતં વા ન સમણુજ્જણિજ્જ, જવ-
જજ્જવાએ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણું ન કરેમિ
ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજ્જણામિ તસ્સ ભંતે !
પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ. ૩
(સૂત્ર ૧૨)

સે લિકખૂ વા લિકખુણી વા સંજયવિરયપડિહયપચ્ચકખાય-
પાવકચ્ચે દિઆ વા રાઓ વા એગઓ વા પરિસાગઓ વા
સુત્તે વા જાગરમાણે વા સે સિએણુ વા વિહુણેણુ વા વિહુણુ-
હથેણુ વા તાલિઅંટેણુ વા પત્તેણુ વા, પત્તભંગેણુ વા સાહાએ
વા સાહાભંગેણુ વા, પિહુણેણુ વા, પિહુણુહથેણુ વા, ચેલેણુ વા,
ચેલકણ્ણેણુ વા, હથેણુ વા, સુહેણુ વા, અપ્પણે વા કાયં
આહિરં વાવિ પુગલં, ન કુમિજ્જા ન વીએજ્જા અન્નં ન
કુમાવિજ્જા ન વીઆવિજ્જા, અન્નં કુમંતં વા વીઅંતં વા ન
સમણુજ્જણિજ્જ, જવજજ્જવાએ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું
વાયાએ કાએણું ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન
સમણુજ્જણામિ તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ
અપ્પાણું વોસિરામિ. ૪ (સૂત્ર ૧૩)

સે લિકખૂ વા લિકખુણી વા સંજયવિરયપડિહયપચ્ચકખાય-
પાવકચ્ચે દિઆ વા રાઓ વા એગઓ વા પરિસાગઓ વા
સુત્તે વા જાગરમાણે વા, સે ખીએસુ વા, ખીઅપધંદેસુ વા
રુઠેસુ વા, રુઠપધંદેસુ વા, જાએસુ વા જાપધંદેસુ વા હરિએસુ
વા હરિઅપધંદેસુ વા છિન્નેસુ વા છિન્નપધંદેસુ વા સચિત્તેસુ વા
સચિત્તકોલપડિનિરસચ્ચેસુ વા ન ગચ્છેજ્જા ન ચિઠ્ઠેજ્જા ન
નિસીએજ્જા ન તુઅદ્દેજ્જા અન્નં ન ગચ્છાવેજ્જા ન ચિટ્ઠાવેજ્જા

ન નિસીઆવેજ્ઞ, ન તુચ્છાવેજ્ઞ, અન્નં ગચ્છંતં વા,
ચિદ્ગંતં વા, નિસીયતં વા, તુચ્છતં વા, ન સમણુજણામિ જવ-
જ્ઞવાએ તિવિહં તિવિહેણ મણેણ વાયાએ કાએણ ન કરેમિ, ન
કારવેમિ, કરત પિ અન્નં ન સમણુજણામિ, તસ્મ ભતે ! પઠિસ્સ
મામિ નિદ્દામિ ગરિહામિ અપ્પાણુ વોસિરામિ ૫ (સૂત્ર ૧૪)

સે લોકખૂ વા ભિક્ષુણી વા સજ્જવિરયપઠિહયપચ્ચકખાય-
પાવકમ્મે, દિઆ વા, રાઓ વા, એગઓ વા, પરિમાગઓ વા,
સુતે વા, જાગરમાણે વા, મે કીડં વા પયગં વા કુંથું વા
પિપીલિય વા હત્થસિ વા પાયસિ વા ખાહુસિ વા ભિરુંસિ
વા ઉદરસિ વા સીસસિ વા વત્થમિ વા પરિગ્ગહંસિ વા કંઠ-
લમિ વા પાયપુછણુસિ વા રયહરણુંસિ વા ગોઠગસિ વા
ઉડગસિ વા હરુડગમિ વા પીઠગસિ વા ક્કલગસિ વા સેજ્ઞસિ
વા સથારગસિ વા અન્નયરસિ વા તહપ્પગાટે ઉવગરણુ-
જાએ તઓ સજ્જામેવ પરિવેહિય પરિવેહિય પમન્નિજય
પમન્નિજય એગતમવણ્ણિજ્ઞાણેણ સધાયમાવજ્જિજ્ઞા

અજય ચરમાણો ૫ પાણુભૂયાઈ હિંસઈ, જધઈ પાવયં
કમ્મ ત મે હોઈ કડુયં ક્કલ ૧ અજયં ચિદ્ધમાણો ૫ પાણુ-
ભૂયાઈ હિંસઈ, જધઈ પાવય કમ્મ ત મે હોઈ કડુયં ક્કલ
૨ અજય આસમાણો ૫ પાણુભૂયાઈ હિંસઈ, જધઈ પાવયં
કમ્મ ત મે હોય કડુયં ક્કલ ૩ અજયં સયમાણો ૫ પાણુ-
ભૂયાઈ હિંસઈ, જધઈ પાવય કમ્મ ત મે હોઈ કડુયં ક્કલ.
૪ અજય ભુજમાણો ૫ પાણુભૂયાઈ હિંસઈ, જધઈ પાવય
કમ્મ ત મે હોઈ કડુયં ક્કલ. ૫ અજયં જાસમાણો ૫,
પાણુભૂયાઈ હિંસઈ, જધઈ પાવયં કમ્મ, ત મે હોઈ કડુયં

દલં. ૬ કહં ચરે ? કહં ચિદ્દે ? કહમાસે ? કહં સચ્ચે ? કહં
 ભુજંતો ભાસંતો પાવં કમ્મં ન બંધં ? ૭ જયં ચરે
 જયં ચિદ્દે જયમાસે જયં સચ્ચે, જયં ભુજંતો ભાસંતો,
 પાવં કમ્મં ન બંધં. ૮ સંવભૂયપ્પભૂઅરસ, સમ્મં ભૂયાઈ
 પાસચ્ચો, પિહિઆસવરસ દંતરસ, પાવં કમ્મં ન બંધં. ૯
 પઠમં નાણું તથો દયા, એવં ચિદ્દં સંવસંજચ્ચે, અન્નાણી
 કિં કાહી ? કિં વા નાહી ચ સેયપાવગં ? ૧૦ સોચ્ચા બાણુઈ
 કલ્લાણું, સોચ્ચા બાણુઈ પાવગં, ઉલ્લયંપિ બાણુઈ સોચ્ચા, જં
 સેઅં તં સમાચરે. ૧૧ જો જીવે વિ ન ચાણુઈ, અજીવે વિ
 ન ચાણુઈ, જીવાજીવે અચાણુતો, કહં સો નાહી ચ સંજમે ?
 ૧૨ જો જીવે વિ વિચાણુઈ અજીવે વિ વિચાણુઈ, જીવાજીવે
 વિચાણુતો, સો હુ નાહી ચ સંજમં. ૧૩ જયા જીવમજીવે ચ,
 દો વિ એચ્ચે વિચાણુઈ, તયા ગઈ બહુવિહં, સંવજીવાણુ
 બાણુઈ. ૧૪ જયા ગઈ બહુવિહં સંવજીવાણુ બાણુઈ, તયા
 પુન્નં ચ પાવં ચ, બંધં મુક્ખં ચ બાણુઈ. ૧૫ જયા પુણ્ણું
 ચ પાવં ચ, બંધં મુક્કળં ચ બાણુઈ, તયા નિવિંદચ્ચે ભોચ્ચે,
 જે દિંવે જે અ માણુસે. ૧૬ જયા નિવિંદિચ્ચે ભોચ્ચે જે
 દિંવે જે અ માણુસે, તયા ચયઈ સંજેગં, સખિલંતરબાહિરં.
 ૧૭ જયા ચયઈ સંજેગં, સખિલંતરબાહિરં, તયા મુંડે લવિ-
 ત્તાણું પંવઈચ્ચે અણુગારિઅં. ૧૮ જયા મુંડે લવિત્તાણું,
 પંવઈચ્ચે અણુગારિઅં, તયા સંવરમુક્કિકકું, ધમ્મં કાસે અણુ-
 ત્તરં. ૧૯ જયા સંવરમુક્કિકકું, ધમ્મં કાસે અણુત્તરં, તયા
 ધુણુઈ કમ્મરયં, અખોહિકલુસં કહં. ૨૦ જયા ધુણુઈ કમ્મરયં,
 અખોહિકલુસં કહં, તયા સંવત્તગં નાણું દંસણું ચાલિગચ્છઈ.

૨૧ જ્યા સંવત્તગ નાણુ હંસણુ ચાભિગચ્છ, તયા લોગમ-
લોગં ચ, જિણો બાણુ ઠેવલી ૨૨ જ્યા લોગમલોગ ચ,
જિણો બાણુ ઠેવલી, તયા ભેગે નિરુંભિત્તા, સેલેસિ પડિવન્નઘ.
૨૩ જ્યા ભેગે નિરુંભિત્તા, સેલેસિ પડિવન્નઘ, તયા કમ્મ
ખવિત્તાણુ, સિદ્ધિ ગચ્છઘ નીરચો ૨૪ જ્યા કમ્મ ખવિ-
ત્તાણુ, સિદ્ધિ ગચ્છઘ નીરચો, તયા લોગમત્થયત્થો, સિદ્ધો
હવઘ સાસચો. ૨૫ સુહસાયગસ્સ સમણુસ્સ સાયાઓલગસ્સ
નિગામસાધસ્મ, ઉચ્છેદણાપહોઅસ્સ દુલ્લહા સુગઘ તારિસગસ્સ.
૨૬ તવોણુણ્ણપહાણુસ્સ, ઉજ્જુભઘખ તિસ જમરયસ્સ, પરીસહે
ણુણુ તસ્મ, સુવહા સુગઘ તારિસગસ્સ ૨૭ પચ્છા વિ તે પયાયા,
ખિચ્છ ગચ્છતિ અમરભવણુઘ, જેસિં પિચો તવો સજ્જો
અ, ખતિ અ બંભચેરં ચ. ૨૮ ધમ્મેઅ છન્નણવણિઅં
સમ્મદિધી સયા જચો, દુલ્લહં લહિત્તુ સામન્ન, કમ્મુણા ન
વિશહેન્નત્થિ, ત્તિમેમિ ૩૯

ઇતિ ચઉત્થ છન્નણવણિઆનામજ્ઞયણુ સમત્તં. ૪

બાર માસે કાઉરસગ્ગ કરવાનો વિધિ.

ચૈત્ર સુદ ૧૧-૧૨-૧૩ અથવા ૧૨-૧૩-૧૪ અથવા ૧૩-
૧૪-૧૫ એ ત્રણ દિવસોએ દરરોજ દૈવસિક પ્રતિક્રમણુ કયા
પછી આ કાઉરસગ્ગ કરવો (સથારાપોરિસી ભણાવ્યા પહેલા)
પ્રથમ ખમા૦ દઘ ધમ્મજા અચિત્તરજ્ઞ ઓહડાવણુત્થ કાઉરસગ્ગ
કરું? ધમ્મજા અચિત્તરજ્ઞ ઓહડાવણુત્થ કરેમિ કાઉરસગ્ગ
અનત્થ કહી ચાર લોગસ્મનો કાઉરસગ્ગ સાગરવરગ બીરા સુધી
કરવો પારીને લોગસ્મ સ પૂર્ણ કહેવો

ગોચરી આલોવવાનો વિધિ.

ખેતાલીશ દોષ ટાળી ગોચરી લઈ આવી, ત્રણ વાર નિસીદી કહીને ઉપાશ્રયમાં પ્રવેશ કરે. ગુરુ સન્મુખ આવી નમો ખમા-સમણાણું મથચોણ વંદામિ કહે. પછી પગ મૂકવાની ભૂમિ પ્રમાણે ગુરુ અથવા વડીલ સન્મુખ ઊભા રહી, ડાબા પગ ઉપર દાંડો રાખી, જમણા હાથમાં મુહપત્તિ રાખી, ઊભા ઊભા ખમાસમણ દઈ, આદેશ સાંગી ધરિયાવહિં તસ્સં અન્નતથઃ કહી એક લોગસ્સનો કાઉસગ્ગ કરે. કાઉસગ્ગમાં જે કુમથી ગોચરીમાં જે જે વસ્તુઓ લીધી હોય તે અને તેમાં લાગેલા દોષો સંભારે. પછી “ નમો અરિહંતાણું ” કહી કાઉસગ્ગ પારી ધારી રાખેલા અતિચાર ક્રમ પ્રમાણે ગુરુને કહી બતાવે. પછી ગુરુને આહાર દેખાડે. પછી ગોચરી આલોવે. તે આ પ્રમાણે—

પડિક્કમામિ ગોચરચરિયાએ (પગામસજ્જાયનો આલાવે)થી માંડી મિચ્છામિ હુકકંડં પર્યંત કહે. પછી તસ્સ ઉત્તરી, અન્નતથ કહી કાઉસગ્ગ કરે. તે કાઉસગ્ગમાં નીચેની ગાથા વિચારે.

અહો જિણેહિં અસાવજ્જા, વિત્તી સાહૂણુ દેસિયા,
મુક્ખસાહુણુહેઉસસ, સાહૂદેહસસ ધારણા.

અર્થ—અરે ? મોક્ષસાધનના હેતુરૂપ એવા સાધુના દેહને ટકાવનારી એવી પાપ રહિત વૃત્તિ જિનેશ્વરોએ સાધુઓને દેખાડી છે.

પછી કાઉસગ્ગ પારીને લોગસ્સ કહે.

કોઈ સાધુ કાળ કરે ત્યારે સાધુને કરવાનો વિધિ.

જો કોઈ સાધુ કે સાધ્વીએ રાત્રે કાળ કર્યો હોય અને બીજા સાધુઓને પ્રતિક્રમણ ક્રિયા કરવી હોય તો સ્થાપનાચાર્યજી લઈને તે સ્થાને કે બીજે સ્થાનકે જઈને મનમા ક્રિયા કરવી અને કાળ કરેલ સાધુ તથા બીજા સાધુઓના સ્થાપનાચાર્યજી ત્યાં રાખવા નહિ.

કોઈ સાધુ અથવા સાધ્વી કાળ કરે કે તરત જ મૃતકના માથાની જગ્યાએ જમીનમા લોઢાની ખીટી મારવી, પછી જે સાધુએ કાળ કર્યો હોય તેની પામે આવીને એક સાધુ આ પ્રમાણે કહે કૌટિક ગમ્મ, વયગીશાખા, ચાદ્રકુલ, આચાર્યશ્રી વિજયસિંહસૂરિ, ઉપાધ્યાય શ્રી સકલચંદ્રજી, પંચાસ શ્રી સત્ય-વિજયગણી, સ્થવિર શ્રી (અમુદાયમા વૃદ્ધ સાધુનું નામ) મહત્તગશ્રી (મોટા ગુરુજીજીનું નામ) અમુક મુનિના શિષ્ય (મુનિશ્રી) અમુકની શિષ્યા () મહાપાગિદાવણિઆએ કરેમિ કાઉસ્મગ્ગં અન્નત્યં કહી એક નવકારનો કાઉસ્મગ્ગ કરી, પારી પ્રગટ નવકાર કહી ત્રણ વાર વોસિરે વોસિરે કહે, તે વખતે માથે વાસક્ષેપ નાખવો.

કોઈ સાધુ કાળ કરે ત્યારે આવકને કરવાનો વિધિ.

જો ગતિ મૃતક રાખવાનું હોય, તો મૃતકના માથાની નીચે જમીન કે યાસલે ખીટી મારવી અને નિર્ભય માણસોએ રાત્રે જાગવું પણ ઉઘવું નહિ.

પ્રથમ દાદી મૂછ અને માથાના ફેશ કાઢી નખાવે, પછી

હાથની છેલ્લી આંગળીના ટેરવાનો છેદ કરે, પછી હાથ પગની આંગળીઓનો ઘોળા સુતરથી બંધ કરે, પછી કથરાટમાં બેસાડીને કાચાપાણીથી સ્નાન કરાવે, પછી નવા સુવાળાં કપડાંથી શરીર લુંછીને સુખડ કેસર બરાસનું વિલેપન કરી નવા સુંવાળા વસ્ત્ર પહેરાવે. તે પ્રમાણે સાધુ સાધ્વી હોય તો પ્રથમનો ઓઘો લઈ લેવો, સાધુને નવો ચોળપટ્ટો રા. હાથનો પહેરાવી કંદોરો બાંધે તથા નવો શ્વેત કપડો ડા. હાથનો કેસરના પાંચ અવળા સાથીઆ કરી ઓઢાડે. બીજા કપડાંને કેસરના છાંટા નાખવા, નનામી ઉપર એક ઉત્તરપટ્ટો પાથરવો અને તેના વચલા ભાગમાં એક આટાનો અવળો સાથીઓ કરવો અને માંડવી હોય તો બેઠકે અવળો સાથીઓ કરવો, તથા સાધ્વી હોય તો લેંઘા વિગેરે નીચેના બધાં વસ્ત્રો સિવાયના ઉપરના ભાગનાં બધાં વસ્ત્રોને કેસરના અવળા પાંચ પાંચ સાથીઆ કરવા તેમજ ઉપર અને નીચેનાં બધા વસ્ત્રોને કેસરનાં છાંટા નાખવા.

ચાર આંગળ પહોળો નવા લુગડાંનો પાટો કેડે બાંધવો. પછી નાવના આકારે ચૌદ પડનો લંગોટ પહેરાવે. તે નાવના આકારે ન હોય, તો કપડાંના ચૌદ પડ કરીને તેનો લંગોટ પહેરાવે. પછી નાનો લેંઘો જાંઘ સુધીનો પહેરાવે, પછી લાંબો લેંઘો પગના કાંડા સુધીનો પહેરાવી કેડે દોરો બાંધીને, એક સાડો ઢીંચણથી નીચે અને પગના કાંડાથી ઉપર સુધીનો પહેરાવે, તેના ઉપર બીજો સાડો પગના કાંડા સુધી પહેરાવી દોરીથી બાંધવો, પછી કંચવાની જગ્યાએ, લુગડાનો પાટો વીંટી ત્રણ કંચવા પહેરાવી એક કપડો ઓઢાડે, પછી સુવાડીને બીજો

કપડો ઓઢાડે અને જમીન ઉપર સુવાડે ત્યાં પછુ માથાની જગ્યાએ જમીનમાં ખીલી ઠોકે, પછી મૃતકની જમણી બાજુએ ચરવળી તથા મુહપત્તિ મૂકે અને ડાબી બાજુએ ઝોળીની અંદર ખડિત પાત્રમાં એક લાડુ મૂકે. પછી જે વખતે કાળ ક્યો હોય તે વખતનું કયું નક્ષત્ર હતું તે જોવું (અથવા પ્રાદ્યુષને પૂછવું) રોહિણી વિશાખા પુનર્વસુ અને ત્રણ ઉત્તરા એ છ નક્ષત્રમાં ડાકના બે પુતળા કરવા જ્યેષ્ઠા, આર્દ્રા, સ્વાતિ, શતભિષા, ભરણી, અશ્લેષા અને અભિજિત આ સાત નક્ષત્રમાં પુતળા કરવા નહિ, બાકીના ૧૫ નક્ષત્રમાં એકેક પુતળું કરવું. તે પુતળાના જમણા હાથમાં ચરવળી તથા મુહપત્તિ આપવી, તથા ડાબા હાથની ઝોળીમાં ભાગેલું પાત્ર લાડુ મહિત મૂકવું. જો બે પુતળા હોય તો બંનેને તે પ્રમાણે આપવું પછી પુતળા આદિ બધી વસ્તુ મૃતકની પાસે મૂકવી પછી સારો મજબૂત ત્રીજો કપડો હોય તે પાથરીને તેની અંદર બધી વસ્તુઓ સહિત મૃતકને સુવાડીને કપડાના બધા છેદા વીંટવા અને મૃતકના પ્રથમના બધા વસ્ત્રો હોય તે શ્રાવકો ઉના પાણીથી પલાળી સુકાવી ફાડીને પરઠવી દે. અને સથારો કામળી વિગેરે જે ઉનના કપડા હોય તેને ગોમુત્ર છાટે (જો સુતરાઉ કપડાને પલાળવાની જોગવાઈ ન બને તો ગોમુત્ર છાટે તો પણ ચાલે)

સાધુ સાંઘી કાળધર્મ પામે ત્યારે જોઇતા
સામાનની યાદી.

લાડવાના ડોધલા દીવીઓ વાસની ૪ વાટકા ૪ દેવતા ને
કંદુપ શેર ૨ સુતર શેર ૨૥ બદામ શેર ૧૦ ટોપરા મણ

૦૥ ચોમાસું હોય તો વધારે પુંજણીઓ ૨ સાંજમાં સામાન વાસ ૨ બપોટીમાં ને છાંણા આશરે ૧૫ ખોડા ઠોરની ગાડી બરાસ તોલો ૦૧ કેસર તોલો ૦૧ વાસણેય તોલો ૦૧ સોના રૂપાનાં કુંદ બળતણ છૂટા પૈસા રૂ. ૫ ના આશરે તાસ દેઘડો બાજરી આશરે મણ ૫ સુખડ રાજ શેર બે ચોમાસું હોય તો વધારે ગુલાલ શેર ૫ નાડું શેર ૧

ગૃહસ્થ મૃતકને લઈ જાય ત્યારે બીજીવાર વાસણેય મંત્રેલો કે વેચાતો લાવેલો એમ ને એમ નાખવો. ઉપાશ્રયમાંથી મૃતકને બહાર કાઢે ત્યારે પગ તરફથી કાઢે, કોઈએ રોવું નહિ પણ સર્વ શ્રાવકોએ “ જય જય નંદા ” “ જય જય લદ્દા ” એમ બોલતા જવું, અને આગળ બદામો નાણાં વિગેરે ઉપાશ્રયથી ઠેઠ સ્મશાન ભૂમિ સુધી એક શ્રાવકે ઉછાળવું. શોક સહિત મહોત્સવપૂર્વક વાજાંત્ર વાગતે મોટા આડંબરથી શુદ્ધ કરી રાખેલ ભૂમિ ઉપર સુખડ વિગેરેનાં ઉત્તમ લાકડાંની ચિતા કરી આંડવી પધરાવે, ત્યારે મૃતકનું મુખ ગામ તરફ રાખી, અગ્નિ-સંસ્કાર કરી, રક્ષા યોગ્ય સ્થાનકે પરઠવી, પવિત્ર થઈ ગુફ પાસે આવી સંતિકરં કે લઘુ શાંતિ અથવા બૃહત્શાંતિ સાંભળે તથા અનિત્યતાનો ઉપદેશ સાંભળી શ્રાવકો અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ કરે, મૃતકને ઉપાડી ગયા પછી આખા મકાનમાં ગોમુત્ર છાંટવું તથા મૃતકના સંથારાની જગ્યા સોના વાણી કરેલ અચિત્ત ધાણીથી ઘોઈ નાંખવી તથા મૃતકને જ્યાં જીવ છોડ્યો હોય ત્યાં લોટનો અવળો સાથીઓ કરવો. કાળ કરેલ સાધુ સાધવીના શિષ્ય કે શિષ્યા અથવા લઘુ પર્યાયવાળા શિષ્ય કે શિષ્યા અવળો વેશ પહેરે અને ઓઘો જમણા હાથમાં રાખી અવળો

કાળે દ્વારથી આસન તરફ લે. અવળો કાળે લેવી વખતે પ્રથમ કરેલ લોટનો અવળો સાથીઓ અવળા કાળમા લઈ લેવો. પછી કાળ સખધી ઇરિયાવહિ પડિછમીને અવળા દેવ વાહવાની શરૂઆત કરે

પ્રથમ કહાણુકંઠની એક થોઈ કહી એક નવકારનો કાઉ-
સ્સગ્ગ, પછી અન્નત્યં અરિહંતયેઈં જય વીયરાયં ઉવ-
સગ્ગહરં નમોહંતં જવંતં ખમાં જવતિં નમુત્થુણં
જં કિચિં પાર્થનાથતુ ચૈત્યવંદનં લોગસ્સં એક લોગસ્સનો
કાઉસ્સગ્ગ અન્નત્યં તસ્સ ઉત્તરીં ઇરિયાવહિં ખમાસમણુ દઈ
અવિધિ આશાતના મિચ્છામિ દુક્કઠ કહે પછી અવળો વેષ
કાઢી નાખીને સવળો વેષ પહેરીને પછી સવળો કાળે લેવા
સખધી ઇરિયાવહિ પડિકકમે પછી દેવ વાહવા માટે આવેલા
સર્વ સાધુ સાધ્વીઓએ કપડો ચોળપટ્ટો મુહપત્તિ ઝોઘાની એક
દશી અને કહોરો એ પાચે વસ્તુના છેડા સોનાવાણીમા તથા
ગોમુત્રમા જરા ઝોળવા. પછી પ્રભુ પધરાવે ત્યા આગળ કકુના
પાચ સાથીઆ સવળા કરાવી તેના ઉપર ચોખાના પાચ સાથીઆ
કરાવી સભા સમક્ષ સર્વ સાધુ સાધ્વીઓ આઠ થોયથી સવળા
દેવ વાહે, તેમા સર્વ ઠેકાણુ પાર્થનાથના ચૈત્યવંદનો, સસાર-
દાવા અને રનાતર્યાની સ્તુતિઓ તથા સ્તવનને ઠેકાણુ અજિત-
શાંતિ રાગ કાઢ્યા વિના કહે

દેવ વાહી રહ્યા પછી ખમાસમણું ઇચ્છાં કુદ્રોપદ્રવઝોહા-
રાવણુત્થં કાઉસ્સગ્ગ કરુ ? ઇચ્છ કુદ્રોપદ્રવ ઝોહરાવણુત્થં
કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્યં કરી ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ

દ્વાગરવરગંભીરા સુધી કરી એક જણ કાઉસગગ પારીને નમો-
હંતં કહી સર્વે યક્ષાંબિકાં આ સ્તુતિ અને ઘૃહત્તાંતિ
કહીને પારે. પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહી અવિધિ આશાતનાનો
મિચ્છામિ દુકકડં દર્ધ સાધુ સાધવી પરસ્પર થોભવંદન કરે.

બહારગામથી સ્વસમાચારીવાળા સાધુ કાળધર્મ પામ્યાના
સમાચાર આવે તો ઉપર પ્રમાણે આઠ થોયથી સઘળા દેવ વાંદે
તથા અન્નિતશાંતિ, ઘૃહત્તાંતિ વિગેરે ઉપર પ્રમાણે કહે.

સાધવીના સમાચાર આવે તો સાધવીઓ અને શ્રાવિકાઓ
સઘળા દેવ વાંદે અને અન્નિતશાંતિ વિગેરે ઉપર લખ્યા મુજબ કહે.

ખંડ ત્રેવીસમો

ચાર પ્રકરણો

શ્રી જીવવિચારપ્રકરણ

જીવજીવંત વીરં નમિજિજ્ઞ ભણામિ અણુહોહત્યં,
જીવસરૂવં કિં ચિવિ જહ ભણિયં પુનસૂરીહિં. ૧
જીવા સુતા સંસારિણો ય તસથાવરા ય સસારી,
પુઠવિ-જલ-જલણ-વાણિ-વણસરૂધ-થાવરા નેયા. ૨
ફલિહ મણિ-રયણ-વિદ્દુમ હિંશુલ હરિયાલ મણસિલ રસીદા,
કણગાઈ ધાણિ સેઠી વન્નિય અરણેટ્ટ ય પલેવા. ૩
અઠસય તૂરી ઊસં મટ્ટી પાહાણ નાધઓ જોગા,
સોવીરંજણ જીણાઈ પુઠવી લેયાઈ ઇન્ધ્યાઈ. ૪
લોમંતરિકખ-મુદગ ઓસા હિમ ડરગ હરિતણ મહિયા,
હુતિ ધણોદહિમાઈ લેઆણેગા ય આઉસ પ
ઈગાલ નલ મુમ્મુર ઉક્કાસણિ કણગ વિજ્ઞાનમાઈયા,
અગણિજિયાણ લેયા નાયન્વા નિઉણુદીએ ૬
ઉઠભામગ ઉક્કલિયા, મંઠલિ મહ મુદ્દ શુજવાયા ય,
ઘણ તણ વાયાઈયા લેયા ખણ વાઉકાયસ ૭
સાહારણ પત્તેયા વણસરૂધજીવા દુહા સુએ ભણિયા,
લેમિમણંતાણ તણ એગા સાહારણા તેઉ. ૮

કંદા અંકુર કિસલય પણુગા સેવાલ ભૂમિક્ષેડા ય,
 અદ્વિતિય ગજગર મોત્ય વત્યુદા થેગ પદ્મંકા. ૯
 કામલકલં ચ સંવં ગૂઢ સિરાઈ સિણાઈ પત્તાઈ,
 થોહરિ કુંઆરિ ગુગ્ગુલિ ગલોય પમુહાઈ છિન્નરુહા. ૧૦
 ઈન્દ્રાધણો અણુગે હવંતિ લેયા અણુંત-કાયાણું,
 તેસિં પરિભણુણુત્યં લકખણુમેયં સુચે ભણિયં. ૧૧
 ગૂઢ સિર સંધિ પંવં સમલંગમહીરુગં ચ છિન્નરુહં,
 સાહારણુસરીરં તવિવરીયં ચ પત્તેયં. ૧૨
 એગ સરીરે એગો જીવો જેસિં તુ તે ય પત્તેયા,
 ફલ ફૂલ છલ્લિ કદ્દા, મૂલગ પત્તાણિ ખીયાણિ. ૧૩
 પત્તેયં તરું સુતું પંચવિ પુઠવાઈણો સયલલોએ,
 સુહુમા હવંતિ નિયમા અંતમુહુત્તાગિ અદિસા. ૧૪
 સંખ કવઠ્ય ગંડુલ જલોય અંદણુગ અલક્ષ લહુગાઈ,
 મેહરિ કિસિ પૂયરગા મેઈદિય માઈવાહાઈ. ૧૫
 ગોમી મંકણુ જૂઆ પિપીલિ ઉદ્દેહિયા ય મક્કોડા,
 ઇલિય ઘયમિલ્લીઓ સાવય ગોકીડભઈઓ. ૧૬
 ગદ્દય ચોરકીડા ગોમયકીડા ય ધન્નકીડા ય,
 કુંથુ ગોવાલિય ઇલિયા તેઈદિય ઈદ્દગોવાઈ. ૧૭
 ચઉરિંદિયા ય વિઝૂઠિંકુણુ ભમરા ય ભમરીયા તિફા,
 મચ્છિય ઠંસા મસગા કંસારી કવિલ-હોલાઈ. ૧૮
 પંચિંદિયા ય ચઉહા નારય તિરિયા માણુસ દેવા ય,
 નેરઘયા સત્તવિહા નાયંવા પુઠવી-લેએણું. ૧૯
 જલયર થલયર ખયરા તિવિહા પંચિંદિયા તિરિકખા ય,
 સુસુમાર મચ્છ કચ્છવ ગાહા મગરા ય જલચારી. ૨૦

ચઉપય ઉરપરિસખ્યા ભુયપરિસખ્યા ય થલયરા તિવિહા,
 ગો સખ્ય નહિલ યમુહા બોધન્વા તે સમાસેણ. ૨૧
 ખયરા રોમયપકળી ચમ્મયપકળી ય પાયહા ચેવ,
 નરલોગાચ્ચો બાહિં સમુગ્ગપકળી વિયયપકળી. ૨૨
 સન્વે જલ-થલ-ખયરા સમુચ્છમા ગબ્ભયા હહા હુતિ,
 કમ્મા-કમ્મગ-ભૂમિ અંતરદીવા મલુસ્સા ય ૨૩
 દસહા ભવણાહિવધ અદ્ધવિહા વાણુમતરા હુતિ,
 ભેધસિયા યંચવિહા દુવિહા વેમાણિયા દેવા. ૨૪
 સિદ્ધા પનરસ લેયા તિત્થા-તિત્થાધસિદ્ધભેએણ,
 એએ સખેવેણું જીવ-વિગખ્યા સમકખાયા ૨૫
 એએસિ જીવાણુ સરીરમાજિઠિં મહાયમ્મિ,
 પાણા ભેણિ પમાણુ જેસિ જ અત્થિ તં ભણિમો. ૨૬
 અંશુલ અમ્મ ખ ભાગો સરીર-મેગિ દિયાણુ સન્વેમિ,
 ભેયણુસહસ્સમહિય નવરં પત્તેયરુકખાણુ. ૨૭
 ગારસ ભેયણુ તિન્નેવ ગાઉઆ ભેયણુ ચ આણુક્કમસો,
 ભેધદિય-તેધદિય-ચઉરિ દિય પચિંદિય દેહમુચ્ચત્ત ૨૮
 ધણુ સય પચ પમાણા નેરધયા સત્તમાઈ પુઠવીએ,
 તત્તો અદ્ધધૂણા નેયા રચણુખપહા ભવ ૨૯
 ભેયણુસહસ્સમાણા મચ્છા ઉરગા ય ગબ્ભયા હુતિ,
 ધણુહપુહુત્ત પકિખસુ ભુઅચારી ગાઉઅ પુહુત્ત ૩૦
 ખયરા ધણુહ પુહુત્ત ભુયગા ઉરગા ય ભેયણુ પુહુત્ત,
 ગાઉઅ પુહુત્તમિત્તા સમુચ્છમા ચઉખ્ખયા ભણિયા. ૩૧
 છન્નેવ ગાઉઆઈ ચઉખ્ખયા ગબ્ભયા મુણ્ણેયન્વા,
 દાસતિગ ચ મલુસ્સા ઉક્કોમ મરીરમાણેણુ. ૩૨

ઈસાણું ત સુરાણું રચણીઓ સત્ત હુંતિ ઉચ્ચત્તં,
 હુગ હુગ હુગ ચઉ ગેવિજ્જણુત્તરે ઇક્કિયપરિહાણી. ૩૩
 ખાવીસા પુઠવીએ સત્ત ય આઉસસ તિન્નિ વાઉસસ,
 વાસ સહરસા દસ તરુગણાણુ તેગિ તિરિત્તાગિ. ૩૪
 વાસાણિ ખારસાગિ યેઘદ્વિયાણું તેઘદ્વિયાણું તુ,
 અઉણાપન્નદિણાઈ ચઉરિંદીણું તુ છમ્માસા. ૩૫
 સુરનેરધયાણુ ઈઈ ઉક્કોસા સાગરાણિ તિત્તીસં,
 ચઉપ્પય તિરિય મણુસસા તિન્નિ ય પલિઓવમા હુંતિ. ૩૬
 જલયર ઉરભુયગાણું પરમાગિ હોઈ પુન્વકોડીઉ,
 પકખીણું પુણુ ભણિઓ અસંખલાગો ય પલ્લિયસસ. ૩૭
 સન્વે સુહુમા સાહારણા ય સંમુચ્છિમા મણુસસા ય,
 ઉક્કોસજહન્નેણું અંતમુહુત્તં ચિય જિયંતિ. ૩૮
 ઓગાહણાઉ માણું એવં સંખેવચ્છો સમકખાયં,
 જે પુણુ ઇત્થ વિસેસા વિસેસમુત્તાઉ તે નેયા. ૩૯
 એગિંદિયા ય સન્વે અસંખઉસસપ્પિણી સકાયસ્મિ,
 ઉવવજ્જંતિ ચયંતિ ય અણુંતકાયા અણુંતાઓ. ૪૦
 સંખિજ્જ-સમા વિગલા સત્તઠું ભવા પણિંદિ તિરી-માણુઆ,
 ઉવવજ્જંતિ સકાએ નારય દેવા ય નો એવ. ૪૧
 દસહા જિઆણુ પાણુ ઇંદિય ઊસાસ આઉ ખલ રૂવા,
 એગિંદિએસુ ચઉરેા વિગલેસુ છ સત્ત અદ્દેવ. ૪૨
 અસન્નિ સન્નિ પંચિં-દિએસુ નવ દસ કમેણુ ઓધન્વા,
 તેહિં સહ વિપ્પઓગો જીવાણું ભણુણુએ મરણું. ૪૩
 એવં અભોરપારે સંસારે સાયરમ્મિ ભીમમ્મિ,
 પત્તો અણુંતપુત્તો જીવેહિં અપત્તધમ્મેહિં. ૪૪

તહ ચઉરાસી લકખા સ આ જોણીણુ હોઈ જીવાણુ,
 પુઠવાધણુ ચઉરહં પત્તેય સત્ત સત્તેવ. ૪૫
 દસ પત્તેય તરુણુ ચઉદસ લકખા હવંતિ ધંયરેસુ,
 વિગલિ દિગ્ગેસુ દો દો ચઉરો પચિ દિતિરિયાણુ. ૪૬
 ચઉરો ચઉરો નારય સુરેસુ મણુઆણુ ચઉદસ હવતિ,
 સપિ ઠિયા ય સંવે ચુલસી લકખાઉ જોણીણુ. ૪૭
 સિદ્ધાણુ નરિય દેહો ન આઉકમ્મ ન પાણુજોણીઓ,
 સાર્ધ અણુતા તેસિં કિંઈ જિણુદાગમે ભણિયા. ૪૮
 કાલે અણુધનિહણુ જોણિ ગહણુમ્મિ લીસણુ ધરિય,
 ભમિયા ભમિહિતિ ચિર જીવ જિણુવયણુમ્મલક તા. ૪૯
 તા સપઈ સપત્તે મણુઅત્તે દુલ્લહે વિ સમ્મત્તે,
 સિગિસ તિસૂગિમિદ્દે કરેહ લો ! ઉજ્જમં ધમ્મે ૫૦
 એમે જીવવિચારો સખેવરુધણુ જાણુણા હેજિ,
 સંખિત્તો ઉદ્ધરિયો રુદ્ધાઓ સુયસમુદ્ધાઓ. ૫૧

ઇતિ શ્રી જીવવિચાર પ્રકરણં

શ્રી નવતત્ત્વ પ્રકરણુ

જીવાજીવા પુરુણુ પાવાસવસવરો ય નિજ્જરણુ,
 બન્ધો મુકજો ય તહા નવતત્ત્વા હુનિ નાયન્વા ૧
 ચઉદસ ચઉદસ બાયા-લીસા બાસી અ હુતિ બાયાલા,
 સત્તાવન્નં બારસ, ચઉ નવ લેયા કમેણેસિ. ૨

એગવિહુ દુવિહુ તિવિહા, ચઉવિહા પંચ છવિહા જીવા,
 ચેયણુતસર્ધયરેહિં, વેય-ગઈ—કરણુ—કાએહિં. ૩
 એગિંદિયસુહુમિયરા, સન્નિયર પણિંદિયા ચ સખીતિચઉ,
 અપજ્જતા પજ્જતા, કમેણુ ચઉદસ જિયઠ્ઠાણા. ૪
 નાણું ચ દંસણું ચેવ, ચરિત્તં ચ તવો તહા,
 વીરીયં ઉવયોગો ય, એવં જીઅરસ લકખણું. ૫
 આહારસરીરિંદિય-પજ્જતી આણુપાણુભાસમણે,
 ચઉ પંચ પંચ છપ્પિય, ઇગવિગલાસન્નિસન્નીણું. ૬
 પણિંદિઅત્તિખલ્લસા-સાગિ દસ પાણુ ચઉ છ સગ અદ્દ,
 ઇગ-હુ તિ-ચઉરિંદીણું, અસન્નિસન્નીણું નવ દસ ય. ૭
 ધરમાધરમાગાસા, તિય-તિય-લેયા તહેવ અદ્દા ય,
 ખંધા દેસ પએસા, પરમાણુ અજીવ ચઉદસહા. ૮
 ધરમાધરમા પુગ્ગલ, નહ કાલો પંચ હુતિ અજીવા,
 ચલણુસહાવો ધરમો, ચિરસંકાણો અહરમો ય. ૯
 અવગાહો આગાસં, પુગ્ગલજીવાણુ પુગ્ગલા ચઉહા,
 ખંધા દેસ પએસા, પરમાણુ ચેવ નાયન્વા. ૧૦
 સદંધયાર ઉજ્જએઅ, પલા છાયાતવેહિ અ (ઇય),
 વન્ન ગંધ રસા કાસા, પુગ્ગલાણું તુ લકખણું. ૧૧
 એગા કેહિ સતસકિં, લકખા સત્તહુત્તરી સહરસા ય,
 દો ય સયા સોલહિયા, આવલિયા ઇગમુહુત્તમ્મિ. ૧૨
 સમયાવલી મુહુત્તા, દીહા પકખા ય માસ વરિસા ય,
 ભણિઓ પલિયા સાગર, ઉરસપ્પિણિસપ્પિણી કાલો. ૧૩

પરિણામિ જીવ મુક્ત, સપત્તેશ્વર જોગ ખિન્નકિરિયા ય,
 શ્વિત્યં કારણ કત્તા, સંવગય ધંયર અપ્પવેસે ૧૪
 સા ઉચ્ચગોચ મણ્ડુગ, સુરહુગ પચિ દ્વિનંધ પશુ દેહા,
 આધતિતણુણુવ ગા, આધમસ ઘયણુસ ઠાણા ૧૫
 વન્નચઉકકા ગુરુલ્લહ, પરધા ઉચ્ચામ આયવુન્નત્તેઅં,
 સુભખગધનિમિણુતસદસ સુરનરતિરિઆઉ તિત્થયરં. ૧૬
 તસ ખાયર પન્નજત્ત, પત્તેઅ ધિર સુભં ચ સુભગ ચ,
 સુરસર આધન્નજ જસ, તસાધદસગ ધંમ હોધ ૧૭
 નાણુ તરાયદમગં, નવ ખીએ નીઅમાય મિચ્છત્તં,
 થાવરદસ-નિરયતિગ, કસાય પણુવીસ તિરિયદુગં ૧૮
 ધંગખિતિયઉમ્મળંઓ, કુખગધ ઉવધાય હુતિ પાવરસ,
 અપસત્થં વન્નચળી, અપદમસ ઘયણુસ ઠાણા. ૧૯
 થાવર સુહુમ અપન્નજં, સાહારણુમથિરમસુમહુસગાણિ,
 દુરસરણુધન્નજજસ, થાવરદસગ વિવન્નજત્થં ૨૦
 ધંદિઅ કસાય અન્વય, જોગા પચ ચઉ પચ તિન્નિ કમા,
 કિરિયાઓ પણુવીસં, ધંમા ઉ તાઓ અણુકકમસો ૨૧
 કાધંય અહિગરણિયા, પાઉસિયા પારિતાવણી કિરિયા,
 પાણાધવાયર ભિય, પરિગ્ગહિઆ માયવત્તીઆ. ૨૨
 મિચ્છાદ સણુવત્તી, અપચ્ચકખાણા ય દ્વિક્કિ પુક્કિ ય,
 પાહુચ્ચિય મામતો-વણીઅ નેસત્થિ સાહત્થી ૨૩
 આણુવણિ વિઆરણિયા, અણુલોગા અણુવકંખપચ્ચધંયા,
 અન્ના પચોગ સમુદ્દા-ણુ પિન્નજ દોસેરિયાવહિયા ૨૪

સમિધં શુત્તી પરિસહ, જઘંધમ્મો લાવણા ચરિતાણિ,
 પથુ તિ દુવીસ દસ ખાર, પંચલેએહિં સગવન્ના. ૨૫
 ધરિયા લાસેસણાદાણે, ઉચ્ચારે સમિધંસુ અ,
 મણુશુત્તી વયશુત્તી કાયશુત્તી તહેવ ચ. ૨૬
 ખુહા પિવાસા સીઉણહં, દંસાચેલારધંરિથિઓ,
 ચરિયા નિસીહિયા સિજ્જ, અકકોસ વહ જાયણા. ૨૭
 અલાલ રોગ તણુકાસા, મલ-સહકાર-પરીસહા,
 પન્ના અન્નાણુ સસ્મત્તં, ઈઅ ખાવીસ પરીસહા. ૨૮
 ખંતી મદ્વ અજ્જવ, મુત્તી તવ સંજમે અ યોધવે,
 સ્સચ્ચં સોચ્ચં આકિં-ચણ્ણં ચ. ખંલં ચ જઘંધમ્મો. ૨૯
 પઠમમણ્ણિચ્ચમસરણ્ણં, સંસારો એગયા ચ અન્નત્તં,
 અસુધંત્તં આસવ સં-વરો ચ તહુ શિજ્જરા નવમી. ૩૦
 લોગસહાવો ઘોહીદુલ્લહા ધમ્મમ્મસ સાહગા અરિહા,
 એઆઓ લાવણાઓ, લાવેઅન્વા પયત્તેણ્ણં. ૩૧
 સામાઈઅત્થ પઠમં, છેઓવદ્ધાવણ્ણં ભવે ખીઅં,
 પરિહારવિસુદ્ધીઅં સુહુમં તહુ સંપરાયં ચ. ૩૨
 તત્તો અ અહકખાય°, ખાયં સન્વંમિ જીવલોગંમિ,
 જં ચરિણિણુ સુવિહિયા, વચ્ચંતિ અયરામરં ઠાણ્ણં. ૩૩
 ખારસવિહં તવો શિ-જ્જરા ચ ખંધો અઉવિગચ્છો અ,
 પયઠં-કિંધં-આણુલાગ-પએસલેએહિં નાયન્વો. ૩૪
 અણુસણુમૂણાઅરિયા, વિત્તીસંખેવણ્ણં રસચ્ચાઓ,
 કાયકિલેસો સંલી-ણુયા ચ ખજ્જો તવો હોઈ. ૩૫

પાયસ્થિતં વિણ્ણો, વેયાવચ્ચં તહેવ સબ્બાણો,
 આણું ઉરસગ્ગોઽવિ અ, અખિસંતરણો તવો હોઈ. ૩૬
 પયઈ સહાવો વુત્તો, ઠિઈ કાલાવહારણ,
 અણુભાગો રસો જ્ઞેણો, પચ્ચેસો દલસંચણો. ૩૭
 પઠપડિહારસિમભજ્જ—, હડચિત્તકુલાલભ ડગારીણું,
 જહ એએસિં ભાવા, કમ્માણુવિ જણુ તહ ભાવા ૩૮
 ઇંહ નાણુદંસણાવરણુ—, વેયમોહાઉનામગોઆણિ,
 વિગ્ગ ચ પણુ નવ હ, અકૂવીસ ચઉતિસય હુ પણુવિહં. ૩૯
 નાણે અ દંસણાવરણે, વેયણિએ એવ અ તરાએ અ;
 તીસ કોડાકોડી, અચરાણું ઠિઈ અ ઉક્કોમા ૪૦
 સિત્તરિ કોડાકોડી, મોહણિએ વીસ નામગોએસુ,
 તિત્તીસં અચરાઈ, આઉકિંધંબ ધ ઉક્કોસા ૪૧
 ખારસ મુહુત્તં જહજ્ઞા, વેયણિએ અકૂ નામગોએસુ,
 સેસાણુ તમુહુત્તં, એય બંધકિંધંમાણું ૪૨
 સંતપયપરુવણુયા, દંવપમાણુ ચ ખિત્તકુસણા ય,
 કાલો અ અંતર ભાગ ભાવે અપ્પાબહુ એવ. ૪૩
 સ તં સુદ્ધપયતા, વિજ્જંત ખકુમ્મ ભ વ ન અસંતં;
 મુકખ ત્તિ પયં તસ્સ ઉ, પડ્વણા મગ્ગણાઈંહિ ૪૪
 ગઈ ઇદ્ધિએ અ કાએ, જોએ વેએ કસાય નાણે અ,
 સ જમ દસણુ લેમા, ભવ ચ મે સન્નિ આહારે ૪૫
 નરગઈ પણિ દિ તસ ભવ, મન્નિ અહકખાય ખઈઅસ મત્તે;
 મુકખોણાહાર કેવલ-દંસણનાણે ન સેસેસુ ૪૬

દંવપમાણે સિદ્ધાણું, જીવદંવાણિ હુંતિણુંતાણિ;
 લોગરસ અંસખિજને, ભાગે ઇકકોય સંવેવિ. ૪૭
 કુસણા અહિયા કાલો, ઇગસિદ્ધ પદુચ્ચ સાધગોણુંતો;
 પહિવાયાભાવાઓ, સિદ્ધાણું અંતરં નત્થિ ૪૮
 સંવનિયાણુસણુંતે, ભાગે તે તેસિં દંસણું નાણું;
 ખમંજો ભાવે પરિણા-મિએ અ પુણુ હોઈ જીવતં. ૪૯
 થોવા નપુંસસિદ્ધા, થીનરસિદ્ધા કમેણુ સંખગુણા;
 ઇઅ મુકખતત્તમેઅં, નવતત્તા લેસઓ ભણિઆ. ૫૦
 જીવાઈ નવ પયથે, જો જાણુઈ તરસ હોઈ સમ્મત્તં;
 ભાવેણુ સદહંતો, અયાણુમાણેવિ સમ્મત્તં. ૫૧
 સંવાઈ જિણેસર-, ભાસિયાઈ વચણાઈ નજ્જકા હુંતિ;
 ઇઈ ખુદ્ધિ જરસ મણે, સમ્મત્તં નિચ્ચલં તરસ. પર
 અંતોમુહુત્તમિત્તં-પિ ક્કસિયં હુજ્જ નેહિં સમ્મત્તં;
 તેસિં અવહ્દપુગ્ગલ-પરિયટ્ઠો એવ સંસારો. ૫૩
 ઉરસખ્ખિણી અણુંતા પુગ્ગલપરિઅટ્ઠઓ મુણેચંવો;
 તેણુંતાતીઅદ્ધા, અણાગયદ્ધા અણુંતણુણા. ૫૪
 જિણુઅજિણુ તિત્થતિત્થા, ગિહિ અન્ન સ્સલિંગ થીનરનપુંસા
 પત્તેય સચંખુદ્ધા, ખુદ્ધમેહિય ઇકકણિકકા ય. ૫૫
 જિણુસિદ્ધા અરિહંતા, અજિણુસિદ્ધા ય પુંડરિઅપમુહા;
 ગણુહારિ તિત્થસિદ્ધા, અતિત્થસિદ્ધાય મરુદેવા. ૫૬
 ગિહિલિંગસિદ્ધ ભરહો, વણ્ણલચીરી ય અન્નલિંગમ્મિ;
 સાહુ સલિંગસિદ્ધા, થીસિદ્ધા અંદણાપમુહા. ૫૭

પુંસિદ્ધા ગોયમાઈ, ગાંગેયાઈ નપુસ્યા સિદ્ધા,
 પત્તેયસ્ય પુદ્ધા, ભણિયા કરકંડુકવિલાઈ ૫૮
 તહ પુદ્ધબોહિ ગુરુબો-હિયા ય ઇગસમયે ઇગસિદ્ધા ચૈ;
 ઇગ મમયેવિ અણેગા, સિદ્ધા તેણેગમિદ્ધા ય ૫૯
 જઈઆઈ હોઈ પુરછા, જિણાણમગ્ગમિ ઉત્તર તઈયા,
 ઇક્કિસ નિગોયસ, અણુતભાગો ય સિદ્ધિગઓ ૬૦

ઈતિ શ્રી નવતત્ત્વમૂલ્કમ્

દ્વૃડકંક મંકરણ.

નમિઉ ચક્રીય જિણે, તસસત્ત-, વિચાર લેસ દેસણઓ;
 હડગ પએહિ તે મિયય, થોસામિ સુણેહ ભો ભન્વા. ૧
 નેરઈયા અસુરાઈ, પુઠવાઈ બેઈદિયાહઓ ચેવ,
 ગબ્બય-તિરિય મણુસા, વતર નેઈસિય વેમાણી ૨
 સ ખિત્તયરી ઉ ઈમા, સરીર-ભોગાહણા ય મધયણા,
 સન્ના મહાણ કસાય, લેસિન્દિય હુ સમુગ્ધાયા ૩
 દિટ્ટી દમણનાણે નેગુ-વઓગો-વવાય ચવણ-હિંઈ,
 પજજત્તિ કિમાહારે, સન્ની ગઈ આગઈ વેએ ૪
 ચઉગબ્બ-તિરિય-વાઉસુ, મણુઆણ પચ સેમ તિસરીરા,
 થાવર ચઉગે દુહઓ, અંગુલ અસંખમાગ તણુ ૫
 સંવેમિ પિ જહન્ના, સાહાવિય અંગુલસ અસખસા,
 ઉકકેસ પણુ સય ધણુ નેરઈયા સત્ત હત્થ સુરા ૬
 ગબ્બતિરિ સહસ નેયણુ, પણુસર્ઈ અહિય નેયણુ સહસ,
 નર તેઈદિ તિગાલો બેઈદિય નેયણે બાર. ૭

જોયણ-મેગં ચઉરિંદિ, દેહ-મુચ્ચત્તણું મુચ્ચે લણિઅં
વેઉવિવય-દેહં પુણ અંશુલસંખસમારંભે. ૮

દેવ નર અહિય લકખં, તિરિયાણું નવ ય જોયણસયાઈ,
હુણું તુ નારયાણું, લણિયં વેઉવિવય સરીરં. ૯

અંતમુહુત્તં નિરચે, મુહુત્ત ચત્તારિ તિરિય-મણ્ણએસુ,
દેવેસુ અદ્દ માસો, ઉકકેસ વિઉવવણાકાલો. ૧૦

થાવર સુર નેરઈઆ, અસંઘયણા ય વિગલ છેવટા,
સંઘયણ છગં ગખ્ખય, નર-તિરિસુવિ મુણ્ણેયવં. ૧૧
સંવેસિં ચઉ દહ વા, સન્ના સંવે સુરા ય ચઉરંસા,
નર તિરિય છ સંઠાણા, હુંડા વિગલિંદિ નેરઈયા. ૧૨
નાણાવિહુ ધય સૂઈ, ખુખ્ખુય વણ વાઉ તેઉ અપકાયા,
પુઠવી મસૂર અંદા-કારાસંઠાણુઓ લણિયા. ૧૩

સંવે વિ ચઉ કસાયા, લેસછગં ગખ્ખ તિરિય મણ્ણએસુ,
નારય તેઉ વાઉ વિગલા, વેમાણિય તિલેસા, ૧૪

જોઈસિય તેઉ લેસા, સેસા સંવેવિ હુંતિ ચઉ લેસા,
ઈંદિય દારં સુગમં, મણ્ણઆણું સત્ત સમુઘાયા ૧૫
વેયણ કસાય મરણે, વેઉવિવય તેયએ ય આહારે,
કેવલિય સમુઘાયા સત્ત ઇમે હુંતિ સન્નીણું. ૧૬

એગિંદિયાણુ કેવલિ, તેઉ આહારગ વિણા ઉ ચત્તારિ,
તે વેઉવિવય વળ્લ, વિગલા સન્નીણુ તે એવ. ૧૭

પણ ગખ્ખ તિરિ સુરેસુ, નારય વાઉસુ ચઉર તિય સેસે,
વિગલ હુદિઠ્ઠી થાવર, મિચ્છત્તિ સેસ તિય દિઠ્ઠી. ૧૮

થાવર બિતિસુ અચકળુ, ચઠિરિદિસુ તદ્દુગં સુએ બલિઅં
 મણુઆ ચઉ દંસણિણો, સેસેસુ તિગં તિગં બલિયં. ૧૯
 અન્નાણુ નાણુ તિય તિય, સુર તિરિનિરએ થિરે અનાણુદુગં;
 નાણાન્નાણુ હુ વિગલે, મણુએ પણુ નાણુ તિઅનાણુ ૨૦
 ધંકકારસ સુર નિરએ, તિગિએસુ તેર પન્નર મણુએસુ,
 વિગલે ચઉ પણુ વાએ, જોગતિયં થાવરે હોઈ ૨૧
 ઉવઓગા મણુએસુ, ખારસ નવ નિરય તિરિય દેવેસુ,
 વિગલે હુગે પણુ છકકં, ચઠિરિદિસુ થાવરે તિયગં ૨૨
 સ ખમસ ખા સમયે, ગળ્મય તિરિ વિગલ નારય સુરા ય,
 મણુઆ નિયમા સ ખા, વણુણુ તા થાવર અસ ખા ૨૩
 અસન્ની નર અમ ખા, જહુ ઉવવાએ તહેવ ચવણે વિ,
 ખાવીસ સગ તિ દસ વામ-, સહસ્ત્ર ઉકિકદું પુઠવાઈ ૨૪
 તિ દિણુગિ તિ પદ્માઉ, નર તિરિસુર નિરય સાગર તિત્તીસા,
 વતર પદ્મ જોઈસ, વરિસ લકખાહિય પલિય ૨૫
 અસુરાણુ અહિયઅયરં, દેસુણુ હુ પદ્મય નવ નિકાયે,
 ખારસ વાસુણુ પણુ દિણુ, છમ્માસુવિકદું વિગલાઉ ૨૬
 પુઠવાઈ દસ પયાણું, અ તમુહુત જહન્ન આઉઠિઈ,
 દસ સહસ્ત્ર વરિસ ઠિઈયા, ભવણાહિવ નિરય વંતરિઆ ૨૭
 વેમાણિય જોઈસિયા, પદલ તયદુંસ આઉઆ હુંતિ,
 સુર નર તિરિ નિરએસુ, છ પન્નત્તી થાવરે ચઠિઅં
 વિગલે પંચ પન્નત્તી, છદિસિ આહાર હોઈ ~~પણુ~~
 પણુ ગાઈ પયે ભયણુ, અહ સન્નિતિય

અઉવિહ સુર તિરિએસુ, નિરએસુ અ દીહકાલિગી સન્ના,
વિગલે હેઉવએસા, સન્ના રહિયા ધિરા સંવે. ૩૦

મણુઆણુ દીહકાલિય, દિક્કિવાઓવએસિયા કે વિ,
પળજ પણુ તિરિ માણુઅ ચિયય, અઉવિહ દેવેસુ ગચ્છંતિ. ૩૧

સંખાઉ પળજ પણિદિ, તિરિયનરેસુ તહેવ પળજતે,
બૂદગ પત્તેયવણે, એએસુ ચિયય સુરાગમણું. ૩૨

પળજત સંખ ગજ્જય, તિરિય નરા નિરયસત્તગે જંતિ,
નિરય ઉવટ્ટા એએસુ, ઉવવળજંતિ ન સેસેસુ. ૩૩

પુઠવી આઉ વણુસ્સઈ, મજ્જે નારય વિવળિજયા જીવા,
સંવે ઉવવળજંતિ, નિય નિય કમ્માણુમાણેણું. ૩૪

પુઠવાઈ દસ પએસુ, પુઠવી આગિ વણુસ્સઈ જંતિ,
પુઠવાઈ દસ પએહિ ય તેગિ વાઉસુ ઉવવાઓ. ૩૫
તેગિ વાગિ ગમણું, પુઠવી પમુહંમિ હોઈ પય નવગે,
પુઠવાઈ ઠાણુ દસગા, વિગલાઈતિયં તહિં જંતિ. ૩૬

ગમણાગમણું ગજ્જય, તિરિયાણું સયલ જીવઠાણેસુ,
સંવત્થ જંતિ માણુઆ, તેગિવાગિહિં નો જંતિ. ૩૭

વેય તિય તિરિનરેસુ, ઇત્થી પુરિસો ય અઉવિહ સુરેસુ;
થિર વિગલ નારએસુ, નપુંસવેઓ હવઈ એગો. ૩૮

પળજ માણુ ખાયરગિ, વેમાણિય ભવણુ નિરય વંતરિયા,
જોઈસ અઉ પણુ તિરિયા, જોઈદિય તેઈદિય બૂ આઉ. ૩૯

વાગિ વણુસ્સઈ ચિયય, અહિયા અહિયા કમેણિમે હુંતિ
સંવે વિ ઇમે ભાવા, જીણા મએણુંતસો પત્તા. ૪૦

સંપદ તુમ્હ ભત્તરસ, દંડગ-પય ભમણ ભગ્ગહિયયરસ,
દંડતિય વિરય સુલહ, લહુ મમ દિંતુ મુકખપય. ૪૧
સિરિ જિણહસ મુણીસર રજજે સિરિ ધવલચંદ સીસેણ.
ગજસારેણ લિહિયા, એસા વિન્નત્તિ અપ્પહિયા. ૪૨

શ્રી લઘુ સંગ્રહણી પ્રકરણ.

નમિય જિણ સંવન્તુ, જગપુજનં જંગણુરં મહાવીરં,
જંખૂદીવ પયત્થે, વુરુછં સુત્તા સપરહેતિ ૧

ખ ઠા જોયણ વાસા, પંચય કૂઠા ય તિત્થ સેદીઓ,
વિજય દહ સલિલાઓ, પિંડેસિં હોઈ સંધયણી. ૨

નઉઅ સયં ખંડાણુ, ભરહપમાણેણ બાઈએ લકખે,
અહવા નઉઅ સયણુ, ભરહપમાણુ હવધ લકખં. ૩

અહવેગ ખંડે ભરહે, દો હિમવતે અ હેમવધ અઉરે,
અટ્ટ મહાહિમવતે, સોલસ ખ ઠાઈ હરિવાસે ૪

બત્તીસ પુણુ નિસદે, મિલિઆ તેસદી બીયપાસે વિ,
અઉસદી હિ વિદેહે, તિરામિ પિંડે નઉય સયં ૫

જોયણ પરિમાણાઈ સમચઉર સાઈ ધંતય ખ ઠાઈ,
લકખરસ ય પરિહિએ, તપ્પાય ગુણે ય હુતેવ ૬

વિકખંભ વગ્ગ દહ ગુણુ, કરણી વટ્ટરસ પરિરઓ હોઈ,
વિકખંભ પાય ગુણિઓ, પરિરઓ તરસ ગણિયપય. ૭

પરિહી તિલકખ સોલસ, સહરસ દોય સય સત્તનીસહિયા,
ઠોસ તિગદ્ધાવીસ ધણુસય તેરંગુલહહિઅ. ૮

સત્તેવ ય કોઠિ સયા, નઉઆ છપ્પન્ન સય-સહસ્સાઈ,
ચઉનઉયં ચ સહસ્સા, સય દીવડ્ઠં ચ સાહિયં. ૯
ગાઉઅમેગં પનરસ, ધણુસયા તહ ધણુણિ પન્નરસ,
સદ્દિં ચ અંશુલાઈ, જંખૂદીવસસ ગણિયપયં. ૧૦

ભરહાઈ સત્ત વાસા, વિચડઠ ચઉ ચઉર તિંસ વટ્ટિયરે,
સોલસ વકખારગિરી, દો ચિત્ત વિચિત્ત દો જમગા. ૧૧

દોસય કણુયગિરીણું, ચઉ ગયદંતા ય તહ સુમેરૂય,
છ વાસહરા પિંડે, એગુણુસત્તરિ સયા હુન્ની. ૧૨

સોલસ વકખારેસુ, ચઉ ચઉ કૂડા ય હુન્તિ પત્તેયં,
સોમણુસ ગંધમાયણુ, સત્તદ્દં ય રુપ્પિ-મહાહિમવે. ૧૩

ચઉત્તીસ વિચડ્ઠેસુ, વિન્નજુપ્પહ નિસઠ નીલવંતેસુ,
તહ માલવંત સુરગિરિ નવ નવ કૂડાઈ પત્તેયં. ૧૪

હિમસિહરિસુ ઇક્કારસ, ઇય ઇગસદ્દી ગિરીસુ કૂડાણું,
એગત્તે સંવઘણું, સય-ચઉરો સત્તસદ્દી ય. ૧૫

ચઉસત્ત અદ્દં નવગે-, ગારસ કૂડેહિં ગુણુહ જહસંખં,
સોલસ હ હ ગુણુયાલં, હવેય સગસદ્દી સય ચઉરો. ૧૬

ચઉત્તીસં વિજએસુ, ઉસહ કૂડા અદ્દં સેરુ જંખૂંમિ,
અદ્દં ય દેવકુરાએ, હરિકૂડ હરિસહ સદ્દી. ૧૭

સાગહ વરદામ પલાસ, તિત્થ વિજએસુ એરવય ભરહે,
ચઉત્તીસા તિહિં ગુણિયા, હુરુત્તર સયં તુ તિત્થાણું. ૧૮

વિન્નજહર અભિઓગિય, સેઢીઓ હુન્નિ હુન્નિ વેઅડ્ઠે,
ઇય ચઉગુણુ ચઉત્તીસા, છત્તીસસયં તુ સેઢીણું. ૧૯

ચક્ષી જે અન્વાઈ, વિજયાઈ ઇત્ય હુંતિ ચઉતીસા,
 મહ દહ છ પઉમાઈ, કુરુસુ દસગં ત્તિ સોલસગં. ૨૦
 ગંગા સિંધૂ રત્તા, રત્તવઈ ચઉ નઈઓ પત્તેયં,
 ચઉદસહિ સહસ્સેહિ, સમગ વચ્ચતિ જલહિંમિ. ૨૧
 એવં અખિલંતરિયા, ચઉરો પુણુ અદ્વૈત સહસ્મેહિં,
 પુણુરવિ છપ્પત્તેહિં, સહસ્મેહિં જંતિ ચઉ સલિલા. ૨૨
 કુરુમજ્જે ચઉરાસી, સહસ્સાઈ તહ ય વિજય મોલસેસુ,
 બત્તીસાણુ નઈણુ, ચઉદસ સહસ્સાઈ પત્તેયં. ૨૩
 ચઉદસ સહસ્સ શુણિયા, અડતીસ નઈઓ વિજયમનિઝદ્વા,
 સીઓયાએ નિવડંતિ, તહ ય સીયાઈ એમેવ ૨૪
 સીયા સીઓયા વિય, બત્તીમ સહસ્સ પચ લકખેહિં,
 સંવે ચઉદસ લકખા, છપ્પત્ત સહસ્સ મેલવિયા ૨૫
 છન્નેયણે સકાસે, ગંગા સિંધૂણુ વિત્યગે મૂલે,
 દસશુણિઓ પન્નજ તે, ઇય હ હ શુણુણેણુ મેસાણુ. ૨૬
 નેયણુ સયમુચ્ચિદ્દા, કણ્ણયમયા સિહરિ ચુલ્લ હિમવતા,
 રુપ્પિ મહાહિમવતા, દુસ ઉચ્ચા રુપ્પ કણ્ણયમયા ૨૭
 ચત્તારિ નેયણુ સ્સએ, ઉચ્ચિદ્દો નિસઠ નીલવંતો ય,
 નિસઠો તવણ્ણિજ્જમઓ, વેરુલિઓ નીલવતગિરી ૨૮
 સંવેવિ પંવયવરા, સમયકિંખત્તમિ મંદરવિદૂણા,
 ધરણિતલે ઉવગાઠા, ઉસ્મેહ ચઉત્ય ભાયંમિ. ૨૯
 ખઠાઈ ગાહાહિ, દસહિં દાગેહિં જંણુદીવસ્સ,
 સઘયણી સમ્મત્તા, રઈયા હરિસદ્સૂરિહિં. ૩૦

ખંડ ઓવીસમો

છ કર્મગ્રંથ, નાણુ લાખ્ય,
તથા તત્ત્વાર્થ સૂત્ર

પહેલો કર્મગ્રંથ

સિરિવીરજિણુ વંદિય, કર્મવિવાગં સમાસઓ વુચ્છં,
કીરર્ધ જિએણુ હેઉહિં, જેણું તો ભન્નએ કર્મમં. ૧

પયધર્ધિરસપએસા, તં ચઉહા સોયગરસ દિઠ્ઠંતા,
મૂલપગર્ધઉ ઉત્તર-પગર્ધ અડવન્નસયમેયં. ૨

ધહ નાણુદંસણાવરણુ-વેયમોહાઉતામગોયાણિ,
વિગ્ધં ચ પણુનવદુઅ-દ્ધવીસચઉતિસચદુપણુવિહં. ૩

મર્ધસુચઓહીમણુકે-વલાણિ નાણુાણિ તત્થ મર્ધનાણું,
વંજણુવગ્ગહચઉહા, મણુનયણુ વિણિંદિયચઉકકા. ૪

અત્યુગ્ગહર્ધહાવા-ચધારણા કરણમાણુસેહિં છહા,
ધય અદ્ધવીસભેયં, ચઉદસહા વીસહા વ સુચં. ૫

અકખરસન્નીસરમં, સાર્ધઅં ખલુ સપજ્જવસિયં ચ,
ગમિયં અંગપવિહં સત્ત વિ એએ સપડિવકખા. ૬

પજ્જય અકખરપયસં-ધાયા પડિવત્તિ તહુ ચ આણુઓગો,
પાહુડપાહુડપાહુડ-વત્થુપુવા ચ સસમાસા. ૭

અણુગામિવડ્ઠમાણ્ય-પડિવાઈયરવિહા છહા ઝોહી,
રિઉમમ્મ વિઉલમમ્મ મણુ-નાણું કેવલમિગવિહાણુ ૮
એમિ જ્ઞં આવરણુ, પડુન્ન ચકખુરસ તં તયાવરણુ,
દસણુચઉ પણુ નિદા, વિત્તિસમ દંસણુવરણુ. ૯

ચકખૂદ્ધિત્થચકખૂ-સેમિ દિયઝોહિકેવલ્લેહિ ચ,
દસણુમિહ મામન્નં, તરસાવરણું તય ચઉહા ૧૦
સુહપડિઝોહાનિદા નિદાનિદા ય દુકખપડિઝોહા,
પયલા ઠિઝોવવિદ્-રસ પયલપયલા ઉ ચકમઝો ૧૧

દિણ્ણિ તિયત્થકરણી, થીણુદ્ધી અદ્ધચક્કિઅદ્ધખલા,
મહુલિત્તખગ્ગધારા-લિહણુ વ દુહા ઉ વેયણિય ૧૨
ઝોસન્ન સુરમણુએ, સાયમસાય તુ તિરિયનિરઝેસુ,
મન્નજ્ઞં વ મોહણીયં, દુવિહં દસણુચરણુમોહા ૧૩

દસણુમોહં તિવિહં, સમ્મ મીસ તહેવ મિચ્છત્તં,
સુદ્ધ અદ્ધવિસુદ્ધં, અવિસુદ્ધં તં હવમ્મ કમસો ૧૪

તિઅઅન્નિઅપુણ્ણપાવા-સવસંવરણ ધમુકખનિન્નજરણા,
જેણુ સદ્ધહં તય, સમ્મ ખમ્મગાઈળહુસેય ૧૫

મીસા ન રાગદોસો, તિણુધમ્મે અતમુહુ જહા અન્ને,
નાલિયરદીવમણુણો, મિચ્છં તિણુધમ્મવિવરીયં. ૧૬

સોલસ કસાય નવ નો-કસાય દુવિહં ચરિત્તમોહણીયં,
અણુઅપ્પચ્ચકખાણા પચ્ચકખાણા ય સંજલણા ૧૭

જાણુવ-વરિસ ચઉમા સપકખગા નરયતિગિયનરઅમરા,
સમ્માણુસન્નવિરઈ-અહખાયચરિત્તધાયકરા ૧૮

જલરેણુપુઠવિપન્વય-રાઈસરિસો ચઉન્વિહો કોહો,

તિણિસલયાકકૃકૃય-સેલતથ'લોવમો માણો. ૧૯

માયાવલેહિગોમુ-ત્તિમિંઠસિંગઘણવંસિમૂલસમા,

લોહો હલિદખંજણ-કદમકિમિરાગસામાણો. ૨૦

જરસુદયા હોઈ જિએ, હાસ-રઈ-અરઈ-સોગ-લય-કુન્ધા,

સનિમિત્તમન્નહા વા, તં ઈહ હાસાઈમોહણિયં. ૨૧

પુરિસિત્થિતદ્દુલયં પઈ, અહિલાસો જન્વસા હવઈ સો ઉ,

થીનરનપુવેઉદયો, કુંકુંમતણુનગરદાહસમો. ૨૨

સુરનરતિરિનરયાળી, હડિસરિસં નામકમ્મ ચિત્તિસમં,

ખયાલતિનવઈવિહં, તિઉત્તરસયં ચ સત્તઠી. ૨૩

ગઈજઈતાણુઉવંગા, ખંધણુ સંઘાયણાણિ સંઘયણા,

સંઠાણુવન્નગધર-સક્કાસઆણુપુન્વિવિહુગગઈ. ૨૪

પિંડપયડિત્તિ ચઉદસ, પરઘાઉરસાસઆયવુજ્જોયં,

અગુરુલહુતિત્થનિમિણો-વધાયમિય અકુ પત્તેયા. ૨૫

તસખાયરપજ્જત્તં, પત્તેયથિરં સુલ્લં ચ સુલ્લગં ચ,

સુસરાઈજજજસં તસ-દસગં થાવરદસં તુ ઈમં. ૨૬

થાવરસુહુમઅપજ્જત્તં. સાહારણુઅથિરઅસુલ્લહુલગાણિ,

દુરસરણુઈજજજસ-મિય નામે સેયરા વીસં. ૨૭

તસચઉથિછક્કં અથિ-રછક્ક સુહુમતિગથાવરચઉક્કં,

સુલ્લગતિગાઈવિલાસા, તદાઈસંખાહિ પયડીહિં. ૨૮

વણુચઉ અગુરુલહુચઉ, તસાઈ-દુતિ-ચઉર-છકકમિત્થાઈ,

ઈઅ અન્નાવિ વિલાસા તયાઈસંખાહિં પયડીહિં. ૨૯

ગર્ધાધણુ ઉ ક્રમસો, અહિપણુપણુતિપણુપંચછક્રક્ર
 પણુગુપણુદ્યુગુ, ઇય ઉત્તરભેયપણુસદ્ધી. ૩૦
 અહવીસન્નુયા તિનવર્ષ, સંતે વા તનરળંધણુ તિસયં,
 બધણુસંધાયગદ્ધો, તણુસુ સામણુવણુચણી. ૩૧
 ઇય સત્તદ્ધી બંધો-દ્ધો ય ન ય સમ્મમીસયા બંધે,
 બંધુદ્ધો સત્તાએ, વીસદ્ધવીસદ્ધવણુસયં. ૩૨
 નિરયતિરિનરસુરગર્ધ, ઇગભિયતિયઅહિપણુદ્ધનધ્ધો,
 યોરાલવિઉન્નાહા-રગતેયક્રમભણુ પણુ સરીરા. ૩૩
 બાહુક પિદ્ધિ સિર ઉર, ઉયરગ ઉવંગ અંશુદ્ધી પમુદ્ધા,
 એમા અગોવંગા, પદમતણુતિગરસુવંગાણુ. ૩૪
 ઉરલાધપુગ્ગલાણુ, નિબદ્ધવળ્લંતયાણુ સંબંધં,
 જં મુણુધ જહિસમં તં, ઉરલાધબધણુ નેયં. ૩૫
 જં સંધાયર્ધ ઉરલા-ધપુગ્ગલે તણુગણુ વ દંતાદ્ધી,
 તં સંધાયં બંધણુ-મિવ તણુનામેણુ પંચવિહં. ૩૬
 યોરાલવિઉન્નાહા-રયાણુ સગતેયક્રમભણુતાણુ,
 નવબંધણુાણુ ઇયરદ્ધ-સહિયાણુ તિત્તિ તેસિં ચ ૩૭
 સંધયણુમદ્ધિનિયઓ તં છદ્ધા વળ્લજરિસહનારાયં,
 તહ રિસહં નારાયં નારાયં અદ્ધનારાયં. ૩૮
 કીલિય ઉવદ્ધં ઇહ, રિસહો પદ્ધો ય કીલિયા વળ્લં,
 ઉભઓ મહ્ધંબંધો, નારાયં ઇમમુરાલંગે. ૩૯
 સમચઉરંસં નિગ્ગો-હસાધપુજ્જનધં વામણુ દુદ્ધં,
 સંધાણુ વણુ કિણ્ણ-નીલવોહિયહવિદ્ધિયા. ૪૦
 ૩૮

સુરહિદ્દરહી રસા પશુ, તિત્તકડુકસાયઅંબિલા મહુરા,
ક્રાસાગુરુલહુમિઉખર-સીઉલહસિષ્ણિદ્ધરુકખદ્દા. ૪૧

નીલકસિણું દુગંધં, તિત્તં કડુયં ગુરું ખરં રુકખં,
સીયં ચ અસુહનવગં, ઇકકારસગં સુભં સેસં. ૪૨

અઉહુગર્ધંવણુપુન્વી, ગર્ધપુન્વિદુગં તિગં નિયાઉભુયં,
પુન્વી ઉદયો વકકે, સુહઅસુહવસુદ્ધવિહગગર્ધ. ૪૩

પરઘાઉદયા પાણી, પરેસિ બલિણું પિ હોઈ દુદ્ધરિસો,
ઉસસણુલદ્ધિભુતો, હવેઈ ઊસાસનામવસા. ૪૪

રવિળિંબે ઉ નિયંગં, તાવભુયં આયવાઉ ન ઉ જલણે,
જમુસિણુક્રાસરસ તહિં, લોહિયવન્નરસ ઉદઉ તિ. ૪૫

આણુસિણુપયાસરૂવં, નિયંગમુજ્જ્ઞેયયે ઇહુજ્જ્ઞેયા,
જઈદેવુત્તરવિકિકય-જેઈસખજ્જ્ઞેયમાઈ ંવ. ૪૬

અંગં ન ગુરુ ન લહુયં, જાયઈ છવસ અગુરુલહુઉદયા,
તિત્થેણુ તિહુયણુરસ વિ, પુજ્જે સે ઉદયો કેવલિણો. ૪૭

અંગોવંગનિયમણું, નિમ્માણું કુણુઈ સુત્તહારસમં;
ઉવઘાયા ઉવહમ્મઈ, સતાણુવયવલંબિગાઈહિં. ૪૮

ખિતિચઉપણિંદિય તસા, ખાયરયો ખાયરા જિયા થૂલા;
નિયનિયપજ્જતિભુયા પજ્જતા લદ્ધિકરણેહિં. ૪૯

પત્તેય તણુ પત્તે-ઉદયેણું દંતઅદ્ધિમાઈ થિરં;
નાણુવરિ સિરાઈ સુહં, સુભગાઓ સંવજ્જણુઈદો ૫૦

સુસરા મહુરસુહણી, આઈજ્જ સંવલોયગિજ્જવઓ;
જસઓ જસકિત્તીઓ, થાવરહસગં વિવજ્જત્થં. ૫૧

ગોચં દુહુચનીયં, કુલાલ ઇવ સુધસભુંભલાઈયં,
 વિગ્ધં દાણે લાભે, ભોગુવભોગેષુ વીરિયે ય. ૫૨
 સિરિહરિયસમં ચેયં, જહ પઠિકૂલેષુ તેષુ રાયાઈ;
 ન કુણ્ણ ઢાણાઈયં, એવં વિગ્ધેષુ છવો વિ. ૫૩
 પઠિણીયત્તણ્ણનિવહવ-ઉવધાયપણોસ અંતરાણેણ્ણ;
 અચ્ચાસાયણ્યાએ આવરણ્ણદુગં જિજ્ઞો જયઈ ૫૪
 ગુરુભત્તિખંતિકરુણા-વયળેગકસાયવિજયદાણ્ણુઓ;
 દહધમ્માઈ અભ્જઈ, સાયમસાયં વિવભ્જયઓ ૫૫
 ઉમગ્ગદેસણ્ણામગ્ગ-નાસણ્ણાદેવ દંવહરણ્ણેહિં;
 દંસણ્ણમોહં જિણ્ણુમુણ્ણિ-એધયસંધાઈપઠિણીઓ ૫૬
 દુવિહં પિ ચરણ્ણમોહં, કસાયહાસાઈવિસયવિવસમણ્ણો;
 બધઈ નિરયાઉ મહા-રંભપરિગ્ગહરઓ રુદ્ધો ૫૭
 તિરિયાઉ ગૂહહિયઓ, સદો સ્સલ્લો તહા મલુરસાઉ,
 પયઈઈ તણ્ણકસાઓ, દાણ્ણરુઈ મન્નિમગુણ્ણો ય ૫૮
 અવિરયમ્માઈ મુરાઉ, બાલતવોક્કામનિભ્જરો જયઈ;
 સરલ્લો અગારવિલ્લો, મુહનામં અત્તહા અમુહં. ૫૯
 ગુણ્ણપેહી મયરહિયો, અભ્જયણ્ણનઆવણ્ણરુઈ નિચ્ચં;
 પકુણ્ણ ડિણ્ણાઈભત્તો, ઉચ્ચં નીયં ઇયરહા ઉ. ૬૦
 જિણ્ણપૂઆવિગ્ધકરો, હિંસાઈપરાયણ્ણો જયઈ વિગ્ધં;
 ઇય કમ્મવિવાગોડયં, લિહિયો દેવિદસૂરીહિં. ૬૧

બીજો કર્મગ્રંથ

તહ ગુણિમો વીરજિણ્ણં, જહ ગુણ્ણલ્લેસુ સયલકમ્માઈ;
 બન્ધુઓદીરણ્ણયાસત્તાપત્તાણિ ખવિયાણિ ૧

મિચ્છે સાસણુ મીસે અવિરય દેસે પમત્ત અપમત્તે;
 નિયટ્ટિ અનિયટ્ટિ સુહુમુવસમ ખીણુ સન્નેગિ અન્નેગિણુ. ૨
 અભિનવકરમગ્ગહણુ, ખંધે ઓહિણુ તત્થ વીસસયં;
 તિત્થયરાહારગદ્ડગવળ્લજ્જં મિચ્છંમિ સત્તરસયં. ૩
 નરયતિગળ્લઘથાવરચ્છિ, હુંહાયવછિવદ્દં નપુમિચ્છં;
 સોલંતો ઇગહિઅ સય, સાસણુ તિરિથીણુદ્ડગતિગં. ૪
 અણુમળ્લઝાગિઘં સંઘયણુ ચ્છિ, નિઉલ્લઝેય કુખગઘંત્થિતિ;
 પણુવીસંતો મીસે ચ્છિસયરિદ્ધિઆઉઅઅખન્ધા. ૫
 સ્સમ્મે સગસયરિ જિણ્ણાઉ-ખંધિ વધરિ નરતિઅ ખિયકસાયા;
 ઉરલ્લ દુગંતો દેસે, સત્તદ્દી તિઅ કસાયંતો. ૬
 તેવદ્દિ પમત્તે સોગ, અરઘં અધિર દુગ અજ્જસ અરસાયં;
 વુચ્છિલ્લજ્જ છચ્ચ સત્ત વ, નેઘં સુરાઉં જયાનિદ્દં. ૭
 ગુણુસદ્ધિ અપમત્તે સુરાઉખંધં તુ જઘં ઇહાગચ્છે,
 અન્નહ અદ્દાવણ્ણા જં આહારગદ્ડગં ખંધે. ૮
 અહવન્ન અપુન્વાઈમિ નિદ્દ દુગંતો છપન્ન પણુભાગે,
 સુર દુગ પણ્ણિદ્ધિ સુખગઘં તસનવ ઉરલ્લવિણુ તાણુવંગા. ૯
 સમચ્છરિનિમિણુ જિણુવણ્ણ અગુરુલ્લહુ ચ્છિ છલંસિ તીસંતો,
 ચરમે છવીસ ખંધેા હાસરઘં કુચ્છમચ્છેઓ. ૧૦
 અનિયટ્ટિ ભાગપણુગે, ઇગેગહીણુા દુવીસવિહખન્ધેા,
 પુમ સંજલણુ ચ્છિવ્વહં, કમેણુ છેઓ સત્તરસુહુમે. ૧૧
 ચ્છિઉંસણુચ્ચજસનાણુ વિગ્ગહસગંતિ સોલસુચ્છેઓ,
 તિસુ સાયખંધછેઓ સન્નેગિખંધં તુણુંતો અ. ૧૨

ઉદ્યો વિવાગવેયમુદીરણમપત્તિ ઈહ દુવીસસયં,
 સતરસયં મિચ્છે મીસ-સમ્મ-આહાર-જિણુલુદ્યા. ૧૩
 મુહુમતિગાયવ-મિચ્છં મિચ્છત્તં સાસણે ઇગાર-સયં,
 નિરયાણુપુવિણુદ્યા અણુ-ચાવર-ઇગ વિગલ-અંતો. ૧૪
 મીસે સયમણુપુવી-લુદ્યા મીસોદ્યેણુ મીસંતો,
 ચઉસયમજ્જેસમ્માણુપુવિ-ખેવા ણિય-કસાયા. ૧૫
 મણુતિરિણુ પુવિવિઉવઠું દુહગ અણુધનજ્જુગ સતરહેઓ,
 સગસીઇ દેસિ તિરિગઇ આઉ નિઉજ્જેય તિકસાયા. ૧૬
 અઠ્ઠહેઓ ઇગસી પમત્તિ આહાર-જુગલ-પઠખેવા,
 થીણુતિગાહારગદુગ છેઓ છસસયરિ અપમત્તે ૧૭
 સમ્મત્તતિમસંધયણુ તિયગહેઓ ણિસત્તરિ અપુવે,
 હાસાઇછકકઅંતો છસાઈ અનિયદ્ધિવેયતિગ. ૧૮
 સંજલણુતિગં છહેઓ સઠ્ઠિ મુહુમંમિ તુરયલોક્કંતો,
 ઉવસંતગુણે ગુણસઠ્ઠિ રિસહનારાય દુગઅંતો. ૧૯
 સગવત્ત ખીણુ-દુયરિમિ નિદ્દુગંતો અ ચરિમિ પણુવત્તા,
 નાણુંતરાયદંસણુ-ચઉહેઓ સજ્જેગિ ણાયાલા ૨૦
 તિયુદ્યા ઉરલાયિરખગઇદુગપરિત્તતિગછસ ઠાણુ,
 અગુરુલ્લુવત્ત-ચઉ-નિમિણુતેયકમ્માઇસંધયણુ. ૨૧
 દ્વસરસૂસરસાયાસાજ્જેગયરં ચ તીસ-વુરહેઓ,
 ખારસ અજ્જેગિ મુસગાઇજ્જજ્જસત્તયરવેયણિયં. ૨૨
 તસતિગ પણિંદિ મણુયાઉ ગઇજ્જિણુચંતિ ચરિમ-સમયંતો,
 ઉદઉંવુદીરણા પરમપમત્તાઇ સગગુણેમુ ૨૩

એસા પચડિ-તિગુણા વેયણિયાહાર જીઅલથીણતિગં,
 મણુયાઉ પમત્તાં અનેગિ આણુદીરગો લયવં. ૨૪

સત્તા કર્મમાણુઠઈ ખંધાઈ-લદ્દ-અત્ત-લાભાણું,
 સંતે અડયાલ-સયં જા ઉવસમુ વિજિણુ બિયતઈએ. ૨૫

અપુન્વાઈ-ચઉકકે અણુ-તિરિ-નિરયાઉ વિણુ બિયાલ સયં,
 સંસાઈ ચઉસુ સત્તગ-ખયંમિ ઇંગચત્ત-સયમહવા. ૨૬

ખવગં તુ પપ્પ ચઉસુવિ પણુયાલં નિરયતિરિસુરાઉવિણા,
 સત્તગવિણુ અડતીસં જા અનિયટ્ટી પઠમભાગો. ૨૭

થાવરતિરિનિરયાયવ-દુગ થીણુતિગેગ વિગલ સાહારં,
 સોલખઓ દુવીસસયં બિયંસિ બિયતિયકસાયંતો. ૨૮

તઈયાઈસુ ચઉદસ-તેર-ખાર-છ-પણુ-ચઉ-તિહિયસયકમસો,
 નપુઠંતિહાસછગપુંસ તુરિય કોહમયમાયખઓ. ૨૯

સુહુમિ દુસય લોહંતો ખીણુ દુચરિમેગસઓ દુનિદખઓ,
 નવનવઈ ચરમસમએ ચઉદંસણુનાણુવિગ્ધંતો. ૩૦

પણુસીઈ સયોગિ અનેગિ દુચરિમે દેવખગઈ ગંધદુગં,
 ફાસઈ વત્તરસ તણુ ખંધણુસંધાયપણુ નિમિણું. ૩૧

સંધયણુઅધિરસંઠાણુ-છલ્લ અગુરુલહચઉ અપજજત્તં,
 સાયં વ અસાયં વા પરિત્તુવંગતિગ સુસર નિયં. ૩૨

બિસયરિખઓ ય ચરિમે તેરસ મણુયતસતિગ-જસાઈજજં,
 સુભગજિણુઅયપણિંદિય - સાયાસાએગયરછેઓ. ૩૩

નરઅણુપુઠિવ વિણા વા ખારસ ચરિમસમયંમિ જો ખવિઉં,
 પત્તો સિદ્ધિં દેવિંદવંદિયં નમહ તં વીરં. ૩૪

ત્રીજો બાંધસ્વામિત્વ કર્મગ્રંથ.

બાંધવિહાણવિમુક્તં, વંદિય સિરિવદ્ધમાણુજિણુચન્દ્રં,
 ગર્ધયાઈમુ પુત્રં, સમાસઓ બાંધસામિત્તં. ૧
 ગર્ધ ઇદિએ કાયે, જો એ વેએ કસાયનાણેય,
 સંજમ હંસણ લેસા, ભવસન્ને સન્નિ આહારે. ૨
 જિણુસુરવિઉવાહારદુ-દેવાઉય નરયસુહમ વિગલતિગં;
 એગિ દિથાવરાયવ-નપુમિત્તં હુંડછેવટં. ૩
 અણુમજ્જાગિર્ધ સંધયણુકુખમ નિયમતિદુહગથીણુતિગં;
 ઉભજોયતિરિદુગં તિરિ-નરાઉનરઉરલદુગરિસહં. ૪
 સુરધણુવીસવજ્જં, ઇગસઉ ઓહેણુ બંધહિં નિરયા;
 તિત્થ વિણા મિત્તિ સયં, સાસણિ નપુત્તઉ વિણા છતુર્ધં ૫
 વિણુ અણુ-છવીસ મીસે, બિસયરિ સંમંમિ જિણુનરાઉભુઆ,
 ઇય રયણુઈમુ ભંગો, પંકાઈમુ તિત્થયરહીણો. ૬
 અજિણુમણુઆઉ ઓહે, સત્તમિએ નરદુગુચ્ચ વિણુમિત્તે;
 ઇગનવર્ધ સાસણે તિરિઆઉ નપુંસચઉવજ્જં. ૭
 અણુચઉવીસવિરહિઆ, સનરદુગુચ્ચા ય સયરિ મીસદુગે,
 સત્તરસઓ ઓહિ મિત્તે, પજ્જતિરિયા વિણુ જિણુહારં. ૮
 વિણુ નરયસોલ સાસણિ, સુરાઉ અણુએગતીસ વિણુ મીસે;
 સસુરાઉ સયરિ સંમે, ણીયકસાએ વિણા દેસે ૯
 ઇય ચઉગુણેસુ વિ નરા, પરમજ્જયા સજિણુ ઓહુ દેસાઈ;
 જિણુધક્કારસ હીણું, નવસચ અપજ્જતિરિયનરા. ૧૦
 નિરય વ્વ સુરા નવરં, ઓહે મિત્તે ઇગિદિતિમ સહિયા;
 કમ્પદુગે વિ ય એવં જિણુહીણો જોઈનવણુવણે ૧૧

રયાણુ વ સણુંકુમારા, - ઇ આણુયાઈ ઉજ્જેયચઉરહિયા;
 અપજ્જતિરિયંવ નવસય, - મિગિંદિપુઠવિજલતરુવિગલે. ૧૨
 છનવઈસાસણિ વિણુસુહુ-મતેર કેઇ પુણુ ણિંતિ ચઉનવઈ,
 તિરિયનરાગિહિ વિણા, તણુ-પજ્જતિં ન જંતિ. જઓ ૧૩
 ઓહુ ધણિંદિતસેગઈ-તસે જિણિકકાર નરતિશુન્યવિણા;
 મણુવયજેજે ઓહો, ઉરલે નરભંશુ તમ્મિસ્સે. ૧૪
 આહારછગ વિણોહે, ચઉદસસઉ મિન્નિજ્જિણુપણુગહીણુ;
 સાસણિ ચઉનવઈ વિણા, તિરિયનરાગિ સુહુમતેર. ૧૫
 આણુચઉવીસાઈ વિણા જિણુપણુનુય સંમિ જેગિણો સાય;
 વિણુ તિરિનરાઉકમ્મે, વિ એવમાહારહુગિ ઓહો. ૧૬
 સુર ઓહો વેઉવે, તિરિયનરાઉરહિઓ ચ તમ્મિસ્સે;
 વેઈતિગાઅમખિયતિય-કસાય નવહુચઉપંચણુણુ. ૧૭
 સંજલણુતિગે નવ દસ, લોલે ચઉ અજઈ હુતિ અનાણુતિગે;
 ખારસ અચકખુચકખુસુ, પઠમા અહુખાયચરમચગિ. ૧૮
 મણુનાણિ સગ જયાઈ, સમઈયછેય ચઉ હુન્નિ પરિહારે;
 કેવલહુગિ દો ચરમા-જયાઈ નવ મઈસુઓહિહુગે. ૧૯
 અડ ઉવસમિ ચઉ વેયગિ, ખઇયે ઇકકાર મિન્નછતિગિ દેસે;
 સુંહુમિ સઠાણું તેરસ, આહારગિ નિયનિયણુણોહો. ૨૦
 પરમુવસમિ વટ્ટંતા, આઉ ન ણંધંતિ તેણુ અજયણુણુ,
 દેવમણુઆઉહીણો, દેસાઈસુ પુણુ સુરાઉ વિણા. ૨૧
 ઓહે અંકારસયં, આહારહુગુણુ-માઈલેસતિગે,
 તં તિત્થોણું મિન્નછે, સાણુઈસુ સંવહિં ઓહો. ૨૨
 તેઉ નરયનવૂણા, ઉજ્જેયચઉનરખારવિણુ સુક્કા,
 વિણુ નરયખાર પરહા, અજિણાહારા ઈમા મિન્નછે. ૨૩

ચોથો કર્મથ

સંવગુણ બંધ-સન્નિષ્ઠ, જોહુ અબંધા અસન્નિ મિચ્છસમા,
સાસણિ અસંનિ સંનિવ, કમ્મણુભંગો અણાહારે. ૨૪
તિસુ હુસુ સુક્કાઈ-ગુણા ચઉ સગ તેરતિ 'બંધસામિત્ત',
દેવિંદસૂરિવિહિયં, નેયં કમ્મત્થયં સોઈ. ૨૫

ચોથો કર્મગ્રન્થ

નમિય જિણું જિઅમગ્ગણ, -ગુણહાણુવચ્ચોગજ્ઞેસાઓ,
બંધપ્પબહુભાવે, સંખિજાતઈ કિમવિ વુચ્છં. ૧
નમિય જિણુંવત્તંવા, ચઉદસ જિઅહાણુએસુ ગુણહાણા,
જ્ઞેગુવચ્ચોગો લેસા, બંધુદઓદીરણા સત્તા ૨
તહ મૂલ ચઉદ મગ્ગણ, હાણેસુ બાસકું ઉત્તરેસું ચ,
જિઅગુણ જ્ઞેગુવચ્ચોગા, લેસપ્પ બહુ ચ છઠ્ઠાણા. ૩
ચઉદસ ગુણેસુ જિઅ, જ્ઞેગુવચ્ચોગલેસાય બંધહેઉ ચ,
બંધાઈ ચઉ અપ્પા બહું, ચ તો ભાવ સંખાઈ. ૪
ઈહ સુહુમબાયરેગિં, -દિખિતિચઉઅસ નિસંનિપંચિંદી,
અપજ્જતા પજ્જતા, કમેણુ ચઉદસ જિયહાણા. ૫
બાયરઅસ નિવિગલે અપજ્જિ પઠમણિય સંનિ અપજ્જતે,
અજ્જયન્નુઅ સનિ પજ્જે, સંવગુણા મિચ્છ સેસેસુ ૬
અપજ્જતછક્કિ કમ્મુર-લમ્મીસજ્ઞેગા અપજ્જસંનીસુ,
તે સવિઉવમ્મીસએસુ તણુપજ્જેસુ ઉરલમન્ને. ૭
સંવે સનિ પજ્જતે, ઉરલ સુહુમે સભાસુ તં ચઉસુ,
બાયરિ સ્વિહિવ્વિદુગં, પજ્જસંનિસુ બાર ઉવચોગા. ૮
પજ્જચઉરિંદિઅસંનિસુ, હુદંસ હુ અનાણુ દસસુ ચકખુ વિણા,
સંનિ અપજ્જજે મણુના, -ણુચકખુકેવલદુગવિહુણા. ૯

સંનિદુગે છલેસ અપ,-જજળાયરે પઠમ ચઉ તિ સેસેસુ,
 સત્તર્ક બન્ધુદીરણુ, સંતુદયા અર્ક તેરસસુ. ૧૦
 સત્તર્કછેગખંધા, સંતુદયા સત્તઅર્કચત્તારિ,
 સત્તર્કછપંચદુગં, ઉદીરણુ સંનિપજજત્તે. ૧૧
 ગર્ધંદિએ ચ કાચે, જોએ વેએ કસાયનાણેસુ,
 સંજમદંસણલેસા, ભવસમ્મે સંનિઆહારે. ૧૨
 સુરનરતિરિનિરયગર્ધ, ધગભિયતિયચઉપણિંદિ છક્ષાયા,
 ભૂજલજલણુનિલવણુ, તસા ચ મણવયણુતાણુજોગા. ૧૩
 વેચ નરિત્થિનપુંસા, કસાય ક્રોહમયમાયલોલ ત્તિ,
 મર્ધસુયવહિમણુકેવલ,-વિહંગમર્ધસુઅઅનાણુ સાગારા. ૧૪
 સામાર્ધછેયપરિહા,-રસુહુમઅહખાયદેસજયઅજયા,
 ચકખુઅચકખૂઓહી,-કેવલદંસણુ અણાગારા. ૧૫
 કિણહા નીલા કાગિ, તેગિ પમ્હા ચ સુક્ક ભવિવયરા,
 વેચગખર્ધગુવસમ્મિ,-ચ્છમીસસાસાણુ સંનિયરે ૧૬
 આહારેયર લેયા સુરનરયવિભંગમર્ધસુ ઓહિદુગે,
 સમ્મત્તતિગે પમ્હા, સુક્કા સન્નીસુ સન્નિદુગં. ૧૭
 તમસંનિઅપજજજુયં, નરે સખાયરઅપજજ તેગિએ,
 થાવર ધગિંદિ પઠમા, ચઉ ખાર અસન્નિ હુ હુ વિગલે. ૧૮
 દસ ચરમ તસે અજયા,-હારગતિરિતણુકસાયદુઅનાણુ,
 પઠમતિલેસાભવિયર,-અચકખુનપુમિચ્છ સંવે વિ. ૧૯
 પજસન્ની કેવલદુગ,-સંજયમણુનાણુદેસણુમીસે,
 પણુ ચરમપજજ વયણુ, તિય છ વ પજિજયર ચકખુમિ. ૨૦
 થીનરપણિંદિ ચરમા, ચઉ અણુહારે હુ સંનિ છ અપજજ,
 તે સુહુમઅપજજ વિણા, સાસણિ ધત્તો ગુણે વુચ્છં. ૨૧

પણ તિરિ ચઉ સુરનરએ, નરસ'નિપણિ'દિશવતસિ સંવે,
 ધગવિગલભૂદગવણે, હુ હુ એગં ગઈતસઅભવે. ૨૨
 વેયતિકસાય નવ દસ, લોભે ચઉ અજય હુ તિ અનાણુતિગે,
 ખારસ અચકળુ ચકળુસુ, પદમા અહખાઈ ચરમ ચઉ. ૨૩
 મણુનાણિ સગ જયાઈ, સમધયછેય ચઉ દુન્નિ પરિહાટે,
 કેવલદુગિ દો ચરમા, -જયાઈ નવ મઈ સુઓહિદુગે. ૨૪
 અહ ઉવસમિ ચઉ વેયગિ, ખાઈએ ઇક્કર મિચ્છતિગિ દેસે,
 સુહુમે ય સઠાણું તેર, -નેગ આહાર સુક્ષ્મએ. ૨૫
 અસાનિસુ પદમદુગ, પદમતિલેસાસુ છ અચ દુસુ સત,
 પદમ'તિમદુગઅજયા, અણુહારે મગણાસુ શુણા. ૨૬
 સચેયરમીસઅસ, -અચમેસમણુવઈવિવયાહારા,
 ઉરલાં મીસા કમ્મણુ, ધિ નેગાકમ્મઅણુહારે. ૨૭
 નરગઈપણિ'દિતસતણુ, -અચકળુનરનપુકસાયસ'મદુગે,
 સ નિછલેસાહારગ, -ભવમઈસુઓહિદુગે સંવે ૨૮
 તિરિઈરિય અજયસાસણુ, -અનાણુઉવસમઅભવમિચ્છેસુ,
 તેરાહારદુગૂણા, તે ઉરલદુગૂણા સુરનરએ ૨૯
 કમ્મુરલદુગં થાવરિ, તે સવિઉવિદુગ પંચ ઈગિ પવણે,
 છ અસ'નિ ચરમવઈભુય, તે વિઉવદુગૂણુ ચઉ વિગલે. ૩૦
 કમ્મુરલમીસવિણુ મણુ, -વઈસમધયછેયચકળુમણુનાણે,
 ઉરલદુગકમ્મપદમ', -તિમમણુવઈ કેવલદુગમિ. ૩૧
 મણુવઈઉરલા પરિહા, -રિ સુહુમિ નવ તે ઉ મીસિ સવિઉવા,
 દેસે સવિઉવિદુગા, સકમ્મુરલમીસ અહકખાએ ૩૨

તિ અનાણુ નાણુ પણુ ચઉ, દંસણુ ખાર જિયલકખણુવઓગા,
વિણુમણુનાણુદુકેવલ, નવ સુરતિરિનિરય અજએસુ. ૩૩

તસજોયવેયસુદ્ધા, -હારનરપણિંદિસંનિભવિ સંવે,
નયણેયરપણુલેસા, -કસાઈ દસ કેવલ દુગૂણા. ૩૪

ચઉરિંદિઅસંનિદુઅના, -ણુદંસણુ ઇગિખિતિથાવરિ અચકખુ,
તિઅનાણુ દંસણુદુગં, અનાણુતિગઅભવિ મિચ્છદુગે. ૩૫

કેવલદુગે નિયદુગં, નવ તિઅનાણુ વિણુ ખધય અહખાગે,
દંસણુનાણુતિગં હે, -સિ મીસિ અન્નાણુમીસં તં. ૩૬

મણુનાણુચકખુવજ્જ, અણુહારિ તિન્નિ દંસણુ ચઉનાણુ,
ચઉનાણુસંજએવસ, -મવેયગે ઓહિદંસે ચ. ૩૭

દો તેર તેર ખારસ, મણે કમા અટ્ટુ ચઉ ચઉ વયણે,
ચઉ દુ પણુ તિન્નિ કાયે, જિયગુણુજોગોવઓગન્ને. ૩૮

છમ્મુ લેસાસુ સઠાણુ, એગિંદિઅસંનિમૂદગવણેસુ,
પઠમા ચઉરો તિન્નિ ઉ, નારયવિગલગિપવણેસુ. ૩૯

અહખાયસુદુમકેવલ-દુગિ સુદ્ધા છવિ સેસઠાણેસુ,
નરનિરયદેવતિરિયા, થોવા દુ અસંખણુંતગુણા. ૪૦

પણુચઉતિદુએગિંદિ, થોવા તિન્નિ અહિયા અણુંતગુણા,
તસ થોવ અસંખગી, ભૂજલાનિલ અહિય વણુણુંતા. ૪૧

મણુવયણુકાયજોગા, થોવા અસંખગુણુ અણુંતગુણા,
પુરિસા થોવા ઈત્થી, સંખગુણુણુંતગુણુ કીવા. ૪૨

માણી કોહી માઈ લોહી અહિય મણુનાણિણો થોવા,
ઓહિ અસંખામઇસુય, અહિયસમ અસંખ વિભંગા. ૪૩

કેવલિણો ભૂંતગુણા, મધ્યમયઅન્નાણિ, ભૂંતગુણ તુલ્યા,
 મુહુમા થોવા પરિહાર સખ અહ્યાય સખગુણા. ૪૪
 છેયસમધિય સંખા, કેસ અસંખગુણ ભૂંતગુણ અજ્યા;
 થોવ અસખદ્વણતા, જોહિનયણકેવલઅચક્ર ૪૫
 પચ્છાણુપુલિ લેસા, થોવા દો સંખ ભૂંત દો અહિયા;
 અમવિયર થોવણતા સાસણ થોવોવસમ સંખા. ૪૬
 મીસા સંખા વેયગ, અસંખગુણ અધ્યમિત્ત દુ અણતા,
 સંનિયર થોવ ભૂંતા, -ણહાર થોવેયર અસંખા. ૪૭
 સંવ જિયદાણુ મિત્તે, સગ સાસણિ પણુ અપન્ન સન્નિદુગ;
 સંમે સન્ની દુવિહો, સેસેસુ સંનિપન્નતો. ૪૮
 મિત્તદુગઅજઘં જોગા, -હારદુગૂણા અપુન્વપણુગે ઉ;
 મણુવધ ઉરલં સવિઉ, -ન્વ મીસિ સવિઉન્વદુગ દેસે. ૪૯
 સાહારદુગ પમત્તે, તે વિહિવાહારમીસ વિણુ ધંયરે,
 કમ્મુરલદુગંતાર્ધમ, -મણુવયણુ સયોગિ ન અજોગી ૫૦
 તિઅનાણુદુહંસાર્ધમ, દુગે અજઘં દેસિ નાણુદંસતિગં;
 તે મીસિ મીસા સમણા, જ્યાર્ધ કેવલદુ અંતદુગે. ૫૧
 સાસણુભાવે નાણુ વિઉન્વગાહારગે ઉરલમિત્તં;
 નેગિંદિસુ સાસણો નેહાહિગયં સુયમયં પિ. ૫૨
 છસુ સંવા તેઉતિગં ધંગિ છસુ સુણા અયોગિ અલ્લેસા,
 બંધરસ મિત્ત અવિરધ, -કસાયજોગ તિ ચઉ હેજી. ૫૩
 અભિગહિયમણુભિગહિયા-ભિનિવસિયસંસધમણુલોગં;
 પણુ મિત્ત જાર અવિરધ મણુકરણાનિયમુ છજિયવહો. ૫૪

નવ સોલ કસાયા પત,- ૨ જોગ ધ્ય ઉત્તરા ઉ સગવન્ના;
 ધંગચઉપણુતિગુણેસુ,-ચઉતિદુધંગપચચો ખંધો. ૫૫
 ચઉમિચ્છમિચ્છ અવિરધ,-પચચધયા સાયસોલપણુતીસા;
 જોગ વિણુ તિપચચધયા,-હારગજિણુવજજસેસાચો. ૫૬
 પણુપત્ત પત્ત તિયછહિ,-અચત્ત ગુણુચત્ત છચઉદુગવીસા;
 સોલસ દસ નવ નવ સ,-ત્ત હેઉણો ન ઉ અજોગિંમિ. ૫૭
 પણુપત્ત મિચ્છ હારગ,-દુગૂણુ સાસાણુ પત્તમિચ્છ વિણુ;
 મિચ્છદુગકંમઅણુવિણુ, તિયત્ત મીસે અહ છચત્તા. ૫૮
 સદુમિચ્છકંમ અજચો, અવિરધ કમ્મુરલમીસવિકસાચે;
 મુત્તુ ગુણુચત્ત દેસે, છવીસ સાહારદુ પમત્તે. ૫૯
 અવિરધ ધંગારતિકસા,-ચવજજ અપમત્તી મીસદુગરહિયા;
 ચઉવીસ અપુન્વે પુણુ, દુવીસ અવિઉવિયાહારે ૬૦
 અછહાસ સોલ ખાયરિ, સુહુમે દસ વેયસંજલણુતિ વિણુ;
 ખીણુવસંતિ અલોભા, સજોગિ પુન્વુત્ત સગ જોગા. ૬૧
 અપમત્તંતા સત્ત,-કૂ મીસ અપુન્વખાયરા સત્ત;
 ખંધધ છરસુહુમો ચો,-ગમ્મુ વરિમા ખંધગાજોગી. ૬૨
 આસુહુમં સંતુદયે, અકૂ વિ મોહ વિણુ સત્ત ખીણુમિ;
 ચઉ ચરિમદુગે અકૂ ઉ, સંતે ઉવસંતિ સત્તુદયો. ૬૩
 ઉધરંતિ પમત્તંતા, સગકૂ મીસકૂ વેયઆઉ વિણુ;
 છગ અપમત્તાધ તચો, છ પંચ સુહુમો પણુવસંતો. ૬૪
 પણુ દો ખીણુ દુ જોગી,-ણુદીરગુઅજોગી થોવ ઉવસંતા;
 સંખણુ ખીણુ સુહુમા,-નિયદ્ધિઅપુન્વ સમ અહિયા. ૬૫

ભોગિઅપમત્તર્થયરે, સંખગુણા દેસસાસણામીસા;
અવિરય અભોગિમિચ્છા, અસંખ ચઉરે દુવે છુંતા ૬૬

ઉવસમખયમીસોદય,-પરિણામા દુનવહાર્થગવીસા,
તિય ભેય સંનિવાર્થય, સંમં ચરણું પઠમભાવે. ૬૭

ખીએ કેવલભુયલં સમં દાણાઈલલિ પલુ ચરણું,
તઈએ સેસુવઓગા, પણ લલ્લી સમ્મવિરઈદુગં. ૬૮

અત્તાણુમસિદ્ધતા, સંજમંવેસાકસાયગઈવેયા,
મિચ્છં તુરિએ ભાવા-ભાવત્તનિયત્ત પરિણામે ૬૯
ચઉ ચઉ ગઈસુ મીસગ, પરિણામુદયોહિં ચઉ સખઈએહિં;
ઉવસમભુએહિં વા ચઉ, કેવલિ પરિણામુદયખઈએ. ૭૦

ખયપરિણામે સિહા, નરાણુ પણુનેશુવસમસેદીએ;
ઇય પનર સંનિવાર્થય,-ભેયા વીસં અસંભવિણો. ૭૧

મોહેવ સમો મીસો, ચઉધાઈસુ અટ્ટઠમ્મસુ ચ સેસા;
ધમ્માઈ પારિણામિય-ભાવે ખંધા ઉદઈએ વિ. ૭૨
સંમાઈચઉસુ તિગ ચઉ, ભાવા ચઉ પણુવસામશુવસંતે,
ચઉ ખીણાપુવ તિત્તિ, સેસગુણાદ્ધાણુગેગનિએ. ૭૩
સંખિન્નેગમસંખં પરિત્તભુત્તનિયપયભુયં તિવિહં,
એવમણુંતં પિ તિહા, જહત્તમભુલ્લસા સંવે. ૭૪

લહુસંખિન્નં દુનિયય, અઓ પરં મન્નિજમં તુ ન શુદ્ધં;
જંબૂદીવપમાણુય,-ચઉપલ્લપદ્વણાઈ ઈમં. ૭૫

પદ્ધાણુવર્દ્યસલા-ગ પઠિસલાગામહાસલાગઠખા;
ભેયણુસહસોગાઠા, સવેઈયંતા સસિહભરિયા. ૭૬

તા દીવુદહિસુ ઈકિક્ક, -કકસરિસવંખિવિયનિદ્દિયે પઠમે,
 પઠમં વ તદન્તં ચિય, પૂણુ ભરિયે તંમિ તહ ખીણે. ૭૭
 ખિખ્પઈ સલાગપદ્દે, -શુ સરિસવો દયિ સલાગખવણેણું;
 પુજ્જો ખીયો ચ તઓ, પુઠ્ઠિં પિ વ તંમિ ઉદ્ધરિયે. ૭૮
 ખીણે સલાગ તઈયે, એવં પઠમેહિં ખીયયં ભરસુ;
 તેહિં તઈયં તેહિ ચ, તુરિયં જા કિર કુઠા ચઉરો. ૭૯
 પઠમાતપદ્ધુદ્ધરિયા, દીવુદહી પદ્ધયઉસરિસવા ચ;
 સન્વો વિ એગરાસી, રૂવૂણો પરમસંખિજ્જં. ૮૦
 રૂવજ્જુયં તુ પરિત્તા, -સંખં લહુ અસ્સ રાસિ અખ્ખાસે,
 જુત્તાસંખિજ્જં લહુ, આવલિયાસમયપરિમાણું ૮૧
 ખિતિયઉપંચમગુણુણે કમા સગાસંખ પઠમચઉસત્તા;
 ભુંતા તે રૂવજ્જુયા, મજ્જારુવૂણુ ગુરૂપચ્છા. ૮૨
 ઈયિ સુતુત્તં અન્ને વગ્ગિયમિલ્લસિ ચઉત્થયમસંખં;
 હોઈ અસંખાસંખં લહુ રૂવજ્જુયં તુ તં મજ્જં. ૮૩
 રૂવૂણુસાધમં ગુરૂ તિવિગ્ગઉ તં ઇમે દસ કખેવે;
 લોગાકાસપએસા, ધમ્માધમ્મેગનિયદેસા. ૮૪
 ઈઈખંધજ્જવસાયા, અણુભાગા નેગછેયપલિભાગા;
 હુણ્હ ચ સમાણુ સમયા, પત્તેયનિગોયએ ખિવસુ. ૮૫
 પુણુરવિ તંમિ તિવગ્ગિય, પરિત્તાણુંત લહુ તસ્સ રાસીણું;
 અખ્ખાસે લહુ જુત્તા, ભુંતં અલન્વનિયપમાણું. ૮૬
 તન્વગ્ગે પુણુ જાયઈ, ભુંતાણુંત લહુ તં ચ તિકખુત્તો;
 વગ્ગસુ તહ વિ નં તં હો, -ઈ ભુંત ખેવે ખિવસુ છ ઇમે. ૮૭

સિદ્ધા નિગોચજીવા, વણુસંઘ કાલપુગલા ચેવ;
સંવમલોગનહં પુણ, તિવગ્ગિઉ કેવલદુગંમિ ૮૮
ખિત્તેણુંતાણુંતં, હવર્ધ જિહં તુ વવહરર્ધ મજ્જ,
ધય સુહુમત્યવિચારો, લિહિઓ દેવિંદસૂરીહિં. ૮૯

ગાતકે નામા પાંચમો કર્મચંદ્ર.

નમિઆ જિણું ધુવળંધો-હયસતા ધાર્ધપુત્રપરિઅત્તા,
સેઅર ચઉવિવાગા, વુચ્છ ણંધવિહ સામી અ ૧
વત્તચઉતેઅકમ્મા,-શુરલહુનિમિણોવધાયસયકુચ્છા,
મિચ્છકસાયાવરણા, વિગ્ધ ધુવળંધિ સગચત્તા ૨
તણુવ ગાગિધંસ ધયણ, બધંગર્ધખગર્ધપુઞ્વિજિણુસાસ,
ઉત્તમેઆયવપરધા-તસવીસા ગોઅવેઅણિઅં. ૩
હાસાધંતુઅલદુગવેઅ-આઉ તેવુત્તરી અધુવળંધી(ધા),
ભગા અણાધંસાધં, અણુંતસ તુત્તરા ચઉરો ૪
પઠમમિઆ ધુવઉદ્ધંસુ, ધુવળ ધિસુ તર્ધઅવજ્જન ગતિગં.
મિચ્છમિ તિત્તિ ભગા દુહાવિ અધુવા તુરિઅમંગા ૫
નિમિણુથિરઅધિરઅશુરુઅ-સુહ અસુહતેઅકમ્મચઉવત્તા;
નાણુંતરાયહ સણ, મિચ્છ ધુવઉદ્ધય સગવીસા ૬
યિરમુત્તિઅર વિણુ અધુવ,-બ વી મિચ્છવિણુમોહધુવળ ધી,
નિદોવધાયગીસં, સમ્મં પણુનવર્ધ અધુવુહયા ૭
તસવત્તવીસસગતેઅ,-કમ્મ ધુવળ ધી સેમ વેઅતિગં,
આગિધનિગ વેઅણિઅ, દુણુઅલ સગઉરલુસાસચઉ. ૮

તા દીવુદહિસુ ઇકિક, - કકસરિસવંખિવિયનિદિએ પઠમે,
 પઠમં વ તદન્તં ચિય, પૂણુ ભરિએ તંમિ તહુ ખીણુ. ૭૭
 ખિખ્પઈ સલાગપદ્મે, - શુ સરિસવો ઇયિ સલાગખવણુણુ;
 પુણો ખીયો ય તઓ, પુઞ્વિં પિ વ તંમિ ઉદ્ધરિએ. ૭૮
 ખીણુ સલાગ તઈએ, એવં પઠમેહિં ખીયયં ભરસુ;
 તેહિં તઈયં તેહિ ચ, તુરિયં જા કિર કુડા ચઉરો. ૭૯
 પઠમાતપદ્મુદ્ધરિયા, દીવુદહી પદ્મચઉસરિસવા ય;
 સંવો વિ એગરાસી, રૂવૂણુ પરમસંખિજજં. ૮૦
 રૂવજ્જુયં તુ પરિતા, - સંખં લહુ અરસ રાસિ અઝ્જાસે,
 જુતાસંખિજજં લહુ, આવલિયાસમયપરિમાણુ ૮૧
 ખિતિચઉપંચમગુણુણુ કમા સગાસંખ પઠમચઉસતા;
 જુંતા તે રૂવજ્જુયા, મજ્જારુવૂણુ ગુરૂપચ્છા. ૮૨
 ઇયિ સુતુત્તં અન્ને વગિયમિક્કસિ ચઉત્થયમસંખં;
 હોઈ અસંખાસંખં લહુ રૂવજ્જુયં તુ તં મજ્જં. ૮૩
 રૂવૂણુસાધમં ગુરૂ તિવિગ્ગઈ તં ઇમે દસ કખેવે;
 લોગાકાસપએસા, ધમ્માધમ્મેગજિયદેસા. ૮૪
 કિંઈખંધજ્જવસાયા, અણુભાગા જોગછેયપલિભાગા;
 હુણ્હ ય સમાણુ સમયા, પત્તેયનિગોયએ ખિવસુ. ૮૫
 પુણુરવિ તંમિ તિવગિય, પરિત્તણુંત લહુ તરસ રાસીણું;
 અઝ્જાસે લહુ જુતા, જુંતં અલવ્વજિયપમાણું. ૮૬
 લવ્વગ્ગે પુણુ જાયઈ, જુંતાણુંત લહુ તં ચ તિકખુત્તો;
 વગ્ગસુ તહુ વિ નં તં હો, - ઇ જુંત ખેવે ખિવસુ છ ઇમે. ૮૭

સિદ્ધા નિગોયજીવા, વણુસસઇ કાલપુગ્ગલા ચેવ;
સંવમલોગનહં પુણુ, તિવગ્ગિઉ કેવલદુગમિ. ૮૮
ખિત્તેણુતાણુતં, હવઇ જિઠુ તુ વવહરઇ મજ્જ,
ઇય સુહુમત્થવિયારો, વિહિજ્જો દેવિંદસૂરીહિં. ૮૯

ગતકે નામા પાંચમો કર્મશ્રંથ.

નમિઅ જિણું ધુવળંધો-હયસંતા ધાઇપુત્તપરિઅત્તા,
સેઅર અઉવિવાગા, વુટ્ઠં બંધવિહુ સામી અ. ૧
વત્તચઉતેઅકમ્મા,-શુરુલહુનિમિલોવધાયમયકુટ્ઠા,
મિટ્ઠકસાયાવરણા, વિગ્ધ ધુવળંધિ મગચત્તા ૨
તણુવંગાગિઇસ ઘયણુ, બાઇગઇબગઇપુવિવિજિણુસામ,
ઉત્તજ્જેઆયવપરધા-તસવીસા ગોઅવેઅણિઅ. ૩
હાસાઇપુઅલદુગવેઅ-આઉ તેવુત્તરી અધુવળ ધી(ધા),
ભંગા અણાઇસાઇ, અણુતસંતુત્તરા અઉરો ૪
પઠમજિઆ ધુવઉદ્ધંસુ, ધુવમધિસુ તઇઅવજ્જનંગતિગં.
મિટ્ઠંમિ તિત્તિ ભગા હુહાવિ અધુવા તુરિઅભગા ૫
નિમિલુધિરઅધિરઅશુરુઅ-સુહઅસુહતેઅકમ્મચઉવત્તા,
નાણુંતરાયદસણુ, મિટ્ઠં ધુવઉદ્ધય સગવીસા ૬
ધિરસુસિઅર વિણુ અધુવ,-બ ધી મિટ્ઠવિણુમોહધુવળંધી,
નિદોવધાયમીસં, સમ્મં પણુતવઇ અધુવુદ્ધયા ૭
તસવત્તવીસસગતેઅ,-કમ્મ ધુવળંધી સેમ્મ વેઅતિગં,
આગિઇનિગ વેઅણિઅ, હુત્તુઅલ સગઉરલુસાત્તચઉ ૮

ખગધતિરિદ્ધગ નીચાં ધ્રુવસંતા સમ્મ મીસમણુયદ્ધગં;
 વિઉવિવિદ્ધાર જિણાઉ હારસગુચ્ચા અધુવસંતા. ૯
 પઠમતિગુણેસુ મિચ્છં, નિયમા અજ્યાઈઅદ્ધગે ભજજં;
 સાસાણે ખલુ સમ્મં, સંતં મિચ્છાઈદ્ધસગે વા. ૧૦
 સાસણુમીસેસુ ધ્રુવં, મીસં મિચ્છાઈનવસુ લયણુચ્ચે;
 આઈદ્ધગે અણુનિઅમા, ભઈઆ મીસાઈનવગંમિ. ૧૧
 આહારસત્તગં વા, સંવગુણે ખિતિગુણે વિણા તિત્થં;
 નોભયસંતે મિચ્છો, અંતસુદ્ધત્તં ભવે તિત્થે. ૧૨. ૧૨
 કેવલજ્ઞઅલાવરણા, પણુ નિદ્દા ખારસાઈમિકસાયા;
 મિચ્છં તિ સંવધાઈ, ચઉનાણુતિદંસણુાવરણા. ૧૩
 સંજલણુ નોકસાયા, વિગ્ધં ઇઅ દેસધાઈ ચ અધાઈ;
 પત્તેયતણુકાઉ, તસવીસા ગોઅદ્ધગવત્તા. ૧૪
 સુરનરતિગુચ્ચસાયં તસદ્ધસતાણુવંગ વધરચઉરંસં;
 પરધાસગતિરિઆઉ, વત્તચઉપણિંદિ સુલખગઈ. ૧૫
 ખાયાલ પુણ્ણપગઈ અપઠમસંઠાણુખગઈસંધયણુા;
 તિરિદ્ધગઅસાયનીચો,—વધાયઈગવિગલનિરયતિગં. ૧૬
 થાવરદ્ધસવત્તચઉકકાઃ, ઘાઈ પણુયાલ સહિઅ ખાસીઈ;
 પાવપયડિ ત્તિ દોસુ વિ વન્નાઈગહા સુહા અસુહા. ૧૭
 નામધુવખંધિનવગં દંસણુ પણુ નાણુ વિગ્ધ પરધાયં;
 લયકુચ્છમિચ્છસાસં જિણુ ગુણુતીસાઅપરિઅત્તા. ૧૮
 તણુઅદ્ધ વેઅદ્ધજ્ઞઅલ, કસાય ઉજ્જેઅગોઅદ્ધગ નિદ્દા,
 તસવીસાઉ પરિત્તા, ખિત્તવિવાગાણુપુન્વીચો. ૧૯

ઘણાં ઘણાં ગોઝાંઝાં, તસિ અરતિગમુભગદુભગચઉસાસં;
 બાઈતિગ તિઅવિવાગા, આગિ ચઉરો ભવવિવાગા. ૨૦
 નામધુવોદયચઉતણુ, -વધાયસાહારણિઅરુએઅતિગં;
 પુગ્ગલવિવાગિબંધો, પયઈઈઈરસપએસ તિ. ૨૧
 મૂલપયડીણુ અડસત્ત, છેગળ ધેસુ તિન્નિ ભૂગારા,
 અપ્પતરા તિઅ ચઉરો, અવદિઓ ન હુ અવત્તવો. ૨૨
 એગાદહિગે ભૂઓ, એગાઈ ઉણુગમિ અપ્પતરો,
 તમ્મત્તોડવદિઓ, પઠમે સમએ અવત્તવો. ૨૩
 નવ છ ચયઉ દસે હુ હુ, તિ હુ મોહે હુ ઇગવીસ સત્તરસ;
 તેરસ નવ પણુ ચઉ તિ હુ, ઇકો નવ અદ્દ દસ હુન્નિ. ૨૪
 તિપણુ છઅદ્દનવહિઆ, વીસા વીસેસતીસ ઇગ નામે,
 છસગઅતિબંધા સેસેસુ ચ ઠાણુમિકિકકકં ૨૫
 વીમયરકોડિકોડિ, નામે ગોએ અ સત્તરી મોહે,
 તીસિયરચઉમુ ઉદહી નિરયમુરાઉમિ તિત્તીસા ૨૬
 મુત્તુ અકસાયઈઈ, બાર મુહુત્તા જહન્ન વેઅણિએ,
 અદ્દદ્દ નામગોએમુ, સેસએમુ મુહુત્તતો ૨૭
 વિગ્ધાવણુ અસાએ, તીસં અદ્દાર મુહુમવિગલતિગે,
 પઠમાગિઈસ ઘયણે, દસ હુમુવરિએમુ હુગવુદ્દી. ૨૮
 ચાત્તીસ કસાએમુ, મિઉલહુનિહુલ્લહુસુરહિસિઅમહુરે,
 દસ દોસડ્ડ સમહિઆ, તે હવિદ્ધિલાઈણુ. ૨૯
 દસ મુહુવિહગઈઉચે, સુરદુગયિરછકકપુરિસરઈહાસે,
 મિચ્છે સત્તરિ મણુદુગ ઇત્થી સાએમુ પન્નરસ. ૩૦

ભયક્રુરછત્તરઈ સોએ, વિઉન્વિતિરિઉરલનિરયદુગનીએ,
તેએ પણ અથિરછકકે, તસ ચઉ થાવર ધંગ પણિંદી. ૩૧
નપુકુખસઈસાસચઉ-ગુરુકકખડરકખસીયદુગધે,
વીસં કોડાકોડી એવઈઆખાહ વાસસયા. ૩૨

ગુરુ કોડિકોડિ ન્યંતો, તિથાહારણુ ભિન્નમુહુ ખાહા,
લહુ ઠિઈ સંખગુણુણા, નરતિરિઆણાઉ પદ્ધતિગં. ૩૩
ધંગવિગલ પુન્વકોડી પલિઆસંખંસ આઉ ચઉ અમણા,
નિરુવકમાણુ છમાસા, અખાહ સેસાણુ ભવતંસો. ૩૪
લહુઠિઈળંધેા સંજલણુ,-લોહપણુવિગ્ધનાણુદંસેસુ,
ભિન્નમુહુતં તે અદ્દ, જસુરચે ખારસ ય સાએ. ૩૫

દોઈગમાસો પકખો સંજલણુતિગે પુમદ્ વરિસાણિ,
સેસાણુકકોસાએ, મિરછત્તઠિઈઈ જં લદ્દ. ૩૬

અયમુક્કોસો ગિંદિસુ, પલિયાસંખંસહીણુ લહુળંધેા,
કમસો પણુવીસાએ, પત્તા સય સહસ સંગુણિઓ. ૩૭

વિગલઅસન્નિસુ જિટ્ટો કણિકૂઓ પદ્ધસંખલાગૂણો;
સુરનિરયાઉ સમા દસ, સહરસ સેસાઉ ખુહલવં. ૩૮

સંવાણુ વિ લહુળંધે, ભિન્નમુહુ અખાહ આઉજિટ્ટેવિ;
કેઈ સુરાઉસમં જિણુ,-મંતમુહૂ ખિંતિ આહારં. ૩૯

સત્તરસ સમહિઆ કિર ધંગાણુપાણુમિ હુંતિ ખુહલવા;
સગતીસસયતિહુત્તર, પાણુ પુણુ ધંગમુહુતંમિ. ૪૦

પણુસહિ સહસ પણુ સય, છત્તીસા ધંગમુહુતખુહલવા;
આવલિઆણું દો સય, છપત્તા એગખુહલવે. ૪૧

અવિરયમમો તિથ્યં આહારદુગામરાઉ ય પમતો;
મિત્તદિદિં ણ ધધ, જિદ્ધિં સેસ પયડીણ. ૪૨
વિગલસુહુમાઉગતિગં, તિરિમણુઆ સુરવિઉવિનિરયદુગં;
એગ દિથાવરાયવ આધસાણુ સુરુલ્લોસં. ૪૩

તિગિઉરલદુગુલ્લોઅ છિવદ્ધં સુરનિગ્ય સેસ ચઉગધંઆ;
આહારજિણુમપુવો, -ડનિઅટ્ટિસંજલણુપુરિસલહુ ૪૪
સાય ~સુઆવરણુ, વિગ્ધ સુહુમો વિઉવિછ અસત્તી;
સત્તી વિ આઉ બાયર-પ~જેગિદી ઉ સેસાણુ ૪૫

ઉલ્લોસ~હ~નેઅર, ભગા સાધં અણાધં ધુવ અધુવા,
ચઉહા મગ અ~હત્તો, સેસતિગે આઉચઉમ્મુ હુહા. ૪૬

ચઉસેઓ અજહત્તો, સ જલણુવરણુનવગવિગ્ધાણુ;
સેસતિગિ સાધ અધુવો, તહ ચઉહા સેસપયડીણુ. ૪૭

સાણાધંઅપુવતે, અયરતો~કોડિકોડિઓ નહિગો;
બ ધો ન હુ હીણો ન ય મિત્તે ભવિઅરસત્તિ મિ ૪૮

જધંલહુબ ધો બાયર પ~જ અસ ખણુણુ સુહુમપજ~હિગો;
એસિ અપજ~જલણુ લહુ, સુહુમેઅર અપજ~જપજ~જગુરુ ૪૯

લહુ બિઅપજ~જઅપ~જે, અપજ~જઅર મિઅગુરુતિગો એવં;
તિચઉઅસત્તિમ્મુ નવરં સંખણુણો બિઅઅમણુપજ~જે. ૫૦

તો જધંજિહો બ ધો, સંખણુણો દેસવિરયહરિમઅરો,
સમ્મયઉ સત્તિચઉરો ઠિધંધાણુકમ સખણુણુ ૫૧

સંવાણુવિ જિદ્ધિં, અસુજા જં સાધંમ કિલેસેણુ,
ધઅરા વિસોહિઓ પુણુ મુણુ નરઅમરતિગિઆઉ. ૫૨

સુહુસનિગોઆઈખણ-ખજોગ ખાયર ચ વિગલઅમણમણા;
અપજજલહુ પઠમદુગુરુ પજહરિસઅરો અસંખગુણો. ૫૩

અપજતતસુકકોસો પજજજહુન્નિઅરુ એવ ઠિંઠાણા;
અપજેઅર સંખગુણા, પરમપજવિચો અસંખગુણા. ૫૪
પઈખણમસંખગુણવિરિઅ અપજપઈઠિઈમસંખલોગસમા;
અજજવસાયા અહિઆ, સત્તસુ આઉસુ અસંખગુણા. ૫૫
તિરિનિરયતિજોઆણું નરલવજ્જુઅ સચઉપદલ તેસકું;
થાવરચઉઈગવિગલા-યવેસુ પણુસીઈસયમયરા. ૫૬

અપઠમસંઘયણાગિઈ-ખગઈઅણમિચ્છદુહગથીણુતિગં;
નિઅનપુઈતિય દુતીસં પણિંદિસુ અખંધઠિઈ પરમા. ૫૭
વિજયાઈસુ ગેવિજજે તમાઈ દહિસય દુતીસ તેસકું;
પણુસીઈ સયયખંધો, પદલતિગં સુરવિઉન્વિદુગે. ૫૮
સમયાદસંખકાલં, તિરિદુગનીએસુ આઉ અંતમુહૂ;
ઉરલિ અસંખપરદા, સાયઠિઈ પુન્વકોડૂણા. ૫૯

જલહિસયં પણુસીઅં, પરધુરસાસે પણિંદિ તસચઉગે;
ખત્તીસં સુહવિહગઈ, પુમસુભગતિગુચ્ય ચઉરંસે. ૬૦
અસુખગઈજઈઆગિઈ, સંઘયણાહારનિરયજોઅદુગં;
થિરસુભજસથાવરદસ, નપુઈત્થી દુન્નુઅલમસાયં. ૬૧
સમયાદંતસુહુત્તં, મણુદુગજિણુવઈરઉરલુવંગેસુ,
તિત્તીસયરા પરસો અંતમુહૂ લહૂવિ આઉજિણે. ૬૨
તિન્વેા અસુહસુહાણું સંકેસવિસોહિઓ વિવજજયઓ;
મંદરસો ગિરિમહિરય,-જલરેહાસરિસકસાએહિં. ૬૩

ચઉઠાણાઈ અસુહો, સુહનહા વિઘ્નદેસઆવરણા,
 પુમસંજલણિગદુતિચઉ-ઠાણુરસા સેસ દુગમાઈ. ૬૪
 નિષુન્નહરસો સહજો દુતિચઉભાગકુઠિર્ધક્ષભાગંતો,
 ઈગઠાણાઈ અસુહો, અસુહાણુ સુહો સુહાણું તુ ૬૫
 તિન્વમિગથાવરાયવ સુરમિન્છાવિગલસુહુમનિરયતિગં;
 તિરિમણુઆઉ તિરિનરા, તિરિદુગછેવદ્દુ સુરનિરયા ૬૬
 વિઉવિસુરાહારગદુગ સુખગઈવન્નચઉતેઅન્નિલુસાયં,
 સમચઉપરઘાતસદસ, પણિંદિસાસુચય ખવગા ઉ ૬૭
 તમતમગા ઉલ્લોઅ, અમ્મસુરા મણુઅઉરલદુગવઈરં;
 અપમત્તો અમરાઉ, ચઉગઈ મિન્છા ઉ સેસાણુ ૬૮
 થીણુતિગ અણુમિન્છ મદરસ સંજમુમ્મહો મિન્છો,
 બિઅતિઅકસાય અવિરય-દેસપમત્તો અરઈસોએ ૬૯
 અપમાઈ હારગદુગ, દુનિદઅસુવન્નહાસરઈકુન્છા,
 ભયમુવધાયમપુન્વો, અનિઅટ્ટી પુરિસમજલણે ૭૦
 વિઘ્નાવરણે સુહુમો, મણુતિરિઆ સુહુમવિગલતિગઆઉ,
 વેઉવિવછક્કમમરા નિરયા ઉલ્લોઅઉરલદુગ ૭૧
 તિરિદુગનિઅંતમતમા જિણુમવિરયનિરયવિણિગથાવરયં;
 આસુહમાયવ મરમો વ સાયથિરમુભજસા સિઅરા ૭૨
 તસવન્નતેઅચઉમણુ ખગઈદુગ પણિંદિ સાસપરધુચયં,
 સંધયણુગિઈનપુથી સુભગિઅરતિમિન્છચઉગઈઆ. ૭૩
 ચઉતેઅવન્ન વેઅણિઅ-નામણુક્કોસ મેસધુવળંધી,
 ઘાઈણુ અજહન્નો ગોએ દુવિહો ઇમો ચઉહા. ૭૪

સેસંમિ દુહા, ઇગ દુગ-ભુગાઇ જા અભવણું તગુણિઆણું,
 ખંધા ઉરદોચિઅવગણા ઉ તહ અગહણું તરિઆ. ૭૫
 એમેવ વિઉંવાહાર, -તેઆલાસાણુપાણુમણુકમ્મે;
 સુહુમા કમાવગાહો, ઊણુણુંગુલઅસંખંસો. ૭૬
 ઇછિછહિઆ સિદ્ધા-ણુંતંસા અંતરેસુ અગહણા;
 સંવત્થ જહનુચિઆ, નિઅણુંતંસાહિઆ જિઠ્ઠા. ૭૭
 અંતિમઅઉદ્દાસદુગંધ, -પંચેવજ્જરસકમ્મખંધદલં;
 સંવજિઅણુંતગુણરસ, આણુજુત્તમણુંતયપએસં. ૭૮
 એગપએસોગાઠં નિઅસંવપએસઓ ગહેઇ જિઓ;
 શોવો આઉ તદંસો, નામે ગોએ સ્મો અહિઓ. ૭૯
 વિઘાવરણે મોહે સંવોવરિ વેઆણીઇ જેણુપે;
 તંસેસ પુડત્તં ન હવઇ, ઠિઇવિસેસેણુ સેસાણું. ૮૦
 નિઅજાઇલદ્દહલિઆ-ણુંતંસો હોઇ સંવધાઇણું;
 ખજઝંતીણુ વિલજજઇ, સેસં સેસાણુ પઇસમયં. ૮૧
 સમ્મદરસંવવિરઇ, આણુવીસંજોઅદંસખવગે અ;
 મોહસમસંતખવગે ખીણુસજોગિઅરગુણુસેઢી. ૮૨
 ગુણુસેઢી દલરયણા-ણુસમયમુદ્દયાદસંખગુણુણાએ;
 એયગુણા પુણુ કમસો, અસંખગુણુનિજ્જરઃ જીવા. ૮૩
 પલિઆસંખંસમુહૂ, સાસણુઇઅરગુણુઅંતરં હસં;
 ગુરુ મિચ્છિ યે છસઠ્ઠી ઈઅરગુણુ પુગ્ગલદ્દંતો. ૮૪
 ઉદ્ધારઅદ્ધખિત્તં પલિઅ તિહા સમયવાસસયસમએ;
 કેસવહારો દ્ધીવો-દ્ધિઆઉતંસાઇપરિમાણું. ૮૫

દંવે ખિત્તે કાલે, જાવે ચંઈહ દુહ ળાયરો સુહુમો;
 હોધ અણુંતુરસખિણી-પરિભાણો પુગ્ગલપરદો ૮૬
 ઉરલાઈસત્તગેણું એગજિઓ મુઅઇ કુસિઅ સંવ અણુ;
 જત્તિઅકાલિ સ થૂલો, દંવે સુહુમો સગત્તયરા ૮૭
 લોગપએસોસખિણિ-સમયા અણુભાગળંધદાણા ય,
 જહતહ કમમરણેણું પુઠ્ઠા ખિત્તાઇથૂલિઅગ. ૮૮
 અપયરપયઠિભંધી, ઉછડનેગી અ સન્નિપજ્જતો,
 કુણ્ણં પએમુક્કોસં, જહત્તય તરસ વચ્ચાસે. ૮૯
 મિઅઇ અજય ચઉ આગિ ખિતિગુણ-વિણુમોહિસત્તમિઅધાઈ;
 છણ્ણં સતરસસુહુમો અજયા દેસા ખિતિકસાએ ૯૦
 પણુઅનિઅટ્ટીસુખગઈ, નરાઉસુરસુઅગતિગવિઉવિવદુગં;
 સમચઉર સમસાય વધરં મિઅઠો વ સમ્મો વા ૯૧
 નિદાપયલાહુલુઅલ-ભયકુઅછાતિતથ સમ્મગો સુજઈ,
 આહારદુગં સેસા ઉક્કોસપએસગા મિઅઠો ૯૨
 સુસુણી હન્નિ અસન્ની નિરયતિગસુગંઉસુરવિઉવિવદુગં,
 સમ્મો જિણુ જહન્ન સુહુમનિગોઆઈખણિ મેમા ૯૩
 હ સણુછગભયકુઅછા ખિતિતુરિઅકસાયવિગ્ઘનાણાણું;
 મૂલ્લછગેણુક્કોમો ચંઈહ દુહા સેસિ સંવત્થ ૯૪
 સેઠિઅસ ખિજ્જ સે જોગદ્દાણાણિ પયડિઠિધસેઆ,
 ઠિઇખ ધજ્જવસાયા-ણુભાગદાણા અમ ખગુણા. ૯૫
 તત્તો કમ્મપએસા અણુંતગુણિઆ તઓ રસઅઠેઆ,
 જોગા પયઠિપએસં ઠિઇઅણુભાગં કસાયાઓ. ૯૬

ચઉદસરજ્જૂ લોગો, બુદ્ધિકરો સત્તરજ્જુમાણુધણો;
તદીહિગપચેસા સેઠા પયરો અ તંવગ્ગો. ૯૭

અણુદંસનપુંસિત્થી વેઅન્નછકકં ચ પુરિસવેઅં ચ;
દો દો એગંતરિએ, સરિસે સરિસં ઉવસમેઈ. ૯૮

અણુમિન્નમીસસમ્મં, તિઆઉઈગવિગલથીણુતિગુજ્જેઅં;
તિરિનિરયથાવરહુગં સાહારાયવઅહનપુત્થી. ૯૯

છગપુમસંજલણા દો-નિદાવિગ્ધાવરણુખએ નાણી;
દેવિંદસૂરિલિહિઅં સયગમિણું આયસરણુકા. ૧૦૦

સપ્પતિકાનાસા ખષ્ટઃ કર્મગ્રન્થઃ

સિદ્ધપચેહિં મહત્થં ખંધોદયસંતપયડિઠાણુણું;
વુન્નં સુણુ સંખેવં નીસંદં દિક્કિવાયસ્સ. ૧

કધ ખંધંતો વેયઈ ? કધ કધ વા સંતપયડિઠાણુણુ ?
મૂલુત્તર પગઈસું ભંગવિગખ્યા મુણેઅન્વા. ૨

અઠ્ઠવિહસત્તછખખંધએસુ, અઠ્ઠેવ ઉદયસંતંસા;
એગવિહે તિવિગખ્યે એગવિગખ્યો અખંધંમિ. ૩

સત્તઈખંધ અટ્ઠુદય-સંત તેરસસુ જીવઠાણેસુ;
એગંમિ પંચ ભંગા દો ભંગા હુંતિ કેવલિણો. ૪

અટ્ઠસુ એગવિગખ્યો છસ્સુવિ ગુણુસન્નિએસુ દુવિગખ્યો;
પત્તેઅં પત્તેઅં ખંધોદયસંતકમ્માણું. ૫

પંચનવદુન્નિઅટ્ઠા-વીસા ચઉરો તહેવ ખાયાલા;
દુન્નિ અ પંચ ચ ભણિયા પયડીઓ આણુપુન્વીએ. ૬

બંધોદયસંતંસા નાણાવરણુંતરાધજો પચ,
 બંધોવરમેવિ ઉદય-સંતંસા હુતિ પચેવ. ૭
 બંધસ્ત્રય સંતસ્ત્રય પગધંકાણાધ તિવિષ્ણુ તુહાધં;
 ઉદયદંકાણાધ હુવે ચઉ પણગં ઠંસણાવરણે. ૮
 બિઆવરણે નવબંધગેસુ, ચઉપંચ ઉદય નવ સંતા,
 છત્રચઉબંધે ચેવં ચઉબંધુદયે છલંસા ચ. ૯
 ઉવરયબંધે ચઉ પણ નવંસ ચઉરુદય છત્રચ ચઉ સંતા;
 વેઅણિ આઉય ગોએ વિભક્ત મોહં પરં વુચ્છ. ૧૦
 ગોઅભિ સત્ત ભંગા, અર્ધુ ચ ભંગા હવતિ વેઅણિએ;
 પણ નવ નવ પણ ભંગા આઉચઉકકે વિ કર્મસો ઉ. ૧૧
 બાવીસ ઇકકવીસા, સત્તરસં તેરસેવ નવ પચ,
 ચઉ તિગ દુગં ચ ઇકકં બંધાણાણિ મોહસ્ત્ર ૧૨
 એગં વ દો વ ચઉરે એત્તો એગાહિઆ હમ્મુછોસા,
 એહેણુ મોહણિએ ઉદયદંકાણાણિ નવ હુતિ. ૧૩
 અર્ધુ ચ સત્ત ચ છ ત્રચઉ, તિગ દુગ એગાહિઆ ભવે વીસા;
 તેરસ બારિહારસ, ઇત્તો પંચાધ એગૂણા ૧૪
 સંતસ્ત્રય પચઠિહાણાણિ તાણિ મોહસ્ત્ર હુતિ પત્તરસ;
 બંધોદયસતે પુણુ ભંગવિગપ્પા બહુ બણ ૧૫
 છબ્બાવીમે ચઉ ઇગવીમે, સત્તરસ તેરમે દો દો,
 નવબંધગે વિ દુણિણુ ઉ ઇછિછમઓ પર ભગા. ૧૬
 દસ બાવીમે નવ ઇગવીમે સત્તાધ ઉદયકમ્મસા,
 છાધ નવ સત્તરસે, તેરે પંચાધ અરુવ ૧૭

ચત્તારિઆઈ નવખંધએસુ ઉલ્લોસ સત્તમુદયંસા;
 પંચવિહખંધગે પુણુ ઉદયો દુણ્હં મુણ્ણેઅવો. ૧૮
 ઇત્તો ચઉખંધાઈ, ઇલ્લિકકુદયા હવંતિ સંવેવિ;
 ખંધોવરમે વિ તહા, ઉદયાલાવે વિ વા હુન્ન. ૧૯
 ઇલ્લગ ઇલ્લિકકારસં, દસ સત્ત ચઉકક ઇકકગં ચેવ;
 એએ ચઉવીસગયા, બાર દુગિકકંમિ ૧ઈકકારા. ૨૦
 નવ તેસીઇસએહિં, ઉદયવિગપ્પેહિં મોહિઆ જીવા;
 અઉણુતરિસીઆલા, પયવિંદસએહિં વિન્નેઆ. ૨૧
 નવપંચાણુઉઅસએ ઉદયવિગપ્પેહિં મોહિઆ જીવા;
 અઉણુત્તરિ એણુત્તરિ પયવિંદસએહિં વિન્નેઆ. ૨૨
 તિન્નેવ ય બાવીસે ઇગવીસે અદ્દવીસ સત્તરસે;
 છદ્દયેવ તેર નવ ખં-ધએસુ પંચેવ ઠાણાણિ. ૨૩
 પંચવિહચઉવિહેસું, છ છકક સેસેસુ જાણુ પંચેવ;
 પત્તેઅં પત્તેઅં ચત્તારિ અં ખંધવુરજ્જે. ૨૪
 દસનવપન્નરસાઈ, ખંધોદયસંતપયડિઠાણાણિ;
 ભણિઆણિ મોહણિજ્જે ઇત્તો નામં પરં વુરજ્જં. ૨૫
 તેવીસ પણુણુવીસા, છન્વીસા અદ્દવીસ ગુણુત્તીસા;
 તીસેગતીસમેગં, ખંધદ્દાણાણિ નામસ્સ. ૨૬
 ચઉપણુવીસા સોલસ, નવ બાણુઉઈસયા ય અડયાલા;
 એયાલુત્તરછાયા-લસયા ઇલ્લિકકખંધવિહી. ૨૭

વીસિગવીસા ચઉવી-સગા ઉ યોગાહિઆ ય ધગતીસા,
 ઉદયદ્વાણાણિ ભવે નવ અદ્ય હુતિ નામસ્ય. ૨૮
 ધંકકમિઆલિકકારસ તિત્તીસા છસયાણિ તિત્તીસા,
 બારસસત્તરસસયાણુ-હિગાણિ બિપચસીધંહિ ૨૯
 અઉણ્ણતીસિકકાગ્સ, સયાણિહિઅ સત્તરપચસદ્દીહિં,
 ધંકિકકકગં ચ વીસા, દદ્દુદ્દયતેસુ ઉદયવિહિ ૩૦
 તિ દુનઉર્ધ, ગુણનઉર્ધ અહસી છલસી અસીર્ધ ગુણસીર્ધ;
 અદ્દયછપ્પત્તરિ, નવ અદ્દ ય નામસતાણિ ૩૧
 અદ્દ ય બારમ બારસ, બંધોદયસતપચઠિઠાણાણિ,
 યોહેણાએસેણુ ચ, જતથ જહાસભવ વિમ્મ. ૩૨
 નવ પણ્ણોદયસંતા, તેવીસે પત્તવીસ છવીસ;
 અદ્દ ચઉર્દ્ધવીસે નવ સગિ ગુણ્ણતીસ તીસંમિ ૩૩
 યોગેગમેગતીમે યોગે યોગુદય અદ્દ સતમિ,
 ઉવચયમ ધે દસ દસ વેઅગ સતમિ ઠાણાણિ ૩૪
 તિવિગપ્પપગર્ધઠાણેહિ, ઇવગુણ્ણસન્નિએસુ ઠાણેસુ,
 ભંગા પઉજિયન્વા, જતથ જહાસભવો ભવર્ધ ૩૫
 તેરમસુ ઇવસ ખેવએસુ નાણુતરાયતિવિગપ્પો,
 ધંકકમિ તિદ્ધવિગપ્પો કરણં પર્ધ મત્થ અવિગપ્પો ૩૬
 તેરે નવ ચઉ પણ્ણ નવ સતેગમિ ભંગમિકકારા,
 વેઅણિઆઉયગોએ, વિભજ્જ મોહં પરં વુચ્છ ૩૭
 પજ્જતગસન્નિઅરે, અદ્દ ચઉકક ચ વેઅણિયભંગા,
 સત્ત ય તિગ ચ ગોએ, પત્તેઅં ઇવઠાણેસુ. ૩૮

પજજતાડપજજત, સમણે પજજતઅમણ સેસેસુ;
 અટ્ટાવીસં દસગં નવગં પણુગં ચ આઉસસ. ૩૯
 અટ્ટેસુ પંચસુ ઝોગે, ઝોગ દુગં દસ ચ મોહળંધગઝો;
 તિગ ચઉ નવ ઉદયગઝો, તિગ તિગ પત્તરસ સંતંમિ. ૪૦
 પણુ દુગ પણુગં પણુ ચઉ, પણુગં પણુગા હવર્ધ તિન્નેવ;
 પણુ છપ્પણુગં છત્ત-પ્પણુગં અટ્ટે દસગં તિ. ૪૧
 સત્તેવ અપજજતા, સામી સુહુસા ચ ખાયરા ચેવ;
 વિગલિંદિઆઉ તિન્નિ ઉ, તહ ચ અસત્તી અ સત્તી અ. ૪૨
 નાણુંતરાય તિવિહમવિ, દસસુ દો હુંતિ દોસુ ઠાણેસુ;
 મિત્તછાસાણે ખીએ નવ ચઉ પણુ નવ ચ સંતંસા. ૪૩
 મિત્તસાઈ નિયટ્ટીઓ, છ ચચઉ પણુ નવ ચ સંતકમ્મંસા;
 ચઉખંધ તિગે ચઉ પણુ નવંસ દુસુ જુગલ છસંતા. ૪૪
 ઉવસંતે ચઉ પણુ નવ, ખીણે ચઉરૂદય છચ ચઉ સંતા;
 વેઅણિ આઉ અ ગોએ, વિલજજ મોહં પરં વુત્તં. ૪૫
 ચઉ છસુ દુન્નિ સત્તસુ ઝોગે ચઉગુણિસુ વેઅણિઅલંગા;
 ગોએ પણુ ચઉ દો તિસુ, ઝોગદુસુ દુન્નિ ઇક્કંમિ. ૪૬
 અટ્ટેચ્છાહિગવીસા, સોલસ ખીસં ચ ખારસ છ દોસુ;
 દો ચઉસુ તીસુ ઇક્કં, મિત્તછાઇસુ આઉએ લંગા. ૪૭
 ગુણુઠાણુએસુ અટ્ટેસુ ઇક્કિક્કં મોહળંધઠાણું તુ;
 પંચ અનિઅટ્ટિઠાણે, ખંધોવરમો પરં તત્તો. ૪૮
 સત્તાઈ દસ ઉ મિત્તછે સાસાયણુમીસએ નવુકકોસા;
 છાઈ નવ ઉ અવિરએ, દેસે પંચાઈ અટ્ટેવ. ૪૯

વિરજો ખજોવસમિજો, ચઉરાઈ સત્ત છત્રય પુનમિ;
 અનિઅદ્વિભાયરે પુણ્ય, ઇકકો વ દુવે વ ઉદયંસા. ૫૦
 જોગં સુહુમસરાગો વેજોઈ અવેઅગા ભવે સેસા,
 જગાણુ ચ પમાણુ પુનુદ્ધિલે નાયવં. ૫૧
 ઇકક છઉકકારિકકા-રસેવ ઇકકારસેવ નવ તિન્નિ,
 જોજો ચઉવીસગયા, બાર દુગે પંચ ઇકકમિ. ૫૨
 બારસ પણુસદ્વિસયા, ઉદયવિગખેહિ મોહિઆ જીવા,
 ચુલસીઈ સત્તુત્તરી, પયવિદસજોહિ વિન્નેઆ. ૫૩
 અદ્દંગ ચઉ ચઉ ચઉરદ્દંગા ય, ચઉરો અ હુંતિ ચઉવીસા;
 મિત્તજાઈઅપુવતા, બારસ પણુગ ચ અનિઅદ્વી. ૫૪
 જોગોવજોગલેસા, -ઈજોહિ શુણિઆ હવતિ કાયવં, ૫૫
 જે જત્ય શુણુઠાણે હવંતિ તે તત્ય શુણુકારા ૫૫
 અદ્દદ્દી બત્તીસં બત્તીસ મદ્દિમેવ બાવન્ના,
 ચોઆલ દોસુ વીસા વિઅ, મિત્તજમાઈસુ સામન્ન ૫૬
 તિન્નેજો જોગોગં તિગ મીસે પંચ ચઉસુ તિગ પુવે,
 ઇકકાર બાયવંમિ ઉમુહુમે ચઉ તિન્નિ ઉવસતે. ૫૭
 છન્નવ છકકં તિગ સત્ત, દુગ દુગ તિગ દુગ તિ અદ ચઉ;
 દુગ છત્રયઉ દુગ પણુચઉ, ચઉ દુગચઉ પણુગ જોગ ચઉ. ૫૮
 જોગોગમદ્દ જોગોગમદ્દ, છઉમત્યકેવલિજિણુણુ,
 જોગ ચઉ જોગ ચઉ અદ્દ ચઉ દુ છકકમુદયંસા. ૫૯
 ચઉ પણુવીસા મોલસ, નવ ચત્તાલા ત્રયા ય બાલુઉઈ,
 બત્તીસુત્તર છાયાલ-સયા મિત્તજસ બધવિદ્વી ૬૦

અર્દુ સયા ચઉસટ્ઠી બત્તીસયાઈ સાસણે લેઆ;

અર્દુવીસાઈસુ' સંવાણડુઈહિગછન્નઉઈ. ૬૧

ઈગચત્તિગાર બત્તીસ છ સય ઈગતીસિગારનવનઉઈ;

સત્તરિગસિ ગુતીસચઉદ, ઈગારચઉસદિ મિચ્છુદયા. ૬૨

બત્તીસ દુન્નિ અર્દુ ચ બાસીઈ સયા ચ પંચ નવ ઉદયા;

બારહિઆ તેવીઆ બાવન્નિચ્છારસ સયા ચ. ૬૩

દો છકકટ્ટુ ચઉકક' પણુ નવ ઈકકાર છકકગં ઉદયા;

નેરઈઆઈસુ સત્તા તિ પંચ ઈકકારસ ચઉકક'. ૬૪

ઈગ વિગલિંદિઆ સગલે પણુ પંચ ચ અર્દુ બંધકાણાણિ;

પણુ છકિકકકાડુદયા પણુ પણુ બારસ ચ સંતાણિ. ૬૫

ઇઅ કચ્ચપગઈકાણાણિ, સુર્દુ બંધુદયસંતકચ્ચમાણુ;

ગઈઆઈએહિં અર્દુસુ, ચઉચ્ચયારેણુ નેયાણિ. ૬૬

ઉદયસ્સુદીરણાએ, સામિત્તાએ ન વિજ્જઈ વિસેસો;

સુત્તણુ ચ ઈગયાલં, સેસાણુ' સંવપયડીણુ'. ૬૭

નાણુ'તરાયદસગં દંસણુ નવ વેઆણિજ્જ મિચ્છત્તં;

સચ્ચત્ત લોભ વેઆ-ઉઆણિ નવ નામ ઉચ્ચં ચ. ૬૮

તિથયરાહારગવિરહિઆઉ અજ્જેઈ સંવ પયડીઓ;

મિચ્છત્તવેઅગો સા-સણાવિ ગુણુવીસસેસાઓ. ૬૯

છાયાલસેસ મીસો અવિચ્ચસચ્ચો તિઆલપરિસેસા;

તેવજ્જ દેસવિચ્ચો વિચ્ચો સગવજ્જસેસાઓ. ૭૦

ઈગુણુદ્દિમચ્ચત્તો બંધઈ દેવાઉઅચ્ચ ઇઅરોવિ;

અર્દુવન્નમપુન્વો, છચ્ચન્નં વાવિ છંવીસં. ૭૧

બાવીસા એગૂણુ બ ધર્મ અઠારસ તમનિઅટ્ટિ;
 સતરસ સુહુમસરાગો, સાયમમોહો સમેગત્તિ ૭૨
 એસો ઉ બંધસામિત્ત-ઓહો ગધઆઈએસુ વિ તહેવ,
 ઓહાઓ સાહિજજઈ જત્ય જહા પગઈસબ્ભાવો. ૭૩
 તિત્યયરદેવનિરયા-ઉઅ ચ તિસુ તિસુ ગઈસુ મોધંવં;
 અવસેસા પયડીઓ હવત્તિ સંવાસુ વિ ગઈસુ ૭૪
 પઠમકસાયચઉક્કં દસણુતિગ સત્તગા વિ ઉવસતા,
 અવિરયસમ્મત્તાઓ, જાવ નિઅટ્ટિ ત્તિવિ નાયંવા. ૭૫.
 સત્તઠું નવ ચ પનરસ સોલસ અઠારસેવ ગુણુવીસા,
 એગાહિ દુ ચઉનીસા પણુવીસા બાયરે જાણુ ૭૬
 સત્તાવીસ સુહુમે અઠ્ઠાવીસ ચ મોહપયડીઓ,
 ઉવમ તવીઅરાએ, ઉવસતા હુંતિ નાયંવા ૭૭
 પઠમકસાયચઉક્કં ઇત્તો મિચ્છત્તમીસમ્મત્ત,
 અવિરયસમ્મે દેસે પમત્તિ અપમત્તિ ખીઅંતિ. ૭૮
 અનિઅટ્ટિબાયરે થીણુ-ગિદ્ધિતિગનરયતિગિઅનામાઓ,
 સખિજજઈ મે સેસે તપ્પાઉગાઓ ખીઅતિ. ૭૯
 ઇત્તો હણુઈ કસાય-ઠૂગપિ પચ્છા નપુંસગં ઇત્થી;
 તો નોકસાયછકક, છુહઈ સંજલણુકોહમિ. ૮૦
 પુરિમ કોહે કોહ, માણે માણુ ચ છુહઈ માયાએ,
 માયં ચ છુહઈ લોહે, લોહં સુહુમપિ તો હણુઈ ૮૧
 ખીણુકસાયદુચરિમે, નિદં પયલં ચ હણુઈ છઉમત્થો,
 આવરણુમ તરાએ, છઉમત્થો ચરમસમયંમિ. ૮૨

દેવગર્ભસહગયાઓ, દુચરમમ્મમયલવિઅંમિ ખીઅંતિ;
 સવિવાગેઅરનામા, નીચાગોઅંમિ તત્થેવ. ૮૩
 અન્નયર વેયણીઅં, મણુઆઉઅમુચ્ચગોઅ નવ નામે;
 વેએઈ અનેગિ જિણો, ઉકકોમ્મજહન્નમિકકારા. ૮૪
 મણુઅગઈ જાઈતસખાયરં અ, પજ્જતસુતગમાઈજજં;
 જસકિત્તી તિત્થયરં નામરમ્મ હવંતિ નવ એઆ. ૮૫
 તરયાણુપુન્નિસહિઆ તેરસ લવસિદ્ધિઅરસ ચરમંમિ;
 સંતંસગસુદ્ધોસં, જહન્નયં ખારસ હવંતિ. ૮૬
 મણુઅગઈસહગયાઓ લવખિત્તવિવાગજિઅવિવાગાઓ;
 વેઅણિઅન્નયરુચ્ચં ચરમસમયંમિ ખીઅંતિ. ૮૭
 અહસુઈઅસ્યલજગસિહર-મરૂઅનિરૂવમસહાવસિદ્ધિસુહં;
 અનિહણમન્વાખાહં તિરયણુસારં આણુહવંતિ. ૮૮
 દુરહિગમ-નિઉણ-પરમત્થ-રૂઈરળહુલંગદિટ્ઠિવાયાઓ;
 અત્થા આણુસરિઅન્વા, ખંધોદયસંતકમ્માણુ. ૮૯
 ને જત્થ અપડિપુત્તો, અત્થો અખ્યાગમેણુ ખદ્ધો ત્તિ;
 તં ખમિઉણુ ખહુસુઆ પૂરેઉણુ પરિકકંતુ. ૯૦
 ગાહગ્ગં સયરીએ ચંદમહત્તરમયાણુસારીએ;
 ટીગાઈ નિઅમિઆણુ, એગૂણા હોઈ નઉઈઓ. ૯૧

શ્રી ચૈત્યવંદન લાખ્ય

વંદિતુ વંદણિજ્જે, સન્ને ચિઈવંદણાઈ સુવિચારં,
 ખહુ વિત્તિ લાસ ચુણ્ણી સુચાણુસારેણુ વુચ્છામિ. ૧

દહતિગ અહિગમ પણુગં, દુદિસિ તિહુગ્ગહ તિહા ઉ વંદણયા,
પણિવાય નમુક્કારા, વત્તા સોલ સય સીયાલા ૨

ઈગસીઈ સય તુ પયા, સગનઉઈ મ પયા ઓ પણુ દંડા,
બાર અહિગાર ચઉ વંદણિજજ સરણિજજ ચઉહ જિણા. ૩

ચઉરો થુઈ નિમિત્તદ્, બારહ હેઉ અ મોલ આગારા,
ચુણવીસ દોસ ઉસ્સગ્ગ, -માણુ થુત્ત ચ સગ વેલા ૪

દસ આસાયણુ ચાઓ, સંવે ચિઈવંદણાઈ ઠણાઈ,
ચઉવીસ દુવારેહિ દુસહસ્સા હુતિ ચઉસયરા ૫

તિન્નિ નિસીહી તિન્નિ ઉ પયાહિણા તિન્નિ ચેવ ય પણામા,
તિવિહા પૂયા ચ તહા અવત્થતિય ભાવણુ ચેવ ૬

તિદિસિનિરિક્ખણુવિરઈ, પયભૂમિપમજ્જણું ચ તિકખુત્તો,
વન્નાઈતિય સુદાતિયં ચ તિવિહં ચ પણિહાણું. ૭

ઘર જિણુહર જિણુપૂયાવાવારચ્ચાચઓ નિસીહિ તિગં,
અગ્ગદારે મજ્જે તઈયા ચિઈવંદણાસમચે ૮

અંજલિખદ્ધો, અહોણુઓ અ પચંગઓ અ તિપણામા,
સંવત્થ વા તિવાગ્ગ, સિરાઇ નમણે પણામતિયં. ૯

અંગગ્ગભાવસેયા, ખુશ્સહારથુઈહિં પૂયતિગ,
પચુવયાગ અટ્ટો, -વયાર સંવોવયારા વા ૧૦

ભાવિન્ન અવત્થતિય, પિહત્થ પયત્થ ઉવરદિયત્તં,
છઉમત્થ દેવલિત્ત સિદ્ધત્તં ચેવ તસ્મત્થો. ૧૧

ન્હવણુચ્ચગેહિં છઉમત્થ, વત્થપહિહારગેહિં દેવલિયં,
પલિય કુમ્મગ્ગેહિ અ જિણુસ્સ ભાવિન્ન સિદ્ધત્તં. ૧૨

ઉઠાહો તિરિયાણું તિદિસાણું નિરિકખણું ચર્ધજજહવા,
પરિછમ દાહિણ વામણ જિણમુહન્નતથ દિદિમુચો. ૧૩

વન્નતિયં વન્નતથા,—લંબણમાલંબણું તુ પડિમાઈ,
જોગજિણમુત્તસુત્તી,—મુદાલેચેણ મુદતિયં. ૧૪

અન્તુન્નંતરિઅંગુલિ કોસાગારેહિં દોહિં હત્થેહિં,
પિટ્ટોવરિ કુપ્પર,—સંઠિચેહિં તહ જોગમુદત્તિ. ૧૫

ચત્તારિ અંગુલાઈ, પુરચો ઊણાઈ જતથ પરિછમચો,
પાયાણું ઉસસગ્ગો એસા પુણ હોઈ જિણમુદા. ૧૬

મુત્તસુત્તી મુદા, જતથ સમા દોવિ ગજિસયા હત્થા,
તે પુણ નિલાડદેસે લગ્ગા અન્ને અલગ્ગ ત્તિ. ૧૭

પંચગો પણિવાચો, થયપાઠો હોઈ જોગમુદાચે,
વંદણ જિણમુદાચે પણિહાણું મુત્તસુત્તીચે. ૧૮

પણિહાણુતિગં ચેઈઅમુણિવંદણ પત્થણા સરૂવં વા,
મણવયકાચેગત્તં, સેસતિયત્થો ય પયડુત્તિ. ૧૯

સન્નિયત્તદંવમુજ્જણમ,—ચિત્તમણ્જણું મણેગત્તં,
ઇગસાહિઉત્તરાસંગુ, અંજલી સિરસિ જિણદિદ્દે. ૨૦

ઇઅ પંચવિક્કાલિગચો અહવા મુચયંતિ રાયચિણ્ણાઈ,
અગ્ગં છત્તોવાણુહ મહિં ચમરે અ પંચમચે. ૨૧

વંદંતિ જિણે દાહિણ,—દિસિ દ્વિયા પુરુસ વામદિસિ નારી,
નવ કર જહન્ન સટ્ઠિકર જિદ્દમજ્જગ્ગહો સેસો. ૨૨

નમુકકારેણ જહન્ના ચિઈવંદણ મજ્જ દંડયુઈજ્જઅલા,
પણ દંડ. યુધ્ધયઉકકગ,—થયપણિહાણુહિં ઉઠાસા. ૨૩

અન્ને બિતિ ધંગેણુ સકકત્યએણુ જહાન્ન વંદણુયા,
 તદ્દુગતિગેણુ મજ્ઞા ઉકકોસા ચઉહિં પચહિં વા ૨૪
 પણિવાઓ પંચંગો, દો જાણુ કરદુશુત્તમંગ ચ,
 સુમહત્ય-નમુકકારા, ધગ દુગ તિગ જાવ અદ્દ સયં ૨૫
 અડસદિ અદ્દવીસા, નવનકિયમયં ચ દુતય સગનકિયા,
 દો-શુણુતીસ દુ સદ્દા, દુમેલ અડ નકિયમય દુવન્નસયં ૨૬
 ધમ નવકાર-ખમાસમણુ, -ધરિઅ-સકકત્યયાઇ કંડેસુ,
 પણિહાણુસુ અ અદુરુત્ત-વન્ન સોલ સય મીયાલા ૨૭
 નવ ખત્તીસ તિત્તીમા તિયત્ત અડવીસ સોલ વીસ પયા,
 મંગલ-ધરિયા-સકત્યયાઇસુ યોગસીઇસય ૨૮

અદ્દેનવદ્દ ચ અદ્દવીસ, સોલસ ચ વીસ વીસામા,
 કમસો મંગલ-ધરિયા, સકકત્યયાઇસુ સગનકિ ૨૯
 વણુદ્દસદ્દિ નવ પય, નવકારે અદ્દ સ પયા તત્થ,
 સગ સંપય પય તુલ્લા, સતરકખર અદ્દમી દુપયા ૩૦
 પણિવાય અકખરાઇ, અદ્દવીસં તહા ચ ધરિયાએ,
 નવનકિઅમકખરસય, દુતીસ પય સ પયા અદ્દ ૩૧
 દુગ દુગ ધગ ચકિ ધગ પચુ, ધગાર છગ ધરિય-સપયાઇ પયા,
 ધમજા ધરિ ગમ પાણુ ૨ે મે યોગિંદિ અભિ તસ્સ ૩૨
 અબ્બુવગમો નિમિત્તં યોહે-ચરહેઉ સંગહે પચ,
 જીવ-વિરાહણુ-પડિકકમણુ, -સેયઓ તિન્નિ ચૂલાએ ૩૩
 દુ તિ ચકિ પણુ પણુ દુ, -ચકિ-તિપય ચકકત્યય સ પયાઇ પયા,
 નમુ આઇગ પુરિસો લોગુ, અસય ધમ્મકપ્પ તિણુમન્વં. ૩૪

થોઅન્વ સંપયા ઝોહ, ઇયરહેઉવઓગ તદ્દેઉ,
 સ્વિસેમુવઓગ સરૂવ,-હેઉ નિયસમરૂત ય મુકખે. ૩૫
 દો સગનઉઆ વન્ના, નવ સંપય પય તિત્તીસ સકકથએ,
 ચેધધયદ્દ સંપય તિયત્તપય વન્ન દુસય શુણ્ણતીસા. ૩૬
 દુ ઇ સગ નવ તિય છ રૂયઉ, છપ્પય ચિધ્ધસંપયા પયા પઠમ્મ,
 અરિહં વંદણુ સદ્ધા અન્ન સુહુમ એવ જા તાવ. ૩૭
 અબ્બુવગમે નિસિત્તં, હેઉ ઇગ ખહુ વયંત આગારા,
 આગંતુગ આગારા ઉરસગ્ગાવહિ સરૂવદ્દ. ૩૮
 નામથયાધસુ સંપય પયસમ અડવીસ સોત વીસ કમા,
 અદુરત્ત વન્ન દોસદ્દ દુસયસોતદ્દનઉઅસયં. ૩૯
 પણ્ણિહાણ્ણિ દુવન્નસયં કમેણુ સગ તિ ચઉવીશ તિત્તીસા,
 શુણ્ણતીસ અદ્દવીસા ચઉત્તીસિગતીસ ખાર શુરુ વન્ના. ૪૦
 પણુ દંડા સકકત્થયચેધઅ નામ સુઅ સિદ્ધત્થય ઇત્થ,
 દો ઇગ દો દો પંચ ય, અહિગારા ખારસ કમેણુ. ૪૧
 નમુ જેય અ અરિહં લોગ, સન્વ પુકખ તમ સિદ્ધ જો દેવા,
 ઉજ્જિજં ચત્તા વેઆ,-વચ્ચગ અહિગારા પઠમપયા. ૪૨
 પઠમહિગારે વંદે, ભાવજિણે ખીયએ ઉ દન્વજિણે,
 ઇગચેધય ઠવણ્ણિણે, તઇય ચઉત્થંમિ નામજિણે. ૪૩
 તિહુઅણ્ણઠવણ્ણિણે પુણ પંચમએ વિહરમાણ્ણિણુ છદ્દે,
 સત્તમએ સુયનાણ્ણં, અદ્દમએ સન્વસિદ્ધથુઇ. ૪૪
 તિત્થાહિવ વીરથુઇ, નવમે દસમે ય ઉજ્જજયંત થુઇ,
 અદ્દાવયાઇ ઇગદિસિ સુદિદ્ધિસુરસમરણા ચરિમે. ૪૫

નવ અહિગારા ઈહ લલિઅવિત્થરા વિત્તિમાઈ અણુસારા,
 તિન્નિ સુયપરંપરયા બીઓ દસમો ઈંગારસમો ૪૬
 આવસસય ચુણ્ણીઓ, જં ભણિયં સેસાયા જહિચ્છાઓ,
 તેણુ ઉન્નિજંતાઈ વિ, અહિગારા સુયમયા એવ ૪૭
 બીઓ સુયત્થયાઈ, અત્થઓ વન્નિઓ તહિં તેવ,
 સઠકત્થય તે પઠિઓ, દંવાડરિહડવસરિ પયડત્યો. ૪૮
 અસઠાડડ્ડન્નણુવજ્જં ગીઅત્થ અવારય તિ મજ્જત્થા,
 આયરણા વિ હુ આણુ ત્તિ, વયણુઓ સુગહુ મન્નતિ ૪૯
 અઉ વંદણિજ્જ જિણુ સુણિ, સુય સિદ્ધા ઈહ સુરા ય સરણિજ્જ
 અઉહ જિણા નામ ઠવણુ, દંવ, ભાવ જિણુ લેએણું. ૫૦
 નામજિણા જિણુનામા, ઠવણુજિણા પુણુ જિણિંદપઠિમાઓ,
 દંવજિણા જિણુજીવા ભાવજિણા સમવસરણુત્થા ૫૧
 અહિગય જિણુ પઠમથુઈ, બીયા સંવાણુ તઈઅ નાણુસસ,
 વેયાવચ્ચગરાણું ઉવઓગત્થ અઉત્થ થુઈ. ૫૨
 પાવખવણુત્થ ધરિઆઈ, વહણુવત્તિઆઈ છ નિમિત્તા,
 પવયણુસુર સ્સરણુત્થં ઉસસંગો ઇઅ નિમિત્તઈ ૫૩
 અઉ તસ્મ ઉત્તરીકરણુ, પચુહ સદ્ધાઈઆ ય પણુ હેઉ,
 વેયાવચ્ચગરત્તાઈ તિન્નિ ઇઅ હેઉ બારસગ ૫૪
 અન્નત્થઆઈ બારસ આગારા એવમાઈયા અઉરો,
 અગણી પણિદિ છિંદણુ, બોહી બોલાડ્ડઈ ઠકકો ય ૫૫
 ઘોઠગ લય ખભાઈ, માણુદ્ધી નિઅલ સખરિ ખલિણુ વહુ,
 લંબુત્તર થણુ સંજઈ, ભમુહશુલિ વાયસ ઠવિટ્ટો ૫૬

સિરકંપ મૂઝ વારુણિ પેહતિ ચઈજજ દોસ ઉસગ્ગે,
 લંબુત્તર થણ સંજઈ, ન દોસ સમણીણ સવહુ સઠ્ઠીણું ૫૭
 ઇરિ ઉસગ્ગપમાણું, પણવીસુસાસ અદ્દ સેસેસુ,
 ગંભીર મહુર સદં મહત્થ જુત્તં હવઈ યુત્તં. ૫૮
 પડિકમણે ચેઈય જિમણ ચરિમ પડિકમણ સુઅણ પડિમોહિ,
 ચિઈવંદણ ઇઅ જઈણો, સત્ત ઉ વેલા અહોરત્તં. ૫૯
 પડિકમઓ ગિહિણો વિ હુ, સગવેલા પંચવેલ ઇઅરસસ,
 ખૂઆસુ તિસંઝાસુ અ, હોઈ તિવેલા જહન્નેણું. ૬૦
 લંબોલ પાણ ભોયણ, વાણહ મેહુન્ન સુઅણ નિટ્ઠવણ,
 મુત્તુચારં જૂઅં, વજજે જિણનાહ જગઈએ. ૬૧
 ઇરિ નમુદ્ધાર નમુત્થુણ, રિકંત થુઈ લોગ સંવ થુઈ પુકખ,
 થુઈ સિદ્ધા વેયા થુઈ નમુત્થુ જાવંતિયય જયવી. ૬૨
 સંવોવાહિ વિસુદ્ધં, એવં ભે વંદએ સયા દેવે,
 દેવિંદવિંદમહિઅં, પરમપયં પાવઈ લહુ સો. ૬૩

શ્રી ગુરુવંદન લાખ્ય

ગુરુવંદણમહ તિવિહં, તં કિદ્ધા છોલ ખારસાવત્તં,
 સિરનમણાઈસુ પઠમં પુણ્ણ અમાસમણ દુગિ ખીઅં. ૧
 જહ દુઓ રાયાણું, નમિઉં કજ્જં નિવેઈઉં પરછા,
 વીસજિજઓ વિ વંદિઅ, ગચ્છઈ એમેવ ઇત્થિ દુગં. ૨
 આયારસ ઉ મૂલં, વિણુઓ સો ગુણુવઓ અ પડિવત્તી,
 સા ચ વિહિ વંદણુઓ, વિહી ઇઓ ખારસાવત્તે. ૩

તર્થયં તુ છંદસ્ય દુગ્ધે, તત્ય મિહો આર્ધમં સયલસધે,
ઘીયં તુ દંસણીસ્ય ચ, પયઙ્કિઆણ્યં ચ તર્થયં તુ ૪
વંદસ્ય ચિધં કિર્ધકમ્મં, પૂઆકમ્મં ચ વિણ્યયકમ્મં ચ,
કાયન્વં કરસ વ કેણુ, વાવિ કાહેવ કર્ધણુતો પ
કર્ધ ઓણ્યયં કર્ધ સિરં કર્ધહિં વ આવરસચોહિં પરિસુદ્ધં,
કર્ધહોસવિપમુક્કં કિર્ધકમ્મ કીસ કીરધ વા. ૬

પણુ નામ પણાકરણા અભુગ્ગ પણુ ભુગ્ગ પણુ ચઉ અદાયા,
ચઉદાય પણુ નિમેહા ચઉ અણિમેહ કુદારણ્યા ૭

આવન્સય સુહણુતય, તણુપેહ પણીસ દોસ ખત્તીસા,
છણુણુ શુરવંદણુ દુગ્ગહં, દુછત્રીસ કખન્ શુર પણીસા ૮

પય અડવન્ન છઠાણા છગ્ગુરુવયણા આસાયણુતિતીસ,
દુવિહી દુવીસ દારેહિં, ચઉસયા બાણુઉધં કાણા ૯
વદણ્ય ચિધંકમ્મ કિર્ધકમ્મ વિણ્યયકમ્મ પૂઆકમ્મ,
શુરવંદણુ પણુ નામા દન્વે બાવે દુહાકરણા (દુહોહેણ) ૧૦

સીયલય ખુડ્ડુએ વીર કણ્ડ મેવગ દુ પાલએ સ્થંભે,
પથે એ દિહુતા, કિર્ધકમ્મે દન્વભાવેહિં. ૧૧

પાસત્યો ઓસન્નો કુસીલ સસત્તઓ અહાછદો,
દુગ દુગ તિ દુ ભુગવિહા અવદણિન્ન નિણમયમિ ૧૨
આયરિય ઉવળ્લાએ પવત્તિ થેતે તહેવ રાયણિએ,
કિર્ધકમ્મ નિન્નરકા કાયન્વમિમેસિ પચણ્દં ૧૩

માય પિઅ નિદુમાયા ઓમાવિ તહેવ સન્વ રાયણિએ,
કિર્ધકમ્મ ન કારિલ્લ, ચઉ સમણાધ કુણુતિ પુણે ૧૪

વિક્રિયત્ત પરાહુતે અ પમતે સા કયાઈ વંદિનમ,
આહારં નીહારં કુણ્ણમાણુ કાઉકામે અ. ૧૫

પસંતે આસણુત્થે અ ઉવસંતે ઉવદ્દિંએ,
આણુન્નવિત્તુ મેહાવી કિંઈકમ્મં પઉંજઈ. ૧૬

પડિકમણુ સજ્જાએ કાઉસગ્ગાવરાહ પાહુણુએ,
આલોયણુ સંવરણુ ઉત્તમઠે ચ વંદણુયં. ૧૭

દોડવણુયમહાબ્બયં આવત્તા ષાર ચઉ સિર તિગુત્તં,
દુપવેસિગ નિકખમણુ, પણુવીસાવસ્સય કિંઈકમ્મે. ૧૮
કિંઈકમ્મંપિ કુણુતો, ન હોઈ કિંઈકમ્મ નિજ્જરાણાગી,
પણુવીસામન્નયરં સાહૂ ઠાણું વિરાહંતો. ૧૯

દિક્કિપડિલેહ એગા છ ઉઠૂં પખ્જેડ તિગતિગંતરિઆ,
અકખોડ પમજ્જણુયા, નવ નવ મુહપત્તિ પણુવીસા. ૨૦
પાયાહિણુણુ તિઆતિઆ વામેઅર ખાહુ સીસ મુહ હિયએ,
અંમુહઠાહો પિક્કે ચઉ છપ્પય દેહ પણુવીસા. ૨૧

આવસ્સએસુ જહ કુણુઈ પયત્તં અહીણુમઈરિત્તં,
તિવિહ કરણોવઉત્તો તહ તહ સે નિજ્જરા હોઈ. ૨૨

દોસ અણાઠિઆ થડાઠઅ પવિદ્ધ પરિપિંડિઆ ચ ટોલગઈ,
અંકુસ કરછસરિંગિઆ મચ્છુન્વત્તં મણુપઉકું. ૨૩

વેધય ખદ્ધ ભયંતં, ભય ગારવ મિત્ત કારણા તિન્નં,
પડણીય રુદ્ધ તન્નિજઅ, સઠ હીલિઆ વિપલિગ્ગિચિયયં. ૨૪

દિદ્ધમદિક્કું સિંગં કર તમ્મોઅણુ અણિદ્ધણાલિદ્ધં,
ઊણુ ઉત્તર ચૂલિઆ, મૂઅં ઢઠ્ઠર ચુડલિયં અ. ૨૫

બતીસ દોસ પરિસુદ્ધ ક્રિષ્કમ્મં જો પઊજઈ ગુરુણું,
 સો પાવઈ નિંવાણું, અચિરેણુ વિમાણુવાસં વા. ૨૬
 ઈહુ ઇચ્છ ગુણા વિણુઓવયાર માણુઈભગ ગુરુપૂઆ,
 તિત્યયરાણુ ય આણુ સુઅધમ્મારાહણુડકિરિયા ૨૭
 ગુરુગુણુલુત્તં તુ ગુરું, ઠવિજ્જ અહવ તત્થ અઠખાઈ,
 અહવા નાણુઈ તિઆં, ઠવિજ્જ સઠખં ગુરુઅભાવે ૨૮
 અઠખે વરાહચે વા, ઠઠે પુત્થે અ ચિત્તકમ્મે અ,
 સંભાવમસંભાવં ગુરુઠવણુ ઈત્તરાવકહા ૨૯
 ગુરુવિરહંમિ ઠવણુ ગુરુવચ્ચેસોવહંસણુત્થં ચ,
 ત્રિણુવિરહંમિ ત્રિણુબિંબ,-સેવણુમંતણુ સહહં. ૩૦
 ચહિદિસિ ગુરુગહો ઇહ, અહુદ્દં તેરસ ઠઠે સપરયકખે,
 અણુણુન્નાયસ્સ સયા, ન કમ્પચે તત્થ પવિમેઉ. ૩૧
 પણુ તિગ બારસ દુગ તિગ ચહિગે છટ્ટાણુ પય ઇગુણુતીસં,
 ગુણુતીસ ચેસ આવસ્સયાઈ સંવપય અહવન્ના ૩૨
 ઇચ્છા ય અણુન્નવણુ અન્વાબાહં ચ જત્ત જવણુ ય,
 અવરાહખામણુવિ ય વંદણુદાયસ્સ છટ્ટાણુ ૩૩
 ઇંદેણુણુણુમિ તહત્તિ તુજસંપિ વટ્ટચે એવં,
 અહમવિ ખામેમિ તુમં વયણુઈ વદણુરિહસ્સ. ૩૪
 પુરચો પઠખાસન્ને ગતા ચિદ્દણુ નિસીઅણુ યમણે,
 આલોયણુડપરિસુણુણે પુન્વાલવણે અ આલોચે ૩૫
 તદ્દ ઉવહસ નિમંતણુ, ખદાયયણે તહા અપઠિસુણુણે,
 ખદત્તિ ય તાપગચે, કિં તુમ તન્નાય નો સુમણે. ૩૬

નો સરસિ કહંછિતા પરિસંભિતા અણુદ્વિયાઈ કહે,
 સ્થાર પાયઘટ્ટણ ચિટ્કુચ્ચ સમાસણે આવિ. ૩૭
 ઈરિયા કુસુમિણુસગ્ગો, ચિધવંદણ પુત્તિ વંદણાલોચં,
 વંદણ ખામણ વંદણ સંવર ચઉછેલ હુ સજ્જાઓ. ૩૮
 ઈરિયા ચિધવંદણ પુત્તિ, વંદણ ચરિમ વંદણા લોચં,
 વંદણ ખામણ ચઉ છોલ દિવસુસગ્ગો હુ સજ્જાઓ. ૩૯
 એયં કિંઈકમ્મવિહિં, બુજંતા ચરણુકરમાઉત્તા,
 સાહૂ ખવંતિ કમ્મં અણુગલવસંચિયમણુંતં. ૪૦
 અમ્મમઈ લંબ બોહત્થ લાસિયં વિવરિયં ચ જમિહ મએ,
 તં સોહંતુ ગિયત્થા અણુભિનિવેસી અમચ્છરિણો. ૪૧

શ્રી પચ્ચકખાણુ લાખ્ય.

દસ પચ્ચખાણુ ચઉ વિહિ આહાર દુવીસગાર અદુરુત્તા,
 દસ વિગઈ તીસ વિગઈગય દુહલંગા છ સુદ્ધિક્કવં. ૧
 અણુગયમઈકકંતં કેહિસહિયં નિયંટિ અણુગારં,
 સાગાર નિરવસેસં પરિમાણુકકં સકે અદ્ધા. ૨
 નવકારસહિઅ પોરિસિ, પુરિમ્હંદેગાસણુગઠાણે અ,
 આયંખિલ અલત્તદ્દં, ચરિમે અ અભિગ્ગહે વિગઈ. ૩
 ઉગ્ગએ સૂરે અ નમો પોરિસિ પચ્ચકખ ઉગ્ગએ સૂરે,
 સૂરે ઉગ્ગએ પુરિમં, અલત્તદ્દં પચ્ચકખાઈ ત્તિ. ૪
 લણુઈ શુરુ સીસો પુણુ, પચ્ચકખામિ ત્તિ એવ વોસિરઈ,
 ઉવચ્ચોગિત્થ પમાણું, ન પમાણું વંજણુચ્છલણુ. ૫

પદમે ઠાણે તેરસ ખીએ તિન્નિ ઉ તિગાઈ તઈઅંમિ,
 પાણુસ અઉત્યંમિ, દેસવગાસાઈ પંચમએ,
 નમુ પોરિસી સડ્ઠા પુરિમવડ્ઠ અંશુદમાઈ અડ તેર,
 નિવિ વિગઈ ખિલ તિય તિય, હુ ઇગાસણુ એગઠાણાઈ. ૭
 પદમંમિ અઉત્યાઈ, તેરસ ખીય મિ તઈય પાણુસ,
 દેસવગાસ તુરિએ ચરિમે જહસ ભવં નેય. ૮

તહ મનજ પ્રત્યક્ષભાણુસુ ન પિ હુ સૂરુગયાઈ વોસિરઈ,
 કરણવિહી ઉ ન ભન્નઈ, જહાવસીયાઈ ખિઅછદે. ૯
 તહ તિવિહ પ્રત્યક્ષભાણુ ભન્નતિ અ પાણુગસ આગારા,
 હુવિહાહારે અચિત્ત, -ભોઈણે તહ ય કાસુજલે ૧૦

ઈત્તુચિય ખવણુખિલ, નિવિયાઈસુ કાસુય ચિય જલ તુ,
 સડ્ઠા વિ પિયતિ તહા પ્રત્યક્ષખતિ ય તિહાહારં ૧૧
 અઉહાહાર તુ નમે, રત્તિપિ મુણીણુ સેસ તિહ અઉહા,
 નિસિ પોરિસિ પુરિમેગાસણાઈ સડ્ઠાણુ હુતિયઉહા ૧૨

ખુહપસમ ખમેગાગી આહારિ વ એઈ દેઈ વા સાયં,
 ખુહિઓ વિ ખિવઈ કુદે જં પંકુવમં તમાહારો ૧૩
 અસણે મુગોયણુ સત્તુ, મડ પય ખનજ રબળ કદાઈ,
 પાણે ઠજિય જવ કયર, કકકડોદગ મુરાઈ જલં ૧૪

ખાઈમે ભત્તોસ ફલાઈ, સાઈમે સુઠિ છર અજમાઈ,
 મહુ શુલ તબોલાઈ અણુહારે મોઅ નિખાઈ. ૧૫
 દો નવકારિ છ પોરિસિ, સગ પુરિમુડે ઇગાસણે અડ્ઠ,
 સત્તગઠણિ અખિલિ, અડ્ઠ પણુ અઉત્ય છપ્પાણે ૧૬

ચઉ ચરિમે ચઉ ભિગ્ગહિ, પણ પાવરણે નવદ્દં નિન્વીએ,
આગારુકિખત વિવે-ગમુત્ત દવવિગધ નિયમિદ્દં. ૧૭

અન્ન સહ હુ નમુક્કારે અન્ન સહ પ્પચ દિસ ય સાહુ સંવ,
પોરિસિ છ સદ્દંપોરિસિ, પુરિમદે સત્ત સમહતરા. ૧૮

અન્ન સહસાગારિ અ, આઉટણુ ગુરુ અ પારિ મહ સંવ,
એગ ખિઆસણિ અદ્દં ઉ, સગ ઇગઠાણે અઉટ વિણા. ૧૯

અન્ન સહ લેવા ગિહ ઉકિખત પદુચ્ચ પારિ મહ સંવ,
વિગધ નિવિગએ નવ પદુચ્ચ વિણુ અંગિલે અદ્દં. ૨૦

અન્ન સહ પારિ મહ સંવ પંચ ખવણે છ પાણિ લેવાઈ,
ચઉ ચરિમં ગુદ્દાઈ ભિગ્ગહિ અન્ન સહ મહ સંવ. ૨૧

હુદ્દે મહુ મજ્જ તિલ્લં, ચઉરો દવવિગધ ચઉર પિંડદવા,
ધય ગુલ દહિયં પિસિયં મકખણુ પકકન્ન દો પિંડા. ૨૨

પોરિસિ સદ્દં અવદ્દં હુલત્ત નિવિગધ પોરિસાઈ સમા,
અંગુદ્દં સુદિ ગંઠી સચિત્ત દંવાઈ ભિગ્ગહિયં. ૨૩

વિરસરણુમણાલોગો સહસાગારો સયં સુહપવેસો,
પચ્છન્નકાલ મેહાઈ, દિસિવિવજ્જસુ દિસિમોહો. ૨૪

સાહુવયણુ ઉગ્ગાઠા પોરિસી તણુસુતથયા સમાહિ ત્તિ,
સંધાઈકજ્જ મહત્તર. ગિહતથ વંદાઈ સાગારી. ૨૫

આઉટણુ મંગાણું, ગુરુ પાહુણુ સાહુ ગુરુ અભુદ્દાણું,
પરિઠાવણુ વિહિગહિએ જઇણુ પાવરણુ કટિપટ્ટો. ૨૬

ખરડિય લૂહિઅ ડાવા-ઈ લેવ સંસદ્દં દુચ્ચ ભંડાઈ,
ઉકિખત પિંડ વિગધણુ- મકિખયં અંગુલીહિ મણા. ૨૭

લેવાઈ આયામાઈ ઇઅર સોવીરમગ્ધમુસિણુજલ,
 ઘોયણુ બહુલ સસિત્થં ઉસ્સેઇમઇ અર સિત્થવિણા. ૨૮
 પણ ચઉ ચઉ ચઉ હુ હુવિહ, છ લકખ હુદ્દાઈ વિગઇ ઇંગવીસં,
 તિ હુ તિ ચઉવિહ અલકખા ચઉ મહુમાઈ વિગઇ બાર ૨૯
 ખીર ઘય હહિ અ તિદલ, ગુલ પકકન્ન છ ભકખવિગઇઓ,
 ગો મહિસી ઉટ્ટિ અય એલગાણુ પણ હુદ્દ અહ ચઉરો. ૩૦
 ઘય હહિયા ઉટ્ટિવિણા, તિલ સરિસવ અયમિ લટ્ટ તિદલ ચજિ,
 હવગુહ પિંઠગુહા હો, પકકન્નં તિલ્લ ઘયતલિયં ૩૧
 પયસાહિ ખીર પેયા વલેહિ હુદ્દટ્ટિ હુદ્દ વિગઇગયા,
 હકખ બહુ અપ્પ તહુલ તચ્ચુન્ન બિલસહિઅ હુદ્દે ૩૨
 નિબ્બાજણુ વીસંદણુ પકકોસહિતરિય કિટ્ટિ પકકઘય,
 હહિએ કરંબ સિહરિણિ સલવણુહહિ ઘોલ ઘોલવહા ૩૩
 તિલકુટ્ટી નિબ્બાજણુ પછતિલ પકકુમહિ તરિય તિલ્લમલી,
 સકકર ગુલવાણુય પાય, ખંઠ અદ્ધકઠિ ઇકખુરમો ૩૪
 પૂરિય તવ પૂઆ ખી-યપૂઅ તન્નેહ તુરિય ઘાણાઈ,
 ગુલહાણી જલલપ્પસિ, ય પયમો પુત્તિકય પૂઓ ૩૫
 હુદ્દહહી ચઉરંગુલ હવગુહ ઘય તિલ્લ એગ ભત્તપરિં,
 પિંઠગુલ મકખણાણુ અદ્ધામલયં ચ સંસઠ્ઠ. ૩૬
 હવહયા વિગઇ વિગઇ-ગય પુણ્ણો તેણુ તં હયં હવં,
 ઉદ્ધરિએ તત્તામિ ય, હિક્કિટ્ટુ હવં ઇમં ચન્ને. ૩૭
 તિલસકકુલ્લિ વરમોલા-ઇ, રાયણુ ગાઈ હકખવાણાઇ,
 ડોલી તિલ્લાઈ ઇઅ, મરમુત્તમ હવ લેવકહા. ૩૮

વિગઈગયા સંસદ્દા ઉત્તમદંવા ય નિવિગઈયંમિ,
 કારણુભયં મુત્તું કથંતિ ન ભુત્તું જં વુત્તં. ૩૬
 વિગઈ વિગઈલીઓ, વિગઈગયં ને અ ભુંજયે સાહુ,
 વિગઈ વિગઈસહાવા વિગઈ વિગઈ બલા નેઈ. ૪૦
 કૃત્તિય મરિછય ભામર મહું તિહા કટ્ટપિટ્ટ મન્નજ હહા,
 જલ થલ ખગ મંસતિહા ઘયંવ મકચેણુ ચઉ અભકખા. ૪૧
 મણુ વયણુ કાય મણુવય મણુતાણુ વયતાણુ તિજેગી સગ સત્ત,
 કરકારણુ મઈ હુ તિબુઈ, તિકાદિ સીયાત્ત ભંગસયં. ૪૨
 એયં ચ ઉત્તકાલે સયં ચ મણુ વય તાણુકિં પાલણિયં,
 ભણુગડાણુગપાસ તિ, ભંગચક્રે તિસુ અણુન્ના. ૪૩
 ક્ષસિય પાલિય સોહિય તીરિય કિટ્ટિય આરાહિય છ સુદ્ધં,
 પરચકખાણુ ક્ષસિય વિહિણુચિયકાલિ જં પત્તં. ૪૪
 પાલિય પુણુ પુણુ સરિયં, સોહિય ગુરુદત્ત સેમ્મ ભોયણુઓ,
 તીરિય સમહિય કાલા, કિટ્ટિય ભોયણુસમયસરણા. ૪૫
 ઈઅ પડિચરિઅં આરા-હિયં, તુ અહવા છ સુદ્ધિ સદ્દહણા,
 ભણુણુ વિણુયડાણુભાસણુ, અણુપાલણુ ભાવસુદ્ધિ તિ. ૪૬
 પરચકખાણુરુચ્ચ ફલં, ઈહ પરલોએ ચ હોઈ દુવિહં તુ,
 ઈહલોએ ધર્મિલલાઈ, દામન્નગમાઈ પરલોએ. ૪૭
 પરચકખાણુમિણુ સે-વિઊણુ, ભાવેણુ જિણુવરુદ્ધિ,
 પત્તા અણુંત જીવા સાસય સુકખં અણુાળાહં. ૪૮

श्री तत्त्वार्थाधिगमसूत्रम्

प्रथमोऽध्यायः

१ सम्यग्दर्शनज्ञानयारित्राणि मोक्षमार्गः । २ तत्त्वार्थ-
श्रद्धानं सम्यग्दर्शनम् । ३ तन्निर्गोहधिगमाद्वा । ४ एवा-
एवाश्रयवन्धसंवर्निर्गोहमोक्षास्तत्त्वम् । ५ नामस्थापनाद्रव्य-
भावतस्तन्त्यासः । ६ प्रमाणनयैरधिगमः । ७ निर्देशस्वामि-
त्वसाधनाधिकरञ्जस्थितिविधानतः । ८ सत्सङ्ख्याक्षेत्रस्पर्शन-
कालान्तरभावाद्यप्यहुत्वैश्च । ९ भतिश्रुतावधिभन पर्यायकेवलानि
ज्ञानम् । १० तत्प्रमाणे । ११ आद्यं परोक्षम् । १२ प्रत्यक्ष-
मन्यत् । १३ भति स्मृति सज्ञा यिन्ताऽऽभिनिर्गोह धन्यनर्था-
न्तरम् । १४ तद्विन्द्रियानिन्द्रियनिमित्तम् । १५ अवशङ्केषापाय-
धारणा । १६ अहुमहुविधक्षिप्रानिश्चितासन्दिग्धानुक्तध्रुवाणां
सेतराणाम् । १७ अर्थस्य । १८ व्यञ्जनस्यावयवम् । १९ न
यक्षुरनिन्द्रियाभ्याम् । २० श्रुत भतिपूर्वं द्वयनेकद्रादशलेहम् । २१
द्विविधाऽवधि । २२ अवप्रत्ययो नारकहेवानाम् । २३ यथोक्त-
निमित्तं षड्विकल्प शेषाणाम् । २४ ऋणुविपुलमती मन पर्याय-
रप विशुद्धयप्रतिपाताभ्या तद्विशेषः । २६ विशुद्धिक्षेत्रस्वामि-
विषयेभ्योऽवधिभन पर्याययोः । २७ भतिश्रुतयोर्निगन्ध सर्व-
द्रव्येष्वसर्वपर्यायेषु । २८ रुपिष्ववधे । २९ तदनन्तभागे मन-
पर्यायस्य । ३० सर्वद्रव्यपर्यायेषु केवलस्य । ३१ ऐकादीनि
भाज्यानि युगपदेकस्मिन्नायतुभ्यः । ३२ भतिश्रुतावधयो विपर्य-

यश्च । ३३ सदसतोरविशेषाद्यद्वैतोपलब्धेरुन्मत्तवत् । ३४ नैगम-
सङ्ग्रहव्यवहारसूत्रशब्दा नयाः । ३५ आद्यशब्दौ द्वित्रिलेदौ ॥

द्वितीयोऽध्यायः

औपशमिकक्षायिकौ भावौ मिश्रश्च श्रवस्य स्वतत्त्वमौह-
यिकधारिणामिकौ च । २ द्विनवाष्टादशैकविंशतित्रिलेदा यथाक्रमम् ।
३ अस्यक्तवयारित्रे ४ ज्ञानदर्शनदानलाभलोगोपलोगवीर्याणि च ।
५ ज्ञानाज्ञानदर्शनदानादिलब्धयश्चतुस्त्रिपञ्चलेदाः सम्यक्तवया-
रित्रसंयमासंयमाश्च । ६ गतिकषायविंगमिथ्यादर्शनाज्ञानासंय-
तासिद्धत्वदेश्याश्चतुश्चतुस्त्र्यैकैकैकषड्लेदाः । ७ श्रवणव्यालव्य-
त्वादीनि च । ८ उपयोगो लक्षणम् । ९ स द्विविधोऽष्टयतुर्लेदः
। १० संसारिणो सुक्ताश्च । ११ समनस्कासनस्काः । १२
संसारिणुस्रसस्थावराः । १३ पृथिव्यण्वनस्पतयः स्थावराः ।
१४ तेजोवायू क्षीन्द्रियादयश्च त्रसाः । १५ पञ्चेन्द्रियाणि । १६
द्विविधानि । १७ निर्वृत्त्युपकरणे द्रव्येन्द्रियम् । १८ लब्ध्युप-
योगौ भावेन्द्रियम् । १९ उपयोगः स्पर्शादिषु । २० स्पर्शनर-
सनघ्राण्यक्षुःश्रोत्राणि । २१ स्पर्शरसगन्धवर्णशब्दास्तेषामर्थाः ।
२२ श्रुतमनिन्द्रियस्य । २३ वाय्वन्तानामेकम् २४ कृमिपिपीलि-
काभ्रमरमनुष्यादीनामैकैकवृद्धानि । २५ संज्ञिनः समनस्काः । २६
विग्रहगतौ कर्मयोगः । २७ अनुश्रेणि गतिः । २८ अविग्रहा
श्रवस्य । २९ विग्रहवती च संसारिणुः प्राक् चतुर्व्यः । ३०
ऐक्यसमयोऽविग्रहः । ३१ ऐकं द्वौ वाऽनाहारकः । ३२ सम्भू-
च्छान्गलोपपाता जन्म । ३३ सचित्तशीतसंवृताः सेतरा
मिश्राश्चैकशस्तद्योनयः । ३४ जराय्वहृष्टपोतज्जनां गर्भाः । ३५

नारकदेवानामुपपातः । ३६ शेषाणां सम्भूच्छूनम् । ३७ औदा-
 रिक्वैक्याहारकतैजसकर्मणानि शरीराणि । ३८ परं परं
 सूक्ष्मम् ३९ प्रदेशतोऽसङ्ख्येयगुणं प्राक् तैजसात् ४०
 अनन्तगुणं परं ४१ अप्रतिघाते हर अनदिस्मन्मध्ये यः
 ४३ सर्वस्य ४४ तदादीनि बाल्यानि युगपदेकस्याऽऽयतुष्यैः
 ४५ निरुपलोगमन्त्यम् ४६ गर्लसम्भूच्छूनजमाद्यम् ४७
 वैक्यमौपपातिकम् ४८ लब्धिप्रत्यय यः ४९ शुभं विशुद्ध-
 मव्याधाति आहारकं यतुर्दशपूर्वधरस्यैव ५० नारकसम्भूच्छूनो
 नपुंसकानि ५१ न देवा (परं) औपपातिकथरमदेहोत्तम-
 पुरुषासङ्ख्येयवर्षाद्युपोऽनपवर्त्यायुषः ।

तृतीयोऽध्यायः

१ रत्नशर्करावालुकाप कधूमतमोमहातमप्रभाभूमयो धनाम्भु-
 वाताकाशप्रतिष्ठा सप्ताधोऽध पृथुतरा २ तासु नरका उ
 नित्याशुभतरक्षेश्यापरिष्ठाभदेहवेदनाविक्रिया ४ परस्परोद्दीरित-
 दुःखा ५ स क्लिष्टासुरोद्दीरितदुःखाश्च प्राक् यतुष्या ६ तेवेक-
 त्रिसप्तदशसप्तदशद्विंशतित्रयस्त्रिंशत्सागरोपमा सत्त्वानां परा
 स्थिति ७ जम्भूद्वीपलवणादयः शुभनामानो द्वीपसमुद्रा ८
 द्विद्विर्विंशम्भा पूर्वापूर्वापरिक्षेपिणो वलयाकृतय ९ तन्मध्ये
 मेरुनाभिर्वृत्तो योऽनशतसहस्रविंशम्भो जम्भूद्वीप १० तत्र
 भरतहैमवतहरिविदेहरभ्यकडैरव्यवतैरावतवर्षा क्षेत्राणि ११
 तद्विभाजिन पूर्वापगयता हिमवन्महाहिमवन्निषधनीलरुक्मि-
 शिञ्जरीणो वर्षधरपर्वता १२ द्विर्धातद्रीणवृद्धे १३ पुष्कराद्यैः
 य १४ प्राग्मानुषोत्तरान्मनुष्या १५ आर्या ग्लिशश्च १६

भरतैरावतविदेहाः कर्मभूमयोऽन्यत्र देवकुङ्कुतरकुम्भयः १७ नृ-
स्थिती परापरं त्रिपदयोपमान्तमुद्धृते. १८ तिर्यग्योनीनां च.

चतुर्थोऽध्यायः

१ देवाश्चतुर्निःकायाः २ तृतीयः पीतलेश्यः ३ दशाष्टपञ्चदश-
चिह्नपाः कदपोपपन्नपर्यन्ताः ४ छन्दसामानिकत्रायस्त्रिंशपारि-
षदात्मरक्षलोकपालानीकप्रकीर्णकाभियोग्यकिटिषिकाश्चैकशः ५ त्रा-
यस्त्रिंशलोकपालवर्ण्या व्यन्तरज्योतिष्काः ६ पूर्वयोर्द्वीन्द्राः ७
पीतान्तलेश्याः ८ कायप्रवीयारा आ अशानात् ९ शेषाः स्पर्श-
इयशब्दमनःप्रवीयाराः ११ भवनवासिनोऽसुरनागविद्युत्सुपञ्च-
शिवातस्तनितोदधिदीपदिककुमाराः १२ व्यन्तराः किन्नरकिम्पुरुष-
महोरगगन्धर्वयक्षराक्षसभृतपिशाचाः १३ ज्योतिष्काः सूर्याश्चन्द्र-
मसौ ग्रहनक्षत्रप्रकीर्णतारकाश्च. १४ मेरुप्रदक्षिणानित्यगतयो
नृलोके. १५ तत्कृतः कालविभागः १६ अहिरवस्थिताः १७
वैमानिकाः १८ कदपोपपन्नाः कदपातीताश्च. १९ उपर्युपरि. २०
सौधमैशानसानरकुमारमाहेन्द्रप्रहल्लोकान्तकमहाशुक्रसहस्रारेणान-
तप्राणतयोरारण्यभुतयोर्नवसु ग्रैवेयकेषु विजयवैजयन्तजयन्ताप-
राजितेषु सर्वार्थसिद्धे च. २१ स्थितिप्रभावसुभद्रुतिदेश्यावि-
शुद्धीन्द्रियावधिविषयतोऽधिकाः २२ गतिशरीरपरिग्रहाभिमानतो
हीनाः २३ पीतपद्मशुक्ललेश्या द्वित्रिशेषेषु. २४ प्राग्ग्रैवेयकेभ्यः
कदपाः २५ अक्षलोकालया लोकान्तिकाः २६ सारस्वतादित्यवह्न्य-
रुण्यगर्तोयतुषिताव्यापाधमरुतोऽरिष्टाश्च. २७ विजयादिषु द्विज-
रमाः २८ औपपातिकमनुष्येभ्यः शेषास्तिर्यग्योनयः २९ स्थितिः
३० भवनेषु दक्षिणाध्याधिपतीनां पदयोपममध्यधम्. ३१ शेषाणां

પાદોને. ૩૨ અમુરેન્દ્રયો સાગરોપમમધિકં ચ. ૩૩ સૌધર્મા-
દિષુ યથાક્રમમ્. ૩૪ સાગરોપમે. ૩૫ અધિકે ચ ૩૬ સપ્ત
સાનત્કુમારે. ૩૭ વિશેષત્રિસપ્તદશૈકાદશત્રયોદશપંચદશભિરધિકાનિ
ચ. ૩૮ આરણ્યચુતાદ્ધર્વમેકૈકેન નવસુ ઐવેયકેષુ વિજ્યાદિષુ
સર્વાર્થસિદ્ધે ચ. ૩૯ અપરા પદ્યોપમમધિક ચ ૪૦ સાગરો-
પમે ૪૧ અધિકે ચ ૪૨ પરત પરત પૂર્વા પૂર્વાડિનન્તરા.
૪૩ નારકાણા ચ દ્વિતીયાદિષુ ૪૪ દશ વર્ષસહસ્રાણિ પ્રથમા-
યામ્ ૪૫ ભવનેષુ ચ. ૪૬ જ્યન્તરાણાં ચ ૪૭ પરા પદ્યો-
પમમ્ ૪૮ જ્યોતિષકાણામધિકમ્ ૪૯ ગ્રહાણામેકમ્ ૫૦
નક્ષત્રાણામર્ધમ્. ૫૧ તારકાણા ચતુર્ભાગ (પર) જ્ઞાન્યા ત્વષ્ઠભાગ
૫૩ ચતુર્ભાગ શેષાણામ્.

પંચમોઽધ્યાય

૧ અણ્વકાયા ધર્માધર્માકાશપુદ્ગલા ૨ દ્રવ્યાણિ છવાશ્ચ.
૩ નિત્યાવસ્થિતાન્યરૂપીણિ. ૪ રૂપિણઃ પુદ્ગલા ૫ આકાશાદે-
કદ્રવ્યાણિ. ૬ નિઙ્ઠિયાણિ ચ. ૭ અસંખ્યેયા પ્રદેશા ધર્મા-
ધર્મયો ૮ છવમ્ય ચ ૯ આકાશસ્થાનન્તા ૧૦ સંખ્યેયા-
સંખ્યેયાશ્ચ પુદ્ગલાનામ્. ૧૧ નાણો ૧૨ લોકાકાશેવગાહ. ૧૩
ધર્માધર્મયો કૃત્સ્ને ૧૪ એકપ્રદેશાદિષુ ભાત્ય પુદ્ગલાનામ્.
૧૫ અસંખ્યેયભાગાદિષુ છવાનામ્. ૧૬ પ્રદેશસહારવિસર્ગાબ્યા
પ્રદીપવત્. ૧૭ ગતિસ્થિત્યુપગ્રહો ધર્માધર્મયોરુપકાર. ૧૮ આ-
કાશસ્થાવગાહ ૧૯ શરીવાહુમન પ્રાણાપાના પુદ્ગલાનામ્. ૨૦
સુખદુઃખછવિતમરણોપગ્રહાશ્ચ. ૨૧ પરસ્પરોપગ્રહો છવાનામ્.
૨૨ વર્તના પરિણામ ક્રિયા પરત્વાપરત્વે ચ કાલસ્ય. ૨૩ સ્પ-

શૈરસગન્ધવર્ણુવન્તઃ પુદ્ગલાઃ ૨૪ શબ્દબન્ધસૌદમ્યસ્થૌલ્યસં-
 રથાનલેહતમરછાયાતપોઘોતવન્તશ્ચ. ૨૫ અણુવઃ રકન્ધાશ્ચ. ૨૬
 સંઘાતલેહેભ્ય ઉત્પદન્તે. ૨૭ લેહાદણુઃ ૨૮ લેહસંઘાતાભ્યાં
 વ્યાક્ષુષાઃ ૨૯ ઉત્પાદવ્યયધ્રૌવ્યયુક્તાં સત્. ૩૦ તદ્દલાવાવ્યયં નિ-
 ત્યમ્. ૩૧ અર્પિતાનર્પિતસિદ્ધેઃ ૩૨ સ્નિગ્ધરુક્ષત્વાદ્બન્ધઃ ૩૩ ન
 બધન્યગુણાનામ્. ૩૪ ગુણુસામ્યે સદશાનામ્. ૩૫ દ્વયધિકાદિ-
 ગુણુનાં તુ. ૩૬ બન્ધે સમાધિકૌ પારિણામિકૌ. ૩૭ ગુણુપર્યા-
 યવદ્ દ્રવ્યમ્. ૩૮ કાલશ્ચૈત્યેકે. ૩૯ સૌનન્તસમયઃ ૪૦ દ્રવ્યા-
 મ્યા નિર્ગુણા ગુણાઃ ૪૧ તદ્દલાવઃ પરિણામઃ ૪૨ અનાદિરાદિ-
 માંશ્ચ. ૪૩ રૂપિબ્વાદિમાન્. ૪૪ યોગોપયોગૌ જીવેષુ.

બુદ્ધોડ્ઠયાયઃ

૧ કાયવાહ્મનઃકર્મ યોગઃ ૨ સ આસ્રવઃ ૩ શુભઃ પુણ્ય-
 સ્ય. ૪ અશુભઃ પાપસ્ય. ૫ સકષાયકષાયયોઃ સારપરાધિકૈર્યાપ-
 થયોઃ ૬ અવ્રતકષાયેન્દ્રિયક્રિયાઃ ૭ અતુઃ ૮ પંચ પંચવિંશતિ-
 સંખ્યાઃ પૂર્વસ્ય લેહાઃ ૯ તીવ્રમન્દજ્ઞાતાજ્ઞાતલાવવીર્યાધિકરણુવિ-
 શેષેભ્યસ્તદ્વિશેષઃ ૮ અધિકરણુ જીવાજીવાઃ ૬ આદ્યં સંરમ્ભઃ
 સમારમ્ભારમ્ભયોગકૃતકારિતાનુમતકષાયવિશેષૈસ્ત્રિસિસિશ્ચતુશ્ચૈકશઃ
 ૧૦ નિર્વર્તનાનિદ્દેપસંયોગનિસર્ગાદિચતુર્દિત્રિલેહાઃ પરમ્. ૧૧
 તત્પ્રદોષનિહવમાત્સર્યાન્તરાયાસાદનોપધાતા જ્ઞાનદર્શનાવરણયોઃ
 ૧૨ દુઃખશોકતાપાકુન્દનવધપરિદેવનાન્યાત્મપરોલ્લસ્યસ્થાન્યસદ્દેધસ્ય
 ૧૩ ભૂતન્ત્યનુકમ્પાદાનં સરાગસંયમાદિયોગઃ ક્ષાન્તિઃ શૌચ
 મિતિ સદ્દેધસ્ય. ૧૪ કેવલિશ્રુતસંઘધર્મદેવાવર્ણુવાદો દર્શન
 મોહસ્ય. ૧૫ કષાયોદયાત્તીવ્રાત્મપરિણામશ્ચારિત્રમોહસ્ય. ૧૬

अहोऽरम्भपरिग्रहत्वं च नारकस्यायुषः । १७ भाया तैर्योग्येनस्य ।
 १८ अहोऽरम्भपरिग्रहत्वं स्वभावमाहंवाञ्छं च मानुषस्य । १९
 निशीलव्रतत्वं च सर्वेषाम् । २० सरागसंयमस्यमासंयमा-
 कामनिर्देशाभावतपासि देवस्य । २१ योगवक्ता विसंवादन
 आशुभस्य नास्ति । २२ विपरीतं शुभस्य । २३ दर्शनवि-
 शुद्धिर्विनयसंपन्नताशीलव्रतनेष्वनतिचारोऽप्लीक्ष्यज्ञानोपयोगसंवेगौ
 शक्तितत्त्वागतपत्नी सधसाधुसमाधिवैयावृत्यकरणमहंदाचार्य-
 षडुत्थुतप्रवचनभक्तितरावश्यकपरिहाषिर्भागाप्रभावनाप्रवचनवत्सल-
 त्वमिति तीर्थकृतस्य । २४ परात्मनिन्दाप्रशस्ते सदसद्गुण-
 म्माह्नोद्भावने च नीचैर्गोत्रस्य । २५ तद्विषय्यो नीचैर्वृत्त्य-
 नुत्सेकौ चोत्तरस्य । २६ विघ्नकरणमन्तरायस्य ।

सप्तमोऽध्यायः

१ हिंसाऽनृतस्तेयाश्रयपरिग्रहेभ्यो विरतिर्नृत्तम् । २ देश
 सर्वतोऽशुभहृती । ३ तत्स्थैर्यार्थं भावना पथ पथ । ४
 हिंसाहिंष्विहाभुत्र आपायावद्यदर्शनम् । ५ दुःखमेव वा । ६
 मैत्रीप्रमोदकारुण्यमाध्यस्थानि मत्त्वगुणाधिकिकित्तश्यमानाविनेयेषु ।
 ७ जगत्स्थायमवभावौ च सवेगवैराग्यार्थम् । ८ प्रभक्तयोगात्प्राप्नु-
 व्यपरोपणं हिंसा । ९ असहसिधानमनृतम् । १० अदत्तादान
 स्नेयम् । ११ मैथुनमश्रु । १२ भूच्छा परिग्रहः । १३
 निश्चये प्रती । १४ अगार्यनगारश्च । १५ अलुप्ततोऽगारी ।
 १६ हिंशेयानर्थदण्डविरतिसामाधिक्यौषधोपवासोपभोगपरि-
 लोकातिधिसंविभागव्रतसंपन्नश्च । १७ भारष्ट्रान्तिद्रीसंक्षेपना
 नेषिता । १८ शक्यताविचिकित्साऽन्यद्विप्रशसासंस्तवा

સચ્ચિદ્ગુણરતિચારાઃ । ૧૯ વ્રતશીલેષુ પંચ પંચ યથાક્રમમ્ । ૨૦
 બન્ધવધછવિચ્છેદાતિસારારોપણાન્નપાનનિરોધાઃ । ૨૧ મિથ્યોપ-
 દેશરહસ્યાભ્યાખ્યાનકૂટલેખક્રિયાન્યાસાપહારસાકારમન્ત્રભેદાઃ । ૨૨
 સ્તેનપ્રયોગતદ્દાહુતાદાનવિરુદ્ધરાજ્યાતિક્રમહીનાધિકમાનોન્માનપ્રતિ-
 ફ્ફપકવ્યવહારાઃ । ૨૩ પરવિવાહકરણેત્વરપરિગૃહીતાપરિગૃહીતા-
 ગમનાનંગક્રીડાતીવ્રકામાભિનિવેશાઃ । ૨૪ ક્ષેત્રવાસ્તુહિરણ્યસુવર્ણ-
 ધનધાન્યદાસીદાસકુખ્યપ્રમાણાતિક્રમાઃ । ૨૫ ઊર્ધ્વાધસ્તિર્યગ્વ્ય-
 તિક્રમક્ષેત્રવૃદ્ધિસ્મૃત્યન્તર્ધાનાનિ । ૨૬ આનયનપ્રેમ્યપ્રયોગશબ્દ-
 રૂપાનુપાતપુદ્ગલક્ષેપાઃ । ૨૭ કન્દર્પકૌકુચ્યમૌખર્યાસમીક્ષ્યાધિ-
 કરણોપભોગાધિકૃત્વાનિ । ૨૮ યોગદુષ્પ્રણિધાનાનાદરસ્મૃત્યનુપ-
 સ્થાપનાનિ । ૨૯ અપ્રત્યવેક્ષિતાપ્રમાર્જિતોત્સર્ગાદાનનિક્ષેપસંસ્તા-
 રોપક્રમણાનાદરસ્મૃત્યનુપસ્થાપનાનિ । ૩૦ સચિત્તસંબદ્ધસંમિ-
 શ્રાલિષવદુષ્પઠવાહારાઃ । ૩૧ સચિત્તનિક્ષેપપિધાનપરવ્યપદેશમા-
 ત્સર્યકાલાતિક્રમાઃ । ૩૨ ભવિતમરણાશંસામિત્રાનુરાગસુખાનુ-
 બન્ધનિદાનકરણાનિ । ૩૩ અનુગ્રહાર્થં સ્વસ્યાતિસર્ગો દાનમ્ ।
 ૩૪ વિધિદ્રવ્યદાતૃપાત્રવિશેષાત્તદ્વિશેષઃ ।

અષ્ટમોડકયાયઃ

૧ મિથ્યાદર્શનાવિરતિપ્રમાદકષાયયોગા બન્ધહેતવઃ । ૨ સક-
 શાયત્વાજ્જીવઃ કર્મણો યોગ્યાનુપુદ્ગલોનાદત્તે । ૩ સ બન્ધઃ ।
 ૪ પ્રકૃતિસ્થિત્યનુભાવપ્રદેશાસ્તદ્વિધયઃ । ૫ આદ્યો જ્ઞાનદર્શના-
 વરણવેદનીયમોહનીયાયુષ્કનામગોત્રાન્તરાયાઃ । ૬ પંચનવદ્વયષ્ટા-
 વિંશતિચતુર્દિચત્વારિંશદ્વિપંચભેદા યથાક્રમમ્ । ૭ મત્યા-
 દીનામ્ । ૮ ચક્ષુરચક્ષુરવધિકૈવલાનાં નિદ્રાનિદ્રાનિદ્રા-પ્રચલાપ્રચલા-

प्रयत्नास्त्यानगृह्णिवेदनीयानि च । ९ सहस्रद्वेष्टे । १० दृश्येन-
 यारित्रमोहनीयकषायनोक्तषायवेदनीयाभ्यास्त्रिद्विषोऽशनवसेदाः सम्भ-
 वत्त्वमिथ्यात्वतद्ब्रह्मयानि कषायनोक्तषायावनन्तानुबन्ध्यप्रत्याभयान-
 प्रत्याभयानावरणसंलक्षितविकल्पाश्चैकश ह्योद्यमानमायालोभाः
 ह्यस्यरत्यरतिशोक्तषयल्लुगुप्सास्त्रीपुंनपुंसकवेदाः । ११ नारकतैय-
 ग्येनमानुषदैवानि । १२ गतिजतिशरीरागोपागनिर्माद्युप-
 न-स घातसंस्थानस हननस्पर्शरसगन्धवर्णातुपूयंशुक्लद्वेषघातपरा-
 घाताऽऽतपोद्योतोऽन्धवासविहायोगतयप्रत्येकशरीरत्रसमुभगसुस्वर-
 शुभसूक्ष्मपर्याप्तस्थिरादेययशासि सेतराणि तीर्थं कृत्स्नं च । १३
 विन्यैनीयश्च । १४ दानादीनाम् । १५ आदितास्तिसृष्वामन्तरायस्य
 च त्रिशत्सागरोपमकौटाकौट्य परा स्थितिः । १६ सप्तति-
 मोहनीयस्य । १७ नामगोत्रयोर्विशतिः । १८ त्रयस्त्रिंशत्सागरो-
 पमावुयायुक्तस्य । १९ अपरा द्वादशमुद्धृता वेदनीयस्य । २०
 नामगोत्रयोरेष्टौ । २१ शेषवामन्तमुद्धृतम् । २२ विपाकेऽनुभावः ।
 २३ स यथानाम । २४ ततश्च निर्जरा । २५ नामप्रत्ययाः
 सर्वतो योगविशेषात्सूक्ष्मेकक्षेत्रावगाढस्थिता सर्वात्मप्रदेशेऽवनन्ता-
 नन्तप्रदेशाः । २६ सद्देवसम्बद्धत्वह्यस्यरतिपुरुषवेदशुभाशुर्नाम-
 गोत्राणि पुरुषम् ।

नवमोऽध्यायः

१ आश्रयनिरोधः संचर । २ स शुप्तिप्रमितिधर्मानु-
 ग्रेक्षापरीषद्विजयधारित्रैः । ३ तपसा निर्जरा च । ४ सग्ययोग-
 निश्चयो शुप्तिः । ५ धर्माभापैषल्लाननिक्षेपोत्सर्गाः समितयः ।
 ६ उत्तमः क्षमाभावंवाञ्छवशोयस्यसंयमतपरत्यागाद्विच्यन्य-

अहमय्याणि धर्मः । ७ अनित्याशरणसंसारैकत्वान्यत्वाशुचि-
 त्वास्त्वसंवरनिर्जरालोकोधिदुर्लभधर्मस्वाभ्याततत्त्वानुचिन्तनम-
 नुप्रेक्षाः आर्गव्यवननिर्जरार्थं परिषोढयाः परिषदाः । ८
 क्षुत्पिपासाशीतोष्णदुःशमशकनाग्न्यारतिसूत्रय्यानिषद्याशय्याऽऽकोश-
 वधयायनाऽक्षारोगतृणुरपशंभलसत्कारपुरस्कारप्रज्ञाऽज्ञानादर्शनानि
 १० । सूक्ष्मसंपरायच्छन्नस्थवीतरागयोश्चितुर्दश । ११ ऐकादश
 ज्ञाने । १२ आदरसंपराये सर्वे । १३ ज्ञानावरणे प्रज्ञाऽज्ञाने ।
 १४ दर्शनमोहान्तराययोरदर्शनालासौ । १५ आस्त्रिमोहे नाग्न्या-
 रतिसूत्रनिषद्याऽऽकोशयायनासत्कारपुरस्काराः । १६ वेदनीये शेषाः ।
 १७ ऐकादये लाज्या युगपदेकैकविंशतेः । १८ सामायिक-
 छेदोपस्थाभ्यपरिहारविशुद्धिसूक्ष्मसंपराययथाभ्यातानि आस्त्रिमम् ।
 १९ अनशनावमौढ्यवृत्तिपरिसंभ्यानरसपरित्यागविविक्तशय्या-
 सनकायकलेशा आहं तपः । २० प्रायश्चित्तविनयवैयावृत्यस्वा-
 ध्यायन्युत्सर्गध्यानान्युत्तरम् । २१ नवयतुर्दशपंचद्विषेदं यथा-
 क्रमं प्राग्ध्यानात् । २२ आलोचनप्रतिक्रमणुतदुल्लयविवेकन्युत्स-
 र्गतपश्छेदपरिहारोपस्थापनानि । २३ ज्ञानदर्शनचारित्र्योपचारः ।
 २४ आचार्योपाध्यायतपस्विशैक्षकग्लानगणकुलसंघसाधुसमनो-
 ज्ञानाम् । २५ वायनापृच्छनाऽनुप्रेक्षाऽऽभ्यायधर्मोपदेशाः । २६
 आह्लाद्यन्तररोपधयोः । २७ उत्तमसंहनननस्यैकाग्रचिन्तानिरोधो
 ध्यानम् । २८ आसुद्धीर्तात् । आर्तशौद्रधर्मशुक्लानि । ३० परे
 मोक्षहेतू । ३१ आर्तममनोज्ञानां सम्प्रयोगे तद्विप्रयोगाय स्मृति-
 सन्वाहारः । ३२ वेदनायाश्च । ३३ विपरीतं मनोज्ञानाम् ।
 ३४ निहानं य । ३५ तद्विरतदेशविरतप्रमत्तसंयतानाम् । ३६
 हिंसाऽनृतस्तेयविषयसंरक्षणेभ्यो रौद्रमविरतदेशविरतयोः । ३७

આજ્ઞાડપાયવિપાકસંસ્થાનવિચયાય ધર્મમપ્રમત્તસંયતસ્ય । ૩૮
ઉપશાન્તક્ષીણુકપાયયોશ્ચ । ૩૯ શુકલે ચાઘે । ૪૦ પરે કેવલિનઃ ।
૪૧ પૃથક્તૈકત્વવિતર્કસૂક્ષ્મક્રિયાડપ્રતિપાતિભ્યુપરતક્રિયાનિવૃત્તીનિ ।
૪૨ તત્ત્વ એકકાયયોગાયોગાનામ્ । ૪૩ એકશ્રયે સવિતર્કે પૂર્વે ।
૪૪ અવિચાર દ્વિતીયમ્ । ૪૫ વિતર્ક શ્રુતમ્ । ૪૬ વિચારો-
ડર્થવ્યજનયોગસંક્રાન્તિ । ૪૭ સમ્યગ્દષ્ટિશ્રાવકવિરતાનન્તવિયો-
જકદર્શનમોહક્ષપકોપશમકોપશાન્તમોહક્ષપકક્ષીણુમોહજિનાઃ કમ-
શોડસ યયેયગુણનિર્જરા ૪૮ પુલાકબકુશકુશીલનિર્ગન્થસ્નાતકા-
નિર્ગન્થા ૪૯ સંયમશ્રુતપ્રતિસેવનાતીર્થલિંગલેશ્યોપપાતસ્થાન-
વિકલ્પત સાધ્યા ।

દશમોઽધ્યાયઃ

૧ મોહક્ષયાદ્ જ્ઞાનદર્શનાવરણાન્તરાયક્ષયાચ્ચ કેવલમ્ । ૨
બન્ધહોત્વભાવનિર્જરાયમ્ । ૩ કૃત્સ્નકર્મક્ષયો મોક્ષ । ૪ ઔપ-
શમિકાદિભવ્યત્વાભાવાન્ચાન્યત્ર કેવલસમ્યક્ત્વજ્ઞાનદર્શનસિદ્ધત્વે-
વ્ય ૫ તદનન્તરમૂર્ધ્વ ગચ્છત્યાલોકાન્તાત્ । ૬ પૂર્વપ્રયોગાદ-
સગત્વાદ્બન્ધછેદાત્તથાગતિપરિણામાચ્ચ તદ્ગતિ ૭ ક્ષેત્રકાલ-
ગતિલિંગતીર્થચારિત્રપ્રત્યેકબુદ્ધબોધિતજ્ઞાનાવગાહનાન્તરસંખ્યાલ્પ-
બહુવત સાધ્યા ॥

ખંડ પચ્ચીશમો

સૂતક સંબંધી ખુલાસો

ધણા સમયથી જૈન સમાજમાં સૂતક સંબંધી કેટલીક મનકાવતી આન્યતાઓ ગતાનુગતિક રીતે પ્રચાર પામેલી દેખાય છે. તે શ્રી તપગચ્છમાન્ય જૈન શાસ્ત્રોત્તે સંમત નથી. તે માટે સુઘ જનોએ વિચાર કરવાની જરૂર છે, જન્મ મરણના સૂતકો સંબંધી શ્રી તપગચ્છને આન્ય કયા વિચારો છે, તે જાણવા માટે પરમપૂજ્ય સ્વ૦ સકલાગમ-રહસ્યવેદી આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયદાનસૂરીશ્વરજીવિરચિત “વિવિધ પ્રશ્નોત્તર” ભા. ૧ માંથી નીચેના પ્રશ્નોત્તર ધ્યાન આપીને વિચારવા જેવો છે.

પ્રશ્ન ૨૩૦—જેના ઘરમાં જન્મ અથવા મરણ થયેલ હોય તેના ઘરના માણસોથી દેવપૂજ થઈ શકે? તેના ગોત્રીઓને કેટલા દિવસનું સૂતક લાગે? પરદેશમાં જન્મ મરણનું કેટલા દિવસનું સૂતક લાગે? તથા તેના ઘરે સાધુઓ આહારપાણી માટે કેટલા દિવસે વહોરવા જાય?

ઉત્તર—જેના ઘરમાં જન્મ અથવા મરણ થયેલ હોય તેને જ્ઞાન દર્શા પછી દેવપૂજ થઈ શકે. પુત્ર અથવા પુત્રીના જન્મ સંબંધી સૂતક-માં કાંઈ પણ વિશેષ નથી. શ્રી વ્યવહાર ભાષ્યની પીઠિકામાં સૂતક વર્જવાના બે ભેદ છે. લૌકિક અને લોકોત્તર. લૌકિક સૂતકના બે ભેદ છે. એક અદ્યપકાળનું અને બીજું જાવજીવનું. તેમાં અદ્ય-કાળનું લૌકિક સૂતક દશ દિવસ વર્જવું, એમ સામાન્યપણે કહેલ છે. ગોત્રીઓને આત્રિત અથવા પરદેશમાં જન્મ મરણ સંબંધી સૂતક જુદું કહ્યું નથી. મૃતક સંબંધમાં નાના પ્રકારના ભેદો કાંઈક કહે છે. તેવા

બેઠો કોઈ પણ પ્રમાણિક ગ્રંથોમાં ન હોવાથી કપોલકલ્પિત અગત્ય-
સૂચક ભણવા. સૂતકીના ઘેર ગોચરી આશ્રયી જે દેશમાં આહજ્યાદિક
જેટલા દિવસે શિક્ષાએ ભય તેટલા દિવસે સાધુઓને જવાને કલ્પે
(અહીં શ્રી હીરપ્રશ્ન વિગેરેના પાઠો છે, તે પણ અત્રે આપ્યા છે)

શ્રી પ્રભુપૂજા આશ્રિત શ્રી 'સેનપ્રશ્ન' ના ચોથા ઉદ્ધાસમાં
ઉલ્લેખ છે કે—

જન્મસૂતકે મરણસૂતકે ચ પ્રતિમા પૂજ્યતે ન વેતિ પ્રશ્નો-
ઽપ્રોચ્ચરમ્ ।

ઉમયઘ્રાપિ સ્નાનકરણાન્તરં પ્રતિમાપૂજનનિષેધો જ્ઞાતો
નાસ્તીતિ ॥ ૭૮ ॥

સારાંશ—જન્મ સૂતકમાં તથા મરણ સૂતકમાં શ્રી જિનપ્રતિમાની
પૂજા થાય કે નહિ ? ઇતિ પ્રશ્ન અત્ર ઉત્તર—જન્મે સૂતકમાં સ્નાન કર્યા
પછી શ્રી જિનપ્રતિમા પૂજાનો નિષેધ ભણ્યો નથી

સાધુઓને વહોરવા જવા આશ્રિત શ્રી સેનપ્રશ્નના ત્રીજા ઉદ્ધાસમાં
કહેવ છે કે—

સૂતકગૃહં સાધવ આહારાર્થં યાન્તિ ન વેતિ પ્રશ્નોઽપ્રોચ્ચરમ્ ।
યત્ર દેશે સૂતકગૃહે યાવદ્ભિર્વાસરૈર્બ્રહ્મણાદયો ભિક્ષાર્થં વ્રજન્તિ,
તત્રાત્માભિરપિ તથા વિધેયમિતિ શૃદ્ધ્યવ્યવહાર ॥ ૨૦૧ ॥

સારાંશ—સાધુઓ સૂતકવાળા ઘરે આહારને અર્થે ભય કે નહિ ?

ઇતિ પ્રશ્ન, અત્ર ઉત્તર—જે દેશમાં આહજ્યાદિકો સૂતકીના ઘરે
જેટલા દિવસે શિક્ષાને અર્થે ભય તે દેશમાં આપણે પણ તેમ કરવું,
એવો વૃદ્ધ વ્યવહાર છે

ઉપર જણાવેલ શ્રી સેનપ્રશ્નના પાઠોનો વિચાર કરતાં જન્મ અને
મરણનું સૂતક લોકોત્તર નથી; ધૌકિક વ્યવહાર છે. અને તે પણ અમુક

દિવસ જ પાળવાનો પ્રતિબંધ નથી, કિન્તુ દેશરીતિ જ કહેલ છે. રનાન કર્યા પછી શ્રી પ્રભુપૂજનો નિષેધ નથી. એક ગોત્રવાળાને અમુક દિવસનું સૂતક, પરદેશમાં જન્મ અથવા મૃત્યુ થયું હોય તો અમુક દિવસનું સૂતક, મૃતકને અડકે, ખાંધ દે કે બાળવાનું વિગેરે કાર્ય કરે તેને અમુક દિવસનું સૂતક, અમુક વર્ષની વયવાળો મરણ પામે તો અમુક દિવસનું સૂતક ઇત્યાદિ વિષયમાં કાંઈ પણ પ્રમાણિક ગ્રંથમાં કંઈ પણ જાતનો ખુલાસો નથી, છતાં કેટલાક મરણ મુજબ બોલે છે અને લખે છે તે ઉચિત નથી.

આ લંબાણુ વિવેચનથી વાંચકોને માલૂમ પડશે કે આજકાલ સૂતકના નામે સમાજમાં જે પ્રવૃત્તિને ઉત્તેજન અપાય છે તે અનુચિત છે. આમાં એક મોહવાળાને કશોએ બાધ હોવાનું શાસ્ત્રકાર મહારાજે જણાવ્યું નથી. જેઓ એકતાલીસ વિગેરે દિવસો સુધી વહોરાવવું નહિ, અમુક દિવસ સુધી પ્રભુપૂજા કરવી નહિ. સામાયક પ્રતિક્રમણ કરવા નહિ, ઇત્યાદિ માને છે, તેઓ કેવલ ધર્મનો અંતરાય પોતે પામે છે અને બીજાઓને પમાડે છે, એ ભૂલવા જેવું નથી.

પૂછાયેલા પ્રશ્નોનો ઉત્તર

સૂતક સંબંધી હીરપ્રશ્નોત્તરાણિ નામના ગ્રંથમાં અકબરનરેશ પ્રતિ-બોધક જગદ્ગુરુ મહાપ્રભાવિક પૂ. આચાર્ય મહારાજ શ્રીમદ્ હીર-સૂરીશ્વરજી મહારાજે આપ્યો છે, તે પણ જાણવા લાયક હોઈ નીચે પ્રમાણે આપવામાં આવે છે.

શ્રી હીરપ્રશ્ન-ચોથો ઉત્ત્વાસ

येषां गृहे पुत्रपुत्रीजन्म जातं भवति तद् गृह मनुजाः
स्वरतरपक्षे स्वगृहपानीयेन देवपूजां न कुर्वन्ति, तद् यति-
नोऽपि तद् गृहे दश दिनानि यावत् न विहरन्ति तदक्षराणि
कुत्र सन्ति ? आत्मपक्षे चैतदाश्रित्य को विधिरिति ? प्रश्नः

અત્રોત્તરમ્—

અત્ર યદ્ ગૃહે પુત્રપુત્રીપ્રસવો જાતો ભવતિ તદ્ ગૃહ-
પાનીયેન દેવપૂજા ન શુદ્ધયતિ इति અક્ષરાણિ શાસ્ત્રે ઘાતાનિ
ન સન્તિ, इति તથા તદ્ ગૃહે વિહરણાશ્રિત્ય યસ્મિન્દેશે યો
લોકવ્યવહાર તદનુસારેણ યતિભિઃ કર્તવ્યં દશ દિન નિર્વ-
ઘસ્તુ શાસ્ત્રે ઘાતો નાસ્તિ इति

અર્થ—જેમના ધરમાં પુત્ર પુત્રીનો જન્મ થયો હોય, તે ધરના
મનુષ્યો ખરત-ગરબા પોતાના ધરના પાણીથી દેવપૂજા કરતા નથી
તેમના સાધુઓ પણ તે ધરમાં દસ દિવસ સુધી વહોરવા જતા નથી
તે અક્ષરો ક્યા છે? અને આ મળ ધી આપણા પક્ષમાં એ વિધિ
છે? એ પ્રશ્ન

જવાબ

અર્થ—અહીંયા જેના ધરમાં પુત્ર પુત્રીનો જન્મ થયો હોય તેના
ધરના પાણીથી દેવપૂજા શુદ્ધ થતી નથી એવા અક્ષરો શાસ્ત્રમાં
જણવામાં આવ્યા નથી, તથા તેના ધરમાં વહોરવા સળ ધી જે દેશમાં
જેવો લોકવ્યવહાર હોય તે અનુમાર સાધુઓએ કરવું દસ દિવસનો
આગ્રહ શાસ્ત્રમાં જણ્યો નથી

મેનપ્રશ્નમાં ખીજ ઉદ્ધાસમાં પૂ વિજયમેનસૂરીશ્વરજી મદારાજ
પણ જણાવે છે કે—

પ્રસૂતાપત્યા સ્ત્રી કટુમતીનાં માસં યાગદ્ધ સંઘટ્ટયતિ કસ્યાપિ
ચ ન કરોતિ રન્ધનક્રિયા આત્મીયાનાં તુ દશ દિનક યાવત્
તત્ કિં ?

ઉત્તરમ્—

પ્રસૂતાપત્યા સ્ત્રીસંઘટ્ટનાદિ દશ દિનાનિ ન કરોતિ इति
લોકરિતિસ્તથાપિ દેશવિશેષે ક્વચિન્ન્યૂનાધિકત્યમપિ ।

પ્રશ્નનો અર્થ—જે સ્ત્રીએ સંતતિને જન્મ આપ્યો હોય તે સ્ત્રી કડવામતિના ગચ્છમાં એક મહિના સુધી કાઠ પણ ચીજને અડકતી નથી તેમ રાંધવાની ક્રિયા કરતી નથી. આપણા પક્ષમાં તો દશ દિવસ સુધી પલાય છે, તો તેનું શું ?

ઉત્તરનો અર્થ—જે સ્ત્રીએ પુત્રપુત્રીને જન્મ આપ્યો હોય તે સ્ત્રી સંધટનાદિ દશ દિવસ સુધી નથી કરતી તે લોકરીતિ છે, તેમાં પણ દેશવિશેષમાં ઓછું વધતું પણ હોય છે.

પુસ્તકે વાંચનારને સૂચના.

- ૧ પુસ્તકને થૂંક લગાડવું નહિ.
- ૨ પુસ્તકને અશુદ્ધ વાચવું નહિ.
- ૩ પુસ્તકને પગ લગાડવો નહિ.
- ૪ પુસ્તકને પટકવું નહિ.
- ૫ પુસ્તકને પાસે રાખી વાછૂટ કરવી નહિ.
- ૬ પુસ્તકને પાસે રાખી ભોજન કરવું નહિ.
- ૭ પુસ્તકને પાસે રાખી લઘુનીતિ (પીશાચ) કરવો નહિ.
- ૮ પુસ્તકને પાસે રાખી વડોનીતિ (ઝાડો) કરવો નહિ.
- ૯ પુસ્તકનો અક્ષર થૂંકથી ભુંસવો નહિ.
- ૧૦ પુસ્તક ઉપર ભેસવું કે સૂવું નહિ.
- ૧૧ પુસ્તકનો અગ્નિથી નાશ કરવો નહિ.
- ૧૨ પુસ્તકનો પાણીથી નાશ કરવો નહિ.
- ૧૩ પુસ્તકને ફાડી-તેનાથી વિષ્ટા આદિ ઉપાડી કાઠ પણ પ્રકારે આશાતના કરવી નહિ.

